RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SKARBU

REPUBLIQUE POLONAISE
MINISTÈRE DES FINANCES

ROCZNIK
PAŃSTWOWEGO URZĘDU KONTROLI UBEZPIECZEŃ

ANNUAIRE
DE L'OFFICE D'ETAT DU CONTROLE DES ASSURANCES

1930.

WARSZAWA

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SKARBU

REPUBLIQUE POLONAISE
MINISTÈRE DES FINANCES

ROCZNIK
PAŃSTWOWEGO URZĘDU KONTROLI UBEZPIECZEŃ

ANNUAIRE
DE L'OFFICE D'ETAT DU CONTROLE DES ASSURANCES

1930.

WARSZAWA

TŁOCZONO CZCIONKAMI DRUKARNI PAŃSTWOWEJ W WARSZAWIE, MIODOWA 22. NR. 50631.

WSTĘP.

Ilość zakładów ubezpieczeń. Nowe Zakłady. Likwidacje.

Przy końcu lipca 1930 r. nadzorowi Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń podlegało 84 zakłady ubezpieczeń, a mianowicie:

I. krajowych zakładów ubezpieczeń

1) akcyjnych 18
(w tem 3 w likwidacji)

2) wzajemnych . . .
a) dużych . . 11
(w tem 2 w likwidacji)
b) małych . . . 36
(w tem 3 w likwidwacji)

3) publicznych . . . 7

4) osób prawa publicznego, wykonujących działalność ubezpieczeniową . . 1

II. zagranicznych . . . 11
(w tem 4 likwidujące interes polski).

W okresie od końca czerwca 1929 r. (t. j. od chwili wydania poprzedniego rocznika) do 1 lipca 1930 r. uzyskał zezwolenie na działalność jeden nowy krajowy zakład ubezpieczeń, a mianowicie Pabjanickie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych trzody rzeźnej w Pabjanicach przy Cechu Rzeźniczo-Wędliniarskim (zakład wzajemny — mały). Przestało natomiast działać 5 zakładów ubezpieczeń — 2 zakłady krajowe, t. j. Związek Ubezpieczeniowy Przemysłowców Polskich w Warszawie i Warszawskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Szyb w Warszawie, przeszły w stan likwidacji, zaś 3 zakładom zagranicznym (niemieckim), t. j. Magdeburskiemu Towarzystwu Ubezpieczeń od gradobicia, Magdeburg, „Allianz" Akcyjnemu Towarzystwu Ubezpieczeń, Berlin, i „Kraft" Akcyjnemu Towarzystwu Ubezpieczeń niemieckiego Automobilklubu, Berlin, cofnął Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zezwolenie na działalność, w związku z postanowieniami polsko-niemieckiej ugody w przedmiocie działalności niemieckich towarzystw ubezpieczeń na górnośląskim obszarze plebiscytowym. Pozatem 5 małych zakładów ubezpieczeń wzajemnych (kas pośmiertnych i zapomogowych) przeszło zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 22 marca 1928 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej w sprawie wykonania art. 133 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64 (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 483) pod nadzór Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Prace ustawodawcze.

W okresie sprawozdawczym weszło w życie szereg postanowień prawnych, z których niektóre były już przygotowane w poprzednim okresie. Tak więc ustawa z dnia 12 lutego 1930 r. o ujednostajnieniu terminów płatności państwowego podatku gruntowego i składek za przymusowe ubezpieczenie budowli od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U.R.P. Nr. 14, poz. 102) zmieniła przewidziany w p. 3 art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410) termin płatności składki za przymusowe ubezpieczenie budowli od ognia. Składki te obecnie winny być płacone w 2 równych ratach, a mianowicie 1-a rata w kwietniu, 2-a zaś rata w czasie od 15 października do 15 listopada.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 20 stycznia 1930 r. o zmianie rozporządzenia Rady Mini-

strów z dnia 2 kwietnia 1928 r. o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnem pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 31 znowelizowało szereg postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 kwietnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 489).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 maja 1930 r. w sprawie obniżenia kar za zwłokę przy egzekucjach należności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 369) obniżyło kary za zwłokę pobierane od należności P. Z. U. W. w trybie art. 53 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342) z 2% miesięcznie do wysokości 1% miesięcznie.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r. w sprawie opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 649) nałożyło na zakłady ubezpieczeń obowiązek wpłacania zaliczek na poczet należności z tytułu opłat za nadzór w wysokości opłaty ostatnio obliczonej, płatnych po połowie w kwietniu i październiku każdego roku.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r. w sprawie sporządzania zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych, oraz zasad szacowania pozycyj bilansowych przez prywatne zakłady ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 660), wydane na mocy art. 37 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64), omówione jest szczegółowo w następnym rozdziale.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1930 r. w sprawie zmiany § 12 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1928 r. o trybie i zasadach prowadzenia rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 283, znowelizowało § 12 rozporządzenia z dnia 25 lutego 1928 r. w ten sposób, że pozostawiło statutom poszczególnych towarzystw określanie sposobu podawania do publicznej wiadomości o dokonaniu wpisów do rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Sprawozdania roczne i zamknięcia rachunkowe prywatnych zakładów ubezpieczeń.

W wykonaniu postanowień art. 37 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń opracował projekt przepisów i wzorów, według których obowiązane są prywatne zakłady ubezpieczeń sporządzać zamknięcia rachunkowe i sprawozdania roczne z działalności oraz szacować pozycje bilansowe. Projekt ten poddany w kwietniu 1929 r. opinji Państwowej Rady Ubezpieczeniowej, ukazał się w grudniu 1929 r. w Dzienniku Ustaw w formie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 660). Rozporządzenie to ujednostajnia ostatecznie różniące się dotychczas w poszczególnych dzielnicach Rzeczypospolitej przepisy sporządzania zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych oraz zasady szacowania pozycyj bilansowych przez prywatne zakłady ubezpieczeń, dzięki czemu ułatwia władzy nadzorczej przeprowadzanie kontroli nad gospodarką tych zakładów, a szerokim rzeszom ubezpieczających zorjentowanie się w stanie majątkowym i rozwoju poszczególnych zakładów ubezpieczeń.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 12 października 1929 r. ustala:

I. zasady i wzory, według których sporządzać należy zamknięcia rachunkowe i sprawozdania,

i II. zasady szacowania pozycyj bilansowych.

Część pierwsza rozporządzenia określa obowiązki prywatnych zakładów ubezpieczeń w związku z dokonaniem zamknięć rachunkowych za każdy rok działalności. Prywatne zakłady ubezpieczeń obowiązane są mianowicie w ciągu miesiąca od daty uchwalenia przez walne zgromadzenie zamknięć rachunkowych, nie później jednak niż 30 czerwca każdego roku, przedstawiać Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń sporządzone na zasadzie ksiąg handlowych zamknięcia rachunkowe i sprawozdania z działalności za rok ubiegły. Zagraniczne zakłady ubezpieczeń, działające na obszarze Państwa Polskiego, obowiązane są przedstawiać Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń w tym samym terminie niezależnie od zamknięć rachunkowych i sprawozdań z działalności ogólnej, specjalne zamknięcia rachunkowe i sprawozdania z działalności w Polsce.

Zamknięcia rachunkowe, przedstawiane przez prywatne zakłady ubezpieczeń, muszą być sporządzane według ustalonych w rozporządzeniu wzorów. Zakłady ubezpieczeń, prowadzące obok innych działów ubezpieczeń dział ubezpieczeń na życie, obowiązane są dla działu ubezpieczeń na życie sporządzać oddzielny bilans oraz oddzielny rachunek zysków i strat. Również oddzielne bilanse oraz oddzielne rachunki zysków i strat dla każde-

go działu ubezpieczeń obowiązane są sporządzać towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, o ile w ich statutach zastrzeżono, że dopłaty członków na pokrycie strat oraz zwroty zakładu na rzecz członków obliczone będą na podstawie osobnych dla każdego działu zamknięć rachunkowych. Zamknięcia rachunkowe i sprawozdania zagranicznych zakładów ubezpieczeń, działających w Polsce, z działalności ogólnej mają być przedstawiane Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń w tej samej formie, w jakiej przedłożone zostały władzom nadzorczym w kraju macierzystym, wraz z tłumaczeniem na język polski.

Do sprawozdania z działalności obowiązane są prywatne zakłady ubezpieczeń dołączać załączniki podane w okólniku Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń Nr. 95 z dn. 24 lutego 1930 r. L. 910/UU/I/30.

Zakłady ubezpieczeń obowiązane są wydawać ubezpieczającym na żądanie po upływie miesiąca od daty zatwierdzenia zamknięć rachunkowych przez walne zgromadzenie za opłatą nie przewyższającą kosztów własnych sprawozdania roczne w formie przepisanej rozporządzeniem.

Zakłady ubezpieczeń mają jednocześnie obowiązek ogłaszać w Monitorze Polskim, w pismach przewidzianych w statutach poszczególnych zakładów (zakłady krajowe) względnie w pismach wskazanych w zezwoleniu na działalność lub przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń (zakłady zagraniczne) bilanse, rachunki zysków i strat oraz podział zysków (nadwyżek bilansowych).

Część druga rozporządzenia ustala szczegółowo zasady szacowania pozycyj bilansowych przez prywatne zakłady ubezpieczeń. Zasady te w ogólności są analogiczne do zasad szacowania pozycyj bilansowych, przewidzianych w prawie o spółkach akcyjnych (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 385), jednak w niektórych wypadkach ze względu na specjalny charakter operacyj, dokonywanych przez zakłady ubezpieczeń, jak i ze względu na osiągnięcie jaknajwiększej pewności zabezpieczenia interesu ubezpieczonych zastosowano zasady odmienne, bardziej odpowiadające tym względom. Przyjęto mianowicie, że należności i zobowiązania w walutach obcych mają być przyjęte do bilansu według przeciętnego kursu, jaki notowano na giełdzie dla waluty obcej w ciągu ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym. Ta sama zasada obowiązuje przy szacowaniu walut obcych w kasach zakładów lub na rachunkach w bankach. Papiery wartościowe mają być przyjęte do bilansu według przeciętnego kursu giełdowego z ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym, nie wyżej jednak ceny nabycia.

Wartość nieruchomości i ruchomości ma być przyjęta do bilansu nie wyżej ceny nabycia lub wytworzenia. Dla nieruchomości jednak przewidziana jest możność obniżania tej wartości jak również określania przyrostu wartości nieruchomości na podstawie oszacowań, dokonywanych przez komisje szacunkowe. Przy nieruchomościach, służących na pokrycie funduszu ubezpieczeniowego w dziale ubezpieczeń na życie wprowadzono zasadę określania bilansowej wartości na podstawie czystego dochodu.

Rozporządzenie reguluje też zasadę szacowania należności z tytułu nieopłaconych składek w gotówce, postanawiając, że należności z tego tytułu, przewyższające 15% przypisanej składki (łącznie z opłatami dodatkowemi) za rok sprawozdawczy, uważać należy za wątpliwe, dla których w stanie biernym bilansu tworzyć należy rezerwę na należności wątpliwe. Postanowienie to ma na celu stępienie ostrza walki konkurencyjnej między poszczególnemi zakładami, która przeniosła się w ostatnich latach na teren kredytowania należności z tytułu składek, co doprowadziło do tego, że szereg zakładów cierpi na brak dostatecznych środków obrotowych oraz brak ustawowego pokrycia funduszów ubezpieczeniowych i gwarancyjnych. Ze względu na obecny kryzys gospodarczy rozporządzenie przewiduje dopuszczalność do 31 grudnia 1934 r. podwyższania przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń wspomnianej 15% normy nie wyżej jednak, jak do 35%.

Warunki, statuty i ważniejsze zarządzenia.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano dalej prace w kierunku dostosowania podstaw działalności zakładów do obowiązujących od roku 1928 przepisów prawnych. Przedłożony przez zakłady projekt wzorowych ogólnych warunków ubezpieczeń od gradobicia został rozpatrzony i po uzgodnieniu go z zainteresowanemi zakładami będzie mógł wejść w życie.

Okólnikiem z dnia 15 stycznia 1930 r. L. 240/UU/III/30 Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń wezwał spółki akcyjne do dostosowania swych statutów do przepisów prawa o spółkach akcyjnych oraz przepisów o kontroli ubezpieczeń, wskazując równocześnie te przedmioty, które winny być w statutach uregulowane. Dostosowanie statutów do obowiązujących przepisów prawnych

będzie musiało nastąpić do końca 1930 r. Po ustaleniu ostatecznego tekstu ramowych statutów małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych i zmianie § 12 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1928 r. o trybie i zasadach prowadzenia rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych przystąpiono do udzielania koncesyj małym towarzystwom ubezpieczeń wzajemnych trzody rzeźnej oraz takimże małym towarzystwom ubezpieczeń wzajemnych bydła rzeźnego.

Do najważniejszych zarządzeń Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń z tego okresu należy okólnik Nr. 97, którym wezwano zakłady do powstrzymania się od zawierania z kantorami bankowemi ubezpieczeń od wypadków kupujących w tych kantorach premjowe pożyczki państwowe na raty. Zarządzenie to zostało spowodowane stwierdzeniem, że aczkolwiek ubezpieczenia te winny były być zawierane na podstawie specjalnych warunków, zatwierdzonych przez władzę nadzorczą, to jednakże poszczególne zakłady zawierały te ubezpieczenia na podstawie zwykłych warunków ubezpieczeń, z pogwałceniem obowiązujących przepisów o kontroli ubezpieczeń, a nawet przepisów prawa o umowie ubezpieczenia. Celem uniknięcia na przyszłość podobnych faktów wydano okólnik Nr. 94 w sprawie interpretacji art. 33 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64), którym określono granice stosowania przewidzianych w cytowanym artykule rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń warunków szczególnych. Należy tu wymienić również okólnik Nr. 99, który miał na celu usunięcie pewnych nieprawidłowości, jakie się wkradły w stosowane przez zakłady ubezpieczeń, uzależnione od zakładów zagranicznych, metody reklamy, a które niejednokrotnie wprowadzały w błąd niezorjentowaną należycie opinję publiczną. Celem usunięcia tego stanu rzeczy zażądano od zakładów, aby, o ile wskazują na stosunki łączące je z zagranicą, podawały równocześnie wyraźnie charakter tych stosunków.

Agenci.

W roku sprawozdawczym zwracał Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń baczną uwagę na działalność agentów, którzy, jak to stwierdzono, niejednokrotnie nietylko nie przyczyniali się do rozwoju idei ubezpieczeniowej, ale przeciwnie — jej szkodzili. Celem przeprowadzenia sanacji i w tej dziedzinie Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń żądał od zakładów staranniejszego doboru agentów, lepszego nadzoru nad ich działalnością oraz bezwzględnego zaniechania tolerowania ujemnych metod działalności agentów, niezależnie zaś od tego w wypadku skargi na agenta przeprowadzał Urząd dochodzenia i, w razie udowodnienia agentowi nieprawidłowej działalności, nakładał kary, przewidziane w art. 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64). Sprawy tej dotyczą okólniki Nr. 87 i 91. Do czerwca 1930 r. udzielono upomnień 9 agentom — dochodzenia w 33 wypadkach nie zostały jeszcze ukończone. Wielkie trudności w zwalczaniu nieprawidłowej działalności agentów sprawiała niepełność przepisów obowiązujących w powyższym przedmiocie, które, jak to życie wykazało, okazały się niedostatecznemi.

Plany działalności zakładów ubezpieczeń na życie.

W roku 1930 Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) wydało okólnik (Nr. 98 z dnia 12 marca 1930 r. L. 1183/UU/II/30), zawierający szemat planu działalności dla działu ubezpieczeń na życie wraz z normami i wskazówkami technicznemi.

Wydanie tego okólnika wiąże się z postanowieniami art. 116 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64), przewidującego dla zakładów ubezpieczeń obowiązek uzgodnienia swoich planów działalności z postanowieniami wspomnianego rozporządzenia oraz z zasadami techniki ubezpieczeniowej.

Opracowanie okólnika przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zostało poprzedzone szeregiem długotrwałych konferencyj specjalnej komisji rzeczoznawców matematyków ubezpieczeniowych, powołanej przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń, w skład której, poza przedstawicielami Urzędu, wchodziły osoby następujące: Dr. M. Goldman, Dyr. L. Kopytowski, Dyr. K. Lubaszek, Dyr. J. Rabcewicz, Dyr. Reklewski, Dyr. prof. W. Strzelecki i Dyr. M. Wieczorek, przyczem Dyr. Kopytowski i Dyr. Reklewski reprezentowali jednocześnie Zjednoczenie działających w Polsce Towarzystw Ubezpieczeń na życie.

Dotychczasowe plany działalności zakładów ubezpieczeń na życie były przeważnie niekompletne, nie zawierając nieraz szeregu danych istotnych do ceny sposobu prowadzenia interesu. Pochodząc z różnych czasów i różnych b. zaborów, plany te były niejednostajne oraz zawierały często poważne braki z punktu widzenia nowoczesnej techniki ubezpieczeniowej i zmienionych warunków powojennych.

Przejawy ostrej walki konkurencyjnej wśród zakładów ubezpieczeń, uprawianej szczególnie przez niektóre zakłady zagraniczne (wysokie prowizje, przypadki obniżania składek nawet poniżej stawek netto, bezskładkowe bonifikaty i t. p.), zmusiły Urząd do zajęcia w niektórych kwestjach, dotyczących planów działalności, stanowiska bardziej rygorystycznego i ustalenia szeregu norm wiążących, mających na celu ochronę zdrowego i racjonalnego rozwoju interesu ubezpieczeniowego.

Szemat planu działalności działu ubezpieczeń na życie dzieli się na cztery części: A) Część ogólna, B) Część szczególna, C) Oświadczenie zakładu ubezpieczeń do planu działalności działu ubezpieczeń na życie, D) Załączniki. Do szematu załączono normy i wskazówki techniczne, podając według jakich zasad należy konstruować plan działalności działu ubezpieczeń na życie.

Do najważniejszych kwestyj uregulowanych mniej lub więcej szczegółowo we wspomnianym okólniku należą między innemi następujące:

1) Wprowadzono jako normę wytyczną dla Urzędu przy zatwierdzaniu nowych lub zmianie starych planów działalności składki minimalne oraz minimalne normy dla wysokości kalkulowanych w składkach taryfowych dodatków na koszty akwizycji, administracji i inkasa. Prócz tego dodatki na koszty, kalkulowane w składach brutto, nie mogą być niższe od preliminowanej w części ogólnej planu działalności wysokości kosztów faktycznych. Wyjątek stanowią koszty administracji, które wobec małych portfeli w początkowych latach rozwoju zakładów nie mogą znaleść całkowitego pokrycia w odpowiednim dodatku kalkulowanym w składkach. Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń będzie jednak zwracał uwagę na to, żeby stosunek kosztów administracji do sumy ubezpieczeń stale malał i będzie wymagał od zakładów podania, jakich źródeł i w jaki sposób będzie pokrywana część kosztów administracji, nie znajdująca pokrycia w odpowiednim dodatku do składki. Dla preliminowanych ogólnych kosztów akwizycji ustalono również i maximum w wysokości 45‰ sumy ubezpieczeń z ograniczeniem do 95% składek, przyczem na prowizję i superprowizję akwizycyjną nie może przypadać więcej niż 40‰ sumy ubezpieczenia i 80% składki rocznej. Stawki te mogą być przez Urząd zmieniane drogą okólnika. Przekroczenie w wydatkach rzeczywistych norm preliminowanych w planie działalności będzie traktowane, jako naruszenie planu działalności.

2) Ustalono że stopa techniczna nie może być wyższą od 4,5%.

3) Ustalono zasady obliczania bilansowej rezerwy, przeniesienia składek oraz umarzania kosztów akwizycji, stając jednak na stanowisku, że zasadniczo winna być odkładana pełna matematyczna rezerwa składek, natomiast umarzanie kosztów akwizycji będzie dopuszczane jedynie na podstawie indywidualnych zezwoleń udzielanych przez Urząd.

4) Położono nacisk, ażeby zakłady ubezpieczeń przy ustalaniu sposobu podziału zysków między ubezpieczonych szczególnie uwzględniały okoliczność, że zysk na oprocentowaniu jest obecnie głównym źródłem zysków. W planie działalności należy uzasadnić realność udziału ubezpieczających w zyskach (ściślejszy plan działalności). Udział w zyskach może być wypłacany dopiero po 3 latach trwania ubezpieczeń.

Postanowiono również na życzenie Zjednoczenia Towarzystw Ubezpieczeń na życie, działających w Polsce, podwyższyć dla ubezpieczeń z udziałem w zyskach stawki składek minimalnych o 10%, wyłączając od tego przepisu ubezpieczenia opiewające na krajową walutę obiegową, przy których ubezpieczający mają gwarantowany udział wyłącznie w zyskach na oprocentowaniu lokat funduszu ubezpieczeniowego.

5) Postanowiono wyłączyć z ubezpieczeń na życia dodatkowe ubezpieczenia od nieszczęśliwego wypadku, które mają być zawierane na specjalnych warunkach dodatkowych oraz za opłatą specjalnej składki dodatkowej, uwzględniającej rodzaj ryzyka.

6) Wprowadzono obowiązek zakładów do stopniowego uzupełniania lokat funduszu ubezpieczeniowego w ciągu roku operacyjnego w terminach określonych.

7) Wprowadzono zobowiązanie się zakładów w planie działalności do nieprzyjmowania weksli na pokrycie składek za ubezpieczenia na życie.

Grupowe ubezpieczenia na życie.

Sprawa zawierania grupowych umów ubezpieczeń na życie, przewidujących odstępstwa od warunków ubezpieczeń i taryf zatwierdzonych dla ubezpieczeń jednostkowych, jest nadal regulowana specjalnemi przepisami. W ostatnich czasach Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń drogą okólnika (Nr. 100 z dnia 7 maja 1930 r. L. 2410/UU/II/30) zmienił dotychczas obowiązujące przepisy o umowach grupowych, przyczem najistotniejsza zmiana polega na tem, że umowy grupowe I i II rodzaju zostały pod względem dopuszczalnych ulg w obniżaniu składek zrównane.

Ulgi w obniżaniu składek ograniczono normą składek minimalnych bez względu na sposób i podstawy kalkulacji taryf jednostkowych z możnością skasowania dodatku za rozłożenie na raty.

W ten sposób usunięto niebezpieczeństwo tworzenia fikcyjnych grup w celu zadośćuczynienia warunkowi przymusu ubezpieczenia się wszystkich członków oraz niebezpieczeństwo kierowania się względami konkurencji przy wyborze podstaw rachunkowych dla taryf jednostkowych.

Kontrola Zakładów Ubezpieczeń.

W okresie sprawozdawczym oprócz bieżącej kontroli, wykonywanej przez Urząd w związku z działalnością zakładów ubezpieczeń, Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń dokonywał rewizyj na miejscu w poszczególnych zakładach. W wyniku dokonanych w prywatnych i publicznych zakładach ubezpieczeń 16 rewizyj, zażądał Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń od 1 zakładu podniesienia kapitałów gwarancyjnych oraz od 7 zakładów uzupełnienia pokrycia funduszów ubezpieczeniowych.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

W okresie sprawozdawczym zatwierdzono zmianę taryfy składek Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia. Zmiana ta polega na zniesieniu w taryfie wiejskiej podziału na 4 klasy i wprowadzeniu podziału na 2 klasy, zniesieniu trzeciego stopnia niebezpieczeństwa, przyczem budowle doń zakwalifikowane przeniesiono do drugiego stopnia niebezpieczeństwa, oraz zniesieniu wszelkich opustów jak i dodatków taryfowych z wyjątkiem 100% dodatku za suszarnie zboża niemłóconego z ogrzewaniem. Na skutek tych zmian składkę obniżono znowu przeciętnie o 3%. W związku ze zmianami w taryfie wiejskiej wprowadzono dwie nowe tablice do taryfy miejskiej. Zmiana taryfy miejskiej ma charakter przejściowy do czasu opracowania taryfy nowej. Nowa taryfa będzie obowiązywała w stosunku do całego portfelu wiejskiego dopiero od 1 stycznia 1931 roku, z tem jednakże, że na wykazach ubezpieczeniowych, sporządzonych w roku 1930, zarówno składka roczna jak i składka uzupełniająca za nieubiegłe miesiące 1930 r., jako podlegająca opłacie w r. 1931, obliczana już będzie według nowej taryfy składek.

Ponadto zatwierdzono spółczynniki terytorjalnych odchyleń do norm szacunkowych ogółowych w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia na rok 1930. Z uwagi na to, że większość portfelu przymusowego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych składa się z budowli wiejskich, zmieniono, licząc się z potrzebami i interesem najpoważniejszej grupy ubezpieczających, termin płatności składki za przymusowe ubezpieczenie budowli od ognia (ustawa z dnia 12 lutego 1930 r. o ujednostajnieniu terminów płatności państwowego podatku gruntowego i składek za przymusowe ubezpieczenie budowli od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 102) i rozłożono równocześnie tę składkę na dwie równe raty, płatne w kwietniu oraz w okresie od 15 października do 15 listopada każdego roku.

Równocześnie celem przyjścia z pomocą rolnictwu nawiedzonemu kryzysem Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w ramach rządowego planu doraźnej pomocy dla rolnictwa rozłożył zaległości należne od rolników za czas od 1 stycznia 1927 r. do 1 stycznia 1930 r. (około 15.000.000.— zł.) na 2 raty, płatne w kwietniu i w okresie od 15 października do 15 listopada r. b. bez doliczenia kar za zwłokę, i odroczył na rok zaległości od rolników z tytułu składki za czas do roku 1926 włącznie (około 2.000.000 zł.). Równocześnie zaś rozporządzeniem Rady Ministrów z 20 maja 1930 r. w sprawie obniżenia kar za zwłokę przy egzekucjach należności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 369) obniżono na okres 1 roku kary za zwłokę z 2% na 1% miesięcznie.

Z innych prac należy wymienić zatwierdzenie statutu działu dobrowolnych ubezpieczeń od ognia, ogólnych warunków ubezpieczeń dla przymusowych ubezpieczeń rolnych oraz regulaminu określania wartości nieruchomości, służących jako zabezpieczenie pożyczek hipotecznych, udzielanych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

W okresie sprawozdawczym Urząd zatwierdził dla Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy projekt umów reasekuracyjnych w dziale przymusowym, pozatem zaś rozpatrzył statut, ogólne warunki ubezpieczenia i projekty umów reasekuracyjnych w dziale dobrowolnym.

Fundusze zastrzeżone.

Stosownie do przepisów art. 45 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P.

Nr. 9, poz. 64) wszystkie zakłady ubezpieczeń zarówno krajowe jak i zagraniczne winny prowadzić dla lokat funduszów ubezpieczeniowych w dziale ubezpieczeń na życie i skapitalizowanych wartości rent ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i od odpowiedzialności prawnej odnośny rejestr. Oprócz tego stosownie do art. 73 wspomnianego rozporządzenia zagraniczne zakłady ubezpieczeń winny prowadzić dla lokat funduszów ubezpieczeniowych w innych działach, poza działem ubezpieczeń na życie, oraz funduszów wchodzących w skład kaucji, specjalny rejestr lokat.

Lokatami wpisanemi do powyższych rejestrów zakłady ubezpieczeń mogą rozporządzać jedynie za zezwoleniem Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Stan tych lokat na 31 grudnia 1929 r. przedstawia się jak następuje:

papiery wartościowe państwowe	Zł.	17.341.657
„ „ inne	„	6.750.322
pożyczki hipoteczne	„	8.318.448
nieruchomości	„	11.460.755
pożyczki pod zastaw własnych polis	„	5.309.599
„ udzielone gminom	„	700.780
wkłady oszczędnościowe	„	214.279
rachunki bieżące	„	506.705
Razem	Zł.	50.602.545

Skład Osobowy Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Dr. Jan Łazowski, dyrektor Urzędu.

Wydział I Ogólny.

Jan Jagielski, naczelnik wydziału, zastępca dyrektora,

Stanisław Polniak, radca ministerjalny,

Dr. Władysław Ulankiewicz, radca ministerjalny,

Leon Chamski, prow. radca ministerjalny,

Józef Drouet, referendarz,

Wacław Zawistowski, referendarz,

Józef Lewart-Lewiński, referendarz,

Marja Chrostowska, asesor.

Wydział II Matematyczny.

Aleksander Weryha, naczelnik wydziału,

Antoni Chromiński, referendarz,

Jerzy Mikoszewski, urzędnik kontraktowy.

Włodzimierz Hipsch, kontroler.

Wydział III Prawny.

Zdzisław Szymański, naczelnik wydziału,

Bronisław Konkol, referendarz,

Stanisław Mazurek, referendarz,

Adam Felkel, prow. referendarz,

Wiktor Malecki, asesor.

Kancelarja.

Wanda Jarzyńska, rejestrator,

Antonina Ornochówna, prow. rejestrator.

Państwowa Rada Ubezpieczeniowa.

Przewodniczący:

Dr. Jan Łazowski, dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Zastępca przewodniczącego:

Jan Jagielski, zastępca dyrektora Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Członkowie z grupy kierowników prywatnych i publicznych zakładów ubezpieczeń:

Karol Gliński, dyrektor Poznańsko-Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń w Poznaniu,

Dr. Marcin Goldman, aktuarjusz w Towarzystwie Ubezpieczeń „Przyszłość",

Dr. Henryk Gruber, prezes Pocztowej Kasy Oszczędności,

Jan Adam Jeziorański, dyrektor naczelny Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń w Warszawie,

Kazimierz Lubaszek, dyrektor Krakowskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych w Krakowie,

Władysław Strzelecki, naczelny dyrektor Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Członkowie z grupy innych rzeczoznawców ubezpieczeniowych:

Dr. Bronisław Hełczyński, docent uniwersytetu w Krakowie, radca prawny Prezydjum Rady Ministrów,

Inż. Antoni Krahelski, dyrektor Państwowego Monopolu Spirytusowego,

Dr. Józef Sułkowski, profesor uniwersytetu w Poznaniu.

Członkowie z grupy osób ze sfer gospodarczych, zainteresowanych ubezpieczeniami:

Inż. Antoni Lewalski, wiceprezes Związku Przemysłowców w Krakowie,

Eustachy Rudziński, dyrektor Związku Spółdzielni Rolniczych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie.

Państwowa Rada Ubezpieczeniowa.

Przewodniczący:

Jan [illegible], dyrektor Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń.

Zastępca przewodniczącego:

[illegible], zastępca dyrektora Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń.

Członkowie z grupy kierowników prywatnych i publicznych zakładów ubezpieczeń:

[illegible], dyrektor Poznańsko-Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń w Poznaniu.

Roman [illegible], [illegible] w Towarzystwie Ubezpieczeń „Przezorność".

[illegible], prezes Powszechnej Kasy Oszczędności.

Adam [illegible], dyrektor naczelny Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń w Warszawie.

[illegible], dyrektor Krakowskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych w Krakowie.

[illegible], zastępca dyrektora [illegible].

Członkowie z grupy innych rzeczoznawców ubezpieczeniowych:

[illegible], docent uniwersytetu w Krakowie, radca prawny [illegible].

[illegible], dyrektor Państwowego Monopolu Spirytusowego.

[illegible], profesor uniwersytetu w Poznaniu.

Członkowie z grupy [illegible], zainteresowanych ubezpieczeniami:

[illegible], wiceprezes Związku Przemysłowców w Krakowie.

[illegible], dyrektor [illegible] w Warszawie.

Część I.

Wyniki działalności zakładów ubezpieczeń w Polsce w roku 1928.

W roku 1928 - 7 zakładów rozpoczęło działalność w innych działach ubezpieczeń, oprócz działów prowadzonych w roku ubiegłym, a mianowicie: z pośród 3 zakładów akcyjnych jeden rozpoczął działalność w dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej, jeden — w dziale ubezpieczeń „chômage” i jeden w dziale ubezpieczeń pośrednich; jeden zakład wzajemny większy rozpoczął działalność w dziale ubezpieczeń szyb; z pośród 2 zakładów zagranicznych jeden rozpoczął działalność w dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej i jeden w działach ubezpieczeń maszyn i szyb; w końcu jeden zakład publiczny rozpoczął działalność w dziale ubezpieczeń od gradobicia.

Pozatem w połowie 1928 roku zaczęła działalność ubezpieczeniową Pocztowa Kasa Oszczędności (w dziale ubezpieczeń na życie); ponieważ jednak wyniki, osiągnięte przez nią w tym roku, zostały objęte sprawozdaniem rachunkowem za 1-y okres działalności, t. j. na dzień 31 grudnia 1929 r., zamieszczone poniżej tablice danych odnośnie P. K. O. nie obejmują.

Następująca tablica daje przegląd zakładów ubezpieczeń oraz zakres ich działalności przy końcu roku 1928.

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Zakłady ubezpieczeń		Wpłacony kapitał akcyjny (zakładowy) względnie zapożyczony w złotych	Działy ubezpieczeń, które zakład prowadził przy końcu roku 1928																			Nr.
Nr.	NAZWA		na życie	od wypadków	od odpowiedzialności prawnej	od ognia	od kradzieży	przewozowych	koni	od gradobicia	od szkód wodociągowych	„auto-casco”	„aero-casco”	maszyn	szyb	towarów i pakunków podróżnych	chômage	zwierząt rzeźnych	żywego inwentarza	pośrednich	Ogółem działów	
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń.																					
	A. Krajowe.																					
	1) Spółki akcyjne.																					
1	„Europa”	250.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
2	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	300.000	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	2
3	„Omnium i Wilja”	500.000	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
4	„Orzeł”	1.200.000	—	—	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
5	„Patria”	500.000	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	4	5
6	„Piast”	1.000.000	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	9	6
7	„Polonia”	1.050.000	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	6	7
8	„Port”	1.000.000	—	1	1	1	1	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	8	8
9	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ub.	1.200.000	—	1	1	1	1	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	8	9
10	„Przezorność”	2.062.500	1	1	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	10
11	„Przyszłość”	1.000.000	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	11
12	„Silesia”	1.000.000	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	12
13	„Vistula”	250.000	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	13
14	„Vita”	1.000.000	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	14
15	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	3.000.000	—	—	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	6	15
16	„Warta”	1.000.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	16
	16 zakładów akcyjnych	**16.312.500**	**5**	**8**	**7**	**11**	**10**	**9**	**1**	**3**	**1**	**4**	**1**	**1**	**2**	**1**	**1**	—	—	**5**	**70**	
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe).																					
17	„Białostockie”	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	17
18	„Dnister”	[1]) 30.000	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	18
19	„Farmakon”	9.431	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	19
20	„Karpatia”	220.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	20
21	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	—	1	1	1	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7	21
22	„Snop”	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	22
23	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	23
24	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń	80.836	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4	24
25	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	[2]) 50.000	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	4	25
26	Warszawskie Tow. Wz. Ub. Szyb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	26
27	Warsz. Tow. Wz. Ub. trzody chlewnej	50.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	27
28	Związek Ub. Przemysłowców Polskich	300.000	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	28
	12 zakładów wzaj. (większych)	**740.267**	**3**	**2**	**2**	**8**	**4**	**1**	—	**3**	—	**2**	—	—	**2**	—	—	**1**	—	**1**	**29**	

UWAGA: [1]) Kapital zapożyczony w dziale ubezpieczeń od kradzieży. [2]) Kapitał gwarancyjny.

Nr.	Zakłady ubezpieczeń — NAZWA	Wpłacony kapitał akcyjny (zakładowy) względnie zapożyczony w złotych	na życie	od wypadków	od odpowiedzialności prawnej	od ognia	od kradzieży	przewozowych	koni	od gradobicia	od szkód wodociągowych	„auto-casco”	„aero-casco”	maszyn	szyb	towarów i pakunków podróżnych	chômage	zwierząt rzeźnych	żywego inwentarza	pośrednich	Ogółem działów	Nr.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
	3) Wzajemne (mniejsze).																					
29	Cechowe Tow. Wz. Ub. wągrzycy świń w Lublinie	2.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	29
30	Sp. na zabezp. wiatraków w Kościanie	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	30
31	Stow. Ub. Wz. żyw. inw. „Gospodarz”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	31
32	Stow. Św. Florjana w Poznaniu	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	32
33	Tow. Wz. Pomocy w wypadkach pożaru w Boruji Starej	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	33
34	Tow. Wz. Pomocy w wypadkach pożaru w Jastrzębsku Starem	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	34
35	Tow. Wz. Pomocy w wypadkach pożaru w Paproci	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	35
36	Tow. Wz. Ub. bydła rzeźnego w Bydgoszczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	36
37	Tow. Wz. Ub. bydła w Inowrocławiu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	37
38	Tow. Wz. Ub. budynków od ognia w Książkach	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	38
39	Tow. Wz. Ubezp. ruchom. od ognia w Książkach	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	39
40	Tow. Wz. Ub. od ognia w Kopaninie	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	40
41	Tow. Wz. Ubezp. nieruchom. od ognia w Myśliwcu	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	41
42	Tow. Wz. Ubezp. ruchom. od ognia w Myśliwcu	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	42
43	Tow. Wz. Ub. od pożarów w Przychodzku	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	43
44	Tow. Wz. Ub. przeciw wągrzycy świń we Lwowie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	44
45	Wąbrzeski Związek Młynarski	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	45
46	Wielkopolskie Tow. Wz. Ub. wiatraków w Gnieznie	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	46
	18 zakładów wzaj. (mniejszych)	**2.000**	—	—	—	**13**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**4**	**1**	—	**18**	
	B. Zagraniczne.																					
47	„Akwizgrańskie i Monachijskie”	—	—	1	1	1	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7	47
48	„Alliance” w Londynie	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	48
49	„Allianz” w Berlinie	—	—	1	1	1	1	1	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	8	49
50	„Anker”	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	50
51	„Assicurazioni-Generali”	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	51
52	„Feniks”	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	52
53	„Kraft”	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	53
54	„Magdeburskie”	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	54
55	„Riunione Adriatica”	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	55
	9 zakładów zagranicznych	—	**4**	**5**	**5**	**5**	**4**	**3**	—	**1**	**2**	**2**	—	**1**	**1**	—	—	—	—	—	**33**	
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń.																					
56	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	[1]) 215.000	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	56
57	Krajowe Ubezpieczenie na Życie	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	57
58	Powszechny Zakład Ubezp. Wzajemnych	[2]) 700.000	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	58
59	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	59
60	Krajowa Kasa Ub. Strażaków od wyp.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	60
61	Krajowa Kasa Ub. koni podczas sł. poż.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	61
62	Zakład Ubezp. Wzaj. m. st. Warszawy	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	62
	7 zakładów publicznych	**915.000**	**1**	**1**	—	**5**	—	—	**1**	**3**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**12**	
	9 „ zagranicznych	—	**4**	**5**	**5**	**5**	**4**	**3**	—	**1**	**2**	**2**	—	**1**	**1**	—	—	—	—	—	**33**	
	18 „ wzaj. (mniejszych)	**2.000**	—	—	—	**13**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**4**	**1**	—	**18**	
	12 „ wzaj. (większych)	**740.267**	**3**	**2**	**2**	**8**	**4**	**1**	—	**3**	—	**2**	—	—	**2**	—	—	**1**	—	**1**	**29**	
	16 „ akcyjnych krajowych	**16.312.500**	**5**	**8**	**7**	**11**	**10**	**9**	**1**	**3**	**1**	**4**	**1**	**1**	**2**	**1**	**1**	—	—	**5**	**70**	
	62 „ razem	**17.969.767**	**13**	**16**	**14**	**42**	**18**	**13**	**2**	**10**	**3**	**8**	**1**	**2**	**5**	**1**	**1**	**5**	**1**	**7**	**162**	

Działy ubezpieczeń, które zakład prowadził przy końcu roku 1928 (kolumny 3–20).

UWAGI: [1]) Kapitał zapożyczony w dziale ubezpieczeń od gradobicia; [2]) kapitał zapożyczony w dziale ubezpieczeń od gradobicia zł 600.000. — + kapitał zapożyczony w dziale ubezpieczeń pośrednich zł 100.000. —

Zestawienia za rok 1928 obejmują 37 większych prywatnych zakładów ubezpieczeń (w tem 28 krajowych, t. j. 16 spółek akcyjnych i 12 towarzystw ubezpieczeń wzajemnych—większych, oraz 9 zakładów zagranicznych), 18 małych prywatnych zakładów (towarzystw ubezpieczeń wzajemnych — mniejszych) i 7 zakładów publicznych, działających na terytorjum Państwa Polskiego.

Załączone tablice uwidaczniają stan majątkowy zakładów (tabl. 1—4); ogólny rachunek strat i zysków (tabl. 5 — 8); podział zysków (tabl. 9 — 10); rachunki poszczególnych działów ubezpieczeń (tabl. 11 — 27); główniejsze dane statystyczne, dotyczące stanu, ruchu ubezpieczeń i produkcji ubezpieczeń (tabl. 28 — 48); stan majątkowy mniejszych zakładów ubezpieczeń wzajemnych (tabl. 49); rachunek wpływów i wydatków mniejszych zakładów ubezpieczeń wzajemnych (tabl. 50); główniejsze dane dotyczące produkcji ubezpieczeń mniejszych zakładów ubezpieczeń wzajemnych (tabl. 51), oraz stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dn. 31 grudnia 1928 r. (tabl. 52—67).

Zbiór składek i szkody w roku 1928.

Ogólny zbiór składek z akwizycji własnej 28 większych krajowych prywatnych zakładów ubezpieczeń (16 akcyjnych i 12 wzajemnych), 18 małych wzajemnych zakładów ubezpieczeń, 9 zakładów zagranicznych, oraz 7 zakładów publicznych, działających na obszarze Państwa Polskiego wyniósł w roku 1928 . . . . zł 183.794.412

w tej liczbie:

zakłady akcyjne	zebrały	zł	49.828.030
„ wzajemne (większe)	„	„	34.924.534
„ wzajemne (mniejsze)	„	„	286.694
„ zagraniczne	„	„	26.543.834
„ publiczne	„	„	72.211.320
Razem jak wyżej		zł	183.794.412

Ogólna suma zgłoszonych bezpośrednio szkód i sum płatnych wyniosła w wymienionych zakładach ubezpieczeń w roku 1928 . . . . zł 94.743.858

a mianowicie:

w zakładach akcyjnych	zł	25.609.945
„ wzajemnych (większych)	„	18.931.646
„ „ (mniejszych)	„	284.107
„ zagranicznych	„	8.406.075
„ publicznych	„	41.512.085
Razem jak wyżej	zł	94.743.858

Następujące tablice dają szczegółowe zestawienia, dotyczące produkcji ubezpieczeń w działach rzeczowych z akwizycji własnej (liczba polis i sumy ubezpieczenia), zbioru składek oraz szkód i sum płatnych według działów ubezpieczeń, z uwzględnieniem także składek i szkód z ubezpieczeń przyjętych i oddanych do reasekuracji.

ZBIÓR SKŁADEK W DZIA
(w zło

1	2	3	4	5	6	7	8
	na życie	od wypadków	od odpowiedzialności prawnej	od ognia	od kradzieży	przewozowych	koni
A. Zakłady akcyjne.	5 zakł.	8 zakł.	7 zakł.	11 zakł.	10 zakł.	9 zakł.	1 zakł.
a) składki z akwizycji własnej	12.344.861	1.304.878	1.931.909	24.712.249	2.652.466	2.018.333	14.134
b) „ z przyjętych do reasekuracji	115.299	135.368	59.274	8.175.938	233.857	161.122	—
razem	12.460.160	1.440.246	1.991.183	32.888.187	2.886.323	2.179.455	14.134
z tego oddano do reasekuracji	9.125.156	915.458	1.221.200	19.728.870	2.053.370	1.487.151	9.097
pozostaje na udział własny	3.335.004	524.788	769.983	13.159.317	832.953	692.304	5.037
B. Zakłady wzajemne (większe).	3 zakł.	2 zakł.	2 zakł.	8 zakł.	4 zakł.	1 zakł.	
a) składki z akwizycji własnej	8.077.354	845.415	1.690.156	13.145.708	774.132	285.905	—
b) „ z przyjętych do reasekuracji	204.451	253.816	379.142	4.794.862	12.061	264.834	—
razem	8.281.805	1.099.231	2.069.298	17.940.570	786.193	550.739	—
z tego oddano do reasekuracji	2.051.328	443.104	841.756	10.066.637	557.170	150.637	—
pozostaje na udział własny	6.230.477	656.127	1.227.542	7.873.933	229.023	400.102	—
C. Zakłady wzajemne (mniejsze).				13 zakł.			
a) składki z akwizycji własnej	—	—	—	159.074	—	—	—
b) „ z przyjętych do reasekuracji	—	—	—		—	—	—
razem	—	—	—	159 074	—	—	—
z tego oddano do reasekuracji	—	—	—	6.736	—	—	—
pozostaje na udział własny	—	—	—	152.338	—	—	—
D. Zakłady zagraniczne.	4 zakł.	5 zakł.	5 zakł.	5 zakł.	4 zakł.	3 zakł.	
a) składki z akwizycji własnej	16.395.874	571.429	263.602	6.910.572	733.352	302.544	—
b) „ z przyjętych do reasekuracji	—	—	—	—	—	—	—
razem	16.395.874	571.429	263.602	6.910.572	733.352	302.544	—
z tego oddano do reasekuracji	3.659.474	437.255	186.793	5.485.595	465.805	232.949	—
pozostaje na udział własny	12.736.400	134.174	76.809	1.424.977	267.547	69.595	—
E. Zakłady publiczne.	1 zakł.	1 zakł.		5 zakł.			1 zakł.
a) składki z akwizycji własnej	719.575	10.049	—	68.980.590	—	—	7.420
b) „ z przyjętych do reasekuracji	2.011	—		3.139.895	—	—	—
razem	721.586	10.049	—	72.120.485	—	—	7.420
z tego oddano do reasekuracji	431.918		—	10.817.914	—	—	—
pozostaje na udział własny	289.668	10.049	—	61.302.571	—	—	7.420
A. B. C. D. i E. Razem:	13 zakł.	16 zakł.	14 zakł.	42 zakł.	18 zakł.	13 zakł.	2 zakł.
a) składki z akwizycji własnej	37.537.664	2.731.771	3.885.667	113.908.193	4.159.950	2.606.782	21.554
b) „ z przyjętych do reasekuracji	321.761	389.184	438.416	16.110.695	245.918	425.956	—
razem	37.859.425	3.120.955	4.324.083	130.018.888	4.405.868	3.032.738	21.554
z tego oddano do reasekuracji	15.267.876	1.795.817	2.249.749	46.105.752	3.076.345	1.870.737	9.097
pozostaje na udział własny	22.591.549	1.325.138	2.074.334	83.913.136	1.329.523	1.162.061	12.457

ŁACH UBEZPIECZEŃ ZA ROK 1928.
t y c h)

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
od gradobicia	od szkód wodociągowych	„autocasco"	„aerocasco"	maszyn	szyb	towarów i pakunków podróżnych	chômage	zwierząt rzeźnych	żywego inwentarza	pośrednich	Razem
3 zakł.	1 zakł.	4 zakł.	1 zakł.	1 zakł.	2 zakł.	1 zakł.	1 zakł.			5 zakł.	
2.001.802	7.316	1.405.767	373.980	48.794	629.315	314.634	67.592	—	—	—	49.828.030
85.693	—	29.303	—	—	—	—	28.906	—	—	14.337.044	23.361.804
2.087.495	**7.316**	**1.435.070**	**373.980**	**48.794**	**629.315**	**314.634**	**96.498**	—	—	**14.337.044**	**73.189.834**
1.584.636	306	1.155.512	289.071	44.597	222.029	251.707	62.285	—	—	5.598.684	43.749.129
502.859	**7.010**	**279.558**	**84.909**	**4.197**	**407.286**	**62.927**	**34.213**	—	—	**8.738.360**	**29.440.705**
3 zakł.		2 zakł.			2 zakł.			1 zakł.		1 zakł.	
8.707.462	—	686.319	—	—	77.943	—	—	634.140	—		34.924.534
990.355	—	122.958	—	—	—	—	—	—	—	83.438	7.105.917
9.697.817	—	**809.277**	—	—	**77.943**	—	—	**634.140**	—	**83.438**	**42.030.451**
5.674.296	—	538.126	—	—	4.010	—	—	—	—	—	20.327.064
4.023.521	—	**271.151**	—	—	**73.933**	—	—	**634.140**	—	**83.438**	**21.703.387**
								4 zakł.	1 zakł.		
—	—	—	—	—	—	—	—	127.300	320	—	286.694
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	**127.300**	**320**	—	**286.694**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	210	—	6.946
—	—	—	—	—	—	—	—	**127.300**	**110**	—	**279.748**
1 zakł.	2 zakł.	2 zakł.		1 zakł.	1 zakł.						
833.676	4.410	491.814	—	36.401	160	—	—	—	—	—	26.543.834
71.161	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71.161
904.837	**4.410**	**491.814**	—	**36.401**	**160**	—	—	—	—	—	**26.614.995**
730.490	1.214	320.380	—	5.460	80	—	—	—	—	—	11.525.495
174.347	**3.196**	**171.434**	—	**30.941**	**80**	—	—	—	—	—	**15.089.500**
3 zakł.										1 zakł.	
2.493.686	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72.211.320
972.992	—	—	—	—	—	—	—	—	—	240	4.115.138
3.466.678	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**240**	**76.326.458**
1.707.958	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12.957.790
1.758.720	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**240**	**63.368.668**
10 zakł.	3 zakł.	8 zakł.	1 zakł.	2 zakł.	5 zakł.	1 zakł.	1 zakł.	5 zakł.	1 zakł.	7 zakł.	
14.036.626	11.726	2.583.900	373.980	85.195	707.418	314.634	67.592	761.440	320	—	183.794.412
2.120.201	—	152.261	—	—	—	—	28.906	—	—	14.420.722	34.654.020
16.156.827	**11.726**	**2.736.161**	**373.980**	**85.195**	**707.418**	**314.634**	**96.498**	**761.440**	**320**	**14.420.722**	**218.448.432**
9.697.380	1.520	2.014.018	289 071	50.057	226.119	251.707	62.285	—	210	5.598.684	88.566.424
6.459.447	**10.206**	**722.143**	**84.909**	**35.138**	**481.299**	**62.927**	**34.213**	**761.440**	**110**	**8.822.038**	**129.882.008**

SUMY PŁATNE I SZKODY PRZYPADAJĄCE (w z ł o

1	2	3	4	5	6	7	8
	na życie	od wypadków	od odpowiedzialności prawnej	od ognia	od kradzieży	przewozowych	koni
A. Zakłady akcyjne.	5 zakł.	8 zakł.	7 zakł.	11 zakł.	10 zakł.	9 zakł.	1 zakł.
a) szkody z ubezpieczeń bezpośrednich . . .	1.284.123	862.074	951.412	16.076.257	1.757.857	1.148.782	8.899
b) ,, ,, ,, pośrednich	19.144	128.905	60.075	5.746.699	229.111	382.848	—
razem .	**1.303.267**	**990.979**	**1.011.487**	**21.822.956**	**1.986.968**	**1.531.630**	**8.899**
od tego udział reasekuracji w szkodach . . .	955.940	607.702	560.426	13.429.848	1.300.980	956.471	5.784
pozostaje na udział własny	**347.327**	**383.277**	**451.061**	**8.393.108**	**685.988**	**575.159**	**3.115**
B. Zakłady wzajemne (większe).	3 zakł.	2 zakł.	2 zakł.	8 zakł.	4 zakł.	1 zakł.	
a) szkody z ubezpieczeń bezpośrednich . . .	892.609	243.127	613.988	7.316.677	507.334	167.043	—
b) ,, ,, ,, pośrednich	65.057	134.465	186.591	2.765.122	20.963	215.373	—
razem .	**957.666**	**377.592**	**800.579**	**10.081.799**	**528.297**	**382.416**	—
od tego udział reasekuracji w szkodach . . .	524.013	152.179	398.558	5.402.796	317.564	133.273	—
pozostaje na udział własny	**433.653**	**225.413**	**402 021**	**4.679.003**	**210.733**	**249.143**	—
C. Zakłady wzajemne (mniejsze).				13 zakł.			
a) szkody z ubezpieczeń bezpośrednich . . .	—	—	—	95.871	—	—	—
b) ,, ,, ,, pośrednich	—	—	—	—	—	—	—
razem .	—	—	—	**95.871**	—	—	—
do tego udział reasekuracji w szkodach . . .	—	—	—	—	—	—	—
pozostaje na udział własny	—	—	—	**95.871**	—	—	—
D. Zakłady zagraniczne.	4 zakł.	5 zakł.	5 zakł.	5 zakł.	4 zakł.	3 zakł.	
a) szkody z ubezpieczeń bezpośrednich . . .	2.254.039	271.095	66.125	3.802.493	870.752	242.475	—
b) ,, ,, ,, pośrednich	—	—	—	—	—	—	—
razem .	**2.254.039**	**271.095**	**66.125**	**3.802.493**	**870.752**	**242.475**	—
od tego udział reasekuracji w szkodach . . .	522.269	227.451	45.234	2.827.378	469.582	207.081	—
pozostaje na udział własny	**1.731.770**	**43.644**	**20.891**	**975.115**	**401.170**	**35.394**	—
E. Zakłady publiczne.	1 zakł.	1 zakł.		5 zakł.			1 zakł.
a) szkody z ubezpieczeń bezpośrednich . . .	124.771	17.174	—	39.096.186	—	—	1.140
b) ,, ,, ,, pośrednich	—	—	—	3.006.372	—	—	—
razem .	**124.771**	**17.174**	—	**42.102.558**	—	—	**1.140**
od tego udział reasekuracji w szkodach . . .	98.104	—	—	7.123.168	—	—	—
pozostaje na udział własny	**26.667**	**17.174**	—	**34.979.390**	—	—	**1.140**
A, B. C. D. i E. Razem:							
a) szkody z ubezpieczeń bezpośrednich . . .	4.555.542	1.393.470	1.631.525	66.387.484	3.135.943	1.558.300	10.039
b) ,, ,, ,, pośrednich	84.201	263.370	246.666	11.518.193	250.074	598.221	—
razem .	**4.639.743**	**1.656.840**	**1.878.191**	**77.905.677**	**3.386.017**	**2.156.521**	**10.039**
od tego udział reasekuracji w szkodach . . .	2.100.326	987.332	1.004.218	28.783.190	2.088.126	1.296.825	5.784
pozostaje na udział własny	**2.539.417**	**669.508**	**873.973**	**49.122.487**	**1.297.891**	**859.696**	**4.255**

NA ROK 1928 W DZIAŁACH UBEZPIECZEŃ
t y c h)

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
od gradobicia	od szkód wodociągowych	„auto-casco"	„aero-casco"	maszyn	szyb	towarów i pakunków podróżnych	chômage	zwierząt rzeźnych	żywego inwentarza	pośrednich	Razem
3 zakł.	1 zakł.	4 zakł.	1 zakł.	1 zakł.	2 zakł.	1 zakł.	1 zakł.			5 zakł.	
1.595.019	1.900	1.405.767	40.002	14.183	449.127	14.543	—	—	—	—	25.609.945
96.309	—	29.303	—	—	—	—	43.937	—	—	9.349.532	16.085.863
1.691.328	**1.900**	**1.435.070**	**40.002**	**14.183**	**449.127**	**14.543**	**43.937**	—	—	**9.349.532**	**41.695.808**
1.260.326	—	1.155.512	34.616	13.616	210.163	11.635	—	—	—	3.606.017	24.109.036
431.002	**1.900**	**279.558**	**5.386**	**567**	**238.964**	**2.908**	**43.937**	—	—	**5.743.515**	**17.586.772**
3 zakł.		2 zakł.			2 zakł.			1 zakł.		1 zakł.	
7.780.122	—	686.319	—	—	53.261	—	—	671.166	—	—	18.931.646
878.789	—	122.958	—	—	—	—	—	—	—	129.928	4.519.246
8.658.911	—	**809.277**	—	—	**53.261**	—	—	**671.166**	—	**129.928**	**23.450.892**
4.959.653	—	538.126	—	—	140	—	—	—	—	—	12.426.302
3.699.258	—	**271.151**	—	—	**53.121**	—	—	**671.166**	—	**129.928**	**11.024.590**
								4 zakł.	1 zakł.		
—	—	—	—	—	—	—	—	188.152	84	—	284.107
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	**188.152**	**84**	—	**284.107**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	**188.152**	**84**	—	**284.107**
1 zakł.	2 zakł.	2 zakł.		1 zakł.	1 zakł.						
403.969	3.313	491.814	—	—	—	—	—	—	—	—	8.406.075
63.149	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63.149
467.118	**3.313**	**491.814**	—	—	—	—	—	—	—	—	**8.469.224**
379.553	766	320.380	—	—	—	—	—	—	—	—	4.999.694
87.565	**2.547**	**171.434**	—	—	—	—	—	—	—	—	**3.469.530**
3 zakł.										1 zakł.	
2.272.814	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41.512.085
1.065.592	—	—	—	—	—	—	—	—	—	248	4.072.212
3.338.406	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**248**	**45.584.297**
1.619.577	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8.840.849
1.718.829	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**248**	**36.743.448**
12.051.924	5.213	2.583.900	40.002	14.183	502.388	14.543	—	859.318	84	—	94.743.858
2.103.839	—	152.261	—	—	—	—	43.937	—	—	9.479.708	24.740.470
14.155.763	**5.213**	**2.736.161**	**40.002**	**14.183**	**502.388**	**14.543**	**43.937**	**859.318**	**84**	**9.479.708**	**119.484.328**
8.219.109	766	2.014.018	34.616	13.616	210.303	11.635	—	—	—	3.606.017	50.375.881
5.936.654	**4.447**	**722.143**	**5.386**	**567**	**292.085**	**2.908**	**43.937**	**859.318**	**84**	**5.873.691**	**69.108.447**

Produkcja ubezpieczeń w działach rzeczowych z akwizycji własnej za rok 1928:

LICZBA POLIS

Dział ubezpieczeń	w zakładach					Razem
	akcyjnych	wzajemnych większych	wzajemnych mniejszych	zagranicznych	publicznych	
od ognia	296.186	266.443	11.650	22.415	4.022.922	4.619.616
od kradzieży	42.498	11.463	—	6.676	—	60.637
przewozowych	55.576	15.918	—	3.045	—	74.539
koni	54	—	—	—	164	218
od gradobicia	4.724	34.713	—	1.165	22.602	63.204
od szkód wodociągowych	141	—	—	27	—	168
„auto - casco"	3.230	790	—	586	—	4.606
„aero - casco"	2	—	—	—	—	2
maszyn	14	—	—	—	—	14
szyb	10.646	684	—	—	—	11.330
towarów i pakunków podróżnych	16.690	—	—	—	—	16.690
chômage	43	—	—	—	—	43
żywego inwentarza	—	—	13	—	—	13
razem	**429.804**	**330.011**	**11.663**	**33.914**	**4.045.688**	**4.851.080**

SUMY UBEZPIECZENIA W ZŁOTYCH

Dział ubezpieczeń	akcyjnych	wzajemnych większych	wzajemnych mniejszych	zagranicznych	publicznych	Razem
od ognia	9.678.516.028	6.802.822.967	113.103.404	2.527.236.779	21.442.267.048	40.563.946.226
od kradzieży	731.310.644	207.495.602	—	219.286.454	—	1.158.092.700
przewozowych	1.202.358.838	290.235.625	—	140.071.484	—	1.632.665.947
koni	151.166	—	—	—	355.600	506.766
od gradobicia	114.384.371	539.665.056	—	73.290.038	177.019.498	904.358.963
od szkód wodociągowych	9.805.430	—	—	9.455.528	—	19.260.958
„auto - casco"	80.857.339	9.792.396	—	—	—	90.649.735
„aero - casco"	3.908.300	—	—	—	—	3.908.300
maszyn	15.584.538	—	—	—	—	15.584.538
szyb	17.694.899	1.087.949	—	—	—	18.782.848
towarów i pakunków podróżnych	32.975.000	—	—	—	—	32.975.000
chômage	16.141.521	—	—	—	—	16.141.521
żywego inwentarza	—	—	11.600	—	—	11.600
razem	**11.903.688.074**	**7.851.099.595**	**113.115.004**	**2.969.340.283**	**21.619.642.146**	**44.456.885.102**

Ubezpieczenia na życie.

W dziale ubezpieczeń na życie pracowało w roku 1928 — 13 zakładów, w tem 5 zakładów akcyjnych, 3 wzajemne (większe), 4 zakłady zagraniczne i 1 zakład publiczny.

Zbiór składek z uwzględnieniem działalności bezpośredniej i pośredniej osiągnięty w roku 1928 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji przedstawia się następująco:

1		2	3	4	5		6	
Zakłady ubezpieczeń		Składki z ubezpieczeń			Składki oddane do reasekuracji z ubezpieczeń			
Nr.	Nazwa	bezpośrednich	pośrednich	Razem	bezpośrednich	%	pośrednich	%
		w z ł o t y c h						
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Europa"	4.314.003	—	4.314.003	3.695.680	85.7	—	—
2	„Piast"	740.698	2.784	743.482	619.838	83,7	2.088	75,0
3	„Przezorność"	1.301.577	52.926	1.354.503	486.206	37,4	—	—
4	„Przyszłość"	3.694.030	49.265	3.743.295	3.065.458	83,0	24.632	50,0
5	„Vita"	2.294.553	10.324	2.304.877	1.231.254	53,7	—	—
	5 zakł. akcyjnych	**12.344.861**	**115.299**	**12.460.160**	**9.098.436**	**73,7**	**26.720**	**23,2**
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
6	„Karpatia"	20.125	7.810	27.935	13.637	67,8	2.397	30,7
7	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	3.840.435	—	3.840.435	872.470	22,7	—	—
8	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezpieczeń	4.216.794	196.641	4.413.435	1.162.824	27,6	—	—
	3 zakł. wzaj. (większe)	**8.077.354**	**204.451**	**8.281.805**	**2.048.931**	**25,4**	**2.397**	**1,2**
	C. Zakłady zagraniczne.							
9	„Anker"	1.239.036	—	1.239.036	612.363	49,4	—	—
10	„Assicurazioni Generali"	5.516.039	—	5.516.039	416.867	7,6	—	—
11	„Feniks"	5.083.813	—	5.083.813	2.033.525	40,0	—	—
12	„Riunione Adriatica"	4.556.986	—	4.556.986	596.719	13,9	—	—
	4 zakł. zagraniczne	**16.395.874**	—	**16.395.874**	**3.659.474**	**22,3**	—	—
	D. Zakłady publiczne.							
13	Krajowe Ubezpieczenie na życie	719.575	2.011	721.586	431.918	60,0	—	—
	1 zakł. publiczny	**719.575**	**2.011**	**721.586**	**431.918**	**60,0**	—	—
	4 „ zagraniczne	**16.395.874**	—	**16.395.874**	**3.659.474**	**22,3**	—	—
	3 „ wzaj. (większe)	**8.077.354**	**204.451**	**8.281.805**	**2.048.931**	**25,4**	**2.397**	**1,2**
	5 „ akcyjnych	**12.344.861**	**115.299**	**12.460.160**	**9.098.436**	**73,7**	**26.720**	**23,2**
	13 „ razem	**37.537.664**	**321.761**	**37.859.425**	**15.238.759**	**40,6**	**29.117**	**9,0**

Stan ubezpieczeń przy końcu roku 1928 podaje następująca tablica:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rodzaj ubezpieczeń	Liczba polis					Suma ubezpieczenia				
	w zakładach				Razem	w zakładach				Razem
	akcyjnych	wzajemnych większ.	zagranicznych	publicznych		akcyjnych	wzajemnych większych	zagranicznych	publicznych	
	w z ł o t y c h									
Ubezpieczenia kapitałów:										
na wypadek śmierci	21.060	39.250	27.975	966	89.251	242.709.167	171.728.600	357.967.326	12.290.721	784.695.814
na dożycie	520	1.125	580	—	2.225	1.692.008	702.967	4.126.063	—	6.521.038
Ubezpieczenia ludowe (bez badania lekarskiego)	2.891	1.192	988	866	5.937	4.487.250	739.781	3.980.787	2.316.505	11.524.323
Razem	**24.471**	**41.567**	**29.543**	**1.832**	**97.413**	**248.888.425**	**173.171.348**	**366.074.176**	**14.607.226**	**802.741.175**
Ubezpieczenia rent*)	17	193	1	—	211	1.128	15.980	4.548	—	21.656

Zestawienie powyższe obejmuje zarówno ubezpieczenia z akwizycji własnej, jak i ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji. Potrącając sumy oddane do reasekuracji, otrzymamy następujące sumy ubezpieczeń na udział własny przy końcu 1928 r.

1	2	3	4	5	6
	Ubezpieczenia kapitałów		Ubezpiecz. ludowe (bez badania lekarskiego)	Razem	Ubezpieczenia rent*)
	na wypadek śmierci	na dożycie			
	w z ł o t y c h				
Zakłady akcyjne	74.296.342	1.008.321	1.764.712	77.069.375	1.128
„ wzajemne (większe)	89.554.378	594.826	739.781	90.888.985	10.964
„ zagraniczne	280.542.840	2.407.338	3.141.383	286.091.561	2.729
„ publiczne	2.894.746	—	1.651.660	4.546.406	—
Razem	**447.288.306**	**4.010.485**	**7.297.536**	**458.596.327**	**14.821**

UWAGA: *) renty roczne.

Ruch ubezpieczeń przedstawia się następująco;

1	2	3	4	5	6
	Ubezpieczenia kapitałów		Ubezpieczenia ludowe (bez badania lekarskiego)	Razem	Ubezpieczenia rent*)
	na wypadek śmierci	na dożycie			
	w z ł o t y c h				
Przybyło w r. 1928.					
Nowozawarte ubezpieczenia	430.270.649	4.864.013	8.838.327	443.972.989	1.894
Przeniesienia wskutek zamiany na ubezp. wdg. innej kombinacji taryfowej . . .	29.971.877	115.637	40.315	30.127.829	393
Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji . .	1.783.105	—	—	1.783.105	—
Razem . .	**462.025.631**	**4.979.650**	**8.878.642**	**475.883.923**	**2.287**
Ubyło w r. 1928.					
Wskutek śmierci	3.778.790	14.714	97.558	3.891.062	—
„ upłynięcia terminu	34.622	5.839	446	40.907	—
„ wykupu	3.936.037	88.935	101.613	4.126.585	—
„ zaniechania, zerwania umowy . .	96.187.996	1.239.749	3.088.688	100.516.433	—
„ zmian w ubezp. bieżących . . .	33.991.772	377.885	87.292	34.456.949	1.031
Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji .	493.478	—	—	493.478	—
Razem . .	**138.422.695**	**1.727.122**	**3.375.597**	**143.525.414**	**1.031**
Zwiększenie w roku 1928	**323.602.936**	**3.252.528**	**5.503.045**	**332.358.509**	**1.256**

UWAGA: *) renty roczne.

Przegląd operacyj w dziale ubezpieczeń na życie zawiera tablica 11.

Ubezpieczenia od wypadków.

Dział ubezpieczeń od wypadków prowadziło 16 zakładów, w tem 8 zakładów akcyjnych, 2 zakłady wzajemne (większe), 4 zakłady zagraniczne oraz 1 zakład publiczny. Poniższa tablica wykazuje zbiór składek osiągnięty w roku 1928 przez poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji.

	1	2	3	4	5		6	
	Zakłady ubezpieczeń	Składki z ubezpieczeń			Składki oddane do reasekuracji z ubezpieczeń			
Nr.	Nazwa	bezpośrednich	pośrednich	Razem	bezpośrednich	%	pośrednich	%
		w z ł o t y c h						
	A. Zakłady akcyjne.							
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	38.439	—	38.439	30.751	80,0	—	—
2	„Patria"	428.986	—	428.986	323.803	75,5	—	—
3	„Piast"	39.411	2.098	41.509	12.484	31,7	—	—
4	„Port"	136.578	—	136.578	105.768	77,4	—	—
5	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezp. .	328.396	—	328.396	205.827	62,7	—	—
6	„Przezorność"	53.781	105.350	159.131	36.635	68,1	—	—
7	„Silesia"	45.100	—	45.100	30.272	67,1	—	—
8	„Vita"	234.187	27.920	262.107	169.918	72,6	—	—
	8 zakł. akcyjnych . . .	**1.304.878**	**135.368**	**1.440.246**	**915.458**	**70,2**	—	—
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
9	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń .	154.348	144.220	298.568	135.329	87,7	11.867	8,2
10	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezpieczeń . . .	691.067	109.596	800.663	292.490	42,3	3.418	3,1
	2 zakł. wzaj. (większe) .	**845.415**	**253.816**	**1.099.231**	**427.819**	**50,6**	**15.285**	**6,0**
	C. Zakłady zagraniczne.							
11	„Akwizgrańskie i Monachijskie" . . .	18.883	—	18.883	8.043	42,6	—	—
12	„Allianz" w Berlinie	49.768	—	49.768	—	—	—	—
13	„Assicurazioni Generali"	84.480	—	84.480	33.582	39,8	—	—
14	„Kraft"	114.195	—	114.195	102.775	90,0	—	—
15	„Riunione Adriatica"*)	304.103	—	304.103	292.855	96,3	—	—
	5 zakł. zagranicznych .	**571.429**	—	**571.429**	**437.255**	**76,5**	—	—
	D. Zakłady publiczne.							
16	**Kraj. Kasa Ub. Strażaków od wypadków**	10.049	—	10.049	—	—	—	—
	1 zakł. publiczny . . .	**10.049**	—	**10.049**	—	—	—	—
	5 „ zagranicznych .	**571.429**	—	**571.429**	**437.255**	**76,5**	—	—
	2 „ wzaj. (większe)	**845.415**	**253.816**	**1.099.231**	**427.819**	**50,6**	**15.285**	**6,0**
	8 „ akcyjnych . .	**1.304.878**	**135.368**	**1.440.246**	**915.458**	**70,2**	—	—
	16 „ razem	**2.731.771**	**389.184**	**3.120.955**	**1.780.532**	**65,2**	**15.285**	**3,9**

UWAGA: *) T-wo „Riunione Adriatica di Sicurta" prowadzi dział ubezpieczeń od wypadków łącznie z działem ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej.

Poniższe zestawienie wykazuje szkody przypadające w roku 1928 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji.

Nr.	Nazwa	Szkody z ubezpieczeń: bezpośrednich	Szkody z ubezpieczeń: pośrednich	Szkody z ubezpieczeń: Razem	Udział reasekuratorów w szkodach z ubezpieczeń: bezpośrednich	%	Udział reasekuratorów w szkodach z ubezpieczeń: pośrednich	%
	1	2	3	4	5		6	
		w złotych						
	A. Zakłady akcyjne.							
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	16.002	—	16.002	12.802	80,0	—	—
2	„Patria"	180.888	—	180.888	135.030	74,6	—	—
3	„Piast"	206.929	1.312	208.241	199.433	96,4	—	—
4	„Port"	64.547	—	64.547	56.417	87,4	—	—
5	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezp. . .	327.063	—	327.063	152.956	46,7	—	—
6	„Przezorność"	3.450	72.491	75.941	2.555	74,1	—	—
7	„Silesia"	6.059	—	6.059	3.062	50,5	—	—
8	„Vita"	57.136	55.102	112.238	45.447	79,5	—	—
	8 zakł. akcyjnych	862.074	128.905	990.979	607.702	70,5	—	—
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
9	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	103.396	71.053	174.449	89.022	86,1	5.848	8,2
10	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezpieczeń . . .	139.731	63.412	203.143	57.309	41,0	—	—
	2 zakł. wzaj. (większe) .	**243.127**	**134.465**	**377.592**	**146.331**	**60,2**	**5.848**	**4,3**
	C. Zakłady zagraniczne.							
11	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	1.508	—	1.508	732	48,6	—	—
12	„Allianz" w Berlinie	13.019	—	13.019			—	—
13	„Assicurazioni Generali"	11.108	—	11.008	4.443	40,0	—	—
14	„Kraft"	14.059	—	14.059	12.653	90,0	—	—
15	„Riunione Adriatica"*)	231.401	—	231.401	209.623	90,6	—	—
	5 zakł. zagranicznych	**271.095**	—	**271.095**	**227.451**	**83,9**	—	—
	D. Zakłady Publiczne							
16	Krajowa Kasa Ub. Strażaków od wypadków .	17.174	—	17.174	—	—	—	—
	1 zakł. publiczny	**17.174**		**17.174**	—	—	—	—
	5 „ zagranicznych	**271.095**	—	**271.095**	**227.451**	**83,9**	—	—
	2 „ wzaj. (większe) . . .	**243.127**	**134.465**	**377.592**	**146.331**	**60,2**	**5.848**	**4,3**
	8 „ akcyjnych	**862.074**	**128.905**	**990.979**	**607.702**	**70,5**	—	—
	16 „ razem	**1.393.470**	**263.370**	**1.656.840**	**981.484**	**70,4**	**5.848**	**2,2**

Produkcję ubezpieczeń od wypadków za rok 1928 podaje następująca tablica:

Rodzaj ubezpieczeń	Liczba polis w zakładach: akcyjnych	Liczba polis w zakładach: wzajemnych większych	Liczba polis w zakładach: zagranicznych	Liczba polis w zakładach: publicznych	Liczba polis: Razem	Suma ubezpieczenia w zakładach: akcyjnych	Suma ubezpieczenia w zakładach: wzajemnych większych	Suma ubezpieczenia w zakładach: zagranicznych	Suma ubezpieczenia w zakładach: publicznych	Suma ubezpieczenia: Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
						w złotych				
Ubezpieczenia jednostkowe.										
a) ubezpieczenie kapitałów:										
na wypadek śmierci .						106.121.574	35.554.273	50.606.071	—	192.281.918
„ „ inwalidności	4.384	2.227	992	—	7.603	158.771.036	47.998.228	72.988.478	—	279.757.802
b) odszkodowanie dzienne .						65.125	20.592	15.140	—	100.857
c) renta roczna						—	—	—	—	—
Ubezpieczenie zbiorowe.										
a) ubezpieczenie kapitałów:										
na wypadek śmierci . .						145.292.965	128.450.494	13.198.658	—	286.942.117
„ „ inwalidności	658	1.054	15	136	1.863	217.161.383	307.261.913	26.286.818	—	550.710.114
b) odszkodowanie dzienne						129.185	78.924	5.087	5.595	218.791
c) renta roczna						4.449.460	—	—	2.757	4.452.217
Dożywotnie ubezpieczenie podróżnych.										
a) ubezpieczenie kapitałów:										
na wypadek śmierci . .						6.163.035	3.084.940	1.805.300	—	11.053.275
„ „ inwalidności	266	771	28	—	1.065	6.050.020	3.084.940	1.805.300	—	10.940.260
b) odszkodowanie dzienne						2.440	959	445	—	3.844
c) renta roczna						—	—	—	—	—
Razem	**5.308**	**4.052**	**1.035**	**136**	**10.531**	—	—	—	—	—

UWAGA: *) T-wo „Runione Adriatica di Sicurta" prowadzi dział ubezpieczeń od wypadków łącznie z działem ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej.

Zestawienie powyższe obejmuje zarówno ubezpieczenia z akwizycji własnej, jak i ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji. Potrącając sumy oddane do reasekuracji, otrzymamy następujące sumy ubezpieczeń na udział własny przy końcu 1928 roku:

Rodzaj ubezpieczeń	Suma ubezpieczenia w zakładach: akcyjnych	wzajemnych większych	zagranicznych	publicznych	Razem
1	2	3	4	5	6
	w złotych				
Ubezpieczenia jednostkowe.					
a) ubezpieczenia kapitałów:					
na wypadek śmierci	32.265.719	18.661.474	37.625.114	—	88.552.307
,, ,, inwalidności	42.487.193	18.397.221	51.826.532	—	112.710.946
b) odszkodowanie dzienne	19.317	10.575	10.903	—	40.795
c) renta roczna	—	—	—	—	—
Ubezpieczenia zbiorowe.					
a) ubezpieczenia kapitałów:					
na wypadek śmierci	47.056.279	43.162.004	6.107.581	—	96.325.864
,, ,, inwalidności	77.864.447	151.078.326	11.862.609	—	240.805.382
b) odszkodowanie dzienne	35.595	50.103	2.114	5.595	93.407
c) renta roczna	2.100.960	—	—	2.757	2.103.717
Dożywotnie ubezpieczenia podróżnych.					
a) ubezpieczenie kapitałów:					
na wypadek śmierci	1.924.752	1.307.447	1.121.600	—	4.353.799
,, ,, inwalidności	1.909.720	1.307.447	1.121.600	—	4.338.767
b) odszkodowanie dzienne	732	405	278	—	1.415
c) renta roczna	—	—	—	—	—

Przegląd operacyj w dziale ubzpieczeń od wypadków podaje tablica 12.

Ubezpieczenia od odpowiedzialności prawnej.

Dział ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej prowadziło 14 zakładów, w tem 7 zakładów akcyjnych, 2 zakłady wzajemne (większe) i 5 zakładów zagranicznych.

Poniższa tablica wykazuje zbiór składek z uwzględnieniem działalności bezpośredniej i pośredniej, osiągnięty w roku 1928 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji:

Nr.	Zakłady ubezpieczeń – Nazwa	Składki z ubezpieczeń: bezpośrednich	pośrednich	Razem	Składki oddane do reasekuracji z ubezpieczeń: bezpośrednich	%	pośrednich	%
	1	2	3	4	5		6	
		w złotych						
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Patria"	647.724	—	647.724	439.653	67,9	—	—
2	„Piast"	140.970	59.274	200.244	116.924	82,9	—	—
3	„Polonia"	157.641	—	157.641	72.471	46,0	—	—
4	„Port"	250.706	—	250.706	168.905	67.4	—	—
5	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	667.194	—	667.194	387.854	58.1	—	—
6	„Silesia"	65.419	—	65.419	34.144	52.2	—	—
7	„Vita"	2.255	—	2.255	1.249	55,4	—	—
	6 zakł. akcyjnych	**1.931.909**	**59.274**	**1.991.183**	**1.221.200**	**63,2**	—	—
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
8	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	376.615	136.699	513.314	332.865	88.4	25.804	18,9
9	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezpieczeń	1.313.541	242.443	1.555.984	479.004	36,5	4.083	1,7
	2 zakł. wzaj. (większe)	**1.690.156**	**379.142**	**2.069.298**	**811.869**	**48,0**	**29.887**	**7,9**
	C. Zakłady zagraniczne.							
10	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	6.176	—	6.176	2.102	34.0	—	—
11	„Allianz" w Berlinie	12.089	—	12.089	6.044	50.0	—	—
12	„Assicurazioni Generali"	115.266	—	115.266	65.583	56.9	—	—
13	„Kraft"	130.071	—	130.071	115.064	88,5	—	—
14	„Riunione Adriatica" *)	—	—	—	—	—	—	—
	5 zakł. zagranicznych	**263.602**	—	**263.602**	**186.793**	**70,9**	—	—
	2 ,, wzaj. (większe)	**1.690.156**	**379.142**	**2.069.298**	**811.869**	**48,0**	**29.887**	**7,9**
	7 ,, akcyjnych	**1.931.909**	**59.274**	**1.991.183**	**1.221.200**	**63,2**	—	—
	14 ,, razem	**3.885.667**	**438.416**	**4.324.083**	**2.219.862**	**57,1**	**29.887**	**6,8**

UWAGA: *) łącznie z działem ubezpieczeń od wypadków.

Poniższe zestawienie wykazuje szkody z działalności bezpośredniej i pośredniej, przypadające w roku 1928 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji:

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń Nazwa	2 Szkody z ubezpieczeń bezpośrednich	3 pośrednich	4 Razem	5 Udział reasekuratorów w szkodach z ubezpieczeń bezpośrednich	 %	6 pośrednich	 %
		w	z	ł	o	t	y c	h
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Patria"	409.476	—	409.476	255.782	62,5	—	—
2	„Piast"	62.258	60.075	122.333	50.634	81,3	—	—
3	„Polonia"	79.265	—	79.265	29.137	36,8	—	—
4	„Port"	120.814	—	120.814	84.618	70.0	—	—
5	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	262.185	—	262.185	130.628	49,8	—	—
6	„Silesia"	17.164	—	17.164	9.452	55,1	—	—
7	„Vita"	250	—	250	175	70,0	—	—
	7 zakł. akcyjnych	**951.412**	**60.075**	**1.011.487**	**560.426**	**58,9**	—	—
	B. Zakłady wzajemne.							
8	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezp.	214.727	78.331	293.058	194.419	90,5	14.805	18,9
9	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezp.	399.261	108.260	507.521	188.159	47,1	1.175	1,1
	2 zakł. wzaj. (większe)	**613.988**	**186.591**	**800.579**	**382.578**	**62,3**	**15.980**	**8,6**
	C. Zakłady zagraniczne.							
10	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	206	—	206	95	46,1	—	—
11	„Allianz" w Berlinie	1.665	—	1.665	832	50,0	—	—
12	„Assicurazioni Generali"	33.645	—	33.645	18.559	55,2	—	—
13	„Kraft"	30.609	—	30.609	25.748	84,1	—	—
14	„Riunione Adriatica" *)	—	—	—	—	—	—	—
	5 zakł. zagranicznych	**66.125**	—	**66.125**	**45.234**	**68,4**	—	—
	2 „ wzaj. (większe)	**613.988**	**186.591**	**800.579**	**382.578**	**62,3**	**15.980**	**8,6**
	7 „ akcyjnych	**951.412**	**60.075**	**1.011.487**	**560.426**	**58,9**	—	—
	14 „ razem	**1.631.525**	**246.666**	**1.878.191**	**988.238**	**60,6**	**15.980**	**6,5**

Produkcję ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej za rok 1928 podaje następująca tablica:

1 Rodzaj ubezpieczeń	2 Liczba polis w zakładach akcyjnych	3 wzajemnych większych	4 zagranicznych	5 Razem	6 Suma ubezpieczeń w zakładach akcyjnych	7 wzajemnych większych	8 zagranicznych	9 Razem
Ubezpieczenie kapitałów:								
na wypadek uszkodzenia wielu osób					1.049.876.793	1.130.045.458	122.982.680	2.302.904.931
„ „ „ jednej osoby	14065	14.189	1.171	29.425	325.804.534	379.597.731	28.805.996	734.208.261
„ „ „ rzeczy					64.478.828	80.435.851	12.696.256	157.610.935
Renta roczna					—	—	—	—

Przegląd operacyj w dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej podaje tablica 13.

UWAGA: *) łącznie z działem ubezpieczeń od wypadków.

Ubezpieczenia od ognia.

Dział ubezpieczeń od ognia prowadziło w 1928 roku 19 większych zakładów prywatnych (11 akcyjnych i 8 wzajemnych większych), 5 zakładów zagranicznych i 4 zakłady publiczne, oraz 13 mniejszych zakładów wzajemnych. Zbiór składek z uwzględnieniem działalności bezpośredniej i pośredniej osiągnięty w roku 1928 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji przedstawia następująca tablica:

1		2	3	4	5		6	
Zakłady ubezpieczeń		Składki z ubezpieczeń			Składki oddane do reasekuracji z ubezpieczeń			
Nr.	Nazwa	bezpośrednich	pośrednich	Razem	bezpośrednich	%	pośrednich	%
		w	z ł	o	t	y	c	h
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Omnium i Wilja"	465.535	19.966	485.501	285.805	61,4	—	—
2	„Orzeł"	2.115.446	— 10	2.115.436	1.819.954	86,0	—	—
3	„Piast"	1.866.544	272.911	2.139.455	1.159.617	62,1	—	—
4	„Polonia"	3.098.578	994.937	4.093.515	2.777.757	89,6	60.086	6,1
5	„Port"	3.032.498	28.214	3.060.712	2.646.512	87,3	15.597	55,3
6	Poznańsko - Warszawskie Tow. Ubezpiecz.	2.247.989	684.709	2.932.698	1.080.793	48,1	—	—
7	„Przezorność"	2.350.127	—	2.350.127	1.959.628	83,4	—	—
8	„Przyszłość"	618.361	—	618.361	537.977	87,0	—	—
9	„Silesia"	1.470.161	139.062	1.609.223	1.289.701	87,7	—	—
10	„Vistula"	2.061.853	— 3.382	2.058.471	1.590.240	77,1	—	—
11	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	5.385.157	6.039.531	11.424.688	4.430.535	82,3	74.668	1,2
	11 zakł. akcyjnych	**24.712.249**	**8.175.938**	**32.888.187**	**19.578.519**	**79,2**	**150.351**	**1,8**
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
12	Białostockie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	67.191	—	67.191	64.134	95,5	—	—
13	„Dnister"	134.355	604.152	738.507	70.131	52,2	234	—
14	„Farmakon"	42.774	—	42.774	34.583	80,9	—	—
15	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	4.248.073	2.473.026	6.721.099	2.892.008	68,1	642.858	26,0
16	„Snop"	3.180.531	256.868	3.437.399	2.526.186	79,4	122.091	47,5
17	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	1.304.699	—	1.304.699	1.204.261	92,3	—	—
18	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	2.663.891	1.082.173	3.746.064	1.524.888	57,2	—	—
19	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich	1.504.194	378.643	1.882.837	985.263	65,5	—	—
	8 zakł. wzaj. (większych)	**13.145.708**	**4.794.862**	**17.940.570**	**9.301.454**	**70,8**	**765.183**	**16,0**
	C. Zakłady wzajemne (mniejsze).							
20/32	13 zakładów wzajemnych (mniejszych)	159.074	—	159.074	6.736	4,2	—	—
	13 zakł. wzaj. (mniejszych)	**159.074**	—	**159.074**	**6.736**	**4,2**	—	—
	D. Zakłady zagraniczne.							
33	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	423.729	—	423.729	294.784	69,8	—	—
34	„Alliance" w Londynie	1.781.914	—	1.781.914	1.360.688	76,4	—	—
35	„Allianz" w Berlinie	96.909	—	96.909	72.682	75,0	—	—
36	„Assicurazioni Generali"	2.571.967	—	2.571.967	2.407.684	93,6	—	—
37	„Riunione Adriatica"	2.036.053	—	2.036.053	1.349.757	66,3	—	—
	5 zakł. zagranicznych	**6.910.572**		**6.910.572**	**5.485.595**	**79,4**		—
	E. Zakłady publiczne.							
	a) ubezpieczenia przymusowe							
38	Powszechny Zakład Ubezp. Wzaj.	48.430.154	—	48.430.154	678.507	1,4	—	—
39	Zakład Ubezp. Wzaj. m. st. Warszawy	2.272.549	—	2.272.549	878.285	38,6	—	—
	2 zakł. publ. przymusowe	**50.702.703**	—	**50.702.703**	**1.556.792**	**3,1**	—	—
	b) ubezpieczenia dobrowolne.							
40	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	10.074.160	627.741	10.701.901	3.792.617	37,6	—	—
41	Powszechny Zakład Ubezp. Wzaj.	6.171.223	2.112.898	8.284.121	3.380.482	54,8	827.780	39,2
42	Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń	2.032.504	399.256	2.431.760	1.260.243	62,0	—	—
	3 zakł. publ. dobrow.	**18.277.887**	**3.139.895**	**21.417.782**	**8.433.342**	**46,1**	**827.780**	**26,4**
	2 „ „ przymus.	**50.702.703**	—	**50.702.703**	**1.556.792**	**3,1**	—	—
	5 „ zagranicznych	**6.910.572**	—	**6.910.572**	**5.485.595**	**79,4**	—	
	13 „ wzaj. (mniejszych)	**159.074**	—	**159.074**	**6.736**	**4,2**	—	
	8 „ „ (większych)	**13.145.708**	**4.794.862**	**17.940.570**	**9.301.454**	**70,8**	**765.183**	**16,0**
	11 „ akcyjnych	**24.712.249**	**8.175.938**	**32.888.187**	**19.578.519**	**79,2**	**150.351**	**1,8**
	42 „ razem	**113.908.193**	**16.110.695**	**130.018.888**	**44.362.438**	***)66,7**	**1.743.314**	**10,8**

UWAGA: *) bez danych działu przymusowych ubezpieczeń Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Poniższe zestawienie wykazuje szkody z działalności bezpośredniej i pośredniej, przypadające w roku 1928 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji:

1		2	3	4	5		6	
Zakłady ubezpieczeń		Szkody z ubezpieczeń			Udział reasekuratorów w szkodach z ubezpieczeń			
Nr.	Nazwa	bezpośrednich	przyjętych pośrednio	Razem	bezpośrednich	%	przyjętych pośrednio	%
		w	z ł	o t	y c h			
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Omnium i Wilja"	678.578	12.013	690.591	558.236	82,3	—	—
2	„Orzeł"	1.691.039	545	1.691.584	1.486.226	87,9	—	—
3	„Piast"	1.020.493	251.912	1.272.405	561.981	55,1	—	—
4	„Polonia"	1.921.961	598.140	2.520.101	1.814.762	94,4	30.267	5,1
5	„Port"	1.777.180	3.386	1.780.566	1.580.941	89,6	1.218	36,0
6	Poznańsko - Warszawskie Tow. Ubezpiecz. . .	1.219.203	449.017	1.668.220	610.838	50,1	—	—
7	„Przezorność"	2.043.582	—	2.043.582	1.723.193	84,3	—	—
8	„Przyszłość"	410.936	—	410.936	363.867	88,5	—	—
9	„Silesia"	1.095.122	87.994	1.183.116	1.011.108	92,3	—	—
10	„Vistula"	1.248.211	—	1.248.211	1.090.245	87,3	—	—
11	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń . . .	2.969.952	4.343.692	7.313.644	2.431.086	81,9	165.880	3,8
	11 zakł. akcyjnych . .	**16.076.257**	**5.746.699**	**21.822.956**	**13.232.483**	**82,3**	**197.365**	**3,4**
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
12	Białostockie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	54.806	—	54.806	52.299	95,4	—	—
13	„Dnister"	147.542	267.198	414.740	55.471	37,6	—	—
14	„Farmakon"	2.858	—	2.858	2.445	85,5	—	—
15	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	2.540.936	1.391.889	3.932.825	1.710.056	67,3	292.868	21,0
16	„Snop"	1.739.346	66.666	1.806.012	1.407.422	80,9	10.078	15,1
17	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	70.470	—	70.470	62.079	88,1	—	—
18	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	1.750.883	797.583	2.548.466	1.198.098	68,4	—	—
19	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich. . .	1.009.836	241.786	1.251.622	611.980	60,6	—	—
	8 zakł. wzaj. (większych) . . .	**7.316.677**	**2.765.122**	**10.081.799**	**5.099.850**	**69,7**	**302.946**	**11,0**
	C. Zakłady wzajemne (mniejsze).							
20/32	13 zakładów wzajemnych (mniejszych). . . .	95.871	—	95.871	—	—	—	—
	13 zakł. wzaj. (mniejszych) . .	**95.871**	—	**95.871**	—	—	—	—
	D. Zakłady zagraniczne.							
33	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	219.326	—	219.326	191.445	87,3		—
34	„Alliance" w Londynie	645.201	—	645.201	471.874	73,1	—	—
35	„Allianz" w Berlinie	10.764	—	10.764	8.073	75,0	—	—
36	„Assicurazioni Generali"	1.542.610	—	1.542.610	1.304.176	84,5	—	—
37	„Riunione Adriatica"	1.384.592	—	1.384.592	851.810	61,5	—	—
	5 zakł. zagranicznych	**3.802.493**	—	**3.802.493**	**2.827.378**	**74,4**	—	—
	E. Zakłady publiczne.							
	a) ubezpieczenia przymusowe.							
38	Powszechny Zakład Ubezp. Wzajemn.	27.085.909	—	27.085.909	278.923	1,0		—
39	Zakład Ubezp. Wzaj. m. st. Warszawy	391.207	—	391.207	222.649	56,9	—	—
	2 zakł. publ. przymus	**27.477.116**	—	**27.477.116**	**501.572**	**1,8**	—	—
	b) ubezpieczenia dobrowolne.							
40	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	7.344.325	381.904	7.726.229	3.557.320	48,4	—	—
41	Powszechny Zakład Ubezp. Wzajemn.	2.876.843	2.379.643	5.256.486	1.708.033	59,4	516.126	21,7
42	Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń . . .	1.397.902	244.825	1.642.727	840.117	60,1	—	—
	3 zakłady publ. dobrow.. .	**11.619.070**	**3.006.372**	**14.625.442**	**6.105.470**	**52,5**	**516.126**	**17,2**
	2 „ „ przymus. .	**27.477.116**	—	**27.477.116**	**501.572**	**1,8**	—	—
	5 „ zagranicznych .	**3.802.493**	—	**3.802.493**	**2.827.378**	**74,4**	—	—
	13 „ wzaj. (mniejszych)	**95.871**	—	**95.871**	—	—	—	—
	8 „ „ (większych).	**7.316.677**	**2.765.122**	**10.081.799**	**5.099.850**	**69,7**	**302.946**	**11,0**
	11 „ akcyjnych . . .	**16.076.257**	**5.746.699**	**21.822.956**	**13.232.483**	**82,3**	**197.365**	**3,4**
	42 „ razem	**66.387.484**	**11.518.193**	**77.905.677**	**27.766.753**	**70,6*)**	**1.016.437**	**8,8**

UWAGA: *) bez danych działu przymusowych ubezpieczeń Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemn.

Poniższe zestawienie wykazuje stosunek szkód, przypadających na rok 1928 do składek za tenże rok, po potrąceniu udziału reasekuratorów w szkodach i składkach:

Nr.	Zakłady ubezpieczeń — Nazwa	Składki zatrzymane na udział własny	Zwiększenie rezerwy składek przy końcu roku w porównaniu ze stanem na początku roku	Składki przypadające na rok sprawozdawczy (2—3)	Odszkodowania wypłacone łącznie ze szkodami pozostałemi do uregulowania	Rezerwa na szkody nieuregulowane z lat poprzednich	Szkody przypadające na rok sprawozdawczy (5—6)	Stosunek procentowy szkód (7) do składek (4) %
	1	2	3	4	5	6	7	8
		w złotych						
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Omnium i Wilja"	199.696	—145.522	345.218	200.383	116.317	84.066	24,4
2	„Orzeł"	295.482	— 4.358	299.840	248.387	41.085	207.302	69.1
3	„Piast"	979.838	— 7.289	987.127	841.854	219.109	622.745	63.1
4	„Polonia"	1.255.672	— 81.677	1.337.349	748.994	137.491	611.503	45,7
5	„Port"	398.603	12.948	385.655	218.548	22.660	195.888	50,8
6	Poznańsko - Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	1.851.905	73.782	1.778.123	1.305.258	178.003	1.127.255	63,4
7	„Przezorność"	390.499	49.316	341.183	368.886	58.840	310.046	90.9
8	„Przyszłość"	80.384	8.825	71.559	60.339	12.144	48.195	67,4
9	„Silesia"	319.522	64.087	255.435	205.430	24.741	180.689	70,7
10	„Vistula"	468.231	109.213	359.018	233.866	75.399	158.467	44.1
11	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	6.919.485	91.231	6.828.254	4.985.797	1.201.366	3.784.431	55,4
	11 zakł. akcyjnych	**13,159,317**	**170.566**	**12,988,761**	**9.417.742**	**2.087.155**	**7.330.587**	**56,4**
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
12	Białostockie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	3.057	710	2.347	3.278	770	2.508	106,9
13	„Dnister"	668.142	106.692	561.450	374.693	20.922	353.771	63,0
14	„Farmakon"	8.191	236	7.955	413	—	413	5,2
15	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	3.186.233	75.793	3.110.440	2.281.402	464.923	1.816.479	58,4
16	„Snop"	789.122	23.305	765.817	493.321	121.880	371.441	48.5
17	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	100.438	3.259	97.179	8.391	—	8.391	8,6
18	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	2.221.176	47.587	2.173.589	1.485.033	197.736	1.287.297	59,2
19	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich	897.574	— 12.354	909.928	774.099	139.486	634.613	69,7
	8 zakł. wzaj. (większych)	**7.873.933**	**245.228**	**7.628.705**	**5.420.630**	**945.717**	**4.474.913**	**58,7**
	C. Zakłady wzajemne (mniejsze).							
20/32	13 zakładów wzajemnych mniejszych	152.338	—	152.338	95.871	8.048	87.823	57,7
	13 zakł. wzaj. (mniejszych)	**152.338**	—	**152.338**	**95.871**	**8.048**	**87.823**	**57,7**
	D. Zakłady zagraniczne.							
33	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	128.945	12.481	116.464	28.771	5.000	23.771	20,4
34	„Alliance" w Londynie	421.226	57.790	363.436	173.327	—	173.327	47,7
35	„Allianz" w Berlinie	24.227	—	24.227	2.691	—	2.691	11,1
36	„Assicurazioni Generali"	164.283	— 79.114	243.397	324.026	121.686	202.340	83,1
37	„Riunione Adriatica"	686.296	151.018	535.278	645.471	112.690	532.781	99,5
	5 zakł. zagranicznych	**1.424.977**	**142.175**	**1.282.802**	**1.174.286**	**239.376**	**934.910**	**72,3**
	E. Zakłady publiczne.							
	a) ubezpieczenia przymusowe							
38	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	47.751.647	— 24.810	47.776.457	30.082.772	2.973.785	27.108.987	56,7
39	Zakład Ubezp. Wzajemnych m. st. Warszawy	1.394.264	—	1.394.264	206.573	42.135	164.438	11,8
	2 zakł. publ. przymus.	**49,145,911**	**— 24.810**	**49.170.721**	**30,289.345**	**3.015.920**	**27,273.425**	**55,5**
	b) ubezpieczenia dobrowolne							
40	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	6.909.284	35.626	6.873.658	5.488.516	1.220.070	4.268.446	62,1
41	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	4.075.859	—356.667	4.432.526	3.337.883	173.285	3.164.598	71,4
42	Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń	1.171.517	— 15.403	1.186.920	1.168.696	366,088	802.608	67,6
	3 zakł. publiczne dobrow.	**12,156,660**	**—336,444**	**12,493,104**	**9,995,095**	**1.759.443**	**8,235,652**	**65,9**
	2 „ „ przymus.	**49,145,911**	**— 24,810**	**49,170,721**	**30,289,345**	**3.015.920**	**27,273,425**	**55,5**
	5 „ zagranicznych	**1,424,977**	**142,175**	**1.282,802**	**1.174,286**	**239,376**	**934.910**	**72,3**
	13 „ wzaj. (mniejszych)	**152,338**	—	**152,338**	**95,871**	**8.048**	**87.823**	**57,7**
	8 „ „ (większych)	**7,873,933**	**245,228**	**7,628,705**	**5,420,630**	**945.717**	**4.474.913**	**58,7**
	11 „ akcyjnych	**13,159,317**	**170,556**	**12,988,761**	**9,417,742**	**2.087.155**	**7.330.587**	**56,4**
	42 „ razem	**83,913,136**	**196,705**	**83,716,431**	**56,392,969**	**8.055.659**	**48,337,310**	**57,7**

Przegląd operacyj w dziale ubezpieczeń od ognia podają tablice: 14 i 50.

Ubezpieczenia od kradzieży.

W dziale ubezpieczeń od kradzieży pracowało 18 zakładów, w tem 10 akcyjnych, 4 wzajemne (większe) i 4 zakłady zagraniczne. Poniższa tablica wykazuje zbiór składek z uwzględnieniem działalności bezpośredniej i pośredniej osiągnięty w roku 1928 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji.

1		2	3	4	5		6	
Zakłady ubezpieczeń		Składki z ubezpieczeń			Składki oddane do reasekuracji z ubezpieczeń			
Nr.	Nazwa	bezpośrednich	pośrednich	Razem	bezpośrednich	%	pośrednich	%
		w	z ł	o t	y	c	h	
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Omnium i Wilja"	76.670	—	76.670	44.080	57,5	—	—
2	„Orzeł"	226.223	11.849	238.072	215.014	95,0	—	—
3	„Piast"	298.042	12.259	310.301	167.683	56,3	—	—
4	„Polonia"	524.834	96.083	620.917	438.238	83,5	—	—
5	„Port"	254.346	913	255.259	230.780	90,7	851	93,3
6	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	288.027	2.215	290.242	152.760	53,0	—	—
7	„Przezorność"	248.984	12.576	261.560	184.673	74,2	—	—
8	„Przyszłość"	84.508	—	84.508	76.456	90,5	—	—
9	„Silesia"	182.848	12.222	195.070	159.955	87,5	—	—
10	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	467.984	85.740	553.724	382.880	81,8	—	—
	10 zakł. akcyjnych	2.652.466	233.857	2.886.323	2.052.519	77,4	851	0,4
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
11	„Dnister"	29.930	—	29.930	26.404	88,2	—	—
12	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	377.919	20.912	398.831	296.401	78,4	—	—
13	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	226.554	—8.851	217.703	130.588	57.6	—	—
14	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich	139.729	—	139.729	103.777	74,3	—	—
	4 zakł. wzaj. (większe)	**774.132**	**12.061**	**786.193**	**557.170**	**72,0**	—	—
	C. Zakłady zagraniczne.							
15	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	89.818	—	89.818	48.678	54,2	—	—
16	„Allianz" w Berlinie	11.792	—	11.792	5.896	50,0	—	—
17	„Assicurazioni Generali"	364.552	—	364.552	288.326	79,1	—	—
18	„Riunione Adriatica"	267.190	—	267.190	122.905	46,0	—	—
	4 zakł. zagraniczne	**733.352**	—	**733.352**	**465.805**	**63,5**	—	—
	4 „ wzaj. (większe)	**774.132**	**12.061**	**786.193**	**557.170**	**72,0**	—	—
	10 „ akcyjnych	**2.652.466**	**233.857**	**2.886.323**	**2.052.519**	**77,4**	**851**	**0,4**
	18 „ razem	**4.159.950**	**245.918**	**4.405.868**	**3.075.494**	**73,9**	**851**	**0,3**

Poniższe zestawienie wykazuje szkody z działalności bezpośredniej i pośredniej, przypadające w roku 1928 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji:

1		2	3	4	5		6	
Zakłady ubezpieczeń		Szkody z ubezpieczeń			Udział reasekurat. w szkodach z ubezpieczeń			
Nr.	Nazwa	bezpośrednich	przyjętych pośrednio	Razem	bezpośrednich	0/0	przyjętych pośrednio	0/0
		w	z ł	o t	y	c	h	
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Omnium i Wilja"	142.652	—	142.652	102.770	72,0	—	—
2	„Orzeł"	185.668	3.872	189.540	176.481	95,0	—	—
3	„Piast"	333.381	9.967	343.348	177.313	53,2	—	—
4	„Polonia"	307.612	162.507	470.119	269.569	87,6	—	—
5	„Port"	94.108	—	94.108	84.697	90,0	—	—
6	Poznańsko - Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	62.580	1.621	64.201	8.522	13,6	—	—
7	„Przezorność"	195.280	4.902	200.182	121.786	62,3	—	—
8	„Przyszłość"	117.302	—	117.302	108.168	92,2	—	—
9	„Silesia"	127.086	10.780	137.866	107.897	84,9	—	—
10	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	192.188	35.462	227.650	143.777	74,8	—	—
	10 zakł. akcyjnych	**1.757.857**	**229.111**	**1.986.968**	**1.300.980**	**74,0**	—	—
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
11	„Dnister"	21.711	—	21.711	19.862	91,5	—	—
12	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	183.219	20.963	204.182	130.581	71,3	—	—
13	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	122.924	—	122.924	50.153	40,8	—	—
14	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich	179.480	—	179.480	116.968	65,2	—	—
	4 zakł. wzaj. (większe)	**507.334**	**20.963**	**528.297**	**317.564**	**62,6**	—	—
	C. Zakłady zagraniczne.							
15	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	38.517	—	38.517	16.883	43,8	—	—
16	„Allianz" w Berlinie	72	—	72	—	—	—	—
17	„Assicurazioni Generali"	584.488	—	584.488	377.544	64,6	—	—
18	„Riunione Adriatica"	247.675	—	247.675	75.155	30,3	—	—
	4 zakł. zagraniczne	**870.752**	—	**870.752**	**469.582**	**53,9**	—	—
	4 „ wzaj. (większe)	**507.334**	**20.963**	**528.297**	**317.564**	**62,6**	—	—
	10 „ akcyjnych	**1.757.857**	**229.111**	**1.986.968**	**1.300.980**	**74,0**	—	—
	18 „ razem	**3.135.943**	**250.074**	**3.386.017**	**2.088.126**	**66,6**	—	—

Poniższe zestawienie wykazuje stosunek szkód, przypadających na 1928 rok do składek za tenże rok, po potrąceniu udziału reasekuratorów w szkodach i składkach.

Nr.	Zakłady ubezpieczeń — Nazwa	Składki zatrzymane na udział własny	Zwiększenie rezerwy składek przy końcu roku w porównaniu ze stanem na początku roku	Składki przypadające na rok sprawozdawczy (2—3)	Odszkodowania wypłacone łącznie ze szkodami pozostałemi do uregulowania	Rezerwa na szkody nieuregulowane z lat poprzednich	Szkody przypadające na rok sprawozdawczy (5—6)	Stosunek procentowy szkód (7) do składek (4)
	1	2	3	4	5	6	7	8
		w		z ł	o t	y	c h	%
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Omnium i Wilja"	32.590	— 9.121	41.711	50.960	16.678	34.282	82,2
2	„Orzeł"	23.058	854	22.204	15.018	3.449	11.569	52,1
3	„Piast"	142.618	15.156	127.462	193.948	33.590	160.358	125,8
4	„Polonia"	182.679	15.191	167.488	215.459	19.367	196.092	117,1
5	„Port"	23.628	1.169	22.459	14.419	5.523	8.896	39,6
6	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	137.482	13.900	123.582	62.824	6.500	56.324	45,6
7	„Przezorność"	76.887	13.868	63.019	88.964	12.116	76.848	121,9
8	„Przyszłość"	8.052	1.518	6.534	12.254	3.368	8.886	136,0
9	„Silesia"	35.115	9.922	25.193	31.589	1.636	29.953	118,9
10	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	170.844	13.047	157.797	95.726	25.664	70.062	44,4
	10 zakł. akcyjnych	**832.953**	**75.504**	**757.449**	**781.161**	**127.891**	**653.270**	**86,2**
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
11	„Dnister"	3.526	556	2.970	3.410	1.561	1.849	62,2
12	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	102.430	538	101.892	96.773	23.173	73.600	72,2
13	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	87.115	6.132	80.983	112.593	30.963	81.630	100,8
14	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich	35.952	2.125	33.827	81.995	19.893	62.102	183,6
	4 zakł. wzaj. (większe)	**229.023**	**9.351**	**219.672**	**294.771**	**75.590**	**219.181**	**99,8**
	C. Zakłady zagraniczne.							
15	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	41.140	3.010	38.130	20.466	200	20.266	53,1
16	„Allianz" w Berlinie	5.896	2.358	3.538	72	—	72	2,0
17	„Assicurazioni Generali"	76.226	— 5.639	81.865	240.148	53.859	186.289	227,6
18	„Riunione Adriatica"	144.285	34.803	109.482	191.834	19.315	172.519	157,6
	4 zakł. zagraniczne	**267.547**	**34.532**	**233.015**	**452.520**	**73.374**	**379.146**	**162,7**
	4 „ wzaj. (większe)	**229.023**	**9.351**	**219.672**	**294.771**	**75.590**	**219.181**	**99,8**
	10 „ akcyjnych	**832.953**	**75.504**	**757.449**	**781.161**	**127.891**	**653.270**	**86,2**
	18 „ razem	**1.329.523**	**119.387**	**1.210.136**	**1.528.452**	**276.855**	**1.251.597**	**103,4**

Przegląd operacyj w dziale ubezpieczeń od kradzieży zawiera tablica 15.

Ubezpieczenia przewozowe.

W dziale ubezpieczeń przewozowych pracowało 13 zakładów, w tem 9 akcyjnych, 1 wzajemny (większy) i 3 zagraniczne.

Zbiór składek z uwzględnieniem działalności bezpośredniej i pośredniej, osiągnięty w roku 1928 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji przedstawia się następująco:

1		2	3	4	5		6	
Zakłady ubezpieczeń		Składki z ubezpieczeń			Składki oddane do reasekuracji z ubezpieczeń			
Nr.	Nazwa	bezpośrednich	pośrednich	Razem	bezpośrednich	%	pośrednich	%
		w	z	ł	o	t	y	c h
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Omnium i Wilja"	62.423	—	62.423	46.663	74,8	—	—
2	„Orzeł"	88.227	41.730	129.957	83.166	94,3	—	—
3	„Piast"	235.523	—	235.523	172.483	73,2	—	—
4	„Polonia"	415.019	3.199	418.218	299.340	72,1	1.889	59,1
5	„Port"	121.257	—	121.257	108.535	89,5	—	—
6	„Przezorność"	166.293	—	166.293	113.478	68,2	—	—
7	„Przyszłość"	213.383	—	213.383	151.983	71,2	—	—
8	„Silesia"	64.752	—	64.752	55.098	85,1	—	—
9	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	651.456	116.193	767.649	453.654	69,6	862	0,7
	9 zakł. akcyjnych	**2.018.333**	**161.122**	**2.179.455**	**1.484.400**	**73,5**	**2.751**	**1,7**
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
10	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich . .	285.905	264.834	550.739	150.637	54,4	—	—
	1 zakł. wzaj. (większy) . .	**285.905**	**264.834**	**550.739**	**150.637**	**54,4**	—	—
	C. Zakłady zagraniczne.							
11	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	11.644	—	11.644	6.410	55,0	—	—
12	„Allianz" w Berlinie	114	—	114	—	—	—	—
13	„Assicurazioni Generali"	290.786	—	290.786	226.539	77,9	—	—
	3 zakł. zagraniczne	**302.544**	—	**302.544**	**232.949**	**77,0**	—	—
	1 „ wzaj. (większy) . .	**285.905**	**264.834**	**550.739**	**150.637**	**54,4**	—	—
	9 „ akcyjnych . . .	**2.018.333**	**161.122**	**2.179.455**	**1.484.400**	**73,5**	**2.751**	**1,7**
	13 „ razem	**2.606.782**	**425.956**	**3.032.738**	**1.867.986**	**71,7**	**2.751**	**0,6**

Poniższe zestawienie wykazuje szkody z działalności bezpośredniej i pośredniej, przypadające w roku 1928 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji:

1		2	3	4	5		6	
Zakłady ubezpieczeń		Szkody z ubezpieczeń			Udział reasekuratorów w szkodach z ubezpieczeń			
Nr.	Nazwa	bezpośrednich	pośrednich	Razem	bezpośrednich	%	pośrednich	%
		w	z	ł	o	t	y	c h
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Omnium i Wilja"	26.708	—	26.708	20.946	78,4	—	—
2	„Orzeł"	18.475	48.791	67.266	17.865	96,7	—	—
3	„Piast"	76.229	—	76.229	53.181	69,8	—	—
4	„Polonia"	226.379	261	226.640	173.595	76,7	139	53,3
5	„Port"	72.032	—	72.032	69.415	96,4	—	—
6	„Przezorność"	52.778	—	52.778	41.870	79,3	—	—
7	„Przyszłość"	114.168	—	114.168	90.566	79,3	—	—
8	„Silesia"	30.892	—	30.892	25.567	82,6	—	—
9	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	531.121	333.796	864.917	463.197	87,2	130	—
	9 zakł. akcyjnych	**1.148.782**	**382.848**	**1.531.630**	**956.202**	**83,2**	**269**	**0,1**
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
10	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich . . .	167.043	215.373	382.416	133.273	79,8	—	—
	1 zakł. wzaj. (większy) . .	**167.043**	**215.373**	**382.416**	**133.273**	**79,8**	—	—
	C. Zakłady zagraniczne.							
11	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	3.031	—	3.031	1.106	36,5	—	—
12	„Allianz" w Berlinie	—	—	—	—	—	—	—
13	„Assicurazioni Generali"	239.444	—	239.444	205.975	86,0	—	—
	3 zakł. zagraniczne . . .	**242.475**	—	**242.475**	**207.081**	**85,4**	—	—
	1 „ wzaj. (większy) . .	**167.043**	**215.373**	**382.416**	**133.273**	**79,8**	—	—
	9 „ akcyjnych . . .	**1.148.782**	**382.848**	**1.531.630**	**956.202**	**83,2**	**269**	**0,1**
	13 „ razem	**1.558.300**	**598.221**	**2.156.521**	**1.296.556**	**83,2**	**269**	—

Poniższe zestawienie wykazuje stosunek szkód, przypadających na rok 1928 do składek za tenże rok, po potrąceniu udziału reasekuratorów w szkodach i składkach:

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń Nazwa	2 Składki zatrzymane na udział własny	3 Zwiększenie rezerwy składek przy końcu roku w porównaniu ze stanem na początku roku	4 Składki przypadające na rok sprawozdawczy (2—3)	5 Odszkodowania wypłacone łącznie ze szkodami pozostałemi do uregulowania	6 Rezerwa na szkody nieuregulowane z lat poprzednich	7 Szkody przypadające na rok sprawozdawczy (5—6)	8 Stosunek procentowy szkód (7) do składek (4) %
		w	z	ł	o	t	y	c h
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Omnium i Wilja"	15.760	1.093	14.667	9.582	3.861	5.721	39,0
2	„Orzeł"	46.791	490	46.301	50.230	12.738	37.492	81,0
3	„Piast"	63.040	2.832	60.208	44.880	22.025	22.855	38,0
4	„Polonia"	116.989	3.074	113.915	61.527	9.562	51.965	45,6
5	„Port"	12.722	648	12.074	5.266	2.625	2.641	21,9
6	„Przezorność"	52.815	6.640	46.175	11.045	482	10.563	22,9
7	„Przyszłość"	61.400	5.028	56.372	26.790	5.460	21.330	60,7
8	„Silesia"	9.654	1.015	8.639	6.282	544	5.738	66,4
9	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	313.133	—147.692	460.825	444.053	62.255	381.798	82,9
	9 zakł. akcyjnych	**692.304**	**—126.872**	**819.176**	**659.655**	**119.552**	**540.103**	**65,9**
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
10	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich	400.102	9.462	390.640	253.617	4.969	248.648	63,7
	1 zakł. wzaj. (większy)	**400.102**	**9.462**	**390.640**	**253.617**	**4.969**	**248.648**	**63,7**
	C. Zakłady zagraniczne.							
11	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	5.234	1.283	3.951	1.929	600	1.329	33,6
12	„Allianz" w Berlinie	114	—	114	—	—	—	—
13	„Assicurazioni Generali"	64.247	8.529	55.718	37.166	9.418	27.748	49,8
	3 zakł. zagraniczne	**69.595**	**9.812**	**59.783**	**39.095**	**10.018**	**29.077**	**48,6**
	1 „ wzaj. (większy)	**400.102**	**9.462**	**390.640**	**253.617**	**4.969**	**248.648**	**63,7**
	9 „ akcyjnych	**692.304**	**—126.872**	**819.176**	**659.655**	**119.552**	**540.103**	**65,9**
	13 „ razem	**1.162.001**	**—107.598**	**1.269.599**	**952.367**	**134.539**	**817.828**	**64,4**

Przegląd operacyj w dziale ubezpieczeń przewozowych zawiera tablica 16.

Ubezpieczenia od gradobicia.

W dziale ubezpieczeń od gradobicia pracowało 9 zakładów w tem 3 akcyjne, 3 wzajemne (większe), 1 zagraniczny i 3 zakłady publiczne.

Zbiór składek z uwzględnieniem działalności bezpośredniej i pośredniej, osiągnięty w roku 1928 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji, przedstawia się następująco:

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń Nazwa	2 Składki z ubezpieczeń bezpośrednich	3 pośrednich	4 Razem	5 Składki oddane do reasekuracji z ubezpieczeń bezpośrednich	 %	6 pośrednich	 %
		w	z	ł	o	t	y	c h
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Orzeł"	345.051	—	345.051	310.546	90,0	—	—
2	„Port"	216.422	—	216.422	194.780	90,0	—	—
3	Warszawskie Tow. Ubezp.	1.440.329	85.693	1.526.022	1.079.310	74,9	—	—
	3 zakł. akcyjne	**2.001.802**	**85.693**	**2.087.495**	**1.584.636**	**79,2**	—	—
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
4	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	1.389.429	538.352	1.927.781	1.250.486	90,0	319.368	59,3
5	„Snop"	3.249.785	134.135	3.383.920	2.908.558	89,5	—	—
6	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	4.068.248	317.868	4.386.116	1.195.884	29,4	—	—
	3 zakł. wzaj. (większe)	**8.707.462**	**990.355**	**9.697.817**	**5.354.928**	**61,5**	**319.368**	**32,3**
	C. Zakłady zagraniczne.							
7	Magdeburskie Tow. Ubezp. od gradobicia	833.676	71.161	904.837	694.910	83,4	35.580	50,0
	1 zakład zagraniczny	**833.676**	**71.161**	**904.837**	**694.910**	**83,4**	**35.580**	**50,0**
	D. Zakłady publiczne.							
8	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	1.063.897	127.812	1.191.709	741.214	69,7	—	—
9	Powszechny Zakład Ubezp. Wzajemnych	1.313.878	782.012	2.095.890	809.800	61,6	58.420	7,5
10	Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń	115.911	63.168	179.079	98.524	85,0	—	—
	3 zakł. publiczny	**2.493.686**	**972.992**	**3.466.678**	**1.649.538**	**66,1**	**58.420**	**6,0**
	1 „ zagraniczny	**833.676**	**71.161**	**904.837**	**694.910**	**83,4**	**35.580**	**50,0**
	3 „ wzaj. (większe)	**8.707.462**	**990.355**	**9.697.817**	**5.354.928**	**61,5**	**319.368**	**32,3**
	3 „ akcyjne	**2.001.802**	**85.693**	**2.087.495**	**1.584.636**	**79,2**	—	—
	10 „ razem	**14.036.626**	**2.120.201**	**16.156.827**	**9.284.012**	**66,1**	**413.368**	**19,5**

Poniższe zestawienie wykazuje szkody z działalności bezpośredniej i pośredniej, przypadające w roku 1928 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji:

1		2	3	4	5		6	
Zakłady ubezpieczeń		Szkody z ubezpieczeń			Udział reasekuratorów w szkodach z ubezpieczeń			
Nr.	Nazwa	bezpośrednich	pośrednich	Razem	bezpośrednich	%	pośrednich	%
		w złotych						
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Orzeł"	245.990	—	245.990	221.391	90,0	—	—
2	„Port"	176.031	—	176.031	158.428	90,0	—	—
3	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	1.172.998	96.309	1.269.307	880.507	75,1	—	—
	3 zakł. akcyjne	**1.595.019**	**96.309**	**1.691.328**	**1.260.326**	**79,0**	—	—
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
4	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	1.231.995	515.171	1.747.166	1.108.795	90,0	336.848	65,4
5	„Snop"	2.910.645	159.412	3.070.057	2.658.718	91,3	—	—
6	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	3.637.482	204.206	3.841.688	855.292	23,5	—	—
	3 zakł. wzaj. (większe)	**7.780.122**	**878.789**	**8.658.911**	**4.622.805**	**59,4**	**336.848**	**38,3**
	C. Zakłady zagraniczne.							
7	Magdeburskie Tow. Ubezp. od gradobicia	403.969	63.149	467.118	327.353	81,0	52.200	82,7
	1 zakład zagraniczny	**403.969**	**63.149**	**467.118**	**327.353**	81,0	**52.200**	**82,7**
	D. Zakłady publiczne.							
8	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	1.364.764	94.395	1.459.159	955.335	70,0	—	—
9	Powszechny Zakład Ubezp. Wzajemnych	829.572	893.366	1.722.938	520.458	62,7	77.077	8,6
10	Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń	78.478	77.831	156.309	66.707	85,0	—	—
	3 zakł. publiczne	**2.272.814**	**1.065.592**	**3.338.406**	**1.542.500**	**67,9**	**77.077**	**7,2**
	1 „ zagraniczny	**403.969**	**63.149**	**467.118**	**327.353**	**81,0**	**52,200**	**82,7**
	3 „ wzaj. (większe)	**7.780.122**	**878.789**	**8.658.911**	**4.622.805**	**59,4**	**336.848**	**38,3**
	3 „ akcyjne	**1.595.019**	**96.309**	**1.691.328**	**1.260.326**	**79,0**	—	—
	10 „ razem	**12.051.924**	**2.103.839**	**14.155.763**	**7.752.984**	**64,3**	**466.125**	**22,2**

Poniższe zestawienie wykazuje stosunek szkód, przypadających na rok 1928 do składek za tenże rok, po potrąceniu udziału reasekuratorów w szkodach i składkach.

1		2	3	4	5	6	7	8
Zakłady ubezpieczeń		Składki zatrzymane na udział własny	Zwiększenie rezerwy składek przy końcu roku w porównaniu ze stanem na początku roku	Składki przypadające na rok sprawozdawczy (2—3)	Odszkodowania wypłacone łącznie ze szkodami pozostałemi do uregulowania	Rezerwa na szkody nieuregulowane z lat poprzednich	Szkody przypadające na rok sprawozdawczy (5—6)	Stosunek procentowy szkód (7) do składek (4) %
Nr.	Nazwa							
		w złotych						
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Orzeł"	34.505	—	34.505	24.599	—	24.599	71,3
2	„Port"	21.642	—	21.642	17.602	—	17.602	81,3
3	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	446.712	42.621	404.091	398.271	16.450	381.821	94,5
	3 zakł. akcyjne	**502.859**	**42.621**	**460.238**	**440.472**	**16.450**	**424.022**	**92,1**
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
4	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	357.927	—	357.927	301.522	—	301.522	84,2
5	„Snop"	475.362	—	475.362	411.340	—	411.340	86,5
6	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	3.190.232	—	3.190.232	3.089.522	115.541	2.973.981	93,2
	3 zakł. wzaj. (większe)	**4.023.521**	—	**4.023.521**	**3.802.384**	**115.541**	**3.686.843**	**91,6**
	C. Zakłady zagraniczne.							
7	Magdeburskie Tow. Ubezp. od gradobicia	174.347	—	174.347	87.565	—	87.565	50,2
	1 zakład zagraniczny	**174.347**	—	**174.347**	**87.565**	—	**87.565**	**50,2**
	D. Zakłady publiczne.							
8	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	450.495	—	450.495	545.239	—	545.239	121,0
9	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	1.227.670	—	1.227.670	1.156.608	—	1.156.608	94,2
10	Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń	80.555	—	80.555	89.592	—	89.592	111,2
	3 zakł. publiczne	**1.758.720**	—	**1.758.720**	**1.791.439**	—	**1.791.439**	**101,9**
	1 „ zagraniczny	**174.347**	—	**174.347**	**87.565**	—	**87.565**	**50,2**
	3 „ wzaj. (większe)	**4.023.521**	—	**4.023.521**	**3.802.384**	**115.541**	**3.686.843**	**91,6**
	3 „ akcyjne	**502.859**	**42.621**	**460.238**	**440.472**	**16.450**	**424.022**	**92,1**
	10 „ razem	**6.459.447**	**42.621**	**6.416.826**	**6.121.860**	**131.991**	**5.989.869**	**93,3**

Przegląd operacyj w dziale ubezpieczeń od gradobicia zawiera tablica 18.

Ubezpieczenia „auto-casco".

W dziale ubezpieczeń „auto-casco" pracowało 8 zakładów, w tem 4 zakłady akcyjne, 2 wzajemne (większe) i 2 zakłady zagraniczne.

Zbiór składek z uwzględnieniem działalności bezpośredniej i pośredniej osiągnięty w roku 1928 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji przedstawia się następująco:

1		2	3	4	5		6	
Zakłady ubezpieczeń		Składki z ubezpieczeń			Składki oddane do reasekuracji z ubezpieczeń			
Nr.	Nazwa	bezpośrednich	pośrednich	Razem	bezpośrednich	%	pośrednich	%
		w z ł o t y c h						
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Patria"	618.625	—	618.625	498.698	80,6	—	—
2	„Piast"	182.631	29.303	211.934	163.026	89,3	—	—
3	„Port"	144.809	—	144.809	121.437	83,9	—	—
4	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	459.702	—	459.702	372.351	81,0	—	—
	4 zakł. akcyjne	**1.405.767**	**29.303**	**1.435.070**	**1.155.512**	**82,2**	—	—
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
5	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	214.093	49.740	263.833	186.424	87,1	12.435	25,0
6	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezpieczeń	472.226	73.218	545.444	338.839	71,8	428	0,6
	2 zakł. wzaj. (większe)	**686.319**	**122.958**	**809.277**	**525.263**	**76,5**	**12.863**	**10,5**
	C. Zakłady zagraniczne.							
7	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	329.816	—	329.816	214.582	65,1	—	—
8	„Kraft"	161.998	—	161.998	105.798	65,3	—	—
	2 zakł. zagraniczne	**491.814**	—	**491.814**	**320.380**	**65,1**	—	—
	2 „ wzaj. (większe)	**686.319**	**122.958**	**809.277**	**525.263**	**76,5**	**12.863**	**10,5**
	4 „ akcyjne	**1.405.767**	**29.303**	**1.435.070**	**1.155.512**	**82,2**	—	—
	8 „ razem	**2.583.900**	**152.261**	**2.736.161**	**2.001.155**	**77,4**	**12.863**	**8,4**

Poniższe zestawienie wykazuje szkody z działalności bezpośredniej i pośredniej, przypadające w roku 1928 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji:

1		2	3	4	5		6	
Zakłady ubezpieczeń		Szkody z ubezpieczeń			Udział reasekuratorów w szkodach z ubezpieczeń			
Nr.	Nazwa	bezpośrednich	przyjętych pośrednio	Razem	bezpośrednich	%	przyjętych pośrednio	%
		w z ł o t y c h						
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Patria"	427.839	—	427.839	332.517	77,7	—	—
2	„Piast"	106.192	19.970	126.162	96.569	90,9	—	—
3	„Port"	95.930	—	95.930	80.933	84,4	—	—
4	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	389.787	—	389.787	327.628	84,1	—	—
	4 zakł. akcyjne	**1.019.748**	**19.970**	**1.039.718**	**837.647**	**82,1**	—	—
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
5	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	101.981	26.145	128.126	76.091	74,6	6.537	25,0
6	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezpieczeń	246.763	58.772	305.535	222.246	90,1	—	—
	2 zakł. wzaj. (większe)	**348.744**	**84.917**	**433.661**	**298.337**	**85,5**	**6.537**	**7,7**
	C. Zakłady zagraniczne.							
7	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	249.130	—	249.130	146.985	59,0	—	—
8	„Kraft"	56.577	—	56.577	50.920	90,0	—	—
	2 zakł. zagraniczne	**305.707**	—	**305.707**	**197.905**	**64,7**	—	—
	2 „ wzaj. (większe)	**348.744**	**84.917**	**433.661**	**298.337**	**85,5**	**6.537**	**7,7**
	4 „ akcyjne	**1.019.748**	**19.970**	**1.039.718**	**837.647**	**82,1**	—	—
	8 „ razem	**1.674.199**	**104.887**	**1.779.086**	**1.333.889**	**79,7**	**6.537**	**6,2**

Poniższe zestawienie wykazuje stosunek szkód, przypadających na rok 1928 do składek za tenże rok, po potrąceniu udziału reasekuratorów w szkodach i składkach:

Nr.	Zakłady ubezpieczeń — Nazwa (1)	Składki zatrzymane na udział własny (2)	Zwiększenie rezerwy składek przy końcu roku w porównaniu ze stanem na początku roku (3)	Składki przypadające na rok sprawozdawczy (2—3) (4)	Odszkodowania wypłacone łącznie ze szkodami pozostałemi do uregulowania (5)	Rezerwa na szkody nieuregulowane z lat poprzednich (6)	Szkody przypadające na rok sprawozdawczy (5—6) (7)	Stosunek procentowy szkód (7) do składek (4) % (8)
		w	z ł	o	t	y	c h	
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Patria"	119.927	27.023	92.904	101.896	15.181	86.715	93,3
2	„Piast"	48.908	14.421	34.487	32.642	7.663	24.979	72,4
3	„Port"	23.372	2.633	20.739	18.987	4.403	14.584	70.3
4	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	87.351	4.300	83.051	63.016	800	62.216	74,9
	4 zakł. akcyjne	**279.558**	**48.377**	**231.181**	**216.541**	**28.047**	**188.494**	**81,5**
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
5	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	64.974	6.143	58.831	45.154	9.657	35.497	60,3
6	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezpieczeń	206.177	—7.613	213.790	92.392	31.508	60.884	28,5
	2 zakł. wzaj. (większe)	**271.151**	**—1.470**	**272.621**	**137.546**	**41.165**	**96.381**	**35,4**
	C. Zakłady zagraniczne.							
7	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	115.234	8.060	107.174	104.843	11.272	93.571	87,3
8	„Kraft"	56.200	1.714	54.486	6.875	866	6.009	11,0
	2 zakł. zagraniczne	**171.434**	**9.774**	**161.660**	**111.718**	**12.138**	**99.580**	**61,6**
	2 „ wzaj. (większe)	**271.151**	**—1.470**	**272.621**	**137.546**	**41.165**	**96.381**	**35,4**
	4 „ akcyjne	**279.558**	**48.377**	**231.181**	**216.541**	**28.047**	**188.494**	**81,5**
	8 „ razem	**722.143**	**56.681**	**665.462**	**465.805**	**81.350**	**384.455**	**57,8**

Przegląd operacyj w dziale ubezpieczeń „auto-casco" podaje tablica 20.

Ubezpieczenia szyb.

W dziale ubezpieczeń szyb pracowało 5 zakładów, w tem 2 akcyjne, 2 wzajemne (większe) i 1 zakład zagraniczny.

Zbiór składek osiągnięty w roku 1928 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji przedstawia się następująco:

Nr.	Zakłady ubezpieczeń — Nazwa (1)	Składki z ubezpieczeń bezpośrednich (2)	Składki zatrzymane na udział własny (3)	Składki reasekuracyjne (4)	0/0
		w	z ł o	t y c h	
	A. Zakłady akcyjne.				
1	„Piast"	301.505	79.476	222.029	73,6
2	„Polonia"	327.810	327.810	—	—
	2 zakł. akcyjne	**629.315**	**407.286**	**222.029**	**35,3**
	B. Zakłady wzajemne (większe).				
3	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	7.219	3.209	4.010	55,5
4	Warszawskie Tow. Wzaj. Ub. Szyb	70.724	70.724	—	—
	2 zakł. wzaj. (większe)	**77.943**	**73.933**	**4.010**	**5,1**
	C. Zakłady zagraniczne.				
5	„Allianz" w Berlinie	160	80	80	50,0
	1 zakł. zagraniczny	**160**	**80**	**80**	**50,0**
	2 „ wzaj. (większe)	**77.943**	**73.933**	**4.010**	**5,1**
	2 „ akcyjne	**629.315**	**407.286**	**222.029**	**35,3**
	5 „ razem	**707.418**	**481.299**	**226.119**	**31,2**

Poniższe zestawienie wykazuje szkody, przypadające w roku 1928 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji.

Nr.	1 Załady ubezpieczeń Nazwa	2 Szkody z ubezpieczeń bezpośrednich	3 Szkody na udział własny zakładu	4 Udział reasekuratorów w szkodach	0/0
	A. Zakłady akcyjne.				
1	„Piast"	272.814	62.651	210.163	77,0
2	„Polonia"	176.313	176.313	—	—
	2 zakł. akcyjne	449.127	238.964	210.163	46,8
	B. Zakłady wzajemne (większe).				
3	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	214	74	140	65,5
4	Warszawskie Tow. Wzaj. Ub. Szyb	53.047	53.047	—	—
	2 zakł. wzaj (większe)	53.261	53.121	140	0,3
	C. Zakłady zagraniczne.				
5	„Allianz" w Berlinie	—	—	—	—
	1 zakł. zagraniczny	—	—	—	—
	2 „ wzaj. (większe)	53.261	53.121	140	0,3
	2 „ akcyjne	449.127	238.964	210.163	46,8
	5 „ razem	502.388	292.085	210.303	41,9

Poniższe zestawienie wykazuje stosunek szkód, przypadających na rok 1928 do składek za tenże rok, po potrąceniu udziału reasekuratorów w szkodach i składkach.

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń Nazwa	2 Składki zatrzymane na udział własny	3 Zwiększenie rezerwy składek przy końcu roku w porównaniu ze stanem na początku roku	4 Składki przypadające na rok sprawozdawczy (2—3)	5 Odszkodowania wypłacone łącznie ze szkodami pozostałemi do uregulowania	6 Rezerwa na szkody nieuregulowane z lat poprzednich	7 Szkody przypadające na rok sprawozdawczy (5—6)	8 Stosunek procentowy szkód (7) do składek (4) %
		w	z	ł	o	t	y c	h
	A. Zakłady akcyjne.							
1	„Piast"	79.476	5.876	73.600	80.119	15.574	64.545	87,7
2	„Polonia"	327.810	18.503	309.307	200.611	24.431	176.180	57,0
	2 zakł. akcyjne	407.286	24.379	382.907	280.730	40.005	240.725	62,9
	B. Zakłady wzajemne (większe).							
3	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	3.209	646	2.563	74	—	74	2,9
4	Warszawskie Tow. Wzaj. Ub. Szyb	70.724	44.540	26.184	63.675	8.115	55.560	212,2
	2 zakł. wzaj. (większe)	73.933	45.186	28.747	63.749	8.115	55.634	193,5
	C. Zakłady zagraniczne.							
5	„Allianz" w Berlinie	80	—	80	—	—	—	—
	1 zakł. zagraniczny	80	—	80	—	—	—	—
	2 „ wzaj. (większe)	73.933	45.186	28.747	63.749	8.115	55.634	193,5
	2 „ akcyjne	407.286	24.379	382.907	280.730	40.005	240.725	62,9
	5 „ razem	481.299	69.565	411.734	344.479	48.120	296.359	72,0

Przegląd operacyj w dziale ubezpieczeń szyb podaje tablica 23.

Inne działy ubezpieczeń.

1) W dziale ubezpieczeń koni pracowały 2 zakłady, w tem 1 zakład akcyjny („Piast") i 1 publiczny (Krajowa Kasa Ubezpieczeń koni podczas służby pożarnej).

Zbiór składek wyniósł w roku 1928 zł 21.554.

2) W dziale ubezpieczeń od szkód wodociągowych pracowało 3 zakłady, w tem 1 akcyjny (Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń) i 2 zakłady zagraniczne (Akwizgrańskie i Monachijskie Towarzystwo i „Allianz" w Berlinie).

Zbiór składek wyniósł w roku 1928 zł 11.726.

3) W dziale ubezpieczeń „aero-casco" pracował 1 zakład akcyjny (Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń).

Zbiór składek wyniósł w roku 1928 zł 373.980.

4) W dziale ubezpieczeń maszyn pracował 1 zakład akcyjny („Port").

Zbiór składek wyniósł w roku 1928 zł 48.794.

5) W dziale ubezpieczeń towarów i pakunków podróżnych pracował 1 zakład akcyjny (Europejskie Tow. Ubezpieczeń).

Zbiór składek wyniósł w roku 1928 zł 314.634.

6) W dziale ubezpieczeń zwierząt rzeźnych pracowało 5 zakładów wzajemnych, w tem 1 zakład większy (Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Trzody Chlewnej) i 4 małe zakłady.

Zbiór składek wyniósł w roku 1928 zł 761.440.

7) W dziale ubezpieczeń żywego inwentarza pracował 1 mały zakład wzajemny (Stowarzyszenie Ubezp. Wzajemnych żywego inwentarza „Gospodarz" w Bohorodczanach).

Zbiór składek w roku 1928 wyniósł zł 320.

Przegląd operacyj w powyższych działach podają tablice 17, 19, 21, 22, 24, 26 i 50.

Dział ubezpieczeń pośrednich.

Oprócz poprzednio wyszczególnionych zakładów ubezpieczeń, z których kilka prowadziło również działy ubezpieczeń pośrednich, w roku 1928 działał 1 zakład wyłącznie reasekuracyjny „Warta".

Zbiór składek z działalności pośredniej tych zakładów wyniósł w roku 1928 zł 14.420.722, retrocedowane składki wyniosły zł 5.598.684.

Przegląd operacyj w tym dziale zawiera tabl. 27.

TABLICE.

Tablica 1.

Bilans krajowych prywatnych i publicznych

Bilan des institutions d'assurances polonaises

Stan czyn

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom* (1)	Gotówka w kasie / *En caisse* (2)	Instytucje kredytowe / *Institutions de crédit* (3)	Papiery procentowe własne z kuponami bieżącemi / *Valeurs de l'entreprise y compris coupons courants* (4)	Nieruchomości / *Immeubles* (5)	Pożyczki udzielone gminom lub związkom samorządowym / *Prêts accordés aux corporations de droit publique* (6)	Pożyczki hipoteczne / *Prêts hypothécaires* (7)	Pożyczki i zaliczki na polisy / *Prêts et avances sur polices* (8)
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*							
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*							
1	„Europa"	22.218	42.337	436.841	1.675.149	—	372.960	199.470
2	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	7.210	16.285	137.475	119.475	—	133.500	—
3	„Omnium i Wilja"	21.370	24.942	464.241	—	—	—	—
4	„Orzeł"	40.553	110.804	654.483	762.002	—	—	—
5	„Patria"	35.964	428.049	615.120	—	—	222.250	—
6	„Piast"	15.972	247.002	1.594.797	71.289	—	—	174.579
7	„Polonia"	57.944	118.128	32.206	1.202.949	—	—	—
8	„Port"	151.984	881.199	706.182	396.950	—	266.550	—
9	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezp.	205.596	526.412	66.105	1.342.400	—	—	—
10	„Przezorność"	113.724	307.660	710.457	1.231.875	—	1.777.060	142.636
11	„Przyszłość"	42.398	165.030	1.994.110	431.500	—	25.752	218.040
12	„Silesia"	28.653	767.264	249.202	136.500	—	—	—
13	„Vistula"	2.633	313.520	196.207	16.000	—	726.238	—
14	„Vita"	13.223	311.590	555.685	—	—	399.600	136.029
15	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	76.258	896.308	4.959.664	3.968.427	—	33.778	—
16	„Warta"	7.004	1.282.762	530.073	494.421	—	—	—
	16 zakł. akcyjnych	**842.704**	**6.439.292**	**13.902.848**	**11.848.937**	—	**3.957.688**	**870.754**

UWAGI: [1]) w tej liczbie zł 538.034.— weksle + zł 19511.—sumy przechodnie; [2]) weksle; [3]) w tej liczbie zł 729.433. — weksle + zł 10.499. — należności wypłacone na rok 1929; [4]) w tej liczbie zł 637.036. — weksle + zł 134.308.— sumy przechodnie + zł 100.306.—różne; [5]) weksle; [6]) w tej liczbie zł 523.850.— weksle + zł 23.007.—wydatki roku następnego + zł 130.186.— —sumy przechodnie; [7]) w tej liczbie zł 1.526.664. — weksle + zł 5.612. — sumy przechodnie; [8]) w tej liczbie zł 262.485. — weksle + zł 36.327. — wydatki roku następnego + zł 284.505. — rachunki bieżące w oddziałach i reprezentacjach + zł 65.565. — wartość samochodów + zł 6.220. — różne; [9]) w tej liczbie zł 928.259. — weksle + zł 127.087. — różne; [10]) w tej liczbie zł 32.637. —należności wątpliwe + zł 613. —wydatki roku następnego + zł 3.572. —różne.

zakładów ubezpieczeń przy końcu roku 1928. Tablica 1.

privées et publiques à la fin de l'exercice 1928.

ny — Actif.

en zlotys).

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Rezerwa składek na ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji zatrzymana przez zakłady ubezpieczeń *Réserves de primes retenues par les institutions d'assurances*	Składki odroczone *Fractions de primes non échues*	Dłużnicy *Débiteurs* Ajenci i reprezenzacje *Agents et représentations*	Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances*	Inni *Divers*	Ruchomości *Mobilier*	Papiery procentowe złożone na kaucje *Valeurs déposées pour cautionnement*	Papiery procentowe należące do funduszów emerytalnych i przezorności pracowników zakładu *Valeurs des fonds de reatraite et de prévoyance du personnel*	Inne aktywa *Divers*	Strata *Perte*	Razem *Total*	Nr.
—	—	727.052	826.268	155.554	143.549	4.250	—	[1]) 557.545	65.617	5.228.810	1
—	—	7.728	65.649	—	1	2.000	—	—	—	489.323	2
21.093	—	245.729	148.020	54.216	22.108	9.000	—	[2]) 40.872	99.434	1.151.025	3
—	—	665.713	307.151	33.091	21.427	300	—	[2]) 520.827	—	3.116.351	4
609.284	—	429.286	313.873	38.117	1	3.500	—	—	—	2.695.444	5
60.328	—	1.434.113	815.828	53.867	37.499	4.500	—	[3]) 739.932	198.370	5.448.076	6
199.943	—	1.085.777	817.949	424.958	72.998	9.000	—	[4]) 871.650	—	4.893.502	7
8.542	—	1.053.327	603.916	2.239	19.001	500	—	[5]) 225.188	—	4.315.578	8
196.157	—	1.719.276	172.944	78.364	63.428	—	—	—	—	4.370.682	9
212.917	—	1.319.705	787.761	255.180	90.978	36.967	—	[6]) 677.043	460.829	8.124.792	10
76.520	—	539.673	468.519	35.437	75.359	15.000	—	[7]) 1.532.276	23.541	5.643.155	11
63.080	—	542.404	73.979	—	16.500	—	—	[2]) 56.958	—	1.934.540	12
—	—	183.841	11.533	14.861	22.453	—	—	—	—	1.487.286	13
22.919	599.547	434.509	633.068	52.011	56.350	3.500	—	[8]) 655.102	—	3.873.133	14
1.931.217	—	2.110.707	2.030.833	119.799	1	138.262	44.088	[9]) 1.055.346	—	17.364.688	15
3.330.926	—	—	1.465.252	29.260	46.182	—	—	[10]) 36.822	—	7.222.702	16
6.732.926	**599.547**	**12,498,840**	**9.542.543**	**1.346.954**	**687.835**	**226.779**	**44.088**	**6.969.561**	**847.791**	**77.359.087**	

Tablica 2.

Bilans krajowych prywatnych i publicz
Bilan des institutions d'assurances polonaises

Stan czyn
(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom*	Gotówka w kasie / *En caisse*	Instytucje kredytowe / *Institutions de credit*	Papiery procentowe własne z kuponami bieżącemi / *Valeurs d'entreprise y compris coupons courants*	Nieruchomości / *Immeubles*	Pożyczki udzielone gminom lub związkom samorządowym / *Prêts accordés aux corporations de droit publique*	Pożyczki hipoteczne / *Prêts hipothécaires*	Pożyczki i zaliczki na polisy / *Prêts et avances sur polices*
	1	2	3	4	5	6	7	8
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*							
17	„Białostockie"	300	100	3.695	155.248	—	—	—
18	„Dnister":							
	a) dział ubezp. od ognia	94.980	460.316	128.987	311.375	—	71.040	—
	b) „ „ „ kradzieży . .	1.836	34.925	—	—	—	—	—
19	„Farmakon"	4.141	1.543	61.362	—	—	—	—
20	„Karpatia"	5.350	1.436	252.059	—	—	—	1.058
21	Krakowskie:							
	a) dział ubezp. na życie	63.465	185.501	791.690	2.001.382	—	1.000.641	701.231
	b) „ „ od ognia	178.285	84.216	468.426	3.697.197	—	—	—
	c) „ „ „ kradzieży . . .	816	2.350	—	—	—	—	—
	d) „ „ „ gradobicia . .	—	5.339	50	—	—	—	—
	e) „ „ „ wyp. i odp. pr. .	778	2.262	—	—	—	—	—
	f) „ „ „ „auto-casco" .	461	—	—	—	—	—	—
22	„Snop":							
	a) dział ubezp. od ognia	112.788	124.624	460.942	1.060.000	—	—	—
	b) „ „ „ gradobicia . .	6.825	683	92	—	—	—	—
23	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni . . .	9.400	2.022.222	85.252	—	—	—	—
24	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezpieczeń .	29.882	493.431	316.075	768.620	—	3.032.042	158.137
25	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń .	20.537	433.897	96.650	431.238	—	260.000	—
26	Warszawskie Tow. Wzaj. Ub. Szyb	522	13	—	—	—	—	—
27	Warszaw. Tow. Wzaj. Ub. Trzody Chl.	2.751	411	31.019	—	—	—	—
28	Związek Ub. Przemysłowców Polsk. .	55.838	107.524	413.282	—	—	—	—
	12 zakł. wzaj. (większych) .	**588.955**	**3.960.793**	**3.109.581**	**8.425.060**	—	**4.363.723**	**860.426**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*							
29	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków .	1	30.529	7.126	—	—	—	—
30	Krajowa Kasa Ubezp. Koni	509	25.221	—	—	—	—	—
31	Krajowe Ubezpieczenie na życie . .	1.252	41.367	123.822	—	—	5.665	37.822
32	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe:							
	a) dział ubezp. od ognia	164.484	1.681.000	2.333.381	1.512.542	407.524	3.195.417	—
	b) „ „ „ gradobicia . .	270	153.096	—	—	—	—	—
33	Powszechny Zakład Ubezp. Wzaj. .							
	a) dział przym. ub. od ognia . .	420.902	10.705.166	13.072.309	6.980.170	1.417.324	783.188	—
	b) „ dobrow. „ „ . . .	—	798.784	1.327.521	169.096	—	—	—
	c) „ ubezp. od gradobicia . . .	—	497.157	51.128	—	—	—	—
	d) „ „ pośr. żyw. inwent. .	—	—	—	—	—	—	—
34	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń . . .	313	31.169	60.889	141.448	—	123.186	—
35	Zakład Ubezp. Wzaj. m. st. Warszawy	45.430	2.501.557	62.670	—	—	—	—
	7 zakł. publicznych . . .	**633.161**	**16.465.046**	**17.038.846**	**8.803.256**	**1.824.848**	**4.107.456**	**37.822**
	12 „ wzaj. (większych) .	**588.955**	**3.960.793**	**3.109.581**	**8.425.060**	—	**4.363.723**	**860.426**
	16 „ akcyjnych	**842.704**	**6.439.292**	**13.902.848**	**11.848.937**	—	**3.957.688**	**870.754**
	35 „ razem	**2.064.820**	**26.865.131**	**34.051.275**	**29.077.253**	**1.824.848**	**12.428.867**	**1.769.002**

UWAGI: [1]) W tej liczbie zł 14.776.— weksle + zł 1.905.— sumy przechodnie; [2]) w tej liczbie zł 31.949.— zaliczki na pensje urzędników + zł 396. — pożyczki na ogniotrwałe krycie dachów i na organizację straży pożarnej; [3]) weksle; [4]) w tej liczbie zł 635.307. — weksle + zł 28.439. — sumy przechodnie + zł 141. — lokata funduszu stypendjalnego; [5]) sumy przechodnie; [6]) zaległe procenty i czynsze; [7]) w tej liczbie zł 16.127. — weksle + zł 75.000. — prowizje od ubezpieczeń wieloletnich + zł 4.978. — zaległe czynsze; [8]) w tej liczbie zł 18.496. — wartość szyb + zł 820. — weksle; [9]) w tej liczbie zł 137.010. — weksle + zł 21.138. — papiery wartościowe wydane tytułem pożyczki; [10]) w tej liczbie zł 1.656.629. — po-

nych zakładów ubezpieczeń przy końcu roku 1928. Tablica 2.

privées et publiques à la fin de l'exercice 1928.

ny. — Actif.

en zlotys).

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Rezerwa składek na ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji zatrzymana przez zakłady ubezpieczeń *Reserves de primes retenues par les institutions d'assurances*	Składki odroczone *Fractions de primes non échues*	Dłużnicy *Débiteurs*: Ajenci i reprezentacje *Agents et représentations*	Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances*	Inni *Divers*	Ruchomości *Mobilier*	Papiery procentowe złożone na kaucje *Valeurs déposées pour cautionnement*	Papiery procentowe należące do funduszów emerytalnych i przezorności pracowników zakładu *Valeurs des fonds de retraite et de prévoyance du personnel*	Inne aktywa *Divers*	Strata *Perte*	Razem *Total*	Nr
—	—	13.497	3 472	8.456	1.366	—	—	1) 16.681	—	202.815	17
											18
—	—	542.312	211.098	55.025	—	140.309	100.245	2) 32.345	—	2.148.032	
—	—	8.085	3.498	—	—	—	—	—	—	48.344	
—	—	6.248	1.656	—	1.528	—	—	—	—	76.478	19
53.700	—	3.686	10.188	1.230	5.600	—	—	—	—	334.307	20
											21
—	—	858.603	233.886	980.451	1	—	—	—	—	6.816.850	
481.802	—	1.697.801	682.749	1.516.245	—	—	—	3) 437.982	366.794	9.611.498	
4.922	—	112.446	46.934	179.690	—	—	—	3) 691	—	347.849	
—	—	86.365	161.281	294.583	—	—	—	3) 390.414	—	938.032	
98.414	—	181.899	97.854	402.310	—	—	—	3) 3.064	—	786.581	
15.185	—	149.111	60.557	24.672	—	—	—	3) 2.143	—	252.129	
											22
31.722	—	999.939	157.319	488.750	62.723	45.333	851	4) 663.887	—	4.208.878	
—	—	139.802	273.464	10.193	4.283	3.867	—	3) 315.530	—	754.739	
—	—	456.159	31.477	9.779	5.486	—	—	5) 23.276	—	2.643.051	23
123.525	1.311.074	1.257.229	325.542	451.625	128.520	—	—	6) 37.765	—	8.433.467	24
272.574	—	2.186.600	146.924	294.195	69.421	—	—	7) 96.105	—	4.308.141	25
—	—	6.975	—	44.023	2.196	—	—	8) 19.316	25.011	98.056	26
—	—	21.614	—	35.698	10.849	—	—	—	76.296	178.638	27
334.560	—	453.636	782.852	223.958	41.590	—	—	9) 158.148	530.518	3.101.906	28
1.416.404	**1.311.074**	**9.182.007**	**3.230.751**	**5.020.883**	**333.563**	**189.509**	**101.096**	**2.197.347**	**998.619**	**45.289.791**	
—	—	21	—	84.093	—	—	—	—	—	121.770	29
—	—	197	—	—	—	—	—	—	—	25.927	30
1.763	309.930	140.579	224.596	8.800	23.004	—	—	—	57.533	976.133	31
											32
53.105	—	1.429.774	324.887	222.304	72.518	18.633	—	—	—	11.415.569	
—	—	197.379	326.164	—	11.562	—	—	—	55.734	744.205	
											33
—	—	16.384.792	2.822	889.132	897.460	317.448	5.379.423	10) 6.826.616	—	64.076.752	
298.993	—	2.679.606	464.230	223.813	108.199	14.247	—	11) 593.639	—	6.678.128	
1.048	—	18.225	81.749	31.329	18.147	9	—	3) 143.553	183.469	1.025.814	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	108.920	108.920	
19.982	—	106.788	88.344	207.054	86.176	—	—	12) 620.377	9.777	1.495.503	34
—	—	541.346	8.925	24.031	22.130	—	—	5) 41.954	—	3.248.043	35
374.891	**309.930**	**21.498.707**	**1.521.717**	**1.690.556**	**1.239.196**	**350.337**	**5.379.423**	**8.226.139**	**415.433**	**89.916.764**	
1.416.404	**1.311.074**	**9.182.007**	**3.230.751**	**5.020.883**	**333.563**	**189.509**	**101.096**	**2.197.347**	**998.619**	**45.289.791**	
6.732.926	**599.547**	**12.498.840**	**9.542.543**	**1.346.954**	**687.835**	**226.779**	**44.088**	**6.969.561**	**847.791**	**77.359.087**	
8.524.221	**2.220.551**	**43.179.554**	**14.295.011**	**8.058.393**	**2.260.594**	**766.625**	**5.524.607**	**17.393.047**	**2.261.843**	**212.565.642**	

życzki dla innych działów + zł 4.301.746. — pożyczki ubezpieczonym (pogorzelcom) na ogniotrwałą odbudowę + zł 701.082. —zasiłki zwrotne dla samorządów na org. obrony przeciwpożarowej + zł 63.102. — materjały budowlane + zł 104.057.— sumy przechodnie; 11) w tej liczbie zł 275.110. — weksle + zł 318.529. — sumy przechodnie; 12) w tej liczbie zł 279.954. —weksle + zł 247.120. — prowizja od ubezpieczeń wieloletnich + zł 14.117. — znaczki ubezpieczeniowe + zł 5.742.— należności wątpliwe + zł 73.444. — sumy przechodnie.

Tablica 3.

Bilans krajowych prywatnych i publicznych

Bilan des institutions d'assurances polonaises pri

Stan bierny

(w złotych —

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2 Kapitał zakładowy względnie zapożyczony (część wpłacona) *Capital social resp. emprunté (versé)*	3 Fundusz organizacyjny *Fonds d'organisation*	4 Kapitał zapasowy *Réserve statuaire*	5 Inne kapitały zapasowe *Réserves spéciales*	6 Fundusz dywidendowy ubezpieczających *Fonds de bénéfices des assurés (participation)*	7 Rezerwa składek na udział własny zakładu *Réserve de primes pour risques en cours de l'enterprise (réassurances déduites)*	8 Rezerwa na szkody nieuregulowane na udział własny zakładu *Réserve pour sinistres à régler (réassurances déduites)*	9 Rezerwa składek na ubezpieczenia oddane do reasekuracji zatrzymana przez zakład *Réserve de primes retenues par l'institution sur les affaires réasurées*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*								
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*								
1	„Europa"	250.000	—	—	271.524	20.221	383.141	95.766	1.565.862
2	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	300.000	—	45.000	—	—	29.825	7.131	—
3	„Omnium i Wilja"	500.000	—	—	50.941	—	88.912	83.397	—
4	„Orzeł"	1.200.000	—	11.019	—	—	131.575	73.523	320.848
5	„Patria"	500.000	—	60.000	100.000	—	705.257	338.735	433.715
6	„Piast"	1.000.000	—	—	—	—	733.339	436.311	1.446.341
7	„Polonia"	1.050.000	—	1.578	7.101	—	568.488	384.820	1.341.039
8	„Port"	1.000.000	—	70.013	76.000	—	229.765	103.527	1.163.780
9	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ub.	1.200.000	—	84.005	115.912	—	1.072.000	430.000	—
10	„Przezorność"	2.062.500	—	299.616	—	—	1.450.795	561.274	1.594.492
11	„Przyszłość"	1.000.000	—	61.476	—	10.495	634.081	54.333	3.178.277
12	„Silesia"	1.000.000	32.000	36.000	26.500	—	153.368	53.362	148.189
13	„Vistula"	250.000	—	25.000	4.578	—	270.536	92.731	676.679
14	„Vita"	1.000.000	—	27.776	—	—	927.810	67.393	1.099.019
15	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	3.000.000	—	1.500.000	992.233	2.602	3.793.157	1.293.853	1.926.308
16	„Warta"	1.000.000	—	160.223	32.637	—	2.228.487	453.067	1.667.829
	16 zakł. akcyjnych	**1 .312.500**	**32.000**	**2.381.706**	**1.677.426**	**33.318**	**13.400.536**	**4.529.223**	**16.562.378**

UWAGI: [1]) w tej liczbie zł 25.333.—procenty pobrane na 1929 + zł 18.650.—depozyty; [2]) sumy przechodnie; [3]) w tej liczbie zł 118.716 sumy przechodnie + zł 17.360.— różne; [4]) w tej liczbie zł 67.651.— pożyczka pod zastaw papierów procentowych + zł 1.861.—fundusz im. D. Dobrskiego i St. Rotwanda + zł 164.915.—różne; [5]) sumy przechodnie; [6]) w tej liczbie zł 12.624.—administracja domów + zł 707.—niepodniesione zwroty w dziale ubezpieczeń od gradobicia + zł 1.988.— różne; [7]) w tej liczbie zł 8.570.— nieuregulowane wydatki roku sprawozdawczego + zł 11.544.— różne.

zakładów ubezpieczeń przy końcu roku 1928. **Tablica 3.**

vées et publiques à la fin de l'exercice 1928.

— Passif.

en zlotys).

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
			Wierzyciele *Créditeurs*									
Składki przeniesione *Corrections relatives à l'échéances des primes*	Fundusz amortyzacyjny nieruchomości *Fon s d'amortissement des immeubles*	Inne rezerwy *Réserves diverses*	Zakład ubezpieczeń *Institutions d'assurances*	Inni *Divers*	Obciążenia hipoteczne *Créances hypothécaires (sur immeubles appartenant à l'entreprise)*	Opłaty i podatki *Charges et impôts*	Kaucje *Cautionnements*	Fundusze emerytalne i przezorności pracowników zakładu *Fonds de retraite et de prévoyance du personel*	Inne pasywa *Divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
1.751.055	19.608	—	20.027	11.513	740.983	50.877	4.250	—	[1]) 43.983	—	5.228.810	1
—	—	—	5.388	28.069	—	323	2.000	5.000	—	66.587	489.323	2
—	—	—	328.268	90.507	—	—	9.000	—	—	—	1.151.025	3
—	—	—	1.105.035	61.695	177.800	28.980	300	—	—	5.576	3.116.351	4
—	—	—	346.596	5.146	—	16.972	3.500	—	[2]) 27.040	158.483	2.695.444	5
166.744	4.990	—	1.607.588	16.085	—	32.178	4.500	—	—	—	5.448.076	6
—	12.030	2.057	931.199	113.200	265.775	70.641	9.000	—	[3]) 135.976	598	4.893.502	7
—	11.909	—	1.372.484	20.461	25.075	39.573	500	16.654	—	185.837	4.315.578	8
—	26.848	—	904.554	56.924	148.796	136.822	—	9.282	—	185.539	4.370.682	9
—	—	5.871	599.140	1.180.085	32.728	66.897	36.967	—	[4]) 234.427	—	8.124.792	10
—	4.315	—	346.348	162.245	128.760	40.980	15.000	—	[5]) 6.845	—	5.643.155	11
—	5.730	—	431.758	10.423	—	24.865	—	—	—	12.345	1.934.540	12
—	2.250	—	12.902	77.629	—	13.082	—	—	[5]) 5.805	56.094	1.487.286	13
—	—	—	427.784	263.825	—	37.877	3.500	—	—	18.149	3.873.133	14
—	99.879	27.673	1.958.565	705.371	9.506	69.962	138.262	44.088	[6]) 15.319	1.787.910	17.364.688	15
—	19.782	—	1.545.702	38.450	—	—	—	—	[7]) 20.114	56.411	7.222.702	16
1.917.799	**207.341**	**35.601**	**11.943.338**	**2.841.628**	**1.529.423**	**630 029**	**226.779**	**75.024**	**489.509**	**2.533.529**	**77.359.087**	

Tablica 4.

Bilans krajowych prywatnych i publicznych

Bilan des institutions d'assurances polonaises

Stan bierny

(w złotych —

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* — Nazwa *Nom*	2 Kapitał zakładowy względnie zapożyczony (część wpłacona) *Capital social resp. emprunté (versé)*	3 Fundusz organizacyjny *Fonds d'organisation*	4 Kapitał zapasowy *Réserve statuaire*	5 Inne kapitały zasobowe *Réserves spéciales*	6 Fundusz dewidendowy ubezpieczających względnie fundusz na zwroty *Fonds des bénéfices des assurés (participation)*	7 Rezerwa składek na udział własny zakładu *Réserve de primes pour risques en cours de l'enterprise (réassurances déduites)*	8 Rezerwa na szkody nieuregulowane na udział własny zakładu *Réserve pour sinistres à régler (réassurances déduites)*	9 Rezerwa składek na ubezpieczenia oddane do reasekuracji zatrzymana przez zakład *Réserve de primes retenues par l'institution sur les affaires réassurées*
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures.)*								
17	,,Białostockie"	—	—	158.489	—	—	1.223	535	—
18	,,Dnister":								
	a) dział ubezp. od ognia	—	—	491.572	570.111	47.796	421.736	22.677	—
	b) ,, ,, ,, kradzieży . . .	30.000	—	5.738	4.338	122	2.821	716	—
19	,,Farmakon	9.430	—	38.230	28	—	3.276	—	—
20	,,Karpatia"	220.000	—	34	—	—	18.267	—	56.015
21	,,Krakowskie"								
	a) dział ubezp. na życie	—	—	12.525	108.681	—	[2]) 2.762.100	55.237	—
	b) ,, ,, od ognia	—	—	617.678	493.650	—	1.171.730	501.803	1.143.589
	c) ,, ,, ,, kradzieży . . .	—	—	55.578	15.223	—	40.972	24.668	42.567
	d) ,, ,, ,, gradobicia. . .	—	—	69.489	100.000	—	—	157	—
	e) ,, ,, ,, wyp. i odp. pr. .	—	—	40.262	25.000	—	123.276	140.329	105.880
	f) ,, ,, ,, ,,auto-casco" .	—	—	20.429	24.696	—	25.989	11.281	35.579
22	,,Snop":								
	a) dział ubezp. od ognia	—	—	992.425	21.336	—	306.329	110.011	541 348
	b) ,, ,, ,, gradobicia. . .	—	—	2.184	135	—	—	112.205	—
23	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni . . .	—	—	172.629	226.290	—	40.171	5.000	481.325
24	,,Vesta" Bank Wzaj. Ubezpieczeń .	80.836	—	69.075	—	—	3.159.221	669.201	—
25	,,Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń .	50.000	—	1.300.058	—	52.283	746.721	280.647	691.975
26	Warszawskie Tow. Wz. Ub. Szyb .	—	—	7.383	3.783	—	56.513	10.628	—
27	Warszaw. Tow. Wzaj. Ub. Trz. Chl. .	50.000	—	52.630	24.267	—	—	27.496	—
28	Związek Ub. Przemysłowców Pol. .	300.000	—	30.825	21.197	—	423.423	247.870	275.427
	12 zakł. wzaj. (większych)	**740.266**	—	**4.137.233**	**1.638.735**	**100.201**	**9.303.768**	**2.220.461**	**3.373.705**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*								
29	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków .	—	—	9.662	—	—	109.375	—	—
30	Krajowa Kasa Ubezp. Koni . . .	—	—	17.420	—	—	—	—	—
31	Krajowe Ubezpieczenie na Życie . .	—	—	—	—	—	253.245	—	593.177
32	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe:								
	a) dział ubezp. od ognia	—	—	7.029.376	—	—	274.823	1.866.160	—
	b) ,, ,, ,, gradobicia. . .	215.000	—	491.971	—	—	—	158	—
33	Powszechny Zakład Ubezp. Wzaj. .								
	a) dział przym. ub. od ognia . . .	—	—	20.628.877	10.569.005	—	—	3.670.926	59.899
	b) ,, dobrow. ,, ,, ,, . . .	956.629	—	818.526	536.826	14.851	1.236.769	609 814	772.751
	c) ,, ubezp. od gradobicia. . .	600.000	—	48.760	33.960	—	—	—	—
	d) ,, ,, pośr. żyw. inwent. .	100.000	—	—	—	—	—	—	—
34	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń . .	—	—	304.061	—	—	19.982	389.728	—
35	Zakład Ubezp. Wzaj. m. st. Warszawy	—	—	1.387.534	79.317	163.495	—	95.621	43.442
	7 zakł. publicznych . . .	**1.871.629**	—	**30.736.187**	**11.219.108**	**178.346**	**1.894.194**	**6,632,407**	**1,469,269**
	12 ,, wzaj. (większych)	**740.266**	—	**4.137.233**	**1.638.735**	**100.201**	**9.303.768**	**2,220,461**	**3,373,705**
	16 ,, akcyjnych. . . .	**16.312.500**	**32.000**	**2.381.706**	**1.677.426**	**33.318**	**13.400.536**	**4,529,223**	**16,562,378**
	35 ,, razem	**18.924.395**	**32,000**	**37,255.126**	**14.535,269**	**311.865**	**24,598,498**	**13,382.091**	**21,405,352**

Uwagi: [1]) sumy przechodnie; [2]) rezerwa składek od całego portfelu; [3]) niepodniesione zwroty; [4]) w tej liczbie zł 8.580 — pobrane procenty na rok 1929 + zł 578. — zaległe procenty + zł 33.905. — różne; [5]) składki wpłacone na rok przyszły; [6]) w tej liczbie zł 3.545.257. — fundusz adm. na pożyczki ulgowe + zł 6.898.731 fundusz na pożyczki ulgowe z §§ 44 i 45 dawnej ustawy + zł 1.480.373. — nieuregulowane wynagrodzenie za inkaso i prowizje + zł 358.728. — nieuregulowane koszty administracji i likwidacji + zł 6.140. — nieuregulowane koszty administracji domu + zł 57.490. — niewypłacone zasiłki przeciw-

zakładów ubezpieczeń przy końcu roku 1928. Tabliea 4.

privées et publiques à la fin de l'exercice 1928.

— Passif.

en zlotys).

Składki przeniesione *Corrections relatives à l'échéances des primes*	Fundusz amortyz. nieruchomości *Fonds d'amortissement des immeubles*	Inne rezerwy *Réserves diverses*	Wierzyciele *Créditeurs*: Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances*	Wierzyciele *Créditeurs*: Inni *Divers*	Obciążenia hipoteczne *Créances hypothécaires (sur immeubles appartenant à l'entreprise*	Opłaty i podatki *Charges et impôts*	Kaucje *Cautionnements*	Fundusze emerytalne i przezorności pracowników zakładu *Fonds de retraite et de prévoyance du personnel*	Inne pasywa *Divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
—	—	—	20.177	341	11.570	1.221	—	—	[1]) 3.898	5.361	202.815	17
												18
—	—	109.237	49.099	44.837	—	—	140.309	248.424	—	2.234	2.148.032	
—	—	—	—	3.168	—	—	—	—	—	1.441	48.344	
—	—	—	—	2.133	—	82	—	—	—	23.299	76.478	19
4.142	—	6.873	16.524	11.193	—	914	—	—	—	345	334.307	20
												21
579.316	—	2.537.106	119.362	468.790	3.448	36.292	—	·133.219	—	774	6.816.850	
—	—	98.464	975.209	1.829.639	1.393.719	140.937	—	1 245.080	—	—	9.611.498	
—	—	—	91.543	49.883	—	—	—	—	—	27.415	347.849	
—	—	—	96.100	648.480	—	—	—	—	—	23.806	938.032	
—	—	—	186.758	130.938	—	—	—	—	—	34.138	786.581	
—	—	—	43.813	69.366	—	—	—	—	—	20.976	252.129	
												22
—	106.000	7.961	787.171	673.126	485.536	19.681	45.333	66.349	[1]) 15.331	30.941	4.208.878	
—	—	—	144.589	437.034	—	14.188	3.867	—	—	40.537	754.739	
—	—	—	171.730	3.641	—	16.258	87.538	—	[3]) 656.936	781.533	2.643.051	23
1.823.434	—	525.019	809.392	546.418	101.146	76.540	4.344	4.025	—	564.816	8.433.467	24
—	—	—	492.876	507.654	7.434	59.245	83	—	[4]) 43.063	76.102	4.308.141	25
—	—	—	—	15.203	—	109	—	—	[1]) 4.437	—	98.056	26
—	—	—	—	24.245	—	—	—	—	—	—	178.638	27
—	—	—	1.559.234	207.015	—	15.048	—	21.867	—	—	3.101.906	28
2.406.892	**106.000**	**3.284.660**	**5.563.577**	**5.673.104**	**2.002.853**	**380.515**	**281.474**	**1.718.964**	**723.665**	**1.633.718**	**45.289.791**	
—	—	—	—	59	—	411	—	—	—	2.263	121.770	29
—	—	—	—	16	—	179	—	—	—	8.312	25.927	30
—	—	27.946	—	89.846	—	9.085	—	—	[5]) 2.834	—	976.133	31
												32
—	690.779	—	32.164	950.769	5.685	116.764	19.618	—	[1]) 23.561	405.870	11.415.569	
—	—	—	3.275	14.292	—	19.509	—	—	—	—	744.205	
												33
—	90.947	—	173.009	287.058	857.600	632.492	317.448	7.390.535	[6]) 12.398.956	7.000.000	64.076.752	
—	10.272	38.174	967.287	295.861	—	99.742	14.247	—	[7]) 273.683	32.696	6.678.128	
—	—	—	313.083	12.207	—	10.714	9	—	[8]) 7.081	—	1.025.814	
—	—	—	—	8.920	—	—	—	—	—	—	108.920	
—	4.734	—	158.651	48.512	—	52.908	—	10.781	[9]) 506.146	—	1.495.503	34
—	—	—	82.722	41.178	—	31.711	—	—	[1]) 22.560	1.300.463	3.248.043	35
—	**796.732**	**66.120**	**1.730.191**	**1.748.718**	**863.285**	**973.515**	**351.322**	**7.401.316**	**13.234.821**	**8.749.604**	**89.916.764**	
2.406.892	**106.000**	**3.284.660**	**5.563.577**	**5.673.104**	**2.002.853**	**380.515**	**281.474**	**1.718.964**	**723.665**	**1.633.718**	**45.289.791**	
1.917 799	**207.341**	**35.601**	**11.943.338**	**2.841.628**	**1.529.423**	**630.029**	**226.779**	**75.024**	**489.509**	**2.533.529**	**77.359.087**	
4.324.691	**1.110.073**	**3.386.381**	**19.237.106**	**10.263.450**	**4.395.561**	**1.984.059**	**859.575**	**9.195.304**	**14.447.995**	**12.916.851**	**212.565.642**	

pożarowe + zł 41.000. — niewypłacone zasiłki na ogólne cele użyteczności publicznej + zł 11.237. — pobrane procenty za rok 1929; [7]) w tej liczbie zł 271.173. — nieuregulowane wynagrodzenie za inkaso i prowizja + zł 2.510. — nieuregulowane koszty administracji; [8]) nieuregulowana prowizja; [9]) w tej liczbie zł 199.083. — weksle w dyskoncie + zł 240.000. —akcepty + zł 50.354. — różni za weksle i dyskonto + zł 8.810. — składki wpłacone za rok 1929 + zł 7.399 — różne.

Tablica 5.

Ogólny rachunek strat i zysków za r. 1928 krajowych

Compte général de profits et pertes de l'exercice 1928

Zyski —

(w złotych

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2 Pozostałość zysku z roku poprzedniego *Solde au début de l'exercice*	3 Zysk w dziale ubezpieczeń — na życie *assurances sur la vie*	4 od wypadków *assurances contre les accidents*	5 od odpowiedzialności prawnej *assurances contre la responsabilité civile*	6 od ognia *assurances contre l'incendie*	7 od kradzieży *assurances contre le vol*	8 „auto-casco" *assurances contre „auto casco"*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*							
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*							
1	„Europa"	103	—	—	—	—	—	—
2	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	2.179	—	1.936	—	—	—	—
3	„Omnium i Wilja"	—	—	—	—	—	—	—
4	„Orzeł"	4.632	—	—	—	—	5.158	—
5	„Patria"	2.159	—	42.666	48.567	—	—	37.620
6	„Piast"	—	396	1.807	13.854	11.929	—	16.938
7	„Polonia"	5.500	—	—	—	115.986	—	—
8	„Port"	—	—	9.192	629	70.037	15.658	—
9	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	1.487	—	—	123.148	19.148	21.551	17.338
10	„Przezorność"	—	—	—	—	—	—	—
11	„Przyszłość"	4.528	—	—	—	—	—	—
12	„Silesia"	3.550	—	4.089	5.849	—	—	—
13	„Vistula"	1.487	—	—	—	14.406	—	—
14	„Vita"	—	—	—	213	—	—	—
15	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	258.535	—	—	—	378.963	58.663	—
16	„Warta"	2.962	—	—	—	—	—	—
	16 zakł. akcyjnych.	**287.122**	**396**	**59.690**	**192.260**	**610.469**	**101.030**	**71.896**

UWAGI: [1]) przeniesienie z kapitału zapasowego; [2]) wpływ z waloryzacji pożyczki hipotecznej; [3]) zadatki przepadłe na rzecz Towarzystwa; [4]) wpłacone przez akcjonarjuszów na pokrycie straty; [5]) przeniesiono z funduszu organizacyjnego; [6]) nadwyżka osiągnięta ze sprzedaży papierów wartościowych; [7]) odzyskane należności wątpliwe.

prywatnych i publicznych zakładów ubezpieczeń. **Tablica 5.**

des institutions d'assurances polonaises privées et publiques.

Crédit.

en zlotys).

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Bénéfice dans les branches ci-après:										
przewozowych *assurances contre les risques de transport*	szyb *assurances contre le bris des glaces et vitres*	od gradobicia *assurances contre la grêle*	pośrednich *assurances indirectes*	w innych działach *autres assurances*	Czysty dochód z majątku zakładu *Bénéfice net sur les fonds de l'institution*	Zysk na kursie walut obcych *Bénéfice sur les cours des valeurs étrangères*	Inne zyski *Autres bénéfices*	Strata bilansowa *Perte*	Razem *Total*	Nr.
—	—	—	—	—	97.005	7.278	1) 50.000	65.617	220.003	1
—	—	—	—	31.316	32.111	277	—	—	67.819	2
5.858	—	—	—	—	27.342	4.125	—	99.434	136.759	3
—	—	11.623	—	—	20.771	—	—	—	42.184	4
—	—	—	—	—	110.216	—	2) 2.500	—	243.728	5
41.059	—	—	—	720	1.504	—	—	198.370	286.577	6
7.784	—	—	—	—	17.416	—	3) 1.750	—	148.436	7
5.049	—	453	—	2.101	79.834	7.140	—	—	190.093	8
—	—	—	—	44.581	126.855	—	—	—	354.108	9
—	—	—	—	—	263.516	—	4) 1.462.725	460.829	2.187.070	10
10.817	—	—	—	—	1.699	—	—	23.541	40.585	11
3.974	—	—	—	—	28.676	10.063	—	—	56.201	12
—	—	—	—	—	78.566	—	—	—	94.459	13
—	—	—	—	—	18.710	1.957	5) 525.000	—	545.880	14
—	—	—	23.251	—	936.063	—	6) 566.921	—	2.222.396	15
—	—	—	—	—	112.472	—	7) 1.945	—	117.379	16
74.541	**—**	**12.076**	**23.251**	**78.718**	**1.952.756**	**30.840**	**2.610.841**	**847.791**	**6.953.677**	

Tablica 6.

Ogólny rachunek strat i zysków za r. 1928 krajowych

Compte général des profits et pertes de l'exercice 1928

Zyski —

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom*	Pozostałość zysku z roku poprzedniego / *Solde au début de l'exercice*	Zysk w dziale ubezpieczeń — na życie / *assurances sur la vie*	od wypadków / *assurances contre les accidents*	od odpowiedzialności prawnej / *assurances contre la responsabilité civile*	od ognia / *assurances contre l'incendie*	od kradzieży / *assurances contre le vol*	„auto-casco" / *assurances contre „auto-casco"*
	1	2	3	4	5	6	7	8
	2) Tow. Ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*							
17	„Białostockie"	—	—	—	—	—	—	—
18	„Dnister":							
	a) dział ubezp. od ognia	—	—	—	—	—	—	—
	b) „ „ kradzieży	—	—	—	—	—	4.566	—
19	„Farmakon"	—	—	—	—	15.402	—	—
20	„Karpatia"	—	—	—	—	—	—	—
21	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń:							
	a) dział ubezp. na życie	—	—	—	—	—	—	—
	b) „ „ od ognia	—	—	—	—	—	—	—
	c) „ „ „ kradzieży	—	—	—	—	—	29.745	—
	d) „ „ „ gradobicia	—	—	—	—	—	—	—
	e) „ „ „ wyp. i odp. pr.	—	—	4.120	—	—	—	—
	f) „ „ „ „auto-casco"	—	—	—	—	—	—	19.541
22	„Snop":							
	a) dział. ubezp. od ognia	—	—	—	—	67.859	—	—
	b) „ „ gradobicia	—	—	—	—	—	—	—
23	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	—	—	—	—	678.845	—	—
24	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezp.	—	—	79.107	199.097	—	—	39.801
25	„Vesta" Tow Wzaj. Ubezp.	—	—	—	—	154.432	1.830	—
26	Warszawskie Tow. Wzaj. Ubezp. Szyb	—	—	—	—	—	—	—
27	Warszawskie Tow. Wzaj. Ubezp. Trz. Chlew.	—	—	—	—	—	—	—
28	Związek Ub. Przemysł. Polskich	2.925	—	—	—	—	—	—
	12 zakł. wzaj. (większych)	**2.925**	—	**83.227**	**199.097**	**916.538**	**36.141**	**59.342**
	II. Publiczne Zakłady Ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*							
29	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków	—	—	—	—	—	—	—
30	Krajowa Kasa Ubezp. Koni	—	—	—	—	—	—	—
31	Krajowe Ubezpieczenie na życie	—	—	—	—	—	—	—
32	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe:							
	a) dział ubezp. od ognia	—	—	—	—	299.445	—	—
	b) „ „ „ gradobicia	—	—	—	—	—	—	—
33	Powszechny Zakład Ub. Wzajemnych:							
	a) dział przym. ub. od ognia	—	—	—	—	9.215.121	—	—
	b) „ dobrow. „ „ „	—	—	—	—	59.611	—	—
	c) „ „ od gradobicia	—	—	—	—	—	—	—
	d) „ „ pośr. żyw. inwent.	—	—	—	—	—	—	—
34	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń	—	—	—	—	—	—	—
35	Zakład Ubezp. Wzaj. m. st. Warszawy	—	—	—	—	1.224.051	—	—
	7 zakł. publicznych	—	—	—	—	**10.798.228**	—	—
	12 „ wzaj. (większych)	**2.925**	—	**83.227**	**199.097**	**916.538**	**36.141**	**59.342**
	16 „ akcyjnych	**287.122**	**396**	**59.690**	**192.260**	**610.469**	**101.030**	**71.896**
	35 „ razem	**290.047**	**396**	**142.917**	**391.357**	**12.325.235**	**137.171**	**131.238**

UWAGI: [1]) Dochód z reprezentacji Tow. „Riunione"; [2]) w tej liczbie zł 356.765. — spisane z rezerwy za należności wątpliwe + zł 31.867. — odzyskane różne należności; [3]) odzyskane różne należności; [4]) zysk na zrealizowanych papierach wartościowych; [5]) w tej liczbie zł 1.048. — zysk na papierach wartościowych + zł 11.607. — przepadłe zadatki + zł 19.399. — odzyskane należności + zł 148.000. — wpływ za administrowanie majątkiem Spółki Kredytowej + zł 2.352. — inne wpływy; [6]) w tej liczbie zł 160.000. — odpisano z funduszu na należności wątpliwe + zł 211.774. — inne przychody; [7]) zysk na kursie papierów wartościowych; [8]) w tej liczbie zł 23.983. — wpływy do funduszu rezerwowego + zł 32.000. — odpis rezerwy na należności wątpliwe; [9]) różne wpływy; [10]) niepodniesiona dywidenda udziałowców, zaliczona na rzecz zakładu; [11]) w tej liczbie zł 12.790. — niepodniesiona dywidenda udziałowców, zaliczona na rzecz zakładu + zł 50.000. — przeniesiona rezerwa na straty kursowe + zł [illegible]03. — przeniesiona rezerwa podatkowa; [12]) odpisane z funduszów rezerwowych na pokrycie niedoborów w dziale

prywatnych i publicznych zakładów ubezpieczeń. Tablica 6.

des institutions d'assurances polonaises privées et publiques.

Credit.

en zlotys).

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Bénéfice dans les branches ci-après:										
przewozowych *assurances contre les risques de transport*	szyb *assurances contre le bris des glaces et vitres*	od gradobicia *assurances contre la grêle*	pośrednich *assurances indirectes*	w innych działach *autres assurances*	Czysty dochód z majątku zakładu *Bénéfice net sur les fonds de l'institution*	Zysk na kursie walut obcych *Bénéfice sur les cours des valeurs étrangères*	Inne zyski *Autres bénéfices*	Strata bilansowa *Perte*	Razem *Total*	Nr.
—	—	—	—	—	5.651	—	1) 2.155	—	7.806	17
										18
—	—	—	—	—	71.280	9.964	2) 388.632	—	469.876	
—	—	—	—	—	2.307	4	3) 180	—	7.057	
—	—	—	—	—	6.975	—	4) 1.064	—	23.441	19
—	—	—	—	—	3.449	—	—	—	3.449	20
										21
—	—	—	—	—	275.567	1.027	5) 182.406	—	459.000	
—	—	—	—	—	48.392	—	6) 371.774	366.794	786.960	
—	—	—	—	—	3.840	237	24	—	33.846	
—	—	123.242	—	—	66.161	—	7) 6.336	—	195.739	
—	—	—	—	—	14.027	—	8) 55.983	—	74.130	
—	—	—	—	—	—	—	9) 8.087	—	27.628	
										22
—	—	—	—	—	34.361	158	10) 4.603	—	106.981	
—	—	—	—	—	59.944	94	—	—	60.038	
—	—	—	—	—	103.186	109	3	—	782.143	23
—	—	—	—	—	461.168	11.112	11) 63.393	—	853.678	24
—	24	—	—	—	100.361	—	12) 389.828	—	646.475	25
—	—	—	—	—	3.180	—	13) 29.258	25.011	57.449	26
—	—	—	—	—	—	—	—	76.296	76.296	27
—	—	—	—	—	10.665	—	—	530.518	544.108	28
—	**24**	**123.242**	**—**	**—**	**1.270.514**	**22.705**	**1.503.726**	**998.619**	**5.216.100**	
—	—	—	—	—	2.748	30	14) 90.805	—	93.583	29
—	—	—	—	5.631	2.681	—	—	—	8.312	30
—	—	—	—	—	15.952	1.406	—	57.533	74.891	31
										32
—	—	—	—	—	405.562	—	15) 56.923	—	761.930	
—	—	—	—	—	31.192	—	—	55.734	86.926	
										33
—	—	—	—	—	1.678.872	53	16) 58.299	—	10.952.345	
—	—	—	—	—	138.903	—	17) 20.942	—	219.456	
—	—	—	—	—	76.780	—	18) 10.807	183.469	271.056	
—	—	—	—	—	—	—	19) 11.400	108.920	120.320	
—	—	—	—	—	22.113	—	20) 122.079	9.777	153.969	34
—	—	—	—	—	146.230	—	21) 38.541	—	1.408.822	35
—	**—**	**—**	**—**	**5.631**	**2.521.033**	**1.489**	**409.796**	**415.433**	**14.151.610**	
—	**24**	**123.242**	**—**	**—**	**1.270.514**	**22.705**	**1.503.726**	**998.619**	**5.216.100**	
74.541	**—**	**12.076**	**23.251**	**78.718**	**1.952.756**	**30.840**	**2.610.841**	**847.791**	**6.953.677**	
74.541	**24**	**135.318**	**23.251**	**84.349**	**5.744.303**	**55.034**	**4.524.363**	**2.261.843**	**26.321.387**	

ubezpieczeń od gradobicia; 13) w tej liczbie zł 10.000.— odszkodowania z Dyrekcji Robót Publicznych + zl 1.909.— zyski na sprzedanych papierach wartościowych + zł 17.349.—odzyskane różne należności; 14) dopłata Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego; 15) różne wpływy; 16) w tej liczbie zł 44.404.—opłaty za dowody ubezp. i cesje + zł 697.—odzyskane należności wątpliwe + zł 13.198.—różne wpływy; 17) w tej liczbie zł 1.313.—opłaty za dowody ubezp i cesje + zł 17.789. — odzyskane należności wątpliwe + zł 1.839.—różne; 18) w tej liczbie zł 3.— opłaty za dowody ubezp. i cesje + zł 7.095.—odzyskane należytości wątpliwe + zł 3.103. zwroty rabatów za lata ub. + zł 605.— różne; 19) zasiłek z działu przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia; 20) w tej liczbie zł 620.—zysk z zastępstwa Krakowskiego Tow. Ubezp. + zł 121.459.— zwrot niesłusznie zapłaconego podatku obrotowego; 21) w tej liczbie zł 38.451. — nadwyżka wpływów w dziale szacunków budowli po potrąceniu wynagrodzenia techników + zł 90. — inne wpływy.

Tablica 7.

Ogólny rachunek strat i zysków za r. 1928 krajowych

Compte général des profits et pertes de l'exercice 1928

Straty —

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom*	Strata niepokryta z roku poprzedniego / *Perte reportée de l'exercice précédent*	Strata w dziale ubezpieczeń — na życie / *assurances sur la vie*	od wypadków / *assurances contre les accidents*	od odpowiedzialności prawnej / *assurances contre la responsabilité civile*	od ognia / *assurances contre l'incendie*	od kradzieży / *assurances contre le vol*	przewozowych / *assurances contre les risques de transport*	szyb / *assurances contre le bris des glaces et vitres*	„auto-casco" / *assurances contre „auto-casco"*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés annonymes.*									
1	„Europa"	—	204.053	—	—	—	—	—	—	—
2	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	„Omnium i Wilja"	99.987	—	—	—	22.174	14.598	—	—	—
4	„Orzeł"	—	—	—	—	28.232	—	3.003	—	—
5	„Patria"	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	„Piast"	199.832	—	—	—	—	64.998	—	17.109	—
7	„Polonia"	—	—	—	2.610	—	74.077	—	23.153	—
8	„Port"	—	—	—	—	—	—	—	—	286
9	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ub.	—	—	72.076	—	—	—	—	—	—
10	„Przezorność"	1.462.640	274.229	31.318	—	137.571	45.710	14.948	—	—
11	„Przyszłość"	—	3.752	—	—	21.425	7.359	—	—	—
12	„Silesia"	—	—	—	—	1.665	15.188	—	—	—
13	„Vistula"	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	„Vita"	—	475.060	49.484	—	—	—	—	—	—
15	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	—	—	—	—	—	—	59.997	—	—
16	„Warta"	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	16 zakł. akcyjnych	**1.762.459**	**957.094**	**152.878**	**2.610**	**211.067**	**221.930**	**77.948**	**40.262**	**286**

UWAGI: [1]) W tej liczbie zł 21.000. — różnica kursu na papierach wartościowych + zł 167.576. — niepodzielona część kosztów administracji + zł 6.747. — różne; [2]) niepodzielona część kosztów administracji; [3]) w tej liczbie zł 77.022. — niepodzielona część kosztów administracji + zł 15.696. — ofiary + zł 26.292. — podatki i dopłata skarbowa za lata ubiegłe + + zł 42.607. — inne wydatki.

prywatnych i publicznych zakładów ubezpieczeń. **Tablica 7.**

des institutions d'assurances polonaises privées et publiques.

D é b i t.

en zlotys)

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Perte dans les branches ci-après: od gradobicia *assurances contre la grêle*	pośrednich *assurances indirectes*	w innych działach *autres assurances*	Umorzenie należności wątpliwych *Annulation des sommes dûes douteuses*	Umorzenie części kosztów organizacji *Annulation partielle des frais d'organisation*	Strata na kursie walut obcych *Pertes sur les cours des valeurs étrangères*	Inne odpisania i straty *Autres amortissements et pertes*	Amortyzacja nieruchomości i ruchomości biurowych *Amortissement des immeubles et mobiliers*	Zysk bilansowy *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
—	—	—	—	—	—	—	15.950	—	220.003	1
—	—	—	—	—	—	—	1.232	66.587	67.819	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	136.759	3
—	—	—	—	—	4.245	—	1.128	5.576	42.184	4
—	52.233	—	23.317	—	—	—	9.695	158.483	243.728	5
—	—	—	—	—	2.433	—	2.205	—	286.577	6
—	5.721	—	16.322	—	10.004	—	15.951	598	148.436	7
—	—	—	—	—	—	—	3.970	185.837	190.093	8
—	7.810	—	—	—	64.275	—	24.408	185.539	354.108	9
—	—	—	17.010	—	—	[1]) 195.323	8.321	—	2 187.070	10
—	—	—	—	—	3 734	—	4 315	—	40.585	11
—	—	—	4.500	—	—	[2]) 15.272	7.231	12.345	56.201	12
—	—	—	—	—	2.346	[2]) 33.274	2.745	56.094	94.459	13
—	—	—	—	—	—	—	3.187	18.149	545.880	14
50.492	—	15.012	43.887	—	19.378	[3]) 162.247	83.473	1.787.910	2.222 396	15
—	22.241	—	22.321	—	1.309	—	15.097	56.411	117.379	16
50.492	**88.005**	**15.012**	**127.357**	—	**107.724**	**406.116**	**198.908**	**2.533.529**	**6.953.677**	

Tablica 8.

Ogólny rachunek strat i zysków za r. 1928 krajowych

Compte général des profits et pertes de l'exercice 1928

S t r a t y —

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom*	Strata niepokryta z roku poprzedniego / *Perte reportée de l'exercice précédent*	Straty w dziale ubezpieczeń —: na życie / *assurances sur la vie*	od wydatków / *assurances contre les accidents*	od odpowiedzialność prawnej / *assurances contre la responsabilité civile*	od ognia / *assurances contre l'incendie*	od kradzieży / *assurances contre le vol*	przewozowych / *assurances contre les risques de transport*	szyb / *assurances contre le bris des glaces et vitres*	„auto-casco" / *assurances contre „auto-casco"*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych. (większe). *Sociétes mutuelles (majeures).*									
17	„Białostockie"	—	—	—	—	1.465	—	—	—	—
18	„Dnister":									
	a) dział ubezp. od ognia	—	—	—	—	408.706	—	—	—	—
	b) „ „ „ kradzieży	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	„Farmakon"	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	„Karpatia"	—	1.140	—	—	—	—	—	—	—
21	Krakowskie Tow. Wz. Ubezpieczeń:									
	a) dział ub. na życie	—	159.183	—	—	—	—	—	—	—
	b) „ „ od ognia	—	—	—	—	255.241	—	—	—	—
	c) „ „ „ kradzieży	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	d) „ „ gradobicia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	e) „ „ „ wyp. i odp. pr.	—	—	—	6.430	—	—	—	—	—
	f) „ „ „ „auto-casco"	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	„Snop":									
	a) dział ubezp. od ognia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) „ „ „ gradobicia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezp.	—	190.702	—	—	—	—	—	—	—
25	„Vseta" Tow. Wzaj. Ubezp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Warszawskie Tow. Wzaj. Ub. Szyb	17.287	—	—	—	—	—	—	35.185	—
27	Warsz. Tow. Wz. Ub. Trzody Chlewn.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Związek Ub. Przemysłow. Polskich	—	—	—	—	209.055	56.436	12.947	—	—
	12 zakł. wzaj. (większych)	**17.287**	**351.025**	—	**6.430**	**874.467**	**56.436**	**12.947**	**35.185**	—
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*									
29	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków	—	—	91.320	—	—	—	—	—	—
30	Krajowa Kasa Ubezp. Koni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Krajowe Ubezpieczenie na życie	26.558	8.633	—	—	—	—	—	—	—
32	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe:									
	a) dział ubezp. od ognia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) „ „ „ gradobicia	66.281	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Powszechny Zakład Ubezp. Wzaj.:									
	a) dział przym. ubezp. od ognia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) „ dobr. „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	c) „ ubezp. od gradobicia	170.935	—	—	—	—	—	—	—	—
	d) „ ub. pośr. żyw. inwent.	105.205	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń	89.956	—	—	—	11.028	—	—	—	—
35	Zakład Ub. Wzaj. m. st. Warszawy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	7 zakł. publicznych	**458.935**	**8.633**	**91.320**	—	**11.028**	—	—	—	—
	12 „ wzaj. (większych)	**17.287**	**351.025**	—	**6.430**	**874.467**	**56.436**	**12.947**	**35.185**	—
	16 „ akcyjnych	**1.762.459**	**957.094**	**152.878**	**2.610**	**211.067**	**221.930**	**77.948**	**40.262**	**286**
	35 „ razem	**2.238.681**	**1.316.752**	**244.198**	**9.040**	**1.096.562**	**278.366**	**90.895**	**75.447**	**286**

UWAGI: [1]) W tej liczbie zł 27.208. — dotacja specjalnego fundusz ı ubezpieczeń pośrednich + zł 20. — dotacja funduszu rezerwowego + zł 4.490. — dotacja funduszów specjalnych + zł 9.252. — dotacja funduszu na zwroty + zł 10.526. — — niepodzielona część kosztów administracji; [2]) w tej liczbie zł 1.200. — oprocentowanie kapitału zapożyczonego + zł 78. — dotacja funduszu na zwroty; [3]) w tej liczbie zł 24.744. — strata na papierach wartościowych + zł 110.908. — wypłacone emerytury i dotacje funduszów pensyjnych + zł 159.306. — różne wydatki; [4]) w tej liczbie zł 125.176. — strata na papierach wartościowych + zł 365.343. — inne wydatki; [5]) w tej liczbie zł 3.623. — dotacja funduszu specjalnego + zł 2.710 — dotacja funduszów pensyjnych; [6]) w tej liczbie zł 90.014. — — dotacja rezerwy na należności wątpliwe + zł 81.246. — dotacja funduszów pensyjnych; [7]) dotacja funduszu rezerwowego; [8]) w tej liczbie zł 1.921. — dotacja funduszów pensyjnych + zł 3.196. — dotacjaf unduszu specjalnego +

prywatnych i publicznych zakładów ubezpieczeń. Tablica 8.

des institutions d'assurances privées et publiques.

D é b i t.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Perte dans les branches ci-après:										
od gradobicia *assurances contre la grêle*	pośrednich *assurances indirectes*	w innych działach *autres assurances*	Umorzenie należności wątpliwych *Annulation des sommes dûes douteuses*	Umorzenie części kosztów organizacji *Annulation partielle des frais d'organisation*	Strata na kursie wąlut obcych *Pertes sur les cours des valeurs étrangères*	Inne odpisania i straty *Autres amortissements et pertes*	Amortyzacja nieruchomości i ruchomości biurowych *Amortissements des immeubles et mobiliers*	Zysk bilansowy *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
—	—	—	908	—	—	—	72	5.361	7.806	17
										18
—	—	—	1.226	—	—	1) 51.496	6.214	2.234	469.876	
—	—	—	4.338	—	—	2) 1.278	—	1.441	7.057	
—	—	—	50	—	—	—	92	23.299	23.441	19
—	—	—	—	—	—	—	1.964	345	3.449	20
										21
—	—	—	4.085	—	—	3) 294.958	—	774	459.000	
—	—	—	41.200	—	—	4) 490.519	—	—	786.960	
—	—	—	98	—	—	5) 6.333	—	27.415	33.846	
—	—	—	640	—	33	6) 171.260	—	23.806	195.739	
—	—	—	8.975	—	604	7) 23.983	—	34.138	74.130	
—	—	—	459	—	318	8) 5.875	—	20.976	27.628	
										22
—	—	—	42.471	—	—	9) 4.804	28.765	30.941	106.981	
17.161	—	—	1.942	—	—	—	398	40.537	60.038	
—	—	—	—	—	—	—	610	781.533	782.143	23
—	—	—	64.237	—	—	10) 11.879	22.044	564.816	853.678	24
483.489	—	—	50.476	—	3.533	11) 25.162	7.713	76.102	646.475	25
—	—	—	4.733	—	—	—	244	—	57.449	26
—	—	74.968	—	—	—	12) 1.328	—	—	76.296	27
—	73.783	—	3.945	—	7.526	13) 172.455	7.961	—	544.108	28
500.650	**73.783**	**74.968**	**229.783**	—	**12.014**	**1.261.330**	**76.077**	**1.633.718**	**5.216.100**	
—	—	—	—	—	—	—	—	2.263	93.583	29
—	—	—	—	—	—	—	—	8.312	8.312	30
—	—	—	37.539	—	99	14) 160	1.902	—	74.891	31
										32
—	—	—	—	—	927	15) 349.183	5.950	405.870	761.930	
20.645	—	—	—	—	—	—	—	—	86.926	
										33
—	—	—	3.541.494	—	—	16) 62.638	348.213	7.000.000	10.952.345	
—	—	—	136.498	—	524	—	49.738	32.696	219.456	
79.499	—	—	7.482	—	1.977	—	11.163	—	271.056	
—	15.115	—	—	—	—	—	—	—	120.320	
40.199	—	—	5.243	—	121	—	7.422	—	153.969	34
—	—	—	13.587	—	—	17) 88.176	6.596	1.300.463	1.408.822	35
140.343	**15.115**	—	**3.741.843**	—	**3.648**	**500.157**	**430.984**	**8.749.604**	**14.151.610**	
500.650	**73.783**	**74.968**	**229.783**	—	**12.014**	**1.261.330**	**76.077**	**1.633.718**	**5.216.100**	
50.492	**88.005**	**15.012**	**127.357**	—	**107.724**	**406.116**	**198.908**	**2.533.529**	**6.953.677**	
691.485	**176.903**	**89.980**	**4.098.983**	—	**123.386**	**2.167.603**	**705.969**	**12.916.851**	**26.321.387**	

+ zł 758. — oprocentowanie depozytu reasekuratorów; 9) w tej liczbie zł 4.603.— niepodniesione zwroty przelane do funduszu wyrównawczego + zł 201. — zysk z działu pośredniego, przelany do funduszu rezerwowego dla tego działu; 10) wypłacone świadczenia emerytalne; 11) w tej liczbie zł 25.000. — umorzona część kosztów organizacji + zł 162. — — procenty od długów hipotecznych; 12) ofiary i inne drobne wydatki; 13) przejęta strata Tow. „Wisła"; 14) różne wydatki; 15) w tej liczbie zł 329.177. — akcja przeciwpożarowa + zł 20.006. — różne; 16) odszkodowanie za zobowiązania, przewidziane w umowie zawartej przez dawną P. D. U. W. w przedmiocie praw do patentu na krycie dachu; 17) w tej liczbie zł 18.687. — strata na kursie papierów procentowych + zł 68.177. — wpłacone do Magistratu m. st. Warszawy tytułem zwrotu kosztów ogólnej administracji + zł 1.312. — inne odpisy.

Tablica 9.

Podział zysków osiągniętych przez krajowe prywat

Répartition des bénéfices gagnés par les institutions d'assu

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / Institutions d'assurances — Nazwa / Nom (1)	Na podatki / Aux impôts (2)	Na kapitał zapasowy / A la réserve statuaire (3)	Na inne kapitały zasobowe / Aux fonds spéciaux (4)
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*			
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*			
1	„Europa"	—	—	—
2	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	10.000	10.000	—
3	„Omnium i Wilja"	—	—	—
4	„Orzeł"	—	—	—
5	„Patria"	38.000	20.000	26.000
6	„Piast"	—	—	—
7	„Polonia"	—	—	—
8	„Port"	45.866	29.987	4.000
9	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	—	18.554	20.000
10	„Przezorność"	—	—	—
11	„Przyszłość"	—	—	—
12	„Silesia"	—	8.000	—
13	„Vistula"	—	5.000	—
14	„Vita"	—	18.149	—
15	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	500.000	—	317.525
16	„Warta"	3.000	14.776	—
	16 zakł. akcyjnych	**596.866**	**124.466**	**367.525**

UWAGA: [1]) strata.

ne i publiczne zakłady ubezpieczeń w r. 1928. Tablica 9.

rances polonaises privées et publiques de l'exercice 1928.

en zlotys),

5	6	7	8	9	10	11	12	
Na dywidendę dla akcjonarjuszów względnie dla udziałowców *Aux actionaires resp. aux participants*	Na tantjemy *Tantièmes*	Na gratyfikacje dla pracowników *Gratifications accordées aux employés*	Ubezpieczającym *Aux assurés*: do wypłaty *à payer*	Ubezpieczającym *Aux assurés*: na fundusz dywidendowy ubezpieczających *au fonds de participation*	Na inne cele *Divers*	Do przeniesienia na rok następny *Report à l'exercice suivant*	Zysk bilansowy *Bénéfice total*	Nr.
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 65.617]	1
24.000	9.988	3.329	—	—	6.800	2.470	66. 587	2
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 99.434]	3
—	—	—	—	—	—	5.576	5.576	4
35 000	15.850	20.000	—	—	—	3.633	158.483	5
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 198.370]	6
—	—	—	—	—	—	598	598	7
38.000	31.000	3.000	—	—	23.500	10.484	185 837	8
120.000	17.848	—	—	—	5.000	4.137	185.539	9
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 460.829]	10
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 23.541]	11
—	—	—	—	—	—	4.345	12.345	12
40.000	6.164	—	—	—	—	4.930	56.094	13
—	—	—	—	—	—	—	18.149	14
450.000	75.000	85.000	—	—	15.000	345.385	1.787.910	15
19.056	17.154	—	—	—	—	2.425	56.411	16
726.056	**173.004**	**111.329**	—	—	**50.300**	**383.983**	**2.533.529** 1) [— **847.791**]	

Tablica 10.

Podział zysków osiągniętych przez krajowe prywat

Répartition des bénéfices gagnés par les institution d'assu

(w złotych —

Nr	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2 Na podatki *Aux impôts*	3 Na kapitał zapasowy *A la réserve statuaire*	4 Na inne kapitały zasobowe *Aux fonds spéciaux*
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*			
17	Białostockie	—	5.361	—
18	„Dnister":			
	a) dział ubezp. od ognia	—	1.117	—
	b) „ „ „ kradzieży	—	1.441	—
19	„Farmakon"	—	12.606	—
20	„Karpatia"	—	345	—
21	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń:			
	a) dział ubezp. na życie	—	619	155
	b) „ „ od ognia	—	—	—
	c) „ „ „ kradzieży	—	27.415	—
	d) „ „ „ gradobicia	—	23.806	—
	e) „ „ „ wyp. i odp. pr.	—	34.138	—
	f) „ „ „ „auto-casco"	—	20.976	—
22	„Snop":			
	a) dział ubezp. od ognia	20.000	10.941	—
	b) „ „ „ gradobicia	—	1.298	—
23	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	—	154.730	—
24	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezpieczeń	—	70.602	70.602
25	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	—	18.782	1.902
26	Warszawskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń Szyb	—	—	—
27	Warszawskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń Trzody Chlewnej	—	—	—
28	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich	—	—	—
	12 zakł. wzaj. (większych)	**20.000**	**384.177**	**72.659**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*			
29	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków	—	2.263	
30	Krajowa Kasa Ubezpieczeń Koni	—	8.312	—
31	Krajowe ubezpieczenie na życie	—	—	—
32	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe:			
	a) dział ubezp. od ognia	—	405.870	—
	b) „ „ „ gradobicia	—	—	—
33	Powszechny Zakł. Ubezpieczeń Wzajemnych:			
	a) dział przym. ubezp. od ognia	—	4.550.000	—
	b) „ dobr. „ „ „	—	16.348	—
	c) „ ubezp. od gradobicia	—	—	—
	d) „ „ pośr. żyw. inw.	—	—	—
34	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń	—	—	—
35	Zakład Ubezp. Wzajem. m. st. Warszawy	—	780.278	—
	7 zakł. publicznych	—	**5.763.071**	—
	12 „ wzaj. (większych)	**20.000**	**384.177**	**72.659**
	16 „ akcyjnych.	**596.866**	**124.466**	**367.525**
	35 „ razem	**616.866**	**6.271.714**	**440.184**

UWAGI: 1) strata; 2) w tej liczbie zł 2.380.000.—na fundusz pożyczek ulgowych+zł 70.000. na ogólne cele użyteczności publicznej;

ne i publiczne zakłady ubezpieczeń w roku 1928. Tablica 10.

rances polonaises privées et publiques de l'exercice 1928.

en zlotys).

5	6	7	8	9	10	11	12	
Na dywidendę dla akcjonarjuszy względnie dla udziałowców *Aux actionaires resp. aux participants*	Na tantjemy *Tantièmes*	Na gratyfikacje dla pracowników *Gratifications accordées aux employés*	Ubezpieczającym *Aux assurés* — do wypłaty *à payer*	Ubezpieczającym *Aux assurés* — Na fundusz dywidendowy ubezpieczających *au fonds de participation*	Na inne cele *Divers*	Do przeniesienia na rok następny *Réport à l'exercice suivant*	Zysk bilansowy *Bénéfice total*	Nr
—	—	—	—	—	—	—	5.361	17
								18
—	—	—	—	938	179	—	2.234	
—	—	—	—	—	—	—	1.441	
—	—	—	10.693	—	—	—	23.299	19
—	—	—	—	—	—	—	345	20
								21
—	—	—	—	—	—	—	774	
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 366.794]	
—	—	—	—	—	—	—	27.415	
—	—	—	—	—	—	—	23.806	
—	—	—	—	—	—	—	34.138	
—	—	—	—	—	—	—	20.976	
								22
—	—	—	—	—	—	—	30.941	
—	—	—	—	—	39.239	—	40.537	
—	—	127.629	499.174	—	—	—	781.533	23
16.945	40.667	—	49.666	316.334	—	—	564.816	24
1.759	5.278	—	48.381	—	—	—	76.102	25
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 25.011]	26
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 76.296]	27
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 530.518]	28
18.704	**45.945**	**127.629**	**607.914**	**317.272**	**39.418**	—	**1.633.718** 1) **[— 998.619]**	
—	—	—	—	—	—	—	2.263	29
—	—	—	—	—	—	—	8.312	30
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 57.533]	31
								32
—	—	—	—	—	—	—	405.870	
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 55.734]	
								33
—	—	—	—	—	2) 2.450.000	—	7.000.000	
—	—	—	—	8.174	3) 8.174	—	32.696	
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 183.469]	
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 108.920]	
—	—	—	—	—	—	—	1) [— 9.777]	34
—	—	—	260.092	—	3) 260.093	—	1.300.463	35
—	—	—	**260.092**	**8.174**	**2.718.267**	—	**8.749.604** 1) **[— 415.433]**	
18.704	**45.945**	**127.629**	**607.914**	**317.272**	**39.418**	—	**1.633.718** 1) **[— 998.619]**	
726.056	**173.004**	**111.329**	—	—	**50.300**	**383.983**	**2.533.529** 1) **[— 847.791]**	
744.760	**218.949**	**238.958**	**868.006**	**325.446**	**2.807.985**	**383.983**	**12.916.851]** **[— 2.261.843]**	

3) na akcję zapobiegawczą.

Tablica 11. **Rachunek ubezpieczeń**

Compte de profits et pertes dans

(w złotych —

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2 WPŁYWY — *RECETTES* Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risque en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	3 Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	4 Zbiór składek *Primes* Ubezpieczenia własne *Affaires directes*	5 Zbiór składek *Primes* Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurance*	6 Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji *Commission sur affaires réassurées*	7 Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach *Part des réassureurs dans les sinistres reglés*	8 Procenty od rezerwy składek *Intérêts sur réserve de primes*	9 Polisowe i inne dodatkowe opłaty od ubezpieczających *Frais de polices et autres payements additionelles*	10 Inne wpływy *Recettes diverses*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	„Europa"	407.379	—	4.314.003	—	1.729.099	[1]) 283.549	—	123.484	[2]) 770.286
2	„Piast"	118.076	—	740.698	2.784	163.165	109.483	17.968	11.962	[2]) 81.196
3	„Przezorność"	[5]) 1.042.374	376.117	1.301.577	52.926	197.715	90.656	86.607	31.263	[7]) 11.398
4	„Przyszłość"	294.067	9.344	3.694.030	49.265	1.398.037	253.710	135.001	75.162	[2]) 538.536
5	„Vita"	453.403	45.222	2.294.553	10.324	634.625	82.341	58.101	66.420	[10]) 260.617
	5 zakł. akcyjnych . .	**2.315.299**	**430.683**	**12.344.861**	**115.299**	**4.122.641**	**819.739**	**297.677**	**308.291**	**1.662.033**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*									
6	„Karpatia"	15.988	—	20.125	7.810	4.864	1.636	16.522	1.352	[2]) 15.101
7	Krakowskie Tow. Wz. Ubezp.	1.870.536	4.519	3.840.435	—	764.674	469.570	—	67.377	—
8	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezpiecz.	2.658.008	303.068	4.216.794	196.641	416.235	31.065	—	40.787	[12]) 607.939
	3 zakł. wzaj. (większe) .	**4.544.532**	**307.587**	**8.077.354**	**204.451**	**1.185.773**	**502.271**	**16.522**	**109.516**	**623.040**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*									
9	„Anker"	505.135	87	1.239.036	—	346.597	19.620	87.697	12.875	—
10	„Assicurazioni Generali" . .	3.162.961	348.245	5.516.039	—	237.439	75.480	392.176	107.392	28.035
11	„Feniks"	2.722.740	127.248	5.083.813	—	418.419	302.126	299.782	47.484	71.446
12	„Riunione Adriatica" . . .	688.706	26.875	4.556.986	—	251.859	9.943	38.736	128.128	—
	4 zakł. zagraniczne . .	**7.079.542**	**502.455**	**16.395.874**	—	**1.254.314**	**407.169**	**818.391**	**295.879**	**99.481**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*									
13	Krajowe Ubezpieczenie na Życie	145.314	—	719.575	2.011	127.887	98.104	—	1.776	—
	1 zakł. publiczny . .	**145.314**	—	**719.575**	**2.011**	**127.887**	**98.104**	—	**1.776**	—
	4 „ zagraniczne .	**7.079.542**	**502.455**	**16.395.874**	—	**1.254.314**	**407.169**	**818.391**	**295.879**	**99.481**
	3 „ wzaj. (większe)	**4.544.532**	**307.587**	**8.077.354**	**204.451**	**1.185.773**	**502.271**	**16.522**	**109.516**	**623.040**
	5 „ akc.	**2.315.299**	**430.683**	**12.344.861**	**115.299**	**4.122.641**	**819.739**	**297.677**	**308.219**	**1.662.033**
	13 „ razem	**14.084.687**	**1.240.725**	**37.537.664**	**321.761**	**6.690.615**	**1.827.283**	**1.132.590**	**715.462**	**2.384 554**

UWAGI: [1]) udział reasekuratorów w wypłaconych oraz w nieuregulowanych szkodach na końcu roku sprawozdawczego; [2]) udział reasekuratorów w kosztach administracji; [3]) w tej liczbie zł 82.210. koszty badań lekarskich + zł 397.173. storno składek odroczonych; [4]) koszty badań lekarskich; [5]) łącznie z rezerwą składek od ubezpieczeń zwaloryzowanych; [6]) łącznie z rezerwą szkód od ubezpieczeń zwaloryzowanych; [7]) przepadłe zadatki oraz różnica w przeliczeniu funduszu przerachowania; [8]) koszty akwizycji; [9]) w tej liczbie zł 73.269. — koszty badań lekarskich + zł 60.129. — udział reasekuratorów w opłatach dodatkowych +

na życie za r. 1928.

Tablica 11.

les assurances sur la vie 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		WYDATKI — *DÉPENSES*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurance*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurance déduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
204.053	7.831.853	248.654	3.695.680	2.092.590	—	958.440	95.766	261.340	[3]) 479.383	—	7.831.853	1
—	1.245.332	133.904	621.926	191.269	—	90.604	2.225	184.349	[4]) 17.659	396	1.245.332	2
274.229	3.464.862	183.032	486.206	433.924	5.432	550.212	393.925	1.204.604	[8]) 207.527	—	3.464.862	3
3.752	6.450.904	297.272	3.090.090	1.702.754	13.712	599.902	20.093	591.078	[9]) 136.003	—	6.450.904	4
475.060	4.380.666	187.826	1.231.254	1.298.519	—	544.057	35.220	903.175	[10]) 180.615	—	4.380.666	5
957.094	**23,373.617**	**1.050.688**	**9.125.156**	**5.722.056**	**19.144**	**2.743.215**	**547.229**	**3.144.546**	**1.021.187**	**396**	**23 373.617**	
1.140	84.538	3.005	16.034	8.591	1.334	31.280	—	22.409	[4]) 1.885	—	84.538	6
159.183	7.176.294	557.303	872.470	1.671.860	—	618.221	55.237	3.341.416	[4]) 59.787	—	7.176.294	7
190.702	8.661.239	291.584	1.162.824	1.732.512	24.886	454.458	300.029	4.426.838	[13]) 268.108	—	8.661.239	8
351.025	**15,922.071**	**851.892**	**2.051.328**	**3.412.963**	**26.220**	**1.103.959**	**355.266**	**7.790.663**	**329.780**	—	**15,922.071**	
—	2.211.047	64.488	612.363	476.127	—	62.477	93.730	852.194	45.129	4.539	2.211.047	9
1.408.138	11.275.905	881.586	416.867	2.035.972	—	1.289.790	531.562	5.998.089	122.039	—	11.275.905	10
40.877	9.113.935	755.315	2.033.525	1.046.048	—	543.903	68.423	4.651.862	14.859	—	9.113.935	11
684.052	6.385.285	288.824	596.719	2.541.251	—	662.129	135.263	2.127.328	33.771	—	6.385.285	12
2.133.067	**28.986.172**	**1.990.213**	**3.659.474**	**6.099.398**	—	**2.558.299**	**828.978**	**13,629.473**	**215.798**	**4.539**	**28.986.172**	
8.633	1.103.300	124.771	431.918	183.529	802	99.897	—	253.245	9.138	—	1.103.300	13
8.633	**1.103.300**	**124.771**	**431.918**	**183.529**	**802**	**99,897**	—	**253.245**	**9.138**	—	**1.103.300**	
2.133.067	**28,986.172**	**1.990.213**	**3.659.474**	**6.099.398**	—	**2.558.299**	**828.978**	**13,629.473**	**215.798**	**4.539**	**28,986.172**	
351.025	**15,922 071**	**851 892**	**2.051.328**	**3.412.963**	**26.220**	**1.103.959**	**355.266**	**7.790.663**	**329.780**	—	**15,922.071**	
957.094	**23,373.617**	**1.050.688**	**9.125.156**	**5.722.056**	**19.144**	**2.743.215**	**547.229**	**3.144.546**	**1.021.187**	**396**	**23,373.617**	
3.449.819	**69,385.160**	**4.017.564**	**15,267.876**	**15,417.946**	**46.166**	**6.505.370**	**1.731.473**	**24.817.927**	**1.575.903**	**4.935**	**69.385.160**	

+zł 2.605.— odpisy należnośc wątpliwych; [10]) w tej liczbie zł 257.012 — przyrost premji prolongowanej + zł 3.604. — przepadłe zadatki; [11]) w tej liczbie zł 121.450. — koszty akwizyji + zł 59.165. — koszty badań lekarskich; [12]) w tej liczbie zł 506.498. — wpłata reasekuratorów na uzupełnienie rezerwy składek + zł 101.441. — inne wpływy; [13]) w tej liczbie zł 75.310. — koszty badań łekarskich + zł 192.798. — różne.

Tablica 12. **Rachunek ubezpieczeń od**

Compte de profits et pertes dans les

(w złotych —

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances*		WPŁYWY — *RECETTES*								
Nr.	Nazwa *Nom*	Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Zbiór składek *Primes*: Ubezpieczenia własne *Affaires directes*	Zbiór składek *Primes*: Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurance*	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji *Commission sur affaires réassurées*	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach *Part des réassureurs dans les sinistres réglés*	Procenty od rezerwy składek *Intérêts sur réserves de primes*	Polisowe i inne dodatkowe opłaty od ubezpieczających *Frais de polices et autres payements additionnelles*	Inne wpływy *Recettes diverses*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	Europejskie Tow. Ubezp.	141	—	38.439	—	4.618	802	—	—	—
2	„Patria"	21.649	9.320	428.986	—	129.597	61.852	—	90.232	—
3	„Piast"	5.482	2.817	39.411	2.098	3.373	204.544	164	10.427	1.821
4	„Port"	7.295	1.582	136.578	—	48.597	13.254	—	21.821	—
5	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	48.900	71.000	328.396	—	69.146	309.301	—	88.243	—
6	„Przezorność"	36.558	32.713	53.781	105.350	17.270	10.255	—	1.224	—
7	„Silesia"	1.201	205	45.100	—	10 591	2.491	—	8.681	—
8	„Vita"	43.705	27.807	234.187	27.920	55.178	17.009	—	2.370	—
	8 zakl. akcyjnych	**164.931**	**145.444**	**1.304.878**	**135.368**	**338.370**	**619.508**	**164**	**222.998**	**1.821**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutueles (majeures).*									
9	Krakowskie Tow. Wzaj. Ub.	49.026	12.200	154.348	144.220	58.595	65.617	—	29.388	—
10	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezp.	137.005	82.944	691.067	109.596	118.373	102.778	—	22.508	—
	2 zakł. wzaj (większe).	**186.031**	**95.144**	**845.415**	**253.816**	**176.968**	**168.395**	—	**51.896**	—
	B. Zagraniczne. *Étrangeres.*									
11	Akwizgrańskie i Monachijskie	3.237	1.500	18.883	—	3.217	732	259	—	302
12	„Allianz" w Berlinie	—	—	49.768	—	—	—	—	—	—
13	„Assicurazioni Generali"	13.866	3.157	84.480	—	11.754	5.486	—	19.558	—
14	„Kraft"	3.611	789	114.195	—	12.847	12.653	—	—	826
15	„Riunione Adriatica"	16.831	5.362	304.103	—	71.564	192.216	—	82.556	—
	5 zakł. zagr.	**37.545**	**10.808**	**571.429**	—	**99.382**	**211.087**	**259**	**102.114**	**1.128**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*									
16	Krajowa Kasa Ub. Strażaków	25.283	—	10.049	—	—	—	—	—	—
	1 zakł. publiczny	**25.283**	—	**10.049**	—	—	—	—	—	—
	5 „ zagr.	**37.545**	**10.808**	**571.429**	—	**99.382**	**211.087**	**259**	**102.114**	**1.128**
	2 „ wzaj (większe).	**186.031**	**95.144**	**845.415**	**253.816**	**176.968**	**168.395**	—	**51.896**	—
	8 „ akc. kraj.	**164.931**	**145.444**	**1.304.878**	**135.368**	**338.370**	**619.508**	**164**	**222.998**	**1.821**
	16 „ razem	**413.790**	**251.396**	**2.731.771**	**389.184**	**614.720**	**998.990**	**423**	**377.008**	**2.949**

wypadków za rok 1928. Tablica 12.

assurances contre les accidents 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		WYDATKI — *DÉPENSES*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurance*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
—	44.000	1.002	30.751	5.773	—	—	3.000	1.538	—	1.936	44.000	1
—	741.636	81.952	323.803	98.475	—	109.988	37.420	47.332	—	42.666	741.636	2
—	270.137	213.842	12.484	13.060	393	14.756	1.639	11.610	546	1.807	270.137	3
—	229.127	15.729	105.768	29.821	—	47.351	6.885	14.381	—	9.192	229.127	4
72.076	987.062	510.784	205.827	85.142	—	76.309	55.000	54.000	—	—	987.062	5
31.318	288.469	60.039	36.635	14.971	48.211	24.911	54.939	48.763	—	—	288.469	6
—	68.269	4.518	30.272	9.408	—	12.858	1.193	5.931	—	4 089	68.269	7
49.484	457.660	77.498	169.918	60.851	12.798	27.117	32.146	24.231	53.099	—	457.660	8
152.878	**3.086.360**	**965.364**	**915.458**	**317.501**	**61.402**	**313.290**	**192.222**	**207.788**	**53.645**	**59.690**	**3.086.360**	
—	513.394	111.543	147.196	35.381	55.666	44.540	53 529	61.418	—	4.121	513.394	9
—	1.264.271	242.447	295.908	136.266	50.003	215.438	76.772	168.330	—	79.107	1.264.271	10
—	**1.777.665**	**353.990**	**443.104**	**171.647**	**105.669**	**259.978**	**130 301**	**229.748**	—	**83.228**	**1.777.665**	
33	28.163	1.508	8.043	4.076	—	2.328	6.500	5.420	288	—	28.163	11
—	49.768	13.019	—	6.443	—	—	—	19.907	—	10.399	49.768	12
—	138.301	15.552	33.582	26.211	—	17.935	896	25.449	60	18.616	138.301	13
—	144.921	14.059	102.775	14.274	—	3.316	32	4.968	744	4.753	144.921	14
—	672.632	207.400	292.855	84.526	—	36.245	11.956	30.048	240	9.362	672.632	15
33	**1.033.785**	**251.538**	**437.255**	**135.530**	—	**59.824**	**19.384**	**85.792**	**1.332**	**43.130**	**1.033.785**	
91.320	126.652	17.174	—	—	—	103	—	109.375	—	—	126.652	16
91.320	**126.652**	**17.174**	—	—	—	**103**	—	**109.375**	—	—	**126.652**	
33	**1.033.785**	**251.538**	**437.255**	**135.530**	—	**59.824**	**19.384**	**85.792**	**1.332**	**43.130**	**1.033.785**	
—	**1.777.665**	**353.990**	**443.104**	**171.647**	**105.669**	**259.978**	**130.301**	**229.748**	—	**83.228**	**1.777.665**	
152.878	**3.086.360**	**965.364**	**915.458**	**317.501**	**61.402**	**313.290**	**192.222**	**207.788**	**53.645**	**59.690**	**3.086.360**	
244.231	**6.024.462**	**1.588.066**	**1.795.817**	**624.678**	**167.071**	**633.195**	**341.907**	**632.703**	**54.977**	**186.048**	**6.024.462**	

Tablica 13.

Rachunek ubezpieczeń od odpo

Compte de profits et pertes dans les assu

(w złotych —

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		W P Ł Y W Y — *R E C E T T E S*								
		Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Zbiór składek *Primes* Ubezpieczenia własne *Affaires directes*	Zbiór składek *Primes* Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurance*	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji *Commission sur affaires réassurées*	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach *Part des réassureurs dans les sinistres réglés*	Procenty od rezerwy składek *Intérêts sur réserves de primes*	Polisowe i inne dodatkowe opłaty od ubezpieczających *Frais de polices et autres payements additionelles*	Inne wpływy *Recettes diverses*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	„Patria"	54.051	64.055	647.724	—	169.686	132.031	—	175.284	—
2	„Piast"	18.507	26.124	140.970	59.274	25.749	43.442	555	51.797	13.668
3	„Polonia"	14.796	11.690	157.641	—	28.786	7.676	—	27.963	—
4	„Port"	13.204	12.464	250.706	—	53.943	26.719	—	52.263	—
5	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	108.200	22.000	667.194	—	95.742	54.930	—	184.210	—
6	„Silesia"	1.973	1.286	65.419	—	11.590	10.882	—	12.352	—
7	„Vita"	—	—	2.255	—	562	115	—	145	—
	7 zakł. akcyjnych . .	**210.731**	**137.619**	**1.931.909**	**59.274**	**386.418**	**275.795**	**555**	**504.014**	**13.668**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*									
8	Krakowskie Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń	30.474	44.579	376.615	136.699	114.267	95.053	—	65.164	—
9	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezp.	293.815	187.590	1.313.541	242.443	193.457	73.206	—	81.747	—
	2 zakł. wzaj. (większe) .	**324.289**	**232.169**	**1.690.156**	**379.142**	**307.724**	**168.259**	—	**146.911**	—
	B. Zagraniczne. *Êntrangères.*									
10	Akwizgrańskie i Monachijskie	324	—	6.176	—	946	95	25	—	210
11	„Allianz" w Berlinie" . . .	—	—	12.089	—	446	832	—	—	—
12	„Assicurazioni Generali" . .	15.494	22.576	115.266	—	22.254	25.070	—	26.265	—
13	„Kraft"	3.969	2.223	130.071	—	14.633	25.748	—	—	942
14	„Riunione Adriatica" . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5 zakł. zagr.	**19.787**	**24.799**	**263.602**	—	**38.279**	**51.745**	**25**	**26.265**	**1.152**
	2 „ wzaj. większe .	**324.289**	**232.169**	**1.690.156**	**379.142**	**307.724**	**168.259**	—	**146.911**	—
	7 „ akc. kraj. . .	**210.721**	**137.619**	**1.931.909**	**59.274**	**386.418**	**275.795**	**555**	**504.014**	**13.668**
	14 „ razem	**554.807**	**394.587**	**3.885.667**	**438.416**	**732.421**	**495.799**	**580**	**677.190**	**14.820**

Zakłady publiczne nie pracowały w dziale

wiedzialności prawnej za rok 1928. Tablica 13.

rances contre la responsabilité civile 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		WYDATKI — *DÉPENSES*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurance*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Rezem *Total*	Nr.
—	1.242 831	187.016	439.653	149.476	—	174.296	150.191	93.632	—	48.567	1.242.831	1
	380.086	58.884	116.924	33.973	11.641	31.620	63.722	33.328	16.140	13.854	380.086	2
2.610	251.162	18.294	72.471	36.315	—	49.102	40.912	34.068	—	—	251.162	3
—	409.299	35.638	168.905	53.792	—	74.311	43.293	32.731	—	629	409.299	4
—	1.132.276	119.997	387.854	128.717	—	165.560	92.000	115.000	—	123.148	1.132.276	5
—	103.862	14.716	34.144	13.018	—	18.712	4.913	12.510	—	5.849	103.862	6
—	3.077	165	1.249	1.023	—	—	25	402	—	213	3.077	7
2.610	**3.522.593**	**434.710**	**1.221.200**	**416.314**	**11.641**	**513.601**	**395.056**	**321.671**	**16.140**	**192.260**	**3.522.593**	
6.430	869.281	139.695	358.669	66.879	60.496	94.884	86.800	61.858	—	—	869.281	8
—	2.385.799	276.704	483.087	262.238	107.876	418.696	304.968	333.133	—	199.097	2.385.799	9
6.430	**3.255.080**	**416.399**	**841.756**	**329.117**	**168.372**	**513.580**	**391.768**	**394.991**	**—**	**199.097**	**3.255.080**	
—	7.776	206	2.102	1.510	—	932	—	2.037	116	873	7.776	10
	13.376	1.665	6.044	891	—	—	—	2.417	—	2.350	13.367	11
—	226.925	41.102	63.583	32.041	—	24.471	8.345	25.841	—	31.542	226.925	12
—	177.586	30.609	115.064	16.259	—	3.777	2.610	5.658	847	2.762	177.586	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	**425.654**	**73.582**	**186.793**	**50.701**	**—**	**29.180**	**10.955**	**35.953**	**963**	**37.527**	**425.654**	
6.430	**3.255.080**	**416.399**	**841.756**	**329.117**	**168.372**	**513.580**	**391.768**	**394.991**	**—**	**199.097**	**3.255.080**	
2.610	**3.522.593**	**434.710**	**1.221.200**	**416.314**	**11.641**	**513.601**	**395.056**	**321.671**	**16.140**	**192.260**	**3.522.593**	
9.040	**7.203.327**	**924.691**	**2.249.749**	**796.132**	**180.013**	**1.056.361**	**797.779**	**752.615**	**17.103**	**428.884**	**7.203.327**	

ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej.

Tablica 14. **Rachunek ubezpieczeń**

Compte de profits et pertes dans les

(w złotych —

Nr	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom*	WPŁYWY — *RECETTES*: Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek / *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu / *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Zbiór składek / *Primes*: Ubezpieczenia własne / *Affaires directes*	Zbiór składek / *Primes*: Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji / *Affaires acceptées en réassurance*	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji / *Commission sur affaires réassurées*	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach / *Part des réassureurs dans les sinistres réglés*	Procenty od rezerwy składek / *Intérêts sur réserves de primes*	Polisowe i inne dodatkowe opłaty od ubezpieczających / *Frais de polices et autres payements additionnels*	Inne wpływy / *Recettes diverses*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	I. Prywatne zakł. ubezpieczeń. *Intitutions d'assurances privées.* **A. Krajowe.** — *Polonaises.* **1) Spółki akcyjne.** *Sociétés anonymes.*									
1	„Omnium i Wilja"	218.247	116.317	465.535	19.966	44.296	506.434	—	98.270	105.646
2	„Orzeł"	124.074	41.085	2.115.446	— 10	497.179	1.344.182	—	427.064	—
3	„Piast"	406.995	219.109	1.866.544	272.911	324.998	686.456	12.210	474.485	286.449
4	„Polonia"	387.979	137.491	3.098.578	994.937	791.708	1.628.246	—	704.182	8.315
5	„Port"	146.698	22.660	3.032.498	28.214	838.596	1.489.761	—	557.191	—
6	Poznańsko-Warsz. Tow. Ubez.	676.218	178.003	2.247.989	684.709	302.882	529.447	—	435.347	—
7	„Przezorność"	106.820	58.840	2.350.127	—	521.411	1.420.291	—	475.346	—
8	„Przyszłość"	23.296	12.144	618.361	—	172.535	248.858	—	149.558	152.504
9	„Silesia"	54.863	24.741	1.470.161	139.062	368.621	1.062.675	—	289.851	—
10	„Vistula"	161.323	75.399	2.061.853	— 3.382	453.071	1.096.361	—	112.462	—
11	Warszawskie Tow. Ubez.	3.427.087	1.201.366	5.385.157	6.039.531	1.380.370	2.755.184	—	977.589	—
	11 zakł. akcyjnych	**5.733.600**	**2.087.155**	**24.712.249**	**8.175.938**	**5.695.667**	**12.767.895**	**12.210**	**4.701.345**	**552.914**
	2) Tow. ubez. wzaj. (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*									
12	Białostockie Tow. Wzaj. Ub.	513	770	67.191	—	16.748	55.825	—	24.888	—
13	„Dnister"	315.044	20.922	134.355	604.152	13.691	53.618	—	33.119	—
14	„Farmakon	3.040	—	42.774	—	11.610	2.445	—	16.352	—
15	Krakowskie Tow. Wzaj. Ub.	1.095.937	464.923	4.248.073	2.473.026	1.011.786	1.798.299	—	640.332	—
16	„Snop"	283.024	121.880	3.180.531	256.868	728.711	1.223.519	—	541.607	—
17	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	36.912	—	1.304.699	—	630.528	27.079	—	197.272	—
18	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezp.	656.915	197.736	2.663.891	1.082.173	418.207	881.520	—	490.961	3.220
19	Związek Ub. Pbrzemysł. Pol.	371.384	139.486	1.504.194	378.643	272.176	536.088	—	308.447	6.290
	8 zakł. wzaj. (większych)	**2.762.769**	**945.717**	**13.145.708**	**4.794.862**	**3.103.457**	**4.578.393**	—	**2.252.978**	**9.510**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*									
20	„Akwizgrańskie i Monach."	51.992	5.000	423.729	—	67.757	192.596	4.159	—	2.122
21	„Alliance" w Berlinie	110.700	—	1.781.914	—	371.974	462.809	198.896	—	—
22	„Allianz" w Berlinie	—	—	96.909	—	—	8.073	—	—	—
23	„As icurazioni Generali"	144.839	121.686	2.571.967	—	733.869	880.832	428	491.186	392
24	„Riunione Adriatica"	242.234	112.690	2.036.053	—	198.348	517.387	101.904	481.904	—
	5 zakł. zagr.	**549.765**	**239.376**	**6.910.572**	—	**1.371.948**	**2.061.697**	**305.387**	**973.090**	**2.514**
	II. Publiczne zakłady ubezp. *Institutions d'assurances publ.* a) ubezpieczenia przymusowe. *assurances obligatoires.*									
25	Powsz. Zakł. Ubezp. Wzaj.	24.810	2.973.785	48.430.154	—	161.649	278.923	—	2.738	1.756.311
26	Zakł Ubez. Wzaj. m. st. Warsz.	—	42.135	2.272.549	—	319.363	222.649	—	—	—
	2 zakł. publ. przym.	**24.810**	**3.015.920**	**50.702.703**	—	**481.012**	**501.572**	—	**2.738**	**1.756.311**
	b) ubezpieczenia dobrowolne. *assurances facultatives.*									
27	Krajowe Ubezp. Ogniowe	239.197	1.220.070	10.074.160	627.741	367.320	3.376.601	—	—	54 195
28	Powsz. Zakład Ub. Wzaj.	1.593.436	173.285	6.171.223	2.112.898	1.510.516	2.322.081	—	701.224	23.358
29	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń	35.385	366.088	2.032.504	399.256	264.854	840.119	—	289.873	—
	3 zakł. publ. dobr.	**1.868.018**	**1.759.443**	**18.277.887**	**3.139.895**	**2.142.690**	**6.538.801**	—	**991.097**	**77.553**
	2 „ „ przym.	**24.810**	**3.015.920**	**50.702.703**	—	**481.012**	**501.572**	—	**2.738**	**1.756.311**
	5 „ zagr.	**549.765**	**239.376**	**6.910.572**	—	**1.371.948**	**2.061.697**	**305.387**	**973.090**	**2.514**
	8 „ wzaj. większe	**2.762.769**	**945.717**	**13.145.708**	**4.794.862**	**3.103.457**	**4.578.393**	—	**2.252.978**	**9.510**
	11 „ akc. kraj	**5.733.600**	**2.087.155**	**24.712.249**	**8.175.938**	**5.695.667**	**12.767.895**	**12.210**	**4.701.345**	**552.914**
	29 „ razem	**10.938.962**	**8.047.611**	**113.749.119**	**16.110.695**	**12.794.774**	**26.448.358**	**317.597**	**8.921.248**	**2.398.802**

od ognia za r. 1928. **Tablica 14.**

assurances contre l'incendie 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		W Y D A T K I — *D É P E N S E S*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurance*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr
22.174	1.596.885	643.685	285.805	79.392	2.457	252.480	63.132	72.725	197.209	—	1.596.885	1
28.232	4.577.252	1.534.132	1.819.954	484.572	— 3	560.444	58.437	119.716	—	—	4.577.252	2
—	4.550.157	1.264.683	1.159.617	462.494	98.113	769.620	263.627	399.706	120.368	11.929	4.550.157	3
—	7.751.436	2.127.429	2.837.843	608.416	342.632	908.945	249.811	306.302	254.072	115.986	7.751.436	4
—	6.115.618	1.666.492	2.662.109	586.129	7.141	922.247	41.817	159.646	—	70.037	6.115.618	5
—	5.054.595	1.581.305	1.080.793	368.395	228.001	773.553	253.400	750.000	—	19.148	5.054.595	6
137.571	5.070.406	1.704.952	1.959.628	425.956	—	739.509	84.225	156.136	—	—	5.070.406	7
21.425	1.398.681	285.727	537.977	200.863	—	203.395	23.470	32.121	115.128	—	1.398.681	8
1.665	3.411.639	1.226.641	1.289.701	273.030	41.505	420.348	41.464	118.950	—	—	3.411.639	9
—	3.957.087	1.237.497	1.590.240	351.185	— 930	401.423	92.730	270.536	—	14.406	3.957.087	10
—	21.166.284	6.593.947	4.505.203	1.145.686	2.281.445	1.595.688	1.147.034	3.518.318	—	378.963	21.166.284	11
211.067	**64.650.040**	**19.866.490**	**19.728.870**	**4.986.118**	**3.000.361**	**7.547.652**	**2.319.147**	**5.904.156**	**686.777**	**610.469**	**64.650.040**	
1 465	167.400	58.568	64.134	13.742	—	23.230	535	1.223	5.968	—	167.400	12
408.706	1.583.607	405.634	70.365	61.840	136.781	450.281	22.677	421.736	14.293	—	1.583.607	13
—	76.221	2.858	34.583	—	—	20.102	—	3.276	—	15.402	76.221	14
255.241	11.987.617	3.577.898	3.534.866	855.907	816.737	1.528.676	501.803	1.171.730	—	—	11.987.617	15
—	6.336.140	1.606.830	2.648.277	580.708	95.297	920.830	110.010	306.329	—	67.859	6.336.140	16
—	2.196.490	30.470	1.204.261	—	—	237.743	5.000	40.171	—	678.845	2.196.490	17
—	6.394.623	2.148.778	1 524.888	477.201	338.574	819.337	217.775	704.502	9.136	154.432	6.394.623	18
209.055	3.725.763	1.098.352	985.263	357.807	127.992	548.096	211.835	359.030	37.388	—	3.725.763	19
874.467	**32.467.861**	**8.929.388**	**10.066.637**	**2.347.205**	**1.515.381**	**4.548.295**	**1.069.635**	**3.007.997**	**66.785**	**916.538**	**32.467.861**	
—	747.355	219.037	294.784	44.579	—	55.897	2.330	64.473	6.909	59.346	747.355	20
—	2.926.293	634.793	1.360.688	600.192	—	150.063	1.343	168.490	384	10.340	2.926.293	21
302	105.284	10.764	72.682	12.147	—	—	—	—	9.691	—	105.284	22
—	4.945.199	1.054.204	2.407.684	544.408	—	575.938	150.654	65.725	986	145.660	4.945 199	23
231.394	3.921.914	958.260	1.349.757	360.792	—	602.097	204.598	393.252	53.158	—	3.921.914	24
231.696	**12.646.045**	**2.877.058**	**5.485.595**	**1.562.118**	—	**1.383.995**	**358.925**	**691.940**	**71.128**	**215.286**	**12.646.045**	
—	53.628.370	26.690.769	678.507	1.796.352	—	9.351.053	3.670.926	—	2.225.642	9.215.121	53.628.370	25
—	2.856.696	333.601	878.285	—	—	325.138	95.621	—	—	1.224.051	2.856.696	26
—	**56.485.066**	**27.024.370**	**1.556.792**	**1.796.352**	—	**9.676.191**	**3.766.547**	—	**2.225.642**	**10.439.172**	**56.485.066**	
—	15.959.284	6.998.957	3.792.617	699.567	161.763	1.691.577	1.866.160	274.823	174.375	299.445	15.959.284	27
—	14.608.021	5.050.150	4.208.262	500.558	964.774	1.292.392	609.814	1.236.769	685.691	59.611	14.608.021	28
11.028	4.239.107	1.619.087	1.260.243	208.397	84.754	567.331	389.728	19.982	89.585	—	4.239.107	29
11.028	**34.806.412**	**13.668.194**	**9.261.122**	**1.408.522**	**1.211.291**	**3.551.300**	**2.865.702**	**1.531.574**	**949.651**	**359.056**	**34.806.412**	
—	**56.485.066**	**27.024.370**	**1.556.792**	**1.796.352**	—	**9.676.191**	**3.766.547**	—	**2.225.642**	**10.439.172**	**56.485.066**	
231.696	**12.646.045**	**2.877.058**	**5.485.595**	**1.562.118**	—	**1.383.995**	**358.925**	**691.940**	**71.128**	**215.286**	**12.646.045**	
874.467	**32.467.861**	**8.929.388**	**10.066.637**	**2.347.205**	**1.515.381**	**4.548.295**	**1.069.635**	**3.007.997**	**66.785**	**916.538**	**32.467.861**	
211.067	**64.650.040**	**19.866.490**	**19.728.870**	**4.986.118**	**3.000.361**	**7.547.652**	**2 319.147**	**5.904.156**	**686.777**	**610.469**	**64.650.040**	
1.328.258	**201.055.424**	**72.365.500**	**46.999.016**	**12.100.315**	**5.727.033**	**26.707.433**	**10.379.956**	**11.135.667**	**3.999.983**	**12.540.521**	**201.055.424**	

Tablica 15. **Rachunek ubezpieczeń**

Compte de profits et pertes dans

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom*	WPŁYWY — *RECETTES*: Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek / *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu / *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Zbiór składek / *Primes*: Ubezpieczenia własne / *Affaires directes*	Zbiór składek / *Primes*: Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji / *Affaires acceptées en réassurance*	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji / *Commission sur affaires réassurées*	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach / *Part des réassureurs dans les sinistres réglés*	Procenty od rezerwy składek / *Intérêts sur réserves de primes*	Polisowe i inne dodatkowe opłaty od ubezpieczających / *Frais de polices et autres payments additionnelles*	Inne wpływy / *Recettes diverses*
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées*									
	A. Krajowe *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	„Omnium i Wilja"	22.157	16.678	76.670	—	9.740	76.654	—	6.193	—
2	„Orzeł"	8.173	3.449	226.223	11.849	75.255	151.402	—	35.986	—
3	„Piast"	41.891	33.590	298.042	12.259	62.467	162.248	1.257	58.023	45.275
4	„Polonia"	57.487	19.367	524.834	96.083	153.383	223.474	—	84.414	491
5	„Port"	8.279	5.523	254.346	913	91.920	109.621	—	37.113	—
6	Poznańsko-Warszawskie T. Ub.	42.100	6.500	288.027	2.215	42.841	7.485	—	41.901	—
7	„Przezorność"	16.878	12.116	248.984	12.576	61.580	98.567	—	38.726	—
8	„Przyszłość"	1.700	3.368	84.508	—	19.411	96.352	—	13.666	20.249
9	„Silesia"	4.124	1.636	182.848	12.222	49.288	101.776	—	30.380	—
10	Warszawskie Tow. Ubezp.	76.566	25.664	467.984	85.740	146.215	144.911	—	65.036	—
	10 zakł. akcyjnych	**279.355**	**127.891**	**2.652.466**	**233.857**	**712.100**	**1.172.490**	**1.257**	**411.438**	**66.465**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*									
11	„Dnister"	2.265	1.561	29.930	—	7.921	19.055	—	7.448	—
12	Krakowskie Tow. Wz. Ubezp.	40.434	23.173	377.919	20.912	110.921	99.965	—	54.780	—
13	„Vesta" Tow. Wz. Ubezpieczeń	35.441	30.963	226.554	— 8.851	39.176	30.411	—	38.079	—
14	Związek Ub. Przemysł. Polskich	12.255	19.893	139.729	—	33.909	67.735	—	20.374	—
	4 zakł. wzaj. (większe)	**90.395**	**75.590**	**774.132**	**12.061**	**191.927**	**217.166**	—	**120.681**	—
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*									
15	„Akwizgrańskie i Monachijskie	17.560	200	89.818	—	13.576	9.328	1.402	—	1.240
16	„Allianz" w Berlinie	—	—	11.792	—	36	—	—	—	—
17	„Assicurazioni Generali"	36.130	53.859	364.552	—	105.190	304.489	—	55.037	—
18	„Riunione Adriatica"	36.509	19.315	267.190	—	28.729	59.033	—	52.291	—
	4 zakł. zagr.	**90.199**	**73.374**	**733.352**	—	**147.531**	**372.850**	**1.402**	**107.328**	**1 240**
	4 „ wzaj. większe	**90.395**	**75.590**	**774.132**	**12.061**	**191.927**	**217.166**	—	**120.681**	—
	10 „ akc. kraj.	**279.355**	**127.891**	**2.652.466**	**233.857**	**712.100**	**1.172.490**	**1.257**	**411.438**	**66.465**
	18 „ razem	**459.949**	**276.855**	**4.159.950**	**245.918**	**1.051.558**	**1.762.506**	**2.659**	**639.447**	**67.705**

Zakłady publiczne nie pracowały

od kradzieży za r. 1928. Tablica 15.

les assurances contre le vol 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		WYDATKI — *DÉPENSES*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassurances)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurances*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
14.598	222 690	114.321	44.080	15.411	—	10.300	13.293	13.036	12.249	—	222.690	1
—	512.337	162.894	215.014	53.969	3.230	59.519	3.526	9.027	—	5.158	512.337	2
64.998	780.050	302.739	167.683	85.152	4.040	89.946	53.457	57.047	19.986	—	780.050	3
74.077	1.234.060	389.062	438.238	113.015	34.896	126.967	49.871	72.678	9.333	—	1.234.060	4
—	507.715	121.713	231.631	49.181	53	77.704	2.327	9.448	—	15.658	507.715	5
—	431.069	51.809	152.760	52.921	863	76.665	18.500	56.000	—	21.551	431.069	6
45.710	535.137	161.854	184.673	47.887	5.755	78.545	25.677	30.746	—	—	535.137	7
7.359	246.613	105.270	76.456	20.495	—	27.924	3.336	3.218	9.914	—	246.613	8
15.188	397.462	128.216	159.955	32.938	4.889	52.269	5.149	14.046	—	—	397.462	9
—	1.012.116	213.940	382.880	106.135	34.564	99.624	26.697	89.613	—	58.663	1.012.116	10
221.930	**5.879.249**	**1.751.818**	**2.053.370**	**577.104**	**88.290**	**699.463**	**201.833**	**354.859**	**51.482**	**101.030**	**5.879.249**	
—	68.180	21.749	26.404	3.958	—	4.903	716	2.821	3.063	4.566	68.180	11
—	728.104	172.070	296.401	69.687	8.414	69.471	24.668	40.972	16.676	29.745	728.104	12
—	391.773	105.160	130.588	42.134	—3.098	35.742	37.844	41.573	—	1.830	391.773	13
56.436	350.331	116.758	103.777	27.647	—	49.855	32.972	14.380	4.942	—	350.331	14
56.436	**1.538.388**	**415.737**	**557.170**	**143.426**	**5.316**	**159.971**	**96.200**	**99.746**	**24.681**	**36.141**	**1.538.388**	
—	133.124	23.694	48.678	13.729	—	11.762	6.100	20.570	1 454	7.137	133.124	15
—	11.828	72	5.896	879	—	—	—	2.358	—	2 623	11.828	16
113.345	1.032.602	455.957	288.326	70.248	—	98.900	88.680	30.491	—	—	1.032.602	17
97.521	560.588	205.705	122.905	53.541	—	61.963	45.162	71.312	—	—	560.588	18
210.866	**1.738.142**	**685.428**	**465.805**	**138.397**	**—**	**172.625**	**139.942**	**124.731**	**1.454**	**9.760**	**1.738.142**	
56.436	**1.538.388**	**415.737**	**557.170**	**143.426**	**5.316**	**159.971**	**96.200**	**99.746**	**24.681**	**36.141**	**1.538.388**	
221.930	**5.879.249**	**1.751.818**	**2.053.370**	**577.104**	**88.290**	**699.463**	**201.833**	**354.859**	**51.482**	**101.030**	**5.879.249**	
489.232	**9.155.779**	**2.852.983**	**3.076.345**	**858.927**	**93.606**	**1.032.059**	**437.975**	**579.336**	**77.617**	**146.931**	**9.155.779**	

w dziale ubezpieczeń od kradzieży.

Tablica 16. **Rachunek ubezpieczeń**

Compte de profits et pertes dans les assu

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom*	WPŁYWY — *RECETTES*: Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek / *Réserves de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu / *Réserves pour sinistre à regler à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Zbiór składek / *Primes*: Ubezpieczenia własne / *Affaires directes*	Zbiór składek / *Primes*: Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji / *Affaires acceptées en réassurance*	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji / *Commission sur affaires réassurées*	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach / *Part des réassureurs dans les sinistres réglés*	Procenty od rezerwy składek / *Intérêts sur réserves de primes*	Polisowe i inne dodatkowe opłaty od ubezpieczających / *Frais de polices et autres payements additionelles*	Inne wpływy / *Recettes diverses*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurauces privées*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	„Omnium i Wilja”	2.059	3.861	62.423	—	14.523	16.082	—	11.554	3.616
2	„Orzeł”	2.342	12.738	88.227	41.730	20.583	30.814	—	15.975	—
3	„Piast”	6.080	22.025	235.523	—	53.386	72.619	182	28.694	12.255
4	„Polonia”	8.615	9.562	415.019	3.199	89.665	151.436	—	45.774	—
5	„Port”	1.869	2.625	121.257	—	38.430	16.633	—	7.762	—
6	„Przezorność”	3.905	482	166.293	—	15.263	28.632	—	9.763	—
7	„Przyszłość”	2.637	5.460	213.383	—	33.623	60.976	—	35.012	42.937
8	„Silesia”	916	544	64.752	—	13.104	24.713	—	7.903	—
9	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	216.550	62.255	651.456	116.193	29.980	222.328	—	52.139	—
	9 zakł. akcyjnych	**244.973**	**119.552**	**2.018.333**	**161.122**	**308.557**	**624.233**	**182**	**214.576**	**58.808**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*									
10	Związek Ub. Przemysł. Pol.	40.551	4.969	285.905	264.834	11.522	138.181	—	37.801	983
	1 zakł. wzaj. (większy)	**40.551**	**4.969**	**285.905**	**264.834**	**11.522**	**138.181**	—	**37.801**	**983**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*									
11	„Akwizgrańskie i Monachijskie”	1.334	600	11.644	—	2.121	805	107	—	168
12	„Allianz” w Berlinie	—	—	114	—	—	—	—	—	—
13	„Assicurazioni Generali”	3.114	9.418	290.786	—	22.443	41.057	—	13.102	—
	3 zakł. zagr.	**4.448**	**10.018**	**302.544**	—	**24.564**	**41.862**	**107**	**13.102**	**168**
	1 „ wzaj. większy kraj.	**40.551**	**4.969**	**285.905**	**264.834**	**11.522**	**138.181**	—	**37.801**	**983**
	9 „ akc. kraj.	**244.973**	**119.552**	**2.018.333**	**161.122**	**308.557**	**624.233**	**182**	**214.576**	**58.808**
	13 „ razem	**289.972**	**134.539**	**2.606.782**	**425.956**	**344.643**	**804.276**	**289**	**265.479**	**59.959**

Zakłady publiczne nie pracowały

przewozowych za r. 1928. Tablica 16.

rances contre les risques de transport 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		WYDATKI — *DÉPENSES*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurance*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à regler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
—	114.118	21.399	46.663	13.688	—	15.588	4.265	3.152	3.505	5.858	114.118	1
3.003	215.412	69.484	83.166	16.716	8.441	23.213	11.560	2.832	—	—	215.412	2
—	430.764	93.889	172.484	46.543	—	44.267	23.610	8.912	—	41.059	430.764	3
—	723.270	199.573	301.229	71.056	—	118.549	13.390	11.689	—	7.784	723.270	4
—	188.576	17.231	108.535	15.663	—	34.913	4.668	2.517	—	5.049	188.576	5
14.948	239.286	37.170	113.478	23.259	—	52.327	2.507	10.545	—	—	239.286	6
—	394.028	80.332	151.983	53.373	—	64.043	7.434	7.665	18.381	10.817	394.028	7
—	111.932	30.353	55.097	1.432	—	18.503	642	1.931	—	3.974	111.932	8
59.997	1.410.898	583.845	454.516	81.873	7.662	131.608	82.536	68.858	—	—	1.410.898	9
77.948	**3.828.284**	**1.133.276**	**1.487.151**	**323.603**	**16.103**	**503.011**	**150.612**	**118.101**	**21.886**	**74.541**	**3.828.284**	
12.947	797.693	388.735	150.637	60.181	24.223	109.956	3.063	50.013	10 885	—	797.693	10
12.947	**797.693**	**388.735**	**150.637**	**60.181**	**24.223**	**109.956**	**3.063**	**50.013**	**10.885**	—	**797.693**	
—	16.779	2.429	6.410	1.539	—	1.514	305	2.617	187	1.778	16.779	11
—	114	—	—	16	—	—	—	—	—	98	114	12
40.434	420.354	50.376	226.539	31.359	—	72.590	27.847	11.643	—	—	420.354	13
40.434	**437.247**	**52.805**	**232.949**	**32.914**	—	**74.104**	**28.152**	**14.260**	**187**	**1.876**	**437.247**	
12.947	**797.693**	**388.735**	**150.637**	**60.181**	**24.223**	**109.956**	**3.063**	**50.013**	**10.885**	—	**797.693**	
77.948	**3.828.284**	**1.133.276**	**1.487.151**	**323.603**	**16.103**	**503.011**	**150.612**	**118.101**	**21.886**	**74.541**	**3.828 284**	
131.329	**5.063.224**	**1.574.816**	**1.870.737**	**416 698**	**40.326**	**687 071**	**181.827**	**182.374**	**32.958**	**76.417**	**5.063.224**	

w dziale ubezpieczeń przewozowych.

Tablica 17.

Rachunek ubezpieczeń

Compte de profits et pertes dans

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	WPŁYWY — *RECETTES* Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserves de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu *Réserves pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Zbiór składek *Primes*: Ubezpieczenia własne *Affaires direktes*	Zbiór składek *Primes*: Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurances*	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji *Commission sur affaires réassurées*	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach *Part des réassureurs dans les sinistres réglés*	Procenty od rezerwy składek *Intérêts sur réserves de primes*	Polisowe i inne dodatkowe opłaty od ubezpieczających *Frais de polices et autres payements additionelles*	Inne wpływy *Recettes diverses*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d assurances privees.*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	„Piast"	1.826	—	14.134	—	1.189	5.784	55	1.503	1.686
	1 zakł. akc. kraj. .	**1.826**	—	**14.134**	—	**1.189**	**5.784**	**55**	**1.503**	**1.686**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*									
2	Krajowa Kasa Ubezp. Koni .	—	—	7.420	—	—	—	—	—	—
	1 zakł. publiczny . .	—	—	**7.420**	—	—	—	—	—	—
	1 „ akc. kraj. . .	**1.826**	—	**14.134**	—	**1.189**	**5.784**	**55**	**1.503**	**1.686**
	2 „ razem	**1.826**	—	**21.554**	—	**1.189**	**5.784**	**55**	**1.503**	**1.686**

Zakłady wzajemne i zagraniczne nie

koni za rok 1928. **Tablica 17.**

les assurances des cheveaux 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		W Y D A T K I — *D É P E N S E S*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cedées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurance*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à regler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr
—	26.177	8.899	9.097	1.483	—	3.162	—	2.014	802	720	26.177	1
—	**26.177**	**8.899**	**9.097**	**1.483**	—	**3.162**	—	**2.014**	**802**	**720**	**26.177**	
—	7.420	1.140	—	—		649	—	—	—	5.631	7.420	2
—	**7.420**	**1.140**	—	—	—	**649**	—	—	—	**5 631**	**7.420**	
—	**26.177**	**8.899**	**9.097**	**1.483**	—	**3.162**	—	**2.014**	**802**	**720**	**26.177**	
—	**33.597**	**10.039**	**9.097**	**1.483**	—	**3 811**	—	**2.014**	**802**	**6.351**	**33.597**	

pracowały w dziale ubezpieczeń koni.

Tablica 18.

Rachunek ubezpieczeń od

Compte de profits et pertes dans les

(w złotych

Nr	Nazwa *Nom* — Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* (1)	Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)* (2)	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)* (3)	Zbiór składek *Primes*: Ubezpieczenia własne *Affaires directes* (4)	Zbiór składek *Primes*: Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurance* (5)	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji *Commission sur affaires réassurées* (6)	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach *Part des réassureurs dans les sinistres réglés* (7)	Procenty od rezerwy składek *Intérêts sur réserves de primes* (8)	Polisowe i inne dodatkowe opłaty od ubezpieczających *Frais de polices et autres payements additionnelles* (9)	Inne wpływy *Recettes diverses* (10)
	W P Ł Y W Y — *R E C E T T E S*									
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Zakłady krajowe. *Polonaises*									
	1) Spółki Akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	„Orzeł"	—	—	345.051	—	62.363	221.391	—	84.159	—
2	„Port"	—	—	216.422	—	32.283	158.429	—	37.285	—
3	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	—	16.450	1.440.329	85.693	215.862	880.507	—	275.321	—
	3 zakł. akcyjne kraj.	—	**16.450**	**2.001.802**	**85.693**	**310.508**	**1.260.327**	—	**396 765**	—
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*									
4	Krakowskie Tow. Wz. Ubezp. .	—	—	1.389.429	538.352	315.530	1.445.644	—	351.998	63.301
5	„Snop"	—	—	3.249.785	134.135	678.051	2.658.718	—	626.222	—
6	„Vesta" Tow. Wz. Ubezpieczeń	—	115.541	4.068.248	317.868	163.475	855.292	—	484.010	349.385
	3 zakł. wzaj. (większe)	—	**115.541**	**8.707.462**	**990.355**	**1.157.056**	**4.959.654**	—	**1.462.230**	**412.686**
	B. Zakłady zagraniczne. *Étrangères.*									
7	Magdeburskie Tow. Ubez. od gradobicia.	—	—	833.676	71.161	219.179	379.553	—	31.181	6.768
	1 zakł zagr..	—	—	**833.676**	**71.161**	**219.179**	**379.553**	—	**31.181**	**6.768**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*									
8	Krajowe Ubezpiecz. Ogniowe	—	—	1.063.897	127.812	104.864	975.261	—	280.793	46.597
9	Powsz. Zakł. Ubezp. Wzajemn.	—	—	1.313.878	782.012	170.738	597.535	—	248.184	3.801
10	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń	—	—	115.911	63.168	14.712	66.707	—	27.101	1.130
	3 zakł. publ.	—	—	**2.493.686**	**972.992**	**290.314**	**1.639.503**	—	**556.078**	**51.528**
	1 „ zagr.	—	—	**833.676**	**71.161**	**219.179**	**379.553**	—	**31.181**	**6.768**
	3 „ wzaj. większe.	—	**115.541**	**8.707.462**	**990.355**	**1.157.056**	**4.959.654**	—	**1.462.230**	**412.686**
	3 „ akc. kraj. .	—	**16.450**	**2.001.802**	**85.693**	**310.508**	**1.260.327**	—	**396.765**	—
	10 „ razem	—	**131.991**	**14.036.626**	**2.120.201**	**1.977.057**	**8.239.037**	—	**2.446.254**	**470.982**

gradobicia za rok 1928.

Tablica 18.

assurances contre la grêle 1928.

— en zlotys)

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		WYDATKI — *DÉPENSES*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurance*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr
—	712.964	245.990	310.546	54.022	—	90.783	—	—	—	11.623	712.964	1
—	444.419	176.031	194.780	30.933	—	42.222	—	—	—	453	444.419	2
50.492	2.964.654	1.262.440	1.079.310	217.097	19.737	327.111	16.338	42.621	—	—	2,964.654	3
50.492	**4.122.037**	**1.684.461**	**1.584.636**	**302.052**	**19.737**	**460.116**	**16.338**	**42.621**	—	**12.076**	**4.122.037**	
—	4.104.254	1.747.166	1.569.854	180.867	101.405	332.670	—	—	49.050	123.242	4.104.254	4
17.161	7.364.072	3.070.058	2.908.558	412.119	21.511	458.306	—	—	493.510	—	7.364.072	5
483.489	6.837.308	3.919.784	1.195.884	241.636	107.005	776.821	25.030	—	571.148	—	6.837.308	6
500.650	**18.305.634**	**8.737.008**	**5.674.296**	**834.622**	**229.931**	**1.567.797**	**25.030**	—	**1.113.708**	**123.242**	**18.305.634**	
—	1.541.518	467.118	730.490	117.100	14.328	152.472	—	—	—	60.010	1.541.518	7
—	**1.541.518**	**467.118**	**730.490**	**117.100**	**14.328**	**152 472**	—	—	—	**60.010**	**1.541.518**	
20.645	2.619.869	1.520.342	741.214	75.832	24.696	83.094	158	—	174.533	—	2.619.689	8
79.499	3.195.647	1.754.143	868.220	103.659	189.399	280.226	—	—	—	—	3.195.647	9
40.199	328.928	156.299	98.524	5.800	20.940	31.855	—	—	15.510	—	328.928	10
140.343	**6.144.444**	**3.430.784**	**1.767.958**	**185.291**	**235.035**	**395.175**	**158**	—	**190.043**	—	**6.144.444**	
—	**1.541.518**	**467.118**	**730.490**	**117.100**	**14.328**	**152.472**	—	—	—	**60.010**	**1.541.518**	
500.650	**18.305.634**	**8.737.008**	**5.674.296**	**834.622**	**229.931**	**1.567.797**	**25.030**	—	**1.113.708**	**123.242**	**18.305.634**	
50.492	**4.122.037**	**1.684.461**	**1.584.636**	**302.052**	**19.737**	**460.116**	**16.338**	**42.621**	—	**12.076**	**4.122.037**	
691.485	**30.113.633**	**14.319.371**	**9.697.380**	**1.439.065**	**499.031**	**2.575.560**	**41.526**	**42.621**	**1.303.751**	**195.328**	**30.113.633**	

Tablica 19.

Rachunek ubezpieczeń od szkód

Compte de profits et pertes dans les assurances contre

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom* (1)	WPŁYWY — *RECETTES*: Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek / *Réserves de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)* (2)	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu / *Réserves pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)* (3)	Zbiór składek / *Primes*: Ubezpieczenia własne / *Affaires directes* (4)	Zbiór składek / *Primes*: Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji / *Affaires acceptées en réassurance* (5)	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji / *Commission sur affaires réassurées* (6)	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowanich / *Part des réassureurs dans les sinistres réglés* (7)	Procenty od rezerwy składek / *Intérêts sur réserves de primes* (8)	Polisowe i inne dodatkowe opłaty od ubezpieczających / *Frais de polices et autres payements additionelles* (9)	Inne wpływy / *Recettes diverses* (10)
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Zakłady krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	2.700	100	7.316	—	88	—	—	883	—
	1 zakł. akc. kraj.	**2.700**	**100**	**7.316**	—	**88**	—	—	**883**	—
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*									
2	„Akzwizgrańskie i Monachijskie".	1.197	—	4.220	—	273	877	96	—	63
3	„Allianz" w Berlinie . . .	—	—	190	—	—	—	—	—	—
	2 zakł. zagr. . . .	**1.197**	—	**4.410**	—	**273**	**877**	**96**	—	**63**
	1 „ akc. kraj. .	**2.700**	**100**	**7.316**	—	**88**	—	—	**883**	—
	3 „ razem . . .	**3.897**	**100**	**11.726**	—	**361**	**877**	**96**	**883**	**63**

Zakłady wzajemne i publiczne nie pracowały

wodociągowych za r. 1928. Tablica 19.

les dommages causés par les conduites d'au 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		W Y D A T K I — *D É P E N S E S*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowanie wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurances*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurances déduites).*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
—	11.087	959	306	1.090	—	2.471	1.000	3.000	—	2.261	11.087	1
—	**11.087**	**959**	**306**	**1.090**	**—**	**2.471**	**1.000**	**3.000**	**—**	**2.261**	**11.087**	
1.002	7.728	3.313	1.119	1.064	—	582	—	1.578	72	—	7.728	2
—	190	—	95	35	—	—	—	—	—	60	190	3
1.002	**7.918**	**3.313**	**1.214**	**1.099**	**—**	**582**	**—**	**1.578**	**72**	**60**	**7.918**	
—	**11.087**	**959**	**306**	**1.090**	**—**	**2.471**	**1.000**	**3.000**	**—**	**2.261**	**11.087**	
1.002	**19.005**	**4.272**	**1.520**	**2.189**	**—**	**3.053**	**1.000**	**4.578**	**72**	**2.321**	**19.005**	

w dziale ubezpieczeń od szkód wodociągowych.

Tablica 20. **Rachunek ubezpieczeń**

Compte de profits et pertes dans les

(*w złotych —*

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom* (1)	Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek / *Reserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)* (2)	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu / *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)* (3)	WPŁYWY — *RECETTES* — Zbior składek / *Primes*: Ubezpieczenie własne / *Affaires directes* (4)	Zbior składek / *Primes*: Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji / *Affaires acceptées en réassurance* (5)	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji / *Commission sur affaires réassurées* (6)	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach / *Part des réassureurs dans les sinistres réglés* (7)	Procenty od rezerwy składek / *Intérêts sur réserves de primes* (8)	Polisowe i inne dodatkowe opłaty ubezpieczających / *Frais de polices et autres payements additionelles* (9)	Inne wpływy / *Recettes diverses* (10)
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	„Patria"	26.944	15.181	618.625	—	149.552	291.626	—	177.135	—
2	„Piast"	5.142	7.663	182.631	29.303	34.242	81.157	154	53.564	19.464
3	„Port"	6.728	4.403	144.809	—	33.428	83.670	—	31.330	—
4	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	31.700	800	459.702	—	97.082	288.330	—	126.832	—
	4 zakł. akc. kraj. . .	**70.514**	**28.047**	**1.405.767**	**29.303**	**314.304**	**744.783**	**154**	**388.861**	**19.464**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*									
5	Krakowskie Tow. Wzaj. Ub.	19.846	9.657	214.093	49.740	57.531	95.117	—	50.687	—
6	„Vesta" Bank. Wzaj. Ubezp.	58.713	31.508	472.226	73.218	118.762	186.759	—	8.571	—
	2 zakł. wzaj. (większe)	**78.559**	**41.165**	**686.319**	**122.958**	**176.293**	**281.876**	—	**59.258**	—
	B. zagraniczne. *Étrangères.*									
7	„Akwizgrańskie i Monachijskie	49.556	11.272	329.816	—	79.959	104.012	3.734	—	2.500
8	„Kraft"	5.333	866	161.998	—	18.225	50.920	—	—	1.172
	2 zakł. zagr.	**54.889**	**12.138**	**491.814**	—	**98.184**	**154.932**	**3.734**	—	**3.672**
	2 „ wzaj. (większe)	**78.559**	**41.165**	**686.319**	**122.958**	**176.293**	**281.876**	—	**59.258**	—
	4 „ akc. kraj. . .	**70.514**	**28.047**	**1.405.767**	**29.303**	**314.304**	**744.783**	**154**	**388.861**	**19.464**
	8 „ razem	**203.962**	**81.350**	**2.583.900**	**152.261**	**588.781**	**1.181.591**	**3.888**	**448.119**	**23.136**

Zakłady publiczne nie pracowały

„auto-casco“ za r. 1928. Tablica 20.

assurances contre „auto-casco" 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		WYDATKI — *DÉPENSES*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs).*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurance*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à regler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr
—	1.279.063	369.953	498.698	126.765	—	168.491	23.569	53.967	—	37.620	1.279.063	1
—	413.320	103.233	163.026	33.465	5.936	31.975	10.566	19.563	28.618	16.938	413.320	2
286	304.654	98.391	121.437	26.287	—	44.912	4.266	9.361	—	—	304.654	3
—	1.004.446	341.346	372.351	79.578	—	147.833	10.000	36.000	—	17.338	1.004.446	4
286	**3.001.483**	**912.923**	**1.155.512**	**266.095**	**5.936**	**393.211**	**48.401**	**118.891**	**28.618**	**71.896**	**3.001.483**	
—	496.671	128.990	198.859	39.555	19.095	53.361	11.281	25.989	—	19.541	496.671	5
—	949.757	279.151	339.267	65.443	28.272	146.723	—	51.100	—	39.801	949.757	6
—	**1.446.428**	**408.141**	**538.126**	**104.998**	**47.367**	**200.084**	**11.281**	**77.089**	—	**59.342**	**1.446.428**	
8.542	589.391	165.285	214.582	59.532	—	43.437	43.570	57.616	5.369	—	589.391	7
—	238.514	56.577	105.798	20.250	—	4.704	1.218	7.047	1.055	41.865	238.514	8
8.542	**827.905**	**221.862**	**320.380**	**79.782**	—	**48.141**	**44.788**	**64.663**	**6.424**	**41.865**	**827.905**	
—	**1.446.428**	**408.141**	**538.126**	**104.998**	**47.367**	**200.084**	**11.281**	**77.089**	—	**59.342**	**1.446.428**	
286	**3.001.483**	**912.923**	**1.155.512**	**266.095**	**5.936**	**393.211**	**48.401**	**118.891**	**28.618**	**71.896**	**3.001.483**	
8.828	**5.275.816**	**1.542 926**	**2.014.018**	**450.875**	**53.303**	**641.436**	**104.470**	**260.643**	**35.042**	**173.103**	**5.275.816**	

w dziale ubezpieczeń „auto-casco“.

Tablica 21. **Rachunek ubezpieczeń**

Compte de profits et pertes dans les

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurances déduites)*	Zbiór składek *Primes*: Ubezpieczenia własne *Affaires directes*	Zbiór składek *Primes*: Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurance*	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji *Commission sur affaires réassurées*	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach *Part des réassureurs dans les sinistres réglés*	Procenty od rezerwy składek *Intérêts sur réserves de primes*	Polisowe i inne dodatkowe opłaty od ubezpieczających *Frais de polices et autres payements additionelles*	Inne wpływy *Recettes diverses*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		W P Ł Y W Y — *R E C E T T E S*								
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	7.900	3.200	373.980	—	37.535	75.476	—	217	—
	1 zakł. akc. kraj. . . .	**7.900**	**3.200**	**373.980**	—	**37.535**	**75.476**	—	**217**	—

Zakłady wzajemne, zagraniczne i publiczne

Tablica 22. **Rachunek ubezpieczeń**

Compte de profits et pertes dans les

(w złotych —

Nr.	Nazwa	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	„Port"	540	284	48.794	—	19.664	9.421	—	5.368	—
	1 zakł. akc. kraj. . . .	**540**	**284**	**48.794**	—	**19.664**	**9.421**	—	**5.368**	—
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*									
2	„Allianz" w Berlinie	—	—	36.401	—	—	—	—	—	—
	1 zakł. zagr. . . .	—	—	**36.401**	—	—	—	—	—	—
	1 „ akc. kraj. . .	**540**	**284**	**48.794**	—	**19.664**	**9.421**	—	**5.368**	—
	2 „ razem	**540**	**284**	**85.195**	—	**19.664**	**9.421**	—	**5.368**	—

Zakłady wzajemne i publiczne nie

„aero-casco“ za r. 1928. Tablica 21.

assurances contre „aero-casco“ 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		WYDATKI — *DÉPENSES*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurance*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurance déduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
—	498.308	85.413	289.071	23.017	—	24.487	—	34.000	—	42.320	498.308	1
—	**498.308**	**85.413**	**289.071**	**23.017**	**—**	**24.487**	**—**	**34.000**	**—**	**42.320**	**498.308**	

nie pracowały w dziale ubezpieczeń „aero - casco“.

maszyn za r. 1928. Tablica 22.

assurances des machines pour l'exercice 1928.

en zlotys).

—	84.071	9.722	44.597	6.207	—	19.492	271	1.681	—	2.101	84.071	1
—	**84.071**	**9.722**	**44.597**	**6.207**	**—**	**19.492**	**271**	**1.681**	**—**	**2.101**	**84.071**	
—	36.401	—	5.460	2.515	—	—	—	12.366	—	16.060	36.401	2
—	**36.401**	**—**	**5.460**	**2.515**	**—**	**—**	**—**	**12.366**	**—**	**16.060**	**36.401**	
—	**84.071**	**9.722**	**44.597**	**6.207**	**—**	**19.492**	**271**	**1.681**	**—**	**2.101**	**84.071**	
—	**120.472**	**9.722**	**50.057**	**8.722**	**—**	**19.492**	**271**	**14.047**	**—**	**18.161**	**120.472**	

pracowały w dziale ubezpieczeń maszyn.

Tablica 23.

Rachunek ubezpieczeń

Compte de profits et pertes dans les assurances

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* — Nazwa *Nom*	WPŁYWY — RECETTES: Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurences déduites)*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurences déduites)*	Zbiór składek *Primes*: Ubezpieczenia własne *Affaires directes*	Zbiór składek *Primes*: Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurance*	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji *Commission sur affaires réassurées*	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach *Part des réassureurs dans les sinistres réglés*	Procenty od rezerwy składek *Intérêts sur réserve de primes*	Polisowe i inne dodatkowe opłaty ubezpieczających *Frais de polices et autres payements additionnelles*	Inne wpływy *Recettes diverses*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	„Piast"	25.914	15.574	301.505	—	59.835	210.163	777	58.640	48.472
2	„Polonia"	112.621	24.431	327.810	—	—	—	—	50.386	—
	2 zakł. akc. kraj.	**138.535**	**40.005**	**629.315**	—	**59.835**	**210.163**	**777**	**109.026**	**48.472**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*									
3	„Vesta" Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	—	—	7.219	—	1.404	140	—	20	—
4	Warszawskie Tow. Wzaj. Ub. Szyb	11.973	8.115	70.724	—	—	—	—	14.158	1.125
	2 zakł. wzaj. (większe)	**11.973**	**8.115**	**77.943**	—	**1.404**	**140**	—	**14.178**	**1.125**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*									
5	„Allianz" w Berlinie	—	—	160	—	—	—	—	—	—
	1 zakł. z gr.	—	—	**160**	—	—	—	—	—	—
	2 „ wzaj. (większe)	**11.973**	**8.115**	**77.943**	—	**1.404**	**140**	—	**14.178**	**1.125**
	2 „ akc. kraj.	**138.535**	**40.005**	**629.315**	—	**59.835**	**210.163**	**777**	**109.026**	**48.472**
	5 „ razem	**150.508**	**48.120**	**707.418**	—	**61.239**	**210.303**	**777**	**123.204**	**49.597**

Zakłady publiczne nie pracowały

szyb za r. 1928. **Tablica 23.**

contre le bris des glaces et des vitres 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		W Y D A T K I — *D É P E N S E S*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurance*	Koszty administracyjne *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
17.109	737.989	272.814	222.029	67.623	—	96.945	17.468	31.790	29.320	—	737.989	1
23.153	538.401	176.313	—	72.847	—	133.819	24.298	131.124	—	—	538.401	2
40.262	**1.276.390**	**449.127**	**222.029**	**140.470**	—	**230.764**	**41.766**	**162.914**	**29.320**	—	**1.276.390**	
—	8.783	214	4.010	2.367	—	1.522	—	646	—	24	8.783	3
35.185	141.280	53.047	—	2.274	—	17.021	10.628	56.513	1.797	—	141.280	4
35.185	**150.063**	**53.261**	**4.010**	**4.641**	—	**18.543**	**10.628**	**57.159**	**1.797**	**24**	**150.063**	
—	160	—	80	29	—	—	—	—	—	51	160	5
—	160	—	80	29	—	—	—	—	—	51	160	
35.185	150.063	53.261	4.010	4.641	—	18.543	10.628	57.159	1.797	24	150.063	
40.262	1.276.390	449.127	222.029	140.470	—	230.764	41.766	162.914	29.320	—	1.276.390	
75.447	**1.426.613**	**502.388**	**226.119**	**145.140**	—	**249.307**	**52.394**	**220.073**	**31.117**	**75**	**1.426.613**	

w dziale ubezpieczeń szyb.

Tablica 24.

Rachunek ubezpieczeń towarów

Compte de profits et pertes dans les assu

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice précédent (réassurances deduites)*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurances deduites)*	Zbiór składek / *Primes*: Ubezpieczenia własne *Affaires directes*	Zbiór składek / *Primes*: Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurance*	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji *Commission sur affaires réassurées*	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach *Part des réassureurs dans les sinistres réglés*	Procenty od rezerwy składek *Intérêts sur réserves de primes*	Polisowe i inne dodatkowe opłaty ubezpieczających *Frais de polices et autres payements additionelles*	Inne wpływy *Recettes diverses*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		W P Ł Y W Y — *R E C E T T E S*								
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	28.287	3.493	314.634	—	41.445	8.562	—	—	71.413
	1 zakł. akc. kraj. . .	**28.287**	**3.493**	**314.634**	—	**41.445**	**8.562**	—	—	**71.413**

Zakłady wzajemne, zagraniczne i publiczne nie pracowały

Tablica 25.

Rachunek ubezpieczeń

Compte de profits et pertes dans

(w złotych —

	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	Warszawskie Tow. Ubezp. . .	34.854	11.006	67.592	28.906	12.123	—	—	5.594	—
	1 zakł. akc. kraj. . .	**34.854**	**11.006**	**67.592**	**28.906**	**12.123**	—	—	**5.594**	—

Zakłady wzajemne, zagraniczne i publiczne

i pakunków podróżnych za r. 1928. Tablica 24.

rances des marchandises et bagages 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		WYDATKI — *DÉPENSES*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurance*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurances déduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
—	467.834	10.703	251.707	89.265	—	52.425	4.131	28.287	—	31.316	467.834	1
—	**467.834**	**10.703**	**251.707**	**89.265**	**—**	**52.425**	**4.131**	**28.287**	**—**	**31.316**	**467.834**	

w dziale ubezp. towarów i pakunków podróżnych.

„chômage za r. 1928. Tablica 25.

les assurances „chômage“ 1928.

en zlotys).

15.012	175.087	60.292	62.285	11.821	11.660	7.382	4.322	17.325	—	—	175.087	1
15.012	**175.087**	**60.292**	**62.285**	**11.821**	**11.660**	**7.382**	**4.322**	**17.325**	**—**	**—**	**175.087**	

nie pracowały w dziale ubezpieczeń „chômage“.

Tablica 26. **Rachunek ubezpieczeń zwie**

Compte de profits et pertes dans les

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom*	WPŁYWY — *RECETTES*: Rezerwa składek na koniec roku poprzedniego na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek / *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'excercice précédent (réassurances deduites)*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku poprzedniego na udział zakładu / *Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (réassurances deduites)*	Zbiór składek / *Primes*: Ubezpieczenia własne / *Affaires directes*	Zbiór składek / *Primes*: Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji / *Affaires acceptées en réassurance*	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji / *Commission sur affaires réassurées*	Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach / *Part des réassureurs dans les sinistres réglés*	Procenty od rezerwy składek / *Intérêts sur réserves de primes*	Polisowe i inne dodatkowe opłaty ubezpieczających / *Frais de polices et autres payements additionelles*	Inne wpływy / *Recettes diverses*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*									
1	Warsz. Tow. Ubezp. Wzajemn. Trzody chlewnej	—	—	634.140	—	—	—	—	—	169.572
	1 zakł. wzaj. (większy)	—	—	**634.140**	—	—	—	—	—	**169.572**

Zakłady akcyjne, zagraniczne i publiczne nie

Tablica 27. **Rachunek ubezpieczeń**

Compte de profits et pertes dans

(w złotych —

Nr.	Nazwa	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*									
	A. Krajowe. *Polonaises.*									
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*									
1	„Patria"	466.734	95.276	—	537.598	1.450	12.256	—	—	30.657
2	„Polonia"	4.289	2.992	—	31.567	—	—	—	1.509	—
3	Poznańsko-Warszawskie T. Ub.	—	—	—	56.522	—	—	—	—	—
4	Warszawskie Tow. Ubezp. . .	102.413	20.678	—	112.939	—	—	—	—	—
5	„Warta"	1.548.284	346.357	—	13.598.418	1.325.299	3.591.612	—	—	—
	5 zakł. akcyjnych . .	**2.121.720**	**465.303**	—	**14.337.044**	**1.326.749**	**3.603.868**	—	**1.509**	**30.657**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*									
6	Związek Ub. Przemysł. Pol. . .	—	—	—	83.438	—	—	—	—	48
	1 zakł. wzaj. (większy)	—	—	—	**83.438**	—	—	—	—	**48**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*									
7	Powszechny Zakł. Ub. Wzaj. .	—	—	—	240	—	—	—	—	—
	1 zakł. publiczny . . .	—	—	—	**240**	—	—	—	—	—
	1 „ wzaj. (większy) .	—	—	—	**83.438**	—	—	—	—	**48**
	5 „ akcyjnych . . .	**2.121.720**	**465.303**	—	**14.337.044**	**1.326.749**	**3.603.868**	—	**1.509**	**30.657**
	7 „ razem	**2.121.720**	**465.303**	—	**14.420.722**	**1.326.749**	**3.603.868**	—	**1.509**	**30.705**

rząt rzeźnych za rok 1928. **Tablica 26.**

assurances du betail de boucherie 1928.

en zlotys).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
		W Y D A T K I — *D É P E N S E S*										
				Prowizja *Commission*								
Strata *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania wypłacone (łącznie z udziałem reasekuratorów) *Sinistres réglés (y compris la part des réassureurs)*	Składki od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji *Primes pour réassurances cédées*	od ubezpieczeń własnych *sur affaires directes*	od ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *sur affaires acceptées en réassurance*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Rezerwa na szkody nieuregulowane na koniec roku na udział zakładu *Réserve pour sinistres à regler à la fin de l'exercice (réassurances deduites)*	Rezerwa składek na koniec roku na udział zakładu łącznie z przeniesieniem składek *Réserve de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice (réassurances deduites)*	Inne wydatki *Frais divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
74.968	878.680	643.670	—	—	—	207.514	27.496	—	—	—	878.680	1
74.968	**878.680**	**643.670**	—	—	—	**207.514**	**27.496**	—	—	—	**878.680**	

pracowały w dziale ubezpieczeń zwierząt rzeźnych.

pośrednich za rok 1928. **Tablica 27.**

les assurances indirectes 1928.

en zlotys).

52.233	1.196.204	380.156	24.211	—	145.223	8.787	127.555	510.272	—	—	1.196.204	1
5.721	46.078	19.505	—	—	4.836	4.684	4.426	12.627	—	—	46.078	2
7.810	64.332	22.222	—	—	18.010	—	100	24.000	—	—	64.332	3
—	236.030	86.760	—	—	49.308	3.363	16.926	56.422	—	23.251	236.030	4
22.241	20.432.211	8.808.667	5.574.473	—	3.067.427	300.090	453.067	2.228.487	—	—	20.432.211	5
88.005	**21.974.855**	**9.317.310**	**5.598.684**	—	**3.284.804**	**316.924**	**602.074**	**2.831.808**	—	**23.251**	**21.974.855**	
73.783	157.269	129.928	—	—	24.838	2.503	—	—	—	—	157.269	6
73.783	**157.269**	**129.928**	—	—	**24.838**	**2.503**	—	—	—	—	**157.269**	
15.115	15.355	248	—	—	—	15.107	—	—	—	—	15.355	7
15.115	**15.355**	**248**	—	—	—	**15.107**	—	—	—	—	**15.355**	
73.783	**157.269**	**129.928**	—	—	**24.838**	**2.503**	—	—	—	—	**157.269**	
88.005	**21.974.855**	**9.317.310**	**5.598.684**	—	**3.284.804**	**316.924**	**602.074**	**2.831.808**	—	**23.251**	**21.974.855**	
176.903	**22.147.479**	**9.447.486**	**5.598.684**	—	**3.309.642**	**334.534**	**602.074**	**2.831.808**	—	**23.251**	**22.147.479**	

Tablica 28.

Stan ubezpieczeń w dziale ubezpie

État des assurances sur la vie

(w złotych

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2		3		4		5		6	
		Przybyło lub ubyło w roku 1928 *Assurances souscrites et éteintes au cours de l'exercice 1928*								Stan (z akwizycji *État* *(affaires*	
		Ubezpieczenia kapitałów na wypadek śmierci, mieszane i z terminem stałym *Assurances de capitaux en cas de décès, mixtes et „à terme fixe"*		Ubezpieczenia kapitałów na dożycie (łącznie z ubezpieczeniami oszczędnościowemi) *Assurances de capitaux en cas de survie (y compris le tarif épargne)*		Ubezpieczenia ludowe (bez badania lekarskiego) *Assurances populaires (sans examen médical)*		Ubezpieczenia rent *Assurances de rentes*		Ubezpieczenia kapitałów na wypadek śmierci, mieszane i z terminem stałym *Assurances de capitaux en cas de décès, mixtes et „à terme fixe"*	
		liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *sommes assurées*	liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *sommes assurées*	liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *sommes assurées*	liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *sommes assurées*	liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *sommes assurées*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées*										
	A. Krajowe. *Polonaises.*										
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes*										
1	„Europa"	+ 2.941	+ 33.334.197	—	—	— 11	— 24.244	—	—	6.664	78.598.596
2	„Piast"	+ 283	+ 2.585.985	—	—	—	—	—	—	1.197	15.397.149
3	„Przezorność"	[1])+2.316	[1])+11.475.950	[2])+287	+[2]) 151.386	—	— 3.200	+ 6	+ 476	4.328	29.962.731
4	„Przyszłość"	+ 2.411	+ 25.382.772	+ 48	+ 329.715	+ 693	+ 1.347.315	—	—	5.349	69.109.534
5	„Vita"	+ 1.150	+ 26.335.423	+ 14	+ 16.404	+ 216	+ 640.894	—	—	3.522	49.641.157
	5 zakł. akcyjnych .	**+ 9.101**	**+ 99.114.327**	**+ 349**	**+ 497.505**	**+ 898**	**+ 1.960.765**	**+ 6**	**+ 476**	**21.060**	**242.709.167**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures)*										
6	„Karpatia"	+ 84	+ 594.837	—	—	—	—	—	—	322	1.089.556
7	Krakowskie Tow. Wz. Ub. .	+ 946	+ 25.996.131	+ 2	+ 127.903	+ 52	+ 19.421	+ 1	+ 387	25.766	81.686.080
8	„Vesta" Bank Wzaj. Ub. .	+ 1.994	+ 33.441.358	— 34	— 16.694	— 58	— 125.326	—	—	13.162	88.952.964
	3 zakł. wzaj. (większe)	**+ 3.024**	**+ 60.032.326**	**— 32**	**+ 111.209**	**— 6**	**— 105.905**	**+ 1**	**+ 387**	**39.250**	**171.728.600**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*										
9	„Anker"	+ 262	+ 5.846.141	+ 250	+ 2.045.073	+ 107	+ 267.288	—	—	3.897	25.941 244
10	„Assicurazioni Generali" .	+ 7.761	+ 62.774.507	+ 8	+ 57.098	—	—	—	—	11.744	127.468.495
11	„Feniks"	+ 2.372	+ 37.795.540	+ 26	+ 537.193	+ 122	+ 1.031.592	—	+ 393	6.153	108.814.606
12	„Riunione Adriatica" . .	+ 4.060	+ 54.200.098	+ 1	+ 4.450	+ 572	+ 1.949.100	—	—	6.181	95.742.981
	4 zakł. akcyjne . .	**+14.455**	**+160,616.286**	**+ 285**	**+ 2.643.814**	**+ 801**	**+ 3.247.980**	**—**	**+ 393**	**27.975**	**357.967.326**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*										
13	Krajowe Ubezp. na życie .	+ 314	+ 3.839.997	—	—	+ 110	+ 400.185	—	—	966	12.290.721
	1 zakł. publiczny . .	**+ 314**	**+ 3.839.997**	—	—	**+ 110**	**+ 400.185**	—	—	**966**	**12.290.721**
	4 „ zagr.	**+ 14.455**	**+160,616.286**	**+ 285**	**+ 2.643.814**	**+ 801**	**+ 3 247.980**	—	**+ 393**	**27.975**	**357.967.326**
	3 „ wz. większe kr.	**+ 3.024**	**+ 60.032.326**	**— 32**	**+ 111.209**	**— 6**	**— 105.905**	**+ 1**	**+ 387**	**39.250**	**171.728.600**
	5 „ akcyjnych .,	**+ 9.101**	**+ 99.114.327**	**+ 349**	**+ 497.505**	**+ 898**	**+ 1.960.765**	**+ 6**	**+ 476**	**21.060**	**242.709.167**
	13 „ razem	**+26.894**	**+323.602.936**	**+ 602**	**+ 3.252.528**	**+1.803**	**+ 5.503.025**	**+ 7**	**+1.256**	**89.251**	**784.695.814**

[1]) W tem z przerachowania ubezpieczeń przedwojennych — polis 1.494 na sumę 252.536.—zł.
[2]) W tem z przerachowania ubezpieczeń przedwojennych — polis 282 na sumę 49.755.—zł.

czeń na życie przy końcu r. 1928. Tablica 28.

à la fin de l'exercice 1928.

en zlotys).

7		8		9		10		11		12		13		
przy końcu roku 1928 własnej i przyjętych do reasekuracji) *à la fin 1928 directes et celles acceptées en réassurance)*						Z tego oddano do reasekuracji *Dont: affaires cédées en réassurance*								
Ubezpieczenia kapitałów na dożycie (łącznie z ubezpieczeniami oszczędnościowemi) *Assurances de capitaux en cas de survie (y compris le tarif épargne)*		Ubezpieczenia ludowe (bez badania lekarskiego) *Assurances populaires (sans examen médical)*		Ubezpieczenia rent *Assurances de rentes*		Ubezpieczenia kapitałów na wypadek śmierci, mieszane i z terminem stałym *Assurances de capitaux en cas de décès, mixtes et „à terme fixe"*		Ubezpieczenia kapitałów na dożycie (łącznie z ubezpieczeniami oszczędnościowemi) *Assurances de capitau en cas de survie (y compris le tarif épargne)*		Ubezpieczenia ludowe (bez badania lekarskiego) *Assurances populaires (sans examen médical)*		Ubezpieczenia rent *Assurances de rentes*		Nr.
liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *sommes assurées*	liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *sommes assurées*	liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *sommes assurées*	liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *sommes assurées*	liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *sommes assurées*	liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *sommes assurées*	liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *sommes assurées*	
—	—	70	323.916	—	—	6.525	62.875.538	—	—	68	192.678	—	—	1
—	—	—	—	—	—	1.197	12.653.574	—	—	—	—	—	—	2
367	637.368	6	9.983	17	1.128	2.652	10.403.782	—	—	5	6.495	—	—	3
108	854.608	2.499	3.154.206	—	—	5.349	56.923.292	108	683.687	2.499	2.523.365	—	—	4
45	200.032	316	999.145	—	—	1.416	25.556.639	—	—	—	—	—	—	5
520	**1.692.008**	**2.891**	**4.487.250**	**17**	**1.128**	**17.139**	**168.412.825**	**108**	**683.687**	**2.572**	**2.722.538**	—	—	
1	8.900	—	—	—	—	322	638.256	1	5.963	—	—	—	—	6
1.053	662.060	629	82.014	193	15.980	3.298	51.929.756	1	102.178	—	—	3	5 016	7
71	32.007	563	657.767	—	—	2.579	29.606.210	—	—	—	—	—	—	8
1.125	**702.967**	**1.192**	**739.781**	**193**	**15.980**	**6.199**	**82.174.222**	**2**	**108.141**	—	—	**3**	**5.016**	
494	3.087.433	107	267.288			1.132	13.332.253	346	1.349.928	107	133.644	—	—	9
11	97.058	—	—	—	—	*) —	8.859.852	—	—	—	—	—	—	10
73	921.992	309	1.764.399	1	4.548	*) —	43.525.842	*) —	368.797	*) —	705.760	1	1.819	11
2	19.580	572	1.949.100	—	—	*) —	11.706.539	—	—	—	—	—	—	12
580	**4.126.063**	**988**	**3.980.787**	**1**	**4.548**	**1.132**	**77.424.486**	**346**	**1.718.725**	**107**	**839.404**	**1**	**1.819**	
—	—	866	2.316.505	—	—	847	9.395.975	—	—	277	664.845	—	—	13
—	—	**866**	**2.316.505**	—	—	**847**	**9.395.975**	—	—	**277**	**664.845**	—	—	
580	**4.126.063**	**988**	**3.980.787**	**1**	**4.548**	**1.132**	**77.424.486**	**346**	**1.718.725**	**107**	**839.404**	**1**	**1.819**	
1.125	**702.967**	**1.192**	**739.781**	**193**	**15.980**	**6.199**	**82.174.222**	**2**	**108.141**	—	—	**3**	**5.016**	
520	**1.692.008**	**2.891**	**4.487.250**	**17**	**1.128**	**17.139**	**168.412.825**	**108**	**683.687**	**2.572**	**2.722.538**	—	—	
2.225	**6.521.038**	**5.937**	**11.524.323**	**211**	**21.656**	**25.317**	**337.407.508**	**456**	**2.510.553**	**2.956**	**4.226.787**	**4**	**6.835**	

*) brak danych.

Tablica 29. **Ruch ubezpieczeń w dziale**

Mouvement des assurances sur

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom* (1)	Przybyło — *Assurances souscrites au cours de l'exercice*: Nowo-zawarte ubezpieczenia / *Assurances nouvelement contractées* (2): Liczba polis / *Polices*	Suma ubezpiecz. / *Sommes assurées*	Przeniesienia wskutek zamiany na ubezpieczenia według innej kombinacji taryfowej / *Reports en raison du changement de l'assurance d'après un autre tarif* (3): Liczba polis / *Polices*	Suma ubezpiecz. / *Sommes assurées*	Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji / *Assurances acceptées en réassurance* (4): Liczba polis / *Polices*	Suma ubezpiecz. / *Sommes assurées*	Ubyło — *Assurances*: z ubezpieczeń / *assurances*: wskutek śmierci / *par décès* (5): Liczba polis / *Polices*	Suma ubezpiecz. / *Sommes assurées*	wskutek upływu terminu / *par arrivée à échéance* (6): Liczba polis / *Polices*	Suma ubezpiecz. / *Sommes assurées*
		Ubezpieczenia kapitałów na wypadek *Assurances de capitaux en cas*									
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*										
	A. Krajowe. *Polonaises.*										
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*										
1	„Europa"	4.132	48.465.317	303	4.368.566	—	—	30	344.496	—	—
2	„Piast"	429	5.299.443	—	—	—	—	5	93.050	—	—
3	„Przezorność"	[1]2.891	[1]16.806.655	95	904.456	—	—	21	183.764	5	7.525
4	„Przyszłość"	2.911	34.154.430	—	—	70	305.533	24	344.224	—	—
5	„Vita"	2.407	34.887.886	—	—	—	—	14	356.030	—	—
	5 zakł. akc. kraj.	**12.770**	**139.613.731**	**398**	**5.273.022**	**70**	**305.533**	**94**	**1.321.564**	**5**	**7.525**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures)*										
6	„Karpatia"	93	702.772	4	27.590	27	35.417	—	—	—	—
7	Krakowskie Tow. Wzaj. Ub.	2.696	40.892.713	534	5.163.001	—	—	269	675.671	453	1
8	„Vesta" Bank Wzaj. Ub.	3.552	47.694.416	700	8.634.037	537	1.435.155	83	193.222	94	23.345
	3 zakł. wzaj. (większe)	**6.341**	**89.289.901**	**1.238**	**13.824.628**	**564**	**1.470.572**	**352**	**868.893**	**547**	**23.346**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*										
9	„Anker"	785	11.456.402	36	725.890	—	—	10	218.093	248	1
10	„Assicurazioni Generali"	8.917	77.283.223	352	4.777.075	—	—	122	546.997	2	3.750
11	„Feniks"	2.909	46.459.323	203	3.149.456	—	—	32	448.643	—	—
12	„Riunione Adriatica"	4.447	61.779.064	130	1.673.630	—	—	14	247.750	—	—
	4 zakł. zagr.	**17.058**	**196.978.012**	**721**	**10.326.051**	—	—	**178**	**1.461.483**	**250**	**3.751**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*										
13	Krajowe Ubezpieczenie na Życie	346	4.389.005	28	548.176	2	7.000	8	126.850	—	—
	1 zakł. publiczny	**346**	**4.389.005**	**28**	**548.176**	**2**	**7.000**	**8**	**126.850**	—	—
	4 „ zagr.	**17.058**	**196.978.012**	**721**	**10.326.051**	—	—	**178**	**1.461.483**	**250**	**3 751**
	3 „ wzaj. (większe)	**6.341**	**89.289.901**	**1.238**	**13.824.628**	**564**	**1.470 572**	**352**	**868.893**	**547**	**23.346**
	5 „ akc. kraj.	**12.770**	**139.613.731**	**398**	**5.273.022**	**70**	**305.533**	**94**	**1.321.564**	**5**	**7.525**
	13 „ razem	**36.515**	**430.270.649**	**2.385**	**29.971.877**	**636**	**1.783.105**	**632**	**3.778.790**	**802**	**34.622**

[1]) W tem z przerachowania ubezpieczeń przedwojennych — polis 1.494 na sumę 252.536. — zł.

ubezpieczeń na życie w r. 1928. Tablica 29.

la vie au cours de l'exercice 1928.

en zlotys).

śmierci, mieszane i z terminem stałym.
de décès, mixtes et „à terme fixe".

7		8		9		10		11		12		
éteintes au cours de l'exercice								Razem — *Total*				
z akwizycji własnej *contractées directement*				wskutek zmian w ubezpieczeniach bieżących *en raison des changements survenus dans les assurances courantes*		z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *affaires acceptées en réassurance*		Przybyło *Assurances souscrites au cours de l'exercice*		Ubyło *Assurances éteintes au cours de l'exercice*		Nr.
wskutek wykupu *par rachats*		wskutek zaniechania, zerwania umowy *par résiliation*										
Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	
18	417.992	1.144	13.761.567	302	4.975.631	—	—	4.435	52.833.883	1.494	19.499.686	1
36	750.757	56	1.496.235	49	373.416	—	—	429	5.299.443	146	2 713.458	2
44	401.301	479	4.063.528	121	1.579.043	—	—	2.986	17.711.111	670	6.235.161	3
27	187.853	519	8.095.337	—	449.777	—	—	2.981	34.459.963	570	9.077.191	4
15	293.796	1.210	7.338.341	18	564.296	—	—	2.407	34.887.886	1.257	8.552.463	5
140	**2.051.699**	**3.408**	**34.755.008**	**490**	**7.942.163**	—	—	**13.238**	**145.192.286**	**4.137**	**46.077.959**	
—	—	4	36.000	5	63.190	31	71.752	124	765.779	40	170.942	6
42	656.949	875	12.049.467	645	6.677.495	—	—	3.230	46.055.714	2.284	20.059.583	7
420	436.990	1.512	16.991.630	403	6.255.337	283	421.726	4.789	57.763.608	2.795	24.322.250	8
462	**1.093 939**	**2.391**	**29.077.097**	**1.053**	**12.996.022**	**314**	**493.478**	**8.143**	**104.585.101**	**5.119**	**44.552.775**	
16	402.824	246	4.416.524	39	1.298.709	—	—	821	12.182.292	559	6.336.151	9
—	—	1.021	13.377.000	363	5.358.044	—	—	9.269	82.060.298	1.508	19.285.791	10
17	182.878	534	7.946.227	157	3.235.491	—	—	3.112	49.608.779	740	11.813.239	11
7	201 697	394	6.258.550	102	2.544.599	—	—	4.577	63.452 694	517	9.252.596	12
40	**787.399**	**2.195**	**31.998.301**	**661**	**12.436.843**	—	—	**17.779**	**207.304.063**	**3.324**	**46.687.777**	
1	3.000	23	357.590	30	616.744	—	—	376	4.944.181	62	1.104.184	13
1	**3.000**	**23**	**357.590**	**30**	**616.744**	—	—	**376**	**4.944.181**	**62**	**1.104.184**	
40	**787.399**	**2.195**	**31.998.301**	**661**	**12.436.843**	—	—	**17.779**	**207.304.063**	**3.324**	**46.687.777**	
462	**1.093.939**	**2.391**	**29.077.097**	**1.053**	**12.996.022**	**314**	**493.478**	**8.143**	**104.585.101**	**5.119**	**44.552.775**	
140	**2.051.699**	**3.408**	**34.755.008**	**490**	**7.942.163**	—	—	**13.238**	**145.192.286**	**4.137**	**46.077.959**	
643	**3.936.037**	**8.017**	**96.187.996**	**2.234**	**33.991.772**	**314**	**493.478**	**39.536**	**462.025.031**	**12.642**	**138.422.695**	

Tablica 30

Ruch ubezpieczeń w dziale

Mouvement des assurances sur la

(w złotych —

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2 Przybyło—*Assurances souscrites au cours de l'exercice* Nowo-zawarte ubezpieczenia *Assurances nouvellement contractées* Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	3 Przeniesienia wskutek zamiany na ubezpieczenia według innej kombinacji taryfowej *Reports en raison du changement de l'assurance d'après un autre tarif* Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	4 Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji *Assurances acceptées en réassurance* Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	5 Ubyło—*Assurances* z ubezpieczeń *assurances* wskutek śmierci *par décès* Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	6 wskutek upłynięcia terminu *par arrivée à échéance* Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*
		Ubezpieczenia kapitałów na dożycia (łącznie *Assurances de capitaux en cas de*									
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*										
	A. Krajowe. *Polonaises*										
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes*										
1	„Europa"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	„Piast"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	„Przezorność"	342 [1])	461.732 [1])	1	4.127	—	—	1	889	5	2.275
4	„Przyszłość"	64	510.642	—	—	—	—	—	—	—	—
5	„Vita"	34	162.262	—	—	—	—	—	—	—	—
	5 zakł. akc. kraj.	**440**	**1.134.636**	**1**	**4.127**	—	—	**1**	**889**	**5**	**2.275**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures)*										
6	„Karpatia"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Krakowskie Tow. Wzaj. Ub.	77	360.203	10	—	—	—	3	9.385	43	—
8	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezp.	—	—	23	4.590	—	—	—	—	21	3.564
	3 zakł. wzaj. (większe) .	**77**	**360.203**	**33**	**4.590**	—	—	**3**	**9.385**	**64**	**3.564**
	B. Zagraniczne. *Étrangères*										
9	„Anker"	336	2.592.454	4	22.049	—	—	1	4.440	20	—
10	„Assicurazioni Generali" . .	9	110.378	1	4.440	—	—	—	—	—	—
11	„Feniks"	48	657.442	4	80.431	—	—	—	—	—	—
12	„Riunione Adriatica"	1	8.900	—	—	—	—	—	—	—	—
	4 zakł. akcyjne zagr.	**394**	**3.369.174**	**9**	**106.920**	—	—	**1**	**4.440**	**20**	—
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques*										
13	Krajowe Ubezpieczenie na życie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1 zakł. publiczny . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	4 „ zagr.	**394**	**3.369.174**	**9**	**106.920**	—	—	**1**	**4.440**	**20**	—
	3 „ wzaj. większe .	**77**	**360.203**	**33**	**4.590**	—	—	**3**	**9.385**	**64**	**3.564**
	5 „ akc. kraj. . . .	**440**	**1.134.636**	**1**	**4.127**	—	—	**1**	**889**	**5**	**2.275**
	13 „ razem	**911**	**4.864.013**	**43**	**115.637**	—	—	**5**	**14.714**	**89**	**5.839**

[1]) W tem z przerachowania ubezpieczeń przedwojennych—polis 282 na sumę 49.755.—zł.

ubezpieczeń na życie w r. 1928. Tablica 30.

vie au cours de l'exercice 1928.

en zlotys).

7		8		9		10		11		12		
éteintes au cours de l'exercice								Razem — *Total*				
z akwizycji własnej *contractées directement*				wskutek zmian w ubezpieczeniach bieżących *en raison des changements survenus dans les assurances courantes*		z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *affaires acceptées en réassurance*		Przybyło *Assurances souscrites au cours de l'exercice*		Ubyło *Assurances éteintes au cours de l'exercice*		Nr.
wskutek wykupu *par rachats*		wskutek zaniechania, zerwania umowy *par résiliation*										
Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assusées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	

z ubezpieczeniami oszczędnościowemi).

survie (y compris le tarif épargne)

—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
1	10.000	43	145.313	6	155.996	—	—	343	465.859	56	314.473	3
1	858	15	165.168	—	14.901	—	—	64	510.642	16	180.927	4
1	1.000	18	143.858	1	1.000	—	—	34	162.262	20	145.858	5
3	**11.858**	**76**	**454.339**	**7**	**171.897**	—	—	**441**	**1.138.763**	**92**	**641.258**	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
1	2.751	27	115.429	11	104.735	—	—	87	360. 203	85	232.300	7
13	1.510	1	8.900	22	7.310	—	—	23	4.590	57	21.284	8
14	**4.261**	**28**	**124.329**	**33**	**112.045**	—	—	**110**	**364.793**	**142**	**253.584**	
7	72.816	60	437.562	2	54.612	—	—	340	2.614.503	90	569.430	9
—	—	1	53.280	1	4.440	—	—	10	114.818	2	57.720	10
—	—	23	170.239	3	30.441	—	—	52	737.873	26	200.680	11
—	—	—	—	—	4.450	—	—	1	8.900	—	4.450	12
7	**72.816**	**84**	**661.081**	**6**	**93.943**	—	—	**403**	**3.476.094**	**118**	**832.280**	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	**72.816**	**84**	**661.081**	**6**	**93.943**	—	—	**403**	**3.476.094**	**118**	**832.280**	
14	**4.261**	**28**	**124.329**	**33**	**112.045**	—	—	**110**	**364.793**	**142**	**253.584**	
3	**11.858**	**76**	**454.339**	**7**	**171.897**	—	—	**441**	**1.138.763**	**92**	**641.258**	
24	**88.935**	**188**	**1.239.749**	**46**	**377.885**	—	—	**954**	**4.979.650**	**352**	**1.727.122**	

Tablica 31.

Ruch ubezpieczeń w dziale

Mouvement des assurances

(w złotych —

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2 Przybyło—*Assurances souscrites au cours de l'exercice* Nowo-zawarte ubezpieczenia *Assurances nouvellement contractées* Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	3 Przeniesienia wskutek zamiany na ubezpieczenia według innej kombinacji taryfowej *Report en raison du changement de l'assurance d'après un autre tarif* Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	4 Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji *Assurances acceptées en réassurance* Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	5 Ubyło — *Assurances* z ubezpieczeń *assurances* wskutek śmierci *par décès* Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	6 wskutek upływu terminu *par arrivée à échéance* Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*
	Ubezpieczenia ludowe *Assurances populaires*										
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*										
	A. Krajowe. *Polonaises.*										
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*										
1	„Europa"	45	198.604	—	—	—	—	1	4.440	—	—
2	„Piast"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	„Przezorność"	—	—	1	800	—	—	—	—	—	—
4	„Przyszłość"	1.529	2.939.515	—	—	—	—	23	51.161	—	—
5	„Vita"	279	967.106	—	—	—	—	1	1.000	—	—
	5 zakł. akc.	**1.853**	**4.105.225**	**1**	**800**	—	—	**25**	**56.601**	—	—
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*										
6	„Karpatia"	5	16.020	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezp.	123	39.275	2	—	—	—	3	2.579	9	—
8	„Vesta" Bank Wzaj. Ubezpieczeń	73	130.401	109	34.165	—	—	3	2.353	4	466
	3 zakł. wzaj. (większe)	**201**	**185.696**	**111**	**34.165**	—	—	**6**	**4.932**	**13**	**466**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*										
9	„Anker"	120	301.920	—	—	—	—	1	3.552	—	—
10	„Assicurazioni Generali"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	„Feniks"	172	1.429.776	4	3.630	—	—	4	5.243	—	—
12	„Riunione Adriatica"	573	1.953.550	—	—	—	—	1	4.450	—	—
	4 zakł. akcyjne zagr.	**865**	**3.685.246**	**4**	**3.630**	—	—	**6**	**13.245**	—	—
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*										
13	Krajowe Ubezp. na życie	309	862.160	1	1.720	—	—	7	22.780	—	—
	1 zakł. publiczny	**309**	**862.160**	**1**	**1.720**	—	—	**7**	**22.780**	—	—
	4 „ zagr.	**865**	**3.685.246**	**4**	**3.630**	—	—	**6**	**13.245**	—	—
	3 „ wzaj. większe	**201**	**185.696**	**111**	**34.165**	—	—	**6**	**4.932**	**13**	**466**
	5 „ akc. kraj.	**1.853**	**4.105.225**	**1**	**800**	—	—	**25**	**56.601**	—	—
	13 „ razem	**3.228**	**8.838.327**	**117**	**40.315**	—	—	**44**	**97.558**	**13**	**466**

ubezpieczeń na życie w r. 1928. — **Tablica 31.**

sur la vie au cours de l'exercice 1928

en zlotys).

7		8		9		10		11		12		
éteintes au cours de l'exercice								Razem — *Total*				
z akwizycji własnej *contractées directement*				wskutek zmian w ubezpieczeniach bieżących *en raison des changements survenus dans les assurances courantes*		z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *affaires aceptées en résurance*		Przybyło *Assurances souscrites au cours de l'exercice*		Ubyło *Assurances éteintes au cours de l'exercice*		Nr
wskutek wykupu *par rachats*		wskutek zaniechania, zerwania umowy *par résiliation*										
Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	
(bez badania lekarskiego). *(sans examen médical).*												
—	—	55	218.408	—	—	—	—	45	198.604	56	222.848	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	1	4.000	—	—	1	800	1	4.000	3
20	27.858	793	1.509.632	—	3.549	—	—	1.529	2.939.515	836	1.592.200	4
1	1.000	61	324.212	—	—	—	—	279	967.106	63	326.212	5
21	**28.858**	**909**	**2.052.252**	**1**	**7.549**	—	—	**1.854**	**4.106.025**	**956**	**2.145.260**	
—	—	5	16.020	—	—	—	—	5	16.020	5	16.020	6
—	—	58	17.275	3	—	—	—	125	39.275	73	19.854	7
29	28.775	108	230.244	96	28.054	—	—	182	164.566	240	289.892	8
29	**28.775**	**171**	**263.539**	**99**	**28.054**	—	—	**312**	**219.861**	**318**	**325.766**	
—	—	12	31.080	—	—	—	—	120	301.920	13	34.632	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
1	8.920	43	344.562	6	43.089	—	—	176	1.433.406	54	401.814	11
—	—	—	—	—	—	—	—	573	1.953.550	1	4.450	12
1	**8.920**	**55**	**375.642**	**6**	**43.089**	—	—	**869**	**3.688.876**	**68**	**440.896**	
26	35.060	164	397.255	3	8.600	—	—	310	863.880	200	463.695	13
26	**35.060**	**164**	**397.255**	**3**	**8.600**	—	—	**310**	**863.880**	**200**	**463.695**	
1	**8.920**	**55**	**375.642**	**6**	**43.089**	—	—	**869**	**3.689.876**	**68**	**440.896**	
29	**28.775**	**171**	**263.539**	**99**	**28.054**	—	—	**312**	**219.861**	**318**	**325.766**	
21	**28.858**	**909**	**2.052.252**	**1**	**7.549**	—	—	**1.854**	**4.106.025**	**956**	**2.145.260**	
77	**101.613**	**1.299**	**3.088.688**	**109**	**87.292**	—	—	**3.345**	**8.878.642**	**1.542**	**3.375.617**	

Tablica 32.

Ruch ubezpieczeń w dziale

Mouvement des assurances sur la

(*w złotych —*

Ubezpieczenia rent —

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń — *Institutions d'assurances*: Nazwa — *Nom*	2 Przybyło — *Assurances souscrites au cours de l'exercice*: Nowo-zawarte ubezpieczenia — *Assurances nouvellement contractées*: Liczba polis — *Polices*	Suma ubezpiecz. — *Sommes assurées*	3 Przeniesienia wskutek zmiany na ubezpieczenia według innej kombinacji taryfowej — *Reports en raison du changement de l'assurance d'après un autre tarif*: Liczba polis — *Polices*	Suma ubezpiecz. — *Sommes assurées*	4 Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji — *Assurances acceptées en réassurance*: Liczba polis — *Polices*	Suma ubezpiecz. — *Sommes assurées*	5 Ubyły — *Assurances*: z ubezpieczeń — *assurances*: wskutek śmierci — *par décès*: Liczba polis — *Polices*	Suma ubezpiecz. — *Sommes assurées*	6 wskutek upłynięcia terminu — *par arrivée à échéance*: Liczba polis — *Polices*	Suma ubezpiecz. — *Sommes assurées*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*										
	A. Krajowe. *Polonaises.*										
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*										
1	„Europa”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	„Piast”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	„Przezorność”	6	476	—	—	—	—	—	—	—	—
4	„Przyszłość”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	„Vita”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5 zakł. akc. kraj. .	**6**	**476**	—	—	—	—	—	—	—	—
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe) *Sociétés mutuelles (majeurs).*										
6	„Karpatja”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Krakowskie Tow. Wz. Ubezpiecz.	3	1.418	—	—	—	—	—	—	—	—
8	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpiecz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	3 zakł. wzaj. większe	**3**	**1.418**	—	—	—	—	—	—	—	—
	B. Zagraniczne. *Éntrangères.*										
9	„Anker”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	„Assicurazioni Generali” . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	„Feniks”	—	—	—	393	—	—	—	—	—	—
12	„Riunione Adriatica”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	4 zakł. akcyjne, zagr.	—	—	—	**393**	—	—	—	—	—	—
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*										
13	Krajowe Ubezpieczenie na życie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1 zakł. publiczny . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	4 „ zagr.	—	—	—	**393**	—	—	—	—	—	—
	3 „ wzaj. (większe)	**3**	**1.418**	—	—	—	—	—	—	—	—
	5 „ akc. kraj. .	**6**	**476**	—	—	—	—	—	—	—	—
	13 „ razem . . .	**9**	**1.894**	—	**393**	—	—	—	—	—	—

ubezpieczeń na życie w r. 1928. Tablica 32.

vie au cours de l'exercice 1928.

en zlotys).

7		8		9		10		11		12		
éteintes au cours de l'exercice								Razem — *Total*				
z akwizacji własnej *contractées directement*				wskutek zmian w ubezpieczeniach bieżących *en raison des changements survenus dans les assurances courantes*		z ubezpieczeń przyjętych do reasekurcji *affaires acceptées en réasurance*		Przybyło *Asurances souscrites au cours de l'exercice*		Ubyło *Assurences éteintes au cours de l'exercice*		Nr.
wskutek wykupu *par rachats*		wskutek zaniechania, zerwania umowy *par résiliation*										
Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Liczba polis *Polices*	Suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	
Assurances de rentes.												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	6	476	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	6	476	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	2	1.031	—	—	3	1.418	2	1.031	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	2	1.031	—	—	3	1.418	2	1.031	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	393	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	393	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	393	—	—	
—	—	—	—	2	1.031	—	—	3	1.418	2	1.031	
—	—	—	—	—	—	—	—	6	476	—	—	
—	—	—	—	2	1.031	—	—	9	2.287	2	1.031	

Tablica 33. **Produkcja ubezpieczeń w dziale ubez**

Assurances contre les

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom*	Liczba polis / *Polices*	Liczba osób / *Personnes assurées*	Kapitały — *Capitaux*: na wypadek śmierci / *assurances en cas de décès*	na wypadek inwalidności / *assurances contre l'invalidité*	Odszkodowanie dzienne / *Dédommagement par jour*
	1	2	3	4	5	6
	Produkcja ubezpieczeń w roku 1928 (z akwizycji własnej i z przy / *Assurances souscrites en 1928 (affaires directes et celles*					
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurance privées.*	**Ubezpieczenia** *Assurances*				
	A. Krajowe. *Polonaises.*					
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*					
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	299	299	1.672.375	1.672.375	—
2	„Patria"	870	870	13.743.000	28.480.800	26.371
3	„Piast"	178	196	4.500.000	6.230.000	2.136
4	„Port"	687	687	23.169.903	32.841.201	12.106
5	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	1.133	1.133	30.172.970	40.879.314	14.010
6	„Przezorność"	303	303	5.882.000	10.505.000	1.593
7	„Silesia"	273	273	5.788.740	8.085.364	2.026
8	„Vita"	641	641	21.192.586	30.076.982	6.883
	8 zakł. akc. kraj.	**4.384**	**4.402**	**106.121.574**	**158.771.036**	**65.125**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*					
9	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	396	396	8.300.117	13.079.758	2.033
10	„Vesta" Bank Wzajemnych Ubezpieczeń	1.831	1.831	27.254.156	34.918.530	18.559
	2 zakł. wzaj. (większe)	**2.227**	**2.227**	**35.554.273**	**47.998.288**	**20.592**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*					
11	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	36	36	1.114.770	2.144.550	772
12	„Allianz" w Berlinie	62	62	3.340.252	5.304.478	1.119
13	„Assicurazioni Generali"	279	279	12.010.437	15.317.727	2.603
14	„Kraft"	*) —	*) —	*) —	*) —	*) —
15	„Riunione Adriatica"	615	615	34.140.612	50.221.723	10.646
	5 zakł. zagr.	**992**	**992**	**50.606.071**	**72.988.478**	**15.140**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*					
16	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków	—	—	—	—	—
	1 zakł. publiczny	—	—	—	—	—
	5 „ zagr.	**992**	**992**	**50.606.071**	**72.988.478**	**15.140**
	2 „ wzaj. (większe)	**2.227**	**2.227**	**35.554.273**	**47.998.288**	**20.592**
	8 „ akc. kraj.	**4.384**	**4.402**	**106.121.574**	**158.771.036**	**65.125**
	16 „ razem	**7.603**	**7.621**	**192.281.918**	**279.757.802**	**100.857**

*) brak danych

pieczeń od wypadków za rok 1928. Tablica 33.

accidents en 1928.

en zlotys).

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
jętych do reasekuracji) *acceptées en réassurance)*		Z tego oddano do reasekuracji — *Dont affaires cedées en reéassurance*							
				Kapitały — *Capitaux*					
Renta roczna *Assurances de rentes*	Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurance*	Liczba polis *Polices*	Liczba osób *Personnes assurées*	na wypadek śmierci *assurances en cas de décès*	na wypadek inwalidności *assurances contre l'invalidité*	Odszkodowanie dzienne *Dédommagement par jour*	Renta roczna *Assurances des rentes*	Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurance*	Nr.
jednostkowe. *individuelles.*									
—	—	299	299	1.337.900	1.337.900	—		—	1
—	—	870	870	10.374.000	21.500.000	19.907	—	—	2
—	—	178	196	1.335.000	1.869.000	641	—	—	3
—	—	687	687	17.958.992	25.455.215	9.383	—	—	4
—	—	533	533	15.341.550	25.518.438	7.132	—	—	5
—	6.000	302	302	4.611.000	8.008.000	1.230	—	—	6
—	—	273	273	3.885.402	5.420.184	1.360	—	—	7
—	—	641	641	19.012.011	27.175.106	6.155	—	—	8
—	**6.000**	**3.783**	**3.801**	**73.855.855**	**116.283.843**	**45.808**	—	—	
—	—	396	396	7.320.703	11.536.346	1.793	—	—	9
—	—	1.136	1.136	9.572.096	18.064.721	8.224	—	—	10
—	—	**1.532**	**1.532**	**16 892.799**	**29.601.067**	**10.017**	—	—	
—	—	23	23	832.870	1.511.650	575	—	—	11
—	—	62	62	1.170.126	2.652.239	559	—	—	12
—	—	279	314	4.506.337	6.011.509	983	—	—	13
—	—	*) —	*) —	*) —	*) —	*) —	—	—	14
—	—	223	223	6.471.624	10.986.548	2.120	—	—	15
—	—	**587**	**622**	**12.980.957**	**21.161.946**	**4.237**	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	**587**	**622**	**12.980.957**	**21.161.946**	**4.237**	—	—	
—	—	**1.532**	**1.532**	**16.892.799**	**29.601.067**	**10.017**	—	—	
—	**6.000**	**3.783**	**3.801**	**73.855.855**	**116.283.843**	**45.808**	—	—	
—	**6.000**	**5.902**	**5.955**	**103.729.611**	**167.046.856**	**60.062**	—	—	

Tablica 34. **Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń**

Assurances contre les accidents

(w złotych —

1		2	3	4	5	6
Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances*		Produkcja ubezpieczeń w roku 1928 (z akwizycji własnej i z przy *Assurances souscrites en 1928 (affaires directes et celles*				
				Kapitały — *Capitaux*		
Nr.	Nazwa *Nom*	Liczba polis *Polices*	Liczba osób *Personnes assurées*	na wypadek śmierci *assurances en cas de décès*	na wypadek inwalidności *assurances contre l'invalidité*	Odszkodowania dzienne *Dédommagement par jour*
						Ubezpieczenie *Assurances*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*					
	A. Krajowe. *Polonaises.*					
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*					
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	[1]) 1	13.642	27.842.500	27.842.500	—
2	„Patria"	270	8.076	52.644.100	73.292.800	108.814
3	„Piast"	—	—	—	—	—
4	„Port"	6	53	1.818.024	3.635.048	187
5	Poznańsko - Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	301	5.984	51.480.187	98.740.991	17.522
6	„Przezorność"	10	456	3.041.000	3.472.000	954
7	„Silesia"	32	1.824	992.493	709.793	204
8	„Vita"	38	775	7.474.661	9.468.251	1.504
	8 zakł. akc. kraj.	**658**	**30.810**	**145.292.965**	**217.161.383**	**129.185**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*					
9	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	96	5.785	39.010.969	120.509.864	5.603
10	„Vesta" Bank Wzajemnych Ubezpieczeń	958	32.189	89.439.525	186.752.049	73.321
	2 zakł. wzaj. (większe)	**1.054**	**37.974**	**128.450.494**	**307.261.913**	**78.924**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*					
11	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	5	80	1.632.400	3.556.800	1.237
12	„Allianz" w Berlinie	9	1.129	11.165.154	22.730.018	3.850
13	„Assicurazioni Generali"	1	402	401.104	—	—
14	„Kraft"	[3]) —	[3]) —	[3]) —	[3]) —	[3]) —
15	„Riunione Adriatica"	—	—	—	—	—
	5 zakł. zagr.	**15**	**1.611**	**13.198.658**	**26.286.818**	**5.087**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*					
16	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków	136	4.811	—	—	5.595
	1 zakł. publiczny	**136**	**4.811**	—	—	**5.595**
	5 „ zagr.	**15**	**1.611**	**13.198.658**	**26.286.818**	**5.087**
	2 „ wzaj. (większe)	**1.054**	**37.974**	**128.450.494**	**307.261.913**	**78.924**
	8 „ akc. kraj.	**658**	**30.810**	**145.292.965**	**217.161.383**	**129.185**
	16 „ razem	**1.863**	**75.206**	**286.942.117**	**550.710.114**	**218.791**

[1]) jedna umowa z linją okrętową o ubezpieczeniu emeigrantów. [2]) koszt leczenia. [3]) brak danych.

od wypadków za rok 1928. Tablica 34.

en 1928.

en złotys).

zbiorowe.
collectives.

7 jętych do reasekuracji) *acceptées en réassurance)* Renta roczna *Assurances de rentes*	8 Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *Affaires acceptés en réassurance*	9 Z tego oddano do reasekuracji — *Dont affaires cedées en réassurance* Liczba polis *Polices*	10 Liczba osób *Personnes assurées*	11 Kapitały — *Capitaux* na wypadek śmierci *assurances en cas de décès*	12 na wypadek inwalidności *assurances contre l'invalidité*	13 Odszkodowanie dzienne *Dédommagement par jour*	14 Renta roczna *Assurances de rentes*	15 Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurance*	Nr.
—	—	1	13.642	22.259.600	22.259.600	—	—	—	1
—	—	270	8.076	39.740.000	55.328.000	82.133	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	6	53	1.369.154	2.737.555	140	—	—	4
²) 4.449.460	—	301	5.984	26.891.071	50.153.482	9.340	2.348.500	—	5
—	—	10	456	2.419.000	2.820.000	799	—	—	6
—	—	32	1.824	663.161	233.380	137	—	—	7
—	—	38	775	4.894.700	5.764.919	1.041	—	—	8
4.449.460	—	**658**	**30.810**	**98.236.686**	**139.296.936**	**93.590**	**2.348.500**	—	
—	—	96	5.785	34.407.675	106.289.700	4.942	—	—	9
—	—	773	15.808	50.880.815	49.893.887	23.879	—	—	10
—	—	**869**	**21.593**	**85.288.490**	**156.183.587**	**28.821**	—	—	
—	—	3	52	1.374.800	3.059.200	1.048	—	—	11
—	—	9	1.129	5.582.577	11.365.009	1.925	—	—	12
—	—	1	402	133.700	—	—	—	—	13
³) —	³) —	³) —	³) —	³) —	³) —	³) —	³) —	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
—	—	**13**	**1.583**	**7.091.077**	**14.424.209**	**2.973**	—	—	
2.757	—	—	—	—	—	—	—	—	16
2.757	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	**13**	**1.583**	**7.091.077**	**14.424.209**	**2.973**	—	—	
—	—	**869**	**21.593**	**85.288.490**	**156.183.587**	**28.821**	—	—	
4.449.460	—	**658**	**30.810**	**98.236.686**	**139.296.936**	**93.590**	**2.348.500**	—	
4.452.217	—	**1.540**	**53.986**	**190.616.253**	**309.904.732**	**125.384**	**2.348.500**	—	

Tablica 35. **Produkcja ubezpieczeń w dziale ubez**

Assurances contre les

(*w złotych —*

Nr	Nazwa / *Nom* (1. Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances*)	Liczba polis / *Polices* (2)	Liczba osób / *Personnes assurées* (3)	Kapitały — *Capitaux*: Na wypadek śmierci / *assurances en cas de décès* (4)	Kapitały — *Capitaux*: na wypadek inwalidności / *assurances contre l'invalidité* (5)	Odszkodowania dzienne / *Dédommagement par jour* (6)
	Produkcja ubezpieczeń w roku 1928 (z akwizycji własnej i z przy / *Assurances souscrites en 1928 (affaires directes et celles*					
	Dożywotnie ubezpieczenia podróżnych —					
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*					
	A. Krajowe. *Polonaises.*					
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes*					
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	—	—	—	—	—
2	„Patria”	4	4	197.600	—	—
3	„Piast”	15	15	349.650	349.650	131
4	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	82	82	1.276.875	1.361.460	900
5	„Port”	98	98	3.273.460	3.273.460	1.055
6	„Przezorność”	—	—	—	—	—
7	„Silesia”	—	—	—	—	—
8	„Vita”	67	67	1.065.450	1.065.450	354
	8 zakł. akc. kraj.	**266**	**266**	**6.163.035**	**6.050.020**	**2.440**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*					
9	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	—	—	—	—	—
10	„Vesta” Bank Wzajemnych Ubezpieczeń	771	771	3.084.940	3.084.940	959
	2 zakł. wzaj. (większe)	**771**	**771**	**3.084.940**	**3.084.940**	**959**
	B. Zagraniczne. *Etrangères*					
11	„Akwizgrańskie i Monachijskie”	—	—	—	—	—
12	„Allianz” w Berlinie	—	—	—	—	—
13	„Assicurazioni Generali”	2	2	54.500	54.500	18
14	„Kraft”	*) —	*) —	*) —	*) —	*) —
15	„Riunione Adriatica”	26	26	1.750.800	1.750.800	427
	5 zakł. zagr.	**28**	**28**	**1.805.300**	**1.805.300**	**445**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*					
16	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków	—	—	—	—	—
	1 zakł. publiczny	—	—	—	—	—
	5 „ zagr.	**28**	**28**	**1.805.300**	**1.805.300**	**445**
	2 „ wzaj. (większe)	**771**	**771**	**3.084.940**	**3.084.940**	**959**
	8 „ akc. kraj.	**266**	**266**	**6.163.035**	**6.050.020**	**2.440**
	16 „ razem	**1.065**	**1.065**	**11.053.275**	**10.940.260**	**3.844**

*) brak danych.

pieczeń od wypadków za rok 1928. **Tablica 35.**

accidents en 1928.

en zlotys)

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
jętych do reasekuracji) *acceptées en réassurance)*		Z tego oddano do reasekuracji — *Dont affaires cedées en réassurance*							
				Kapitały — *Capitaux*					
Renta roczna *Assurances de rentes*	Z ubezpieczeń przyjętych do reaskuracji *Affaires acceptées en réassurance*	Liczba polis *Polices*	Liczba osób *Personnes assurées*	na wypadek śmierci *assurances en cas de décès*	na wypadek inwalidności *assurances contre l'invalidité*	Odszkodowanie dzienne *Dédommagement par jour*	Renta roczna *Assurances de rentes*	Z ubezpieczeń przyjętych do reaskuracji *Affaires acceptées en réassurance*	Nr
Assurances viagères des voyageurs.									
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	4	4	148.168	—	—	—	—	2
—	—	15	15	104.895	104.895	39	—	—	3
—	—	54	54	678.385	729.570	580	—	—	4
—	—	98	98	2.492.085	2.492.085	803	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	67	67	813.750	813.750	286	—	—	8
—	—	**238**	**238**	**4.238.283**	**4.140.300**	**1.708**	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	167	167	1.777.493	1.777.493	554	—	—	10
—	—	**167**	**167**	**1.777.493**	**1.777.493**	**554**	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	2	2	21.800	21.800	7	—	—	13
—	—	*) —	*) —	*) —	*) —	*) —	—	—	14
—	—	17	17	661.900	661.900	160	—	—	15
—	—	**19**	**19**	**683.700**	**683.700**	**167**	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	**19**	**19**	**683.700**	**683.700**	**167**	—	—	
—	—	**167**	**167**	**1.777.493**	**1.777.493**	**554**	—	—	
—	—	**238**	**238**	**4.238.283**	**4.140.300**	**1.708**	—	—	
—	—	**424**	**424**	**6.699.476**	**6.601.493**	**2.429**	—	—	

Tablica 36.

Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń

Assurances contre la responsabilité

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom*	Liczba polis / *Polices*	Kapitały — *Capitaux*: na wypadek uszkodzenia wielu osób / *en cas de dommage subit par plusieurs personnes*	na wypadek uszkodzenia jednej osoby / *en cas de dommage subit par une seule personne*	na wypadek uszkodzenia rzeczy / *en cas d'endommagement des objets*
	1	2	3	4	5
		Produkcja ubezpieczeń w r. 1928 (z akwizycji własnej i z przy- / *Assurances souscrites en 1928 (affaires directes et celles*			
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*				
	A. Krajowe. *Polonaises.*				
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*				
1	„Patria"	4.301	277.898.800	108.624.900	21.090.000
2	„Piast"	1.294	64.700.000	21.560.000	4.320.540
3	„Polonia"	1.269	164.922.040	37.536.600	7.172.136
4	„Port"	1.960	131.093.440	31.474.630	6.220.920
5	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	4.584	382.422.660	116.995.120	23.572.575
6	„Silesia"	609	25.239.853	8.413.284	1.862.657
7	„Vita"	48	3.600.000	1.200.000	240.000
	7 zakł. akc. kraj.	**14.065**	**1.049.876.793**	**325.804.534**	**64.478.828**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*				
8	Krakowskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	1.331	66.807.009	21.414.553	4.483.153
9	„Vesta" Bank Wzajemnych Ubezpieczeń	12.858	1.063.238.449	358.183.178	75.952.698
	2 zakl. wzaj. (większe)	**14.189**	**1.130.045.458**	**379.597.731**	**80.435.851**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*				
10	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	53	10.600.000	—	1.060.000
11	„Allianz" w Berlinie	59	15.692.776	—	1.054.612
12	„Assicurazioni Generali"	351	26.269.263	8.252.422	1.644.038
13	„Kraft"	*) —	*) —	*) —	*) —
14	„Riunione Adriatica"	708	70.420.641	20.553.574	8.937.606
	5 zakł. zagr.	**1.171**	**122.982.680**	**28.805.996**	**12.696.256**
	2 „ wzaj. (większe)	**14.189**	**1.130.045.458**	**379.597.731**	**80.435.851**
	7 „ akc. kraj.	**14.065**	**1.049.876.793**	**325.804.534**	**64.478.828**
	14 „ razem	**29.425**	**2.302.904.931**	**734.208.261**	**157.610.935**

*) brak danych.

Zakłady publiczne nie pracowały w dziale

odpowiedzialności prawnej za rok 1928. Tablica 36.

civile en 1928.

en zlotys)

6	7	8	9	10	11	12	13	
jętych do reasekuracji) *acceptées en réassurance)*		Z tego oddano do reasekuracji — *Dont affaires cedées en réassurance*						
			Kapitały — *Capitaux*					
Renta roczna *Assurances de rentes*	Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurance*	Liczba *Polices*	na wypadek uszkodzenia wielu osób *en cas de dommage subit par plusiers personnes*	na wypadek uszkodzenia jednej osoby *en cas de dommage subit par une seule personne*	na wypadek uszkodzenia rzeczy *en cas d'endommagement des objets*	Renta roczna *Assurances de rentes*	Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji *Affaires acceptées en réassurance*	Nr.
—	—	4.301	188.637.800	73.734.900	14.316.000	—	—	1
—	—	1.294	37.526.000	12.504.800	2.501.500	—	—	2
—	—	1.269	131.937.632	30.029.280	5.737.709	—	—	3
—	—	1.960	91.765.408	22.032.241	4.354.644	—	—	4
—	—	1.811	109.877.500	38.452.470	8.990.375	—	—	5
—	—	609	13.172.679	4.390.893	878.199	—	—	6
—	—	48	2.325.000	775.000	155.000	—	—	7
—	—	**11.292**	**575.242.019**	**181.919.584**	**36.933.427**	—	—	
—	—	1.331	58.923.782	18.887.636	3.954.141	—	—	8
—	—	12.858	438.008.130	162.333.081	33.649.335	—	—	9
—	—	**14.189**	**496.931.912**	**181.220.717**	**37.603.476**	—	—	
—	—	14	2.800.000	—	280.000	—	—	10
—	—	59	7.896.388	—	527.306	—	—	11
—	—	351	15.289.145	4.802.911	956.830	—	—	12
—	—	*) —	*) —	*) —	*) —	*) —	*) —	13
—	—	547	17.092.614	5.105.957	2.766.723	—	—	14
—	—	**971**	**43.078.147**	**9.908.868**	**4.530.859**	—	—	
—	—	**14.189**	**496.931.912**	**181.220.717**	**37.603.476**	—	—	
—	—	**11.292**	**575.242.019**	**181.919.584**	**36.933.427**	—	—	
—	—	**26.452**	**1.115.252.078**	**373.049.169**	**79.067.762**	—	—	

ubezpieczeń odpowiedzialności prawnej.

Tablica 37.

Produkcja ubezpieczeń w dziale ubez

Assurances contre l'in

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom* (1)	Ubezpieczenia z akwizycji własnej / *Affaires directes* — Produkcja za rok 1927 / *Assurances souscrites en 1927* — Liczba polis / *polices* (2)	suma ubezpiecz. / *sommes assurées*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. — *Institutions d'assurances privées.*		
	A. Krajowe. — *Polonaises.*		
	1) Spółki akcyjne. — *Sociétés anonymes.*		
1	„Omnium i Wilja"	18.924	171.598.000
2	„Orzeł"	16.153	445.835.337
3	„Piast"	29.361	721.172.326
4	„Polonia"	33.490	830.969.853
5	„Port"	45.774	1.476.816.614
6	Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	58.645	821.640.000
7	„Przezorność"	9.544	446.771.371
8	„Przyszłość"	4.003	167.673.790
9	„Silesia"	19.354	467.109.641
10	„Vistula"	12.992	693.620.817
11	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	42.024	2.072.669.760
	11 zakładów akcyjnych kraj.	**290.264**	**8.315.877.509**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). — *Sociétés mutuelles (majeures).*		
12	Białostockie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	822	9.180.382
13	„Dnister"	139.070	97.440.499
14	„Farmakon"	315	8.443.522
15	Krakowskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	42.204	1.564.034.321
16	„Snop"	21.535	676.651.064
17	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Cukrowni	1.463	1.200.400.144
18	„Vesta" Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	74.190	1.299.206.352
19	Związek Ubezpieczeniowy Przemysłowców Polskich	13.712	476.302.178
	8 zakładów wzajemnych (większych).	**293.311**	**5.331.658.462**
	B. Zagraniczne. — *Étrangères.*		
20	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	1.616	388.157.436
21	„Alliance" w Londynie	1.003	597.156.710
22	„Allianz" w Berlinie	389	74.990.659
23	„Assicurazioni Gezerali"	5.989	677.486.298
24	„Riunione Adriatica"	7.818	330.209.535
	5 zakładów zagranicznych	**16.815**	**2.068.000.638**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. — *Institutions d'assurances publiques.*		
	a) ubezpieczenia przymusowe — *assurances obligatoires.*		
25	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	3.444.641	8.368.811.853
26	Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy	10.212	1.021.773.000
	2 zakł. publiczne przymusowe	**3.454.853**	**9.390.584.853**
	b) ubezpieczenia dobrowolne — *assurances facultatives.*		
27	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	209.488	4.295.520.035
28	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	163.940	1.037.197.177
29	Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń	51.410	676.935.103
	3 zakł. publiczne dobrowolne	**424.838**	**6.008.652.315**
	2 „ „ przymusowe	**3.454.853**	**9.390.584.853**
	5 „ zagranicznych	**16.815**	**2.068.000.638**
	8 „ wzajemnych (większych)	**293.311**	**5.331.658.462**
	11 „ akcyjnych krajowych	**290.264**	**8.315.877.509**
	29 „ razem	**4.480.081**	**31.114.773.777**

*) brak danych.

pieczeń od ognia za rok 1927 i 1928. — Tablica 37.

cendie en 1927, 1928.

en zlotys).

3		4		5		
Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes*		Z tego oddano do reasekuracji *Dont réassurées*		Pozostało na udział własny *Affaires au risque de l'institution*		
Produkcja za rok 1928 *Assurances souscrites en 1928*		w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	Nr.
liczba polis *Polices*	suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Suma ubezpieczenia *Sommes assurées*				
4.359	155.178.000	87.515.000	95.268.220	84.083.000	59.909.780	1
20.512	560.781.238	361.126.623	463.748.427	84.708.714	97.032.811	2
33.802	737.468.047	505.765.630	618.400.000	215.406.696	119.068.047	3
39.418	1.079.714.261	544.623.488	967.423.977	286.346.365	112.290.284	4
47.540	1.612.159.564	1.248.568.949	1.370.135.180	228.247.665	242.024.384	5
51.233	782.426.385	400.723.250	409.118.090	420.916.750	373.308.295	6
14.861	832.263.935	366.970.944	690.779.066	79.800.427	141.484.869	7
5.324	217.077.256	144.124.084	188.857.213	23.549.706	28.220.043	8
19.238	825.705.270	443.941.003	724.473.804	23.168.638	101.231.466	9
14.836	793.620.235	580.560.623	623.824.493	113.060.194	169.795.742	10
45.063	2.082.121.837	1.696.169.240	1.614.706.136	376.500.520	467.415.701	11
296.186	**9.678.516.028**	**6.380.088.834**	**7.766.734.606**	**1.935.788.675**	**1.911.781.422**	
1.115	13.956.105	8.574.984	13.356.311	605.398	599.794	12
94.516	135.242.035	19.877.727	37.216.118	77.562.772	98.025.917	13
336	8.634.512	7.129.053	7.084.258	1.314.469	1.550.254	14
44.490	1.852.248.060	841.262.736	1.259.528.700	722.771.585	592.719.360	15
25.909	913.963.586	499.732.395	717.346.303	176.918.669	196.617.283	16
1.662	1.773.914.415	1.183.339.480	1.665.782.894	17.060.664	108.131.521	17
79.960	1.502.794.025	558.251.192	860.199.300	740.955.160	642.594.725	18
18.455	602.070.229	272.091.723	339.917.665	204.210.455	262.152.564	19
266.443	**6.802.822.967**	**3.390.259.290**	**4.900.431.549**	**1.941.399.172**	**1.902.391.418**	
1.841	423.629.283	258.748.175	279.122.509	129.409.261	144.506.774	20
1.086	986.992.089	475.082.800	934.895.193	122.073.910	52.096.896	21
*) —	*) —	56.242.994	*) —	18.747.665	*) —	22
8.227	611.311.486	541.989.538	519.614.763	135.496.760	91.696.723	23
11.261	505.303.921	203.051.843	441.817.000	127.157.692	63.486.921	24
22.415	**2.527.236.779**	**1.535.115.350**	**2.175.449.465**	**532.885.288**	**351.787.314**	
3.485.808	11.685.611.592	38.309.110	170.856.886	8.330.502.743	11.514.754.706	25
10.475	2.239.275.000	124.958.000	208.833.410	896.815.000	2.030.441.590	26
3.496.283	**13.924.886.592**	**163.267.110**	**379.690.296**	**9.227.317.743**	**13.545.196.296**	
222.600	5.154.996.221	1.332.058.709	1.710.111.174	2.963.461.326	3.444.885.047	27
243.131	1.364.230.920	805.771.593	773.542.036	231.425.584	590.688.884	28
60.908	998.153.315	399.391.710	530.639.591	277.543.393	467.513.724	29
526.639	**7.517.380.456**	**2.537.222.012**	**3.014.292.801**	**3.472.430.303**	**4.503.087.655**	
3.496.283	**13.924.886.592**	**163.267.110**	**379.690.296**	**9.227.317.743**	**13.545.196.296**	
22.415	**2.527.236.779**	**1.535.115.350**	**2.175.449.465**	**532.885.288**	**351.787.314**	
266.443	**6.802.822.967**	**3.390.259.290**	**4.900.431.549**	**1.941.399.172**	**1.902.391.418**	
296.186	**9.678.516.028**	**6.380.088.834**	**7.766.734.606**	**1.935.788.675**	**1.911.781.422**	
4.607.966	**40.450.842.822**	**14.005.952.596**	**18.236.598.717**	**17.109.821.181**	**22.214.244.105**	

Tablica 38. **Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń**

Assurances contre vol avec

(w złotych —

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* — Nazwa *Nom*	2 Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes* — Produkcja za rok 1927 *Assurances souscrites en 1927* — liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *sommes assurées*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*		
	A. Krajowe. *Polonaises.*		
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*		
1	„Omnium"	3.515	13.687.000
2	„Orzeł"	3.433	45.137.759
3	„Piast"	4.017	52.305.578
4	„Polonia"	4.984	67.814.667
5	„Port"	2.325	58.992.855
6	Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	13.871	51.172.000
7	„Przezorność"	2.019	39.396.029
8	„Przyszłość"	895	13.324.905
9	„Silesia"	1.891	24.800.485
10	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	4.031	106.749.940
	10 zakł. akcyjnych kraj.	**40.981**	**473.381.218**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*		
11	„Dnister"	584	3.036.086
12	Krakowskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	3.144	84.917.650
13	„Vesta" Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	3.056	51.149.016
14	Związek Ubezpieczeniowy Przemysłowców Polskich	1.213	17.769.454
	4 zakł. wzaj. (większe)	**7.997**	**156.872.206**
	B. Zagraniczne. *Étrangerès.*		
15	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	860	29.627.102
16	„Allianz" w Berlinie	97	4.220.470
17	„Assicurazioni Generali"	1.214	49.587.894
18	„Riunione Adriatica"	1.847	29.677.788
	4 zakł. zagr.	**4.018**	**113.113.254**
	4 „ wzaj. większe	**7.997**	**156.872.206**
	10 „ akcyjnych kraj.	**40.981**	**473.381.218**
	18 „ razem	**52.996**	**743.366.678**

Publiczne zakłady ubezpieczeń nie pracowały

*) brak danych.

od kradzieży za rok 1927 i 1928. **Tablica 38.**

effraction en 1927, 1928.

en zlotys).

3		4		5		
Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes*		Z tego oddano do reasekuracji *Dont réassurées*		Pozostało na udział własny *Affaires au risque de l'institution*		Nr.
Produkcja za rok 1928 *Assurances souscrites en 1928*		w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	
liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *sommes assurées*	Suma ubezpieczenia *Sommes assurées*				
770	25.575.000	6.743.000	14.704.000	6.944.000	10.871.000	1
3.751	44.432.279	42.880.871	42.211.465	2.256.888	2.220.814	2
5.849	65.458.771	19.147.183	36.722.000	33.158.395	28.736.771	3
7.343	105.180.437	50.672.195	87.825.665	17.142.472	17.354.772	4
3.683	69.069.114	53.984.361	62.058.340	5.008.494	7.010.774	5
8.739	51.777.246	19.272.400	27.455.900	31.899.600	24.321.346	6
3.704	184.248.160	29.065.119	58.468.830	10.330.910	125.779.330	7
1.600	23.355.189	12.059.091	21.129.439	1.265.814	2.225.750	8
2.323	42.051.028	22.546.121	36.786.239	2.254.364	5.264.789	9
4.736	120.163.420	87.929.880	100.723.565	18.820.060	19.439.855	10
42.498	**731.310.644**	**344.300.221**	**488.085.443**	**129.080.997**	**243.225.201**	
837	3.904.026	2.475.935	3.358.376	560.151	545.650	11
4.811	111.144.620	59.002.714	75.322.709	25.914.936	35.821.911	12
3.841	65.323.712	25.898.107	37.652.588	25.250.909	27.671.124	13
1.974	27.123.244	12.586.442	21.090.435	5.183.012	6.032.809	14
11.463	**207.495.602**	**99.963.198**	**137.424.108**	**56.909.008**	**70.071.494**	
993	34.623.595	12.857.726	15.543.246	16.769.376	19.080.349	15
*) —	*) —	2.321.258	*) —	1.899.212	*) —	16
2.214	128.703.948	26.435.216	50.551.219	23.152.678	78.152.729	17
3.469	55.958.911	17.059.719	24.576.000	12.618.069	31.382.911	18
6.676	**219.286.454**	**58.673.919**	**90.670.465**	**54.439.335**	**128.615.989**	
11.463	**207.495.602**	**99.963.198**	**137.424.108**	**56.909.008**	**70.071.494**	
42.498	**731.310.644**	**344.300.221**	**488.085.443**	**129.080.997**	**243.225.201**	
60.637	**1.158.092.700**	**502.937.338**	**716.180.016**	**240.429.340**	**441.912.684**	

w dziale ubezpieczeń od kradzieży.

Tablica 39. **Produkcja ubezpieczeń w dziale ubez**

Assurances contre le risque

(w złotych —

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* — Nazwa *Nom*	2 Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes* — Produkcja za rok 1927 *Assurances souscrites en 1927* — liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *sommes assurées*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*		
	A. Krajowe. *Polonaises.*		
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*		
1	„Omnium i Wilja"	2.100	36.930.000
2	„Orzeł"	1.452	42.531.924
3	„Piast"	7.563	101.399.672
4	„Polonia"	15.232	380.785.340
5	„Port"	3.161	66.505.125
6	„Przezorność"	1.210	38.773.100
7	„Przyszłość"	567	66.993.558
8	„Silesia"	173	2.741.281
9	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	14.978	392.620.847
	9 zakł. akcyjnych kraj.	**46.436**	**1.129.280.847**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*		
10	Związek Ubezpieczeniowy Przemysłowców Polskich	13.794	258.002.636
	1 zakł. wzaj. (większy)	**13.794**	**258.002.636**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*		
11	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	105	1.055.020
12	„Assicurazioni Generali"	9.412	71.430.160
	2 zakłady zagr.	**9.517**	**72.485.180**
	1 „ wzaj. większy	**13.794**	**258.002.636**
	9 „ akc. kraj	**46.436**	**1.129.280.847**
	12 „ razem	**69.747**	**1.459.768.663**

Zakłady publiczne nie pracowały

pieczeń przewozowych za rok 1927 i 1928. Tablica 39.

de transport en 1927, 1928.

en zlotys)

3		4		5		
Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes*		Z tego oddano do reasekuracji *Dont réassurées*		Pozostało na udział własny *Affaires au risque de l'institution*		Nr.
Produkcja za rok 1928 *Assurances souscrites en 1928*		w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	
liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Suma ubezpieczenia *Sommes assurées*				
1.110	61.988.000	30.061.000	46.338.120	6.869.000	15.649.880	1
433	61.273.216	38.176.697	55.871.314	4.355.227	5.401.902	2
7.734	143.824.670	101.399.672	129.441.000	—	14.383.670	3
22.971	300.379.839	232.828.329	216.393.636	147.957.011	83.986.203	4
4.711	61.042.313	61.706.095	54.981.340	4.799.030	6.060.973	5
2.219	81.268.011	26.753.441	55.262.247	12.019.659	26.005.764	6
919	169.644.000	55.278.674	120.820.457	11.714.884	48.823.543	7
2.084	37.066.940	2.422.744	31.543.966	318.537	5.522.974	8
13.395	285.871.849	261.293.502	128.378.254	131.327.345	157.493.595	9
55.576	**1.202.358.838**	**809.920.154**	**839.030.334**	**319.360.693**	**363.328.504**	
15.918	290.235.625	134.161.372	233.639.678	123.841.264	56.595.947	10
15.918	**290.235.625**	**134.161.372**	**233.639.678**	**123.841.264**	**56.595.947**	
125	3.551.423	546.703	1.981.236	508.317	1.570.187	11
2.920	136.520.061	67.858.652	105.120.447	3.571.508	31.399.614	12
3.045	**140.071.484**	**68.405.355**	**107.101.683**	**4.079.825**	**32.969.801**	
15.918	**290.235.625**	**134.161.372**	**233.639.678**	**123.841.264**	**56.595.947**	
55.576	**1.202.358.838**	**809.920.154**	**839.030.334**	**319.360.693**	**363.328.504**	
74.539	**1.632.665.947**	**1.012.486.881**	**1.179.771.695**	**447.281.782**	**452.894.252**	

w dziale ubezpieczeń przewozowych.

Tablica 40. **Produkcja ubezpieczeń w dziale ubez**

Assurances des

(w złotych —

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2 Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes* Produkcja za rok 1927 *Assurances souscrites en 1927* liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *sommes assurées*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*		
	A. Krajowe. *Polonaises.*		
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*		
1	„Piast"	79	186.842
	1 zak. akc. kraj.	**79**	**186.842**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*		
2	Krajowa Kasa Ubezp. koni podczas służby poż.	133	205.400
	1 zakł. publiczny	**133**	**205.400**
	1 „ akc. kraj.	**79**	**186.842**
	2 „ razem	**212**	**392.242**

Zakłady wzajemne większe i zagraniczne

pieczeń koni za rok 1927 i 1928. **Tablica 40.**

cheveaux en 1927, 1928.

en zlotyś).

3		4		5		
Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes*		Z tego oddano do reasekuracji *Dont réassurées*		Pozostało na udział własny *Affaires au risque de l'institution*		
Produkcja za rok 1928 *Assurances souscrites en 1928*		w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	Nr.
liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *sommes assurées*	Suma ubezpieczenia *Sommes assurées*				
54	151.166	122.609	98.260	64.233	52.906	1
54	**151.166**	**122.609**	**98.260**	**64.233**	**52.906**	
164	355.600	—	—	205.400	355.600	2
164	**355.600**	—	—	**205.400**	**355.600**	
54	**151.166**	**122.609**	**98.260**	**64.233**	**52.906**	
218	**506.766**	**122.609**	**98.260**	**269.633**	**408.506**	

nie pracowały w dziale ubezpieczeń koni.

Tablica 41.

Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpie

Assurances contre la

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom*	Ubezpieczenia z akwizycji własnej / *Affaires directes* — Produkcja za rok 1927 / *Assurances souscrites en 1927* — liczba polis / *polices*	suma ubezpiecz. / *sommes assurées*
	1	2	
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*		
	A. Krajowe. *Polonaises.*		
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*		
1	„Orzeł"	723	8.318.736
2	„Port"	515	10.241.082
3	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	2.318	79.103.422
	3 zakł. akcyjne kraj.	**3.556**	**97.663.240**
	2) Tow. Ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles (majeures).*		
4	Krakowskie Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń	3.564	56.960.238
5	„Snop"	3.991	167.190.382
6	„Vesta" Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń	25.327	246.752.471
	3 zakł. wzaj. (większe)	**32.882**	**470.903.091**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*		
7	Magdeburskie Tow. Ubezpieczeń od gradobicia	880	57.328.841
	1 zakł. akcyjny zagr.	**880**	**57.328.841**
	II. Publiczne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances publiques.*		
8	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	2.415	58.763.640
9	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	11.659	78.333.977
10	Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń	200	5.435.311
	3 zakł. publiczne	**14.274**	**142.532.928**
	1 „ zagr.	**880**	**57.328.841**
	3 „ wzaj. większe	**32.882**	**470.903.091**
	3 „ akcyjne kraj.	**3.556**	**97.663.240**
	10 „ razem	**51.592**	**768.428.100**

czeń od gradobicia za rok 1927 i 1928. **Tablica 41.**

grêle en 1927, 1928.

en zlotys).

3 Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes*		4 Z tego oddano do reasekuracji *Dont réassurées*		5 Pozostało na udział własny *Affaires au risque de l'institution*		Nr.
Produkcja za rok 1928 *Assurances souscrites en 1928*		w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	
liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *sommes assurées*	Suma ubezpieczenia *Sommes assurées*				
1.359	15.231.383	7.486.862	13.370.976	831.874	1.860.407	1
849	12.355.845	9.216.974	11.120.260	1.024.108	1.235.585	2
2.516	86.797.143	59.327.564	65.098.008	19.775.858	21.699.135	3
4.724	**114.384.371**	**76.031.400**	**89.589.244**	**21.631.840**	**24.795.127**	
4.157	66.982.160	51.264.214	60.283.944	5.696.024	6.698.216	4
5.292	204.653.379	150.471.344	184.188.039	16.719.038	20.465.340	5
25.264	268.029.517	246.752.471	268.029.517	—	—	6
34.713	**539.665.056**	**448.488.029**	**512.501.500**	**22.415.062**	**27.163.556**	
1.165	73.290.038	47.854.105	61.096.950	9.474.736	12.193.088	7
1.165	**73.290.038**	**47.854.105**	**61.096.950**	**9.474.736**	**12.193.088**	
4.766	84.891.796	47.010.712	59.424.257	11.752.928	25.467.539	8
17.550	84.322.943	57.158.125	50.593.786	21.175.852	33.729.157	9
286	7.804.759	4.620.014	6.634.045	815.297	1.170.714	10
22.602	**177.019.498**	**108.788.851**	**116.652.088**	**33.744.077**	**60.367.410**	
1.165	**73.290.038**	**47.854.105**	**61.096.950**	**9.474.736**	**12.193.088**	
34.713	**539.665.056**	**448.488.029**	**512.501.500**	**22.415.062**	**27.163.556**	
4.724	**114.384.371**	**76.031.400**	**89.589.244**	**21.631.840**	**24.795.127**	
63.204	**904.358.963**	**681.162.385**	**779.839.782**	**87.265.715**	**124.519.181**	

Tablica 42. **Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń**

Assurances contre les dommages causés

(w złotych—

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2 Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes* Produkcja za rok 1927 *Assurances souscrites en 1927* liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *sommes assurées*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń.		
	Institutions d'assurances privées.		
	A. Krajowe.		
	Polonaises.		
	1) Spółki akcyjne.		
	Sociétés anonymes.		
1	Poznańsko - Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	109	7.421.230
	1 zakł. akc. kraj.	**109**	**7.421.230**
	B. Zagraniczne.		
	Étrangères.		
2	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	21	7.076.656
3	„Allianz" w Berlinie"	6	453.407
	2 zakł. zagr.	**27**	**7.530.063**
	1 „ akc. kraj.	**109**	**7.421.230**
	3 „ razem	**136**	**14.951.293**

Zakłady wzajemne większe i zakłady publiczne

*) brak danych.

do szkód wodociągowych za rok 1927 i 1928. **Tablica 42.**

par les conduites d'eau en 1927, 1928.

en zlotys).

3		4		5		
Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaircs directes*		Z tego oddano do reasekuracji *Dont réassurées*		Pozostało na udział własny *Affaires au risque de l'institution*		Nr.
Produkcja za rok 1928 *Assurances souscrites en 1928*		w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	
liczba polis *Polices*	suma ubezp. *Sommes assurées*	Suma ubezpieczenia *Sommes assurées*				
141	9.805.430	—	482.320	7.421.230	9.323.110	1
141	**9.805.430**	**—**	**482.320**	**7.421.230**	**9.323.110**	
27	9.455.528	1.887.082	2.521.461	5.189.574	6.934.067	2
*) —	*)	226.703	*) —	226.704	*) —	3
27	**9.455.528**	**2.113.785**	**2.521.461**	**5.416.278**	**6.934.067**	
141	**9.805.430**	**—**	**482.320**	**7.421.230**	**9.323.110**	
168	**19.260.958**	**2.113.785**	**3.003.781**	**12.837.508**	**16.257.177**	

nie pracowały w dziale ubezpieczeń od szkód wodociągowych.

Tablica 43.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances contre

(w złotych —

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2 Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes* Produkcja za rok 1927 *Assurances souscrites en 1927* liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *sommes assurées*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.*		
	A. Krajowe. *Polonaises.*		
	1) Spółki akcyjne. *Sociétés anonymes.*		
1	„Patria"	609	9.527.623
2	„Piast"	150	2.250.000
3	„Port"	127	2.806.851
4	Poznańsko - Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	1.273	1.042.600
	4 zakł. akc. kraj.	**2.159**	**15.627.074**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe) — *Sociétés mutuelles.*		
5	Krakowskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	248	2.574.313
6	„Vesta" Bank Wzajemnych Ubezpieczeń	376	2.482.634
	2 zakł. wzaj. większe	**624**	**5.056.947**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*		
7	„Akwizgrańskie i Monachijskie"	347	*) —
8	„Kraft"	114	322.839
	2 zakł. zagr.	**461**	**322.839**
	2 „ wzaj większe	**624**	**5.056.947**
	4 „ akc. kraj.	**2.159**	**15.627.074**
	8 „ razem	**3.244**	**21.006.860**

Zakłady publiczne nie pracowały

*) brak danych.

Tablica 44.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances des

(w złotych —

Nr.	Nazwa	liczba polis	suma ubezpiecz.
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Instit tions d'assurances privées.*		
	A. Krajowe. *Polonaises.*		
	1) Spółki Akcyjne. — *Sociétés anonymes.*		
1	Poznańsko - Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	1	2.376.300
	1 zakł. akc. kraj.	**1**	**2.376.300**

Zakłady wzajemne większe zagraniczne i

ubezpieczeń „auto-casco„ za rok 1927 i 1928.

Tablica 43.

„auto-casco“ en 1927, 1928

en zlotys).

3		4		5		
Ubezpieczenie z akwizycji własnej *Affaires directes*		Z tego oddano do reasekuracji *Affaires au risque de l'institution*		Pozostało na udział własny *Dont réassurées*		
Produkcja za rok 1928 *Assurances souscrites en 1928*		w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1628 *l'exercice 1928*	Nr.
liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *summes aussurées*	Suma ubezpieczenia *Sommes aussurées*				
959	15.216.900	7.893.635	12.272.500	1.633.988	2.944.400	1
249	3.677.652	1.575.000	3.677.562	675.000	—	2
101	3.041.113	2.388.630	2.567.430	418.221	473.683	3
1.921	58.921.674	867.520	40.382.300	175.080	18.539.374	4
3.230	80.857.339	12.724.785	58.899.882	2.902.289	21.957.457	
272	4.796.277	2.342.625	4.176.118	231.688	620.159	5
518	4.996.119	2.234.371	4.496.507	248.263	499.612	6
790	**9.792.396**	**4.576.996**	**8.672.625**	**479.951**	**1.119.771**	
586	*) —	*) —	*) —	*) —	*) —	7
*) —	*) —	*) —	*) —	322.839	*) —	8
586	**—**	**—**	**—**	**322.839**	**—**	
790	**9.792.396**	**4.576.996**	**8.672.625**	**479.951**	**1.119.771**	
3.230	**80.857.339**	**12.724.785**	**58.899.882**	**2.902.289**	**21.957.457**	
4.606	**90.649.735**	**17.301.781**	**67.572.507**	**3.705.069**	**23.077.228**	

w dziale ubezpieczeń „auto-casco“.

ubezpieczeń „aero-casco“ za rok 1927 i 1928.

Tablica 44.

„aero-casco“ en 1927, 1928.

en zlotys).

2	3.908.300	2.138.670	3.125.440	237.630	237.630	1
2	**3.908.300**	**2.138.670**	**3.125.440**	**237.630**	**237.630**	

publiczne nie pracowały w dziale „aero-casco“.

Tablica 45.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances des

(w złotych —

Nr	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2 Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes* Produkcja za rok 1927 *Assurances souscrites en 1927* liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *sommes assurées*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.* **A. Krajowe.** *Polonaises.* **1) Spółki akcyjne** — *Sociétés anonymes.*		
1	„Port"	9	6.293.769
	1 zakł. akc. kraj.	**9**	**6.293.679**
	B. Zagraniczne. *Étrangères.*		
2	„Allianz" w Berlinie	*) —	*) —
	1 zakł. zagr.	—	—
	1 „ akc. kraj.	**9**	**6.293.769**
	2 „ razem	**9**	**6.293.769**

Zakłady wzajemne większe i publiczne

*) brak danych.

Tablica 46

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances contre le bris des

w złotych —

Nr	Nazwa	liczba polis	suma ubezpiecz.
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.* **A. Krajowe.** *Polonaises.* **1) Spółki akcyjne** — *Sociétés anonymes.*		
1	„Piast"	4.661	18.446.255
2	„Polonia"	4.907	8.158.112
	2 zakł. akc. kraj.	**9.568**	**26.604.367**
	2) Tow. ubezpieczeń wzajemnych (większe). *Sociétés mutuelles.*		
3	„Vesta" Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	—	—
4	Warszawskie Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń Szyb	563	941.836
	2 zakł. wzaj. większe	**563**	**941.836**
	2 „ akc. kraj.	**9.568**	**26.604.367**
	4 „ razem	**10.131**	**27.546.203**

ubezpieczeń maszyn za rok 1927 i 1928. Tablica 45.

machines en 1927, 1928.

en zlotys).

3 Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes*		4 Z tego oddano do reasekuracji *Dont réassurées*		5 Pozostało na udział własny *Affaires au risque de l'institution*		Nr
Produkcja za rok 1928 *Assurances souscrites en 1928.*		w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	
liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *sommes assurées*	Suma ubezpieczenia *Sommes assurées*				
14	15.584.538	5.839.761	14.292.512	454.008	1.292.026	1
14	**15.584.538**	**5.839.761**	**14.292.512**	**454.008**	**1.292.026**	
*) —	*) —	*) —	*) —	*) —	*) —	2
—	—	—	—	—	—	
14	15.584.538	5.839.761	14.292.512	454.008	1.292.026	
14	**15.584.538**	**5.839.761**	**14.292.512**	**454.008**	**1.292.026**	

nie pracowały w dziale ubezpieczeń maszyn.

ubezpieczeń szyb za rok 1927 i 1928. Tablica 46.

glaces et vitres en 1927, 1928.

en zlotys).

5.087	8.737.131	13.834.685	6.552.848	4.611.570	2.184.283	1
5.559	8.957.768	—	—	8.158.112	8.957.768	2
10.646	**17.694.899**	**13.834.685**	**6.552.848**	**12.769.682**	**11.142.051**	
111	132.571	—	88.381	—	44.190	3
573	955.378	—	—	941.836	955.378	4
684	**1.087.949**	—	**88.381**	**941.836**	**999.568**	
10.646	**17.694.899**	**13.834.685**	**6.552.848**	**12.769.682**	**11.142.051**	
11.330	**18.782.848**	**13.834.685**	**6.641.229**	**13.711.518**	**12.141.619**	

Tablica 47. **Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń towarów**

Assurances des marchandises

(w złotych

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	2 Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes* Produkcja za rok 1927 *Assurances souscrites en 1927* liczba polis *polices*	suma ubezpiecz. *sommes assurées*
	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.* A. Krajowe. *Polonaises.* 1) Spółki akcyjne. — *Sociétés anonymes.*		
1	Europejskie Towarzystwo Ubezpieczeń	15.469	18.479.665
	1 zakł. akc. kraj.	15.469	18.479.665

Zakłady wzajemne większe, zagraniczne i publiczne nie pracowały

Tablica 48. **Produkcja ubezpieczeń w dziale**

Assurances contre

(w złotych

	I. Prywatne zakłady ubezpieczeń. *Institutions d'assurances privées.* A. Krajowe. *Polonaises.* 1) Spółki akcyjne. — *Sociétés anonymes.*		
1	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	—	—
	1 zakł. akc. kraj.	—	—

Zakłady wzajemne większe, zagraniczne i publiczne

i pakunków podróżnych za rok 1927 i 1928. Tablica 47.

et bagages en 1927, 1928.

en zlotys).

3		4		5		
Ubezpieczenia z akwizycji własnej *Affaires directes*		Z tego oddano do reasekuracji *Dont réassurées*		Pozostało na udział własny *Affaires au risque de l'institution*		Nr
Produkcja za rok 1928 *Assurances souscrites en 1928*		w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	
liczba polis *Polices*	suma ubezpiecz. *Sommes assurées*	Suma ubezpieczenia *Sommes assurées*				
16.690	32.975.000	14.783.732	26.380.000	3.695.933	6.595.000	1
16.690	**32.975.000**	**14.783.732**	**26.380.000**	**3.695.933**	**6.595.000**	

w dziale ubezpieczeń towarów i pakunków podróżnych.

ubezpieczeń „chômage“ za rok 1928. Tablica 48.

„chomage“ en 1928.

en zlotys).

43	16.141.521	—	14.962.617	—	1.178.904	1
43	**16.141.521**	—	**14.962.617**	—	**1.178.904**	

nie pracowały w dziale nbezpieczeń „chômage“.

Tablica 49.

Mniejsze zakłady ubez

Petites sociétés

Bilans przy koń

Bilan à la fin de

(w złotych —

Nr.	1 Zakłady ubezpieczeń *Institutions d'assurances* Nazwa *Nom*	Miejscowość *Siège social*	2 Stan Gotówka w kasie *En caisse*	3 Instytucje kredytowe *Institutions de crédit*
	Dział ubezpieczeń od ognia. *Assurances contre l'incendie.*			
1	Tow. Wzaj. Ubezp. ruchomości od ognia w Książkach . .	Książki (pow. Wąbrzeski)	1.117	10.474
2	Tow. Wzaj. Pomocy w wypadkach pożaru w Paproci . .	Paproć (pow. Nowy-Tomyśl) . .	1.121	58.415
3	Tow. Wzaj. Pomocy w wypadkach pożaru w Boruji Starej .	Boruja Stara (pow. Wolsztyński) .	2.682	—
4	Tow. Wzaj. Pomocy w wyp. pożaru w Jastrzębsku Starem .	Jastrzębsko Stare (p.Nowy-Tomyśl)	159	3.559
5	Spółka na zabezpieczenie wiatraków w Kościanie	Kościan (woj. Poznańskie)	36	4.883
6	Stowarzyszenie Św. Florjana w Poznaniu	Poznań	1.687	8.806
7	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń budynków od ognia w Książkach .	Książki (pow. Wąbrzeski)	—	—
8	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń nieruchomości od ognia w Myśliwcu .	Myśliwiec(pow. Wąbrzeski) . . .	44	83.663
9	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń ruchomości od ognia w Myśliwcu. .	,, ,, ,, ...	2.380	84.443
10	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń od ognia w obszarze Drwęcy . . .	Kopanino (pow. Toruński) . . .	—	11.955
11	Wąbrzeski Związek Młynarski Ubezpieczeń od ognia . . .	Wąbrzeźno (woj. Pomorskie) . . .	132	2.005
12	Wielkopolskie Tow. Wzaj. Ubezp. wiatraków w Gnieźnie . .	Gniezno	124	12.564
13	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń od pożarów w Przychodzku . . .	Przychodzk (pow. Nowy-Tomyśl) .	641	500
	13 zakł. ubezp. od ognia .		**10.123**	**281.267**
	Dział ubezpieczeń zwierząt rzeźnych. *Assurances du bétail de boucherie.*			
14	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń bydła rzeźnego w Bydgoszczy . .	Bydgoszcz	4.428	7.962
15	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń przeciw wągrzycy świń we Lwowie	Lwów	5.632	—
16	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń bydła w Inowrocławiu	Inowrocław	481	—
17	Cechowe Tow. Wzaj. Ub. przeciw wągrzycy świń w Lublinie.	Lublin	148	21.093
	4 zakł. ubezp. zwierząt rzeźnych .		**10.689**	**29.055**
	Dział ubezpieczeń żywego inwentarza. *Assurances contre la mortalité du bétail.*			
18	Stow. Ubezp. Wzajemnych żywego inwentarza „Gospodarz".	Bohorodczany (pow. Stanisławowski)	268	683
	1 zakł. ubezp. żywego inwentarza .		**268**	**683**
	4 ,, ,, zwierząt rzeźnych .		**10.689**	**29.055**
	13 ,, ,, od ognia		**10.123**	**281.267**
	18 ,, ,, razem		**21.080**	**311.005**

pieczeń wzajemnych.
d'assurances mutuelles.

Tablica 49.

cu roku 1928.
l'exercice 1928.

en zlotys).

4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
czynny — *Actif*					Stan bierny — *Passif*							
Papiery procentowe własne z kuponami bieżącemi *Valeurs de l'entreprise y compris coupons courants*	Dłużnicy *Débiteurs*	Inne aktywa *Divers*	Strata *Perte*	Razem *Total*	Fundusz zakładowy *Fond emprunté*	Fundusz zapasowy *Réserve statuaire*	Szkody nieuregulowane *Sinistres à régler*	Wierzyciele *Créditeurs*	Inne pasywa *Divers*	Zysk *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
—	2.935	—	—	14.526	—	7.106	—	—	4.197	3.223	14.526	1
—	—	—	—	59.536	—	44.501	—	—	—	15.035	59.536	2
—	—	—	—	2.682	—	1.533	—	—	—	1.149	2.682	3
—	—	—	—	3.718	—	3.718	—	—	—	—	3.718	4
302	931	—	—	6.152	—	4.567	—	—	—	1.585	6.152	5
—	65.020	—	—	75.513	—	69.998	—	564	—	4.951	75.513	6
—	—	—	7.587	7.587	—	4.652	—	2.935	—	—	7.587	7
—	4.830	1.376	—	89.913	—	80.755	6.675	—	—	2.483	89.913	8
—	2.597	—	—	89.420	—	76.818	—	—	—	12.602	89.420	9
1.680	1.482	—	—	15.117	—	9.260	—	—	—	5.857	15.117	10
—	2.330	—	—	4.467	—	2.005	1.598	—	—	864	4.467	11
100	1.000	—	—	13.788	—	10.037	—	—	—	3.751	13.788	12
—	—	—	—	1.141	—	—	—	—	—	1.141	1.141	13
2.082	**81.125**	**1.376**	**7.587**	**383.560**	—	**314.950**	**8.273**	**3.499**	**4.197**	**52.641**	**383.560**	
—	5.000	—	—	17.390	—	9.066	—	—	—	8.324	17.390	14
—	—	—	—	5.632	—	2.755	—	—	—	2.877	5.632	15
—	—	—	—	481	—	—	—	—	—	481	481	16
447	—	1.623	—	23.311	2.000	8.978	—	—	—	12.333	23.311	17
447	**5.000**	**1.623**	—	**46.814**	**2.000**	**20.799**	—	—	—	**24.015**	**46.814**	
—	—	—	—	951	—	827	—	—	—	124	951	18
—	—	—	—	**951**	—	**827**	—	—	—	**124**	**951**	
447	**5.000**	**1.623**	—	**46.814**	**2.000**	**20.799**	—	—	—	**24.015**	**46.814**	
2.082	**81.125**	**1.376**	**7.587**	**383.560**	—	**314.950**	**8.273**	**3.499**	**4.197**	**52.641**	**383.560**	
2.529	**86.125**	**2.999**	**7.587**	**431.325**	**2.000**	**336.576**	**8.273**	**3.499**	**4.197**	**76.780**	**431.325**	

Tablica 50.

Mniejsze zakłady ubez

Petites sociétés

Rachunek wpływów

Compte de profits

(w złotych —

Nr.	Zakłady ubezpieczeń / *Institutions d'assurances* — Nazwa / *Nom*	Miejscowość / *Siège social*	WPŁYWY: Zbiór Składek / *Primes*	WPŁYWY: Wpisowe / *Droit d'enregistrement*
	1		2	3
	Dział ubezpieczeń od ognia. *Assurances contre l'incendie.*			
1	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń ruchomości od ognia w Książkach	Książki (powiat Wąbrzeski)	14.098	—
2	Tow. Wzaj. Pomocy w wypadkach pożaru w Paproci . .	Paproć (pow. Nowy Tomyśl) . . .	34.463	165
3	Tow. Wzaj. Pom. w wypadkach pożaru w Boruji Starej .	Boruja Stara (pow. Wolsztyński) .	1.730	12
4	Tow. Wzaj. Pom. w wyp. pożaru w Jastrzębsku Starem . .	Jastrzębsko Stare (p. Nowy Tomyśl)	16.310	33
5	Spółka na zabezpieczenie wiatraków w Kościanie	Kościan (woj. Poznańskie)	1.160	18
6	Stowarzyszenie św. Florjana w Poznaniu.	Poznań	11.824	—
7	Tow. Wzaj. Ubezp. budynków od ognia w Książkach . .	Książki (pow. Wąbrzeski)	13.157	—
8	Tow. Wzaj. Ubezp. nieruchomości od ognia w Myśliwcu.	Myśliwiec (pow. Wąbrzeski)	24.771	—
9	Tow. Wzaj. Ubezp. ruchomości od ognia w Myśliwcu . .	„ „ „	25.575	—
10	Tow. Wzaj. Ubezp. od ognia w obszarze Drwęcy	Kopanino (pow. Toruński)	5.718	—
11	Wąbrzeski Związek Młynarski Ubezpieczeń od ognia . .	Wąbrzeźno (woj. Pomorskie) . . .	1.631	—
12	Wielkopolskie Tow. Wzaj. Ubezp. wiatraków w Gnieźnie .	Gniezno.	7.575	12
13	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń od pożarów w Przychodzku . .	Przychodzk (pow. Nowy Tomyśl) .	1.062	8
	13 zakł. ubezp. od ognia		**159.074**	**248**
	Dział ubezpieczeń zwierząt rzeźnych. *Assurances du bétail de boucherie.*			
14	Tow. Wzaj. Ubezp. bydła rzeźnego w Bydgoszczy . . .	Bydgoszcz	29.900	540
15	Tow. Wzaj. Ubezp. przeciw wągrzycy świń we Lwowie	Lwów	60.594	45
16	Tow. Wzaj. Ubezp. bydła w Inowrocławiu	Inowrocław	9.125	100
17	Cech. Tow. Wz. Ub. przeciw wągrzycy świń w Lublinie . .	Lublin	27.681	75
	4 zakł. ubezp. zwierząt rzeźnych		**127.300**	**760**
	Dział ubezpieczeń żywego inwentarza. *Assurances contre la mortalité du bétail.*			
18	Stow. Ubezp. Wzaj. żywego inwentarza „Gospodarz" . .	Bohorodczany (p. Stanisławowski) .	320	28
	1 zakł. ubezp. żywego inwentarza.		**320**	**28**
	4 „ „ zwierząt rzeźnych		**127.300**	**760**
	13 „ „ od ognia		**159.074**	**248**
	18 „ „ razem		**286.694**	**1.036**

UWAGI: [1]) odpisy na fundusz zapasowy; [2]) w tej liczbie zł 17.367.—nadwyżka dochodów za r. 1927 i zł 4.581.—nadwyżka z rozwiązania rachunku złotych w złocie; [3]) w tej liczbie zł 21.199.—odpisy na fundusz zapasowy; [4]) w tej liczbie zł 6.544.—odsetki; [5]) w tej liczbie zł 5.965.—odsetki; [6]) w tej liczbie zł 2.114.—nadwyżka dochodów z r. 1927; [7]) nadwyżka do-

pieczeń wzajemnych. **Tablica 50.**

d'assurances mutuelles.

i wydatków za rok 1928.

et pertes.

en zlotys).

4	5	6	7	8	9	10	11	12	
RECETTES			WYDATKI — *DÉPENSES*						
Inne wpływy *Recettes diverses*	Strats *Perte*	Razem *Total*	Odszkodowania *Sinistres*	Składki przakazane reasekuratorom *Primes pour réassurances cedées*	Koszty administracji *Frais d'administration*	Inne wydatki *Dépenses diverses*	Zyski *Bénéfice*	Razem *Total*	Nr.
3.473	—	17.571	9.465	—	3.294	[1]) 1.589	3.223	17.571	1
[2]) 24.147	—	58.775	16.162	—	6.134	[2]) 21.444	15.035	58.775	2
—	—	1.742	57	—	484	52	1.149	1.742	3
109	—	16.452	12.350	—	384	—	3.718	16.452	4
992	—	2.170	55	—	530	—	1.585	2.170	5
4.720	—	16.544	360	6.736	4.497	—	4.951	16.544	6
1.644	7.587	22.388	19.877	—	2.511	—	—	22.388	7
[4]) 8.931	—	33.702	22.805	—	7.626	788	2.483	33.702	8
[5]) 9.059	—	34.634	12.219	—	9.306	507	12.602	34.634	9
819	—	6.537	150	—	530	—	5.857	6.537	10
[6]) 2.284	—	3.915	1.801	—	1.250	—	864	3.915	11
747	—	8.334	570	—	3.814	199	3.751	8.334	12
[7]) 363	—	1.433	—	—	292	—	1.141	1.433	13
57.288	**7.587**	**224.197**	**95.871**	**6.736**	**40.652**	**24.579**	**56.359**	**224.197**	
[8]) 31.989	—	62.429	42.852	—	7.253	[9]) 4.000	8.324	62.429	14
[10]) 67.521	—	128.160	119.359	—	5.924	—	2.877	128.160	15
[11]) 8.403	—	17.628	14.253	—	2.894	—	481	17.628	16
[12]) 3.222	—	30.978	11.688	—	6.958	—	12.332	30.978	17
111.135	—	**239.195**	**188.152**	—	**23.029**	**4.000**	**24.014**	**239.195**	
80	—	428	84	210	9	—	125	428	18
80	—	**428**	**84**	**210**	**9**	—	**125**	**428**	
111.135	—	**239.195**	**188.152**	—	**23.029**	**4.000**	**24.014**	**239.195**	
57.288	**7.587**	**224.197**	**95.871**	**6.736**	**40.652**	**24.579**	**56.359**	**224.197**	
168.503	**7.587**	**463.820**	**284.107**	**6.946**	**63.690**	**28.579**	**80.498**	**463.820**	

chodów z r. 1927; [8]) w tej iczbie zł 8.289. — nadwyżka dochodów z r. 1927 i zł 21.485. — dochód ze sprzedaży mięsa; [9]) odpisy na fundusz zapasowy; [10]) wpływy na przetworzone zarażone mięso i padlinę; [11]) w tej liczbie zł 5.657. — dochód ze sprzedaży mięsa i zł 2.746. — nadwyżka dochodów z r. 1927; [12]) w tej liczbie zł 2.452. — dochód ze sprzedaży mięsa.

Tablica 51.

Mniejsze zakłady
Petites sociétés
Produkcja ubez
Assurances
(w złotych —

Nr.	Zakady ubezpieczeń / Institutions d'assurances: Nazwa / Nom	Miejscowość / Siège social	Ubezpieczenia / Affaires — Produkcja za 1927 / Assurances souscrites en 1927: liczba polis / polices	suma ubezpiecz. / Sommes assurées
	1		2	3
	Dział ubezpieczeń od ognia. *Assurances contre l'incendie.*			
1	Tow. Wzaj. Ubezp. ruchomości od ognia w Książkach . .	Książki (pow. Wąbrzeski)	1.239	7.942.850
2	Tow. Wzaj. Pomocy w wypadkach pożaru w Paproci . .	Paproć (pow. Nowy Tomyśl) . .	1.964	44.227.610
3	Tow. Wzaj. Pomocy w wypadkach pożaru w Boruji Starej	Boruja Stara (pow. Wolsztyński) .	340	6.819.134
4	Tow. Wzaj. Pomocy w wyp. pożaru w Jastrzębsku Starem.	Jastrzębsko Stare (p. Nowy Tomyśl)	287	4.941.960
5	Spółka na zabezpieczenie wiatraków w Kościanie	Kościan (woj. Poznańskie) . . .	56	119.400
6	Stowarzyszenie św. Florjana w Poznaniu.	Poznań	313	6.762.158
7	Tow. Wzaj. Ubezp. budynków od ognia w Książkach . . .	Książki (pow. Wąbrzeski)	1.391	7.573.150
8	Tow. Wzaj. Ubezp. nieruchomości od ognia w Myśliwcu .	Myśliwiec (pow. Wąbrzeski) . . .	3.148	8.102.250
9	Tow. Wzaj. Ubezp. ruchomości od ognia w Myśliwcu . .	„ „ „ . . .	2.730	8.066.000
10	Tow. Wzaj. Ubezp. od ognia w obszarze Drwęcy	Kopanino (pow. Toruński) . . .	228	1.436.265
11	Wąbrzeski Związek Młynarski Ubezp. od ognia	Wąbrzeźno (woj. Pomorskie). . .	71	331.200
12	Wielkopolskie Tow. Wzaj. Ubezp. wiatraków w Gnieźnie .	Gniezno.	236	827.395
13	Tow. Wzaj. Ubezp. od pożarów w Przychodzku	Przychodzk (pow. Nowy Tomyśl)	247	1.474.935
	13 zakł. ubezp. od ognia		**12.250**	**98.624.307**
	Dział ubezpieczeń zwierząt rzeźnych. *Assurances du bétail de boucherie.*	**W ubezpieczeniach zwierząt rzeźnych niema określo rodzajów zwierząt rzeźnych;**		
	Dział ubezpieczeń żywego inwentarza. *Assurances contre la mortalité du bétail.*			
14	Stow. Ubezp. Wzaj. żywego inwentarza „Gospodarz" . . .	Bohorodczany (p. Stanisławowski) .	18	10.200
	1 zakł. ubezp. żywego inwentarza . . .		**18**	**10.200**
	13 „ „ od ognia		**12.250**	**98.624.307**
	14 „ „ razem		**12.268**	**98.634.507**

ubezpieczeń wzajemnych. **Tablica 51.**
d'assurances mutuelles.
pieczeń w roku 1928.
souscrites en 1928.
en zlotys).

4	5	6	7	8	9	
z akwizycji własnej *directes*		Z tego oddano do reasekuracji *Dont réassurées*		Pozostało na udział własny *Affaires au risque de l'institution*		Nr.
Produkcja za rok 1928 *Assurances souscrites en 1928*		w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	w roku 1927 *l'exercice 1927*	w roku 1928 *l'exercice 1928*	
liczba polis *polices*	suma ubezpieczenia *Sommes assurées*	Suma ubezpieczenia *Sommes assurées*				
1.274	14.681.318	—	—	7.942.850	14.681.318	1
1.955	44.567.402	—	—	44.227.610	44.567.402	2
385	7.415.128	—	—	6.819.134	7.415.128	3
271	5.012.610	—	—	4.941.960	5.012.610	4
57	117.400	—	—	119.400	117.400	5
326	6.742.349	3.977.671	3.841.040	2.784.487	2.901.309	6
1.415	13.693.694	—	—	7.573.150	13.693.694	7
2.598	8.368.550	—	—	8.102.250	8.368.550	8
2.598	8.368.550	—	—	8.066.000	8.368.550	9
223	1.429.513	—	—	1.436.265	1.429.513	10
64	262.000	—	—	331.200	262.000	11
233	795.755	—	—	827.395	795.755	12
251	1.649.135	—	—	1.474.935	1.649.135	13
11.650	**113.103.404**	**3.977.671**	**3.841.040**	**94.646.636**	**109.262.364**	

nych sum ubezpieczenia; składka pobierana jest na zasadzie statutów od sztuki poszczególnych odszkodowanie ustala się na zasadzie rzeczywistej szkody.

13	11.600	5.100	7.612	5.100	3.988	14
13	**11.600**	**5.100**	**7.612**	**5.100**	**3.988**	
11.650	**113.103.404**	**3.977.671**	**3.841.040**	**94.646.636**	**109.262.364**	
11.663	**113.115.004**	**3.982.771**	**3.848.652**	**94.651.736**	**109.266.352**	

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Decembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 52.

Województwo Białostockie. — *Département de Białystok.*

Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*: Ilość *Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość *Nombre*: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant* (w złotych — *en zlotys*): oszacowania *d'évaluation*	Wysokość *Montant* (w złotych — *en zlotys*): ubezpieczenia *d'assurance*	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif* (w złotych — *en zlotys*)	Pożary — *Incendies*: Ilość *Nombre*: pożarów *des incendies*	Ilość *Nombre*: nieruchomości *des immeubles* płonących *incendiés*	Ilość *Nombre*: budowli *des bâtiments* płonących *incendiés*	Wysokość *Montant* płonących budowli *des bâtiments incendiés* (w złotych — *en zlotys*): oszacowania *d'évaluation*	Wysokość *Montant* płonących budowli *des bâtiments incendiés* (w złotych — *en zlotys*): ubezpieczenia *d'assurance*	Szkoda pogorzelowa *Sinistre*	Odszkodowanie *Dédommagement*
miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	14	53	134.270	125.230	927	1	1	2	8.820	8.820	669	669
	Świątynie — *Églises*	84	310	5.726.740	5.204.340	2.949	1	1	1	9.920	9.920	166	166
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	198	730	9.719.440	8.268.330	7.696	2	2	2	131.230	111.700	461	308
	Wszelkie inne — *Touts autres*	8.487	28.863	118.023.590	102.772.690	201.502	78	87	113	2.027.910	1.690.110	52.571	47.997
	Razem — *Total*	8.783	29.956	133.604.040	116.370.590	213.074	82	91	118	2.177.880	1.820.550	53.867	49.140
miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	100	306	585.440	585.410	6.791	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	218	734	10.118.080	10.018.060	11.832	1	1	1	6.040	6.040	150	150
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	340	807	4.817.470	4.732.680	12.167	2	2	2	9.060	9.060	178	178
	Wszelkie inne — *Touts autres*	19.295	54.322	80.168.850	77.497.420	451.045	63	85	148	240.680	222.420	78.510	74.538
	Razem — *Total*	19.953	56.169	95.689.840	92.833.600	481.835	66	88	151	255.780	237.520	78.838	74.866
osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	33	68	184.080	184.080	2.037	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	197	647	7.129.460	7.084.140	11.640	1	1	1	7.350	7.350	4.316	4.316
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	185	370	1.226.830	1.221.200	5.507	1	2	2	3.930	3.930	1.223	1.223
	Wszelkie inne — *Touts auttres*	10.409	26.497	29.140.960	28.753.480	229.492	26	105	207	236.420	234.730	158.660	158.610
	Razem — *Total*	10.824	27.582	37.681.330	37.242.900	248.676	28	108	210	247.700	246.010	164.199	164.149
miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	1.248	11.145	55.457.070	49.400.880	221.073	20	20	27	222.950	218.500	143.917	140.762
	Przemysłowe — *Industriels*	1	2	4.790	4.790	76	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	609	1.646	3.430.080	3.429.510	37.977	6	6	6	32.860	32.860	26.912	26.912
	Świątynie — *Églises*	356	1.523	14.269.250	14.263.160	20.410	2	2	3	5.470	5.470	5.452	5.452
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	691	1.546	5.139.430	5.139.430	14.476	1	1	1	2.380	2.380	836	836
	Wszelkie inne — *Touts autres*	175.594	577.142	466.486.230	466.385.250	2.829.642	430	1.072	2.198	1.693.890	1.692.030	1.543.422	1.540.971
	Razem — *Total*	178.499	593.004	544.786.850	538.623.020	3.123.654	459	1.101	2.235	1.957.550	1.951.240	1.720.539	1.714.933
	Ogółem — Total général	**218.059**	**706.711**	**811.762.060**	**785.070.110**	**4.067.239**	**635**	**1.388**	**2.714**	**4.638.910**	**4.255.320**	**2.017.443**	**2.003.088**

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Decembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 53.

Województwo Kieleckie — *Département de Kielce.*

Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*: Ilość *Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość *Nombre*: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant*: oszacowania *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość *Montant*: ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif* (w złotych — *en zlotys*)	Pożary — *Incendies*: Ilość *Nombre*: pożarów *des incendies*	Ilość płonących *incendiés*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość płonących *incendiés*: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant* płonących budowli *des bâtiments incendiés*: oszacowania *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość płonących budowli: ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Szkoda pogorzelowa *Sinistre* (w złotych — *en zlotys*)	Odszkodowanie *Dédommagement* (w złotych — *en zlotys*)
miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	3	14	21.780	21.780	162	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	38	151	6.598.730	6.598.730	3.251	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	230	1.193	16.156.740	15.983.760	10.891	—	—	—	—	—	—	—
	Wszelkie inne — *Touts autres*	11.473	50.546	263.110.480	248.838.960	263.335	53	114	239	1.496.150	1.411.910	135.182	133.677
	Razem — *Total*	11.744	51.904	285.887.730	271.443.230	277.639	53	114	239	1.496.150	1.411.910	135.182	133.677
miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	2	8	9.460	9.460	78	1	1	5	3.550	3.550	2.145	2.145
	Młyńskie — *Moulins*	33	118	258.540	256.820	2.683	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	74	307	8.065.010	8.065.010	5.321	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	371	1.177	9.143.750	9.143.750	13.602	1	1	1	7.460	7.460	153	153
	Wszelkie inne — *Touts autres*	16.566	46.494	92.663.570	91.379.400	358.724	56	106	162	448.650	448.650	132.539	132.539
	Razem — *Total*	17.046	48.104	110.140.330	108.854.440	380.408	58	108	168	459.660	459.660	134.837	134.837
osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	2	8	8.560	8.560	113	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	68	199	485.440	485.440	4.875	1	1	1	5.570	5.570	4.536	4.536
	Świątynie — *Églises*	126	607	7.966.300	7.966.300	9.717	—	1	1	2.640	2.640	1.411	1.411
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	415	975	4.003.710	4.003.710	12.555	1	3	3	10.090	10.090	6.580	6.580
	Wszelkie inne — *Touts autres*	21.170	48.451	63.189.980	63.155.000	373.646	45	207	444	624.720	624.720	447.365	447.365
	Razem — *Total*	21.781	50.240	75.653.990	75.619.010	400.906	47	212	449	643.020	643.020	459.892	459.892
miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	2.127	19.968	112.041.630	108.337.150	367.198	33	36	60	461.370	459.100	284.304	282.682
	Przemysłowe — *Industriels*	14	35	70.610	70.610	1.040	1	1	1	220	220	215	215
	Młyńskie — *Moulins*	1.417	4.275	9.157.360	9.068.630	101.152	17	17	21	57.120	54.840	49.131	46.874
	Świątynie — *Églises*	581	2.515	22.226.760	22.226.760	27.341	5	6	11	56.290	56.290	17.758	17.758
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	1.563	4.322	13.809.450	13.809.450	32.537	5	5	8	20.400	20.400	8.263	8.263
	Wszelkie inne — *Touts autres*	262.907	681.053	611.045.620	610.059.870	3.394.911	829	1.687	3.273	2.791.430	2.785.890	2.248.501	2.244.061
	Razem — *Total*	268.609	712.168	768.351.430	763.572.470	3.924.179	890	1.752	3.374	3.386.830	3.376.740	2.608.172	2.599.853
	Ogółem — Total général	319.180	862.416	1.240.033.480	1.219.439.150	4.983.132	1.048	2.186	4.230	5.985.660	5.891.330	3.338.083	3.328.259

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Decembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 54. Województwo Krakowskie. — *Département de Kraków.*

Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*: Ilość *Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant*: oszacowania *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif* (w złotych — *en zlotys*)	Pożary — *Incendies*: pożarów *des incendies*	Ilość *Nombre* płonących *incendiés*: nieruchomości *des immeubles*	budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant* płonących budowli *des bâtiments incendiés*: oszacowania *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Szkoda pogorzelowa *Sinistre* (w złotych — *en zlotys*)	Odszkodowanie *Dédommagement* (w złotych — *en zlotys*)
miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe — *Industriels*	1	3	3.890	3.890	59	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	1	10	6.000	6.000	50	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	101	325	20.943.370	16.147.570	4.979	2	2	3	33.420	31.030	560	489
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	441	1.285	41.205.290	35.252.500	15.130	5	5	5	816.430	753.530	2.144	1.728
	Wszelkie inne — *Touts autres*	8.312	23.059	323.574.380	255.985.670	139.165	58	64	69	4.477.700	3.379.520	33.147	25.891
	Razem — *Total*	8.856	24.682	385.732.930	307.395.630	159.384	65	71	77	5.327.550	4.164.080	35.851	28.108
miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	22	74	146.600	146.600	1.027	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	240	471	12.064.000	10.194.450	6.784	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	1.072	2.180	28.829.610	25.530.780	24.563	2	2	2	138.090	106.990	343	276
	Wszelkie inne — *Touts autres*	30.988	61.674	219.647.250	204.252.410	432.876	86	123	158	2.192.790	1.969.110	426.453	362.548
	Razem — *Total*	32.277	64.399	260.187.460	240.124.240	465.250	88	125	160	2.331.180	2.076.100	436.796	362.824
osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	1	2	2.200	1.470	25	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	15	45	64.210	61.900	474	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	107	226	2.770.130	2.347.130	2.336	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	295	521	2.567.880	2.527.690	3.493	1	1	1	7.710	7.710	90	90
	Wszelkie inne — *Touts autres*	10.198	20.883	32.560.010	31.915.560	113.097	6	15	24	35.190	35.190	22.669	22.670
	Razem — *Total*	10.616	21.677	37.964.430	36.853.750	119.425	7	16	25	42.900	42.900	22.759	22.760
miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	1.064	10.888	75.025.410	53.468.910	109.329	24	24	29	298.960	263.110	211.887	196.429
	Przemysłowe — *Industriels*	5	12	13.580	12.540	195	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	197	571	764.640	761.770	5.928	1	1	1	7.610	5.990	5.837	4.890
	Świątynie — *Églises*	1.452	3.614	28.392.340	25.424.480	30.249	9	10	11	260.510	213.410	6.991	4.695
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	2.886	5.593	20.462.010	20.133.050	23.555	6	6	6	91.310	89.650	15.520	15.499
	Wszelkie inne — *Touts autres*	272.334	640.221	580.456.610	578.791.410	2.157.051	649	887	1.224	1.660.810	1.651.850	1.014.706	1.010.999
	Razem — *Total*	277.938	660.899	705.114.590	678.592.160	2.326.307	689	928	1.271	2.319.200	2.224.010	1.254.911	1.232.512
	Ogółem — Total général	**329.687**	**771.657**	**1.388.999.410**	**1.262.965.780**	**3.070.306**	**849**	**1.140**	**1.533**	**10.020.830**	**8.507.090**	**1.750.347**	**1.646.204**

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Decembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 55.

Województwo Lubelskie — *Département de Lublin.*

Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*: Ilość *Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość *Nombre*: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant*: oszacowanie *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość *Montant*: ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif* (w złotych — *en zlotys*)	Pożary — *Incendiés*: Ilość *Nombre*: pożarów *des incendies*	Ilość *Nombre*: nieruchomości *des immeubles* płonących *incendiés*	Ilość *Nombre*: budowli *des bâtiments* płonących *incendiés*	Wysokość *Montant*: oszacowania *d'évaluation* płonących budowli *des bâtiments incendiés* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość *Montant*: ubezpieczenia *d'assurance* płonących budowli *des bâtiments incendiés* (w złotych — *en zlotys*)	Szkoda pogorzelowa *Sinistre* (w złotych — *en zlotys*)	Odszkodowanie *Dédommagement* (w złotych — *en zlotys*)
miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	4	8	24.960	24.960	312	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	19	75	3.224.110	3.224.110	1.326	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	116	497	9.397.360	9.390.350	5.860	—	—	—	—	—	—	—
	Wszelkie inne — *Touts autres*	3.970	14.064	92.657.600	89.932.040	89.422	11	11	12	332.440	332.440	9.409	9.409
	Razem — *Total*	4.10	14.644	105.304.030	102.571.460	96.920	11	11	12	332.440	332.440	9.409	9.409
miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	7	22	26.550	26.550	308	1	1	2	5.950	5.950	3.004	3.004
	Młyńskie — *Moulins*	38	91	277.920	277.920	3.139	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	81	411	7.481.860	7.481.860	6.361	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	419	1.265	9.893.440	9.860.830	19.424	—	—	—	—	—	—	—
	Wszelkie inne — *Touts autres*	20.088	53.218	99.591.910	98.975.910	529.995	38	77	147	311.440	309.400	119.881	116.963
	Razem — *Total*	20.633	55.007	117.271.680	116.623.070	559.227	39	78	149	317.390	315.350	122.885	119.967
osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	14	38	25.110	25.110	338	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	71	149	545.120	541.300	6.693	3	3	4	17.620	17.620	17.296	17.296
	Świątynie — *Églises*	117	598	8.041.090	8.038.650	10.062	—	1	5	5.990	5.990	5.966	5.966
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	421	915	3.923.960	3.921.320	16.270	—	2	4	9.370	9.370	9.350	9.350
	Wszelkie inne — *Touts autres*	22.538	49.344	63.429.780	63.281.390	508.881	43	222	440	492.420	492.420	453.220	453.220
	Razem — *Total*	23.161	51.044	75.965.060	75.807.770	542.244	46	228	453	525.400	525.400	485.832	485.832
miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	2.082	24.671	141.387.440	133.057.560	484.647	36	39	69	426.940	424.580	271.670	269.552
	Przemysłowe — *Industriels*	77	304	504.730	504.730	5.703	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	1.609	3.280	10.633.460	10.628.820	130.086	14	14	23	73.200	73.200	68.522	68.522
	Świątynie — *Églises*	406	2.233	19.750.720	19.750.720	29.136	3	3	3	1.880	1.880	1.257	1.257
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	1.592	3.718	12.980.330	12.980.330	39.275	3	6	11	12.520	12.520	12.096	12.096
	Wszelkie inne — *Touts autres*	259.511	761.567	653.987.020	653.907.610	4.237.917	566	1.489	3.597	2.858.630	2.885.740	2.678.891	2.678.782
	Razem — *Total*	265.277	795.723	839.243.700	830.829.770	4.926.764	622	1.651	3.703	3.373.170	3.367.920	3.032.436	3.030.206
	Ogółem — Total général	**313.180**	**916.418**	**1.137.784.470**	**1.125.832.070**	**6.125.155**	**718**	**1.968**	**4.317**	**4.548.400**	**4.541.110**	**3.650.562**	**3.645.417**

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Decembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 56. Województwo Lwowskie. — *Département de Lwów.*

Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*: Ilość *Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant* (w złotych — *en zlotys*): oszacowania *d'évaluation*	Wysokość: ubezpieczenia *d'assurances*	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif* (w złotych — *en zlotys*)	Pożary — *Incendies*: Ilość *Nombre*: pożarów *des incendies*	Ilość: nieruchomości *des immeubles* (płonących *incendiés*)	Ilość: budowli *des bâtiments* (płonących *incendiés*)	Wysokość *Montant* płonących budowli *des bâtiments incendiés* (w złotych — *en zlotys*): oszacowania *d'évaluation*	Wysokość: ubezpieczenia *d'assurance*	Szkoda pogorzelowa *Sinistre*	Odszkodowanie *Dédommagement*
miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe—*Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie—*Moulins*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie—*Églises*	24	37	3.412.900	1.785.660	593	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	261	418	26.198.250	21.046.610	7.897	4	4	4	173.180	152.440	802	773
	Wszelkie inne—*Tous autres*	4.820	9.149	167.460.200	146.748.990	70.522	47	47	51	2.567.860	2.268.900	15.883	14.122
	Razem — *Total*	5.105	9.604	197.071.350	169.581.260	79.012	51	51	55	2.741.040	2.421.340	16.685	14.895
miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie—*Moulins*	10	25	69.440	69.440	405	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie—*Églises*	243	444	12.346.060	10.810.800	5.479	—	2	2	11.470	10.350	7.854	7.017
	Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	1.505	3.208	34.672.320	31.777.880	36.787	3	5	5	144.820	144.820	2.225	2.225
	Wszelkie inne — *Touts autres*	44.817	89.173	199.392.310	187.792.760	915.751	108	234	305	1.045.510	947.720	237.116	228.437
	Razem — *Total*	46.575	92.850	246.480.130	230.450.880	658.422	111	241	312	1.201.800	1.102.900	247.195	237.679
osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie —*Moulins*	13	33	58.980	58.980	539	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	115	215	3.913.340	3.555.030	2.561	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	403	793	3.239.730	3.119.920	6.364	1	1	1	19.550	19.550	57	57
	Wszelkie inne — *Touts autres*	12.334	22.717	27.456.610	26.970.370	145.230	27	121	163	502.790	466.370	215.273	202.077
	Razem — *Total*	12.865	23.758	34.668.660	33.704.300	154.694	28	122	164	522.340	485.920	215.330	202.134
miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie— *De la grande propriété rurale*	2.301	14.727	74.095.930	56.463.030	124.981	17	17	20	248.890	204.510	39.551	28.675
	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie —*Moulins*	85	218	308.050	305.480	2.511	2	2	2	6.620	6.080	5.418	5.041
	Świątynie — *Églises*	1.671	2.980	27,993,950	24.859.700	26.668	7	10	16	63,000	60.410	22.387	19.888
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	5.374	11.877	31,870,480	29.871,600	55.669	12	13	15	27.080	27.080	10.684	10.684
	Wszelkie inne — *Touts autres*	384.504	978.653	674,017,640	658.254,290	3,059.638	816	1460	2.604	1.880.070	1.817.460	1.399,042	1.359.815
	Razem — *Total*	393.935	1008455	808,286,050	769.754,100	3.269.467	854	1.502	2.657	2.225,660	2.115.540	1.477,082	1.424.103
	Ogółem — Total général	458.480	1134667	1.286.506.190	1.203.490.540	4.161.595	1.044	1.916	3.188	6.690.840	6.125.700	1.956.292	1.878.810

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Decembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 57.

Województwo Łódzkie — *Département de Łódź.*

Grupa terytorjalna — *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości — *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*: Ilość — *Nombre*: nieruchomości — *des immeubles*	Ilość: budowli — *des bâtiments*	Wysokość — *Montant*: oszacowania — *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość: ubezpieczenia — *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Roczna składka taryfowa — *Prime annuelle du tarif* (w złotych — *en zlotys*)	Pożary — *Incendies*: Ilość — *Nombre*: pożarów — *des incendies*	Ilość płonących — *incendiés*: nieruchomości — *des immeubles*	Ilość płonących: budowli — *des bâtiments*	Wysokość — *Montant* płonących budowli — *des bâtiments incendiés*: oszacowania — *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość płonących budowli: ubezpieczenia — *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Szkoda pogorzelowa — *Sinistre* (w złotych — *en zlotys*)	Odszkodowanie — *Dédommagement* (w złotych — *en zlotys*)
miasta większe — *grandes villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	9	66	458.090	355.820	932	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	67	443	12.260.580	11.630.130	5.040	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	178	978	29.075.880	28.510.390	15.196	2	2	3	648.840	648.840	1.044	1.044
	Wszelkie inne — *Touts autres*	12.798	64.797	627.431.770	591.829.120	452.859	96	108	162	7.691.540	7.374.950	91.179	89.760
	Razem — *Total*	13.052	66.284	669.226.320	632.325.460	474.027	98	110	165	8.340.380	8.023.790	92.223	90.804
miasta mniejsze — *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	1	4	5.570	5.570	71	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	119	288	956.040	910.120	9.555	1	1	1	5.300	5.300	179	179
	Świątynie — *Églises*	131	1.007	11.006.700	11.006.700	8.633	—	1	1	660	660	80	80
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	355	1.278	8.860.760	8.790.260	9.900	2	2	2	3.160	2.980	1.673	1.636
	Wszelkie inne — *Touts autres*	16.596	66.053	131.406.870	130.128.520	382.532	64	146	358	488.190	487.790	196.876	196.876
	Razem — *Total*	17.202	68.630	152.235.940	150.841.170	410.691	67	150	362	497.310	496.730	196.808	198.771
osady miejskie — *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	44	141	377.900	355.080	3.564	1	1	1	7.330	7.330	7.039	7.039
	Świątynie — *Églises*	75	549	5.455.530	5.455.530	5.207	—	1	1	12.670	12.670	215	215
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	143	426	1.660.040	1.653.760	2.989	1	1	1	36.380	36.380	15	15
	Wszelkie inne — *Touts auttres*	7.640	23.803	30.311.350	30.276.730	134.930	33	128	249	278.790	275.710	203.737	203.099
	Razem — *Total*	7.902	24.919	37.804.820	37.741.100	146.690	35	131	252	335.170	332.090	211.006	210.368
miejscowości wiejskie — *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	1.195	22.059	135.675.320	127.986.050	404.035	48	50	91	480.030	458.860	275.224	265.606
	Przemysłowe — *Industriels*	2	16	16.720	16.720	238	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	1.563	5.042	12.393.260	11.390.140	112.573	38	39	55	222.980	209.690	182.895	174.092
	Świątynie — *Églises*	387	2.558	21.834.660	21.821.200	27.370	2	3	12	19.990	19.990	9.021	9.021
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	1.515	4.278	12.646.300	12.477.240	24.471	5	7	11	35.900	35.900	15.613	10.639
	Wszelkie inne — *Touts autres*	172.512	561.696	497.466.270	496.959.930	2.550.258	774	1.346	3.138	2.541.520	2.507.040	1.922.372	1.905.548
	Razem — *Total*	177.174	595.649	680.032.530	670.651.280	3.118.945	867	1.445	3.307	3.300.420	3.231.480	2.405.125	2.364.906
	Ogółem — Total général	215.330	755.482	1.539.299.610	1.491.559.010	4.150.353	1.067	1.836	4.086	12.473.280	12.084.090	2.907.162	2.864.849

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Décembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 58.

Województwo Nowogródzkie — *Département de Nowogródek.*

Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*: Ilość *Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant*: oszacowania *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość: ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif* (w złotych — *en zlotys*)	Pożary — *Incendies*: Ilość *Nombre*: pożarów *des incendies*	Ilość: nieruchomości *des immeubles* (płonących *incendiés*)	Ilość: budowli *des bâtiments* (płonących *incendiés*)	Wysokość *Montant*: oszacowania *d'évaluation* płonących budowli *des bâtiments incendiés* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość: ubezpieczenia *d'assurance* płonących budowli *des bâtiments incendiés* (w złotych — *en zlotys*)	Szkoda pogorzelowa *Sinistre* (w złotych — *en zlotys*)	Odszkodowanie *Dédommagement* (w złotych — *en zlotys*)
miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe—*Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie—*Moulins*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie—*Églises*	2	8	46.430	46.430	163	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	14	26	114.870	114.870	897	—	—	—	—	—	—	—
	Wszelkie inne—*Tous autres*	1.830	3.509	8.463.370	8.460.050	69.066	3	3	3	3.180	3.180	425	425
	Razem — *Total*	1.846	3.543	8.624.670	8.621.350	70.126	3	3	3	3.180	3.180	425	425
miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie—*Moulins*	10	14	45.440	45.440	589	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie—*Églises*	41	134	2.055.680	2.055.680	2.480	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	180	390	2.609.760	2.595.090	8.565	—	1	2	32.660	21.770	230	154
	Wszelkie inne — *Touts autres*	5.796	12.979	26.676.300	26.468.870	173.343	23	43	63	224.160	224.160	45.689	45.664
	Razem — *Total*	6.027	13.517	31.387.180	31.165.080	184.977	23	44	65	256.820	245.930	45.919	45.818
osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	18	31	118.700	118.700	1.404	1	1	1	3.850	3.850	3.838	3.838
	Świątynie — *Églises*	117	381	2.713.670	2.713.670	6.919	—	1	1	5.580	5.580	5.516	5.516
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	229	425	2.030.550	2.028.760	10.596	2	2	2	7.270	7.270	1.345	1.345
	Wszelkie inne — *Touts autres*	9.970	19.226	26.727.370	26.688.600	276.913	24	71	96	164.650	164.350	105.392	104.825
	Razem — *Total*	10.334	20.063	31.590.290	31.549.130	295.832	27	75	100	181.350	181.050	116.091	115.524
miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	1.804	12.855	39.029.910	38.598.810	296.082	30	30	38	128.440	122.910	101.733	96.207
	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	466	1.206	2.907.840	2.907.280	33.958	1	1	1	1.560	1.560	1.489	1.489
	Świątynie — *Églises*	454	1.311	5.788.890	5.788.890	14.278	3	3	4	6.860	6.860	6.821	6.820
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	836	1.223	2.673.720	2.673.720	14.197	7	7	7	5.810	5.810	5.075	5.075
	Wszelkie inne — *Touts autres*	140.433	367.923	302.266.950	302.253.790	2.351.284	417	1.098	1.939	1.587.150	1.560.680	1.449.064	1.424.401
	Razem — *Total*	143.993	384.518	352.667.310	352.222.490	2.709.799	458	1.139	1.989	1.729.820	1.697.820	1.564.182	1.533.992
	Ogółem — *Total général*	162.200	421.641	424.269.450	423.558.050	3.260.734	511	1.261	2.157	2.171.170	2.127.980	1.726.616	1.695.759

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Decembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 59.

Województwo Poleskie — *Département de Polesie.*

Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*: Ilość *Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość *Nombre*: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant* (w złotych — *en zlotys*): oszacowania *d'évaluation*	Wysokość *Montant*: ubezpieczenia *d'assurance*	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif*	Pożary — *Incendies*: Ilość *Nombre*: pożarów *des incendies*	Ilość płonących *des incendiés*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość płonących: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant* płonących budowli *des bâtiments incendiés* (w złotych — *en zlotys*): oszacowania *d'évaluation*	ubezpieczenia *d'assurance*	Szkoda pogorzelowa *Sinistre*	Odszkodowanie *Dédommagement*
miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe—*Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie—*Moulins*	1	1	2.790	2.790	32	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie—*Églises*	39	65	766.600	744.940	905	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	40	91	1.727.920	1.727.920	1.831	1	1	1	4.770	4.770	4.242	4.242
	Wszelkie inne—*Tous autres*	2.632	6.077	26.044.730	23.989.450	66.811	9	10	11	72.370	72.370	11.785	11.785
	Razem — *Total*	2.712	6.234	28.542.040	26.465.100	69.579	10	11	12	77.140	77.140	16.027	16.027
miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie—*Moulins*	33	40	101.550	101.550	1.347	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie—*Églises*	207	410	5.138.680	5.081.180	8.959	1	1	1	600	600	575	575
	Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	158	348	1.984.590	1.855.360	9.439	—	1	1	27.390	18.260	676	451
	Wszelkie inne — *Touts autres*	13.901	32.481	56.704.550	53.979.470	412.299	61	101	153	499.080	448.630	91.895	86.181
	Razem — *Total*	14.299	33.279	63.929.370	61.017.560	432.044	62	103	155	527.070	467.490	93.146	87.207
osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie —*Moulins*	21	24	67.660	67.660	945	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	180	368	1.963.400	1.901.620	6.166	2	2	4	62.590	62.590	954	954
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	136	273	1.236.920	1.235.960	6.060	4	4	4	8.070	8.070	1.552	1.552
	Wszelkie inne — *Touts autres*	11.363	24.602	28.234.360	28.118.970	253.026	25	84	197	152.230	152.230	125.941	125.941
	Razem — *Total*	11.700	25.267	31.502.340	31.324.210	266.197	31	90	205	222.890	222.890	128.447	128.447
miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie—*De la grande propriété rurale*	694	6.838	27.038.700	24.991.220	154.686	30	30	37	152.600	152.600	95.441	95.441
	Przemysłowe — *Industriels*	4	11	15.620	14.510	175	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie —*Moulins*	646	693	1.636.720	1.636.720	22.458	16	16	16	40.820	40.820	38.796	38.796
	Świątynie — *Églises*	836	1.627	6.310.550	6.310.550	20.059	2	7	11	19.400	19.400	18.565	18.565
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	679	1.394	4.000.120	4.000.120	15.899	—	—	—	—	—	—	—
	Wszelkie inne — *Touts autres*	168.093	434.035	310.137.210	310.079.030	2.065.230	529	1.433	2.869	1.893.850	1.890.900	1.745.053	1.742.706
	Razem — *Total*	170.952	444.598	349.138.920	347.032.150	2.278.507	577	1.486	2.933	2.106.670	2.103.720	1.897.855	1.895.508
	Ogółem — Total général	**199.663**	**509.378**	**473.112.670**	**465.839.020**	**3.046.327**	**680**	**1.690**	**3.305**	**2.933.770**	**2.871.240**	**2.135.476**	**2.127.190**

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Decembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 60. Województwo Stanisławowskie. — *Département de Stanisławów.*

Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*: Ilość *Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant*: oszacowanie *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość: ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif* (w złotych — *en zlotys*)	Pożary — *Incendies*: Ilość *Nombre*: pożarów *des incendies*	Ilość: nieruchomości *des immeubles* (płonących *incendiés*)	Ilość: budowli *des bâtiments* (płonących *incendiés*)	Wysokość *Montant*: oszacowania *d'évaluation* płonących budowli *des bâtiments incendiés* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość: ubezpieczenia *d'assurance* płonących budowli (w złotych — *en zlotys*)	Szkoda pogorzelowa *Sinistre* (w złotych — *en zlotys*)	Odszkodowanie *Dédommagements* (w złotych — *en zlotys*)
miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe—*Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie—*Moulins*	1	2	2.960	2.960	32	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie—*Églises*	57	82	2.358.000	1.950.980	924	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	368	1.042	18.781.580	14.792.600	11.352	5	5	5	1.528.250	1.097.570	960	666
	Wszelkie inne—*Tous autres*	10.826	23.647	96.174.170	83.812.830	178.046	74	80	94	2.320.510	2.145.410	41.563	38.062
	Razem — *Total*	11.252	24.773	117.316.710	100.559.370	190.354	79	85	99	3.848 760	3.242.980	42.523	38.728
miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	1	2	3.970	3.970	75	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	15	26	51.380	51.380	607	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	130	230	3.728.650	3.181.860	2.533	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	563	1.206	7.930.490	7.528.330	12.838	2	2	2	112.180	112.180	398	398
	Wszelkie inne — *Touts autres*	24.640	53.717	76.112.260	73.031.690	310.296	86	119	184	680.590	662.710	87.708	81.974
	Razem — *Total*	25.349	55.181	87.826.750	83.797.230	326.349	88	121	186	792.770	774.890	88.106	82.372
osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	10	12	18.130	18.130	158	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	61	138	1.396.010	1.307.150	1.636	1	1	1	11.280	11.280	84	84
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	171	315	1.239.670	1.161.480	3.523	1	1	1	13.290	13.290	13.100	13.100
	Wszelkie inne — *Touts autres*	9.938	21.228	19.871.800	19.539.960	110.711	26	58	81	89.300	84.980	50.733	48.916
	Razem — *Total*	10.180	21.693	22.525.610	22.026.720	116.028	28	60	83	113.870	109.550	63.917	62.100
miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	811	5.058	26.464.630	19.578.120	56.661	11	12	17	158.790	91.320	57.341	16.040
	Przemysłowe — *Industriels*	4	15	41.840	34.240	158	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	212	416	490.330	483.860	5.407	1	1	2	2.940	1.960	2.940	1.960
	Świątynie — *Églises*	1.140	2.496	12.915.370	10.759.290	25.154	6	6	8	20.000	16.030	3.275	2.809
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	2.563	5.869	13.858.360	12.513.120	29.098	10	10	10	36.380	33.850	7.885	7.875
	Wszelkie inne — *Touts autres*	223.282	559.270	298.179.310	287.341.610	1.443.186	556	761	1.241	1.016.270	943.090	616.914	585.079
	Razem — *Total*	228.012	573.124	351.949.840	330.710.240	1.559.664	584	790	1.278	1.234.380	1.086.250	688.355	613.763
	Ogółem — Total général	274.793	674.771	579.618.910	537.093.560	2.192.395	779	1.056	1.646	5.989.780	5.213.670	882.901	796.963

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Decembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 61. Województwo Tarnopolskie — *Département de Tarnopol.*

Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*					Pożary — *Incendies*						
		Ilość *Nombre*		Wysokość *Montant*		Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif*	Ilość *Nombre*			Wysokość *Montant* płonących budowli *des bâtiments incendiés*		Szkoda pogorzelowa *Sinistre*	Odszkodowanie *Dédommagement*
		nieruchomości *des immeubles*	budowli *des bâtiments*	oszacowanie *d'évaluation*	ubezpieczenia *d'assurance*		pożarów *des incendiés*	nieruchomości *des immeubles* (płonących *incendiés*)	budowli *des bâtiments* (płonących *incendiés*)	oszacowania *d'évaluation*	ubezpieczenia *d'assurance*		
				w złotych — *en złotys*						w złotych — *en złotys*			
miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	8	25	1.894.320	1.373.510	579	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	97	264	5.850.400	5.022.080	3.222	1	1	1	91.730	91.730	23	23
	Wszelkie inne — *Touts autres*	2.423	6.661	26.090.360	23.065.160	33.662	10	10	10	309.690	306.400	794	760
	Razem — *Total*	2.528	6.950	33.835.080	29.460.750	37.463	11	11	11	401.420	398.130	817	783
miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	12	27	54.410	54.410	492	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	157	215	7.098.120	5.944.890	3.329	3	3	7	7.890	7.620	5.699	5.467
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	855	1.709	20.342.580	18.233.710	19.242	8	8	8	161.430	141.430	4.264	4.014
	Wszelkie inne — *Touts autres*	25.822	56.312	115.030.420	106.079.690	309.162	63	88	137	913.390	839.120	99.545	93.503
	Razem — *Total*	26.846	58.263	142.525.530	130.312.700	332.225	74	99	152	1.082.710	988.170	109.508	102.984
osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	10	18	31.310	30.850	412	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	121	183	4.208.860	3.755.480	2.239	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	428	891	4.608.700	4.097.320	8.520	1	2	2	52.260	52.260	432	226
	Wszelkie inne — *Touts autres*	20.772	53.001	43.625.960	42.425.630	237.807	31	70	113	149.400	141.560	66.241	63.153
	Razem — *Total*	21.331	54.093	52.474.830	50.309.280	248.978	32	72	115	201.660	193.820	66.673	63.379
miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	801	8.742	47.801.290	36.714.290	87.934	16	16	24	71.830	56.710	55.767	42.973
	Przemysłowe — *Industriels*	15	29	28.650	28.650	200	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	259	585	803.860	769.050	6.879	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	1.215	1.868	17.458.920	15.026.010	12.211	3	5	6	22.830	19.850	1.384	1.371
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	3.008	6.517	16.397.930	14.816.640	30.214	8	8	9	23.390	18.590	3.474	2.964
	Wszelkie inne — *Touts autres*	226.280	654.939	337.114.510	327.341.770	1.666.414	447	864	1.817	1.007.680	946.480	590.841	563.637
	Razem — *Total*	231.578	672.680	419.605.160	394.696.410	1.803.852	474	893	1.856	1.125.730	1.041.630	651.466	610.945
	Ogółem — Total général	**282.283**	**791.986**	**648.440.600**	**604.779.140**	**2.422.518**	**591**	**1.075**	**2.134**	**2.811.520**	**2.621.750**	**828.464**	**778.092**

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Décembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 62. Województwo Warszawskie. — *Département de Warszawa.*

Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*: Ilość—*Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość—*Nombre*: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant*: oszacowanie *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość *Montant*: ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif* (w złotych — *en zlotys*)	Pożary — *Incendies*: *Nombre* Ilość: pożarów *des incendies*	*Nombre* Ilość płonących *incendiés*: nieruchomości *des immeubles*	*Nombre* Ilość płonących *incendiés*: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant* płonących budowli *des bâtiments incendiés*: oszacowania *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość *Montant* płonących budowli *des bâtiments incendiés*: ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Szkoda pogorzelowa *Sinistre* (w złotych — *en zlotys*)	Odszkodowanie *Dédommagement* (w złotych — *en zlotys*)
miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	2	6	18.660	18.660	174	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	13	87	2.178.190	2.068.040	969	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	123	515	5.298.330	5.266.060	3.828	—	—	—	—	—	—	—
	Wszelkie inne — *Touts autres*	3.070	13.516	53.955.010	53.861.860	60.148	17	20	37	358.920	358.400	11.485	11.294
	Razem — *Total*	3.208	14.214	61.450.190	61.214.620	65.119	17	20	37	358.920	358.400	11.485	11.294
miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	3	18	31.060	31.060	206	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	60	219	591.470	591.470	6.241	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	159	923	12.857.620	12.857.620	10.079	—	1	4	2.750	2.750	2.109	2.109
	Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	576	1.988	16.493.360	16.493.360	22.242	1	1	4	3.120	3.120	3.108	3.108
	Wszelkie inne — *Touts autres*	22.995	87.879	201.964.850	201.045.170	685.259	91	146	312	795.430	715.480	229.681	226.816
	Razem — *Total*	23.793	91.027	231.938.360	231.018.680	724.028	92	148	320	801.300	721.350	234.898	232.033
osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	1	6	21.200	21.200	66	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	45	157	351.910	351.910	4.349	—	1	2	550	550	540	540
	Świątynie — *Églises*	74	393	5.322.950	5.322.950	5.993	2	2	2	12.000	12.000	1.569	1.569
	Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	200	567	2.054.510	2.054.510	5.981	—	—	—	—	—	—	—
	Wszelkie inne — *Touts autres*	8.063	24.105	34.172.040	34.124.350	221.653	24	86	141	161.110	161.110	116.497	116.497
	Razem — *Total*	8.383	25.228	41.922.610	41.874.920	238.042	26	89	145	173.660	173.660	118.606	118.606
miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie—*De la grande propriété rurale*	3.212	43.143	276.464.940	260.668.310	872.027	73	76	121	945.430	936.390	367.523	364.719
	Przemysłowe — *Industriels*	6	14	46.390	46.390	661	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	1.461	4.587	11.445.830	11.438.450	124.875	43	44	46	278.250	278.250	231.637	231.637
	Świątynie — *Églises*	541	3.618	30.774.810	30.774.810	37.124	5	5	16	22.240	22.240	18.271	18.271
	Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	1.331	3.441	12.127.280	12.127.280	24.964	2	2	4	14.710	14.710	4.669	4.669
	Wszelkie inne — *Touts autres*	198.182	621.849	703.684.000	703.581.510	3.577.307	794	1.257	2.949	3.288.470	3.273.230	2.558.611	2.557.193
	Razem — *Total*	204.733	676.652	1.034.543.250	1.018.636.750	4.636.958	917	1.384	3.136	4.549.100	4.524.820	3.180.711	3.176.489
	Ogółem — Total général	**240.117**	**807.031**	**1.369.854.410**	**1.352.744.970**	**5.664.147**	**1.052**	**1.641**	**3.638**	**5.882.980**	**5.778.230**	**3.545.700**	**3.538.422**

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Décembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 63. Województwo Wileńskie — *Département de Wilno.*

Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń—*État des assurances*: Ilość *Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant*: oszacowania *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość: ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif* (w złotych — *en zlotys*)	Pożary—*Incendies*: Ilość *Nombre*: pożarów *des incendies*	Ilość: płonących nieruchomości *des immeubles incendiés*	Ilość: płonących budowli *des bâtiments incendiés*	Wysokość *Montant* płonących budowli *des bâtiments incendiés*: oszacowania *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość: ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Szkoda pogorzelowa *Sinistre* (w złotych — *en zlotys*)	Odszkodowanie *Dédommagement* (w złotych — *en zlotys*)
miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	161	614	15.521.190	14.866.090	8.381	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	144	837	21.121.410	15.414.870	13.130	1	1	1	274.890	183.260	878	586
	Wszelkie inne — *Touts autres*	6.624	22.048	192.311.280	167.951.260	242.177	77	78	88	12.585.860	9.414.270	69.776	61.161
	Razem — *Total*	6.929	23.499	228.953.880	198.232.220	263.688	78	79	89	12.860.750	9.597.530	70.654	61.747
miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	4	5	14.210	14.210	193	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	105	228	2.051.530	1.944.290	3.974	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	150	318	1.281.450	1.281.450	6.661	—	—	—	—	—	—	—
	Wszelkie inne — *Touts autres*	7.617	17.640	18.919.140	18.895.160	167.472	13	18	32	78.560	78.560	26.783	26.783
	Razem — *Total*	7.876	18.191	22.266.330	22.135.110	178.300	13	18	32	78.560	78.560	26.783	26.783
osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	7	8	13.210	13.210	123	1	1	2	740	740	737	737
	Świątynie — *Églises*	233	582	3.958.410	3.958.410	7.986	—	2	3	66.620	66.620	10.818	10.818
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	206	393	1.404.600	1.404.280	8.529	2	3	5	23.390	23.390	15.702	15.702
	Wszelkie inne — *Touts autres*	8.105	18.793	17.750.380	17.700.490	148.333	18	60	123	117.620	117.620	99.191	99.191
	Razem — *Total*	8.551	19.776	23.126.600	23.076.390	164.971	21	66	133	208.370	208.370	126.448	126.448
miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	1.199	13.126	37.349.430	36.122.480	238.578	18	18	24	59.850	59.360	52.711	52.232
	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	216	254	403.780	401.250	4.734	1	1	1	580	580	564	564
	Świątynie — *Églises*	452	1.135	5.890.320	5.874.850	12.377	4	4	5	3.690	3.690	1.973	1.973
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	585	1.380	3.305.510	3.305.510	13.752	3	3	4	3.460	3.460	2.350	2.350
	Wszelkie inne — *Touts autres*	160.774	525.474	290.610.780	290.494.220	1.882.766	490	709	1.158	602.710	600.780	531.798	530.648
	Razem — *Total*	163.226	541.369	337.559.820	336.198.310	2.152.207	516	735	1.192	670.290	667.870	589.396	587.767
	Ogółem — Total général	**186.582**	**602.835**	**611.906.630**	**579.642.030**	**2.759.166**	**628**	**898**	**1.446**	**13.817.970**	**10.552.330**	**813.281**	**802.745**

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

État des assurances obligatoires des bâtiments de Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych au 31 Décembre 1928 et les incendies au cours de l'exercice 1928.

Tablica 64.

Województwo Wołyńskie — *Département de Wołyń.*

Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń—*État des assurances*: Ilość *Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość: budowli *des bâtiments*	Wysokość *Montant*: oszacowania *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość: ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif* (w złotych — *en zlotys*)	Pożary—*Incendies*: Ilość *Nombre*: pożarów *des incendies*	Ilość: nieruchomości *des immeubles* płonących *incendiés*	Ilość: budowli *des bâtiments* płonących *incendiés*	Wysokość *Montant* płonących budowli *des bâtiments incendiés*: oszacowania *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	Wysokość: ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Szkoda pogorzelowa *Sinistre* (w złotych — *en zlotys*)	Odszkodowanie *Dédommagement* (w złotych — *en zlotys*)
miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	27	52	2.181.880	1.813.330	922	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	169	380	3.770.600	3.291.100	6.158	—	—	—	—	—	—	—
	Wszelkie inne — *Touts autres*	6.815	14.386	48.290.900	45.633.310	176.823	41	44	45	1.021.440	963.620	26.175	25.669
	Razem — *Total*	7.011	14.818	54.243.380	50.737.740	183.903	41	44	45	1.021.440	963.620	26.175	25.669
miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	2	3	7.230	7.230	92	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	67	153	5.395.140	4.558.300	3.505	3	3	3	9.330	9.330	1.601	1.601
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	365	730	6.472.360	6.311.430	13.808	—	2	2	14.530	14.530	13.498	13.498
	Wszelkie inne — *Touts autres*	14.699	28.811	50.246.210	49.931.550	282.886	40	120	187	395.610	391.730	198.615	198.581
	Razem — *Total*	15.133	29.697	62.121.640	60.808.510	300.291	43	125	192	419.470	415.590	213.714	213.680
osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe — *Industriels*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	15	17	59.460	59.460	773	—	—	—	—	—	—	—
	Świątynie — *Églises*	87	176	3.662.470	3.070.650	2.533	—	—	—	—	—	—	—
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	247	466	2.206.390	2.083.820	10.048	2	2	3	7.040	7.040	2.064	2.064
	Wszelkie inne — *Touts autres*	10.586	19.701	25.284.590	25.203.820	189.167	26	55	96	186.010	183.860	115.925	115.821
	Razem — *Total*	10.935	20.360	31.212.910	30.417.750	202.521	28	57	99	193.050	190.900	117.989	117.885
miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	1.132	7.612	31.255.480	29.700.800	121.442	23	23	26	127.710	122.420	99.641	94.617
	Przemysłowe — *Industriels*	2	3	13.460	13.460	238	—	—	—	—	—	—	—
	Młyńskie — *Moulins*	929	1.625	3.897.570	3.882.880	46.884	11	11	11	41.810	35.940	40.680	35.152
	Świątynie — *Églises*	890	1.400	11.402.600	10.988.780	14.294	8	8	8	9.000	9.000	8.529	8.529
	Użyt. publ. — *De l'utilité publique*	2.350	5.509	11.069.940	10.887.870	39.446	6	7	8	18.290	18.290	10.062	10.062
	Wszelkie inne — *Touts autres*	247.871	657.043	436.623.660	436.500.040	2.599.094	786	1.359	2.743	1.677.260	1.677.150	1.450.028	1.449.920
	Razem — *Total*	253.174	673.192	494.262.710	491.973.830	2.821.398	834	1.408	2.796	1.874.070	1.862.800	1.608.940	1.598.280
	Ogółem — Total général	286.253	738.067	641.840.640	633.937.830	3.508.113	946	1.634	3.132	3.508.030	3.432.910	1.966.818	1.955.514

Tablica 65.

Liczby średnie, charakteryzujące stan ubezpieczeń przymusowych P. Z. U. W. w dn. 31 grudnia 1928 r. i pożary w r. 1928 podług województw i dzielnic.

Les chiffres moyens concernants l'état des assurances obligatoires de P. Z. U. W. au 31 Decembre 1928 et des incendies au cours de l'exercice 1928 d'après les départements et territoires.

Województwa i Dzielnice / *Départements et territoires*	Średnio przypada — *Les chiffres moyens*												
	budowli / *des bâtiments*	oszacowania / *d'évaluation*	ubezpieczenia / *d'assurance*	składki / *de prime*	odszkodowania / *de dédommagement*	płonących budowli / *des bâtiments incendiés*		składki / *de prime*	odszkod. / *de dédommagement*	szkody pogorzelowej / *de sinistre*			Odszkodowanie na 100 zł. skład. / *Dédommagement pour 100 zł. de prime*
		w złotych — *en zlotys*				na jeden pożar / *pour un incendie*	na tysiąc ubezp. budowli / *pour mille bâtiments assurés*	na 1000 zł. ubezpiecz. / *pour 1000 zł. d'assurances*		na jeden pożar / *pour un incendie*	na 1000 zł. oszacowania / *pour 1000 zł. d'évaluation*	na 100 zł. oszacow. płon. bud. / *pour 100 zł. d'évaluat. des bâtim. incen.*	
	na jedną nieruchomość / *pour un immeuble*							w złotych — *en zlotys*					
Białostockie	3.2	3.723	3.600	18.65	9.19	4.3	3.8	5.18	2.55	3.177	2.49	43.49	49.25
Kieleckie	2.7	3.885	3.821	15.61	10.43	4.0	4.9	4.09	2.73	3.185	2.69	55.77	66.79
Krakowskie	2.3	4.213	3.831	9.31	4.99	1.8	2.0	2.43	1.30	2.062	1.26	17.47	53.62
Lubelskie	2.9	3.633	3.595	19.56	11.64	6.0	4.7	5.44	3.24	5.084	3.21	80.26	59.52
Lwowskie	2.5	2.806	2.625	9.08	4.10	3.1	2.8	3.46	1.56	1.874	1.52	29.24	45.15
Łódzkie	3.5	7.149	6.927	19.27	13.30	3.8	5.4	2.78	1.92	2.725	1.89	23.31	69.03
Nowogrodzkie	2.6	2.616	2.611	20.10	10.45	4.2	5.1	7.70	4.00	3.379	4.07	79.52	52.01
Poleskie	2.6	2.370	2.333	15.26	10.65	4.9	6.5	6.54	4.57	3.140	4.51	72.79	69.83
Stanisławowskie	2.5	2.109	1.955	7.98	2.90	2.1	2.4	4.08	1.48	1.133	1.52	14.74	36.35
Tarnopolskie	2.8	2.297	2.142	8.58	2.76	3.6	2.7	4.01	1.29	1.402	1.28	29.47	32.12
Warszawskie	3.4	5.705	5.634	23.59	14.74	3.5	4.5	4.19	2.62	3.370	2.59	60.27	62.47
Wileńskie	3.2	3.280	3.107	14.79	4.30	2.3	2.4	4.76	1.38	1.295	1.33	5.89	29.09
Wołyńskie	2.6	2.242	2.215	12.26	6.83	3.3	4.2	5.53	3.09	2.079	3.06	56.07	55.74
Razem	2.8	3.487	3.352	14.17	7.76	3.6	3.9	4.23	2.32	2.609	2.26	33.78	54.77
Dzielnice — *Territoires:*													
Woj. centralne / *Depart. du Centre*	3.1	4.670	4.575	19.14	11.78	4.2	4.7	4.18	2.57	3.420	2.53	46.11	61.54
Woj. wschodnie / *Depart. de l'Est*	2.7	2.577	2.519	15.06	7.88	3.6	4.4	5.98	3.13	2.402	3.09	29.61	52.34
Woj. południowe / *Depart. du Sud*	2.5	2.902	2.682	8.81	3.79	2.6	2.5	3.28	1.41	1.660	1.39	21.24	43.05
Razem — *Total*	2.8	3.487	3.352	14.17	7.76	3.6	3.9	4.23	2.32	2.609	2.26	33.78	54.77

Tablica 66. Stan ubezpieczeń przymusowych budowli P. Z. U. W. w dn. 31 grudnia

État des assurances obligatoires des bâtiments de P. Z. U. W. au 31 Decembre 1928 et les incendies

Dzielnica *Territoire*	Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Brauche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*: Ilość — *Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość — *Nombre*: budowli — *des bâtiments*: mieszkalnych *habitables*	niemieszkalnych *nonhabitables*	razem *total*	Wysokość — *Montant*: oszacowania *d'évaluation* (w złotych — *en zlotys*)	ubezpieczenia *d'assurance* (w złotych — *en zlotys*)	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif* (w złotych — *en zlotys*)
WOJEWÓDZTWA CENTRALNE *Départements du Centre*	miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe—*Industriels*	—	—	—	—	—	—	—
		Młyńskie—*Moulins*	32	35	112	147	657.760	546.450	2.507
		Świątynie—*Églises*	221	279	787	1.066	29.988.350	28.725.350	13.535
		Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	845	1.334	2.579	3.913	69.647.750	67.418.890	43.471
		Wszelkie inne—*Touts autres*	39.798	68.710	103.076	171.786	1.155.178.450	1.087.234.670	1.067.266
		Razem—*Total*	40.896	70.358	106.554	176.912	1.255.472.310	1.183.925.360	1.126.779
	miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe—*Industriels*	13	8	44	52	72.640	72.640	663
		Młyńskie—*Moulins*	350	216	806	1.022	2.669.410	2.621.770	28.409
		Świątynie—*Églises*	663	866	2.516	3.382	49.529.270	49.429.250	42.226
		Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	2.061	2.128	4.387	6.515	49.208.780	49.020.880	77.336
		Wszelkie inne—*Touts autres*	95.540	122.346	185.620	307.966	605.796.050	599.026.420	2.407.555
		Razem—*Total*	98.627	125.564	193.373	318.937	707.276.150	700.170.960	2.556.189
	osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe—*Industriels*	17	9	43	52	54.870	54.870	517
		Młyńskie—*Moulins*	261	171	543	714	1.944.450	1.917.810	21.518
		Świątynie—*Églises*	589	738	2.056	2.794	33.915.330	33.867.570	42.619
		Użyt. publ.—*De utilité publique*	1.364	1.184	2.069	3.253	12.869.050	12.854.500	43.302
		Wszelkie inne—*Touts autres*	69.820	72.014	100.186	172.200	220.244.110	219.590.950	1.468.602
		Razem—*Total*	72.051	74.116	104.897	179.013	269.027.810	268.285.700	1.576.558
	miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	9.864	33.615	87.371	120.986	721.026.400	679.449.950	2.348.980
		Przemysłowe—*Industriels*	100	60	311	371	643.240	643.240	7.718
		Młyńskie—*Moulins*	6.659	4.036	14.744	18.780	47.059.990	45.955.550	506.663
		Świątynie—*Églises*	2.271	3.392	9.055	12.447	108.856.200	108.836.650	141.381
		Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	6.692	6.417	10.888	17.305	56.702.790	56.533.730	135.723
		Wszelkie inne—*Touts autres*	1.068.706	1.037.538	2.165.769	3.203.307	2.932.669.140	2.930.894.170	16.590.035
		Razem—*Total*	1.094.292	1.085.058	2.288.138	3.373.196	3.866.957.760	3.822.313.290	19.730.500
		Ogółem—Total général	**1.305.866**	**1.355.096**	**2.692.962**	**4.048.058**	**6.098.734.030**	**5.974.695.310**	**24.990.026**
WOJEWÓDZTWA WSCHODNIE *Départements de l'Est*	miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe—*Industriels*	—	—	—	—	—	—	—
		Młyńskie—*Moulins*	1	—	1	1	2.790	2.790	32
		Świątynie—*Églises*	229	408	331	739	18.516.100	17.470.790	10.371
		Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	367	552	782	1.334	26.734.800	20.548.760	22.016
		Wszelkie inne—*Touts autres*	17.901	23.454	22.566	46.020	275.110.280	246.034.070	554.877
		Razem—*Total*	18.498	24.414	23.680	48.094	320.363.970	284.056.410	587.296
	miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe—*Industriels*	—	—	—	—	—	—	—
		Młyńskie—*Moulins*	49	6	56	62	168.430	168.430	2.221
		Świątynie—*Églises*	420	395	530	925	14.641.030	13.639.450	18.918
		Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	853	934	852	1.786	12.348.160	12.043.330	38.473
		Wszelkie inne—*Touts autres*	42.013	44.347	47.564	91.911	152.546.900	149.275.050	1.036.000
		Razem—*Total*	43.335	45.682	49.002	94.684	179.704.520	175.126.260	1.095.612
	osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe—*Industriels*	—	—	—	—	—	—	—
		Młyńskie—*Moulins*	61	8	72	80	259.030	259.030	3.245
		Świątynie—*Églises*	617	621	886	1.507	12.297.950	11.644.350	23.604
		Użyt. publ.—*De utilité publique*	818	749	808	1.557	6.878.460	6.752.820	35.233
		Wszelkie inne—*Touts autres*	40.024	39.447	42.875	82.322	97.996.700	97.711.280	867.439
		Razem—*Total*	41.520	40.825	44.641	85.466	117.432.140	116.367.480	929.521
	miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	4.829	12.345	28.086	40.431	134.673.520	129.413.310	810.788
		Przemysłowe—*Industriels*	6	4	10	14	29.080	27.970	413
		Młyńskie—*Moulins*	2.257	753	3.025	3.778	8.845.910	8.828.130	108.034
		Świątynie—*Églises*	2.632	2.671	2.802	5.473	29.392.360	28.963.070	61.008
		Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	4.450	3.804	5.702	9.506	21.049.290	20.867.220	83.294
		Wszelkie inne—*Touts autres*	717.171	696.857	1.287.618	1.984.475	1.339.638.600	1.339.327.080	8.898.374
		Razem—*Total*	731.345	716.434	1.327.243	2.043.677	1.533.628.760	1.527.426.780	9.961.911
		Ogółem—Total général	**834.698**	**827.355**	**1.444.566**	**2.271.921**	**2.151.129.390**	**2.102.976.930**	**12.574.340**

1928 r. i pożary w r. 1928 podług dzielnic i działów nieruchomości. Tablica 66.

au cours de l'exercice 1928 d'après les territoires du pays et les branches des immeubles.

Pożary — *Incendies*: Ilość — *Nombre*: pożarów *des incendies*	nieruchomości *des immeubles* (płonących — *incendiés*)	budowli — *des bâtiments*: mieszkalnych *habitables* (płonących — *incendiés*)	niemieszkalnych *nonhabitables* (płonących — *incendiés*)	razem *total* (płonących — *incendiés*)	oszacowanie *évaluation* płonących budowli *des bâtiment incendiés* (w złotych — *en zlotys*)	ubezpieczenie *assurance* płonących budowli *des bâtiment incendiés* (w złotych — *en zlotys*)	Szkoda pogorzelowa *Sinistre* (w złotych — *en zlotys*)	Odszkodowanie na udział P. Z. U. W. *Dédommagement pour la quote — part de P. Z. U. W.* (w złotych — *en zlotys*)
—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	1	2	8.820	8.820	669	669
1	1	1	—	1	9.920	9.920	166	166
4	4	4	1	5	780.070	760.540	1.505	1.352
255	340	312	251	563	11.906.960	11.167.810	299.826	292.137
261	346	318	253	571	12.705.770	11.947.090	302.166	294.324
2	2	1	6	7	9.500	9.500	5.149	5.149
1	1	—	1	1	5.300	5.300	179	179
1	3	1	5	6	9.450	9.450	2.339	2.339
6	6	4	5	9	22.800	22.620	5.112	5.075
312	560	363	764	1.127	2.284.390	2.183.740	757.487	747.732
322	572	369	781	1.150	2.331.440	2.230.610	770.266	760.474
—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	6	—	8	8	31.070	31.070	29.411	29.411
3	6	4	6	10	40.650	40.650	13.477	13.477
3	8	4	6	10	59.770	59.770	17.168	17.168
171	748	591	890	1.481	1.793.460	1.788.690	1.379.479	1.378.791
182	768	599	910	1.509	1.924.950	1.920.180	1.439.535	1.438.847
210	221	111	257	368	[illegible].536.720	2.497.430	1.342.638	1.323.321
1	1	—	1	1	220	220	215	215
118	120	13	138	151	664.410	648.840	559.097	548.037
17	19	7	38	45	105.870	105.870	51.759	51.759
16	21	13	22	35	85.910	85.910	41.477	36.503
3.393	6.851	4.542	10.613	15.155	13.173.940	13.113.930	10.951.797	10.926.554
3.755	7.233	4.686	11.069	15.755	16.567.070	16.452.200	12.946.983	12.886.390
4.520	**8.919**	**5.972**	**13.013**	**18.985**	**33.529.230**	**32.550.080**	**15.458.950**	**15.380.035**
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	2	—	2	279.660	188.030	5.120	4.828
130	135	129	18	147	13.682.850	10.453.440	108.161	99.040
132	137	131	18	149	13.962.510	10.641.470	113.281	103.868
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	4	1	3	4	9.930	9.930	2.176	2.176
—	4	3	2	5	74.580	54.560	14.404	14.103
137	282	250	185	435	1.197.410	1.143.080	362.982	357.209
141	290	254	190	444	1.281.920	1.207.570	379.562	373.488
—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	—	3	3	4.590	4.590	4.575	4.575
2	5	3	5	8	134.790	134.790	17.288	17.288
10	11	5	9	14	45.770	45.770	20.663	20.663
93	270	215	297	512	620.510	618.060	446.449	445.778
107	288	223	314	537	805.660	803.210	488.975	488.304
101	101	51	74	125	468.600	457.290	349. 526	338.497
—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	29	—	29	29	84.770	78.900	81.529	76.001
17	22	11	17	28	38.950	38.950	35.888	35.888
16	17	6	13	19	27.560	27.560	17.487	17.487
2.222	4.597	2.712	5.997	8.709	5.760.970	5.729.510	5.175.943	5.147.675
2.385	4.768	2.780	6.130	8.910	6.380.850	6.332.210	5.660.373	5.615.548
2.765	**5.483**	**3.388**	**6.652**	**10.040**	**22.430.940**	**18.984.460**	**6.642.191**	**6.581.208**

Tablica. 67. Stan ubezpieczeń przymusowych budowli P. Z. U. W. w dn. 31 grudnia

État des assurances obligatoires des bâtiments de P. Z. U. W. au 31 Decembre 1928 et les incendies

Dzielnica *Territoire*	Grupa terytorjalna *Groupe territoriale*	Dział nieruchomości *Branche des immeubles*	Stan ubezpieczeń — *État des assurances*: Ilość — *Nombre*: nieruchomości *des immeubles*	Ilość — *Nombre*: budowli — *des bâtiments*: mieszkalnych *habitables*	budowli — *des bâtiments*: niemieszkalnych *non-habitables*	budowli — *des bâtiments*: razem *total*	Wysokość — *Montant*: oszacowania *d'évaluation*	Wysokość — *Montant*: ubezpieczenia *d'assurance*	Roczna składka taryfowa *Prime annuelle du tarif*
WOJEWÓDZTWA POŁUDNIOWE *Départements du Sud*	miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe—*Industriels*	1	—	3	3	3.890	3.890	59
		Młyńskie—*Moulins*	2	2	10	12	8.960	8.960	82
		Świątynie—*Églises*	190	242	227	469	28.608.590	21.257.720	7.076
		Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	1.167	1.480	1.529	3.009	92.035.520	76.113.790	37.602
		Wszelkie inne—*Touts autres*	26.381	31.290	31.226	62.516	613.299.110	509.612.650	421.395
		Razem—*Total*	27.741	33.014	32.995	66.009	733.956.070	606.997.010	466.214
	miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe—*Industriels*	1	1	1	2	3.970	3.970	75
		Młyńskie—*Moulins*	59	56	96	152	321.830	321.830	2.531
		Świątynie—*Églises*	770	682	678	1.360	35.236.830	30.132.000	18.125
		Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	3.950	3.965	4.338	8.303	91.275.000	83.070.700	93.430
		Wszelkie inne—*Touts autres*	126.267	128.500	132.376	260.876	610.182.240	571.156.550	1.668.085
		Razem—*Total*	131.047	133.204	137.489	270.693	737.019.870	684.685.050	1.782.246
	osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe—*Industriels*	1	—	2	2	2.200	1.470	25
		Młyńskie—*Moulins*	48	32	76	108	172.630	169.860	1.583
		Świątynie—*Églises*	404	389	373	762	12.288.340	10.964.790	8.772
		Użyt. publ.—*De utilité publique*	1.297	1.146	1.374	2.520	11.655.980	10.906.410	21.900
		Wszelkie inne—*Touts autres*	53.242	53.151	64.678	117.829	123.514.380	120.851.520	606.845
		Razem—*Total*	54.992	54.718	66.503	121.221	147.633.530	142.894.050	639.125
	miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	4.977	12.044	27.371	39.415	223.387.260	166.224.350	378.905
		Przemysłowe—*Industriels*	24	11	45	56	84.070	75.430	553
		Młyńskie—*Moulins*	753	592	1.198	1.790	2.366.880	2.320.160	20.725
		Świątynie—*Églises*	5.478	5.248	5.710	10.958	86.760.580	76.069.480	94.282
		Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	13.831	13.429	16.427	29.856	82.588.780	77.334.410	138.536
		Wszelkie inne—*Touts autres*	1.106.400	1.104.246	1.728.837	2.833.083	1.889.768.070	1.851.729.080	8.326.289
		Razem—*Total*	1.131.463	1.135.570	1.779.588	2.915.158	2.284.955.640	2.173.752.910	8.959.290
		Ogółem—Total général	**1.345.243**	**1.356.506**	**2.016.575**	**3.373.081**	**3.903.565.110**	**3.608.329.020**	**11.846.874**
RAZEM *Total*	miasta większe *grandes villes*	Przemysłowe—*Industriels*	1	—	3	3	3.890	3.890	59
		Młyńskie—*Moulins*	35	37	123	160	669.510	558.200	2.621
		Świątynie—*Églises*	640	929	1.345	2.274	77.113.040	67.453.860	30.981
		Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	2.379	3.366	4.890	8.256	188.418.070	164.081.440	103.089
		Wszelkie inne—*Touts autres*	84.080	123.454	156.868	280.322	2.043.587.840	1.842.881.390	2.043.538
		Razem—*Total*	87.135	127.786	163.229	291.015	2.309.792.350	2.074.978.780	2.180.288
	miasta mniejsze *petites villes*	Przemysłowe—*Industriels*	14	9	45	54	76.610	76.610	738
		Młyńskie—*Moulins*	458	278	958	1.236	3.159.670	3.112.030	33.161
		Świątynie—*Églises*	1.853	1.943	3.724	5.667	99.407.130	93.200.700	79.269
		Użyt. publ—*De l'utilité publique*	6.864	7.027	9.577	16.604	152.831.940	144.134.910	209.239
		Wszelkie inne—*Touts autres*	263.820	295.193	365.560	660.753	1.368.525.190	1.319.458.020	5.111.640
		Razem—*Total*	273.009	304.450	379.864	684.314	1.624.000.540	1.559.982.270	5.134.047
	osady miejskie *communes urbaines*	Przemysłowe—*Industriels*	18	9	45	54	57.070	56.340	542
		Młyńskie—*Moulins*	370	211	691	902	2.376.110	2.346.700	26.346
		Świątynie—*Églises*	1.610	1.748	3.315	5.063	58.501.620	56.476.710	74.995
		Użyt. publ.—*De utilité publique*	3.479	3.079	4.251	7.330	31.403.490	30.513.730	100.435
		Wszelkie inne—*Touts autres*	163.086	164.612	207.739	372.351	441.755.190	438.153.750	2.942.886
		Razem—*Total*	168.563	169.659	216.041	385.700	534.093.480	527.547.230	3.145.204
	miejscowości wiejskie *villages*	Dworskie — *De la grande propriété rurale*	19.670	58.004	142.828	200.832	1.079.087.180	975.087.610	3.538.673
		Przemysłowe—*Industriels*	130	75	366	441	756.390	746.640	8.684
		Młyńskie—*Moulins*	9.669	5.381	18.967	24.348	58.272.780	57.103.840	635.422
		Świątynie—*Églises*	10.381	11.311	17.567	28.878	225.009.140	213.869.200	296.671
		Użyt. publ.—*De l'utilité publique*	24.973	23.650	33.017	56.667	160.340.860	154.735.360	357.553
		Wszelkie inne—*Touts autres*	2.892.277	2.838.641	5.182.224	8.020.865	6.162.075.810	6.121.950.330	33.814.698
		Razem—*Total*	2.957.100	2.937.062	5.394.969	8.332.031	7.685.542.160	7.523.492.980	38.651.701
		Ogółem—Total général	**3.485.807**	**3.538.957**	**6.154.103**	**9.693.060**	**12.153.428.530**	**11.686.001.260**	**49.411.240**

1928 r. i pożary w r. 1928 podług dzielnic i działów nieruchomości. **Tablica. 67.**

au cours de l'exercice 1928 d'après les territoires du pays et les branches des immeubles.

Pożary — *Incendies*: Ilość — *Nombre*: pożarów *des incendies*	nieruchomości *des immeubles* (płonących — *des incendiés*)	budowli — *des bâtiments*: mieszkalnych *habitables* (płonących — *des incendiés*)	budowli — *des bâtiments*: niemieszkalnych *non-habitables* (płonących — *des incendiés*)	budowli — *des bâtiments*: razem *total* (płonących — *des incendiés*)	oszacowanie *évaluation* płonących budowli *des bâtiments incendiés* (w złotych — *en zlotys*)	ubezpieczenie *assurance* płonących budowli *des bâtiments incendiés* (w złotych — *en zlotys*)	Szkoda pogorzelowa *Sinistre* (w złotych — *en zlotys*)	Odszkodowanie na udział P. Z. U. W. *Dédommagement pour quote-part de P.Z.U.W.* (w złotych — *en zlotys*)
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	2	1	3	33.420	31.030	560	489
15	15	15	—	15	2.609.590	2.095.270	3.929	3.190
189	201	176	48	224	9.675.760	8.100.230	91.387	78.835
206	218	193	49	242	12.318.770	10.226.530	95.876	82.514
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	5	2	7	9	19.360	17.980	13.553	2.484
15	17	14	3	17	556.820	505.420	7.230	6.913
343	564	480	304	784	4.832.280	4.418.660	860.822	766.462
361	586	496	314	810	5.408.460	4.942.060	881.605	785.859
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	—	1	11.280	11.280	84	84
4	5	4	1	5	92.810	92.810	13.679	13.473
90	264	216	165	381	776.680	728.100	354.916	336.816
95	270	221	166	387	880.770	832.190	368.679	350.373
68	69	37	53	90	778.470	615.650	364.546	284.117
—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	4	1	4	5	17.170	14.030	14.195	11.891
25	31	13	28	41	366.340	309.700	34.037	28.763
36	37	35	5	40	178.160	169.170	37.563	37.022
2.468	3.972	3.046	3.840	6.886	5.564.830	5.358.880	3.621.504	3.519.530
2.601	4.113	3.132	3.930	7.062	6.904.970	6.467.430	4.071.844	3.881.323
3.263	**5.187**	**4.042**	**4.459**	**8.051**	**25.512.970**	**22.468.210**	**5.418.004**	**5.100.069**
—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	1	2	8.820	8.820	669	669
3	3	3	1	4	43.340	40.950	726	655
21	21	21	1	22	3.669.320	3.043.840	10.554	9.370
574	676	617	317	934	35.265.570	29.721.480	499.374	470.012
599	701	642	320	962	38.987.050	32.815.090	511.323	480.706
2	2	1	6	7	9.500	9.500	5.149	5.149
1	1	—	1	1	5.300	5.300	179	179
8	12	4	15	19	38.740	37.360	18.068	16.999
21	27	21	10	31	654.200	582.600	26.746	26.091
792	1.406	1.093	1.253	2.346	8.314.080	7.745.480	1.981.291	1.871.403
824	1.448	1.119	1.285	2.404	9.021.820	8.380.240	2.031.433	1.919.821
—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	8	—	11	11	35.660	35.660	33.986	33.986
6	12	8	11	19	186.720	186.720	30.850	30.850
17	24	13	16	29	198.350	198.350	51.509	51.303
354	1.282	1.022	1.352	2.374	3.190.650	3.134.850	2.180.844	2.161.385
384	1.326	1.043	1.390	2.433	3.611.380	3.555.580	2.297.189	2.277.524
379	391	199	384	588	3.783.790	3.570.370	2.056.710	1.945.935
1	1	—	1	1	220	220	215	215
151	153	14	171	185	766.350	741.770	654.821	635.929
59	72	31	83	114	511.160	454.520	121.684	116.410
68	75	54	40	94	291.630	282.640	96.527	91.012
8.083	15.422	10.300	20.450	30.750	24.499.740	24.202.320	14.749.243	19.593.760
8.741	16.114	10.508	21.129	31.727	29.852.890	29.251.840	22.679.200	22.383.261
10.548	**19.589**	**13.402**	**24.124**	**37.526**	**81.473.140**	**74.002.750**	**27.519.145**	**27.061.312**

Część II.

Prawo Ubezpieczeniowe.

A. Noty

załączone do konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Włoch, dotyczącej przepisów finansowych dla włoskich towarzystw ubezpieczeń, które działały na obszarze, należącym obecnie do Rzeczypospolitej Polskiej*).

DELEGACJA POLSKA Rzym, 22 lipca 1925 r.

Panie Przewodniczący.

Na podstawie posiadanych przezemnie instrukcyj i powołując się na art. III Konwencji między Rzecząpospolitą Polską i Królestwem Włoch, dotyczącej przepisów finansowych włoskich zakładów ubezpieczeń, które wykonywały swą działalność na obszarze należącym obecnie do Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej w dniu dzisiejszym, oświadczam, w imieniu Delegacji Polskiej, co następuje:

1) Włoskie zakłady ubezpieczeń „Assicurazioni Generali" i „Riunione Adriatica di Sicurta" otrzymają bezzwłocznie po wejściu w życie niniejszej Konwencji zezwolenie na rozciągnięcie działalności na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej w działach dopuszczonych przez ich obecne statuty;

2) Kaucje przepisane rozporządzeniem Ministra Skarbu w Polsce z dnia 23 maja 1924 r. będą wymierzone definitywnie w wysokościach minimalnych, ustalonych w paragrafach 3 i 4 wspomnianego rozporządzenia, a mianowicie: złotych 400.000 dla działu ubezpieczeń na życie, złotych 300.000 dla działu ogniowego i po złotych 200.000 dla każdego z następujących działów: wypadkowego i odpowiedzialności cywilnej, transportowego, kradzieżowego i gradowego. Kaucje te będą zaliczone do należnego według tegoż rozporządzenia pokrycia rezerwy;

3) Dla działu ubezpieczeń na życie będzie udzielone zezwolenie na odkładanie od ubezpieczeń zawartych po dniu 1 stycznia 1925 r. rezerwy, obliczonej metodą Zillmera przy stopie 30‰ (trzydzieści promille) sumy ubezpieczenia dla ubezpieczeń mieszanych oraz pośmiertnych ze skróconą opłatą składek i przy stopie 15‰ (piętnaście promille) dla innych ubezpieczeń, z wyjątkiem ubezpieczeń rent, na dożycie jak również czasowych pośmiertnych; dla tych ostatnich winna być odkładana pełna rezerwa matematyczna. Stosowanie metody Zillmera ogranicza się do produkcji 5 lat po wejściu w życie wspomnianej konwencji, a amortyzacja kosztów akwizycji dla każdego rocznika winna być przeprowadzona w ciągu 10 lat w sposób równomierny.

4) Kaucje, jak również pokrycie wspomniane w art. 2, winny być składane i lokowane zgodnie z przepisami obowiązującemi w Polsce, a w szczególności w papierach państwowych oraz innych papierach mających bezpieczeństwo pupilarne, pożyczkach hipotecznych, nieruchomościach, gotówce w bankach, uprawnionych do tego przez Rząd Polski (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń), oraz pożyczkach udzielonych przez włoskie zakłady ubezpieczeń pod zastaw własnych umów ubezpieczeń na życie;

5) Wspomniane zakłady będą obowiązane najpóźniej do dnia 1 lipca 1931 r. złożyć pokrycie rezerw do umów podlegających waloryzacji, będących w mocy w dniu 31 grudnia roku poprzedniego;

6) Zakłady włoskie „Assicurazioni Generali" i „Riunione Adriatica di Sicurta" nie będą traktowane w sposób mniej przychylny, aniżeli zakłady polskie.

Zechce Pan Przewodniczący przyjąć wyrazy mego wysokiego poważania.

(—) *H. Gruber.*

Jego Ekscelencja Pan A. Giannini,
Minister Pełnomocny i t. d. i t. d.
Przewodniczący Delegacji Włoskiej.

*) Treść Konwencji jest ogłoszona w roczniku P. U. K. U. 1926. Noty powyższe stanowią tłumaczenie z francuskiego tekstu autentycznego.

DELEGACJA WŁOSKA. Rzym, 22 lipca 1925 r.

Panie Przewodniczący.

Powołując się na notę Delegacji Polskiej z dnia dzisiejszego, dotyczącą przyznanego włoskim zakładom ubezpieczeń sposobu traktowania odnośnie ich działalności na terenie Rzeczypospoltej Polskiej, mam zaszczyt zawiadomić Pana, że Delegacja włoska przyjęła wspomnianą notę do wiadomości.

Zechce Pan, Panie Przewodniczący, przyjąć zapewnienie mego wysokiego poważania.

(—) *A. Giannini.*

Wielmożny Pan Henryk Gruber,
Doktór Praw i t. d. i t. d.
Przewodniczący Delegacji Polskiej.

B. Przepisy prawne

wydane w czasie od dnia 1 sierpnia 1929 r. do dnia 1 lipca 1930 r.

USTAWY.

USTAWA

z dnia 12 lutego 1930 r.

o ujednostajnieniu terminów płatności państwowego podatku gruntowego i składek za przymusowe ubezpieczenie budowli od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

(Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 102).

Art. 1. Art. 8 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych tudzież niektórych podatków budynkowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) w brzmieniu, nadanem przez art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 stycznia 1927 r. o zmianie terminu płatności pierwszej półrocznej raty podatku gruntowego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 40), otrzymuje następujące brzmienie:

„Podatki gruntowe (art. 1) wraz z odzielnym dodatkiem (art. 2) mają być płacone w dwóch równych ratach półrocznych: w ciągu miesiąca kwietnia tudzież w czasie pomiędzy 15 października a 15 listopada".

Art. 2. Punkt 3 art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410) otrzymuje brzmienie następujące:

„Składki są płatne w dwóch równych ratach półrocznych, a mianowicie: pierwsza rata w kwietniu, a druga w czasie od 15 października do 15 listopada i mają być uiszczane w urzędach gminnych (magistratach) na podstawie rejestrów poborowych, sporządzanych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych".

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki
Prezes Rady Ministrów: K. Bartel
Kierownik Ministerstwa Skarbu:
Ignacy Matuszewski

ROZPORZĄDZENIA.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 stycznia 1930 r.

o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 kwietnia 1928 r. o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnem pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

(Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 31).

Na podstawie art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410) zarządza się co następuje:

§ 1. Do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 kwietnia 1928 r. o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnem pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 489) wprowadza się następujące zmiany:

1) W § 9 ust. 2 skreśla się.
2) W § 9 ust. 3 zdanie drugie skreśla się.
3) W § 17 ust. 5 skreśla się.

4) W § 26 ust. 2 dodaje się na końcu zdanie: „który prawo to może przelać na jednego z dyrektorów".

5) W § 47 ust. 1 p. 1 po wyrazach: „zastępcy naczelnego dyrektora" wstawia się wyrazy: „12 miesięcy", po których stawia się przecinek i skreśla się wyraz „oraz".

6) W § 53 ust. 1 zmienia się tabelę uposażenia miesięcznego naczelnego dyrektora i zastępcy naczelnego dyrektrora na następującą:

Stanowisko	Szczeble uposażenia			
	A.	B.	C.	D.
	złote			
Naczelny dyrektor	3.000.—	3.300.—	3.600.—	3.900.—
Zastępca naczelnego dyrektora .	2.200.—	2.400.—	2.600.—	2.800.—

7) W § 53 ust. 2 zmienia się tabelę uposażenia miesięcznego innych pracowników, z wyjątkiem woźnych, następująco:

Grupa uposażeniowa	Szczeble uposażenia			
	A.	B.	C.	D.
	złote			
I	1.190.—	1.240.—	1.290.—	1.340.—
II	1.020.—	1.060.—	1.100.—	1.140.—
III	875.—	910.—	945.—	980.—
IV	750.—	780.—	810.—	840.—
V	630.—	660.—	690.—	720.—
VI	525.—	550.—	575.—	600.—
VII	440.—	460.—	480.—	500.—
VIII	360.—	380.—	400.—	420.—
IX	295.—	310.—	325.—	340.—
X	250.—	260.—	270.—	280.—
XI	210.—	220.—	230.—	240.—
XII	170.—	180.—	190.—	200.—

8) W § 53 ust. 3 zmienia się tabelę uposażenia miesięcznego woźnych następująco:

Grupa uposażeniowa	Szczeble uposażenia			
	A.	B.	C.	D.
	złote			
I	315.—	330.—	345.—	360.—
II	255.—	270.—	285.—	300.—
III	195.—	210.—	225.—	240.—
IV	150.—	160.—	170.—	180.—
V	110.—	120.—	130.—	140.—

9) W § 53 dodaje się nowy ust. 4 o brzmieniu następującem:

„Naczelny dyrektor, zastępca naczelnego dyrektora oraz wszyscy pracownicy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych otrzymują dodatek mieszkaniowy w wysokości: dla samotnych 10%, dla żonatych i wdowców oraz wdów z dziećmi w wieku do lat 18-tu — 20% uposażenia, określonego w ustępach 1 — 3 niniejszego paragrafu. W razach wyjątkowych naczelny dyrektor może przyznać dodatek 20%-wy wdowcom (wdowom) z dziećmi w wieku ponad 18 lat, jednakże nie wyżej, niż 24 lat, o ile kształcą się w wyższych zakładach naukowych, albo bez względu na wiek, jeżeli wskutek ułomności fizycznej lub umysłowej są niezdolne do zarobkowania i pozostają na wyłącznem utrzymaniu pracownika".

10) W § 55 w wierszu piątym po wyrazach: „zastępcom dyrektorów" stawia się przecinek i dodaje się wyrazy:

„naczelnikowi wydziału kontroli i organizacji oraz naczelnikom wydziałów wydzielonych".

11) W § 56 zmienia się liczbę „60" na „100".

12) W § 57 ust. 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Dodatki te obliczane są od całkowitego uposażenia, określonego w §§ 53 i 56".

13) W § 62 ust. 5 otrzymuje brzmienie następujące:

„Gratyfikację bilansową dla naczelnego dyrektora i zastępcy naczelnego dyrektora przyznaje Minister Skarbu".

14) W § 62 ust. 6 uzupełnia się na końcu nowem zdaniem o brzmieniu następującem:

„Minister Skarbu w wypadkach, uzasadnionych szczególnemi okolicznościami, może tę normę podnieść o kwotę oszczędności na kosztach administracyjnych roku ubiegłego".

15) W § 64 ust. 1 p. II otrzymuje brzmienie następujące:

„w razie przeniesienia z urzędu do innej miejscowości:

a) zwrot kosztów biletu kolejowego lub statku dla pracownika i jego żony, jak również dzieci do lat 18 życia włącznie,

b) zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego koleją lub statkiem, udowodnionych oryginalnemi listami przewozowemi, a także innemi środkami przewozowemi na podstawie przedstawionych rachunków, ponadto

c) na pokrycie wszystkich innych wydatków, połączonych z przesiedleniem, ryczałt w wysokości: samotnemu — 75% jednomiesięcznego, posiadającemu do trzech członków rodziny, będących na utrzymaniu

pracownika, licząc żonę i dzieci do lat 18 włącznie, — 75% dwumiesięcznego, posiadającemu więcej, niż trzech członków rodziny, określonych wyżej, będących na utrzymaniu pracownika — 75% trzymiesięcznego uposażenia, określonego w §§ 53, 56 i 57".

16) W § 65 ust. 1 zdanie drugie zmienia się tabelę na następującą:

Grupa uposażenia	Wysokość diet w złotych A. przy wyjazdach poza obręb powiatu	B. przy wyjazdach w obrębie powiatu
I	35	20
II	30	18
III	27	16
IV	25	14
V	20	12
VI	18	10
VII	14	8,5
VIII	12	7
IX i X	10	6
XI i XII	7	5

17) W § 65 ust. 2 literę „C" zmienia się na „B".

18) W § 65 ust. 8 zdanie pierwsze po wyrazach: „na porę nocną" dodaje się wyrazy:

„między 21 a 6 godziną".

19) W § 65 ust. 8 zdanie drugie otrzymuje brzmienie następujące:

„Wyjątek stanowią diety, określone w kolumnie B ust. 1, mianowicie cała dieta należy się za okres czasu dłuższy, niż 6 godzin".

20) W § 65 dodaje się nowy ust. 10 o brzmieniu następującem:

„Przy podróżach służbowych i przeniesieniach do miejsc, gdzie obowiązuje dodatek lokalny, diety ulegają odpowiedniemu zwiększeniu o % tego dodatku".

21) W § 67 ust. 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Naczelnemu dyrektorowi, zastępcy naczelnego dyrektora oraz pracownikom I — III grupy uposażenia zwraca się ceny biletu I klasy koleją lub statkiem, pracownikom IV — VIII grupy uposażenia — 2 klasy i pracownikom pozostałych grup— 3 klasy.

Ponadto naczelny dyrektor, zastępca naczelnego dyrektora oraz pracownicy I — III grupy uposażenia otrzymują przy przejazdach ponad 250 klm zwrot udowodnionej dopłaty za miejsce sypialne, zaś pracownicy IV—VIII grupy uposażenia — zwrot udowodnionej dopłaty za miejsce sypialne 3 klasy, jeżeli podróż nocą jest konieczna ze względów służbowych, a w następny dzień delegowany ma przedsięwziąć czynności służbowe, przyczem prawo korzystania z miejsca sypialnego musi być zaznaczone w degacji służbowej".

22) W § 67 dodaje się nowy ustęp 5 o brzmieniu następującem:

„Przy czynnościach w miastach zwraca się koszt przejazdu dorożką lub samochodem według cen miejscowych, o ile odległość miejsca czynności od gmachu urzędu lub mieszkania wynosi więcej, niż 2 klm. Jeżeli w danem mieście jest tańszy środek komunikacyjny np. tramwaj, autobus i t. p., zwraca się koszt przejazdu tym środkiem komunikacyjnym. W pozostałych miejscowościach zwraca się koszta przejazdu według norm, oznaczonych w ust. 3 niniejszego paragrafu, o ile odległość pomiędzy poszczególnemi miejscami czynności wynosi więcej, niż ½ klm.".

23) W § 78 ust. 1 zdanie pierwsze zamiast wyrazów: „§ 53" wstawia się wyrazy „§§ 53 i 56".

24) W § 78 ust. 1 dodaje się nowe zdanie drugie o brzmieniu następującem:

„W wyjątkowych wypadkach, zasługujących na specjalne uwzględnienie, zaliczenie czasu służby państwowej lub samorządowej, względnie w instytucji państwowej, samorządowej lub prawno-publicznej, może być za zgodą władzy nadzorczej dokonane bez opłaty, bez uwzględnienia jednak czasu, jaki pracownik ten przebył w stanie nieczynnym lub w stanie spoczynku".

25) W § 78 dodaje się nowy ust. 3 o brzmieniu następującem:

„Prawa, wynikające z zaliczenia lat poprzedniej służby państwowej, samorządowej lub prawno-publicznej, wyjątkowo można nabyć za zgodą władzy nadzorczej po przesłużeniu jednego roku w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych".

26) W § 78 ustępy 3 — 6 otrzymują numerację 4 — 7.

27) W § 79 dodaje się na końcu nowe zdanie o brzmieniu następującem:

„Jeżeli w ten sposób zaliczony będzie niecałkowity dotychczasowy czas pracy, wówczas różnica zaliczona być może według zasad § 78".

28) W § 81 ust. 2 uzupełnia się w końcu wyrazami:

„oraz czasu służby, obliczonego w myśl § 86".

29) § 83 otrzymuje brzmienie następujące:

„1. Podstawę wymiaru zaopatrzenia emerytalnego stanowi uposażenie, ostatnio pobierane w służbie czynnej, w myśl postanowień §§ 53 i 56; dodatek mieszkaniowy jest brany w rachubę w zależności od każdorazowego stanu rodzinnego emeryta, z tem zastrzeżeniem, że wstąpienia w związek małżeński lub powiększenia rodziny po uzyskaniu prawa do zaopatrzenia emerytalnego nie uwzględnia się (§ 53 ust. 4).

2. Zmiany zasad i wysokości uposażenia pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych będą automatycznie stosowane także do zaopatrzenia emerytalnego; nie stosuje się to do zmian, dotyczących zaszeregowania stanowisk służbowych do grup uposażenia (§ 54).

3. Zaopatrzenie emerytalne wynosi do lat 10 wysługi emerytalnej włącznie 40% (czterdzieści procent) i wzrasta za każdy następny rok służby o 2,4% (dwa całe i cztery dziesiąte procentu), nie może jednak przenosić 100% podstawy wymiaru".

30) Punkt f) § 85 ust. 1 skreśla się, a punkt następny „g" otrzymuje numerację „f".

31) W § 86 ust. 1 po wyrazach „w wysokości" wstawia się wyraz „pełnego".

32) W § 86 ust. 2 zamiast wyrazów: „§ 53" wstawia się wyrazy: „§§ 53 i 56".

33) W § 86 ust. 5 uzupełnia się następującem zdaniem:

„Nadwyżka ta nie może być jednak mniejsza od połowy kwoty, przypadającej pracownikowi w myśl ust. 1 lub 2 niniejszego paragrafu".

34) W § 88 ust. 1 zamiast wyrazu „połowę" wstawia się wyrazy: „trzy piąte".

35) W § 88 ust. 2 zamiast wyrazu „połowę" wstawia się wyrazy: „ trzy piąte" i zamiast wyrazów „§ 53" wstawia się wyrazy: „§§ 53 i 56".

36) W § 100 ust. 1 zdanie pierwsze zamiast wyrazów: „jednomiesięcznego uposażenia, określonego w § 53, za każdy rok służby męża w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, nie wyżej jednak, niż sześciomiesięczne uposażenie" — wstawia się wyrazy: „pełnego rocznego uposażenia".

37) W § 101 ust. 1 na końcu zdania wyrazy: „trzymiesięcznego ostatnio pobieranego uposażenia" skreśla się, a na ich miejsce wstawia się wyrazy: „pełnego uposażenia, względnie zaopatrzenia za okres czasu, równy okresowi, przewidzianemu dla danego pracownika w § 47 niniejszych przepisów".

38) W § 101 ust. 1 — uzupełnia się nowem zdaniem o brzmieniu następującem:

„W razie śmierci pracownika, który przesłużył w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (lub instytucjach go poprzedzających) co najmniej 20 lat, pośmiertne wynosi sześciomiesięczne ostatnio pobierane uposażenie, względnie zaopatrzenie".

39) W § 102 ust. 1 zamiast wyrazów: „§ 53" wstawia się wyrazy: „§§ 53 i 56".

40) § 103 ulega skreśleniu.

41) W § 108 ust. 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„W celu określenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego względnie pensyj wdowich i sierocych dla osób, wymienionych w ustępie 1 i 2 niniejszego paragrafu, naczelny dyrektor dokona zaszeregowania ich do odpowiednich grup uposażenia stosownie do ostatnio pobieranych uposażeń, lub też stosownie do grup uposażeń, przywiązanych do stanowisk, jakie odnośni pracownicy ostatnio zajmowali".

42) W § 108 ust. 8 otrzymuje brzmienie następujące:

„Do wysługi emerytalnej pracowników, wymienionych w ustępach 1 i 2 niniejszego paragrafu, nie mogą być zaliczane te okresy służby, za które ze Skarbu Państwa pobierane jest zaopatrzenie emerytalne, względnie pensja wdowia i sieroca".

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem pierwszym miesiąca, następującego po ogłoszeniu, z tem, iż postanowienia punktu 9 § 1 nabierają mocy obowiązującej z dniem 1 stycznia 1929 r. w stosunku do pracowników czynnych, w stosunku zaś do pozostałych — z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. W wypadkach przyjęcia do służby w Powszechnym Zakła-

dzie Ubezpieczeń Wzajemnych po dniu 1 stycznia 1929 r. postanowienie § 1 p. 9 nabiera mocy od daty przyjęcia.

Prezes Rady Ministrów: K. Bartel

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

Ignacy Matuszewski

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 maja 1930 r.

w sprawie obniżenia kar za zwłokę przy egzekucjach należności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

(Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 369).

Na podstawie art. 53 p. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342) zarządza się co następuje:

§ 1. Kary za zwłokę, pobierane od składek Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w trybie art. 53 p. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342) obniża się z 2% miesięcznie do wysokości 1% miesięcznie.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i traci swą moc z dniem 1 maja 1931 r.

Prezes Rady Ministrów: W. Sławek

Minister Spraw Wewnętrznych: H. Józewski

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

Ignacy Matuszewski

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 20 stycznia 1930 r.

w sprawie zaszeregowania stanowisk służbowych w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych do grup uposażenia.

Zgodnie z § 54 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 kwietnia 1928 r. o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnem pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 489), uchwala się co następuje:

Do uchwały Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 1928 r. w sprawie zaszeregowania stanowisk służbowych w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych do grup uposażenia wprowadza się następującą zmianę:

W grupach uposażenia IV — III po słowach: „Zastępcy inspektora wojewódzkiego" skreśla się końcowe wyrazy: „w Warszawie, Wilnie, Krakowie i Lwowie".

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 12 października 1929 r.

w sprawie opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń.

(Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 649).

Na mocy p. 4 art. 98 i 135 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) zarządzam co następuje:

§ 1. Na poczet należności z tytułu opłat za nadzór nad zakładami ubezpieczeń, zakłady te winny wpłacać zaliczki w wysokości opłaty ostatnio obliczonej, przyczem połowa zaliczki winna być wpłacona w miesiącu kwietniu, połowa zaś w miesiącu październiku każdego roku.

O wpłacie zaliczki należy w ciągu 7 dni powiadomić Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń z dołączeniem dowodu uskutecznienia wpłaty.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

Ignacy Matuszewski

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 12 października 1929 r.

w sprawie sporządzania zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych oraz zasad szacowania pozycyj bilansowych przez prywatne zakłady ubezpieczeń.

(Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 660).

Na mocy art. 37 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) zarządzam co następuje:

I. Zamknięcia rachunkowe i sprawozdania.

§ 1. Prywatne zakłady ubezpieczeń obowiązane są w ciągu miesiąca od daty uchwalenia przez walne zgromadzenie zamknięć rachunkowych, nie później jednak niż 30 czerwca każdego roku, przedstawiać Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń sporządzone na zasadzie ksiąg handlowych zamknięcia rachunkowe i sprawozdanie z działalności za rok ubiegły (art. 37 rozpo-

rządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64).

§ 2. Zamknięcia rachunkowe (§ 1) mają zawierać sporządzone według załączonych wzorów:

a) bilans na ostatni dzień roku sprawozdawczego (wzór B),

b) rachunek zysków i strat za rok sprawozdawczy wraz z podziałem zysków (nadwyżek bilansowych) (wzór R),

c) rachunki ubezpieczeń dla każdego działu ubezpieczeń oddzielnie (wzory Ru I, Ru II, Ru III, Ru IV),

d) rachunki ubezpieczeń dla poszczególnych grup ubezpieczeń, wymienionych w planie działalności (wzory Ru I, Ru II, Ru III),

e) rachunek dochodów z majątku zakładu (wzór Rd),

f) rachunek papierów wartościowych (wzór Rp),

g) rachunek nieruchomości zakładu (wzór Rn).

Zamknięcia rachunkowe można uzupełnić szczegółami nieprzewidzianemi w załączonych wzorach, natomiast nie można łączyć kilku wskazanych we wzorach pozycyj w jedną pozycję.

Zakłady ubezpieczeń prowadzące, obok innych działów ubezpieczeń, dział ubezpieczeń na życie, obowiązane są dla działu ubezpieczeń na życie sporządzać oddzielny bilans, tudzież oddzielny rachunek zysków i strat.

Towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, prowadzące kilka działów ubezpieczeń, o ile mają w ich statucie zastrzeżone, że dopłaty członków na pokrycie strat oraz zwroty zakładu na rzecz członków obliczane będą na podstawie osobnych dla każdego działu zamknięć rachunkowych, obowiązane są przedstawiać Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń, niezależnie od oddzielnych dla każdego działu ubezpieczeń rachunków ubezpieczeń, również oddzielne bilanse i oddzielne rachunki zysków i strat.

§ 3. Sprawozdanie z działalności (§ 1) powinno zawierać przedstawienie działalności zakładu i jego rozwój w roku sprawozdawczym. Do sprawozdania z działalności należy załączyć:

a) odpis protokółu walnego zgromadzenia, na którem zatwierdzono sprawozdanie i zamknięcia rachunkowe za rok sprawozdawczy,

b) 10 egzemplarzy druków, wydawanych ubezpieczającym w myśl § 4 niniejszego rozporządzenia,

c) egzemplarze pism, w których ogłoszono zwołanie walnego zgromadzenia oraz ogłoszono bilans, rachunek zysków i strat i podział zysków (nadwyżek bilansowych),

d) wiadomości o prowadzonych przez zakład sprawach sądowych, wynikłych z tytułu umowy ubezpieczenia,

e) wykazy pomocnicze do zamknięć rachunkowych, a mianowicie: wykaz sald w kasie i instytucjach kredytowych, wykaz papierów wartościowych, wykaz pożyczek hipotecznych i pożyczek pod zastaw hipotek, wykaz nieruchomości, wykaz pożyczek udzielonych gminom lub związkom samorządowym, wykaz pożyczek pod zastaw papierów wartościowych, wykaz należności z tytułu rezerwy składek zatrzymanej przez zakłady ubezpieczeń, wykaz niezainkasowanych składek, wykaz funduszu ubezpieczeniowego i pokrycia tego funduszu, wykaz rezerwy składek i szkód na udział własny, wykaz należności z tytułu zatrzymanej reasekuratorom przez zakład rezerwy składek, wykaz długów hipotecznych, wykaz sald oddziałów i agentów, wykaz sald zakładów ubezpieczeń, wykaz sald innych dłużników i wierzycieli oraz wykaz innych aktywów i pasywów. Na żądanie Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń należy przedstawić również inne wykazy pomocnicze,

f) wykazy statystyczne.

Wzory wykazów pomocniczych i statystycznych ustali Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

§ 4. Zakłady ubezpieczeń obowiązane są, po upływie miesiąca od daty zatwierdzenia zamknięć rachunkowych przez walne zgromadzenie, wydawać ubezpieczającym na żądanie, za opłatą nie przewyższającą kosztów własnych, sprawozdanie zawierające:

a) imienny spis osobowy rady nadzorczej, zarządu i komisji rewizyjnej,

b) sprawozdanie zarządu, rady nadzorczej i komisji rewizyjnej przedłożone walnemu zgromadzeniu,

c) zamknięcia rachunkowe, sporządzone zgodnie z § 2 niniejszego rozporządzenia,

d) wykaz papierów wartościowych (wzór Bp),

e) wykaz nieruchomości zakładu (wzór Bn),

f) wykaz aktywów wpisanych do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego (wzór Bl),

g) wykaz ogólnych kosztów administracji (wzór Rk),

h) wykaz ruchu i stanu ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń na życie (wzór ŻI).

W drukowanych sprawozdaniach można pominąć z pośród wyżej wymienionych rachunków i wykazów te rachunki i wykazy, które odnoszą się do operacyj niedokonywanych przez zakład.

Zakłady ubezpieczeń, wykazujące w roku sprawozdawczym stratę bilansową (niedobór bilansowy) obowiązane są w uwadze do bilansu wyjaśnić sposób pokrycia straty.

§ 5. Ogłaszane w Monitorze Polskim i pismach, przewidzianych w statucie zakładu, bilans, rachunek zysków i strat oraz podział zysków (nadwyżek bilansowych) odpowiadać mają wzorom dołączonym do niniejszego rozporządzenia (wzory Bo, Ro).

Ogłaszanie innych części zamknięć rachunkowych pozostawia się uznaniu zakładu ubezpieczeń.

§ 6. Zagraniczne zakłady ubezpieczeń, działające na obszarze Państwa Polskiego, obowiązane są w ciągu miesiąca od daty uchwalenia przez walne zgromadzenie zamknięć rachunkowych, nie później jednak niż 30 czerwca każdego roku (art. 37 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) przedstawiać Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń, niezależnie od zamknięć rachunkowych i sprawozdania za rok ubiegły z działalności ogólnej, specjalne zamknięcia rachunkowe i sprawozdanie z działalności w Polsce.

Zamknięcia rachunkowe i sprawozdanie z działalności ogólnej powinny być przedstawiane w tej samej formie, w jakiej przedstawione zostały władzom nadzorczym w kraju macierzystym wraz z tłumaczeniem na język polski.

Zamknięcia rachunkowe i sprawozdanie z działalności w Polsce sporządzić należy w języku polskim i w walucie polskiej w sposób, przewidziany w §§ 2 i 3 niniejszego rozporządzenia. Jednak w miejsce wzoru B i R wchodzą wzory Bz i Rz. Druki, przewidziane w § 3 p. b niniejszego rozporządzenia, sporządzić należy w sposób, określony w § 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 7. Główny przedstawiciel zagranicznego zakładu ubezpieczeń obowiązany jest wydawać ubezpieczającym na żądanie, za opłatą nie przewyższającą kosztów własnych, sprawozdanie zakładu zawierające:

a) tłumaczenie na język polski wydrukowanego w kraju macierzystym sprawozdania i zamknięć rachunkowych za rok ubiegły z działalności ogólnej,

b) zamknięcia rachunkowe z działalności w Polsce, sporządzone w sposób przewidziany w § 2 i § 6 ust. 3 niniejszego rozporządzenia,

c) wykaz papierów wartościowych, należących do portfelu polskiego (wzór Bp),

d) wykaz nieruchomości, należących do portfelu polskiego (wzór Bn),

e) wykaz aktywów wpisanych do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego i do specjalnego rejestru lokat (wzór Bzl),

f) wykaz ogólnych kosztów administracji głównego przedstawicielstwa (wzór Rk),

g) wykaz ruchu i stanu ubezpieczeń portfelu polskiego w dziale ubezpieczeń na życie (wzór ŻI).

W drukowanych zamknięciach rachunkowych z działalności w Polsce można pominąć z pośród wyżej wymienionych rachunków i wykazów te rachunki i wykazy, które odnoszą się do operacyj nie dokonywanych przez zakład.

§ 8. Główny przedstawiciel zagranicznego zakładu ubezpieczeń obowiązany jest ogłosić na koszt zakładu w języku polskim: a) opublikowane w kraju macierzystym bilans i rachunek zysków i strat wraz z podziałem zysków (nadwyżek bilansowych) — z ogólnej działalności oraz b) według wzorów dołączonych do niniejszego rozporządzenia (wzory Bzo, Rzo) bilans i rachunek zysków i strat — z działalności w Polsce. Ogłoszenie winno nastąpić w Monitorze Polskim i w jednem z pism miejscowych, przewidzianem w zezwoleniu na działalność lub wskazanem przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

II. Szacowanie pozycyj bilansowych.

§ 9. Waluty obce i należności w walutach obcych należy przyjąć do bilansu podług przeciętnego kursu, jaki notowano na giełdzie dla waluty obcej w ciągu ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym.

§ 10. Papiery wartościowe należy przyjąć do bilansu po cenie nabycia, a gdyby ta cena przewyższała przeciętny kurs giełdowy z ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym, według tej przeciętnej. Papiery wartościowe nie mające kursu giełdowego należy przyjąć po cenie nabycia.

Dla notowanych na giełdzie w procentach nominału krajowych papierów wartościowych, opiewających na waluty obce lub złote w złocie, w których, zgodnie z obowiązującemi przepisami, ulokowana jest rezerwa składek, dozwolone jest

przyjęcie do bilansu procentu nominału według ceny giełdowej, nie wyżej jednak od procentu nominału według ceny kupna, jako zaś kurs waluty obcej lub złotego w złocie należy przyjąć kurs przeciętny z ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym.

§ 11. Wartość nieruchomości i ruchomości należy przyjąć do bilansu nie wyżej ceny nabycia lub wytworzenia.

Jeżeli zachodzi wątpliwość, czy wykazana w bilansie wartość nieruchomości odpowiada jej wartości rzeczywistej, Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń nakaże zakładowi na jego koszt oszacowanie nieruchomości przez komisję szacunkową, przewidzianą w art. 105 prawa o spółkach akcyjnych (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 383). W razie ustalenia przez komisję, że wartość rzeczywista nieruchomości jest niższa od wartości wykazanej w bilansie, należy w bilansie wykazać wartość nieruchomości według oceny komisji.

Zakłady ubezpieczeń mogą zwrócić się do komisji szacunkowej przewidzianej w art. 105 prawa o spółkach akcyjnych, o ustalenie nowego szacunku nieruchomości celem ustalenia przyrostu wartości. W razie stwierdzenia przez komisję, że wartość rzeczywista nieruchomości jest wyższa od wartości wykazanej w bilansie, zakłady ubezpieczeń mogą, za zezwoleniem Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, ujawnić w najbliższym bilansie przyrost wartości nieruchomości. Nadwyżki uzyskane z przeszacowania nieruchomości, o ile nie zostały użyte na pokrycie bilansowych strat, powinny być przeniesione do kapitału zapasowego lub kapitałów rezerwowych.

Wartość nieruchomości, służących na pokrycie funduszu ubezpieczeniowego w dziale ubezpieczeń na życie, należy przyjąć do bilansu najwyżej w takiej wysokości, aby czysty dochód z nieruchomości wynosił 5% różnicy między wartością bilansową nieruchomości a ciążącemi na niej długami hipotecznemi i przypadającym na nią funduszem amortyzacyjnym. Jako czysty dochód z nieruchomości uważać należy dochody z nieruchomości brutto po potrąceniu kosztów administracji, podatków, opłat, amortyzacji w wysokości 1,5% wartości budynków oraz procentów od długów hipotecznych, ciążących na nieruchomościach.

Zakłady ubezpieczeń obowiązane są uskuteczniać corocznie odpowiednie odpisy, odpowiadające zmniejszeniu wartości nieruchomości i ruchomości w wysokości jednakże nie mniejszej, niż 1% wartości budynków oraz 10% wartości ruchomości.

Sumy uzyskane z odpisów wartości nieruchomości odnosić należy do „funduszu na umorzenie wartości nieruchomości".

§ 12. Należności przyjąć należy do bilansu według wartości, którą przyznać im można w czasie sporządzania zamknięć rachunkowych. Dla należności wątpliwych tworzyć należy w stanie biernym bilansu rezerwę. Za należność wątpliwą należy w każdym razie uważać kwotę, o którą salda oddziałów i agentów oraz salda różnych z tytułu nieopłaconej w gotówce składki przewyższają 15% przypisanej składki (łącznie z opłatami dodatkowemi) za rok sprawozdawczy.

Norma, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, może być do 31 grudnia 1934 roku podwyższona przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń najwyżej jednak do 35%.

§ 13. Fundusze i rezerwy techniczne należy przyjąć do bilansu według zasad ustalonych w planie działalności, zatwierdzonym przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

§ 14. Zobowiązania w walutach obcych przyjąć należy do bilansu podług przeciętnego kursu, jaki notowano na giełdzie dla waluty obcej w ciągu ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym.

§ 15. Przedmioty majątkowe, nabyte lub wytworzone przed dniem sporządzenia bilansu otwarcia w złotych, należy przyjąć do bilansu w wartości określonej w bilansie otwarcia w złotych, sporządzonym w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 czerwca 1924 r. o bilansowaniu w złotych i określeniu w złotych kapitałów własnych przedsiębiorstw, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 542), o ile przedmioty te nie zostały za zgodą Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń przeszacowane.

III. Postanowienia przejściowe i końcowe.

§ 16. Przepisy rozporządzenia niniejszego stosować należy po raz pierwszy przy sporządzaniu sprawozdań i zamknięć rachunkowych za 1929 rok.

§ 17. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie będą miały zastosowania do małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych w rozumieniu art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64).

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

Ignacy Matuszewski

Załączniki do rozp. Min. Skarbu z dnia 12 października 1929 r. (poz. 660).

STAN CZYNNY.

Bilans na dzień

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		złote i grosze					
I	Zobowiązanie akcjonarjuszów z tytułu niewpłaconego kapitału akcyjnego (w spółkach akcyjnych) .						
II	Kasa						
III	Instytucje kredytowe:						
	1) Krajowe:						
	a) państwowe i Bank Polski . . .						
	b) inne						
	2) Zagraniczne						
IV	Papiery wartościowe z kuponami bieżącemi:						
	1) Krajowe:						
	a) posiadające bezpieczeństwo prawne . .						
	b) inne						
	2) Zagraniczne						
V	Pożyczki hipoteczne i pożyczki pod zastaw hipotek						
VI	Nieruchomości						
VII	Zaliczki oraz pożyczki pod zastaw własnych polis						
VIII	Pożyczki udzielone gminom lub związkom samorządowym						
IX	Pożyczki pod zastaw papierów wartościowych .						
X	Należność z tytułu rezerwy składek zatrzymanej przez zakłady ubezpieczeń w działach ubezpieczeń:						
	1) od nieszczęśliwych wypadków . Zł. . .						
	2) od odpowiedzialności prawnej . " . . .						
	3) od ognia . . . . . " . . .						
	4) . . . . " . . .						
	5) . . . . " . . .						
	6) . . . . " . . .						
XI	Dłużnicy:						
	1) oddziały						
	2) agenci						
	3) różni z tytułu zaległej składki . . .						
	4) zakłady ubezpieczeń						
	5) inni						
XII	Ruchomości biurowe						
XIII	Inne aktywa						
XIV	Lokaty stanowiące kaucje (z wyjątkiem gotówki) .						
XV	Lokaty funduszu Kasy Przezorności, Pomocy i Emerytalnej (z wyjątkiem gotówki) . . .						
XVI	Strata (niedobór bilansowy)						
	do przeniesienia						

Wzór B.

31 grudnia 19 . . roku. STAN BIERNY.

		Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne	Razem
		złote i grosze		
I	Kapitały i fundusze własne zakładu:			
	1) emitowany kapitał akcyjny (akcyj sztuk . . . . po zł. . . . .)			
	2) kapitał organizacyjny			
	3) kapitał zapasowy			
	4) rezerwa na należności wątpliwe . . .			
	5) (inne kapitały i fundusze własne zakładu—z wyszczególnieniem)			
I-a	Kapitał zakładowy (w towarzystwach ubezpieczeń wzajemnych)			
II	Fundusz ubezpieczeniowy:			
	A. ubezpieczenia na życie:			
	1) rezerwa składek od ubezp. bezpośrednich . . . . Zł. . . .			
	2) (inne fundusze techniczne wskazane w planie działalności jako należące do funduszu ubezpieczeniowego — z wyszczególnieniem) . . . . . " . . .			
	B. ubezpieczenia inne:			
	1) rezerwa składek na udział własny w działach ubezpieczeń:			
	a) od nieszczęśliwych wypadków . Zł. . . .			
	b) od odpowiedzialności prawnej . " . . .			
	c) od ognia . . . . " . . .			
	d) . . . . " . . .			
	e) , ... " . . .			
	2) skapitalizowana wartość rent ubezp.:			
	a) od nieszczęśliwych wypadków . " . . .			
	b) od odpowiedzialności prawnej . " . . .			
	3) (inne fundusze techniczne wskazane w planie działalności jako należące do funduszu ubezpieczeniowego — z wyszczególnieniem funduszu w poszczególnych działach ubezpieczeń) " . . .			
III	Fundusze i rezerwy techniczne:			
	A. ubezpieczenia na życie:			
	1) rezerwa na nieuregulowane sumy płatne, renty i wykupy na udział własny . . . . Zł. . . .			
	2) (inne fundusze i rezerwy techniczne — z wyszczególnieniem) . . . . " . . .			
	do przeniesienia			

STAN CZYNNY.

	Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne	Razem
	złote i grosze		
z przeniesienia			

UWAGA; Wyjaśnienie sposobu pokrycia straty (niedoboru bilansowego).

STAN BIERNY.

		Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne	Razem
		złote i grosze		
	z przeniesienia			
	B. ubezpieczenia inne:			
	1) rezerwa na nieuregulowane szkody i renty na udział własny w działach ubezpieczeń:			
	a) od nieszczęśliwych wypadków . Zł. . . .			
	b) od odpowiedzialności prawnej . „ . . .			
	c) od ognia . . . . . „ . . .			
	d) . . . . „ . . .			
	e) . . . . „ . . .			
	2) (inne fundusze i rezerwy techniczne z wyszczególnieniem funduszów i rezerw w poszczególnych działach ubezp). . . . . . . „ . . .			
IV	Należność z tytułu zatrzymanej reasekuratorom przez zakład rezerwy składek w działach ubezpieczeń:			
	1) od nieszczęśliwych wypadków . . Zł. . . .			
	2) od odpowiedzialności prawnej . „ . . .			
	3) od ognia . . . . . . „ . . .			
	4) . . . . „ . . .			
	5) . . . . „ . . .			
V	Fundusz na umorzenie wartości nieruchomości .			
VI	Długi hipoteczne			
VII	Wierzyciele:			
	1) agenci			
	2) zakłady ubezpieczeń			
	3) inni			
VIII	Niepodniesiona dywidenda przez akcjonarjuszów (niepodniesione procenty przez udziałowców) .			
IX	Niepodniesiony udział w zyskach (w zwrotach) przez ubezpieczających			
X	Nieuiszczone podatki i opłaty:			
	1) opłaty stemplowe od ubezpieczeń . . .			
	2) inne			
XI	Inne pasywa			
XII	Kaucje			
XIII	Fundusz Kasy Przezorności, Pomocy i Emerytalnej .			
XIV	Zysk (nadwyżka bilansowa)			

ZYSKI. Rachunek zysków

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		złote i grosze					
I	Pozostałość zysku (nadwyżki bilansowej) z roku poprzedniego						
II	Zysk (nadwyżka) w roku sprawozdawczym na rachunku ubezpieczeń: 1) na życie . . . . 2) od nieszczęśliwych wypadków . . Zł. . . . 3) od odpowiedzialności prawnej . . " . . . 4) od ognia . . . . " . . . 5) . . . . " . . . 6) przyjętych pośrednio (w dziale tych ubezp., których zakład nie prowadzi bezpośrednio) . . . " . . .						
III	Czysty dochód z majątku zakładu						
IV	Niepodniesiony udział w zyskach (w zwrotach) przez ubezpieczających zaliczony na rzecz zakładu .						
V	Niepodniesiona dywidenda przez akcjonarjuszów (niepodniesione procenty przez udziałowców) zaliczona na rzecz zakładu						
VI	Zysk na kursie walut obcych						
VII	Inne zyski nieobjęte poszczególnemi rachunkami: 1) różnica wartości bilansowej nieruchomości wskutek przeszacowania . . . . . . 2) zysk na sprzedanych nieruchomościach . . 3) różnica kursu na papierach wartościowych . 4) (inne zyski — z wyszczególn.)						
VIII	Strata (niedobór bilansowy)						

Wzór R.

i strat za 19 . . rok. STRATY.

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		złote	groszе	złote	groszе	złote	groszе
I	Strata (niedobór bilansowy) z roku poprzedniego .						
II	Strata (niedobór) w roku sprawozdawczym na rachunku ubezpieczeń: 1) na życie . . . . 2) od nieszczęśliwych wypadków . . Zł. . . . 3) od odpowiedzialności prawnej . . „ . . . 4) od ognia . . . . . . „ . . . 5) . . . . „ . . . 6) przyjętych pośrednio (w dziale tych ubezp., których zakład nie prowadzi bezpośrednio) . . . „ . . .						
III	Niepodzielona część kosztów administracji (tylko świadczenia emerytalne i ofiary na cele społeczne)						
IV	Umorzone należności wątpliwe						
V	Umorzone części kosztów organizacji . . .						
VI	Strata na kursie walut obcych						
VII	Inne odpisy i straty nieobjęte poszczególnemi rachunkami: 1) odpisano z wartości ruchomości . . . 2) odpisano z wartości nieruchomości . . . 3) odpisano na rezerwę na należności wątpliwe . 4) różnica wartości bilansowej nieruchomości wskutek przeszacowania . . . . 5) strata na sprzedanych nieruchomościach . 6) różnica kursu na papierach wartościowych . 7) (inne odpisy i straty z wyszczególnieniem) .						
VIII	Zysk (nadwyżka bilansowa)						

Wzór R.

Podział zysków (nadwyżek bilansowych) osiągniętych przez zakład w 19. . roku.

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		złote i grosze					
1	na kapitał zapasowy						
2	na inne kapitały zasobowe (z wyszczególnieniem) .						
3	na dywidendę dla akcjonarjuszów (względnie udziałowców)						
4	na tantjemy: a) dla rady nadzorczej . . . . . b) dla zarządu . . . . . c) dla innych osób						
5	na udział w zyskach (w zwrotach) ubezpieczającym: a) do wypłaty . . . . b) do funduszu dywidendowego (do funduszu na zwroty)						
6	na podatki						
7	(na inne cele — z wyszczególnieniem) . . .						
8	do przeniesienia na rok następny						

PRZYCHÓD.

Rachunek ubezpieczeń

		Złote i grosze			
I	Przeniesienia z roku poprzedniego:				
	1) rezerwa składek z ubezp. bezpośrednich				
	2) przeniesienie składek z ubezp. bezpośrednich . . .				
	3) rezerwa na nieuregulowane sumy płatne, renty i wykupy				
	4) fundusz dywidendowy ubezpieczających wraz z dotacją z zysków (nadwyżek bilansowych) roku poprzedniego .				
	5) inne fundusze i rezerwy techniczne wraz z dotacją z zysków (nadwyżek bilansowych) roku poprzedniego (z wyszczególnieniem)				
II	Zbiór składek w roku sprawozdawczym (po potrąceniu storn)				
	1) z ubezpieczeń bezpośrednich				
	2) z ubezpieczeń pośrednich				
III	Polisowe i inne wpływy od ubezpieczających (z wyszczególn.)				
IV	Wpływy od reasekuratorów:				
	1) na uzupełnienie rezerwy składek				
	2) prowizje otrzymane				
	3) udział w sumach płatnych, rentach i wykupach:				
	A. z lat ubiegłych:				
	a) wypłacone . . . . . Zł. . . .				
	b) zarezerwowane . . . „ . . . Zł. . . .				
	B. z roku sprawozdawczego:				
	a) wypłacone . . . . . Zł. . . .				
	b) zarezerwowane . . . . „ . . . Zł. . . .				
	4) (inne wpływy — z wyszczególnieniem)				
V	Dochody od lokat wpisanych do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego				
VI	Inne wpływy (z wyszczególnieniem)				
VII	Strata (niedobór)				

UWAGA: Według tego wzoru sporządzać należy niezależnie od ogólnego rachunku ubezpieczeń na życie również rachunki ubezpieczeń dla poszczególnych grup ubezpieczeń wymienionych w planie działalności.

Wzór Ru I.

na życie.

ROZCHÓD

		Złote i grosze		
I	Wypłaty ubezpieczającym:			
	1) sumy płatne, renty i wykupy z lat ubiegłych:			
	a) wypłacone . . . . . . Zł. . . .			
	b) zarezerwowane . . . . . „ . . .			
	2) sumy płatne i renty z roku sprawozdawczego:			
	a) wypłacone . . . . . Zł. . . .			
	b) zarezerwowane . . . . „ . . . Zł. . . .			
	3) wykupy z roku sprawozdawczego:			
	a) wypłacone . . . . . Zł. . . .			
	b) zarezerwowane . . . . „ . . . Zł. . . .			
II	Wypłaty z funduszu dywidendowego:			
	1) wypłacono			
	2) zarezerwowano			
III	Wypłaty cedentom:			
	1) na uzupełnienie rezerwy składek			
	2) prowizje od składek otrzymanych			
	3) udział w sumach płatnych, rentach i wykupach:			
	A. z lat ubiegłych:			
	a) wypłacone . . . . . Zł. . . .			
	b) zarezerwowane . . . . „ . . . Zł. . . .			
	B. z roku sprawozdawczego:			
	a) wypłacone . . . . . Zł. . . .			
	b) zarezerwowane . . . . „ . . . Zł. . . .			
	4) (inne wypłaty — z wyszczególnieniem)			
IV	Składki przekazane:			
	1) z ubezpieczeń bezpośrednich			
	2) z ubezpieczeń pośrednich			
V	Koszty akwizycji:			
	1) prowizja akwizycyjna			
	2) prowizja inkasowa			
	3) koszty badań lekarskich			
	4) inne koszty akwizycji			
VI	Koszty administracji			
VII	Inne wydatki (z wyszczególnieniem)			
VIII	Przeniesienia na rok następny:			
	1) rezerwa składek z ubezp. bezpośrednich			
	2) przeniesienie składek z ubezp. bezpośrednich . . .			
	3) fundusz dywidendowy ubezpieczających			
	4) (inne fundusze i rezerwy techniczne — z wyszczególn.)			
IX	Zysk (nadwyżka)			

PRZYCHÓD. **Rachunek ubezpieczeń od**

		Złote i grosze	
I	Przeniesienia z roku poprzedniego:		
	1) skapitalizowana wartość rent		
	2) rezerwa składek na udział własny		
	3) rezerwa na nieuregulowane szkody i renty na udział własny		
	4) fundusz dywidendowy ubezpieczających wraz z dotacją z zysków (nadwyżek bilansowych) roku poprzedniego .		
	5) (inne fundusze i rezerwy techniczne wraz z dotacją z zysków (nadwyżek bilansowych) roku poprzedniego) . .		
II	Zbiór składek w roku sprawozdawczym (po potrąceniu storn):		
	1) z ubezpieczeń bezpośrednich		
	2) z ubezpieczeń pośrednich		
III	Polisowe i inne wpływy od ubezpieczających (z wyszczególnieniem)		
IV	Wpływy od reasekuratorów:		
	1) na uzupełnienie skapitalizowanej wartości rent . .		
	2) prowizje otrzymane		
	3) udział w szkodach i rentach:		
	A. z lat ubiegłych:		
	a) wypłacone . . . . . Zł. . . .		
	b) zarezerwowane . . . . „ . . . Zł. . . .		
	B. z roku sprawozdawczego:		
	a) wypłacone . . . . . Zł. . . .		
	b) zarezerwowane . . . . „ . . . Zł. . . .		
	4) (inne wpływy — z wyszczególnieniem)		
V	Dochody od lokat wpisanych do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego		
VI	Inne wpływy (z wyszczególnieniem)		
VII	Strata (niedobór)		

Uwaga: Według tego wzoru sporządzać należy rachunek ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej oraz rachunki ubezpieczeń dla poszczególnych grup ubezpieczeń wymienionych w planie działalności.

Wzór Ru II.

nieszczęśliwych wypadków. ROZCHÓD.

		Złote i grosze		
I	Wypłaty ubezpieczonym:			
	1) szkody i renty z lat ubiegłych:			
	a) wypłacone . . . . Zł. . .			
	b) zarezerwowane . . . . " . . .			
	2) szkody i renty z roku sprawozdawczego:			
	a) wypłacone . . . . Zł. . . .			
	b) zarezerwowane . . . . " . . .			
II	Wypłaty z funduszu dywidendowego:			
	1) wypłacono			
	2) zarezerwowano			
III	Wypłaty cedentom:			
	1) na uzupełnienie skapitalizowanej wartości rent . .			
	2) prowizje od składek otrzymanych			
	3) udział w szkodach i rentach:			
	A. z lat ubiegłych:			
	a) wypłacone . . . . . Zł. . . .			
	b) zarezerwowane . . . . " . . . Zł. . . .			
	B. z roku sprawozdawczego:			
	a) wypłacone . . . . . Zł. . . .			
	b) zarezerwowane . . . . " . . . Zł. . . .			
	4) (inne wypłaty — z wyszczególnieniem)			
IV	Składki przekazane:			
	1) z ubezpieczeń bezpośrednich			
	2) z ubezpieczeń pośrednich			
V	Koszty akwizycji:			
	1) prowizja akwizycyjna			
	2) prowizja inkasowa			
	3) inne koszty akwizycyjne			
VI	Koszty administracji			
VII	Inne wydatki (z wyszczególnieniem)			
VIII	Przeniesienia na rok następny:			
	1) skapitalizowana wartość rent			
	2) rezerwa składek na udział własny			
	3) fundusz dywidendowy ubezpieczających			
	4) (inne fundusze i rezerwy techniczne—z wyszczególnieniem)			
IX	Zysk (nadwyżka)			

Rachunek

PRZYCHÓD.

		Złote i grosze				
I	Przeniesienia z roku poprzedniego:					
	1) rezerwa składek na udział własny:					
	a) z ubezpieczeń bezpośrednich . . .					
	b) z ubezpieczeń pośrednich					
	2) rezerwa na nieuregulowane szkody na udział własny:					
	a) z ubezpieczeń bezpośrednich . . .					
	b) z ubezpieczeń pośrednich . . .					
	3) (inne fundusze i rezerwy techniczne — z wyszczególnieniem)					
II	Zbiór składek w roku sprawozdawczym (po potrąceniu storn):					
	1) z ubezpieczeń bezpośrednich					
	z tego przekazano reasekuratorom . . .					
	2) z ubezpieczeń pośrednich					
	z tego przekazano reasekuratorom . . .					
III	Polisowe i inne wpływy od ubezpieczających (z wyszczególnieniem)					
IV	Prowizja przypadająca od reasekuratorów:					
	1) z ubezpieczeń bezpośrednich					
	2) z ubezpieczeń pośrednich					
V	Inne wpływy (z wyszczególnieniem)					
VI	Strata (niedobór)					

UWAGA: Według tego wzoru sporządzać należy rachunki ubezpieczeń dla wszystkich ubezpieczeń rzeczowych oraz rachunki ubezpieczeń dla poszczególnych grup ubezpieczeń wymienionych w planie działalności.

ubezpieczeń od ognia. Wzór Ru III.

ROZCHÓD.

		Złote i grosze			
I	Szkody (łącznie z kosztami likwidacji szkód):				
	A. Szkody z lat ubiegłych:				
	1) z ubezpieczeń bezpośrednich:				
	a) wypłacone . . . . Zł. . . .				
	b) zarezerwowane . . . „ . . .				
	po potrąceniu udziału reasekuratorów:				
	a) w wypłaconych . . . . Zł. . . .				
	b) w zarezerwowanych . . . „ . . .				
	2) z ubezpieczeń pośrednich:				
	a) wypłacone . . . . Zł. . . .				
	b) zarezerwowane . . . „ . . .				
	po potrąceniu udziału reasekuratorów:				
	a) w wypłaconych . . . . Zł. . . .				
	b) w zarezerwowanych . . . „ . . .				
	B. Szkody z roku sprawozdawczego:				
	1) z ubezpieczeń bezpośrednich:				
	a) wypłacone . . . . Zł. . . .				
	b) zarezerwowane . . . „ . . .				
	po potrąceniu udziału reasekuratorów:				
	a) w wypłaconych . . . . Zł. . . .				
	b) w zarezerwowanych . . . „ . . .				
	2) z ubezpieczeń pośrednich:				
	a) wypłacone . . . . Zł. . . .				
	b) zarezerwowane . . . „ . . .				
	po potrąceniu udziału reasekuratorów:				
	a) w wypłaconych . . . . Zł. . . .				
	b) w zarezerwowanych . . . „ . . .				
II	Prowizje od zbioru składek:				
	1) z ubezpieczeń bezpośrednich				
	2) z ubezpieczeń pośrednich				
III	Koszty administracji				
IV	Inne wydatki (z wyszczególnieniem)				
V	Przeniesienia na rok następny:				
	1) rezerwa składek na udział własny:				
	a) z ubezpieczeń bezpośrednich . . .				
	b) z ubezpieczeń pośrednich				
	2) (inne fundusze i rezerwy techniczne — z wyszczególnieniem)				
VI	Zysk (nadwyżka)				

Rachunek ubezpieczeń

PRZYCHÓD.

		Złote i grosze			
Ia	Ubezpieczenia na życie:				
	1) Przeniesienia z roku poprzedniego na udział własny:				
	a) rezerwa składek				
	b) przeniesienie składek				
	c) rezerwa na nieuregulowane sumy płatne, renty i wykupy				
	2) Zbiór składek w roku sprawozdawczym (po potrąceniu storn)				
	3) Wpływy od reasekuratorów:				
	a) prowizje otrzymane				
	b) udział w wypłaconych sumach płatnych, rentach i wykupach				
	c) (inne wpływy — z wyszczególnieniem) . .				
Ib	Ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków:				
	1) Przeniesienia z roku poprzedniego na udział własny:				
	a) rezerwa składek				
	b) rezerwa na nieuregulowane szkody i renty .				
	2) Zbiór składek w roku sprawozdawczym (po potrąceniu storn)				
	3) Wpływy od reasekuratorów:				
	a) prowizje otrzymane				
	b) udziały w wypłaconych szkodach i rentach .				
	c) (inne wpływy — z wyszczególnieniem) . .				
Ic	Ubezpieczenia od odpowiedzialności prawnej:				
	1) Przeniesienia z roku poprzedniego na udział własny:				
	a) rezerwa składek				
	b) rezerwa na nieuregulowane szkody i renty .				
	2) Zbiór składek w roku sprawozdawczym (po potrąceniu storn)				
	3) Wpływy od reasekuratorów:				
	a) prowizje otrzymane				
	b) udziały w wypłaconych szkodach i rentach				
	c) (inne wpływy — z wyszczególnieniem) . .				
Id	Ubezpieczenia od ognia:				
	1) Przeniesienia z roku poprzedniego na udział własny:				
	a) rezerwa składek				
	b) rezerwa na nieuregulowane szkody . .				
	2) Zbiór składek w roku sprawozdawczym (po potrąceniu storn)				
	3) Wpływy od reasekuratorów:				
	a) prowizje otrzymane				
	b) udział w wypłaconych szkodach . . .				
	c) (inne wpływy — z wyszczególnieniem) .				
Ie	i t. d. inne ubezpieczenia (jak wyżej) . . .				
II	Inne wpływy (z wyszczególnieniem)				
III	Strata				

UWAGA: Rachunek ubezpieczeń przyjętych pośrednio sporządzać należy w dziale tych ubezpieczeń, których zakład nie prowadzi bezpośrednio.

przyjętych pośrednio. **Wzór Ru IV.**

ROZCHÓD.

		Złote i grosze					
Ia	Ubezpieczenia na życie:						
	1) Składka retrocedowana						
	2) Wypłaty cedentom:						
	a) prowizje od składek otrzymanych . .						
	b) udział w wypłaconych sumach płatnych, rentach i wykupach						
	c) (inne wypłaty — z wyszczególnieniem) .						
	3) Przeniesienia na rok następny na udział własny:						
	a) rezerwa składek						
	b) przeniesienie składek						
	c) rezerwa na nieuregulowane sumy płatne, renty i wykupy						
Ib	Ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków:						
	1) Składka retrocedowana						
	2) Wypłaty cedentom:						
	a) prowizje od składek otrzymanych . .						
	b) udział w wypłaconych szkodach i rentach						
	c) (inne wypłaty — z wyszczególnieniem) .						
	3) Przeniesienia na rok następny na udział własny:						
	a) rezerwa składek						
	b) rezerwa na nieuregulowane szkody i renty						
Ic	Ubezpieczenia od odpowiedzialności prawnej:						
	1) Składka retrocedowana						
	2) Wypłaty cedentom:						
	a) prowizje od składek otrzymanych . .						
	b) udział w wypłaconych szkodach i rentach						
	c) (inne wypłaty — z wyszczególnieniem) .						
	3) Przeniesienia na rok następny na udział własny:						
	a) rezerwa składek						
	b) rezerwa na nieuregulowane szkody i renty						
Id	Ubezpieczenia od ognia:						
	1) Składka retrocedowana						
	2) Wypłaty cedentom:						
	a) prowizje od składek otrzymanych . . .						
	b) udział w wypłaconych szkodach . .						
	c) (inne wypłaty — z wyszczególnieniem) . .						
	3) Przeniesienia na rok następny na udział własny:						
	a) rezerwa składek						
	b) rezerwa na nieuregulowane szkody . .						
Ie	i t. d. inne ubezpieczenia (jak wyżej) . .						
II	Inne wydatki (z wyszczególnieniem) . . .						
III	Koszty administracji						
IV	Zysk						

PRZYCHÓD. **Rachunek dochodów**

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		złote i grosze					
I	Procenty z rachunków bieżących w instytucjach kredytowych						
II	Czysty dochód z papierów wartościowych . .						
III	Czysty dochód z nieruchomości						
IV	Procenty od pożyczek udzielonych przez zakład:						
	1) od pożyczek hipotecznych i pożyczek pod zastaw hipotek						
	2) od zaliczek oraz pożyczek pod zastaw własnych polis						
	3) od wszelkich innych pożyczek						
V	Procenty od rezerwy składek zatrzymanej zakładowi						
VI	Inne dochody z majątku zakładu (z wyszczególnieniem)						

PRZYCHÓD. **Rachunek papierów**

Wartość nominalna	Cena kupna w złotych			złote i grosze	
		1.	Przeniesienie z roku poprzedniego:		
			a) wartość papierów bez kuponów bieżących		
			b) wartość kuponów bieżących . . .		
		2.	Nabyte papiery:		
			a) wartość papierów bez kuponów bieżących		
			b) wartość kuponów bieżących . . .		
		3.	Różnica kursu na papierach (przenosi się na rachunek zysków i strat)		
		4.	Czysty dochód (przenosi się na rachunek dochodów z majątku zakładu)		

UWAGA: Rachunek papierów wartościowych, stanowiących własność działu ubezpieczeń na życie, należy sporządzać oddzielnie od rachunku papierów wartościowych, stanowiących własność innych działów ubezpieczeń.

Wzór Rd.

z majątku zakładu.

ROZCHÓD.

		Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne	Razem
		złote i grosze		
I	Procenty od kapitału zakładowego (w towarzystwach ubezpieczeń wzajemnych)			
II	Procenty od różnych długów i zobowiązań . .			
III	Prowizja bankowa			
IV	Procenty od rezerwy składek zatrzymanej przez zakład			
V	Inne rozchody (z wyszczególnieniem) . . .			
VI	Przeniesienie dochodów od lokat wpisanych do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego .			
VII	Czysty dochód z majątku zakładu (przenosi się na rachunek zysków i strat)			

Wzór Rp.

wartościowych.

ROZCHÓD.

Wartość nominalna	Cena kupna w złotych			złote i grosze
		1.	Wylosowane papiery	
		2.	Sprzedane papiery:	
			a) wartość papierów bez kuponów bieżących	
			b) wartość kuponów bieżących . . .	
		3.	Wpływy za kupony bieżące . . .	
		4.	Różnica kursu na papierach (przenosi się na rachunek zysków i strat)	
		5.	Przeniesienie na rok następny (pozycja IV bilansu):	
			a) wartość papierów bez kuponów bieżących	
			b) wartość kuponów bieżących . . .	

PRZYCHÓD. Rachunek

Cena kupna względnie wytworzenia złote i grosze				Złote i grosze			
		1	Przeniesienie z roku poprzedniego . . .				
		2	Nabyto nieruchomości:				
			a)				
			b)				
		3	Koszty budowy i przebudowy:				
			a) budowa				
			b) przebudowa				
		4	Różnica wartości bilansowej nieruchomości wskutek przeszacowania (przenosi się na rachunek zysków i strat):				
			a)				
			b)				
		5	Koszty administracji nieruchomościami, remont i podatki				
		6	Zysk na sprzedanych nieruchomościach (przenosi się na rachunek zysków i strat):				
			a)				
			b)				
		7	Czysty dochód z nieruchomości (przenosi się na rachunek dochodów z majątku zakładu) . . .				

Uwaga: Rachunek nieruchomości, stanowiących własność działu ubezpieczeń na życie, należy sporządzać oddzielnie od rachunku nieruchomości, stanowiących własność innych działów ubezpieczeń.

Wzór Rn.

nieruchomości.

ROZCHÓD.

Cena kupna względnie wytworzenia złote i grosze				Złote i grosze			
		1	Sprzedano:				
			a)				
			b)				
		2	Dochód brutto:				
			a) komorne od lokatorów				
			b) komorne za lokale biurowe				
			c) różne				
		3	Różnica wartości bilansowej nieruchomości wskutek przeszacowania (przenosi się na rachunek zysków i strat):				
			a)				
			b)				
		4	Strata na sprzedanych nieruchomościach (przenosi się na rachunek zysków i strat):				
			a)				
			b)				
		5	Przeniesienie na rok następny (Pozycja VI bilansu)				

Wykaz papierów

Wartość nominalna	Cena kupna względnie cena przyjęta do bilansu otwarcia w złotych	Przeciętny kurs giełdowy z ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym	Nominalna stopa procentowa	N a z w a
	złote i grosze			
				1. K r a
				a) posiadające bezpieczeństwo prawne
				. . . .
				. . . .
				. . . .
				. . . .
				b) inne
				. . . .
				. . . .
				. . . .
				. . . .
				2. Z a g r a
				. . . .
				. . . .
				. . . .
				. . . .

UWAGA: Papiery wartościowe, stanowiące własność działu ubezpieczeń na życie, należy podać oddzielnie od papierów wartościowych, stanowiących własność innych działów ubezpieczeń

Wykaz

Cena kupna względnie wytworzenia	Wyszczególnienie nieruchomości ze ulicy, Nr. domu i
złote i grosze	

UWAGA: Nieruchomości, stanowiące własność działu ubezpieczeń na życie, należy podać oddzielnie od nieruchomości, stanowiących własność innych działów ubezpieczeń.

Wzór Bp.

wartościowych.

p a p i e r ó w	Wartość bilansowa		
	bez kuponów bieżących	kuponów bieżących	Razem
	złote i grosze		
lowe:			
. . . .			
. . . .			
. . . .			
. . . .			
. . . .			
. . . .			
. . . .			
. . . .			
niczne:			
. . . .			
. . . .			
. . . .			
. . . .			

Wzór Bn.

nieruchomości.

wskazaniem miasta, nazwy hipotecznej.	Wartość bilansowa	Fundusz na umorzenie wartości nieruchomości
	złote i grosze	

Wzór B I.

W y k a z a k t y w ó w
wpisanych do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego.

Na pokrycie funduszu ubezpieczeniowego w sumie Zł. .... wpisane zostały do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego następujące wartości, wykazane w aktywach bilansu za 19....... rok:

1. papiery wartościowe, posiadające bezpieczeństwo prawne:

.... Zł. ....

.... " ....

.... " ....

.... " .... Zł. ....

2. pożyczki hipoteczne i pożyczki pod zastaw hipotek " ....

3. nieruchomości miejskie (po potrąceniu długów hipotecznych i funduszu na amortyzację) " ....

4. zaliczki oraz pożyczki pod zastaw własnych polis " ....

5. pożyczki udzielone gminom lub związkom samorządowym " ....

6. wkłady oszczędnościowe na książeczki wkładkowe, które z mocy obowiązujących przepisów korzystają z bezpieczeństwa prawnego (z wyszczególnieniem):

.... Zł. ....

.... " .... " ....

7. wkłady na rachunku bieżącym (w bankach państwowych, Pocztowej Kasie Oszczędności i Banku Polskim — z wyszczególnieniem):

.... Zł. ....

.... " .... " ....

R a z e m . . Zł. ....

Na uzupełnienie pokrycia funduszu ubezpieczeniowego, wykazanego w bilansie za 19....... rok, zakupiono w 19....... roku i wpisano do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego:

.... Zł. ....

.... " ....

.... " ....

.... " .... " ....

O g ó ł e m . . Zł. ....

Wzór Rk.

Wykaz ogólnych kosztów administracji.

		Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne	Razem
		złote i grosze		
1	Pobory władz zakładu, urzędników i ich gratyfikacje . . .			
2	Świadectwa przemysłowe i podatki			
3	Najem i utrzymanie lokalu biurowego.			
4	Druki i materjały piśmienne. .			
5	Koszty podróży i diety. . . .			
6	Koszty portorji i depesz . . .			
7	Koszty prawne i rejentalne . .			
8	Prenumerata pism i ogłoszenia .			
9	Opłaty za ubezpieczenia społeczne			
10	Konserwacja ruchomości biurowych			
11	Ofiary i składki członkowskie .			
12	Różne drobne wydatki. . . .			

		Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne	Razem
		złote i grosze		
	Z ogólnej sumy kosztów administracji przeniesiono:			
1	na rachunek ubezpieczeń:			
	a) na życie.			
	b) od nieszczęśliwych wypadków			
	c) od odpowiedzialności prawnej			
	d) od ognia.			
	e)			
	f) przyjętych pośrednio . .			
2	na rachunek zysków i strat (niepodzielona część kosztów administracji)			

Ruch i stan ubezpieczeń w ciągu roku sprawozdawczego

	Ubezpieczenia (z badaniem lekarskiem) kapitałów na wypadek śmierci, mieszane i z term. stałym		Ubezpieczenia bez badania lekarskiego	
	Liczba polis	Kapitał ubezpieczony Zł.	Liczba polis	Kapitał ubezpieczony Zł.
1	2		3	
I. Nowe wnioski łącznie z niezałatwionemi z roku poprzedn.				
z tych odrzucono lub odroczono				
przyjęto wniosków ubezpiecz. z akw. własnej . . .				
(z tego oddano do reasekuracji)	( )	( )	( )	( )
Wznowione ubezpieczenia				
Podwyższenie sum ubezpieczenia				
Podwyższenie sum ubezpieczenia z tytułu udziału ubezpieczających w zyskach				
Przeniesienia wskutek zamiany na ubezpieczenia według innej kombinacji taryfowej				
Przybyło ogółem				
Stan ubezpieczeń przy końcu roku poprzedniego . .				
Razem				
oprócz tego przyjęto do reasekuracji				
Suma				
(w tej liczbie oddanych było do reasekuracji) . . .	( )	( )	( )	( )
II. Ubyło ubezpieczeń z akwizycji własnej wskutek:				
śmierci				
upłynięcia terminu				
wykupu				
unieważnienia, zaniechania, zrzeczenia się				
niewykupienia polisy				
zmniejszenia sum ubezpieczenia łącznie z zamianą na ubezpieczenie bezskładkowe				
zamiany na ubezpieczenie według innej kombinacji taryfowej				
Razem				
oprócz tego z przyjętych do reasekuracji ubyło . . .				
Ubyło ogółem				
(w tej liczbie było oddanych do reasekuracji) . . .	( )	( )	( )	( )
III. Stan ubezpieczeń przy końcu roku sprawozdawczego .				
(w tej liczbie było oddanych do reasekuracji) . . .	( )	( )	( )	( )

Wzór Ż I.

19 . . . w dziale ubezpieczeń na życie.

Ubezpieczenia kapitałów na dożycie		Ubezpieczenia rent		INNE UBEZPIECZENIA			
Liczba polis	Kapitał ubezpieczony Zł.	Liczba polis	Renty Zł.		Liczba polis	Kapitał ubezpieczony Zł.	Renty Zł.
4		5		6			
				1) Ubezpieczenia z wielokrotną wypłatą sumy			
( )	( )	( )	( )				
				2) Dodatkowe ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków . . .			
				3) Dodatkowe ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy . .			
( )	( )	( )	( )				
				4)			
				5)			
( )	( )	( )	( )				
( )	( )	( )	( )				

Nazwa zakładu

Bilans na dzień 31

STAN CZYNNY. (krajowych prywatnych

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		Złote i grosze					
I	Zobowiązania akcjonarjuszów z tytułu niewpłaconego kapitału akcyjnego (w spółkach akcyjnych) .						
II	Kasa						
III	Instytucje kredytowe						
IV	Papiery wartościowe z kuponami bieżącemi . .						
V	Pożyczki hipoteczne i pożyczki pod zastaw hipotek						
VI	Nieruchomości						
VII	Zaliczki i pożyczki pod zastaw własnych polis . .						
VIII	Pożyczki udzielone gminom lub związkom samorządowym						
IX	Pożyczki pod zastaw papierów wartościowych . .						
X	Należność z tytułu rezerwy składek zatrzymanej przez zakłady ubezpieczeń . . .						
XI	Oddziały						
XII	Agenci						
XIII	Różni z tytułu zaległej składki						
XIV	Zakłady ubezpieczeń						
XV	Inni dłużnicy						
XVI	Ruchomości biurowe						
XVII	Inne aktywa						
XVIII	Lokaty stanowiące kaucje (z wyjątkiem gotówki) .						
XIX	Lokaty funduszu Kasy Przezorności, Pomocy i Emerytalnej (z wyjątkiem gotówki)						
XX	Strata (niedobór bilansowy)						

UWAGA: **Wyjaśnienie sposobu pokrycia straty (niedoboru bilansowego).**

ubezpieczeń . . . . Wzór Bo.

grudnia 19 . . roku

zakładów ubezpieczeń)

STAN BIERNY.

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		Złotych	groszy	Złotych	groszy	Złotych	groszy
I	Emitowany kapitał akcyjny (akcyj sztuk . . . . po zł. . . . . . .)						
II	Kapitał organizacyjny						
III	Kapitał zapasowy						
IV	Inne kapitały i fundusze własne zakładu . .						
V	Kapitał zakładowy (w towarzystwach ubezpieczeń wzajemnych)						
VI	Fundusz ubezpieczeniowy						
VII	Rezerwa na nieuregulowane szkody (sumy płatne, renty i wykupy)						
VIII	Inne fundusze i rezerwy techniczne						
IX	Należność z tytułu rezerwy składek zatrzymanej reasekuratorom przez zakład						
X	Fundusz na umorzenie wartości nieruchomości .						
XI	Zakłady ubezpieczeń						
XII	Inni wierzyciele						
XIII	Niepodniesiona dywidenda przez akcjonarjuszów (niepodniesione procenty przez udziałowców). .						
XIV	Niepodniesiony udział w zyskach (w zwrotach) przez ubezpieczających						
XV	Nieuiszczone podatki i opłaty						
XVI	Inne pasywa						
XVII	Kaucje						
XVIII	Fundusz Kasy Przezorności, Pomocy i Emerytalnej						
XIX	Zysk (nadwyżka bilansowa)						

ZYSKI.

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		Złote i grosze					
I	Pozostałość zysku (nadwyżki bilansowej) z roku poprzedniego						
II	Zysk (nadwyżka) w roku sprawozdawczym na rachunku ubezpieczeń:						
	1) na życie						
	2) od nieszczęśliwych wypadków						
	3) od odpowiedzialności prawnej						
	4) od ognia						
	5)						
	6) przyjętych pośrednio (w dziale tych ubezpieczeń, których zakład nie prowadzi bezpośrednio)						
III	Czysty dochód z majątku zakładu						
IV	Niepodniesiony udział w zyskach (w zwrotach) przez ubezpieczających zaliczony na rzecz zakładu .						
V	Niepodniesiona dywidenda przez akcjonarjuszów (niepodniesione procenty przez udziałowców) zaliczona na rzecz zakładu .						
VI	Zysk na kursie walut obcych						
VII	Inne zyski nieobjęte poszczególnemi rachunkami (z wyszczególnieniem)						
VIII	Strata (niedobór bilansowy)						

Podział zysków (nadwyżek bilansowych) osiągniętych przez zakład w 19 . . roku.

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		Złote i grosze					
1.	Na kapitał zapasowy						
2.	na inne kapitały zasobowe (z wyszczególnieniem)						
3.	na dywidendę dla akcjonarjuszów (względnie udziałowców)						
4.	na tantjemy:						
	a) dla rady nadzorczej						
	b) dla zarządu						
	c) dla innych osób						
5.	na udział w zyskach (w zwrotach) ubezpieczającym:						
	a) do wypłaty						
	b) do funduszu dywidendowego (do funduszu na zwroty)						
6.	na podatki						
7.	(na inne cele — z wyszczególnieniem) . . .						
8.	do przeniesienia na rok następny						

strat za 19 . . rok. **Wzór Ro**

STRATY.

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		Złote i grosze					
I	Strata (niedobór bilansowy) z roku poprzedniego .						
II	Strata (niedobór) z roku sprawozdawczego na rachunku ubezpieczeń:						
	1) na życie						
	2) od nieszczęśliwych wypadków						
	3) od odpowiedzialności prawnej						
	4) od ognia						
	5)						
	6) przyjętych pośrednio (w dziale tych ubezpieczeń, których zakład nie prowadzi bezpośrednio)						
III	Niepodzielona część kosztów administracji . .						
IV	Umorzone należności wątpliwe						
V	Umorzona część kosztów organizacji . .						
VI	Strata na kursie walut obcych						
VII	Inne odpisy i straty nieobjęte poszczególnemi rachunkami (z wyszczególnieniem)						

STAN CZYNNY.

Bilans na dzień

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		Złote i grosze					
I	Kasa						
II	Instytucje kredytowe:						
	1) Krajowe:						
	a) państwowe i Bank Polski						
	b) inne						
	2) Zagraniczne						
III	Papiery wartościowe z kuponami bieżącemi:						
	1) Krajowe:						
	a) posiadające bezpieczeństwo prawne . .						
	b) inne						
	2) Zagraniczne						
IV	Pożyczki hipoteczne i pożyczki pod zastaw hipotek						
V	Nieruchomości						
VI	Zaliczki oraz pożyczki pod zastaw własnych polis .						
VII	Pożyczki udzielone gminom lub związkom samorządowym						
VIII	Pożyczki pod zastaw papierów wartościowych .						
IX	Centrala Głównego Przedstawicielstwa . . .						
X	Dłużnicy:						
	1) oddziały						
	2) agenci						
	3) różni z tytułu zaległej składki						
	4) zakłady ubezpieczeń						
	5) inni						
XI	Ruchomości biurowe						
XII	Inne aktywa						
XIII	Lokaty stanowiące kaucje (z wyjątkiem gotówki) .						
XIV	Lokaty funduszów Kasy Przezorności, Pomocy i Emerytalnej (z wyjątkiem gotówki) . . .						
XV	Strata (niedobór bilansowy)						
	do przeniesienia						

Wzór Bz.

31 grudnia 19 . . roku

STAN BIERNY.

			Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
			Złote i grosze					
I	Kapitały i fundusze własne zakładu:							
	1) kaucja							
	2) rezerwa na należności wątpliwe . . .							
	3) (inne kapitały i fundusze własne zakładu — z wyszczególnieniem)							
II	Fundusz ubezpieczeniowy:							
	A. ubezpieczenia na życie:							
	1) rezerwa składek	Zł. . . .						
	2) (inne fundusze techniczne wskazane w planie działalności jako należące do funduszu ubezpieczeniowego — z wyszczególnieniem) . . .	„ . . .						
	B. ubezpieczenia inne:							
	1) rezerwa składek w działach ubezpieczeń:							
	a) od nieszczęśliwych wypadków .	Zł. . . .						
	b) od odpowiedzialności prawnej .	„ . . .						
	c) od ognia	„ . . .						
	d)	„ . . .						
	e)	„ . . .						
	2) skapitalizowana wartość rent ubezpieczeń:							
	a) od nieszczęśliwych wypadków .	„ . . .						
	b) od odpowiedzialności prawnej .	„ . . .						
	3) (inne fundusze techniczne wskazane w planie działalności jako należące do funduszu ubezpieczeniowego — z wyszczególnieniem)	„ . . .						
III	Fundusze i rezerwy techniczne:							
	A. ubezpieczenia na życie:							
	1) rezerwa na nieuregulowane sumy płatne, renty i wykupy . . .	Zł. . . .						
	a) (inne fundusze i rezerwy techniczne — z wyszczególnieniem) . . .	„ . . .						
	do przeniesienia							

STAN CZYNNY.

	Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne	Razem
	Złote i grosze		
z przeniesienia			

UWAGA: W roku sprawozdawczym przekazano gotówki do Centrali Głównego Przedstawicielstwa w sumie Zł. ....
oraz otrzymano gotówki z Centrali w sumie Zł. ....

		Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne	Razem
		Złote i grosze		
	z przeniesienia			
	B. ubezpieczenia inne:			
	1) rezerwa na nieuregulowane szkody i renty w działach ubezpieczeń:			
	a) od nieszczęśliwych wypadków . Zł. . . .			
	b) od odpowiedzialności prawnej . " . . .			
	c) od ognia . . . . . . Zł. " . . .			
	d) . . . . " . . .			
	e) . . . . " . . .			
	2) (inne fundusze i rezerwy techniczne z wyszczególnieniem funduszów i rezerw w poszczególnych działach ubezpieczeń) . . . . " . . .			
IV	Fundusz na umorzenie wartości nieruchomości .			
V	Długi hipoteczne			
VI	Centrala Głównego Przedstawicielstwa . . .			
VII	Wierzyciele:			
	1) agenci			
	2) zakłady ubezpieczeń			
	3) inni			
VIII	Niepodniesiony udział w zyskach (w zwrotach) przez ubezpieczających			
IX	Nieuiszczone podatki i opłaty:			
	1) opłaty stemplowe od ubezpieczeń			
	2) inne			
X	Inne pasywa			
XI	Kaucje			
XII	Fundusz Kasy Przezorności, Pomocy i Emerytalnej			
XIII	Zysk (nadwyżka bilansowa)			

ZYSKI.

			Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne	Razem
			Złote i grosze		
I	Zysk (nadwyżka) w roku sprawozdawczym na rachunku ubezpieczeń:				
	1) na życie				
	2) od nieszczęśliwych wypadków . . Zł. . . .				
	3) od odpowiedzialności prawnej . . " . . .				
	4) od ognia . . . . " . . .				
	5) . . . . " . . .				
	6) . . . . " . . .				
II	Czysty dochód z majątku zakładu				
III	Niepodniesiony udział w zyskach (w zwrotach) przez ubezpieczających, zaliczony na rzecz zakładu .				
IV	Zysk na kursie walut obcych				
V	Inne zyski nieobjęte poszczególnemi rachunkami:				
	1) różnica wartości bilansowej nieruchomości wskutek przeszacowania				
	2) zysk na sprzedanych nieruchomościach . .				
	3) różnica kursu na papierach wartościowych .				
	4) (inne zyski — z wyszczególnieniem) . . .				
VI	Strata (niedobór bilansowy)				

i strat za 19 . . rok.

Wzór Rz.

STRATY.

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		Złote i grosze					
I	Strata (niedobór) w roku sprawozdawczym na rachunku ubezpieczeń:						
	1) na życie						
	2) od nieszczęśliwych wypadków . . Zł. . . .						
	3) od odpowiedzialności prawnej . . „ . . .						
	4) od ognia . . . . . „ . . .						
	5) . . . . „ . . .						
	6) . . . „						
II	Niepodzielona część kosztów administracji (tylko świadczenia emerytalne i ofiary na cele społeczne)						
III	Umorzone należności wątpliwe						
IV	Strata na kursie walut obcych						
V	Inne odpisy i straty nieobjęte poszczególnemi rachunkami:						
	1) odpisano z wartości ruchomości . . .						
	2) odpisano z wartości nieruchomości . . .						
	3) odpisano na rezerwę na należności wątpliwe .						
	4) różnica wartości bilansowej nieruchomości wskutek przeszacowania						
	5) strata na sprzedanych nieruchomościach .						
	6) różnica kursu na papierach wartościowych .						
	7) (inne odpisy i straty — z wyszczególnieniem)						
VI	Zysk (nadwyżka bilansowa)						

Wzór Bzl.

Wykaz aktywów

wpisanych do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego i do specjalnego rejestru lokat.

Na pokrycie funduszu ubezpieczeniowego oraz kaucji w łącznej sumie Zł.................. wpisane zostały do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego oraz do specjalnego rejestru lokat następujące wartości, wykazane w aktywach bilansu głównego przedstawicielstwa zakładu za 19...... rok:

1) papiery wartościowe posiadające bezpieczeństwo prawne:
.... Zł. ....
.... „ ....
.... „ ....
.... „ .... Zł. ....

2) pożyczki hipoteczne i pożyczki pod zastaw hipotek . . . . „ ....

3) nieruchomości miejskie (po potrąceniu długów hipotecznych i funduszu na amortyzację) „ ....

4) zaliczki oraz pożyczki pod zastaw własnych polis . . . . „ ....

5) pożyczki udzielone gminom lub związkom samorządowym . . . . „ ....

6) wkłady oszczędnościowe na książeczki wkładkowe, które z mocy obowiązujących przepisów korzystają z bezpieczeństwa prawnego (z wyszczególnieniem):
.... Zł. ....
.... „ .... „ ....

7) wkłady na rachunku bieżącym (w bankach państwowych, Pocztowej Kasie Oszczędności i Banku Polskim — z wyszczególnieniem):
.... Zł. ....
.... „ .... „ ....

Razem . . . Zł. ....

Na uzupełnienie pokrycia funduszu ubezpieczeniowego oraz kaucji, wykazanych w bilansie głównego przedstawicielstwa zakładu za 19...... rok zakupiono w 19...... roku i wpisano do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego oraz do specjalnego rejestru lokat:
.... Zł. ....
.... „ ....
.... „ ....
.... „ .... Zł. ....

Ogółem . . . Zł. ....

Nazwa zakładu

Bilans na dzień 31

(zagranicznych zakładów

STAN CZYNNY.

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		Złote i grosze					
I	Kasa						
II	Instytucje kredytowe						
III	Papiery wartościowe z kuponami bieżącemi . .						
IV	Pożyczki hipoteczne i pożyczki pod zastaw hipotek						
V	Nieruchomości						
VI	Zaliczki i pożyczki pod zastaw własnych polis . .						
VII	Pożyczki udzielone gminom lub związkom samorządowym						
VIII	Pożyczki pod zastaw papierów wartościowych .						
IX	Centrala Głównego Przedstawicielstwa . . .						
X	Oddziały						
XI	Agenci						
XII	Różni z tytułu zaległej składki						
XIII	Zakłady ubezpieczeń						
XIV	Inni dłużnicy						
XV	Ruchomości biurowe						
XVI	Inne aktywa						
XVII	Lokaty stanowiące kaucje (z wyjątkiem gotówki) .						
XVIII	Lokaty funduszu Kasy Przezorności, Pomocy i Emerytalnej (z wyjątkiem gotówki)						
XIX	Strata (niedobór bilansowy) . . .						

UWAGA: W roku sprawozdawczym przekazano gotówki do Centrali Głównego Przedstawicielstwa w sumie Zł. . . . . . . oraz otrzymano gotówki z Centrali w sumie Zł. . . . .

ubezpieczeń . . . . **Wzór Bzo.**

grudnia 19 . . roku.

ubezpieczeń z działalności w Polsce).

STAN BIERNY.

		Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne	Razem
		Złote i grosze		
I	Kaucja			
II	Rezerwa na należności wątpliwe . . .			
III	Inne kapitały i fundusze własne zakładu . . .			
IV	Fundusz ubezpieczeniowy			
V	Rezerwa na nieuregulowane szkody (sumy płatne, renty i wykupy)			
VI	Inne fundusze i rezerwy techniczne			
VII	Fundusz na umorzenie wartości nieruchomości .			
VIII	Centrala Głównego Przestawicielstwa . . .			
IX	Zakłady ubezpieczeń			
X	Inni wierzyciele			
XI	Niepodniesiony udział w zyskach (w zwrotach) przez ubezpieczających			
XII	Nieuiszczone podatki i opłaty			
XIII	Inne pasywa			
XIV	Kaucje			
XV	Fundusz Kasy Przezorności, Pomocy i Emerytalnej .			
XVI	Zysk (nadwyżka bilansowa)			

Rachunek zysków

ZYSKI.

		Ubezpieczenia na życie		Ubezpieczenia inne		Razem	
		Złote i grosze					
I	Zysk (nadwyżka) w roku sprawozdawczym na rachunku ubezpieczeń:						
	1) na życie						
	2) od nieszczęśliwych wypadków . . .						
	3) od odpowiedzialności prawnej . . .						
	4) od ognia						
	5)						
	6)						
II	Czysty dochód z majątku zakładu						
III	Niepodniesiony udział w zyskach (w zwrotach) przez ubezpieczających						
IV	Zysk na kursie walut obcych						
V	Inne zyski nieobjęte poszczególnemi rachunkami (z wyszczególnieniem)						
VI	Strata (niedobór bilansowy)						

i strat za 19 . . rok.

Wzór Rzo.

STRATY.

		Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne	Razem
		Złote i grosze		
I	Strata (niedobór) w roku sprawozdawczym:			
	1) na życie			
	2) od nieszczęśliwych wypadków			
	3) od odpowiedzialności prawnej			
	4) od ognia			
	5)			
	6)			
II	Niepodzielona część kosztów administracji . .			
III	Umorzone należności wątpliwe			
IV	Strata na kursie walut obcych			
V	Inne odpisy i straty nieobjęte poszczególnemi rachunkami (z wyszczególnieniem) . . .			
VI	Zysk (nadwyżka bilansowa)			

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 stycznia 1930 r.

w przedmiocie ustalenia stopy opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń za lata 1927 i 1928.

(Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 52).

Na podstawie art. 98 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) zarządzam co następuje:

§ 1. Stopę opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń za łata 1927 i 1928 ustala się w następującej wysokości:

za rok 1927 w wysokości 1,1°/oo (jeden i jedna dziesiąta pro mille),

za rok 1928 w wysokości 1°/oo (jeden pro mille), sumy składek brutto zebranych przez zakłady ubezpieczeń w ciągu roku kalendarzowego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

Ignacy Matuszewski

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 marca 1930 r.

w sprawie zmiany § 12 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1928 r. o trybie i zasadach prowadzenia rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 283).

(Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 227).

Na podstawie ustępu drugiego art. 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) zarządzam co następuje:

§ 1. Postanowienie, zawarte w § 12 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1928 r. o trybie i zasadach prowadzenia rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 283). otrzymuje następujące brzmienie:

„O wpisie do rejestru i o każdej zmianie tego wpisu winno towarzystwo podawać do publicznej wiadomości w trybie, który określać winien jego statut".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

Ignacy Matuszewski

OKÓLNIKI PAŃSTWOWEGO URZĘDU KONTROLI UBEZPIECZEŃ.

OKÓLNIK Nr. 85

z dnia 3 sierpnia 1929 r. L. 3125/UU/I/29

w sprawie uwierzytelniania zgodności przesyłanych Urzędowi wykazów i załączników z księgami zakładu.

Do wszystkich krajowych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) stwierdza w szeregu wypadków, że niektóre zakłady ubezpieczeń, przesyłając Urzędowi wykazy statystyczne względnie załączniki do zamknięć rachunkowych, nie uwierzytelniają podpisami odnośnych władz zakładu zgodności tych wykazów względnie załączników z księgami zakładu. W związku z powyższem Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) komunikuje, że wszelkie wykazy i załączniki przesyłane Urzędowi winny być podpisywane przez osoby do tego upoważnione, w przeciwnym bowiem razie wykazy względnie załączniki zwracane będą zakładowi do podpisu.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 86

z dnia 10 października 1929 r. L. 3944/UU/III/29

w sprawie nadsyłania odpisów wyroków sądowych.

W toku przeprowadzanych rewizyj niejednokrotnie stwierdzono, że Towarzystwa Ubezpieczeń nie przesyłają Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń odpisów wyroków, zapadłych w sprawach ubezpieczeniowych.

Ze względu na to, że Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń przywiązuje wielką wagę do tych wyroków, gdyż z jednej strony ich odpisy muszą być komunikowane wszystkim zakładom ubezpieczeń, aby w ten sposób usunąć różnorodną interpretację przepisów obowiązujących, z drugiej zaś strony materjał w nich zawarty może być wykorzystany przy pracach nad ujednostajnieniem różnolitych obowiązujących przepisów prawno-ubezpieczeniowych — Państwowy Urząd Kontroli

Ubezpieczeń przypomina treść okólnika Nr. 37 z dnia 15 maja 1924 r. L. 1794/UU i prosi o ścisłe jego przestrzeganie.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 87

z dnia 20 listopada 1929 r. L. 4536/UU/III/29

w sprawie nieprawidłowej działalności agentów ubezpieczeniowych.

Do większych zakładów ubezpieczeń krajowych i zagranicznych.

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) spotyka się w ostatnich czasach z coraz to liczniejszemi wypadkami nieprawidłowej działalności agentów ubezpieczeniowych. Wzrastająca liczba skarg, których całkowitą słuszność stwierdzić się daje przy prowadzeniu przeciwko agentom dochodzeń w trybie administracyjnym, stwierdza, iż bardzo często nie wypełniają oni lojalnie przyjętych na siebie obowiązków.

Najliczniejsze wypadki zażaleń wskazują, że przy pośredniczeniu w zawarciu umowy agenci nietylko nie pouczają dokładnie ubezpieczających o zasadach ubezpieczenia, a wręcz przeciwnie przedstawiają najważniejsze i najbardziej obchodzące ubezpieczającego momenty w świetle zgoła fałszywem, byle tylko skłonić go do zawarcia umowy. Przepisy ustawowe, że ubezpieczającym przy podpisywaniu przez nich wniosków winny być doręczone egzemplarze ogólnych warunków obchodzą agenci w ten sposób, że egzemplarze tych warunków, często po fałszywem objaśnieniu zasad ubezpieczenia, pozostawiają niepostrzeżenie w mieszkaniu ubezpieczającego i to tylko w tym celu, aby stworzyć sobie pretekst do późniejszego tłumaczenia, że egzemplarz ogólnych warunków został ubezpieczającemu doręczony, a więc miał on możność dokładnie wniknąć w istotne postanowienia zawartej umowy.

Znaczna część zażaleń powstaje na tle działalności agentów, zmierzającej do odebrania klijentów jednego Towarzystwa na rzecz innego (t. zw. wyprzęganie ubezpieczeń). Ze skarg wynika, że agenci, którzy przechodzą do innego towarzystwa ubezpieczeń, rozpoczynają wzmożoną działalność wśród swoich dawnych klijentów celem przeciągnięcia ich do nowego zakładu. W tym celu przedstawiają im rzekomo opłakany stan instytucji, z którą uprzednio ubezpieczający zawarł umowę i nakłaniają do wymówienia dawnej umowy i zawarcia nowej z zaleconym przez agenta zakładem. Agent zapewnia przytem klijenta, że ten nic nie straci na przeniesieniu ubezpieczenia, gdyż będzie ono zawarte na takich samych jak i dotąd warunkach, z tą samą wysokością składek, a nawet, w ubezpieczeniu życiowem, — z zaliczeniem czasu trwania umowy w poprzednim zakładzie. Ubezpieczający daje się nakłonić do zerwania dawnej umowy, lecz po otrzymaniu polisy nowego zakładu przekonywuje się, że został wprowadzony w błąd i narażony na szkodę.

Zachodzą nawet i takie wypadki, iż agent wypełnia wniosek i podpisuje nazwisko osoby ubezpieczającej, twierdząc, iż ubezpieczający własnoręcznie wniosek podpisał. Wypadki te szczególnie często zachodzą przy wnioskach ubezpieczeniowych nadsyłanych do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych o wydzielenie z ubezpieczenia w tym Zakładzie ⅓ części z sumy szacunkowej na rzecz prywatnego zakładu.

Przytaczając powyższe najbardziej charakterystyczne wykroczenia ze strony agentów, Ministerstwo Skarbu zaznacza, iż przyczynę zła upatruje w niedość starannym doborze agentów przez Zakłady Ubezpieczeń i zbyt daleko posuniętej ze strony Zakładów tolerancji w stosunku do metod akwizycyjnych. Ministerstwo podkreśla, że wykroczenia agentów odbijają się ujemnie na opinji Zakładów, w których imieniu agenci działają, bowiem poszkodowany klijent nawet i w tych wypadkach, gdy istotnie Zakład za metodę pracy akwizytora nie odpowiada, przekonany jest, iż postępowanie agenta jest wiadomem Zakładowi, co więcej, że wykroczenia są dokonywane na jego polecenie. Wykroczenia popełnione przez agentów mogą również w szeregu wypadków (np. w wypadku wprowadzenia w błąd) sprowadzić bezpośrednią stratę dla Zakładu, powodując zgodnie z prawem obowiązującem nieważność umowy.

Ze względu na powyższe Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) zwraca się do Zakładów o skierowanie bacznej uwagi na selekcję materjału akwizytorskiego i roztoczenie nad nim ścisłej kontroli. Ministerstwo zaznacza, iż podobnie, jak to czyni obecnie, będzie nadal pociągało do odpowiedzialności agentów za wykroczenia przez nich popełniane, będzie rygorystycznie stosowało art. 89 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń, a pozatem przy ocenie działalności poszczególnych Zakładów brało pod uwagę ilość uzasadnionych skarg przeciwko agentom.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 88

z dnia 18 grudnia 1929 r. L. 5007/UU/II/29

w sprawie grupowych ubezpieczeń na życie.

Nawiązując do okólnika Nr. 73 z dnia 22 lutego 1928 r., Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) przesyła przy niniejszem zmienione przepisy o grupowych umowach ubezpieczeń na życie, zawierających odstępstwa od norm, obowiązujących dla ubezpieczeń jednostkowych.

Jednocześnie Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń komunikuje:

1) Zakłady ubezpieczeń na życie, zamierzające przyjmować grupowe umowy ubezpieczenia, zawierające odstępstwa od norm obowiązujących dla ubezpieczeń jednostkowych, winny uzupełnić swój plan działalności następującem postanowieniem:

„Zakład ubezpieczeń ma prawo przyjmowania grupowych ubezpieczeń na życie na zasadach, zawartych w przepisach, załączonych do okólnika Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń Nr. 88 z dnia 18 grudnia 1929 r.

Późniejsze zmiany tych przepisów będą automatycznie obowiązywały zakład.

Naruszenie wspomnianych przepisów w umowach zawartych, jak również składanie sprzecznych z niemi ofert, pociągnie za sobą pozbawienie zakładu prawa zawierania umów tego rodzaju".

2) Powyższe uzupełnienie planu działalności po zatwierdzeniu przez właściwy organ zakładu należy złożyć Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń w celu uzyskania zezwolenia na wprowadzenie tej zmiany planu w życie (art. 31 rozp. Prez. Rz. z dnia 26 stycznia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64).

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Załącznik do okólnika P. U. K. U. Nr. 88.

Przepisy

o grupowych umowach ubezpieczeń na życie, zawierających odstępstwa od norm, obowiązujących dla ubezpieczeń jednostkowych.

Grupowe umowy ubezpieczeń na życie winny czynić zadość następującym przepisom:

1) Umowa grupowa winna zawierać dokładne i ścisłe określenie grupy osób, podlegających ubezpieczeniu.

2) Umowa grupowa w chwili jej zawarcia winna obejmować conajmniej 25 członków grupy i nie mniej niż 25% ich ogólnej liczby. Jeżeli początkowa liczba ubezpieczonych członków wynosi conajmniej 300 osób, powyższa norma procentowa nie ma zastosowania.

3) Umowy grupowe ubezpieczeń bez badania lekarskiego nie mogą być zawierane na sumy przekraczające 5.000 zł na jedno ryzyko.

4) Przy umowach grupowych pozostają w mocy warunki ubezpieczeń zatwierdzone dla ubezpieczeń jednostkowych.

5) Maksymalna suma ubezpieczenia dla ubezpieczeń grupowych bez badania lekarskiego podana w p. 3) przy umowach grupowych, opartych na obowiązku ubezpieczenia się każdego członka zarówno należącego jak i wstępującego do danej grupy, ściśle określonej w umowie, może być podwyższona do 10.000 zł na jedno ryzyko.

6) Ubezpieczenia oparte na przymusie (p. 5) mogą być zupełnie zwolnione od okresu karencji, jeżeli początkowa liczba członków wynosi conajmniej 100 osób przy sumach ubezpieczenia nie przekraczających 5.000 zł i conajmniej 500 osób przy sumach wyższych (do 10.000 zł). Dla grup z początkową liczbą członków niższą niż wyżej wskazana okres karencji winien wynosić conajmniej jeden rok.

7) Postanowienia p. 5) za każdorazową zgodą Urzędu Kontroli mogą mieć zastosowanie do umów grupowych z pracownikami instytucji państwowych, samorządowych i prawno-publicznych nieopartych na przymusie.

8) Składki winny być obliczone indywidualnie zależnie od wieku i czasokresu i nie mogą być niższe od obliczonych według wzoru:

$$b_{x,\overline{n|}} = \frac{p_{x,\overline{n|}} + \frac{40}{a_{x,\overline{n|}}} + 4}{0,97}$$

przy zastosowaniu do ubezpieczeń z badaniem lekarskiem tablicy towarzystw niemieckich z 1926 r. zaś dla ubezpieczeń bez badania lekarskiego — austrjackiej tablicy ludowej 1906 — 1910 oraz stopy technicznej 4,5%.

9) W umowach grupowych z pracownikami własnymi mogą zakłady ubezpieczeń za każdorazowem zezwoleniem Urzędu Kontroli stosować ulgi dalej idące.

10) Dodatek za rozłożenie składki na raty może być w całości zbonifikowany.

11) Włączenie bezskładkowe ubezpieczeń dodatkowych (np. na dożycie, na wypadek niezdolności do pracy, od nieszczęśliwego wypadku i t. p.) jest niedopuszczalne.

12) Warunki dodatkowe ubezpieczeń grupowych winny zawierać postanowienia na wypadek wystąpienia członka z grupy oraz na wypadek rozwiązania umowy lub rozwiązania grupy. Brzmienie tych warunków winno być zatwierdzone przez Urząd Kontroli przy udzieleniu zezwolenia na zawieranie ubezpieczeń grupowych na życie.

13) Umowy grupowe mogą być zawierane jedynie z grupami pracowników jednego pracodawcy lub jednej instytucji i takiemi związkami lub zrzeszeniami, które są zarejestrowane, posiadają statut, i conajmniej jeden rok faktycznie istnieją.

14) Zakłady ubezpieczeń winny prowadzić dla umów grupowych oddzielne rachunki obejmujące wszystkie wpływy i wydatki związane z tego rodzaju umowami.

15) Zakłady ubezpieczeń zamierzające zawierać umowy grupowe ubezpieczeń na życie winny uzyskać specjalne zezwolenie Urzędu, składając do zatwierdzenia dodatkowe warunki ubezpieczeń grupowych oraz uzupełnienie planu działalności treści następującej:

„Zakład Ubezpieczeń ma prawo przyjmowania grupowych ubezpieczeń na życie na zasadach zawartych w przepisach, załączonych do okólnika Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń Nr. 88 z dnia 18 grudnia 1929 r.

Późniejsze zmiany tych przepisów będą automatycznie obowiązywały Zakład.

Naruszenie wspomnianych przepisów w umowach zawartych, jak również składanie sprzecznych z niemi ofert pociągnie za sobą pozbawienie Zakładu prawa do zawierania umów tego rodzaju".

16) Odpisy zawartych umów grupowych wraz z uzasadnieniem ich warunków i podstaw technicznych, podpisanem przez odpowiedzialnego kierownika Zakładu, stwierdzającego ich zgodność z przepisami i zasadami powyższemi, należy w terminie 10-dniowym od daty zawarcia składać Urzędowi Kontroli do wiadomości.

17) Nieprzestrzeganie powyższych zasad i przepisów, a w szczególności niezgodność uzasadnienia (przewidzianego w p. 13) ze stanem faktycznym będzie traktowane jako naruszenie planu działalności i poza skutkami prawem przewidzianemi pociągnie za sobą przedewszystkiem cofnięcie zezwolenia na zawieranie umów grupowych.

18) Składanie ofert na zawarcie umów grupowych sprzecznych z powyższemi zasadami i przepisami pociągnie za sobą cofnięcie zezwolenia na zawieranie umów grupowych.

OKÓLNIK Nr. 89

z dnia 13 stycznia 1930 r. L. 201/UU/I/30

w sprawie obliczenia składek do wymiaru opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń.

W związku z postanowieniem art. 98 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 roku (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 649) w sprawie opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń, Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń), wyjaśnia co następuje:

1) Za sumę składek brutto, zebranych przez zakłady ubezpieczeń w ciągu roku kalendarzowego, stanowiących w myśl art. 98 p. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń z dnia 26 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) podstawę do obliczenia opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń, uważać należy wykazane przez zakłady ubezpieczeń w zamknięciach rachunkowych przypisane w ciągu roku kalendarzowego składki z ubezpieczeń bezpośrednich i pośrednich bez potrącenia udziału reasekuratorów oraz opłaty dodatkowe (dodatki drożyźniane, administracyjne, polisowe, przepadłe zadatki, opłaty na fundusz rezerwowy i t. p.) z wyjątkiem opłat stemplowych z dodatkami i innych danin publicznych uiszczonych przez ubezpieczającego na rzecz Państwa lub związków samorządowych.

Dla zagranicznych zakładów ubezpieczeń podstawą do obliczenia opłaty za nadzór będzie suma składek brutto, wykazana w zamknięciach rachunkowych głównych przedstawicielstw tych zakładów w Polsce.

Wyżej zacytowana podstawa, zaaprobowana opinją Państwowej Rady Ubezpieczeniowej, przyjęta została przez Ministerstwo przy ustalaniu opłaty za nadzór za lata 1927 i 1928.

2) Wolne od opłaty za nadzór są składki uzyskane z ubezpieczeń, zawieranych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczne oddziały polskich zakładów ubezpieczeń.

3) Każdy zakład ubezpieczeń w ciągu 14 dni po zatwierdzeniu zamknięć rachunkowych przez organ naczelny ma nadesłać Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń obliczenie zebranych składek (p. 1) i wpłaconych zaliczek w roku kalendarzowym, według załączonego wzoru, podpisane przez zarząd zakładu.

4) W ciągu miesiąca po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw rozporządzenia Ministra Skarbu o wysokości stopy opłaty za nadzór zakłady ubezpieczeń winny bez wymiaru urzędowego uiścić

w Centralnej Kasie Państwowej należność z tytułu przypadającej opłaty za nadzór, a w ciągu dalszych 7 dni dowód uiszczenia przedstawić Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń.

Przy obliczaniu opłaty niepełny tysiąc złotych składek liczy się za pełny.

Od obliczonej należności zakłady ubezpieczeń potrącają sumę zaliczek wpłaconych w roku, za który opłata ma być uiszczona.

W razie nieścisłości obliczenia Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń określi opłatę względnie nadpłatę. Dopłata winna być uiszczona w terminie miesięcznym od dnia doręczenia nakazu płatniczego. Nadpłaty będą zaliczone na poczet opłaty za rok następny.

5) Zaliczki na poczet opłaty za nadzór należy uiszczać zgodnie z wyżej przytoczonem rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 649) i o wpłacie zaliczki należy powiadomić Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń w terminie 7-dniowym od daty wpłaty z dołączeniem dowodu uskutecznienia wpłaty.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń

Załącznik do okólnika P. U. K. U. Nr. 89.

Obliczenie zbioru składek i wpłaconych zaliczek

za rok ....

Nazwa Zakładu ....

L. p.	Zbiór składek z dodatkami	w dziale	w dziale	w dziale	w dziale	w dziale	Razem
1.	Zbiór składek z ubezpieczeń bezpośrednich i pośrednich bez potrącenia udziału reasekuratorów						
2.	Dodatki: manipulacyjny, administracyjny, polisowe, wpisowe i t. p.						
	Razem						
	Potrącenia						
3.	Składki zebrane przez Oddziały zagraniczne . .						
	pozostaje						

L. p.	Kwota zaliczki	Data wpłacenia	Kasa i Nr. pokwitowania

Zarząd Zakładu oświadcza niniejszem, że wszystkie dane powyższe zostały podane zgodnie z postanowieniami zawartemi w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia ....

Data .... Podpis ....

OKÓLNIK Nr. 90

z dnia 15 stycznia 1930 r. L. 240/UU/III/30

w sprawie uzgadniania statutów.

Do krajowych akcyjnych spółek ubezpieczeń.

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) przypomina, że w ciągu 1930 r. winno nastąpić uzgodnienie statutów spółek akcyjnych z przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku, zawierającego prawo o spółkach akcyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 383). Spółki ubezpiepieczeniowe będą musiały ponadto uzgodnić statuty z przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 roku o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64). Rozporządzenie o kontroli ubezpieczeń przewiduje wprawdzie inny termin dla przedkładania przez spółki państwowej władzy nadzorczej statutów uzgodnionych z przepisami tego rozporządzenia, jednakże celem uniknięcia konieczności uzgadniania statutów raz z prawem akcyjnym drugi raz z przepisami o kontroli ubezpieczeń, co nie może być uważane za celowe, Ministerstwo uważa za konieczne uzgodnienie statutów do końca 1930 roku zarówno z przepisami prawa akcyjnego, jak i z przepisami rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń.

Celem ułatwienia spółkom pracy i uniknięcia indywidualnego uzgadniania statutów przez spółki z państwową władzą nadzorczą Ministerstwo Skarbu komunikuje, co następuje:

Ministerstwo nie wysuwa żadnych postulatów co do samej strony redakcyjnej statutów. Statuty mogą być zatem redagowane zarówno w ten sposób, aby wyczerpująco regulowały całokształt spraw, dotyczących organizacji i działalności spółek ubezpieczeniowych, jak również mogą ograniczać się jedynie do regulowania spraw, nie normowanych przez prawo, bądź też regulowanych przez prawo dopiero w braku odmiennych przepisów statutowych. W każdym jednak razie Ministerstwo będzie wymagało, ażeby w statutach były uregulowane sprawy, wymienione w artykułach 3 i 90 prawa o spółkach akcyjnych oraz przewidziane w obowiązujących postanowieniach artykułów 3 i 4 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń, i zwracało uwagę na uwzględnienie przez statut wszystkich tych przedmiotów, które z uwagi na specjalny gospodarczy charakter ubezpieczenia oraz jego specjalne stanowisko w gospodarstwie narodowem winny zdaniem Ministerstwa w stacie się znajdować.

Statuty akcyjnych spółek ubezpieczeniowych winny zatem przewidzieć sposób dokonywania obwieszczeń, przewidzianych przez prawo lub statut, oraz wskazać pisma, w których mają być dokonywane powyższe obwieszczenia oraz ogłaszane sprawozdania rachunkowe. Wobec tego, że rozporządzenie o kontroli ubezpieczeń zezwala na dokonywanie częściowej wpłaty na akcje imienne, statut winien wskazać organ spółki oraz określić warunki, w których ten organ będzie uprawniony do żądania od akcjonarjuszów pełnej wpłaty na akcje imienne. Statut winien przewidzieć zakaz zamiany akcyj imiennych na okaziciela oraz ograniczyć możność zbywania akcyj imiennych (w szczególności należy wprowadzić zakaz sprzedaży akcyj imiennych osobom nieposiadającym obywatelstwa polskiego). Statut winien pozatem przewidzieć ilość członków zarządu i sposób ich wynagradzania i zastrzec, że członkowie zarządu nie mogą pobierać prowizji lub wynagrodzenia w stosunku do osiągniętej produkcji ubezpieczeniowej. Statut winien przewidzieć obowiązek zamieszczania w sprawozdaniach dla akcjonarjuszów na walnem zgromadzeniu informacyj zawierających kwotę wynagrodzenia członków zarządu (każdego z osobna). Statut winien przewidzieć ilość członków rady nadzorczej, wzgl. komisji rewizyjnej lub obu tych władz, sposób ich ukonstytuowania, uzupełniania w razie zdekompletowania, zwoływania (przyczem należy przewidzieć, kto zwołuje i czas zwołania), sposób podpisywania oraz sposób wynagradzania członków tych władz za wykonywane przez nich czynności. W razie braku rady nadzorczej statut winien przewidzieć rozszerzenie obowiązków komisji rewizyjnej w kierunku wykonywania stałego nadzoru nad gospodarką spółki. Statut winien przewidzieć obowiązek drukowania przez spółkę sprawozdań rocznych i sprawozdań przewidzianych w § 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r. w sprawie sporządzania zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych oraz zasad szacowania pozycyj bilansowych przez prywatne zakłady ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 660) oraz wydawania tych sprawozdań ubezpieczającym za zwrotem kosztów własnych. Statut winien przewidzieć, że w przypadku, gdy bilans spółki wykaże stratę przewyższającą sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz 1/3 kapitału akcyjnego i walne zgromadzenie nie poweźmie uchwały w przedmiocie podwyższenia kapitału akcyjnego o kwotę obciążającej go straty, następuje likwidacja spółki. Statut winien przewidzieć nakoniec zasady podziału zysków.

W zakładach mieszanych statut winien ponadto przewidzieć obowiązek sporządzania dla działu ubezpieczeń na życie oddzielnego bilansu tudzież oddzielnego rachunku zysków i strat. Statut winien przewidzieć wydzielenie części kapitału akcyjnego na działalność w dziale ubezpieczeń na życie. Statut winien przewidzieć zakaz pokrywania kosztów oraz strat działów rzeczowych przez dział życiowy. Statut winien przewidzieć, że w przypadku, gdy bilans spółki wykaże stratę przewyższającą sumę kapitału zapasowego w dziale ubezpieczeń na życie oraz 1/3 wydzielonego na ten dział kapitału akcyjnego winno nastąpić podwyższenie kapitału akcyjnego lub likwidacja działu. Podobne postanowienia winien statut przewidzieć również dla innych działów ubezpieczeń poza działem ubezpieczeń na życie łącznie.

Pozatem spółki mogą regulować według swego uznania i potrzeby szereg spraw, które są regulowane przez prawo w razie braku odmiennych przepisów statutowych. W ten sposób statuty spółek mogą przewidzieć:

1) miejsce zwoływania walnych zgromadzeń poza siedzibą spółki (miejsca te muszą być ściśle określone),

2) nieprzewidziane w prawie wypadki obowiązku zwołania walnego zgromadzenia,

3) zastrzeżenie kompetencji walnego zgromadzenia spraw, których decydowanie prawo nie zleciło żadnemu z innych organów spółki,

4) mniejszość, której będą przysługiwały uprawnienia, przewidziane w art. 54 prawa o spółkach akcyjnych, składającą się z akcjonarjuszów, reprezentujących mniej niż 1/10 część kapitału akcyjnego,

5) uzależnienie ważności walnego zgromadzenia od ilości reprezentowanych na niem akcyj,

6) uprawnienie osób nie wskazanych w art. 62 prawa o spółkach akcyjnych do otwierania i przewodniczenia na walnem zgromadzeniu,

7) ograniczenie prawa głosowania akcjonarjuszów, reprezentujących większą ilość akcyj,

8) uciążliwsze warunki dla podjęcia uchwał na walnem zgromadzeniu, niż to przewiduje art. 68 prawa o spółkach akcyjnych,

9) nieprzewidziane w prawie przypadki, w których winno być stosowane tajne głosowanie,

10) sposób powołania zarządu i rady nadzorczej odmienny od przewidzianego w art. 78 i 91 prawa o spółkach akcyjnych,

11) częściowe odnawianie się zarządu, rady nadzorczej i komisji rewizyjnej w ustawowych granicach czasu oraz zakaz ponownego wyboru ustępujących członków tych władz,

12) ograniczenia zarządu wobec spółki,

13) składanie oświadczeń i podpisywanie spółki, o ile mają być dokonywane w sposób inny, niż to przewiduje prawo o spółkach akcyjnych w art 82 ust. 1 i 2,

14) przeniesienie z walnego zgromadzenia na radę nadzorczą prawa udzielania zezwolenia członkowi zarządu na zajmowanie się interesami konkurencyjnego przedsiębiorstwa,

15) zastrzeżenie kompetencji rady nadzorczej spraw nieprzewidzianych w art. 96 prawa o spółkach akcyjnych,

16) tworzenie nieprzewidzianych w prawie o spółkach akcyjnych kapitałów rezerwowych (art. 109 ust. 4 tegoż prawa),

17) lokaty, w których winny być lokowane fundusze wskazane w art. 44 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń.

Ministerstwo prosi o zwracanie przez spółki uwagi na jasną stylizację postanowień statutu.

(—) Łazowski
Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 91

z dnia 8 lutego 1930 r. L. 5088/UU/III/29

w sprawie przeciągania ubezpieczeń przez agentów z jednego zakładu do innego.

Do krajowych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń prowadzących dział ubezpieczeń na życie.

Zjednoczenie działających w Polsce towarzystw ubezpieczeń na życie powzięło na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 1929 r. szereg uchwał, mających na celu usunięcie stosowanej dotychczas przez zakłady ubezpieczeń praktyki przyjmowania weksli na zapłatę składki z tytułu umowy ubezpieczenia na życie. Uchwały te, a przedewszystkiem uchwałę w sprawie nieprzyjmowania weksli na pokrycie składek z polis wystawionych po dniu 1 stycznia 1930 r. Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń uważa za zdrowy objaw i poważny krok naprzód w sanacji życiowego interesu ubezpieczeniowego w Polsce.

Poczynania zakładów na tej drodze znajdą zatem całkowite poparcie państwowej władzy nadzorczej.

Wobec tego, że nie jest wykluczonem, iż stan wytworzony powyższemi uchwałami może wpły-

nąć na chwilowe wzmożenie się nieprawidłowej działalności agentów w kierunku przeciągania ubezpieczających z jednego zakładu do zakładu konkurencyjnego (Okólnik Nr. 87) — Ministerstwo Skarbu prosi zakłady o roztoczenie w tym kierunku bacznej kontroli nad agentami i wzywa do bezwłocznego ich pouczenia, że Ministerstwo stosować będzie jak najbardziej ostre środki w stosunku do agentów, wyprzęgających ubezpieczenia.

W razie stwierdzenia, że fakty przyjmowania przez nadzorowany zakład ubezpieczeń, przeciągniętych z innego zakładu, zdarzają się częściej lub też, że zakład wiedział lub też powinien był wiedzieć, iż zaofiarowane mu ubezpieczenie pochodzi z nieprawidłowej akwizycji agenta, Ministerstwo będzie czyniło również zakład ubezpieczeń odpowiedzialnym za nieprawidłową działalność agenta.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 92

z dnia 8 lutego 1930 r. L. 650/UU/III/30

w sprawie nieprawidłowej działalności agentów.

Do wszystkich krajowych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Coraz częściej zdarzają się wypadki, że agenci oddają ubezpieczającym całość lub część prowizji należnej im od zakładu ubezpieczeń. Ministerstwo stwierdziło, że niejednokrotnie ma to miejsce z wiedzą i przy współudziale zakładów ubezpieczeń.

Wobec powyższego Ministerstwo wzywa zakłady do bezzwłocznego pouczenia agentów, że pozyskiwanie ubezpieczeń z warunkiem oddania ubezpieczającym całości lub części prowizji Ministerstwo uważa za nieprawidłową działalność agentów i w razie jej stwierdzenia będzie stosowało bezwzględnie art. 89 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń.

Również i w stosunku do zakładów, współdziałających lub tolerujących omówioną wyżej nieprawidłową działalność agentów, Ministerstwo będzie wyciągało konsekwencje, przewidziane w obowiązujących przepisach prawnych.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 93

z dnia 13 lutego 1930 r. L. 751/UU/I/30

w sprawie wpłat zaliczek z tytułu opłaty za nadzór.

W związku z postanowieniem art. 98 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64), rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r. w sprawie opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 649) oraz p. 5 okólnika Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń Nr. 89 z dn. 13 stycznia 1930 r. w sprawie obliczenia składek do wymiaru opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń, — Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) wyjaśnia co następuje:

1) Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1925 r. w sprawie opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 260) przestało obowiązywać, wobec czego należy zaniechać nadal wpłacania miesięcznych zaliczek na poczet opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń w wysokości 2‰ sumy zebranych składek.

2) Podlegającą opłacie zaliczkę na poczet należności z tytułu opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń za rok 1930 zakład ubezpieczeń winien ustalić w wysokości 1‰ (pro mille) sumy składek brutto zebranych w ciągu roku kalendarzowego 1928 r., obliczonych w sposób podany w p. 1 okólnika Nr. 89 z dnia 13 stycznia 1930 r.

3) Ustaloną zgodnie z p. 2 kwotę zaliczki należy bez wymiaru urzędowego wpłacić w dwuch równych ratach: pierwszą ratę w miesiącu kwietniu 1930 r., drugą ratę w miesiącu październiku 1930 roku w Centralnej Kasie Państwowej lub w urzędach pocztowych, względnie w Oddziałach Pocztowej Kasy Oszczędności na konto czekowe Centralnej Kasy Państwowej w P. K. O. Nr. 30110 z zaznaczeniem, że wpłacona kwota podlega zarachowaniu na dział 7 § 11 budżetu Ministerstwa Skarbu.

4) O wpłacie zaliczki należy w ciągu 7 dni powiadomić Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń, podając podstawę obliczenia i załączając odpis dowodu uskutecznienia wpłaty uwierzytelniony przez Zarząd Zakładu Ubezpieczeń.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 94

z dnia 21 lutego 1930 r. L. 884/UU/III/30

w sprawie interpretacji art. 33 ust. 2 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń.

Do wszystkich większych krajowych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) stwierdziło, że jeden z dopuszczonych do działalności w Polsce zakładów ubezpieczeń, zawierając ubezpieczenia klijentów pewnej kategorji kupców, zmieniał dowolnie w istotnych punktach (co do zakresu odpowiedzialności Towarzystwa, trwania okresu ubezpieczenia i t. d.) zatwierdzone przez Ministerstwo ogólne warunki ubezpieczenia bez uzyskania na to zezwolenia państwowej władzy nadzorczej. Zakład ten tłumaczył swoje postępowanie dążeniem do odpowiedniej selekcji ryzyka.

Ministerstwo stwierdza, że postępowanie takie zakładu nietylko jest sprzeczne z obowiązującemi przepisami, a mianowicie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) ale dezorganizuje równocześnie rynek ubezpieczeniowy i wprowadza niepewność w stosunki ubezpieczeniowe natury prywatno - prawnej, wymaga zatem bezwzględnego przeciwdziałania ze strony państwowej władzy nadzorczej. Wobec tego, że postępowanie to mogłoby być tłumaczone jedynie mylną interpretacją obowiązujących przepisów, celem wykluczenia na przyszłość możności tłumaczenia się przez zakłady mylną oceną istniejącego stanu prawnego i stwarzania w ten sposób pozorów stawiania w lepsze położenie zakładów nielojalnych i nielojalnie wykorzystujących udzieloną sobie koncesję w stosunku do zakładów skrupulatnie przestrzegających obowiązujące przepisy Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) na zasadzie art. 85 cytowanego rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń komunikuje:

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) stoi bezwzględnie na stanowisku, iż przepisy ust. 2 art. 33 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz.64) należy rozumieć w ten sposób, iż szczególne warunki ubezpieczenia na niekorzyść ubezpieczającego, mogą być wprowadzane do umowy ubezpieczenia jedynie w wypadkach wyjątkowych w razie zajścia okoliczności je uzasadniających. Natomiast, jeśli zakład ubezpieczeń regularnie i systematycznie przy istnieniu pewnych określonych warunków lub z pewną kategorją osób zawiera ubezpieczenia pod pewnemi typowemi warunkami specjalnemi, zmieniającemi ogólne warunki ubezpieczenia, wówczas te typowe warunki, zmieniające ogólne warunki ubezpieczenia, nie mogą być warunkami szczególnemi w rozumieniu art. 33 ust. 2 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń. Dla wprowadzenia zatem w życie warunki takie wymagają zatwierdzenia państwowej władzy nadzorczej narówni z ogólnemi warunkami ubezpieczenia. Konieczność włączania do umowy w stosunku do określonej kategorji osób przy umowach zawieranych w typowych okolicznościach specjalnych warunków typowych (załączanych szematycznie i powtarzających się regularnie) zmieniających ogólne warunki ubezpieczenia winna być zresztą najlepszą wskazówką dla kierownika zakładu ubezpieczeń, że umowy te stanowią nowy rodzaj ubezpieczeń, nie mogą być zawierane w ramach dotychczasowych zatwierdzonych ogólnych warunków ubezpieczenia i wymagają opracowania nowych podstaw działalności.

W razie więc stwierdzenia konieczności stosowania w stosunku do pewnej kategorji klijentów lub w pewnych typowych okolicznościach specjalnych warunków ubezpieczenia, zmieniających ogólne warunki ubezpieczenia na niekorzyść lub korzyść ubezpieczającego, nie noszących w stosunku do tej grupy charakteru postanowień wyjątkowych uzasadnionych indywidualnemi warunkami szczególnemi, warunki te, jako warunki specjalne dla danej kategorji ubezpieczających lub danej kategorji umów, winny być przedkładane państwowej władzy nadzorczej do zatwierdzenia.

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń), podając powyższe do wiadomości zakładom ubezpieczeń, zwraca uwagę, że będzie bezwzględnie przestrzegało należytego stosowania przez zakłady art. 33 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń i spodziewa się w tym kierunku zrozumienia i współpracy od Zakładów Ubezpieczeń.

W związku z powyższem Ministerstwo przypomina również obowiązek przestrzegania przez Zakłady przepisów art. 34 cytowanego rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń, który to obowiązek, jak to stwierdzono, nie był przez wszystkie Zakłady przestrzegany.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 95

z dnia 24 lutego 1930 r. L. 910/U.U./I/30

w sprawie sporządzania zamknięć rachunkowych i wykazów pomocniczych do tych zamknięć.

Do większych prywatnych zakładów ubezpieczeń.

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) na zasadzie § 3 ust. ostatni rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r. w sprawie sporządzania zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych oraz zasad szacowania pozycyj bilansowych przez prywatne zakłady ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 660) zawiadamia, że wykazy pomocnicze do zamknięć rachunkowych sporządzać należy według wzorów, dołączonych do niniejszego okólnika, a mianowicie:

1) Wykaz sald w kasie i instytucjach kredytowych (wzór Nr. 1);

2) Wykaz papierów wartościowych (wzór Nr. 2);

3) Wykaz pożyczek hipotecznych i pożyczek pod zastaw hipotek (wzór Nr. 3);

4) Wykaz nieruchomości (wzór Nr. 4);

5) Wykaz pożyczek udzielonych gminom lub związkom samorządowym (wzór Nr. 5);

6) Wykaz pożyczek pod zastaw papierów wartościowych (wzór Nr. 6);

7) Wykaz zebranych pośrednio składek i rezerwy składek zatrzymanej przez zakłady ubezpieczeń (cedentów) (wzór Nr. 7);

8) Wykaz niezainkasowanych składek (wzór Nr. 8);

9) Wykaz funduszu ubezpieczeniowego i pokrycia tego funduszu (wzór Nr. 9a) (dla zakładów ubezpieczeń na życie);

10) Wykaz pokrycia funduszu ubezpieczeniowego oraz kaucji (wzór Nr. 9b) (dla zagranicznych zakładów ubezpieczeń);

11) Wykaz pokrycia funduszu ubezpieczeniowego oraz połowy wpłaconego kapitału akcyjnego (spółki akcyjnej) względnie ¼ kapitału zakładowego oraz połowy kapitału zapasowego (towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych) (wzór Nr. 9c);

12) Wykaz obliczenia rezerwy składek w dziale ubezpieczeń na życie (wzór Nr. 10);

13) Wykaz rezerwy składek na udział własny (wzór Nr. 11) (dla wszystkich ubezpieczeń z wyjątkiem ubezpieczeń na życie);

14) Wykaz rezerwy szkód na udział własny (wzór Nr. 12);

15) Wykaz przekazanej przez zakład składki i zatrzymanej reasekuratorom rezerwy składek (wzór Nr. 13);

16) Wykaz długów hipotecznych (wzór Nr. 14);

17) Wykaz sald oddziałów, agentów i różnych z tytułu zaległej składki (wzór Nr. 15);

18) Wykaz sald zakładów ubezpieczeń (wzór Nr. 16);

19) Wykaz sald innych dłużników i wierzycieli (wzór Nr. 17);

20) Wykaz innych aktywów (wzór Nr. 18);

21) Wykaz innych pasywów (wzór Nr. 19).

Równocześnie Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) komunikuje, że zamknięcia rachunkowe sporządzać należy zgodnie z poniżej zamieszczonemi wyjaśnieniami:

1) W pozycji bilansu „Kasa" wykazywać należy gotówkę znajdującą się tak w Centrali, jak również w oddziałach zakładu. Waluty obce przyjąć należy do bilansu zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r.

2) W pozycji bilansu „instytucje kredytowe" wykazywać należy salda z podziałem na salda w instytucjach krajowych i zagranicznych; salda w instytucjach krajowych — na salda w instytucjach państwowych i Banku Polskim oraz w innych instytucjach. W pozycji instytucje kredytowe winny być wykazane salda zarówno Centrali jak i oddziałów zakładu. Należności w walutach obcych przyjąć należy do bilansu zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r. Dla należności wątpliwych tworzyć należy w stanie biernym bilansu rezerwę.

3) Papiery wartościowe winny być wykazywane w bilansie łącznie z wartością kuponu bieżącego, przypadającą na rok sprawozdawczy. Papiery wartościowe należy podzielić w bilansie na papiery krajowe i zagraniczne; papiery krajowe — na posiadające bezpieczeństwo prawne i inne. Bilansową wartość papierów ustalać należy zgodnie z § 10 rozporządzenia Ministra Skarbu z 12 października 1929 r. Papiery wartościowe nabyte przed dniem sporządzenia bilansu otwarcia w złotych przyjąć należy do bilansu w wartości określonej w bilansie otwarcia w złotych, nie wyżej jednak przeciętnego kursu giełdowego z ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym.

Papiery wartościowe, skonwertowane na walutę złotową po 1 stycznia 1924 r. uważać należy za papiery nowonabyte, przy ustalaniu bilansowej

wartości tych papierów obowiązują zatem postanowienia § 10 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r.

4) Nieruchomości przyjąć należy do bilansu nie wyżej ceny nabycia lub wytworzenia. Nieruchomości nabyte przed dniem, na który sporządzono bilans otwarcia w złotych, przyjąć należy do bilansu w wartości przyjętej do bilansu otwarcia w złotych, o ile nieruchomości te nie zostały za zgodą Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń przeszacowane.

Długi hipoteczne, ciążące na nieruchomościach wykazywać należy oddzielnie w stanie biernym bilansu (poz. VI). Również do stanu biernego bilansu odnosić należy sumy uzyskane z odpisów wartości nieruchomości (fundusz na umorzenie wartości nieruchomości — poz. V).

Zakłady ubezpieczeń, które dotychczas ustalały bilansową wartość nieruchomości po potrąceniu odpisów, wykażą w aktywach bilansu za 1929 r. nieruchomości według ceny nabycia wzgl. wytworzenia, lub też w wartości przyjętej do bilansu otwarcia w złotych względnie w wartości wynikłej z przeszacowania, ustalonej za zgodą Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, różnice zaś przypadające na odpisy wykażą w pozycji „fundusz na umorzenie wartości nieruchomości".

5) Należność zakładu z tytułu rezerwy składek zatrzymanej przez cedentów wykazywać należy w aktywach bilansu dla każdego działu ubezpieczeń rzeczowych, od nieszczęśliwych wypadków i odpowiedzialności prawnej, oddzielnie. Rezerwa składek od tych ubezpieczeń, których zakład nie prowadzi bezpośrednio, winna być wykazana w łącznej kwocie jako należność z tytułu rezerwy składek zatrzymanej przez zakłady ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń przyjętych pośrednio.

6) W pozycjach bilansu „dłużnicy" i „wierzyciele" wykazywać należy salda brutto, t. j. oddzielnie salda debetowe od sald kredytowych bez potrącania sumy należności od sumy długów względnie odwrotnie i wstawiania do bilansu różnicy.

Przy ustalaniu bilansowej wartości należności przestrzegać należy postanowień § 12 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r.: należności nieściągalne winny być odpisane na straty, natomiast dla należności wątpliwych tworzyć należy rezerwę. Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zwraca zwłaszcza uwagę na konieczność bardzo ostrożnego szacowania sald oddziałów, agentów, różnych z tytułu nieopłaconej składki oraz weksli złożonych przez ubezpieczających na pokrycie składki. Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń), opierając się na postanowieniu § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r. w sprawie sporządzania zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych oraz zasad szacowania pozycyj bilansowych przez prywatne zakłady ubezpieczeń, ustala na 1929 r. normę maksymalnie dopuszczalnego zadłużenia oddziałów, agentów i różnych z tytułu zaległej składki oraz niewykupionych weksli w wysokości 35% przypisanej w ciągu 1929 r. składki (łącznie z opłatami dodatkowemi). Dla kwot przekraczających powyższą normę tworzyć należy w stanie biernym bilansu rezerwę.

7) Ruchomości biurowe wykazywać należy w bilansie po potrąceniu odpisów przewidzianych w § 11 ust. 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r.

8) Do pozycji bilansu „inne aktywa" odnosić należy: weksle, zaległe komorne od lokatorów, zaległe procenty od pożyczek udzielonych przez zakład oraz wszelkie inne aktywa, nieprzewidziane w innych pozycjach wzoru bilansu.

Koszty organizacji nowopowstałego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, podlegające w myśl art. 9 ust. 3 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń umorzeniu w ciągu 5 lat, należy wykazywać w bilansie w oddzielnej pozycji.

9) Zakłady ubezpieczeń, prowadzące obok innych działów ubezpieczeń dział ubezpieczeń na życie, winny w bilansie za 1929 r. podzielić kapitał akcyjny oraz kapitał zapasowy między dział ubezpieczeń na życie i inne działy ubezpieczeń. W towarzystwach ubezpieczeń opartych na wzajemności kapitały zakładowe i zapasowe należy podzielić pomiędzy poszczególne działy ubezpieczeń. W tym celu walne zgromadzenie akcjonarjuszów względnie członków towarzystwa winno powziąć uchwałę o podziale na dzień 31 grudnia 1929 r. tych kapitałów oraz uchwałę odpowiedniej zmiany w tym kierunku statutu towarzystwa.

10) W pozycji bilansu „fundusz ubezpieczeniowy" należy wykazywać:

A) *w dziale ubezpieczeń na życie:*

a) rezerwę składek,
b) nie mniej niż 60% przeniesienia składek,
c) fundusz dywidendowy,
d) fundusz wojenny,
e) rezerwy techniczne od ubezpieczeń dodatkowych.

Rezerwę składek należy wykazywać od wszystkich bezpośrednio przez zakład zawartych ubezpieczeń łącznie z rezerwą przypadającą na ubezpieczenia oddane do reasekuracji.

Zagraniczne zakłady ubezpieczeń, które działają na zasadzie koncesji udzielonej przez b. państwa zaborcze obowiązane są wykazywać 100% przeniesienia składek.

B) *w ubezpieczeniach innych poza działem ubezpieczeń na życie:*

a) rezerwę składek na udział własny zarówno z ubezpieczeń bezpośrednich jak i pośrednich,
b) skapitalizowaną wartość rent ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i odpowiedzialności prawnej łącznie z częścią przypadającą na udział reasekuratorów,
c) fundusz na zwroty.

Zagraniczne zakłady ubezpieczeń winny wykazywać tytułem rezerwy składek: w dziale ubezpieczeń przewozowych 25%, we wszystkich innych działach ubezpieczeń, z wyjątkiem działu ubezpieczeń od gradobicia, 50% wszystkich zebranych (przypisanych) składek łącznie z opłatami dodatkowemi.

11) Rezerwa składek od ubezpieczeń na życie przyjętych do reasekuracji przez zakład, o ile jest zatrzymywana przez cedenta, winna być wykazywana w pozycji III wydatków rachunku ubezpieczeń na życie (wzór Ru I).

12) Należności z tytułu zatrzymanej reasekuratorom przez zakład rezerwy składek w innych działach ubezpieczeń poza działem ubezpieczeń na życie, wykazywać należy w pasywach bilansu dla każdego działu ubezpieczeń oddzielnie. Rezerwa składek od tych ubezpieczeń, których zakład nie prowadzi bezpośrednio winna być wykazana w łącznej kwocie jako należność z tytułu rezerwy składek zatrzymanej reasekuratorom przez zakład w dziale ubezpieczeń przyjętych pośrednio.

13) Do poz. bilansu „inne pasywa" odnosić należy nieuregulowane wydatki z tytułu prowizji i kosztów administracji oraz wszelkie inne pasywa, nieprzewidziane w innych pozycjach wzoru bilansu.

14) W rachunku zysków i strat wykazywać należy oprócz przeniesienia zysku (nadwyżki bilansowej) wzgl. straty (niedoboru bilansowego) z roku poprzedniego, oraz wyników na poszczególnych rachunkach ubezpieczeń — dochód z majątku zakładu, różnice kursowe zarówno zrealizowane jak i książkowe, wszelkie odpisy oraz tę część ogólnych kosztów administracji (tylko świadczenia emerytalne i ofiary na cele społeczne), która nie została rozdzielona między poszczególne działy ubezpieczeń. Wszelkie dobrowolne świadczenia emerytalne zakładu należy wykazywać w rachunku ogólnych kosztów administracji w pozycji „pobory władz zakładu, urzędników i ich gratyfikacje".

Przez rachunek zysków i strat przeprowadzają nowo-powstałe towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych umorzenie części kosztów organizacji, pokrytych w myśl art. 9 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń z kapitału zakładowego.

15) Rachunki ubezpieczeń sporządzać należy oddzielnie dla każdego działu ubezpieczeń. W skład rachunków ubezpieczeń wchodzić winny jedynie pozycje związane ściśle z produkcją ubezpieczeniową (składka wraz z opłatami dodatkowemi, szkody, prowizja, koszty administracji, wpływy od reasekuratorów, wypłaty cedentom oraz rezerwa składek i inne fundusze i rezerwy techniczne). Jedynie w dziale ubezpieczeń na życie oraz w działach ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i odpowiedzialności prawnej dozwolone jest przenoszenie z rachunku dochodów z majątku zakładu tej części dochodu, która przypada na lokaty wpisane do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego.

16) Rachunek ubezpieczeń na życie sporządzony według wzoru Ru I winien obejmować ubezpieczenia wszystkich grup ubezpieczeń prowadzonych przez zakład. Niezależnie od tego ogólnego rachunku ubezpieczeń zakłady obowiązane są sporządzać według tego samego wzoru rachunki szczegółowe dla poszczególnych grup ubezpieczeń (ubezpieczenia z badaniem lekarskiem, ubezpieczenia bez badania lekarskiego i ubezpieczenia ludowe) z podziałem na ubezpieczenia z udziałem i bez udziału w zyskach.

17) Do przychodu rachunku ubezpieczeń przenosić należy rezerwę składek, przeniesienie składek, rezerwę na nieuregulowane szkody (sumy płatne, renty i wykupy) oraz inne fundusze i rezerwy techniczne z roku poprzedniego w tych samych kwotach, w jakich wykazane zostały w bilansie za rok ubiegły z uwzględnieniem jedynie dotacji z zysków (nadwyżek bilansowych) roku poprzedniego.

18) Za zbiór składek uważać należy składkę przypisaną w ciągu roku sprawozdawczego po potrąceniu storn. Składka z ubezpieczeń bezpośrednich winna być wykazana w rachunku ubezpieczeń oddzielnie od składki z ubezpieczeń pośrednich.

Ze zbioru składek nie można potrącać prowizji, bonifikat, dywidendy, kosztów administracji i tym podobnych wydatków.

19) Wszelkie opłaty dodatkowe do składki, pobierane od ubezpieczających, jak polisowe, wpisowe, dodatek administracyjny i t. d. z wyjątkiem opłat stemplowych i opłat na straże pożarne wykazywać należy w rachunku ubezpieczeń w oddzielnej pozycji (pozycja III przychodu rachunku ubezpieczeń). Opłaty stemplowe oraz opłaty na straże pożarne należy przeprowadzać przez rachunek bilansu. Dodatku administracyjnego, pobieranego od ubezpieczających, nie można zmniejszać o koszty administracyjne zakładu.

20) Składek przekazanych do reasekuracji nie można zmniejszać o bonifikaty przyznawane przez reasekuratora (prowizja, udział w kosztach administracji, udział w rezerwie składek). Zakłady ubezpieczeń, które przekazują reasekuratorom oprócz składki również część opłat dodatkowych winny to ujawnić w rachunku ubezpieczeń w pozycji innych wydatków.

21) Prowizja winna odpowiadać przypisanej składce. Zakłady ubezpieczeń, które wprowadzają do ksiąg prowizję dopiero po zainkasowaniu składek, obowiązane są wprowadzić do zamknięć rachunkowych tę część prowizji, która przypada na składki niezainkasowane.

22) Prowizja bankowa, która ma być wykazywana w rozchodzie rachunku dochodów z majątku zakładu, dotyczy prowizji liczonej w wyciągach bankowych.

23) W wykazie aktywów wpisanych do rejestru lokat oraz do specjalnego rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego wykazywać należy papiery w wartości przyjętej do bilansu względnie według ceny nabycia, o ile papiery zostały zakupione po dniu 31 grudnia roku sprawozdawczego, jednakże bez wartości kuponu bieżącego.

24) Do czasu ustalenia przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń wzorów wykazów statystycznych należy dołączać do sprawozdania z działalności wykazy sporządzone według wzorów Nr. 1 — 5, dołączonych do okólnika Urzędu Nr. 60 z dnia 14 czerwca 1927 r.

25) Okólniki Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń Nr. 52 z dnia 8 marca 1926 r., Nr. 57 z dnia 4 marca 1927 r., Nr. 60 z dnia 14 czerwca 1927 r., Nr. 62 z dnia 25 sierpnia 1927 r. i Nr. 75 z dnia 26 marca 1928 r. uchyla się.

(—) Łazowski
Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Nazwa zakładu ubezpieczeń — Załączniki do okólnika P. U. K. U. Nr. 95.

Wzór Nr. 1.

....

Wykaz sald w kasie i instytucjach kredytowych

do bilansu za 19........ rok.

K A S A	W A L U T Y O R Y G I N A L N E						Razem w złotych
	Złote	dolary	fr. szw.				
1	2	3	4	5	6	7	8
a) Centrala							
b) Oddziały							
Razem: w walutach oryginalnych . . .							
Razem: z przeliczenia na złote . . .							
Instytucje kredytowe							
Nazwa instytucji kredytowej							
1. Krajowe							
a) państwowe i Bank Polski							
....							
....							
....							
....							
....							
razem							
b) inne							
....							
....							
....							
....							
razem							
2. Zagraniczne							
....							
....							
....							
....							
Zagraniczne							
Krajowe b)							
Krajowe a)							
Ogółem: w walutach oryginalnych . .							
Ogółem: z przeliczenia na złote . . .							

Nazwa zakładu ubezpieczeń

....

Wzór Nr. 2.

Wykaz papierów wartościowych do bilansu za 19........ rok.

Wartość nominalna	Cena kupna względnie cena przyjęta do bilansu otwarcia w złotych	Przeciętny kurs giełdowy z ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym	Nominalna stopa procentowa	NAZWA PAPIERÓW	Wartość bilansowa: bez kuponów bieżących	Wartość bilansowa: kuponów bieżących	Wartość bilansowa: Razem	Wskazanie miejsca przechowywania poszczególnych papierów wartościowych	Wskazanie któremi papierami wartościowemi ograniczona jest możność dysponowania i jaki jest charakter tego ograniczenia
	Złote i grosze	Złote i grosze			Złote i grosze	Złote i grosze	Złote i grosze		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				1. Krajowe					
				a) posiadające bezp. prawne					
				razem					
				b) inne					
				razem					
				2. Zagraniczne					
				razem					
				Ogółem					

Nazwa zakładu ubezpieczeń ....

Wzór Nr. 3.

Wykaz pożyczek hipotecznych i pożyczek pod zastaw hipotek

do bilansu za rok 19......... rok.

Nr.	Imię i nazwisko dłużnika	Miejscowość ulica i Nr. nieruchomości	Wartość szacunkowa nieruchości	Suma obciążeń hipotecznych poprzedzających udzieloną pożyczkę	Suma pożyczki hipotecznej pod zastaw której udzielono pożyczkę	Suma pożyczki w walucie oryginalnej				Stopa procentowa	Termin do jakiego otrzymano procenty	Termin spłaty pożyczki
						Złote	dolary	fr. szw.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Razem w walutach oryginalnych											
	z przeliczenia na złote											
						Zł						

Nazwa zakładu ubezpieczeń ....

Wzór Nr. 4.

W y k a z n i e r u c h o m o ś c i

do bilansu za 19......... rok.

Nr.	Wyszczególnienie nieruchomości ze wskazaniem miejscowości, ulicy, Nr. domu i nazwy hipotecznej	Cena kupna względnie wytworzenia	Bilansowa wartość w końcu ubiegłego roku	Przyrost wartości bilansowej wskutek budowy, przebudowy, względnie przeszacowania	Razem (3+4)	Zmniejszenie się wartości bilansowej wskutek przeszacowania	Wartość bilansowa w końcu roku sprawozdawczego	Fundusz na umorzenie wartości nieruchomości	Czysty dochód z nieruchomości	Uwagi
		z ł o t e i g r o s z e								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Razem									

Nazwa zakładu ubezpieczeń.

Wzór Nr. 5.

....

Wykaz pożyczek udzielonych gminom lub związkom samorządowym do bilansu za 19.......... rok.

Nr.	Nazwa gminy względnie związku samorządowego	Suma pożyczki w walucie oryginalnej				Stopa procentowa	Termin do jakiego otrzymano procenty	Termin spłaty pożyczki
		Złote	dolary	fr. szwajc.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Razem w walutach oryginalnych							
	z przeliczenia na złote							
		Zł						

Nazwa zakładu ubezpieczeń.

Wzór Nr. 6.

....

Wykaz pożyczek pod zastaw papierów wartościowych do bilansu za 19.......... rok.

Nr.	Imię i nazwisko dłużnika	Wyszczególnienie rodzaju papierów	Wartość papierów		Suma pożyczki w walucie oryginalnej				Stopa procentowa	Termin do jakiego otrzymano procenty	Termin spłaty pożyczki
			Nominalna	Według przeciętnego kursu giełdowego z ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym	Złote	dolary	fr. szw.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Razem w walutach oryginalnych									
		z przeliczenia na złote									
					Zł						

Nazwa zakładu ubezpieczeń

Wzór Nr. 7.

....

Wykaz zebranych pośrednio składek i rezerwy składek zatrzymanej przez zakłady ubezpieczeń (cedentów)

do bilansu za 19...... rok.

Nr.	Nazwa zakładu ubezpieczeń	Zbiór składek				Rezerwa składek zatrzymana przez zakłady ubezpieczeń (cedentów)			
		Waluta oryginalna							
		Złote	dolary	fr. szw.		Złote	dolary	fr. szw.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Dział ubezpieczeń								
	Razem w walutach oryginalnych								
	z przeliczenia na złote								
		Zł				Zł			

UWAGA: Wykaz ten sporządzać należy oddzielnie dla każdego działu ubezpieczeń. Rubryki dotyczące zbioru składek wypełniać należy bez względu na to, czy została zakładowi zatrzymana przez zakłady ubezpieczeń rezerwa składek.

Nazwa zakładu ubezpieczeń.

Wzór Nr. 8.

....

Wykaz niezainkasowanych składek

na dzień 31 grudnia 19......roku.

Nr.	Imię i nazwisko agenta	Miejscowość	Waluta oryginalna					
			Złote	dolary	fr. szw.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Razem w walutach oryginalnych							
	z przeliczenia na złote							
			Zł					

Wzór Nr. 9-a.

Wykaz funduszu ubezpieczeniowego i pokrycia tego funduszu
za 19..........rok.

Oświadczenie rzeczoznawcy matematycznego.

Oświadczam, że fundusz ubezpieczeniowy, wynoszący w dniu 31 grudnia 19..... roku Zł .... obliczony został zgodnie z planem działalności.

Wyżej wymieniony fundusz ubezpieczeniowy składa się z następujących pozycji:

		Waluty oryginalne	Złote	Razem w złotych
a) rezerwa składek	Zł	....	....	
	$	....	....	
	Fr. szw.	....	....	
		....	....	
		....	....	....
b) % przeniesienia składek	Zł	....	....	
	$	....	....	
	Fr. szw.	....	....	
		....	....	
		....	....	....
c) inne fundusze i rezerwy techniczne (z wyszczególnieniem)	Zł	....	....	
	$	....	....	
	Fr. szw.	....	....	
		....	....	
		....	....	....
Razem . .	Zł	....	....	
	$	....	....	
	Fr. szw.	....	....	
		....	....	
		....	....	....

Podpis rzeczoznawcy matematycznego

Na pokrycie funduszu ubezpieczeniowego w sumie Zł.................................... wpisane zostały do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego następujące wartości:

	Waluty oryginalne	Złote	Razem w złotych
1) papiery emitowane albo gwarantowane przez Państwo, lub pożyczki udzielone Państwu:			
Zł	Zł	....	
$	$	....	
Fr. szw.	Fr. szw.	....	
....	....		
....	....		
2) listy zastawne krajowych instytucyj kredytu długoterminowego, posiadające bezpieczeństwo prawne:			
Zł	Zł	....	
$	$	....	
Fr. szw.	Fr. szw.	....	
....	....	....	
....	....	....	....
3) emitowane przez związki samorządowe obligacje posiadające, bezpieczeństwo prawne:			
Zł	Zł	....	
$	$	....	
Fr. szw.	Fr. szw.	....	
....	....	....	
....	....	....	....
4) pożyczki hipoteczne i pożyczki pod zastaw hipotek na nieruchomościach czynsz przynoszących:			
	Zł	....	
	$	....	
	Fr. szw.	....	
	....	....	
	....	....	....
5) nieruchomości miejskie (po potrąceniu długów hipotecznych i funduszu na amortyzację)			....
6) zaliczki oraz pożyczki pod zastaw własnych polis:			
	Zł	....	
	$	....	
	Fr. szw.	....	
	....	....	
	....	....	....

	Waluty oryginalne	Złote	Razem w złotych
7) pożyczki udzielone gminom lub związkom samorządowym:			
	Zł		
	$		
	Fr. szw.		
8) wkłady oszczędnościowe na książeczki wkładkowe, które z mocy obowiązujących przepisów korzystają z bezpieczeństwa prawnego (z wyszczególnieniem instytucyj kredytowych):			
	Zł		
	$		
	Fr. szw.		
9) wkłady na rachunku bieżącym w bankach państwowych, Pocztowej Kasie Oszczędności i Banku Polskim (z wyszczególnieniem instytucyj kredytowych)			
	Zł		
	$		
	Fr. szw.		
Razem . .	Zł		
	$		
	Fr. szw.		

Podpis Dyrekcji Zakładu

Wzór Nr. 9-b.

Wykaz pokrycia funduszu ubezpieczeniowego oraz kaucji

za 19.......... rok.

Na pokrycie funduszu ubezpieczeniowego oraz kaucji w łącznej sumie zł.. wpisane zostały do specjalnego rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego następujące wartości:

	Waluty oryginalne	Złote	Razem w złotych
1) papiery emitowane albo gwarantowane przez Państwo, lub pożyczki udzielone Państwu:			
Zł	Zł	....	
$	$	....	
Fr. szw.	Fr. szw.	....	
....	....	....	
....	....	....	
2) listy zastawne krajowych instytucyj kredytu długoterminowego, posiadające bezpieczeństwo prawne:			
Zł	Zł	....	
$	$	....	
Fr. szw.	Fr. szw.	....	
....	....	....	
....	....	....	
3) emitowane przez związki samorządowe obligacje, posiadające bezpieczeństwo prawne:			
Zł	Zł	....	
$	$	....	
Fr. szw.	Fr. szw.	....	
....	....	....	
....	....	....	....
4) pożyczki hipoteczne i pożyczki pod zastaw hipotek na nieruchomościach czynsz przynoszących:			
	Zł	....	
	$	....	
	Fr. szw.		
	....	....	
	....	....	....

	Waluty oryginalne	Złote	Razem w złotych
5) nieruchomości miejskie (po potrąceniu długów hipotecznych i funduszu na amortyzację)			....
6) pożyczki udzielone gminom lub związkom samorządowym:			
....	Zł	....	
....	$	....	
....	Fr. szw.	....	
....	....	....	
....	....	....	....
7) wkłady oszczędnościowe na książeczki wkładkowe, które z mocy obowiązujących przepisów korzystają z bezpieczeństwa prawnego (z wyszczególnieniem instytucyj kredytowych):			
....	Zł	....	
....	$		
....	Fr. szw.	....	
....	....	....	
....	....	....	....
8) wkłady na rachunku bieżącym w bankach państwowych, Pocztowej Kasie Oszczędności i Banku Polskim (z wyszczególnieniem instytucyj kredytowych):			
....	Zł		
....	$	....	
....	Fr. szw.	....	
....	....	....	
....	....	....	....
Razem . .	Zł	....	
	$	....	
	Fr. szw.	....	
	....	....	
	....	....	....

Podpis Dyrekcji Zakładu

Wrór Nr. 9-c.

Wykaz pokrycia funduszu ubezpieczeniowego oraz połowy wpłaconego kapitału akcyjnego (spółki akcyjnej) względnie ¼ kapitału zakładowego i ½ kapitału zapasowego (towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych)

za 19.......... rok.

Na pokrycie funduszu ubezpieczeniowego oraz połowy wpłaconego kapitału akcyjnego (¼ kapitału zakładowego i ½ kapitału zapasowego) służą następujące wartości:

	Waluty oryginalne	Złote	Razem w złotych
1) papiery emitowane albo gwarantowane przez Państwo, lub pożyczki udzielone Państwu:			
Zł	Zł	....	
$	$	....	
Fr. szw.	Fr. szw.	....	
....	....	....	
....	....	....	....
2) listy zastawne krajowych instytucyj kredytu długoterminowego, posiadające bezpieczeństwo prawne:			
Zł	Zł	....	
$	$	....	
Fr. szw.	Fr. szw.	....	
....	....	....	
....	....	....	....
3) emitowane przez związki samorządowe obligacje posiadające bezpieczeństwo prawne:			
Zł	Zł	....	
$	$	....	
Fr. szw.	Fr. szw.	....	
....	....	....	
....	....	....	....
4) pożyczki hipoteczne i pożyczki pod zastaw hipotek na nieruchomościach czynsz przynoszących:			
	Zł	....	
	$	....	
	Fr. szw.	....	
	....	....	
	....	....	....

	Waluty oryginalne	Złote	Razem w złotych
5) nieruchomości miejskie (po potrąceniu długów hipotecznych i funduszu na amortyzację):			
6) zaliczki oraz pożyczki pod zastaw własnych polis:			
	Zł		
	$		
	Fr. szw.		
7) pożyczki udzielone gminom lub związkom samorządowym:			
	Zł		
	$		
	Fr. szw.		
8) wkłady oszczędnościowe na książeczki wkładkowe, które z mocy obowiązujących przepisów korzystają z bezpieczeństwa prawnego (z wyszczególnieniem instytucyj kredytowych):			
	Zł		
	$		
	Fr. szw.		
9) wkłady na rachunku bieżącym w bankach państwowych, Pocztowej Kasie Oszczędności i Banku Polskim (z wyszczególnieniem instytucyj kredytowych):			
	Zł		
	$		
	Fr. szw.		
Razem . .	Zł		
	$		
	Fr. szw.		

Podpisy Dyrekcji Zakładu

Nazwa zakładu ubezpieczeń.

Wzór Nr. 10.

Wykaz obliczenia rezerwy składek w dziale ubezpieczeń na życie.

Taryfa	Liczba polis	Kapitał ubezpieczony	Roczna składka brutto	Roczna składka netto	Składki odroczone	Dodatek za rozłożenie na raty	Przeniesienie składek	Rezerwa pełna	Kwota Zillmera	Rezerwa bilansowa (9 — 10)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

U W A G A: Wykaz powyższy sporządzać należy w obrębie poszczególnych grup ubezpieczenia dla każdej waluty oryginalnej oddzielnie, jak również oddzielnie dla ubezpieczeń pierwszorocznych i za lata następne.

Nazwa zakładu ubezpieczeń .... **Wzór Nr. 11.**

Wykaz rezerwy składek na udział własny
do bilansu za 19........ rok.

	Waluty oryginalne						Razem w złotych
	Złote	Dolary	Fr. szw.				
1	2	3	4	5	6	7	8
Dział ubezpieczeń							
Zbiór składek:							
a) z ubezpieczeń bezpośrednich							
b) „ „ pośrednich							
Razem w walutach oryginalnych							
z przeliczenia na złote							
Składki przekazane:							
a) z ubezpieczeń bezpośrednich							
b) „ „ pośrednich							
Razem w walutach oryginalnych							
z przeliczenia na złote							
Zbiór składek na udział własny:							
a) z ubezpieczeń bezpośrednich							
b) „ „ pośrednich							
Razem w walutach oryginalnych							
z przeliczenia na złote							
Rezerwa składek na udział własny:							
a) z ubezpieczeń bezpośrednich							
b) „ „ pośrednich							
Razem w walutach oryginalnych							
z przeliczenia na złote							

UWAGA: **Wykaz ten sprządzać należy oddzielnie dla każdego działu ubezpieczeń.**

Nazwa zakładu ubezpieczeń ....

Wzór Nr. 12.

Wykaz rezerwy szkód na udział własny

do bilasu za 19..........rok.

	Waluty oryginalne						Razem w złotych
	Złote	Dolary	Fr. szw.				
1	2	3	4	5	6	7	8
Dział ubezpieczeń							
Rezerwa szkód brutto:							
a) z ubezpieczeń bezpośrednich							
b) „ „ pośrednich							
Razem w walutach oryginalnych							
z przeliczenia na złote							
Udział reasek. w rezerwie szkód:							
a) z ubezpieczeń bezpośrednich							
b) „ „ pośrednich							
Razem w walutach oryginalnych							
z przeliczenia na złote							
Rezerwa szkód na udział własny:							
a) z ubezpieczeń bezpośrednich							
b) „ „ pośrednich							
Razem w walutach oryginalnych							
z przeliczenia na złote							

UWAGA: Wykaz ten sporządzać należy oddzielnie dla każdego działu ubezpieczeń.

Nazwa zakładu ubezpieczeń

Wzór Nr. 13.

....

Wykaz przekazanej przez zakład składki i zatrzymanej reasekuratorom rezerwy składek

do bilansu za 19........... rok.

Nr.	Nazwa zakładu ubezpieczeń	Składka przekazana				Rezerwa składek zatrzymana reasekuratorom			
		Waluta oryginalna							
		Złote	Dolary	Fr. szw.		Złote	Dolary	Fr. szw.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Dział ubezpieczeń . .								
	Razem w walutach oryginalnych .								
	Z przeliczenia na złote .								
		Zł........................				Zł........................			

U W A G A: Wykaz ten sporządzać należy oddzielnie dla każdego działu ubezpieczeń. Rubryki dotyczące składki przekazanej reasekuratorom należy wypełniać bez względu na to, czy została reasekuratorom zatrzymana rezerwa składek. Składkę przekazaną reasekuratorom z ubezpieczeń z akwizycji własnej wykazywać należy oddzielnie od składki przekazanej z ubezpieczeń przyjętych pośrednio. Uwaga powyższa dotyczy również należności z tytułu zatrzymanej reasekuratorom rezerwy składek.

Nazwa zakładu ubezpieczeń

Wzór Nr. 14.

....

Wykaz długów hipotecznych

do bilansu za 19........... rok.

Nr.	Imię i nazwisko wierzyciela	Oznaczenie nieruchomości	Suma długu w walucie oryginalnej				Stopa procentowa	Termin do jakiego opłacono procenty	Termin zwrotu długu
			Złote	Dolary	Fr. szw.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Razem w walutach oryginalnych .								
	Z przeliczenia na złote .								
			Zł						

Nazwa zakładu ubezpieczeń

....

Wzór Nr. 15.

Wykaz sald oddziałów i agentów i różnych z tytułu zaległej składki

do bilansu za 19.........rok.

Nr.	Nazwa oddziału względnie imię i nazwisko agenta	Winien				Ma			
		Waluty oryginalne							
		Złote	Dolary	Fr. szw.		Złote	Dolary	Fr. szw.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	I. Oddziały:								
	Razem w walutach oryginalnych .								
	z przeliczenia na złote .								
		Zł				Zł			
	II. Agenci:								
	Razem w walutach oryginalnych .								
	z przeliczenia na złote .								
		Zł				Zł			
	III. Różni z tytułu zaległej składki (inkaso bezpośrednie) .								
	Z przeliczenia na złote .								
		Zł							

Nazwa zakładu ubezpieczeń

....

Wzór Nr. 16.

Wykaz sald zakładów ubezpieczeń

do bilansu za 19........ rok.

Nr.	Nazwa zakładu ubezpieczeń	Winien				Ma			
		Waluta oryginalna							
		Złote	Dolary	Fr. szw.		Złote	Dolary	Fr. szw.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Dział ubezpieczeń:								
	Razem w walutach oryginalnych .								
	Z przeliczenia na złote .								
		Zł				Zł			

UWAGA: Wykaz ten sporządzać należy oddzielnie dla każdego działu ubezpieczeń. W obrębie każdego działu ubezpieczeń podać należy salda z tytułu koasekuracji oddzielnie od sald z tytułu reasekuracji oraz od sald z interesu pośredniego.

Nazwa zakładu ubezpieczeń

....

Wzór Nr. 17.

Wykaz sald innych dłużników i wierzycieli

do bilansu za 19........ rok.

Nr.	Nazwa dłużników i wierzycieli	Z jakiego tytułu	Winien				Ma			
			Waluta oryginalna							
			Złote	Dolary	Fr. szw.		Złote	Dolary	Fr. szw.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Razem w walutach oryginalnych .									
	Z przeliczenia na złote .									
			Zł				Zł			

Nazwa zakładu ubezpieczeń Wzór Nr. 18.

....

Wykaz innych aktywów

do bilansu za 19..........rok.

Nr.	NAZWA AKTYWÓW	Waluty oryginalne			
		Złote	Dolary	Fr. szw.	
1	2	3	4	5	6
1	Weksle:				
	a) na pokrycie składki				
	b) inne				
2	Zaległe komorne od lokatorów				
3	Zaległe procenty:				
	a) od pożyczek hipotecznych i pożyczek pod zastaw hipotek				
	b) od zaliczek oraz pożyczek pod zastaw własnych polis . . .				
	c) od wszelkich innych pożyczek . . .				
4	Inne aktywa (z wyszczególnieniem)				
	Razem w walutach oryginalnych .				
	Z przeliczenia na złote .				
		Zł			

Nazwa zakładu ubezpieczeń Wzór Nr. 19.

....

Wykaz innych pasywów

do bilansu za 19..........rok.

Nr.	NAZWA PASYWÓW	Waluty oryginalne			
		Złote	Dolary	Fr. szw.	
1	2	3	4	5	6
1	Nieuregulowane wydatki w roku sprawozdawczym:				
	a) z tytułu prowizji akwizycyjnej . . .				
	b) „ „ „ inkasowej				
	c) „ „ kosztów administracyjnych . . .				
2	Inne pasywa (z wyszczególnieniem)				
	Razem w walutach oryginalnych .				
	Z przeliczenia na złote .				
		Zł			

OKÓLNIK Nr. 96

z dnia 26 lutego 1930 r. L. 960/UU/I/30

w sprawie miesięcznych i kwartalnych wykazów statystycznych.

Do wszystkich większych prywatnych i publicznych zakładów ubezpieczeń.

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) komunikuje, że począwszy od daty otrzymania niniejszego okólnika należy nadsyłać następujące wykazy statystyczne:

1. najpóźniej do dni 30 po upływie każdego miesiąca sprawozdawczego miesięczne wykazy o działalności bezpośredniej zakładu (dane o stanie interesów), sporządzane według wzoru (załącznik I) dołączonego do niniejszego okólnika;

2. najpóźniej do dni 75 po upływie każdego kwartału sprawozdawczego:

a) kwartalne wykazy o przekazach reasekuracyjnych, sporządzane według wzoru (załącznik II), dołączonego do niniejszego okólnika;

b) kwartalne wykazy o działalności z interesu pośredniego, sporządzane według wzoru, dołączonego do okólnika Urzędu Nr. 76 z dnia 3 kwietnia 1928 r. L. 1287/UU/IV.

c) kwartalne wykazy o stanie majątkowym na ostatni dzień każdego kwartału sprawozdawczego, sporządzone według wzoru (załącznik III), dołączonego do niniejszego okólnika.

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) zwraca uwagę na konieczność nadsyłania wykazów w ściśle określonych powyżej terminach.

Równocześnie uchyla się okólniki Urzędu Nr. 70 z dnia 17 marca 1928 r. L. 1046/UU/IV oraz Nr. 76 z dnia 3 kwietnia 1928 r. L. 1287/UU/IV.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Nazwa zakładu ubezpieczeń ....

Załącznik I do okólnika P. U. K. U Nr. 96.

Dane o działalności bezpośredniej (stan interesów) za miesiąc .... 193 ..... roku.

(w złotych)

Dział ubezpieczeń	Ubezpieczenia pozyskane w miesiącu sprawozdawczym					Koszty akwizycji od ubezp. pozyskanych w miesiącu sprawozdawczym	Ubezpieczenia stornowane w miesiącu sprawozdawczym					Storno kosztów akwizycji od ubezp. stornowanych w miesiącu sprawozdawczym	Zainkasowane w miesiącu sprawozdawczym składki wraz z wszelkiemi opłatami dodatkowemi	SZKODY								Koszty administracji w miesiącu sprawozdawczym
	Ilość polis	Suma ubezpieczenia	Składka przypisana	Opłaty dodatkowe (bez opłat stempl. i opłat na straże ogniowe)	Ogółem (4 + 5)		Ilość polis	Suma ubezpieczenia	Składka przypisana	Opłaty dodatkowe (bez opłat stempl. i opłat na straże ogniowe)	Ogółem (10 + 11)			Zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym		Wypłacone w miesiącu sprawozdawczym		Nieuregulowane na koniec miesiąca sprawozdawczego: z lat ubiegłych		Nieuregulowane na koniec miesiąca sprawozdawczego: z roku bieżącego		
														Ilość	Suma	Ilość	Suma	Ilość	Suma	Ilość	Suma	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Ogółem																						

UWAGA: 1) Koszty administracji podawać można w łącznej sumie, o ile nie mogą być rozdzielone pomiędzy poszczególne działy ubezpieczeń.

2) W rubryce 4 — składka przypisana — i w rubryce 5 — opłaty dodatkowe — należy podawać łącznie: a) składki przypisane i opłaty dodatkowe od ubezpieczeń nowopozyskanych w miesiącu sprawozdawczym i b) składki przypisane i opłaty dodatkowe z kwitów ratowych, wystawionych w miesiącu sprawozdawczym za ubezpieczenia uprzednio pozyskane a nadal obowiązujące.

Podpis władz zakładu ....

Nazwa zakładu ubezpieczeń — Załącznik II do okólnika P. U. K. U. Nr. 96.

....

Przekazy reasekuracyjne za kwartał .... 193...... roku.

(w złotych)

	Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków	Ubezpieczenia od ognia	i t. d.	Ubezpieczenia przyjęte pośrednio[1])
Składka przekazana reasekuratorom:					
a) z ubezpieczeń bezpośrednich					
b) „ „ pośrednich					
Inne wydatki (z wyszczególnieniem):					
a) z ubezpieczeń bezpośrednich					
b) „ „ pośrednich					
Udział reasekuratorów w szkodach wypłaconych:					
a) z ubezpieczeń bezpośrednich					
b) „ „ pośrednich					
Udział reasekuratorów w szkodach nieuregulowanych na koniec kwartału sprawozdawczego:					
a) z ubezpieczeń bezpośrednich					
b) „ „ pośrednich					
Prowizja należna od reasekuratorów za przekazaną składkę:					
a) z ubezpieczeń bezpośrednich					
b) „ „ pośrednich					
Inne wpływy (z wyszczególnieniem):					
a) z ubezpieczeń bezpośrednich					
b) „ „ pośrednich					

UWAGA: [1]) Dla tych ubezpieczeń, których zakład nie prowadzi bezpośrednio.

Podpis władz zakładu ....

Nazwa zakładu ubezpieczeń ....

Dane o stanie majątkowym na koniec kwartału 193........ roku.

(w złotych)

	AKTYWA	Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne *)	Razem
1	Kasa [1])			
2	Instytucje kredytowe [1])			
	1) Krajowe			
	a) państwowe i Bank Polski [3])			
	b) inne			
	2) Zagraniczne			
3	Papiery wartościowe [2])			
	1) Krajowe			
	a) posiadające bezpieczeństwo prawne			
	b) inne			
	2) Zagraniczne			
4	Pożyczki hipoteczne i pożyczki pod zastaw hipotek [3])			
5	Nieruchomości			
6	Zaliczki oraz pożyczki pod zastaw własnych polis [3])			
7	Pożyczki udzielone gminom lub związkom samorządowym [3])			
8	Należność z tytułu rezerwy składek zatrzymanej przez zakłady ubezpieczeń			
9	Dłużnicy			
	1) Oddziały			
	2) Agenci			
	3) Różni z tytułu zaległej składki			
	4) Zakłady ubezpieczeń			
	5) Inni			
10	Weksle			
11	Inne aktywa (z wyszczególnieniem)			
	....			
	....			
	....			
12	Lokaty stanowiące kaucję (z wyjątkiem gotówki)			
13	Lokaty funduszu Kasy Przezorności, Pomocy i Emerytalnej (z wyjątkiem gotówki)			

	PASYWA	Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne *)	Razem
1	Kapitały i fundusze własne zakładu (z wyszczególnieniem)			
	....			
	....			
2	Kapitał zakładowy (w towarzystwach ubezp. wzajemnych)			
3	Fundusz ubezpieczeniowy (z wyszczególnieniem)			
	....			
	....			
4	Fundusze i rezerwy techniczne (z wyszczególnieniem)			
	....			
	....			
5	Należność z tytułu zatrzymanej reasekuratorom rezerwy składek			
6	Fundusz na umorzenie wartości nieruchomości			
7	Długi hipoteczne			
8	Wierzyciele			
	1) Agenci			
	2) Zakłady ubezpieczeń			
	3) Inni			
9	Nieuiszczone podatki i opłaty			
10	Inne pasywa (z wyszczególnieniem)			
	....			
	....			
	....			
	....			
11	Kaucje			
12	Fundusz Kasy Przezorności, Pomocy i Emerytalnej.			

UWAGI: *) Towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych sporządzają wykaz o stanie majątkowym dla każdego działu ubezpieczeń oddzielnie. [1]) W pozycjach „Kasa" i „Instytucje Kredytowe" wykazywać należy salda zarówno Centrali jak i Oddziałów Zakładu. [2]) Papiery wartościowe wykazywać należy w/g kursu przyjętego do ostatniego bilansu względnie w/g ceny nabycia; w uwagach należy wyszczególnić papiery wartościowe z podaniem ich nominalnej wartości. [3]) W uwagach podać należy waluty oryginalne.

Podpis władz zakładu

....

OKÓLNIK Nr. 97.

z dnia 4 marca 1930 r. L. 1092/UU/III/30

w sprawie ubezpieczeń kupujących pożyczki na raty.

Do wszystkich krajowych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń, uprawiających dział ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków.

Doszło do wiadomości Ministerstwa, że na obszarze województw: Lwowskiego, Krakowskiego, Stanisławowskiego i Tarnopolskiego niektóre z zakładów ubezpieczeń zawierają lub dążą do zawierania z kantorami bankowemi umów ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków osób kupujących w tych kantorach pożyczki premjowe lub bilety loteryjne na raty, przyczem zakłady te nie zwracają bynajmniej uwagi na to, czy działalność kantorów, z któremi zawierają umowy, obraca się w ramach obowiązujących przepisów i jest zgodna z zasadami uczciwości kupieckiej i dobrej wiary.

Ze względu na powyższe jak również z uwagi na to, iż stwierdzono wypadki zawierania tych ubezpieczeń z pogwałceniem przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r., rozwijanie nadal przez zakłady omówionej w ustępie pierwszym działalności budzi poważne wątpliwości.

Wobec powyższego Ministerstwo wzywa zakłady, które na zasadzie umów z kantorami bankowemi zawierają umowy ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków kupujących obligacje pożyczek państwowych na raty do bezwzględnego i bezzwłocznego zaprzestania zawierania tych ubezpieczeń, natychmiastowego zgłoszenia Ministerstwu wszystkich zawartych umów ramowych z kantorami bankowemi, warunków ubezpieczenia (łącznie ze składką) i dowodów zawarcia umowy wydawanych ubezpieczonemu (polis) oraz warunków sprzedaży przez kantory pożyczek na raty łącznie z wykazaniem ilości rat, terminów i ceny sprzedażnej.

Po zbadaniu nadesłanego materjału, Ministerstwo zwoła konferencję przedstawicieli poszczególnych grup zakładów ubezpieczeń celem zajęcia ostatecznego stanowiska co do zawierania tych ubezpieczeń.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 98.

z dnia 12 marca 1930 r. L. 1183/UU/II/30.

w sprawie planów działalności dla działu ubezpieczeń na życie.

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) przesyła przy niniejszem szemat planu działalności dla działu ubezpieczeń na życie wraz z normami i wskazówkami technicznemi, które zostały opracowane przez Urząd po wysłuchaniu opinji specjalnie powołanej komisji rzeczoznawców oraz Zjednoczenia działających w Polsce Towarzystw Ubezpieczeń na życie.

Podania zakładów ubezpieczeń o zmianę planu działalności będą rozpatrywane już pod kątem widzenia powyższych norm i wskazówek technicznych i, jeżeli chodzi o częściowe zmiany lub uzupełnienia (np. zmiana poszczególnych taryf lub wprowadzenie nowych), będą one załatwiane w formie zezwoleń tymczasowych, uzależnianych od odpowiedniej rekonstrukcji planu działalności.

Złożone dotychczas podania zakładów o zmianę planów działalności i zatwierdzenie nowych taryf, których rozpatrzenie zostało wstrzymane ze względu na opracowywanie nowych norm, pozostaną bez załatwienia, o ile nie zostaną pisemnie wznowione przez zakłady ubezpieczeń po stwierdzeniu, że odpowiadają załączonym normom i wskazówkom technicznym.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) zwraca uwagę na to, iż, ze względu na duży nakład pracy związany z całkowitą rekonstrukcją dotychczasowych planów działalności, byłoby nader wskazane, żeby zakłady ubezpieczeń już obecnie porozumiały się w sprawie planów bezpośrednio z Wydziałem Matematycznym Urzędu.

Ministerstwo zastrzega przytem, że podjęcie prac nad uzupełnieniem lub rekonstrukcją planów działalności nie będzie jeszcze przesądzało kwestji udzielenia poszczególnym zakładom ubezpieczeń zezwolenia na dalszą działalnonść.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Załącznik do okólnika P. U. K. U. Nr. 98. Zakład Ubezpieczeń . . . .

PLAN DZIAŁALNOŚCI

działu ubezpieczeń na życie.

A. Część ogólna.

I. Rodzaje ubezpieczeń.

1) Samodzielne kombinacje ubezpieczeniowe (taryfy):
   a) z badaniem lekarskiem,
   b) bez badania lekarskiego,
   c) ubezpieczenia ludowe.

2) Ubezpieczenia dodatkowe.

3) Ubezpieczenia grupowe, o ile zawierają odstępstwa od warunków ubezpieczeń i taryf miarodajnych dla ubezpieczeń jednostkowych — za specjalnem zezwoleniem Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, zgodnie z wydanemi przez Urząd przepisami o grupowych umowach ubezpieczeń na życie.

II. Koszty akwizycji.

1) Preliminowana wysokość ogółu kosztów akwizycyjnych (obejmująca wszelkie koszty związane z akwizycją, jak prowizje i superprowizje, koszty bieżące organizacji zewnętrznej i t. d.) w $^0/_{00}$ sumy ubezpieczeń.

2) Sposób wynagradzania akwizytorów (agentów, inspektorów i t. d.).

3) Normy prowizji i superprowizji akwizycyjnej.

III. Normy kosztów inkasa (w % zbioru składek).

IV. Koszty administracji (w $^0/_{00}$ sumy ubezpieczenia i w % składki).

1) Przewidywane w dodatku do składki.

2) Preliminowane faktycznie na najbliższy czas w zestawieniu z dotychczasowemi oraz przewidywane zmiany.

V. Opłaty wstępne polisowe i inne.

VI. Wysokość dodatku za rozłożenie składek na raty.

VII. Maksymalna suma ubezpieczenia i okres karencji.

1) Przy ubezpieczeniach bez badania lekarskiego (dużych).

2) Przy ubezpieczeniach bez badania lekarskiego (ludowych).

VIII. Ryzyko wojenne (zakres odpowiedzialności i zasady).

IX. Sposób obliczania bilansowej rezerwy składek oraz przeniesienia składek.

X. Umarzanie kosztów akwizycji. — Stopniowe umarzanie kosztów akwizycji będzie stosowane jedynie w przypadku uzyskania osobnego zezwolenia Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, w granicach i na warunkach w zezwoleniu ustalonych.

XI. Sposób obliczania innych rezerw i funduszów technicznych.

XII. Fundusze i rezerwy należące do funduszu ubezpieczeniowego.

XIII. Zasady podziału kosztów administracji między poszczególne działy ubezpieczeń.

XIV. Maksymalny udział własny.

XV. Reasekuracja.

XVI. Udział ubezpieczających w zyskach (plan dywidendowy).

XVII. Klauzula złota i walutowa.

XVIII. Inne szczegóły.

B. Część szczegółowa.

Taryfa .... (względnie ubezpieczenie dodatkowe).

I. Kombinacja ubezpieczeniowa. Maksymalna i minimalna suma ubezpieczenia oraz okres karencji przy ubezpieczeniach bez badania lekarskiego.

II. Techniczna stopa procentowa.

III. Tablice prawdopodobieństwa (śmiertelności, inwalidności i t. p.).

IV. Wzór na składkę netto.

V. Wzór na składkę brutto.

VI. Normy prowizji i superprowizji akwizycyjnej, prowizji inkasowej oraz zasady wynagradzania agentów, inspektorów i t. p.

VII. Wzór do obliczania pełnej matematycznej rezerwy składek.

VIII. Metoda (jednostkowa, grupowa) oraz wzory do obliczania bilansowej rezerwy składek i przeniesienia składek.

IX. Sposób obliczania rezerw specjalnych.

X. Wzór względnie sposób obliczania wykupu.

XI. Wzór względnie sposób obliczania redukcji.

XII. Udział ubezpieczających w zyskach (plan dywidendowy).

XIII. Reasekuracja. Maksymalny udział własny.

XIV. Inne szczegóły techniczne.

XV. Przykłady liczbowe.

C. Oświadczenia zakładu ubezpieczeń do planu działalności działu ubezpieczeń na życie.

D. Załączniki.

Normy i wskazówki techniczne do szematu planu działalności działu ubezpieczeń na życie.

Do poz. A. Część ogólna.

I. Rodzaje ubezpieczeń.

1) Należy szczegółowo wymienić poszczególne taryfy. W nomenklaturze taryf należy wyróżniać taryfy z udziałem w zyskach przez dodanie litery Z (np. III ubezpieczenie mieszane bez udziału w zyskach, III-Z — ubezpieczenie mieszane z udziałem w zyskach). Tego rodzaju znakowanie winno być zastosowane również w drukowanych taryfach, prospektach, na polisach i t. p.

Jako **ubezpieczenia ludowe,** przy których nie stosuje się postępowania upominawczego należy uważać ubezpieczenia bez badania lekarskiego na sumy nie przekraczające 2.000 zł na jedno życie i ubezpieczenia czysto pośmiertne (pogrzebowe) z badaniem lekarskiem na sumy nie przekraczające 1.000 zł na jedno życie.

Przy ubezpieczeniach ludowych składka nie może być pobieraną w ratach większych aniżeli miesięczne (1/12) i musi być inkasowaną przez inkasentów (inkaso przez inkasentów może być zastąpione przez wysyłanie nakazów płatniczych listami poleconemi).

2) Należy szczegółowo wymienić ubezpieczenia dodatkowe, nie włączone organicznie do konstrukcji poszczególnych taryf (ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, od nieszczęśliwego wypadku, na dożycie i t. d.).

Ubezpieczenia dodatkowe na wypadek śmierci od nieszczęśliwego wypadku nie mogą być organicznie włączane do taryf i warunków ubezpieczeń na życie. Należy je traktować jako oddzielne ubezpieczenia dodatkowe z oddzielnemi ogólnemi warunkami dodatkowemi i oddzielną składką dodatkową, uwzględniającą rodzaj ryzyka.

Ubezpieczenia dodatkowe na wypadek niezdolności do pracy winny mieć specjalne szczegółowo opracowane ogólne warunki dodatkowe ze ścisłem określeniem stałej niezdolności do pracy (inwalidności) całkowitej względnie częściowej.

3) Ubezpieczenia grupowe, przewidujące odstępstwo od warunków ubezpieczeń i taryf miarodajnych dla ubezpieczeń jednostkowych, mogą być zawierane jedynie po otrzymaniu specjalnego zezwolenia Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń na prawo zawierania tego rodzaju umów na zasadach podanych w przepisach o grupowych umowach ubezpieczeń na życie.

II. Koszty akwizycji.

1) Należy podać w ‰ sumy ubezpieczenia preliminowaną wysokość ogólną kosztów akwizycyjnych (obejmującą wszelkie koszty związane z akwizycją, jak prowizje i superprowizje akwizycyjne, koszty organizacji zewnętrznej i t. d.). Definicję ogółu kosztów akwizycyjnych podaną w szemacie należy w planie działalności w całości powtórzyć.

Jako maximum ogólnych kosztów akwizycyjnych należy przyjąć 45‰ sum ubezpieczeń z ograniczeniem do 95% składek.

2) Należy wyszczególnić wszelkiego rodzaju sposoby wynagradzania akwizytorów.

3) Należy podać ‰ sumy z ograniczeniem w % składki i zaznaczyć wyraźnie, że na zarządzenie Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń wydane w drodze okólnika normy powyższe ulegną automatycznie odpowiednim zmianom. Na początek ustala się jako maximum prowizji i superprowizji akwizycyjnej 40‰ sumy ubezpieczenia z ograniczeniem do 80% rocznej składki.

Dyrekcja i kierowniczy personel biurowy centrali zakładu nie mogą pobierać wynagrodzeń, których wysokość byłaby zależną bezpośrednio od wysokości produkcji.

III. Koszty inkasa.

Należy podać w % sumy składek. Sprecyzować, jakie normy prowizji inkasowej będą stosowane.

IV. Koszty administracji.

Poza wysokością kosztów, przyjętą do kalkulacji składek należy podać (w ‰ sumy ubezpieczeń oraz w % składek) wysokość kosztów faktycznych, preliminowanych na najbliższy czas w zestawieniu z dotychczasowemi oraz przewidywane zmiany w kierunku dojścia do normy kalkulowanej w składce. Należy również podać źródła i sposoby pokrycia różnic w czasie przejściowym.

V. Opłaty wstępne, polisowe i inne.

Należy wyszczególnić wszelkie bez wyjątku opłaty, pobierane od ubezpieczających, oraz podać ich wysokość. Podane normy winny być stosowane w jednakowy sposób do wszystkich ubezpieczeń danego rodzaju.

VI. Wysokość dodatku za rozłożenie składek na raty.

Należy podać wysokość dodatku w zależności od liczby rat. Podane normy dodatku winny być stosowane w jednakowy sposób do wszystkich ubezpieczeń i nie mogą być indywidualizowane od przypadku do przypadku.

Dodatek ten nie powinien być niższym od 2% przy ratach półrocznych, 3% przy kwartalnych i 6% przy miesięcznych.

VII. Maksymalna suma ubezpieczenia.

1) Przy ubezpieczeniach bez badania lekarskiego (z postępowaniem upominawczem) najwyżej 5.000 zł w złocie na jedno życie z okresem karencji conajmniej 2-letnim.

2) Przy ubezpieczeniach ludowych najwyżej 2.000 zł w złocie na jedno życie z okresem karencji conajmniej 1-rocznym.

VIII. Ryzyko wojenne.

Należy podać zakres odpowiedzialności i zasady, które mają być ujednostajnione dla wszystkich zakładów ubezpieczeń na życie.

IX. Sposób obliczania bilansowej rezerwy oraz przeniesienia składek.

Podany w planie sposób winien czynić zadość następującym zasadom:

a) Bilansową rezerwę składek należy obliczać, stosując te same podstawy techniczne (stopa techniczna, tablica śmiertelności), na których oparto kalkulację składek.

b) Przeniesienie składek winno być obliczane oddzielnie od rezerwy składek i nie może być mniejsze od 95% przeniesienia brutto — składek.

Przy obliczaniu przeniesienia składek metodą przeciętną przez odjęcie od połowy sumy rocznych składek, składek odroczonych należy obydwie te kwoty obliczać według zasad jednakowych (np. z dodatkiem lub bez dodatku za rozłożenie na raty).

c) Bilansową rezerwę składek i przeniesienie składek należy dla portfelu ubezpieczeń pierwszorocznych ze składką perjodyczną obliczać oddzielnie.

d) Obliczenia bilansowej rezerwy składek winny zawierać dokładnie obliczoną pełną matematyczną rezerwę składek.

e) Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zamierza dla niektórych kategoryj ubezpieczeń zawieranych jedynie na sumy nie przekraczające 5.000 zł dopuszczać przybliżone metody obliczania rezerwy składek, o ile podany w planie sposób będzie dawał należytą gwarancję, że suma rezerw obliczona metodą przybliżoną nie będzie niższą od sumy obliczonej dokładnie.

f) Od ubezpieczeń, które przed dniem 31/XII zostały wystornowane, jednak termin reaktywacji tych ubezpieczeń jeszcze nie minął, należy odkładać conajmniej 25% rezerwy składek, którą przy tych ubezpieczeniach można obliczać metodą przybliżoną.

g) Rezerwę składek i przeniesienie składek na dzień 31/XII należy obliczać odpowiednio do systemu składek przypisanych (Soll-System). System składek zainkasowanych (Ist-System) jest niedopuszczalny.

Uwaga: Pod nazwami „składki przypisane", „składki odroczone" i „przeniesienie składek" należy rozumieć następujące pojęcia:

„Składka przypisana" — składka wzgl. raty składki, których płatność przypada w roku sprawozdawczym.

„Składka odroczona" — raty składki, należnej za rozpoczęty w roku sprawozdawczym rok ubezpieczeniowy, których płatność przypada w następnym roku sprawozdawczym.

„Przeniesienie składki" — część składki przypisanej płatnej w roku sprawozdawczym przypadająca na następny rok sprawozdawczy.

Przykład: Przy ubezpieczeniu z początkiem roku ubezpieczeniowego od 1.XII roku sprawozdawczego i składką kwartalną w wysokości 300 zł wyniosą: składka przypisana — 300 zł. (kwit kwartalny płatny 1.XII roku sprawozdawczego) składka odroczona — 900 zł (kwity kwartalne płatne 1.III, 1.VI i 1.IX następnego roku sprawozdawczego).

Przeniesienie składki — 200 zł. (część pierwszego kwitu kwartalnego przypadająca za styczeń i luty następnego roku sprawozdawczego).

Przy metodzie przeciętnej oblicza się „przeniesienie składek" ryczałtowo, jako różnicę między połową sumy składek rocznych i sumą składek odroczonych $\left(\frac{b}{2} - O\right)$.

X. Umarzanie kosztów akwizycji.

Zakłady ubezpieczeń winny z reguły odkładać pełną matematyczną rezerwę składek. Umarzanie kosztów akwizycji będzie dopuszczalne jedynie w przypadku uzyskania osobnego zezwolenia Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń w granicach i na warunkach w zezwoleniu tem ustalonych.

W punkcie tym należy wyraźnie zaznaczyć: „Stopniowe umarzanie kosztów akwizycji będzie stosowane jedynie w przypadku uzyskania osobnego zezwolenia Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, w granicach i na warunkach w zezwoleniu ustalonych".

W przypadkach udzielenia zezwolenia na stopniowe umarzanie kosztów akwizycji Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zamierza naogół dopuszczać stopę do 30‰, o ile dany zakład będzie posiadał należyte fundusze gwarancyjne (kapitał zakładowy, kapitał rezerwowy, kaucja i t. p.), wprowadzając następujące zastrzeżenia:

a) Ujemne bilansowe rezerwy składek otrzymane dla poszczególnych taryf należy przyjmować równemi zeru. Niezależnie od tego należy usuwać poważniejsze rezerwy ujemne, mogące wyniknąć dla poszczególnych ugrupowań wieków lub czasokresów.

b) Ujemne bilansowe rezerwy składek od ubezpieczeń pierwszorocznych nie mogą wpływać na uszczuplenie rezerw od ubezpieczeń starszych.

c) Przy umarzaniu kosztów akwizycji należy przy ubezpieczeniach pierwszorocznych, przy których prowizja jest płatną pro rata składek odroczonych, odpowiednio redukować zmniejszenie rezerwy o kwotę odpowiadającą prowizji niewypłaconej, — obliczonej przy zastosowanej stopie umorzenia.

d) Przy ogólnej ujemnej bilansowej rezerwie składek dla ubezpieczeń pierwszorocznych, może być przeniesienie składek od tych ubezpieczeń zredukowane najwyżej do sumy przeniesienia ryzyko — składek, powiększonej o 5%.

e) Czasokres umarzania kosztów akwizycji nie może być dłuższy od czasokresu opłaty składek. Dla ubezpieczeń ze składką jednorazową, oraz ubezpieczeń, dla których termin opłaty składek minął, wzgl. dla ubezpieczeń zamienionych na bezskładkowe winna być odkładana conajmniej pełna matematyczna rezerwa składek.

XI. Sposób obliczania innych rezerw i funduszów technicznych

XII. Fundusze i rezerwy, należące do funduszu ubezpieczeniowego.

Z reguły należy włączyć: rezerwę składek, conajmniej 60% przeniesienia składek, fundusz dywidendowy, fundusz wojenny, rezerwy od ubezpieczeń dodatkowych i t. p.

XIII. Zasady podziału kosztów administracji.

Zasady winny być ściśle sprecyzowane i opierać się na analizie kosztów.

XIV. Maksymalny udział własny.

Należy podać wysokość zależnie od rodzaju ubezpieczeń wraz z uzasadnieniem.

XV. Reasekuracja (interes bezpośredni i pośredni).

Należy podać zakres i zasady reasekuracji, rodzaj i charakter umów reasekuracyjnych.

Umowy kwotowe oraz długoletnie bez prawa wcześniejszego rozwiązania są w zasadzie niedopuszczalne i mogą być zawierane jedynie za zgodą Państwowgo Urzędu Kontroli Ubezpieczeń w wyjątkowych i szczególnie uzasadnionych wypadkach.

XVI. Udział ubezpieczających w zyskach (plan dywidendowy).

Należy podać zasady ustalania zysku, przeznaczonego dla ubezpieczających oraz sposób podziału, ze szczególnem uwzględnieniem zysku na oprocentowaniu, jako głównego obecnie źródła zysków. W planie należy uzasadnić realność udziału ubezpieczających w zyskach (ściślejszy plan działalności).

Udział w zyskach nie może być wypłacany ubezpieczającym przed upływem 3-ch lat trwania ubezpieczenia. Niedopuszczalnem jest podawanie w prospektach lub ogłaszanie przykładów, mogących mieć pozory obietnic.

XVII. Klauzula złota i walutowa.

Należy podać treść klauzul umieszczanych na polisach.

XVIII. Inne szczegóły.

Do poz. B. Część szczegółowa.

(Należy wypełniać oddzielnie dla każdej taryfy i każdego rodzaju oddzielnych ubezpieczeń dodatkowych).

Taryfa . . . . . (wzgl. ubezpieczenie dodatkowe . . . .).

I. Kombinacja ubezpieczeniowa.

Należy podać szczegółowo, na czem polega kombinacja ubezpieczeniowa objęta taryfą.

II. Techniczna stopa procentowa.

Nie może przekraczać 4,5%.

III. Tablice prawdopodobieństwa.

Tablicy śmiertelności ogółu ludności Rzeszy Niemieckiej z roku 1901 — 1910 stosować nie należy.

IV. Wzór na składkę netto.

V. Wzór na składkę brutto.

Przy kalkulacji składek taryfowych należy kierować się zasadami następującemi:

a) Składki taryfowe nie mogą być niższe od obliczonych według wzoru:

$$b_{\overline{x,n|}} = \frac{p_{\overline{x,n|}} + \dfrac{\alpha}{a_{\overline{x,n|}}} + \gamma}{1 - \beta}$$

gdzie: $p_{\overline{x,n|}}$ — składka netto, obliczona przy stopie 4,5% dla ubezpieczeń z badaniem lekarskiem w/g tablicy towarzystw niemieckich 1926 r., dla ubezpieczeń bez badania lekarskiego w/g austrjackiej tablicy śmiertelności ogółu ludności 1906 — 1910.

α, β i γ — dodatki na koszty akwizycji, inkasa i administracji mają wartość następującą:

	dla dużych ubezpieczeń z badaniem lekarskiem i bez badania lekarskiego	Dla ubezpieczeń ludowych
α	40‰	40‰
β	0,03	0,06
γ	4‰	5‰

Wartości α, β i γ przyjęte do kalkulacji składek taryfowych, nawet przy wyborze innych podstaw rachunkowych, nie mogą być niższe od podanych wyżej, przyczem wartości α i β również nie mogą być niższe od wysokości kosztów akwizycji i kosztów inkasa, preliminowanej w części ogólnej planu działalności.

b) Dla ubezpieczeń z udziałem w zyskach ulega podana w p. a) norma składki minimalnej podwyższeniu o 10%. Wyjątek od tej zasady stanowią ubezpieczenia, przewidujące gwarantowany zwrot ubezpieczającym wyłącznie zysków na oprocentowaniu lokat, zapisanych do rejestru funduszu ubezpieczeniowego, rozdzielanych w stosunku do rezerwy składek, o ile ubezpieczenia te opiewają na złote obiegowe. Przepis niniejszego punktu nie dotyczy taryf zakładów wzajemnych.

c) Stosowanie składek przeciętnych jest niedopuszczalne.

d) Składki za ubezpieczenia na wypadek inwalidności winny być obliczane według zasad technicznych.

e) Składki za ubezpieczenia dodatkowe od nieszczęśliwych wypadków winny być zróżniczkowane odpowiednio do kategorji ryzyka.

VI. Normy prowizji i superprowizji akwizycyjnej, prowizji inkasowej oraz zasady wynagradzania agentów, inspektorów i t. p.

VII. Wzór do obliczania pełnej matematycznej rezerwy składek.

VIII. Metoda oraz wzory do obliczania bilansowej rezerwy składek i przeniesienia składek.

IX. Sposób obliczania rezerw specjalnych.

X. Wzór względnie sposób obliczania wykupu.

Suma wykupu powinna wynosić conajmniej 60% pełnej matematycznej rezerwy składek i ten stosunek winien z biegiem czasu wzrastać.

XI. Wzór względnie sposób obliczania redukcji.

Metoda obliczania sumy zredukowanej na podstawie stosunku rezerwy składek do taryfowej składki jednorazowej brutto (wzgl. składki jednorazowej netto, powiększonej o stały dodatek procentowy) jest niedopuszczalną.

Metoda oparta na stosunku sumy składek wpłaconych do sumy składek umówionych jest dopuszczalną jedynie przy czasokresach nie przekraczających 20 lat.

Automatyczna prolongata (t. zw. amerykańska) jest niedopuszczalną.

XII. Udział ubezpieczających w zyskach (plan dywidendowy).

Powołując się na p. XVI części ogólnej planu działalności należy podać ewentualne szczegóły specjalne, właściwe danej taryfie.

XIII. Reasekuracja. Maksymalny udział własny.

Należy podać szczegóły, dotyczące danej taryfy wzgl. ubezpieczenia dodatkowego.

XIV. Inne szczegóły techniczne.

XV. Przykłady liczbowe.

do punktów IV, V, VII, VIII, IX, X i XI.

Do poz. C. Oświadczenia zakładu ubezpieczeń do planu działalności działu ubezpieczeń na życie.

I. Do planu działalności Zakładu . . . . na żądanie Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń zostaną wprowadzone w terminie przez Urząd wyznaczonym wszelkie zmiany, jakich wprowadzenia Urząd zażąda, czy to ogólnie od wszystkich zakładów ubezpieczeń w drodze okólników, czy też indywidualnie ze względu na rzeczywisty przebieg działalności Zakładu . . . .

II. W ciągu jednego miesiąca po upływie każdego kwartału roku operacyjnego Zakład będzie uzupełniał (z wciągnięciem do rejestru) lokaty funduszu ubezpieczeniowego conajmniej o kwotę równą 50% różnicy między sumą składek przypisanych i sumą szkód i wykupów wypłaconych lub zgłoszonych w danym kwartale (jednak po potrąceniu części wpłaconej przez reasekuratorów), za wyjątkiem składek pierwszorocznych.

Do dnia 1 maja każdego roku Zakład będzie uzupełniał (z wpisaniem do rejestru) lokaty funduszu ubezpieczeniowego conajmniej do pełnej jego wysokości na dzień 31.XII roku poprzedniego.

III. Zakład nie będzie przyjmował weksli na pokrycie składek.

IV. Zakład zobowiązuje się do nadsyłania Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń odpisów wszelkich umów reasekuracyjnych i zmian do nich najpóźniej w ciągu 14 dni po ich podpisaniu (wraz z przekładami) oraz perjodycznego nadsyłania wykazów obrazujących stan stosunków reasekuracyjnych zakładu w/g szematów ustalanych przez Urząd w drodze okólnika.

V. Zakład będzie po zamknięciu każdego roku sprawozdawczego poddawał szczegółowej analizie przebieg interesu oraz wyniki jej podawał Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń wraz z wykazami sporządzonemi w/g szematów przez Urząd ustalonych (statystyka śmiertelności i storn, zysk na śmiertelności i oprocentowaniu, analiza kosztów i t. p.).

VI. Inne oświadczenia.

VII. Powyższe oświadczenia od I do VI stanowią składową część planu działalności.

D. Załączniki.

1) Tablice prawdopodobieństwa (śmiertelności, inwalidności i t. p.) wraz z liczbami komutacyjnemi.

2) Tablice wysokości składek netto (w odstępach 5 letnich dla wieków i czasokresów).

3) Taryfy składek brutto w formie przeznaczonej do druku.

4) Warunki ubezpieczeń.

5) Zestawienie faktycznych kosztów akwizycji w poszczególnych latach poczynając od 1926 r. i ich stosunek do sumy ubezpieczeń i sumy składek pierwszorocznych.

6) Zestawienie faktycznych kosztów administracji w poszczególnych latach poczynając od 1926 r. i ich stosunek do sumy ubezpieczeń i sumy składek.

Uwaga: Projekty planów działalności oraz zmian i uzupełnień do nich należy składać Urzędowi w 3-ch egzemplarzach.

OKÓLNIK Nr. 99

z dnia 7 maja 1930 r. L. 2378/UU/30.

w sprawie informowania o związkach łączących krajowe akcyjne spółki ubezpieczeniowe z zakładami zagranicznemi.

Do wszystkich większych krajowych zakładów ubezpieczeń.

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) stwierdziło w wielu wypadkach, że krajowe akcyjne spółki ubezpieczeniowe, w których kapitale akcyjnym zainteresowane są zagraniczne zakłady ubezpieczeń wskazują w swych pismach reklamowych, ulotkach oraz na blankietach pism, że są zrzeszone lub zaprzyjaźnione z podanym według firmy zagranicznym zakładem ubezpieczeń. Spółki te zatem wskazują na związki, łączące je z zakładami zagranicznemi w sposób nieodpowiadający istotnemu stanowi rzeczy, co wprowadza w błąd niezorjentowaną należycie opinję publiczną co do istotnego rodzaju związków łączących je z zakładami zagranicznemi. Na skutek powyższego zdarzało się nawet, jak to Ministerstwo stwierdziło, że ubezpieczający sądził, iż krajowy zakład posiada udziały w kapitale akcyjnym zakładu zagranicznego, a nie odwrotnie. Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu stoi bezwzględnie na stanowisku, że zakłady krajowe winny albo zaniechać wskazywania obok swej firmy zakładów zagranicznych, albo też, jeśli już zdecydują się na wskazywanie firm zakładów zagranicznych, od których są uzależnione, to w tym wypadku winny podawać wyraźnie charakter związków łączących je z zakładami zagranicznemi. Wzmianki te wówczas z reguły winny opiewać, jak następuje:

1) „Najpoważniejszym akcjonarjuszem Towarzystwa jest . . . . (zakład zagraniczny)",

2) „Większość akcyj Towarzystwa posiada . . . . . . (zakład zagraniczny)",

3) . . . . . . % kapitału zakładowego Towarzystwa posiada . . . . (zakład zagraniczny)".

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) będzie przestrzegało, by zakłady stosowały się bezwzględnie do zasad wypowiedzianych w niniejszym okólniku.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń

OKÓLNIK Nr. 100

z dnia 7 maja 1930 r. L. 2410/UU/II/30.

w sprawie grupowych ubezpieczeń na życie.

W związku z postanowieniami p. 15 przepisów o grupowych umowach ubezpieczeń na życie, zawartych w okólniku Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń Nr. 88 z dnia 18 grudnia 1929 r. Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) uprasza zakłady ubezpieczeń, które już na podstawie poprzednich przepisów uzyskały zezwolenie na zawieranie umów grupowych o nadesłanie, celem zatwierdzenia, do dnia 1 września r. b. projektu ogólnych dodatkowych warunków dla ubezpieczeń grupowych na życie.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) uprasza o nadesłanie następujących danych dotyczących już zawartych umów:

1) Czy wydawano polisy zbiorowe czy indywidualne.
2) Kto figurował jako ubezpieczający (przedstawicielstwo grupy, czy każdy członek poszczególnie).
3) Czy polisy indywidualne znajdują się w rękach przedstawicielstwa grupy czy też u poszczególnych członków.
4) W jaki sposób jest przeprowadzane inkaso i postępowanie upominawcze (czy kwity zbiorowe czy jednostkowe).
5) Czy na polisach figuruje wysokość normalnej składki jednostkowej oraz warunków ubezpieczeń, obowiązujących w przypadku rozwiązania umowy lub wystąpienia z grupy.
6) Jakiemi klauzulami zostały uzupełnione ogólne warunki ubezpieczeń przy umowach grupowych.
7) Jak są uskuteczniane wypłaty świadczeń ubezpieczeniowych przy polisach zbiorowych.
8) Jak są przeprowadzane storna przy polisach zbiorowych.

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 101

z dnia 3 czerwca 1930 r. L. 2805/UU/I/30.

w sprawie zmiany przepisów o formie prowadzenia rejestru i specjalnego rejestru lokat.

Do zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Na zasadzie art. 45 i 73 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r.

o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) — Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) zarządza, co następuje:

1) Ustęp 1 § 5 przepisów o formie prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego, dołączonych do okólnika Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń Nr. 67 z dnia 4 lutego 1928 r. L. 459/UU/III, uzupełnia się przez dodanie nowego zdania, jako zdania 3-go: „Zastrzeżenie to, o ile chodzi o wpisane do rejestru pożyczki hipoteczne udzielone przez zagraniczne zakłady ubezpieczeń winno być nadto uzupełnione postanowieniem, że pożyczka ta może być spłacona jedynie przez wniesienie spłacanej sumy na specjalny rachunek bieżący (art. 39, ust. 6)".

2) Ustęp 1 § 16 wspomnianych wyżej przepisów uzupełnia się przez dodanie nowego zdania, jako zdania 3-go: „W zagranicznych zakładach ubezpieczeń odpowiedzialnymi za należyte zarządzanie i przechowywanie funduszów ubezpieczeniowych oraz za należyte prowadzenie rejestru są główny przedstawiciel zakładu i jego zastępca".

3) Zdanie 1 ust. 1 § 15 przepisów o formie prowadzenia specjalnego rejestru lokat, dołączonych do okólnika Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń Nr. 69 z dnia 14 lutego 1928 r. L. 622/UU/III, uchyla się i zamienia się zdaniem: „Za należyte zarządzanie i przechowywanie funduszów wymienionych w § 1 oraz za należyte prowadzenie specjalnego rejestru są odpowiedzialni główny przedstawiciel zakładu i jego zastępca".

(—) Łazowski

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

C. Orzecznictwo sądów

a) UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE.

XXIX *)

Udzielenie odpowiedzi niezgodnych z prawdą na pytania postawione przez lekarza, dotyczące istotnych okoliczności i jako takie zamieszczone we wniosku ubezpieczeniowym, powoduje utratę prawa do świadczenia.

Sąd Okręgowy we Lwowie.

B. G. ubezpieczył się na wypadek śmierci w zakładzie ubezpieczeń N. na sumę 2.000 dolarów i zmarł w pierwszym roku ubezpieczenia, popełniwszy samobójstwo. Spadkobiercy jego zażądali wypłaty sumy ubezpieczenia, utrzymując, że B. G. popełnił samobójstwo w stanie chorobliwego pomieszania zmysłów. Skoro zakład odmówił temu żądaniu, spadkobiercy wnieśli powództwo do sądu o wypłatę tej sumy. Sąd powództwo oddalił z następujących motywów:

Z zeznań świadka Dr. L. oraz wniosku ubezpieczeniowego przyjęto za prawdę, że z polecenia pozwanego zakładu Dr. L. badał B. G. przed przyjęciem ubezpieczenia i odczytywał mu z protokółu poszczególne zawarte tam pytania, a w szczególności pytania dotyczące kwestji, czy w rodzinie badanego były wypadki chorób umysłowych lub nerwowych i czy badany cierpiał na nerwowość, i na pytania te B. G. odpowiedział odmownie; że dalej B. G. własnoręcznie podpisał wniosek na ubezpieczenie, wprzód go odczytawszy, stwierdzając swym podpisem, że wiadomem mu jest, iż podanie nieprawdziwych odpowiedzi lekarzowi zakładu pociąga za sobą nieważność ubezpieczenia. Z załączonych przez stronę powodową świadectw lekarskich Dr. K. i Dr. P. wynika, że ubezpieczony pozostawał w leczeniu z powodu rozstroju nerwowego, że ojciec zmarłego był na rok przed śmiercią nienormalny, a w końcu, że brat zmarłego przez lat kilka pozostawał w zakładzie dla obłąkanych w Kobierzynie.

Jest rzeczą jasną, że przy ubezpieczeniach na życie zakłady ubezpieczeń kładą silny nacisk na upewnienie się, czy zgłaszający się do ubezpieczenia osobnik nie przebywał poważniejszych chorób lub czy w rodzinie jego tego rodzaju chorób nie było, gdyż, o ile zgłaszający się do ubezpieczenia potwierdzi tego rodzaju pytania, może zakład ubezpieczeń albo odmówić przyjęcia ubezpieczenia albo też z powodu zwiększonego ryzyka policzyć wyższą składkę. Skoro zaś B. G. wyraźnie pytania lekarza — dotyczące właśnie tych chorób a szczególnie choroby umysłowej zaprzeczył — a z przedłożonych przez samą stronę powodową dokumentów okazuje się, że odpowiedzi na pyta-

*) Wyroki I — XXVIII są pomieszczone w rocznikach z 1926, 1927 i 1928 r.

nia lekarza były niezgodne z prawdą — przeto po myśli art. 10 ogólnych warunków ubezpieczenia pozwany zakład wogóle wolny jest od obowiązku wypłaty odszkodowania.

Już tedy z tego powodu należało żądaniu strony powodowej odmówić. Lecz gdyby nawet pominąć tę okoliczność, to i tak pretensja strony powodowej jest niesłuszna. Oto ś. p. B. G. popełnił samobójstwo w pierwszym roku po zawarciu umowy ubezpieczenia — a wedle art. 11 ogólnych warunków ubezpieczenia względnie wedle ustawy z 23/XII 1917 r. Dz. u. p. Nr. 501 zakład ubezpieczeń nie jest obowiązany do zapłaty sumy ubezpieczenia — chyba, o ile strona powodowa udowodni, że samobójstwo popełnione zostało w stanie umysłowej niepoczytalności.

Strona powodowa prowadziła w tym kierunku dowód, który się jednak stanowczo nie udał.

Żaden ze świadków przez nią powołanych nie zeznał nic takiego, z czego można wnosić, iż ś. p. B. G. w ostatnich dniach swego życia był wogóle umysłowo nienormalny — a zeznaniami świadków M. G., Z. P. i M. D. conajwyżej zostało stwierdzone, że B. G. był w tym czasie silnie zdenerwowany i przygnębiony, co łatwo zrozumieć można, gdy się zważy, że jak wynika choćby z protokółu zajęcia Sądu Grodzkiego w Krakowie E. VIII. 2049/26 znajdował się w ostatnich czasach w opłakanem położeniu finansowem i ta okoliczność niewątpliwie popchnęła go do samobójstwa. Że tak było istotnie, że dalej B. G. był w ostatnich dniach swego życia zupełnie zdrów na umyśle wynika z zeznań świadków J. P., J. H., M. E., J. R., F. J. i kilku innych.

XXX.

Nieprzyjęcie przez ubezpieczającego, po podpisaniu przez niego wniosku, polisy wystawionej przez zakład ubezpieczeń nie ma wpływu na ważność umowy ubezpieczenia.

Niewniesienie w ciągu 1 miesiąca po doręczeniu polisy sprzeciwu przeciwko treści polisy uważa się za wyrażenie zgody na treść polisy.

Sąd Grodzki O II. w Tarnopolu
L. cz. CII 441/28.

Ł. B. podała do zakładu ubezpieczeń N. wniosek na ubezpieczenie na życie. Polisy jednak wystawionej po 2 tygodniach nie przyjęła, na skutek czego zakład ubezpieczeń zażądał na drodze sądowej opłacenia składki. Sąd skargę uwzględnił z motywów następujących:

Z przedstawionego stanu sprawy wynika, że między stronami przyszła do skutku bezwarunkowa umowa ubezpieczenia na życie pozwanej w myśl § 1288 uc. i ustawy z 23/XII. 1917 r. (Dz. u. p. Nr. 501) i że wobec niezapłacenia przez pozwaną składki, powód N. uprawniony jest dochodzić tej pretensji w myśl § 23 i 24 cyt. ustawy.

Jak bowiem ustalono, pozwana otrzymała ogólne warunki ubezpieczenia przed podpisaniem wniosku i na nie się zgodziła oraz ten wniosek po dokładnem wyjaśnieniu podpisała, zaczem odnośne zarzuty pozwanej okazują się bezprzedmiotowemi.

Wprawdzie pozwana polisy nie odebrała, ale stało się to z jej winy wobec odmowy jej przyjęcia, zaczem zarzuty oparte na przepisach § 8 ust. 1 i § 23 cyt. ustawy są bezzasadne.

Nie uwzględniono wkońcu zarzutów pozwanej, że oświadczyła agentowi, iż tylko pod tym warunkiem zawrze umowę ubezpieczenia, o ile jej córka, dla której ubezpieczenie jest przeznaczone pozostanie w kraju, podczas gdy ten warunek się nie ziścił, bo córka ta wyjechała do Ameryki.

Z oryginału bowiem wniosku okazuje się, że suma ubezpieczenia wypłacona ma być na wypadek dożycia samej pozwanej, a tylko w razie śmierci jej, córce Janinie, przyczem o powyższem zastrzeżeniu o pobycie tejże córki w kraju niema wzmianki, co się też za ustalone przyjmuje.

Przyjąwszy zarzut, że takie zastrzeżenie pozwanej zostało złożone wobec agenta powoda (§ 5 cyt. ustawy), i nie zostało zamieszczone w polisie, to mimo to pozwana jest nadal umownie związaną, gdyż nie zastosowała się do przepisu § 2 cyt. ustawy przez wniesienie sprzeciwu tamże przewidzianego w czasokresie 1 miesiąca po wręczeniu jej polisy przez świadka H., lecz przeciwnie umowę zawarła.

b) UBEZPIECZENIA OD OGNIA.

XXXI.

Brak odpowiedzi zakładu ubezpieczeń na przesłany mu wniosek ubezpieczeniowy nie może być uważany za milczące przyjęcie wniosku i temsamem zawarcie umowy ubezpieczenia.

Sąd Okręgowy,
Kraków Og. L. 830/27.

J. S. wniósł za pośrednictwem agentki zakładu ubezpieczeń N. wniosek na ubezpieczenie od ognia. W kilka dni potem, a w przeddzień pożaru u wnioskodawcy, oddział zakładu zawiadomił agentkę i wnioskodawcę o odmownej decyzji centrali zakładu co do przyjęcia ubezpieczenia. Wnioskodawca otrzymaniu zawiadomienia zaprzeczył i za-

żądał od zakładu odszkodowania, a gdy zakład — mimo oszacowania szkody przez komisję szacunkową oddziału — żądaniu temu odmówił, J. S. zwrócił się do Sądu Okręgowego w K. z powództwem przeciwko zakładowi ubezpieczeń. Sąd powództwo oddalił z motywów następujących:

Żądanie powoda zapłaty od pozwanego zakładu szkody wyrządzonej skutkiem pożaru przedstawia się jako nieuzasadnione, gdyż zdaniem Sądu umowa ubezpieczenia nie przyszła między stronami do skutku. W szczególności na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia od ognia pozwanego zakładu do aktów dołączonych a przez powoda niezakwestjonowanych (§ 5 i 7) i z przepisami ustawowemi wszystkich trzech b. państw zaborczych w sprzeczności nie pozostających, umowa ubezpieczenia wchodzi w życie z chwilą stwierdzenia przez zakład ubezpieczeń przyjęcia wniosku przez wystawienie polisy lub świadectwa tymczasowego. Decyzję co do odmowy przyjęcia spornego ubezpieczenia powziął pozwany zakład na kilka dni przed wybuchem pożaru, co wynika z treści pisemnych zawiadomień oddziału zakładu, z których jedno doręczono agentce w przeddzień pożaru, wobec czego okoliczność, czy to pisemne zawiadomienie otrzymał także powód, jest dla rozstrzygnięcia sporu tego obojętną.

Powód nie przytoczył żadnych takich okoliczności, z którychby można wnioskować, że pozwany zakład w sposób dorozumiany (§ 863 ustawy cyw. austr.) przyjął ubezpieczenie, a w szczególności nie może uchodzić za taką okoliczność, że pozwany zakład w przeciągu niespełna miesiąca nie dał powodowi odpowiedzi na jego propozycję zwłaszcza, jeśli się uwzględni czas biegu pocztowego z J. do oddziału zakładu w K. i z K. do centrali w P., która decyduje o przyjęciu, i z powrotem i czas potrzebny do zbadania wniosku ubezpieczeniowego od ognia plonów i inwentarzy, tudzież ryzyka tego ubezpieczenia. Zresztą żadne z ustawodawstw wszystkich trzech b. państw zaborczych nie wypowiada ogólnej zasady, że milczenie ma być uważane za przyjęcie propozycji, a wyjątkowe przypadki, w których zaniechanie natychmiastowego oświadczenia się na propozycję ma uchodzić za zgodę lub przyjęcie, nie mają zastosowania do danego wypadku tem bardziej, że w tej sprawie natychmiastowa odpowiedź z natury rzeczy i istoty umowy ubezpieczenia, polegającej na ryzyku (kontrakt losowy) nie może być wymagana, a dłuższe nawet milczenie nie może być uważane za naruszenie dobrej wiary w obrocie.

Również przeprowadzenie przez pozwany zakład oszacowania wysokości poniesionej przez powoda szkody nie może uchodzić za uznanie obowiązku do płacenia powodowi odszkodowania, gdyż w listach z 11 sierpnia 1927 r. i 7 września 1927 r. pozwany zakład wyraźnie odmówił zwrotu szkody.

XXXII.

Ubezpieczający bez względu na to, kto wypełniał wniosek, jeśli tylko wniosek podpisał, odpowiada za zgodność z prawdą odpowiedzi we wniosku.

Każdy ubezpieczający ma obowiązek wniosek ubezpieczeniowy sam wypełnić i podpisać.

Sąd Okręgowy w Starogardzie 2.O.89/26.

R. G. ubezpieczył w zakładzie ubezpieczeń X. swoje zabudowania. Po pożarze wystąpił do Sądu z żądaniem wypłaty przez zakład odszkodowania, podczas gdy ten ostatni wniósł o oddalenie skargi, twierdząc, że od umowy ubezpieczenia odstąpił, gdyż powód R. G. nie podał we wniosku ubezpieczeniowym, iż poprzednio już dwukrotnie miał pożar.

Z oryginalnego wniosku ubezpieczeniowego stwierdzono, że R. G. na pytanie 11 tegoż wniosku, które brzmiało: „Czy ubezpieczający doznał kiedykolwiek i gdziekolwiek szkody wskutek ognia, czy zagrażało mu podpalenie?" wyraźnie odpowiedział — „nie".

Dalej stwierdzono na podstawie zeznań świadka R., że powód dwukrotnie miał u siebie pożar i to w roku 1911 i 1913 a nadto powód sam przyznał, że miał pożar również w 1915. Pożary te powód przy zawarciu umowy ubezpieczenia zamilczał, a nawet stwierdził wyraźnie, że żadnych wypadków pożaru dotychczas nie miał. Sąd wobec tego stanął na stanowisku, że pozwany zakład według paragrafu 4 ogólnych warunków ubezpieczenia w związku z par. 16 i nast. ustawy o umowie ubezpieczenia z dnia 30/V. 1908 r. był uprawniony do odstąpienia od umowy ubezpieczenia. Powód broni się tem, że agent pozwanego F. M. sam spisywał wniosek i przy wypełnieniu wcale nie pytał go, czy kiedykolwiek przedtem miał już pożary, a on, powód, podpisał wniosek nie czytając go wcale. Fakt ten nie polega jednak na prawdzie, gdyż przy sporządzaniu protokółu pogorzelowego oświadczył powód wobec urzędników pozwanego G. i S., że na pytanie 11 we wniosku ubezpieczeniowym dał odpowiedź „nie" w mniemaniu, iż pytanie to dotyczy pożaru, przy którym był obecny, a on od roku 1915, kiedy pożar miał miejsce, był jako żołnierz na froncie francuskim. Wynika więc z tego, że powód dobrze

wiedział o pytaniu 11 we wniosku ubezpieczeniowym. Kwestja zaś, jak powód pojmował to pytanie, jest obojętna wobec faktu, że oprócz pożaru w roku 1915, przy którym nie był obecny, miały miejsce jeszcze pożary w 1911 i 1913 r., które przy zawieraniu umowy przemilczał. Zresztą zgodnie z orzeczeniem Sądu Rzeszy z 1900 r. Rep. VI.450/99 uważa Sąd, że ubezpieczający bezwzględnie, czy ponosi winę czy też nie, odpowiada za niezgodne z prawdą odpowiedzi, umieszczone we wniosku ubezpieczeniowym, a więc i wtenczas, jeżeli nie on sam a tylko agent towarzystwa ubezpieczeniowego odpowiedzi te redagował i spisał. *Sąd bowiem stoi na stanowisku, że każdy ubezpieczający ma obowiązek wniosek ubezpieczeniowy sam wypełnić i podpisać.* Jeżeli czynność tę zleci agentowi lub innej osobie, to przyjmuje temsamem na siebie odpowiedzialność za należyte wypełnienie wniosku. Przy umowach ubezpieczenia z reguły rozchodzi się o kwoty poważne i dlatego powinien ubezpieczający działać z odpowiednią starannością.

Z całokształtu sprawy jednakże wynika, że powód w niniejszym wypadku nie tylko niedbale ale całkiem świadomie i umyślnie, chcąc widocznie uzyskać lepsze warunki ubezpieczeniowe, przemilczał trzy poprzednie pożary. Wobec tego ponosi też winę odstąpienia pozwanego od umowy. Należało się jeszcze nad tem zastanowić, czy okoliczność przemilczenia przez powoda była dla pozwanego tak ważną, że upoważniła go do odstąpienia od umowy. W myśl par. 18 ustawy o umowie ubezp. uchodzi taka okoliczność za ważną i uzasadniającą odstąpienie od umowy, która została przemilczana lub fałszywie podana zakładowi ubezpieczeń, a o którą ubezpieczającego zapytano wyraźnie i na piśmie. Takie pisemne zapytanie w niniejszym wypadku miało miejsce, a mianowicie w pytaniu 11 wniosku ubezp. Zresztą jest całkiem zrozumiałem, iż okoliczność taka, że ubezpieczający przed zawarciem umowy miał już kilkakrotnie u siebie pożary, nie może być dla zakładu ubezpieczeń kwestją obojętną, lecz przeciwnie ma dla niego pierwszorzędne znaczenie. Zakład bowiem, przyjmując niebezpieczeństwo ewentualnego pożaru na siebie, odnosi się do osób, u których często pożary wybuchają, zawsze z wielką ostrożnością bądź to w ten sposób, że umawia z osobami takiemi specjalne warunki, bądź też z niemi umowy nie zawiera. Rozwiązanie więc umowy ze strony pozwanego było słuszne.

XXXIII.

Zakład ubezpieczeń na zasadzie umowy ubezpieczenia od ognia ruchomości domowych nie ma obowiązku wynagradzania szkody spowodowanej w tych ruchomościach przez zapalenie siarki w odosobnionem naczyniu celem oczyszczenia mieszkania.

S. O. we Lwowie. L.Cg.IV a.118/28.

N. N. ubezpieczył w zakładzie ubezpieczeń X. od ognia urządzenie swego mieszkania. Na skutek zleconego przez N. N. czyszczenia mieszkania zapomocą siarki uległa przepaleniu bielizna znajdująca się w mieszkaniu oraz firanki. N. N. zażądał od zakładu ubezpieczeń wypłaty odszkodowania za tę szkodę i wobec odmowy odszkodowania wystąpił z powództwem przeciwko zakładowi. Sąd powództwo oddalił z motywów następujących:

Polisą z dnia 11 stycznia 1927 r. ubezpieczył powód od ognia w pozwanym zakładzie przedmioty znajdujące się w jego mieszkaniu, jako urządzenie domowe, na przeciąg lat dziesięciu do wysokości 1000 dol.

W ciągu lipca 1928 na zlecenie powoda dokonywał zakład czyszczenia mieszkań oczyszczania jego mieszkania, w którem znajdowały się ubezpieczone przedmioty, zapomocą siarki w celu wygubienia robactwa, a wskutek tego przepaliła się bielizna znajdująca się w mieszkaniu oraz firanki. Powód zawiadomił pozwany zakład o zaszłej szkodzie, żądając odszkodowania za bieliznę w kwocie 176 dolarów am., za firanki 50 dol. łącznie w kwocie 226 dolarów, a gdy zakład odmówił wypłaty odszkodowania, domaga się przyznania tegoż odszkodowania w drodze niniejszego sporu.

Pozwany zakład ubezpieczeń sprzeciwił się uwzględnieniu żądania skargi, twierdząc, że dokonywane oczyszczanie mieszkania powoda odbywało się po poprzedniem usunięciu ubezpieczonych przedmiotów z pokoju w specjalny sposób przez chemiczne działanie gryzących gazów wytwarzających się przy spalaniu siarki z pewną domieszką specyficznych składników, które to działanie nie jest identyczne z pożarem wywołanym przez taki żywioł natury, jakim jest ogień.

Powód ubezpieczonym był w pozwanym zakładzie od ognia i skutków tegoż w sposób wyraźnie określony w warunkach ubezpieczenia, mieszczących się w polisie przyjętej przez powoda i zawierającej dokładnie określone warunki umowy ubezpieczenia.

Na podstawie odczytanej w celach dowodowych polisy i podanych w niej warunków ubezpieczenia, a specjalnie na podstawie brzmienia § 29 tychże, przyjął Sąd za stwierdzone i ustalił, że pozwany zakład nie ma w danym wypadku żadnego obowiązku do wynagrodzenia szkody powoda.

Wedle treści polisy powód na podstawie ogólnego statutu i warunków ubezpieczenia od ognia ubezpieczył swoje urządzenie domowe. Powołany przepis warunków ubezpieczenia wyraźnie ustala obowiązek wynagrodzenia szkody zrządzonej przez ogień bez względu na to, czy on powstał z wypadku, uderzenia pioruna, eksplozji gazu świetlnego, wskutek nieostrożności lub z winy osoby trzeciej, oraz bez względu na to, czy szkoda powstała bezpośrednio od ognia, czy też od zawalenia się sąsiedniego budynku pożarem objętego lub działania narzędzi do gaszenia. Istotnym więc warunkiem do powstania obowiązku zakładu do wypłaty odszkodowania jest powstanie pożaru przez wybuch niszczącego żywiołu „ognia" z przyczyn ściśle w warunkach umowy określonych.

Za spełnienie się tego warunku nie można uważać zapalenia siarki w odosobnionem naczyniu z dodatkiem pewnych składników w celu tworzenia się przez pewien przeciąg czasu gryzącego gazu jako następstwa w wywoływaniu pożądanych zmian chemicznych. Elementem niszczącym w danym wypadku nie był ani ogień ani pożar, ani wybuch gazu świetlnego, ani nieostrożność czyjakolwiek, lecz rozmyślne na zlecenie powoda zastosowanie chemicznego działania w wytkniętym przez się celu — które to działanie nie ma najmniejszego związku z obowiązkami pozwanego zakładu określonemi w treści polisy i objętych nią warunków ubezpieczenia.

Żądanie więc skargi wobec tych ustaleń okazało się już w zasadzie bez potrzeby przeprowadzenia dalszych dowodów zupełnie bezzasadnem, a nawet wprost napastliwem.

XXXIV.

Ubezpieczenie w prywatnym zakładzie ubezpieczeń budowli ubezpieczonej w pełnej sumie oszacowania w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, a więc ponad sumę oszacowania, przeprowadzonego przez tę instytucję, było wobec brzmienia § 15 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 października 1924 r. o reorganizacji Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 862) niedopuszczalne, sprzeczne z zakazem prawa i jako takie nieważne.

Sąd Okręgowy w Krakowie — L. cz. Cg. II. 226/26/23.

Sąd Apelacyjny w Krakowie B. c. $\frac{III\ 139/28.}{4}$

Sąd Najwyższy — Nr. III. Rw. $\frac{1913/28.}{1}$

N. i Z. ubezpieczyli swe zabudowania gospodarskie, ubezpieczone już w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w ⅔ sumy oszacowania i w zakładzie ubezpieczeń K. w ⅓ sumy oszacowania Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, ponadto w prywatnym zakładzie ubezpieczeń X.

W r. 1925 spłonęła ubezpieczona stodoła. Organ P. D. U. W. ustalił szkodę na 19.043 zł Kwotę tę rozłożono na wszystkie zakłady uczestniczące w ubezpieczeniu, jednak zakład X odmówił zapłaty przypadającego na tenże zakład części odszkodowania.

Wobec powyższego N. i Z. wystąpili przeciwko zakładowi X na drogę sądową.

Sąd Okręgowy powództwo częściowo uwzględnił z motywów następujących:

Wedle art. 1 i 3 ustawy z dnia 23.VI. 1921 r. jakoteż § 4 i 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 10.X. 1924 r. budynki tego rodzaju jak spalona stodoła podlegają obowiązkowi przymusowego ubezpieczenia w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych do wysokości ⅔ sumy oszacowania, pozatem ubezpieczenie w ⅓ sumy oszacowania P. D. U. W. w innym zakładzie ubezpieczeń i to nawet bez zgody Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, jest dopuszczalne.

Wynika to w szczególności także z § 12 i 15 powołanego rozporządzenia, wedle których budowle zgłoszone uważa się za ubezpieczone w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w ⅔ sumy szacunkowej od godziny 12 dnia następnego po zgłoszeniu, i jeżeli przy zgłoszeniu lub najdalej w ciągu 2 miesięcy po dokonaniu oszacowania przez organ Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych nie wykazano, że budowla jest ubezpieczona w innym zakładzie ubezpieczeń w pozostałej ⅓ sumy oszacowania, natenczas uważa się budowlę za ubezpieczoną w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych od terminu wymienionego także w pozostałej nieubezpieczonej części sumy oszacowania (§ 12 ust. 1).

Ustęp 3 § 12 wkłada na ubezpieczającego obowiązek wykazywania Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych przy uiszczaniu składki, że budowla została w ⅓ sumy oszacowania ubezpieczona w innym zakładzie ubezpieczeń i dopiero w razie niewypełnienia tego obowiązku P. D. U. W. ubezpiecza ją w pełnej sumie oszacowania.

Powołane przepisy ustawy zmuszają właściciela budowli, ażeby tenże ubezpieczał ją od ognia do pełnej sumy oszacowania, jednakowoż pozostawiają mu wolność ubezpieczenia jej w ⅓ czę-

ści sumy oszacowania także w innym zakładzie ubezpieczeń, a nie koniecznie tylko w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych.

Ze względu na tę okoliczność ubezpieczenia §§ 15 i nast. powołanego rozporządzenia przepisują, jak ma Polska Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych postąpić, aby dać stronie możność ubezpieczenia budowli do wysokości pełnej sumy oszacowania, bądź w P. D. U. W. w całości, bądź w ⅔ w P. D. U. W., zaś w ⅓ w innym zakładzie ubezpieczeń.

W szczególności § 15 ust. 1 postanawia, że każda budowla podlegająca ubezpieczeniu ma być oszacowana przez organ Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w przeciągu miesiąca od otrzymania zawiadomienia o zgłoszeniu budowli względnie od zarejestrowania jej przez organ Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych.

§ 16 ust. 2 stanowi, że w ciągu 4 tygodni po przeprowadzonem oszacowaniu Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych ma przesłać właścicielowi budowli dowód ubezpieczeniowy, w którym ma być uwidoczniona suma oszacowania, § 17 zaś przyznaje prawo właścicielowi, jeżeli oszacowanie przeprowadzone przez organ Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych wydaje się mu za niskie, odwołać się do oszacowania przez komisję szacunkową.

Przepis § 15 ust. 3 postanawia, że oszacowanie budowli przeprowadzone przez organy Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych obowiązuje inne zakłady ubezpieczeń, oraz przepisuje, że ubezpieczenie budowli na sumę, która łącznie z sumą ubezpieczenia w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych przekracza sumę oszacowania, jest niedopuszczalne, a więc z ustawy zakazane.

Umowa ubezpieczenia zawarta z pozwanym zakładem ubezpieczeń X już w chwili jej zawarcia z samego prawa byłaby nieważną, gdyby Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych przeprowadziła zgodnie z powyższemi przepisami oszacowanie spalonej stodoły po jej zgłoszeniu do ubezpieczenia, oraz gdyby oszacowaniem tem ustaliła jej wartość na 14.000 zł, t. j. na taką kwotę, na jaką w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych budowla ta została ubezpieczoną.

Na podstawie odczytanych na rozprawie aktów administracyjnych Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych oraz zeznań świadków M. W. i A. L. Sąd ustala, że Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych nie przeprowadziła zupełnie oszacowania spalonej stodoły stosownie do powyższych przepisów, lecz kwotę ubezpieczenia stodoły na 14.000 złotych przejęła z zakładu ubezpieczeń K., w którym budynki folwarczne w . . . . łącznie ze stodołą przez pożar zniszczoną były poprzednio ubezpieczone, a ważność ubezpieczenia tychże budynków w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych rozpoczęła się od 1 lipca 1925 r. godzina 12 w południe.

Wedle protokółu oszacowania przeprowadzonego po pożarze przez organy Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych przy interwencji delegata zakładu K. wartość stodoły w chwili pożaru przedstawiała kwotę 22.370 zł zaś szkoda wskutek pożaru kwotę 19.043 zł.

Gdy zatem spalona stodoła przedstawiała większą rzeczywistą wartość od sumy ubezpieczenia w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, to kwota ubezpieczenia w sumie 14.000 zł policzona być musi na ⅔ części wartości szacunkowej przymusowego ubezpieczenia Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, a co do nadwyżki, t. j. ⅓ części rzeczywistej wartości szacunkowej spalonej budowli, powodowie N. i Z. mieli możność ważnego ubezpieczenia stodoły w innym zakładzie ubezpieczeń, a w danym wypadku w pozwanym zakładzie X., wobec czego zatem ubezpieczenie stodoły w pozwanym zakładzie ubezpieczeń X. co do tej nadwyżki jest ważne i zakład ten obowiązujące.

Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych zatem wobec powyższego odpowiada za szkodę w ⅔ częściach z kwoty 19.043 zł łącznie z zakładem ubezpieczeń K. t. j. za kwotę 12.695,32 zł, za dalszą zaś ⅓ część, t. j. za kwotę 6.347,66 zł względnie za kwotę 6.257,66 zł, odpowiada pozwany zakład X.

To samo stanowisko zajęła Centrala Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, jak to widać z referatu Prezesa Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych z 21.XI. 1925 r. Nr. 19 aktów adm., który jedynie ze względu na niezastosowanie się do przepisów przez pozwany zakład X. zarządza wypłatę odszkodowania w stosunku do ogólnej sumy ubezpieczenia, co jednak — jak powyżej wykazano — nie da się pogodzić z obowiązującemi przepisami.

Zarzut pozwanego zakładu X. co do warunków przyjęcia ubezpieczenia objektów budowlanych, należących do folwarku w . . . . . jest nieuzasadniony.

Polisa pozwanego zakładu ubezpieczeń obejmuje zastrzeżenie, że zakład przyjmuje ubezpieczenie, o ile objekty nie są już objęte przymuso-

wem ubezpieczeniem Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych.

Świadek Z. M., urzędniczka pozwanego zakładu X., zeznaje pod przysięgą, że dodatek ten równocześnie z polisą był podyktowany, jednakowoż co do prawdziwości zeznań tego świadka nasunęły się Sądowi poważne wątpliwości wobec zeznań świadka M. W., który polisę wręczoną mu już po pożarze przez W. T., czytał i stwierdza, że polisa tego warunkowego zastrzeżenia nie zawierała; to samo stwierdzają świadkowie J. W. jak i W. T. Gdyby ten warunek zaistniał, nie potrzebowałby się pozwany zakład X. ubezpieczać od odpowiedzialności przed organami Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych polisą fikcyjną równocześnie wystawioną, lecz antidatowaną pod dniem 25.X. 1923 r. i opiewającą jeszcze na marki polskie.

Wobec powyższych zeznań, zasługujących więcej na wiarę — Sąd zeznań świadka Z. M. nie uwzględnił, jako pozostającej w zależności od pozwanego zakładu X., jako tegoż urzędniczki, jak również zeznań D., dyrektora zakładu, słuchanego w charakterze strony i ustalił, że ubezpieczenie w pozwanym zakładzie X. objektów folwarcznych łącznie ze spaloną stodołą było bezwarunkowe.

Jakkolwiek powód Z. względnie W. T. w jego imieniu zwrócił Dyrekcji pozwanego zakładu X. obie polisy t. j. fikcyjną i właściwą i odebrał od pozwanego zakładu składkę, jak również podpisał deklarację z 21.I. 1926 r., uznając umowę ubezpieczenia objektów, a zatem i spalonej stodoły, już po pożarze za rozwiązaną i unieważnioną, to jednak, gdy oświadczenie to przez powoda Z. złożone zostało wśród takich okoliczności, które wykluczają prawdziwe przyzwolenie, i spowodowane zostało przez podstępne przedstawienie ze strony dyrekcji pozwanego zakładu na niekorzyść ubezpieczającego Z., że Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych w razie przeciwnym odmówi wypłaty odszkodowania, dalej pod zagrożeniem wstrzymania wypłaty przez pozwany zakład X. dalszego ubezpieczenia za koniczynę, co Sąd ustala na podstawie zeznań W. T. i H. W. i powoda Z., słuchanego w celach dowodowych, którego zeznania pokrywają się z zeznaniami powyższych świadków, zwrot polisy, przyjęcie składki z powrotem i podpisanie deklaracji rozwiązującej umowę nie może spowodować Z. do dotrzymania umowy rozwiązującej umowę pierwotną o ubezpieczenie.

Na podstawie powyższych ustaleń Sąd nie uwzględnił podniesionych zarzutów przez pozwany zakład co do ważności umowy ubezpieczenia.

Gdy zaś pozwany zakład odpowiada w danym wypadku tylko za ⅓ część szkody wywołanej pożarem w stosunku do sumy ubezpieczenia, po myśli rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 10.X. 1924 r. poz. 862, niemogącej przekraczać wartości objektu według oszacowania Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, należało pozwany zakład X. zobowiązać do zapłaty z tytułu ubezpieczenia tylko do tej kwoty, która odpowiada powyższemu stosunkowi, a zarazem co do nadwyżki, której dochodzą powodowie, należało tychże oddalić.

Sąd Apelacyjny w Krakowie nie uwzględnił skargi apelacyjnej z motywów następujących:

O ile apelant (zakład ubezpieczeń X.) zaczepia ustalenia przez Sąd procesowy powzięte, należycie uzasadnione, to sąd apelacyjny nie znalazł podstawy do powątpiewania o trafności tychże i do ustaleń tych przystępuje, a na poszczególne punkty tego zaczepienia podnosi, że ustalenie, iż Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych nie przeprowadziła oszacowania ubezpieczonych budynków folwarcznych a w szczególności spalonej stodoły i nie przeprowadziła postępowania przepisanego §§ 15 i 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 10 października 1924 r. poz. 862, znajduje zupełne uzasadnienie w przedłożonych aktach Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, a mianowicie w jedynym akcie spisanym przed pożarem stodoły z dnia 26 czerwca 1925 r., z którego wynika, że Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych przyjęła od zakładu ubezpieczeń K. ogólną sumę ubezpieczenia 62.800 zł, natomiast nie uwzględniła oszacowania przez ten zakład przeprowadzonego, (ile ono wogóle przeprowadzone zostało), gdyż w akcie tym rubrykę „suma oszacowania" pozostawiła niewypełnioną.

Nie jest też sprzeczne z aktami przyjęcie przez Sąd procesowy, że między stronami przyszła do skutku umowa o dodatkowe ubezpieczenie spalonej stodoły w pozwanym zakładzie ubezpieczeń X., bo nie jest to ustalenie faktyczne, lecz konkluzja prawna, że wobec obowiązujących przepisów ubezpieczeniowych ustawy z 23 czerwca 1921 roku poz. 395 i rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 10 października 1924 r. poz. 862 i wobec przymusu ubezpieczenia w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych do ⅔ części wartości ubezpieczonych budynków, umowa ubezpieczenia zawarta z pozwanym zakładem X. może być utrzymana w mocy tylko do wysokości ⅓ części wartości tych budynków. Należycie uzasadnione jest także ustalenie, że ubezpieczenie spalonej stodoły było bezwarunkowe i że pozwany zakład X. wystawił

powodowi Z. polisę fikcyjną i ją zwrócił zakładowi, bo ustalenie to popiera poza dowodami przez Sąd procesowy przytoczonemi okoliczność, że kopja polisy, którą centrala pozwanego zakładu oddziałowi krakowskiemu zwróciła, w zagadkowy sposób zaginęła i sądowi przedłożona nie została, a trudno po stronie pozwanego oddziału zakładu przyjąć tak rażące niedbalstwo, by tak ważny dokument, dla sprawy decydujący, zatracono, mimo, że pozwanemu zakładowi groził, ewentualnie już był w toku, spór niniejszy. Za trafnością tego ustalenia przemawia dalej okoliczność nie ulegająca żadnej wątpliwości, że Inspektor Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, który polisę oryginalną i polisę fikcyjną miał w swym ręku w czasie, gdy powstała kwestja ważności ubezpieczenia spalonej stodoły w pozwanym zakładzie X. i polisy te przeglądał, byłby niewątpliwie warunkowe zastrzeżenie umieszczone w miejscu widocznem, bo tuż nad datą i podpisem, spostrzegł i zaraz przedstawił powodowi Z., że wskutek tego zastrzeżenia pozwany zakład za szkodą pożarową nie odpowiada. Gdyby wreszcie wspomniana polisa zawierała owe warunkowe zastrzeżenie, nie miałoby żadnego logicznego uzasadnienia całe postępowanie dyrektora oddziału pozwanego zakładu X., a mianowicie zasięganie po zgłoszeniu szkody pożarowej antydatowanym listem informacji w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych przy zatajeniu wiadomości o pożarze, domaganie się od Z., by ubezpieczenie stornował, ściągnięcie od niego polisy oryginalnej i fikcyjnej i usunięcie tejże, bo przecież, gdyby ubezpieczenie było zawarunkowane, w sposób przez pozwany zakład twierdzony, wszelkie te przedsięwzięcia byłyby zbyteczne i pozwany zakład mógłby był sprawę pozostawić normalnemu biegowi rzeczy i oczekiwał ewentualnego rozstrzygnięcia sądowego.

Istnienie fikcyjnej polisy stwierdzone zostało ponad wszelką wątpliwość zeznaniami świadków W., T., W., i W., który to ostatni jako fachowy stwierdził, że ona wystawiona była i podpisana firmowo, a ich zeznania popiera okoliczność, że świadek M., zajęta w pozwanym zakładzie wygotowywaniem polis, dała wymijającą odpowiedź na pytanie, czy ową fikcyjną polisę wygotowała, zasłaniając się niepamięcią.

Zgodne ze stanem faktycznym uznaje wreszcie Sąd apelacyjny ustalenie, że zrzeczenie się ubezpieczenia przez powoda Z. nastąpiło wśród okoliczności wykluczających prawdziwe zezwolenie, bo przypuściwszy nawet, że dyr. oddziału zakładu X. nie wymusił go przez odmowę wypłaty odszkodowania za szkodę pożarową w ziemiopłodach, to już samo skłonienie powoda Z. do storna ubezpieczenia przez przedstawienie mu odpowiedzi Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych z 25 listopada 1925, którą uzyskał pozwany zakład wskutek zatajenia rzeczywistego stanu rzeczy co do ubezpieczenia i zaszłego pożaru, stanowi wykorzystanie braku doświadczenia po stronie kontrahenta i podciągnięte być musi pod przepis § 879/4 u. c.

O ile pozwany zakład X. podnosi sprzeczność między zeznaniami powoda Z. a zeznaniami świadka S. w przedmiocie porady udzielonej Z. co do stornowania ubezpieczenia, to zauważyć należy, że zeznania świadka S. w tym kierunku są tak ogólnikowe i nie zawierające szczegółów, że nie można uważać ich za stanowcze, a za prawdziwością zeznań powoda przemawia okoliczność, że sam reprezentant pozwanego przyznaje, że stornowanie ubezpieczenia nastąpiło po konferencji powoda z S., więc przyjąć się musi, że ona wpłynęła na decyzję powoda, tak jak to powód przedstawia.

Co do podniesionego przez pozwany Zakład X. zarzutu nieważności umowy ubezpieczenia zawartej z tym zakładem zaznaczyć należy, że okoliczność, iż powód Z. miał podać we wniosku ubezpieczeniowym, że budynki folwarczne, a w szczególności spalona stodoła w innym zakładzie ubezpieczeń nie jest ubezpieczona, jest dla rozstrzygnięcia sporu bez prawnego znaczenia, bo pozwany zakład, wystawiając powodowi polisę fikcyjną, dał wyraźnie do poznania, że zawartą umowę ubezpieczenia bez względu na okoliczność chce utrzymać. Niema jednak nawet podstawy do przyjęcia, że powód Z. rozmyślnie chciał pozwany zakład w błąd wprowadzić, jeżeli się zważy, że w chwili zawarcia umowy stosunki ubezpieczeń przymusowych w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych wogóle w sposób wymagany ustawą nie były uregulowane.

Z trafnych bowiem ustaleń sądu procesowego wynika, że budynki folwarczne przez organa Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych nie zostały przed pożarem pomierzone, ani oszacowane, ani też przeprowadzone postępowanie przepisane §§ 15, 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 października 1924 r. poz. 862, a niema nawet podstawy do przyjęcia, że powodowie mieli wiadomość o tem, że Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych przejęła ubezpieczenie od zakładu ubezpieczeń K., bo świadkowie W. i L. zapodali wprawdzie, że powód prawdopodobnie o przejęciu tem został zawiadomiony, jednak

akta Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych zawiadomienia tego wcale nie stwierdzają, a okoliczność, że powód składki ubezpieczeniowej w Polskiej Dyrekcji Ubezeepieczeń Wzajemnych nie zapłacił i że wedle zeznań świadka L. wezwanie o zapłatę składki z rejestru poborowego mógł otrzymać dopiero w r. 1926 — i jak to wykazuje znajdujący się w aktach Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych „wyciąg z decyzji Nr. 105/26' z dnia 9 kwietnia 1926 r. składka ta została ściągnięta dopiero przy wypłacie odszkodowania pogorzelowego — przemawiają za tem, że powodowie nie mieli wiadomości o przejęciu ubezpieczenia przez Polską Dyrekcję Ubezpieczeń Wzajemnych, a powód wiedząc o tem, że ma obowiązywać przymusowe ubezpieczenie w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, mógł mieć poważne wątpliwości, czy takie ubezpieczenie w zakładzie K. jest skuteczne. Dlatego też zasady uczciwego obrotu wkładały w pierwszym rzędzie na pozwany zakład X. obowiązek poinformowania Z., z zaufaniem do niego się zwracającego, o obowiązujących przepisach prawnych, w szczególności w jakiej mierze ubezpieczenie budynków w pozwanym zakładzie X. może być ważnie zawarte, a przedewszystkiem przed zawarciem umowy zwrócenia się do Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych z zapytaniem, czy i od kiedy obowiązuje w gminie . . . . . przymus ubezpieczenia, czy budynki folwarczne w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych zostały zarejestrowane i przeprowadzone ustawą wymagane oszacowanie oraz w jakiej mierze ubezpieczenie w pozwanym zakładzie X. może być skuteczne. Gdy pozwany zakład obowiązkowi temu zadość nie uczynił, winien ponieść konsekwencje swego niedbalstwa.

Mylnem jest także twierdzenie apelującego pozwanego, że ubezpieczenie spalonej stodoły w pozwanym zakładzie było wobec obowiązujących przepisów ubezpieczeniowych nieważne, bo gdy sąd procesowy ustalił, że postępowanie przepisane § 15 i nast. dopiero co powołanego rozporządzenia przeprowadzone przez Polską Dyrekcję Ubezpieczeń Wzajemnych nie zostało, ubezpieczenie w pozwanym zakładzie musi być utrzymane jako ubezpieczenie dodatkowe do wysokości ⅓ rzeczywistej wartości szacunkowej czyli do ⅓ części z kwoty 22.370 zł, t. j. do kwoty 7.456,66 zł, natomiast do wysokości różnicy między tą kwotą a sumą ubezpieczenia 15.000 zł jest nieważne po myśli § 15 ust. 3-ci tegoż rozporządzenia. Dla odparcia powyższego twierdzenia apelanta Sąd Apelacyjny odwołuje się do uzasadnienia tut. decyzji z dnia 31 grudnia 1927 r. Bc. III. 604/27/4.

W granicach więc ważności ubezpieczenia słusznie sąd pierwszej instancji nałożył też na pozwanego obowiązek odpowiedzialności za szkodę pogorzelową do wysokości ⅓ części tejże, t. j. z kwoty 19.043 zł czyli do kwoty 6.257,66 zł, którą Sąd apelacyjny obniżył o 339 zł, bo o tę kwotę powodowie żądanie skargi w toku postępowania odwoławczego ograniczyli.

O ile pozwany zakład X. zaczepia rozstrzygnienie niższo sądowe o odsetkach od zaskarżonej pretensji z tego powodu, że wedle § 15 warunków ubezpieczenia należą się powodom tylko 4% odsetki, zarzut ten pomija się, gdyż go w toku sporu pierwej pozwany nie podniósł, stanowi on więc niedopuszczalną w postępowaniu apelacyjnem nowość (§ 482 p. c.).

Chybionym jest wreszcie podniesiony przez pozwany zakład X. zarzut niedokładności rozprawy względnie mylnej oceny prawnej, których dopatruje się apelant w pominięciu orzeczenia znawcy M. H. oraz nieprzeprowadzeniu dowodu ze znawcy na okoliczność, że oszacowanie budynków ubezpieczonych przez zakład K. jest równoznaczne z oszacowaniem ustawowem, gdyż opinja znawcy H., nie znającego przepisów ustawowych o ubezpieczeniach wogóle, nie ma żadnej wartości, a nadto w niniejszym przypadku, gdy decydują przepisy ustawowe, dowód ze znawców jest zbyteczny (§ 275 p. c.), a tak samo z tego powodu zbytecznem było żądanie wyjaśnień w Państwowym Urzędzie Kontroli Ubezpieczeń na okoliczności, które ustawą są unormowane. Wobec wyczerpująco przeprowadzonej rozprawy, której wyniki dały dostateczną podstawę do powzięcia potrzebnych ustaleń, zbyteczne było przeprowadzenie konfrontacji świadków G. i F. z W., a to tembardziej, że okoliczności stwierdzone przez świadków G. i F. wobec wydania przez pozwany zakład X. polisy fikcyjnej nie są dla sporu rozstrzygające.

Z tych powodów należało podniesione przez pozwanego przyczyny apelacyjne uznać za bezzasadne.

Sąd Najwyższy uwzględnił rewizję pozwanego zakładu ubezpieczeń X. z motywów następujących:

Z przytoczonych w rewizji pozwanego przyczyn zaskarżenia z § 503. 2. 3. i 4 p. c. przewidzianych ostatnia jest uzasadniona. Błąd prawny, którego dopuścił się już Sąd I instancji, a z nim i Sąd odwoławczy, polega na zapoznaniu znaczenia przepisu § 15 ust. 3 rozporządzenia z 10.X. 1924 r. poz. 862. Ubezpieczenie przymusowe przez Polską Dyrekcję Ubezpieczeń Wzajemnych zostało dokonane dnia 12.IV. 1922 r. już z mocy samej

ustawy i to na pełną wartość spornej stodoły, a zostało jedynie rozdzielone między wspomnianą instytucję i zakładem ubezpieczeń K. Obojętnem jest przytem dla wyniku obecnego sporu, na jaką kwotę to ubezpieczenie nastąpiło, czy oszacowanie stodoły nastąpiło zgodnie z przepisami §§ 16, 17 i 18 powołanej ustawy ubezpieczeniowej, czy też nie, gdyż ta okoliczność mogłaby zaważyć tylko przy rozstrzygnięciu pytania, w jakiej wysokości wspomniane instytucje mają powodom wypłacić odszkodowanie, faktem jednak niezbitym pozostanie, że dla pozwanego zakładu nie pozostało już nic do ubezpieczenia. Jeżeli mimo tego pozwany zakład przyjął 25.X. 1925 r. ubezpieczenie, jest ono nieważne, gdyż § 15 ust. 3 ustawy ubezpieczeniowej z r. 1924 takie ubezpieczenie znamionuje jako niedopuszczalne. Pociągnięcie pozwanego zakładu X. do współodpowiedzialności byłoby tylko wówczas możliwem, gdyby ten zakład już w czasie zaistnienia przymusowego ubezpieczenia, t. j. 12.IV. 1922 r. był związany z powodami umową ubezpieczenia, lub gdyby zakład K. nie wyczerpał był ⅓ części sumy oszacowania, co w danym wypadku nie zachodziło. Dlatego też nie może być mowy o dodatkowem ubezpieczeniu, jak to Sąd odwoławczy przyjmuje. Zauważa się przytem, że oszacowanie stodoły dokonane przez Polską Dyrekcję Ubezpieczeń Wzajemnych po pożarze, było właściwie pierwsze, jakie z jej strony zostało przedsięwzięte, wskutek tego oszacowanie to cofa się do daty 12.IV. 1922. Dlatego i z tego punktu widzenia pozwany zakład w sumie tego oszacowania uczestniczyć nie może, zwłaszcza, że oszacowanie przedsięwzięte przez Polską Dyrekcję Ubezpieczeń Wzajemnych jest wedle § 15 ust. 3 ustawy ubezp. z r. 1924 miarodajne. Gdy umowa sporna, jako przekraczająca przepisy ustawy, jest wedle § 979 u. c. nieważna, odpadł temsamem tytuł prawny, na którym powodowie opierają żądanie skargi. Skoro zaś ubezpieczenie powoda w pozwanym zakładzie było nieważne, odpada potrzeba roztrząsania zarzutów tego zakładu, dotyczących zrzeczenia się przez powodów spornego roszczenia, jakoteż dalszych przyczyn rewizyjnych. Gdy rewizja powodów zdąża do uzyskania podwyższenia przyznanej im przez Sądy niższych instancyj sumy odszkodowania, a powodowie co do zasady z żądaniem skargi się nie utrzymali, dlatego rewizja ich nie mogła odnieść skutku.

XXXV.

Ubezpieczenie w prywatnym zakładzie ubezpieczeń budowli ubezpieczonej w pełnej sumie oszacowania w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, a więc ponad sumę oszacowania przeprowadzonego przez tę instytucję było wobec brzmienia § 15 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 października 1924 r. o reorganizacji Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 862) niedopuszczalne, sprzeczne z zakazem prawa i jako takie nieważne.

Sąd Najwyższy

III. 1 Rw. 1144/29/1.

M. S. ubezpieczył swe budynki, ubezpieczone w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w pełnej sumie oszacowania, dodatkowo w prywatnym zakładzie ubezpieczeń X. Gdy budynki uległy spaleniu, zakład prywatny odmówił świadczenia przewidzianego umową. M. S. wystąpił zatem z powództwem, które zostało przyznane zarówno przez Sąd Okręgowy w Krakowie, jak i Sąd Apelacyjny w Krakowie. Sąd Najwyższy uwzględnił skargę rewizyjną i zmienił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego oraz wyrok Sądu Okręgowego, oddalając M. S. z żądaniem skargi z motywów następujących:

Sąd Apelacyjny ustalił z aktów P. Z. U. W., że budynki powoda na skutek ubezpieczenia z 13 i 17 lutego 1925 r. były w tym zakładzie ubezpieczone na kwotę 248.770 zł, że dnia 27 stycznia 1927 r. inspektor Zakładu przeprowadził oszacowanie tych budynków na łączną kwotę 43.820 zł, a w tem wartość spalonej willi na 6.530 zł, że wskutek tego dnia 2 lutego 1927 r. P. Z. U. W. poprzednie ubezpieczenie z 1925 roku umorzył, a zatwierdził ubezpieczenie na kwotę 43.820 zł. Nadto zapodał P. Z. U. W., że o tem zawiadomił powoda pismem z 9 lutego 1927 r. z tem, że powód może żądać przeszacowania budynków, gdyby uważał, że mają wartość wyższą. Powód jednak nie żądał zmiany oszacowania, a natomiast w myśl polisy z dnia 12.III. 1927 r. Nr. 4560 zawarł umowę z pozwanym zakładem X. o ubezpieczenie tych budynków do wysokości 138.000, a w tem willi do 48.000 zł. Zakład ubezpieczeń X., który miał o stanie sprawy dokładną wiadomość, przyjął to ubezpieczenie; pomimo tego w sporze obecnym podniósł zarzut nieważności tej umowy. Zarzut ten jest prawnie uzasadniony. Wprawdzie dopiero art. 23 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.V. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410) wprowadził bezwzględny przepis, że umowa zawarta z prywatnym zakładem ubezpieczeń co do sumy przenoszącej szacunek P. Z. U. W. jest z samego prawa nieważną, — atoli rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10.X. 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 862) obo-

wiązujące w chwili zawarcia spornej umowy obejmuje podobne przepisy.

W § 12 ust. 4 postanowiono, że właściciel może ubezpieczyć budowle w innym zakładzie ubezpieczeń na sumę przekraczającą ⅔ części szacunku w P. D. U. W., ale pod warunkiem, że wypowie ⅓ część przymusowego ubezpieczenia. Przepis § 15 ust. 3 dodaje „że oszacowanie budowli przeprowadzone przez organy P. D. U. W. obowiązuje inne zakłady ubezpieczeń; ubezpieczenie budowli na sumę przekraczającą ten szacunek jest niedopuszczalne". Ponieważ według pisma pozwanego zakładu z dnia 2.II. 1927 r. ubezpieczenie w P. Z. U. W. pozostało nadal na pełną sumę szacunku 43.820 zł, przeto ubezpieczenie wyższej szkody w pozwanym zakładzie było prawnie niedopuszczalne, sprzeczne z zakazem prawa i jako takie w myśl § 879 kod. cyw. nieważne.

Nie uchyla tej nieważności okoliczność, że powód poprzednio ubezpieczył się na znacznie wyższą sumę, gdyż do czasu zmiany szacunku przez komisję szacunkową obowiązuje suma oszacowania uwidoczniona w dowodzie ubezpieczeniowym (§ 17 ust. 2 rozp. z 1924 r.), a ta nie uległa zmianie po zatwierdzeniu ubezpieczenia w dniu 9.II. 1927 r. Słusznie też podniósł Sąd II, że przepis § 15 ust. 3 rozp., iż oszacowanie budowli przeprowadzone przez organa P. Z. U. W. obowiązuje inne zakłady ubezpieczeń, ma na celu przeszkodzenie właścicielom ubezpieczonych przedmiotów, by ponad wartość nie ubezpieczali, względnie aby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń nie ubezpieczali poniżej wartości i równocześnie nie zawierali dodatkowych umów z innymi zakładami o wyższe ubezpieczenie, jako też, by zakłady prywatne takich umów nie zawierały. Są to przepisy prawa publicznego, obowiązujące bezwzględnie.

Stosowanie przez Sąd II przepisu § 878 K. C. (ostatnie zdanie) z przyczyny, że pozwany zakład z całą świadomością zawarł umowę ubezpieczenia z wiedzą o jej niedopuszczalności i że przez to wprowadził w błąd powoda, który działał w zaufaniu do ważności umowy nie da się usprawiedliwić, gdyż powód nie oparł na tym tytule żądania skargi.

XXXVI.

Zakład ubezpieczeń nie odpowiada za wypadek przewidziany umową ubezpieczenia dopóki składka nie zostanie zapłacona.

Sąd Okręgowy w Poznaniu 6.0.12/28.

K. B. wniósł do zakładu ubezpieczeń wniosek na ubezpieczenie od ognia (12.VIII. 1927 r.) stogu, kilka zaś tygodni potem (12.IX. 1927 r.) został wezwany do zapłacenia składki, którą uiścił (28.IX. 1927 r.) pomimo, że otrzymał od zakładu ubezpieczeń wezwanie do zapłaty składki już po spaleniu się stogu. Na tej podstawie zażądał K. B. odszkodowania za spalony stóg, a kiedy zakład żądaniu temu odmówił, zwrócił się do Sądu Okręgowego w P. z powództwem przeciwko zakładowi ubezpieczeń. Sąd powództwo oddalił z motywów następujących:

W myśl § 35 i 38 ustawy ubezpieczeniowej oraz orzeczenia całego zespołu Izby V Sądu Najwyższego z dnia 21.I. 1928 r. C/314/25 „pozwany zakład nie odpowiada za wypadek w umowie przewidziany, dopóki składka nie zostanie zapłacona". Ponieważ zaś wypadek w umowie ubezpieczenia przewidziany — pożar stogu żyta — miał miejsce w nocy z 8 na 9.IX. 1927 r., a powód składkę pozwanemu zakładowi wpłacił w dniu 28.IX. 1927 r., przeto należy powoda oddalić z żądaniem skargi.

XXXVII.

1. *Przewidziany w warunkach zawartej umowy ubezpieczenia obowiązek ubezpieczającego zawiadamiania zakładu ubezpieczeń o zawarciu nowego dodatkowego ubezpieczenia w drugim konkurencyjnym zakładzie ubezpieczeń będzie dopełniony ze skutkiem prawnym, jeśli zawiadomienie nastąpi z polecenia ubezpieczającego przez osobę trzecią.*

2. *Pozasądowe przyznanie przez ubezpieczającego, zawarte w protokóle spisanym przez przedstawiciela zakładu ubezpieczeń, określonej okoliczności faktycznej ocenia sąd wg. swobodnego uznania. Przyznanie takie nie pozbawia ubezpieczającego możności naprowadzania w postępowaniu sądowem dowodów na fakty przeciwne przyznaniu.*

Sąd Najwyższy w Warszawie VG 217/28.

K. S. zwróciła się do Sądu Okręgowego w Chojnicach z powództwem przeciwko zakładowi ubezpieczeń N. o wypłatę odszkodowania za ubezpieczony od ognia w zakładzie N. budynek. Zakład N. zażądał oddalenia powództwa podnosząc, że K. S. po zawarciu z nim umowy ubezpieczenia ubezpieczyła się dodatkowo w zakładzie ubezpieczeń O. i nie zawiadomiła go o nowem ubezpieczeniu, wobec czego zakład ubezpieczeń N. na podstawie postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia jest wolny od obowiązku wynagrodzenia szkody. Sąd okręgowy powództwo przyznał, Sąd Apelacyjny oddalił odwołanie pozwanego zakładu ubezpieczeń, Sąd zaś Najwyższy nie uwzględnił rewizji zakładu z motywów następujących:

Pozwany zakład powołał się w toku procesu na przepisy §§ 4 i 9 ogólnych warunków ubezpieczenia od ognia, a przy rozprawie rewizyjnej, bliżej określił stanowisko prawne, jakie w tym sporze zajął. Opiera się ono mianowicie na przepisie § 9, który wymaga, aby zawiadomienie o następnym podwójnem ubezpieczeniu nastąpiło bezzwłocznie i pisemnie, tudzież na dalszem postanowieniu tegoż paragrafu, który brzmi dosłownie: „Jeżeli powiadomienie nie nastąpiło niezwłocznie, to towarzystwo aż do ustania tego drugiego ubezpieczenia niema żadnego obowiązku odszkodowania względem wszystkich przedmiotów ubezpieczonych, o ile wypadek przewidziany ubezpieczeniem nastąpił później niż dwa miesiące od czasu, w którym zawiadomienie powinno było dojść towarzystwa". Pozwany zakład twierdzi, iż od czasu powtórnego ubezpieczenia do dnia pożaru upłynęło znacznie więcej aniżeli 2 miesiące, on zaś o tem drugiem ubezpieczeniu nie został wogóle zawiadomiony, w myśl więc powołanego wyżej przepisu do wypłaty odszkodowania nie jest obowiązany.

Nie jest więc sporne istnienie umowy ubezpieczenia, ani szkoda wyrządzona pożarem i wysokość należącego się powódce odszkodowania, a wynik procesu zależny jest wyłącznie od rozstrzygnięcia pytania, czy zachodzi przypadek uwolnienia pozwanego zakładu od obowiązku dania odszkodowania. Otóż Sąd Apelacyjny stwierdza, iż wypadek ten niema miejsca, pozwany zaś zakład odnośne ustalenie Sądu jako bezpodstawne zaczepia.

Sąd Apelacyjny ustala, iż powódka bezzwłocznie zawiadomiła pozwany zakład o podwójnem ubezpieczeniu za pośrednictwem agenta S. S. i że pozwany otrzymał to zawiadomienie na początku czerwca 1925 r.

Ustalenie to polega na zeznaniach S. S., który podał, iż, gdy powódka otrzymała od firmy O. nakaz zapłaty odnoszący się do składki ubezpieczeniowej i pytała się o radę, nakłonił ją do zapłacenia tej należytości, a zarazem przyrzekł zawiadomić o tem pozwany zakład, co też, o ile sobie przypomina, zaraz potem kartą uczynił, jak również na zeznaniach świadków B. i Sz., według których zastępca pozwanego zakładu przy sposobności szacowania szkody oświadczył, że zakład został zawiadomiony o podwójnem ubezpieczeniu w zakładzie O. i wiedział o jego wysokości. W przekonaniu o prawdziwości tych okoliczności stwierdza Sąd ten fakt, że pozwany zakład pierwotnie żadnych nie czynił trudności, wysokość szkody oszacował, a potem dalsze z powódką prowadził pertraktacje co do wypłacenia odszkodowania.

Główny zarzut, jaki pozwany zakład podnosi przeciw ustaleniu, iż o podwójnem ubezpieczeniu został zawiadomiony, polega na tem, że Sąd nie przyjmuje wagi do pozasądowego przyznania powódki znajdującego się w protokóle informacyjnym z dnia 15 września 1925 r., iż wbrew przepisowi § 9 ogólnych warunków nie zawiadomiła pozwanego zakładu o ubezpieczeniu w zakładzie O. Sąd przyjmuje wprawdzie, na podstawie zeznań świadków B. i Sz., że protokół wspomniany został tak szybko odczytany, że ani powódka ani świadkowie nie mogli go zrozumieć, a powódka podpisała go jedynie na zapewnienie sporządzającego protokół przedstawiciela pozwanego zakładu ubezpieczeń, iż treść jego niema znaczenia, jednakże właśnie to ustalenie obraża przepis § 286 U. P. C., gdyż pominięto przytem twierdzenie zakładu, że protokół został odczytany w ten sposób, że powódka i świadkowie treść jego przyjęli do wiadomości i wiedzieli, co zawiera. Dowód ze świadka Kl. został przez Sąd Apelacyjny istotnie pominięty. Okoliczność ta jednak nie uzasadnia zarzutu zakładu. Wywód jego, iż zeznania tego świadka mogły wpłynąć na przekonanie Sądu co do tego, że zawiadomienie istotnie nie nastąpiło, nie jest dostatecznie przekonywujący. Najpierw bowiem świadkowie B. i Sz. zeznali kategorycznie, że protokółu przy odczytaniu go nie zrozumieli, podczas gdy świadek Kl. miał stwierdzić, że miał wrażenie, czy przekonanie, że protokół powinien był być zrozumiany. Zeznanie takie nie mogłoby mieć większego znaczenia wobec tego, że nie mogłoby ono wykluczyć przeciwieństwa, że mianowicie protokół nie był zrozumiany.

Ważniejsze jednak jest to, że przecież przyznanie takie nawet, gdyby zostało zupełnie pewnie stwierdzone, nie mogłoby mieć decydującego znaczenia. Stanowiłoby ono jedynie poszlak przemawiający przeciw twierdzeniu powódki, że zawiadomienie nastąpiło, nie mogłoby atoli pozbawić powódki możności prowadzenia dowodu na fakty przeciwne przyznaniu ani też odebrać znaczenia dowodom na przeciwieństwo przeprowadzonym. Wartość takiego przyznania ocenia Sąd swobodnie. Jeżeli więc Sąd jak w danym razie, co wyżej przedstawiono, na podstawie zeznań S. B. i Sz. nabył przekonania, że pozwany zakład został zawiadomiony, to mógł bez naruszenia przepisu § 286 U. P. C. to pozasądowe przyznanie, jako nie mające znaczenia, pominąć.

Nie można też dopatrzeć się obrazy przepisu § 139 U. P. C. w tem, że Sąd pominął dowód z pisma S. do pozwanego zakładu ubezpieczeń, z którego ma wynikać, że zakładu o podwójnem

ubezpieczeniu nie zawiadomił. Rzeczą zakładu było dowód ten ofiarować, co nastąpić powinno było przez przedłożenie owego pisma. Tego zakład nie uczynił, Sąd zaś nie miał obowiązku starać się o to, by pozwany brak ten uzupełnił, skoro, jak to w uzasadnieniu wyroku stwierdza, okoliczność mającą być udowodnioną uważał za zupełnie obojętną. Sąd zaś z całą słusznością mógł ją uważać za niemającą znaczenia, gdyż wobec zaprzysiężonego zeznania S. list jego, gdyby go nawet istotnie był wysłał, nie mógł odgrywać żadnej roli.

Dalszy zarzut zakładu, że ustalenie Sądu jest niezupełne, gdyż nie podaje ani, kiedy zawiadomienie nastąpiło, ani też jego treści, jest bez znaczenia, gdyż sprzeczne z uzasadnieniem wyroku. Niesłusznie też żali się zakład na to, iż pominięto dowód ze świadka Kl. na okoliczność, że tenże o podwójnem ubezpieczeniu i jego wysokości dowiedział się dopiero przy sposobności spisywania protokółu informacyjnego. Takiego dowodu pozwany zakład nie ofiarował.

Poza powyższemi zarzutami wytyka jeszcze pozwany zakład, iż zawiadomienie nastąpić powinno było pisemnie i bezzwłocznie, a żaden z tych warunków nie został zachowany. Ustalenie przez Sąd przeciwieństwa ma być błędem. I te zarzuty jednak nie zasługują na uwzględnienie.

Zawiadomienie nastąpiło według ustalenia Sądu za pośrednictwem S. On sam otrzymał wprawdzie od powódki wiadomość ustną, jednakże wiadomość tę podał zakładowi, jak to zeznał, kartą, a więc pisemnie. Charakter, w jakim działał, w szczególności, czy był agentem zakładu, jest obojętne. Decydującem jest, co Sad ustalił, iż uczynił to z polecenia powódki. Zawiadomienie to więc musi mieć takie znaczenie, jak gdyby pochodziło od samej powódki, temwięcej, że ogólne warunki wymagają wprawdzie piśmiennego zawiadomienia, ale bliższych szczegółów nie przepisują.

Sąd Apelacyjny ustala w końcu, że zawiadomienie nastąpiło bezzwłocznie, gdyż umowa między powódką, a zakładem O. przyszła do skutku w każdym razie dopiero po dniu 30 maja 1925 r., mianowicie najwcześniej dnia 4 czerwca 1925 r. a równocześnie powódka za pośrednictwem S. wysłała zawiadomienie. Pozwany zakład zapatrywania Sądu Apelacyjnego dotyczącego daty przyjścia do skutku umowy nie zaczepia. W konstrukcji prawnej Sądu Apelacyjnego błędu tego dopatrzeć się nie można. Zapatrywanie to jednak ma polegać na okolicznościach, których nie można było uważać za niesporne. Zakład przyznaje, że odnośnych okoliczności przytoczonych przez powódkę, wyraźnie nie zaprzeczył, sądzi atoli, że ten jego zamiar wynika z całokształtu jego pism przygotowawczych. Zakład nie podaje szczegółowo, z których ustępów jego pism ma to wypływać, a z treści pism raczej przeciwieństwo tego twierdzenia się okazuje. Zarzut ten więc już ze względu na zbyt ogólnikową formę nie nadaje się do rozpatrzenia.

Jak z powyższych uwag wynika, ani jeden z zarzutów pozwanego zakładu nie okazał się uzasadniony. Ustalenia Sądu Apelacyjnego przytoczone na wstępie nie zostały obalone i muszą być uznane za wiążące Sąd Najwyższy. Ustalenia te wraz z okolicznościami uznanemi za niesporne uzasadniają orzeczenie Sądu Apelacyjnego. Wywody Sądu Apelacyjnego nie wykazują obrazy prawa materjalnego.

XXXVIII.

Zakład ubezpieczeń obowiązany jest do świadczenia odszkodowania za spaloną budowlę mimo niedoniesienia o zmianie właściciela ubezpieczonej budowli, jeśli pożar nastąpi przed upływem 30 dni od powyższej zmiany.

Sąd Okręgowy w Starogardzie.

N. B. ubezpieczył budowlę od ognia w zakładzie ubezpieczeń X. i sprzedał następnie budowlę P. N., przyczem ani zbywca ani nabywca nie zawiadomili zakładu ubezpieczeń o zmianie właściciela ubezpieczonej budowli. Przed upływem 30 dni od sprzedaży budowla uległa spaleniu. Zakład ubezpieczeń X. odmówił odszkodowania, wobec czego P. N. wystąpił przeciwko niemu z powództwem sądowem. Sąd powództwo przyznał z motywów następujących:

Fakt, że ani N. B. ani powód P. N. nie donieśli pozwanemu zakładowi X. o sprzedaży względnie kupnie ubezpieczonych budynków, nie zwalnia pozwanego od obowiązku odszkodowania, bo od dnia zmiany właściciela do dnia pożaru nie upłynęło 30 dni. Gdyby więc pozwany zakład dowiedział się natychmiast o zmianie właściciela i umowę ubezpieczenia z tego powodu wypowiedział, to i tak byłby obowiązany do odszkodowania za pożar, który nastąpił przed upływem 30 dni.

Drugi zarzut czyniony powodom, że o pożarze nie donieśli, jest niesłuszny, powód wykonał przysięgę, że o pożarze dowiedział się dopiero kilka dni później.

XXXIX.

Niezgłoszenie wypadku szkody w umownym terminie uzasadnia odmowę wypłaty odszkodowania.

Sąd Grodzki w Katowicach
8. C. 1026/28/10.

P. U. ubezpieczony w zakładzie ubezpieczeń N. od ognia zażądał odszkodowania za spaloną odzież. Zakład odmówił odszkodowania na tej podstawie, że P. U. szkodę zgłosił zapóźno oraz że sam ją spowodował przez swoje niedbalstwo, wieszając ubranie za blisko pieca.

Sąd powództwo oddalił z motywów następujących:

Skargę powoda należało oddalić na podstawie § 92 ustawy o umowie ubezpieczenia z dnia 30 maja 1908 r. tudzież art. 11 ogólnych warunków ubezpieczenia od ognia, albowiem powód nie zachował czasokresu zgłoszenia wypadku, wynoszącego dwa dni.

Według przedstawionego przez pozwany zakład pisma powoda z dnia 15 marca 1928 r. odzież spaliła się 2 marca 1928 r. (datę tę podaje powód w swojem piśmie) a zgłoszenie o wypadku wysłał wg. datownika pocztowego dnia 16 marca 1928 r.

XL.

Jeżeli w myśl ogólnych warunków ubezpieczenia zakład ubezpieczeń jest obowiązany wypłacić odszkodowanie tylko na odbudowę ubezpieczonego budynku, to dokonana cesja lub egzekucyjne zajęcie z pogwałceniem § 98 ustawy z dnia 30 maja 1908 r. o umowie ubezpieczenia (Dz. U. Rzeszy Niem. str. 263) na rzecz osób nie wymienionych w powyższym § cytowanej ustawy nie są wprawdzie nieważne, jednakże bezskuteczne wobec osób zainteresowanych w zakazie wypłaty odszkodowania przewidzianym cytowanym powyżej §-em ustawy o umowie ubezpieczenia.

Złożenie przez zakład ubezpieczeń sumy odszkodowania do depozytu sądowego na rzecz wierzyciela, nie wymienionego w art. 98 ustawy o umowie ubezpieczenia, który uzyskał uchwałę Sądu zezwalającą na zajęcie, przy zrzeczeniu się prawa odebrania z powrotem złożonej sumy bez zawiadomienia o tem powyżej wskazanego wierzyciela, nie wpływa na ważność układu, może zaś jedynie uzasadnić roszczenie wierzyciela o wynagrodzenie szkody, zrządzonej zaniechaniem tego zawiadomienia.

Sąd Najwyższy III 2c 355/29.

N. N. uzyskał uchwałą Sądu Powiatowego w Gnieźnie z dnia 14 czerwca 1926 r. zajęcie pretensji swego dłużnika W. T. do zakładu ubezpieczeń X z tytułu należącego mu się odszkodowania za spalony młyn.

Pretensja powyższa została następnie przekazaną powodowi N. N. do ściągnięcia. Pomimo, że zakład ubezpieczeń pretensję powyższą uznał, to jednak odmówił jej zapłaty, wobec czego N. N. wystąpił ze skargą o zasądzenie zakładu ubezpieczeń na jej zapłatę.

Sąd Okręgowy w Poznaniu powództwo przyznał. Wskutek odwołania zakładu ubezpieczeń Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrok Sądu Okręgowego zmienił i N. N. z żądaniem skargi oddalił. Ustaliwszy bowiem, że należna W. T. suma odszkodowania przeznaczoną była na odbudowę spalonego młyna i według §§ 97 i 98 ustawy z 30 maja 1908 r. mogła być przed tą odbudową cedowaną jedynie na rzecz nabywcy gruntów, lub tylko takich osób, które podjęły się lub uskuteczniają pracę i dostawę materjałów, celem spowodowania owej odbudowy i że N. N. nie należy do kategorji tych osób, że w czasie uzyskania przez niego zajęcia spornej pretensji odbudowa młyna nie była jeszcze dokonaną, Sąd Apelacyjny wyraził zapatrywanie, że zajęcie powyższe było nieważne względnie wobec pozwanego bezskuteczne.

Sąd Najwyższy skargę rewizyjną N. N. oddalił z motywów następujących:

Nie jest spornem, że zawarta między pozwanym zakładem ubezpieczeń a ubezpieczającym W. T. umowa ubezpieczenia zawierała postanowienie, że należąca się W. T. na wypadek spalenia się objektu ubezpieczonego suma ubezpieczenia miała być przeznaczona na jego odbudowę. W myśl § 97 ustawy z dnia 30 maja 1908 r. Dz. U. Rz. Niem. str. 263 miał zatem ubezpieczający prawo domagania się wypłaty powyższej sumy przed dokonaniem odbudowy jedynie wówczas, gdyby użycie jej na cele odbudowy należycie zabezpieczył. W myśl § 98 powołanej ustawy suma ubezpieczenia przeznaczona na odbudowę mogła być przed jej dokonaniem przeniesioną jedynie na rzecz nabywcy gruntu, lub tylko takich osób, które podjęły się lub uskuteczniają pracę i dostawę materjałów celem spowodowania owej odbudowy; wreszcie według § 99 wzmiankowanej ustawy zapłata dokonana bez zabezpieczenia odbudowy była wobec wierzyciela hipotecznego tylko wówczas ważna, jeżeli, czyto ubezpieczający, czyto zakład ubezpieczeń doniósł o tem wierzycielowi i od

otrzymania przez niego tego uwiadomienia upłynął miesiąc.

Z powyższych postanowień ustawy z 30 maja 1908 r. wynika, że zawarty w § 98 zakaz przeniesienia sumy ubezpieczenia na inne osoby, poza osobami, tamże wymienionemi, nie jest zakazem po myśli § 134 UC., czyniącym dokonaną wbrew jemu cesję, a temsamem także w myśl § 851 UPC. egzekucyjne zajęcie bezwzględnie nieważnemi, lecz jako jeden ze środków, mających zabezpieczyć odbudowę spalonego budynku, jedynie zakazem względnym po myśli § 135 UC., wydanym w interesie osób zainteresowanych w odbudowie, a więc w pierwszym rzędzie wierzycieli hipotecznych, oraz osób dokonywujących tę odbudowę, pośrednio także ubezpieczającego, by mu umożliwić dokonanie tej odbudowy z sumy ubezpieczenia. Dokonana zatem z obrazą przepisów § 98 cesja względnie zajęcie, nie są nieważne, lecz jedynie bezskuteczne i to wobec osób zainteresowanych w tym zakazie. Do osób tych nie należy zakład ubezpieczeń, który jednak może odmówić wypłaty sumy ubezpieczenia przed dokonaniem względnie zabezpieczeniem odbudowy.

Pozwany zakład ubezpieczeń, otrzymawszy zatem uchwałę Sądu Powiatowego w Gnieźnie, zezwalającą na zajęcie względnie przekazanie spornej sumy ubezpieczenia na rzecz powoda N. N., w czasie, gdy odbudowa spalonego młyna nie została jeszcze dokonana, ani zabezpieczona, mógł żądaniu powoda jako przedwczesnemu odmówić, mógł jednak także, zrzekając się prawa z § 97 ustawy z dnia 30 maja 1908 r. zapłatę tę uskutecznić. W tym ostatnim wypadku, nie mając jednak pewności, czy uskuteczniona w ten sposób zapłata zwolni go od wszelkiej odpowiedzialności z tego tytułu, zarówno ze względu na przepis § 99 powołanej ustawy jak i sprzeciw ubezpieczającego, mogący mieć swoje uzasadnienie w przepisie § 98 tej ustawy, był uprawniony, korzystając z przepisu § 372 UC., złożyć dłużną sumę do depozytu sądowego. Ponieważ złożenie to nastąpiło na rzecz powoda, przy równoczesnem zrzeczeniu się przez pozwany zakład prawa odebrania z powrotem złożonej sumy, miało ono w myśl § 378 UC. to samo znaczenie, jak gdyby złożona suma została wprost do rąk powoda N. N. zapłacona, to znaczy pociągnęło za sobą umorzenie roszczenia powoda. Okoliczność, czy N. N. został o powyższym układzie na czas zawiadomiony, jest obojętna, gdyż brak takiego zawiadomienia nie wpływa w myśl § 374 UC. na ważność dokonanego układu, lecz może jedynie uzasadnić roszczenie wierzyciela o wynagrodzenie mu szkody zaniechaniem tego zawiadomienia zarządzonej.

W tym stanie rzeczy, jakkolwiek zapatrywanie Sądu Apelacyjnego, jakoby uzyskane przez powoda zajęcie było nieważne i nie dawało mu wogóle prawa domagania się spornej sumy, jest mylne, skarga powoda jest z przyczyn powyżej przytoczonych nieuzasadniona.

XLI.

1) Wysokość stwierdzonej przez rzeczoznawców szkody nie jest wiążącą, jeżeli oczywiście odbiega od rzeczywistego stanu rzeczy, jak np. w wypadku wciągnięcia przez rzeczoznawców do zestawienia szkody przedmiotów, nie objętych umową ubezpieczenia.

2) Przy ubezpieczeniu jedynie materjału stolarskiego gotowe meble, które mogą być w każdej chwili sprzedane, nie są objęte umową ubezpieczenia.

S. O. w Grudziądzu 4. O. 598/26.

N. właściciel warsztatu stolarskiego ubezpieczył w zakładzie ubezpieczeń X stolarnię i narzędzia stolarskie, motorową maszynę stolarską i materjał stolarski, powóz, 4 deski i dekoracje. Po zajściu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem wysokość szkody została ustalona przez rzeczoznawców, przyczem rzeczoznawcy do sumy odszkodowania włączyli również wartość spalonych mebli. Zakład ubezpieczeń odmówił jednakże odszkodowania za spalone meble na tej podstawie, że nie były one objęte umową. Zakład stolarski N. wystąpił wówczas z powództwem przeciwko zakładowi ubezpieczeń X. Sąd jednakże powództwo oddalił z motywów następujących:

Niesporne między stronami było, iż powód ubezpieczył się u pozwanego zakładu ubezpieczeń od pożaru na ogólną sumę 25.000.— zł, że u powoda powstał pożar, który zniszczył jego warsztat stolarski, że wartość spalonych przedmiotów oszacowana została na sumę 8.000.— zł oraz, że tą sumą objęta była wartość wykończonych już mebli, jak kuchni, sypialni, łóżek, krzeseł i t. p., znajdujących się w czasie pożaru w warsztacie stolarskim.

Spornem natomiast pozostawało, czy pozwany zakład zobowiązany był wypłacić odszkodowanie właśnie za te meble. Z całego bowiem przewodu procesowego wynikało jasno, że żądana przez powoda suma 2.780.— zł jest równowartością wspomnianych wyżej mebli. Wynika to także z zestawień rzeczoznawców P. i O. wyznaczonych przez strony do oszacowania szkody, w których to zestawieniach wymieniono wspomniane meble, a równowartość ich oznaczona jest właśnie na sporną sumę 2.780 zł.

Na podstawie przedłożonej przez powoda polisy stwierdzono, iż powód ubezpieczył u pozwanego zakładu: 1) stolarnię i narzędzia stolarskie, 2) motorową maszynę stolarską, 3) materjał stolarski, 4) powóz, 4 deski i dekorację.

Nie było zatem żadnej pozycji, w której wymienioneby były gotowe już meble. Powód podciągnął je pod pozycję materjału stolarskiego, czego jednakże nie można było przyjąć za słuszne. Można bowiem nazywać materjałem stolarskim drzewo surowe lub obrobione, deski, a w ostatecznym wypadku także meble częściowo wykończone, nad któremi się właśnie pracuje, ale nigdy zupełnie już gotowe, które każdej chwili mogą być sprzedane. Uzasadnione jest to chociażby na tej zasadzie, że inna jest wartość materjału (drzewa — desek), z którego mają być meble wykonane, a inna gotowych już mebli, która zawsze znacznie wartość samego materjału przewyższa. W niniejszym wypadku nie oszacowali też rzeczoznawcy zużytego na wymienione w ich zestawieniu meble — materjału, a podali wartość gotowych mebli.

Zatem mylne było twierdzenie powoda i nie mógł on żądać od pozwanego zakładu wynagrodzenia szkody za przedmioty, umową ubezpieczenia nie objęte.

Podnosił powód także, że rzeczoznawcy obu stron oszacowali szkodę na ogólną sumę 8.000 zł i że suma ta dla pozwanego zakładu jest wiążącą.

Tymczasem w myśl § 64 ustawy o umowie ubezpieczenia z dnia 30 maja 1908 r. wysokość stwierdzonej przez rzeczoznawców szkody nie jest wiążącą, jeżeli oczywiście odbiega od rzeczywistego stanu rzeczy, co w niniejszym wypadku miało miejsce, ponieważ rzeczoznawcy wstawili do zestawienia swego przedmioty umową ubezpieczenia nie objęte i to przedmioty, których wartość przekraczała ⅓ część ogólnej sumy odszkodowania.

Zresztą na podstawie zaprzysiężonych zeznań Dr. B. stwierdzono, że nie zgodził on się definitywnie na ustanowioną przez rzeczoznawców sumę 8.000 zł, lecz zastrzegł to pozwanemu zakładowi właśnie dlatego, iż jego zdaniem rzeczoznawcy objęli orzeczeniem swem także przedmioty nie ubezpieczone, mianowicie wspomniane wyżej meble.

Jak z powyższych wywodów wynika roszczenie powoda nie było oparte na żadnej zasadzie prawnej.

XLII.

Uzależnienia wypłaty odszkodowania od zrzeczenia się wszelkich dalszych pretensyj do zakładu ubezpieczeń nie można uważać za bezprawną groźbę w rozumieniu art. 123 niemieckiego kodeksu cywilnego.

Sąd Okręgowy w Katowicach 3. O. $\frac{237/27}{10}$

Sąd Apelacyjny II Wydz. Cyw. w Katowicach z dnia 5/IV. 1929 r.

Po spaleniu budynków M. J., ubezpieczonych w zakładzie ubezpieczeń N., zakład ten ustalił odszkodowanie na sumę 5.450 zł. W międzyczasie dowiedział się, że te same budynki były ubezpieczone także w zakładzie ubezpieczeń Z. i w związku z tem wyraził gotowość wypłacenia poszkodowanej odszkodowania w proporcjonalnej wysokości zł 3.629, uzależniając zarazem wypłatę od zrzeczenia się przez poszkodowaną dalszych roszczeń z tytułu tej szkody. M. J. sumę przyjęła i podpisała żądane zrzeczenie. Uważając jednak wspomniane uzależnienie wypłaty za bezprawną groźbę w rozumieniu art. 123 niem. kodeksu cywilnego, wniosła skargę do Sądu z żądaniem reszty ustalonego odszkodowania — 1.821 zł.

Sąd powództwo oddalił z motywów następujących:

Z twierdzeń powódki M. J., że pozwany zakład uzależnił wypłatę powódce 3.629 zł, o ile powódka podpisze kwit zrzeczenia się dalszych pretensyj, bynajmniej nie wynika, by powódka podpisała powyższy kwit pod przymusem. Fizycznego przymusu nie było, a co do przymusu psychicznego, to kodeks cyw. niem. uwzględnia go w przepisie §-u 123, o ile kogo do złożenia oświadczenia woli nakłoniono bezprawnie groźbą.

Jeżeli pozwany zakład oświadczył powódce, że wypłatę powyższej kwoty czyni zawisłą od podpisania przez nią kwitu — to w oświadczeniu tem mieściło się niezawodnie zapowiedzenie niewypłaty pieniędzy, jeżeli kwit ten nie będzie przez powódkę podpisany, a więc zapowiedzenie zła. To zapowiedzenie zła mogło stanowić dla powódki groźbę, pod wpływem której miała się skłonić do podpisania powyższego kwitu.

Pozwanemu zakładowi wolno było jednak wypłatę pieniędzy uczynić zawisłą od podpisania powyższego kwitu przez powódkę, nie można więc mówić o tem, by ewentualne nakłonienie groźbą do podpisania kwitu nastąpiło bezprawnie.

Dla braku tedy wymogów, przepisanych §-em 123 kod. cyw., nie może powódka zaczepiać swego oświadczenia woli, powyższym kwitem objętego. Ponadto niewątpliwie stwierdzony przez powódkę przymus ustał, gdy podpisała kwit i otrzymała pieniądze.

Nie uzasadnia też przymusu stwierdzenie powódki, że dlatego przyjęła pieniądze jej przyznane, ponieważ była w wielkiej biedzie z powodu pożaru, gdyż z faktów tych nie jest widoczne, by powódka podpisała kwit pod wpływem bezprawnie uczynionej groźby ze strony osoby trzeciej, jak tego wymaga ustawa w przepisie §-u 123 kod. cyw. Twierdzenie to powódki mogłoby raczej świadczyć tylko o pozbawionej znaczenia prawnego pobudce, która powódkę skłoniła do zadowolenia się kwotą ofiarowaną jej przez pozwany zakład.

Gdy więc powódka w sposób ważny i niezaczepiony zrzekła się poza otrzymaną kwotą 3.629 zł wszelkich dalszych pretensyj — jak to wyżej wykazano — żądanie jej objęte skargą jest oczywiście nieuzasadnione.

Od powyższego wyroku odwołała się powódka M. J. do Sądu Apelacyjnego, który również skargi apelacyjnej nie uwzględnił z motywów następujących:

Odwołanie powódki jako takie jest dopuszczalne, zostało w prawidłowej formie i należytym czasokresie wniesione, jest jednak nieuzasadnione.

Stanowisko Sądu I-szej instancji, że nie zachodzą żadne warunki z § 123 UC. do zaczepienia oświadczenia woli, jakie złożyła powódka, podpisując sporną deklarację, jest zupełnie słuszne.

Oświadczenie woli można bowiem zaczepić z powodu groźby tylko wówczas, gdy groźba ta była bezprawną. Bezprawność polega na tem, że albo środek groźby jako taki jest zabroniony, albo że nadużywa się groźby w celu uzyskania od trzeciej osoby pewnego oświadczenia.

Pomijając już fakt, że powódka wogóle nie udowodniła swego twierdzenia, iż pozwany zakład uczynił zależną wypłatę sumy odszkodowawczej w kwocie 3.629 zł od podpisania spornej deklaracji, w której powódka pokwitowała odbiór tej kwoty, „z tytułu całkowitego odszkodowania za szkodę pogorzelową" i równocześnie „zrzekła się dalszych pretensyj z tytułu powyższej szkody do pozwanego zakładu", to nawet, gdyby się przyjęło, że fakt taki miał miejsce, nie można przyjąć, by pozwany dopuścił się groźby w pojęciu § 123 uc.

Po ustaleniu sumy odszkodowania na złotych 5.450, dowiedział się pozwany, iż powódka ubezpieczona jest jeszcze co do tych samych objektów ważnie w drugim zakładzie ubezpieczeń Z., na którym także ciąży obowiązek odszkodowania powódki w proporcjonalnej wysokości. Gdy pozwany ustalił, że na niego przypada do wypłaty kwota 3.629 zł, reszta zaś na zakład Z., to zupełnie słusznie mógł uczynić wypłatę tych pieniędzy zależną od podpisania spornej deklaracji, a w każdym razie nie można z zachowania się pozwanego wywnioskować bezprawnej groźby ani podstępnego zwiedzenia.

Zarzutów dalszych — jakoby powódka wcale nie wiedziała, co podpisuje, jakoby pozwany zakład ubezpieczeń wykorzystał nadzwyczaj trudne położenie materjalne powódki, od której Bank w W. domagał się zwrotu pożyczki, udzielonej jej na odbudowę spalonych budynków i to pod groźbą wystawienia całego objektu na licytację — oraz by pozwany, wiedząc o zamiarach Banku, sam w toku pertraktacji podnosił, iż nieruchomość powódki zostanie przymusowo sprzedana, jeżeli nie zwróci pożyczki, przyczem miało mu być wiadomem, że powódka może to uczynić jedynie pieniędzmi otrzymanemi od pozwanego z tytułu odszkodowania i że powódka w tem przekonaniu uczyniła zależną wypłatę sumy odszkodowania od podpisania spornej deklaracji, — powódka wcale nie udowodniła, gdyż świadkowie słuchani w tym kierunku twierdzeń powódki nie potwierdzili. W tym stanie rzeczy nie znalazł Sąd apelacyjny żadnych podstaw do zmiany wyroku sądu pierwszego, wobec czego wyrok ten utrzymał w mocy.

c) UBEZPIECZENIE OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM.

XLIII.

Nieprowadzenie ksiąg handlowych, do prowadzenia których zobowiązał się ubezpieczający we wniosku ubezpieczeniowym, i brak faktur zwalnia zakład ubezpieczeń od obowiązku wypłaty jakiegokolwiek odszkodowania.

Sąd Okręgowy w Krakowie
Cg. II 247/27/19.

N. N. ubezpieczył od kradzieży w kilku zakładach ubezpieczeń swoje zapasy towarów. Skoro nastąpił wypadek przewidziany ubezpieczeniem, zakłady odmówiły odszkodowania na tej podstawie, że N. N. nie prowadził ksiąg handlowych i nie wykazał dokonania kradzieży. Sąd powództwo N. N. przeciwko zakładom ubezpieczeń oddalił z motywów następujących:

Odnośnie do ksiąg twierdzi powód N. N., że przy spisaniu wniosku ubezpieczeniowego wyraźnie oświadczył funkcjonarjuszowi zakładu ubezpieczeń X., że ksiąg handlowych nie prowadzi i prowadzić nie będzie. Co do kradzieży zaś samej, to liczne dochodzenia, przeprowadzone przez organy policyjne, widoczne ślady w sklepie, na drzwiach sklepowych, na okienku przed sklepem, w piwnicy

pod sklepem, dowodnie wykazują włamanie i drogę, którędy złodzieje do sklepu się dostali.

W szczególności podaje powód, że między żaluzją zewnętrzną zamykającą sklep od ulicy, a wewnętrznemi drzwiami, prowadzącemi do samego sklepu, w podłodze jest okienko, prowadzące do piwnicy pod sklepem. Sklep zamknięty został w piątek wieczór 25.VI. 1927 r. Kradzież popełniona została z 25 na 26 czerwca 1927 r., a spostrzeżono ją w niedzielę 26.VI. przed południem. W szczególności po otwarciu żaluzji pomocnicy powoda zauważyli otwarte okienko w podłodze między żaluzją a drzwiami wchodowemi do sklepu, na drzwiach wchodowych do sklepu rysy, pochodzące od włamania, w sklepie nieład i znaczny brak towaru. Śledząc dalej za sposobem wykonania kradzieży, skonstatował powód, że złodziej dostać się musiał z podwórza do głównej piwnicy, stąd do piwnicy małej popod sklepem powoda, tutaj znalazł powód porozrzucane papiery z opakowania skóry, jedną skórę leżącą na węglach pod powyższem okienkiem.

Co do personelu swego, R. W. i M. A. twierdzi powód, że są oni bezwzględnie pewni, nieskazitelni, rzetelni, wykluczonem więc jest, by oni mieli jakikolwiek związek i udział w powyższej kradzieży.

Wysokości szkody nie potrzebuje powód udowadniać księgami handlowemi, gdyż świadkowie, powyżej wymienieni jego pomocnicy, z całą ścisłością szkodę ustalić mogą.

Natomiast pozwane zakłady twierdzą, że wyraźnie we wniosku ubezpieczeniowym powód stwierdził, że prowadzi księgi handlowe, ponadto, gdyby nawet tego twierdzenia nie było, to powód, będący protokółowanym kupcem, już z tego powodu obowiązany jest do prowadzenia ksiąg. Powód nietylko ksiąg żadnych nie prowadził, ale nadto nie posiada nawet faktur, któremi mógłby wykazać zakup towarów, i listów przewozowych, któreby również posiłkowo stwierdzić mogły sprowadzenie towaru — powód bowiem okazał zaledwie kilka listów przewozowych na jego nazwisko opiewających, gdy przeciwnie reszta listów przewozowych opiewa na różne nazwiska, a nie na powoda.

Ponadto nie udowodnił powód, że kradzież istotnie została u niego przez włamanie dokonana, a zakład ubezpieczeń nie odpowiada za kradzież spowodowaną przez domowników ubezpieczającego, osoby u niego zatrudnione lub przez osoby, którym ubezpieczający powierzył nadzór nad ubezpieczonemi lokalami.

We wniosku ubezpieczeniowym, w poz. 22, obok pytań: czy prowadzi się księgi kupieckie?, jakie?, czy prowadzi się inwentarz składu?, w jakich odstępach czasu?, widoczna jest odpowiedź: „tak — inwentarz, księgę kasową i normalną buchalterję". Sąd przyjął zatem za ustalone, że powód przy zawarciu umowy wyraźnie oświadczył, iż powyższe księgi prowadzi, nie dał natomiast Sąd wiary zeznaniom świadków W. i A. i powoda, albowiem przedewszystkiem powód jako kupiec protokółowany w sądzie handlowym obowiązany był księgi prowadzić, nadto na podstawie zeznań świadków inż. B., D-ra S. i T. przyjął Sąd za ustalone, że najzupełniej wiarogodnem jest twierdzenie tychże świadków, iż żaden zakład ubezpieczeń bez zobowiązania się powoda do prowadzenia normalnych ksiąg kupieckich ubezpieczenia na tak znaczną kwotę nie przyjąłby, gdyby powód istotnie oświadczył, że ksiąg handlowych prowadzić nie będzie. Jeżeli bowiem nawet księgi prowadzone nie dają bezwzględnie pewnego i pełnego obrazu szkody, to brak ich bezwzględnie wyklucza ustalenie szkody. Że powód zobowiązał się do prowadzenia ksiąg, dowodzi okoliczność stwierdzona przez świadka inż. B., w szczególności, gdy tenże zwrócił uwagę powodowi, że powód obowiązany jest prowadzić księgi kupieckie, powód ograniczył się jedynie w swej odpowiedzi do twierdzenia, że nie zauważył we wniosku warunku prowadzenia ksiąg kupieckich. Oczywiście, gdyby twierdzenie powoda było prawdziwe, byłby on całkowicie inaczej zareagował na twierdzenie inż. B.

Już więc sam brak ksiąg kupieckich i zupełny wprost niewiarogodny brak faktur, których powód zupełnie nie prowadził, a co sam przyznał, wyklucza, względnie zwalnia pozwanych od zapłaty jakiegokolwiek odszkodowania.

Co do samej kradzieży, to na podstawie zeznań świadków A. J., Al. B., inż. B., F. B., W. K. i akt karnych przyjął Sąd za ustalone, że sklep powoda przy ul. S., mieści się w kompleksie dwóch domów, mających sień przechodnią z ulicy S. do ulicy W., że stale, a także i krytycznej nocy brama od ulicy S. była zamknięta o godzinie 7-ej wieczór, od tej godziny do godziny 10-ej była pilnowana brama od ul. W., o tej godzinie została zamknięta, a do północy jeszcze w bramie tej stróżowała dozorczyni domu, że brama przy ul. S. była zamknięta na klucz i rygiel wewnętrzny, które po kradzieży znaleziono zupełnie nienaruszone, że drzwi główne do piwnicy prowadzą z podwórza, że klucz od nich jest stale u dozorczyni domu, że dozorczyni domu ma mieszkanie i jego okna w tymże podwórzu i że dozorczyni domu oprócz ogólnego obowiązku pilnowania obu domów ma szczególny obowiązek pilnowania sklepu, znajdującego się na temże samem

podwórzu; że drzwi główne, prowadzące do piwnicy z podwórza, mają zamek, dający się otworzyć wyłącznie z zewnątrz, a więc od podwórza (świadek K.). Wewnątrz piwnicy drzwi, prowadzące do przedziału piwnicznego pod sklepem, zamykane są na zamek i na kłódkę, że kłódka wraz ze skoblem była od drzwi wyrwaną, wewnątrz piwnicy tej porozrzucane były papiery, że okienko z piwnicy tej prowadzące do sklepu było wypchnięte do środka przedziału między żaluzją a drzwiami, że na drzwiach, prowadzących do samego już sklepu były znaki, które również dobrze pochodzić mogły od naturalnego zużycia, a nie były bezpośrednim powodem włamania, że w sklepie nie było żadnego nieładu, jaki zwyczajnie po znacznej kradzieży pozostaje, że ilość towarów w sklepie po kradzieży pozostałych z małą różnicą pokrywała się z kwotą, na którą wszystkie towary były ubezpieczone, że w przedziale za sklepem znaleziono nienaruszone cenne futro powoda. Wreszcie, że skóry, wykazane przez powoda jako skradzione, mogły ważyć około 140 kg. i, że w okolicy sklepu, t. j. w ulicy S. i W. danej nocy wykonywało straż Towarzystwo „Czuwaj".

Na podstawie powyższych danych nabrał Sąd przekonania, że kradzież nie została wykonana w ten sposób, jak twierdzi powód. Przedewszystkiem kradzież — co i sam powód twierdzi — dokonaną być mogła wyłącznie od strony podwórza. Z uwagi zaś na powyżej wykazany szczególny dozór podwórza całej kamienicy, kradzież ta w ten sposób dokonana być bezwzględnie nie mogła. W sklepie nie znaleziono żadnego znaku nieładu, natomiast w piwnicy znaleziono papiery z opakowania skóry. Gdyby złodziej skradł skóry, to oczywiście byłby je rozpakował i przepakowywał w sklepie, gdzie miał znacznie więcej miejsca i swobodniejsze ruchy. Drzwi piwnicy zewnętrzne od podwórza znaleziono zamknięte. Oczywiście wykluczonem jest, by złodziej za sobą po kradzieży drzwi zamykał; złodziej mając do dyspozycji cenne futro w sklepie, oczywiście byłby go nie zostawił. Wreszcie pomimo propozycji ze strony świadka inż. B. przybrania specjalnego znawcy do zbadania zamków, oświadczył powód, że przybrania takiego znawcy nie żąda, a orzeczenie znawcy mogło niejedną wątpliwość w danym wypadku rozjaśnić.

Wobec powyższego należało powoda również z powodu niewykazania dokonania kradzieży oddalić z żądaniem skargi.

XLIV.

Żądanie odszkodowania za przedmioty spalone lub skradzione i t. p. w ramach sumy ubezpieczenia nie może być uważane za karalne jako oszustwo na tej tylko podstawie, że rzeczywista wartość tych przedmiotów była niższa od sumy ubezpieczenia.

Sąd Okręgowy Wydz. VIII z dnia 1/IX.1927 w Warszawie.

Zakład ubezpieczeń W. wniósł skargę przeciwko F. S. o oszustwo za fałszywe podanie po dokonanej kradzieży ilości rzeczy skradzionych i rzeczywistej ich wartości dla uzyskania odszkodowania wyższego, niżby mu się należało. Sąd oskarżonego uniewinnił z motywów następujących:

Oskarżony S. nie przyznał się do winy; świadkowie S. P. i W. zeznali, że zakład ubezpieczeń wobec umorzenia sprawy o kradzież u oskarżonego zgodził się wypłacić część żądanej jako odszkowanie sumy, kwestjonując tylko wysokość tej sumy, z tego względu, że uważał: 1) że część przedmiotów podanych w spisie skradzionych rzeczy w czasie likwidacji strat i szkód przez przedstawicieli zakładu zostało ujawnione w mieszkaniu S. i 2) że wartość niektórych ze skradzionych rzeczy określona była wyżej, niż warta była w rzeczywistości. Co się tyczy pierwszego zarzutu, to oskarżony S. wyjaśnił, iż podał omyłkowo jako skradzione niektóre rzeczy, które się następnie znalazły i że robił spis tych rzeczy pod dyktandem swej żony. Okoliczność tę w zupełności potwierdziła świadek Fr. S., tłómacząc powyższe omyłki zdenerwowaniem po kradzieży , przyczem oświadczyła, że o znalezieniu niektórych rzeczy jak np. dwuch palt dziecinnych zawiadomili zakład ubezpieczeń; powołani wyżej świadkowie S. P. i W., przedstawiciele zakładu ubezpieczeń, potwierdzili w zupełności wyjaśnienie oskarżonego S. i jego żony Fr. S., wyjaśniając, że rzeczy odnalezione podczas likwidacji w mieszkaniu S. nie były bynajmniej ukryte, lecz znajdowały się bądź w szafach, bądź w innych schówkach, jak to się zwykle praktykuje; wobec tego, że niema dostatecznych podstaw do kwestjonowania prawdziwości oświadczeń oskarżonego, tembardziej, że z wyjaśnień świadków wynika, iż rozchodziło się ostatecznie o kilka prześcieradeł, parę koszul, parę łyżeczek i innych drobiazgów, co wobec ogólnej ilości i jakości skradzionych rzeczy nie mogło stanowić wielkiej wartości, a przez to samo nie było powodów do ukrywania albo umieszczania ich w spisie skradzionych rzeczy; tłumaczenie więc oskarżonego zdaniem sądu jest zupełnie wiarogodne i życiowo prawdopodobne. Takim więc sposobem pierwszy z zarzutów czyniony S. przez zakład ubezpieczeń upada.

I drugi zarzut uczyniony przez zakład w świetle zeznań zbadanych świadków utrzymać się nie może, ponieważ wartość futra, które świadek G. zrobił dla S. za 450 dol., w chwili kradzieży znacznie wzrosła wobec wzrostu cen. Świadek G. ocenia to futro na 550 dol., jeżeli zaś dodać podszewkę, którą dał oskarżony S. świadkowi oraz wziąć pod uwagę wahanie cen rynkowych, to wartość futra istotnie może dochodzić do 600 dol.; dotyczy to również etoli i kostjumów, co do których zeznali świadkowie na rozprawie. Zresztą, jak to wynika z załączonych do sprawy dowodów rzeczowych, obejrzanych w czasie przewodu sądowego i opisanych w protokule oględzin, S. we wniosku ubezpieczeniowym podał wartość futra na 600 dol. i w spisie skradzionych rzeczy wartość tę potwierdził, a więc nie podwyższył ceny deklarowanej poprzednio. Zakład spisując wniosek ubezpieczeniowy z S. wartości tej w swoim czasie nie kwestjonował, co stwierdza w swem zeznaniu świadek W., a więc nie może obecnie twierdzić, iżby S. podawał jawnie nieprawdziwe cyfry; to samo należy mieć na uwadze przy omawianiu cen pozostałych zakwestjonowanych przedmiotów; wreszcie, jak to wynika z motywów ustawodawczych pod art. 594 K. K. umieszczonych (patrz Tagancewa Kodeks Karny) „żądanie sumy ubezpieczeniowej za przedmioty, które zostały spalone lub skradzione i t. p. w ramach tej sumy nie może być uważane za karalne oszustwem na tej li tylko podstawie, że rzeczywista wartość tych rzeczy była niższa od sumy, na którą zostały ubezpieczone, albowiem od zakładu ubezpieczeń zależało niezgadzać się na powyższą sumę w chwili zawierania umowy". Ponieważ zakład ubezpieczeń W. w chwili zawarcia umowy z S. akceptował cyfry podane we wniosku, obecnie niema podstaw do kwestjonowania ich wysokości. Wobec tego brak jest dostatecznych poszlak do uznania winy S. z art. 49 i 594 K. K. za udowodnioną.

d) RÓŻNE.

XLV.

Składkami w zakładach ubezpieczeń w rozumieniu ustawy o podatku przemysłowym są wszelkie świadczenia ubezpieczającego z tytułu umowy ubezpieczenia.

Najwyższy Trybunał Administracyjny
L. Rej. 782/28.

Zakład ubezpieczeń Z. odwołał się do Izby Skarbowej przeciwko uskutecznionemu przez Urząd podatkowy wymiarowi podatku przemysłowego, podnosząc zarzut, iż wbrew postanowieniom ustawy o państwowym podatku przemysłowym, mówiącej w art. 5 punkt 3 o czystej składce, urząd podatkowy do sumy zeznanej, obejmującej składki, doliczył dodatkowo sumy pobrane na fundusz rezerwowy oraz tytułem należności manipulacyjnych i 3% należytości stemplowych.

Izba Skarbowa nie uwzględniła odwołania, wobec czego zakład wniósł skargę na decyzję Izby do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Najwyższy Trybunał Administracyjny po rozpatrzeniu skargi uchylił zaskarżone orzeczenie z motywów następujących:

Według art. 5 punkt 3 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dnia 15 lipca 1925 roku (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550) uważa się za obrót podlegający opodatkowaniu w instytucjach ubezpieczeniowych całkowitą „sumę pobranych składek".

Skarżący zakład twierdzi, że zgodnie z przyjętą ogólnie terminologją ubezpieczeniową należy przez to rozumieć tylko składki netto, a nie składki dodatkowe, wobec czego doliczenie do zeznanej przez zakład sumy składek netto należytości dodatkowych, a to: na fundusz rezerwowy, należytości manipulacyjnych i 3% należytości stemplowych sprzeczne jest z powołanym przepisem ustawy.

Na poparcie swego twierdzenia zakład wskazuje na tę okoliczność, że przy innych podatkach, którym podlegają zakłady ubezpieczeń, ustawy rozróżniają „składki" i należytości „dodatkowe".

Doliczeniu zaś 3% należytości stemplowych stoi ponadto na przeszkodzie wyraźne postanowienie ustępu przedostatniego cytowanego art. 5.

Najwyższy Trybunał Administracyjny nie mógł uznać argumentów, na których skarżący zakład oparł swój zarzut obrazy przepisów ustawowych, w pełnej mierze za trafne.

Pojęcie „składki" nie jest ścisłym terminem prawniczym i nie znajduje też wyraźnego określenia w powołanej ustawie o podatku przemysłowym, aby więc dojść do wyjaśnienia tego zagadnienia, w oderwaniu od poszczególnych ustaw, które zajmują się składkami ubezpieczeniowemi, nie dają atoli jednolitej definicji tych składek, należy rozważyć, czem są w istocie składki ubezpieczeniowe.

Składkami w zakładach ubezpieczeń w rozumieniu ustawy o podatku przemysłowym są wszelkie świadczenia, do jakich ubezpieczający jest zobowiązany za wzajemne świadczenia ze strony zakładu, na podstawie umowy ubezpieczenia, nie-

tylko składki matematyczne (netto), ale z wyjątkiem kwot, które ustawa wyraźnie wyłącza (składki na rzecz straży ogniowych). Otóż składka taka obejmuje i sporne w niniejszym wypadku należytości manipulacyjne, które w istocie swej przedstawiają się jako koszty handlowe, oraz składki na fundusz rezerwowy, stanowiący zabezpieczenie wypłat na rzecz ubezpieczających, jednem słowem wchodzą do niej wszystkie wpłaty, które zwiększają fundusze zakładu ubezpieczeń i umożliwiają mu dokonanie świadczeń na rzecz ubezpieczających.

Ustawodawca bowiem uważa zasadniczo za obrót w przedsiębiorstwach handlowych, jak to wynika w ogólności z istoty podatku przemysłowego, jako rzeczowego, a w szczególności z postanowień p. 1, 2, 4, 5 i 6 cytowanego art. 5 sumę przychodu brutto względnie sumę wszelkich wynagrodzeń za świadczenia. Uzasadnioną jest tedy konkluzja, że ta zasada ma zastosowanie także do wymienionych w p. 3 art. 5 zakładów ubezpieczeń i że pojęciu „składki" trzeba przypisać obszerniejsze znaczenie, wbrew zapatrywaniu skargi, popartemu jedynie argumentacją, której, jak już wyżej zaznaczono, nie można uznać za trafną.

Z tych powodów uznał Najwyższy Trybunał Administracyjny, wbrew zapatrywaniu skargi, iż należy składki dodatkowe, a to: należytości manipulacyjne i na fundusz rezerwowy, jako wynikające z umowy i zgodnie z istotą podatku przemysłowego uważać za doliczalne do obrotu względnie do podstawy wymiaru podatku.

Z tego punktu widzenia nie mogą natomiast być uważane za doliczalne do obrotu wynikającego z ustawy 3% opłaty stemplowe, które, nie będąc wynagrodzeniem za ubezpieczenie, nie mają tem samem charakteru składek i nie zwiększają funduszów zakładu, są one bowiem daniną publiczną, którą zakład winien jest uiścić skarbowi państwa, pobierając ją od ubezpieczających.

DODATEK.

Ramowy statut dla małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych zwierząt rzeźnych.

STATUT

.... Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych zwierząt rzeźnych w ....

Nazwa, siedziba, obszar działalności, cel i zakres działalności Towarzystwa.

Art. 1.

Nazwa Towarzystwa brzmi: . . . . Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych zwierząt rzeźnych [1]) . . . .

Art. 2.

Siedzibą Towarzystwa jest . . . .

Art. 3.

Towarzystwo obejmuje swoją działalnością [2]) . . . .

Art. 4.

Celem Towarzystwa jest ubezpieczenie członków od szkód majątkowych powstałych na skutek wypadków, przewidzianych w art. 15 i 18 niniejszego statutu.

Towarzystwo nie może uprawniać żadnej innej działalności poza działalnością przewidzianą w ust. 1 niniejszego artykułu.

Art. 5.

Towarzystwo jest wpisane do rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. Towarzystwo jest osobą prawną, może nabywać prawa i zaciągać zobowiązania, oraz bronić swych interesów w sądach i urzędach. Towarzystwo używa pieczęci z wymienieniem swej nazwy.

Art. 6.

Towarzystwo odpowiada za swoje zobowiązania całym swoim majątkiem; jego członkowie są odpowiedzialni wobec Towarzystwa, nie są jednak odpowiedzialni wobec osób trzecich za długi Towarzystwa.

Art. 7.

Świadczenia członków na rzecz Towarzystwa i świadczenia Towarzystwa na rzecz członków muszą być przy jednakowych warunkach określone na jednakowych zasadach [3]).

Obwieszczenia.

Art. 8.

Wszelkie obwieszczenia Towarzystwa nakazane przez prawo i niniejszy statut uskuteczniane będą [4]) . . . .

Członkostwo.

Art. 9.

Członkiem Towarzystwa staje się każda osoba fizyczna lub prawna, prowadząca zawodowo

[1]) Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń będzie jedynie żądać, aby w nazwie Towarzystwa zawarte były wyrazy „Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych zwierząt rzeźnych", pozatem jednak każde towarzystwo może dowolnie ustalić swą nazwę. O ile więc Towarzystwo pozostaje w jakimś związku z cechem i chce wskazać na powyższy związek w statucie, będzie to mogło zawsze uczynić, byleby tylko utrzymało w całości w nazwie swej wyrazy „towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych zwierząt rzeźnych".

[2]) Obszar działalności Towarzystwa nie może rozciągać się na obszar większy niż 1 powiat.

[3]) Artykuł ten należy rozumieć w ten sposób, że Towarzystwo musi członkom zarówno przy pobieraniu od nich opłat, jak i przy wypłacaniu im odszkodowań stawiać jednakowe warunki. Nie może więc uprzywilejowywać poszczególnych członków zarówno przy opłacie składek jak i przy wypłacie odszkodowań, ani też stawiać lepszych warunków przy przyjmowaniu na członka. Przepis ten jednak nie odbiera Towarzystwu możności ustalania składki w zależności od rodzaju i kategorji bitych zwierząt, wzgl. miejsca pochodzenia zwierząt.

[4]) Obwieszczenia te mogą być uskuteczniane zarówno przez ogłoszenia w pismach miejscowych, jak i zapomocą kurendy, względnie wywieszenia w lokalach wskazanych w statucie (rzeźni, lokalu Towarzystwa i t. d.).

przemysł rzeźnicki lub wędliniarski, która ubezpieczy się w Towarzystwie od strat w mieniu, poniesionych na skutek zarządzonej z urzędu przez dozór weterynaryjny konfiskaty mięsa zwierząt rzeźnych, bitych na jej rachunek w rzeźni [1] . . . . lub padnięcia tych zwierząt przed ubojem (art. 18 ust. 2).

Art. 10.

Nowowstępujący członek płaci wpisowe w wysokości [2] . . . .

Art. 11.

Czas trwania członkostwa jest nieograniczony.

Art. 12.

Członkostwo ustaje na skutek:

1) dobrowolnego wystąpienia,

2) zaprzestania uprawiania działalności przemysłowej (zawodu rzeźnickiego lub wędliniarskiego),

3) rozwiązania umowy przez Towarzystwo,

4) wykluczenia członka z Towarzystwa.

Dobrowolne wystąpienie członka dozwolone jest tylko z końcem roku kalendarzowego za poprzedniem conajmniej trzymiesięcznem wypowiedzeniem umowy ubezpieczenia na piśmie.

W razie zaprzestania uprawiania działalności przemysłowej umowa ubezpieczenia wygasa z upływem tego roku kalendarzowego, w którym nastąpiło zaprzestanie uprawiania działalności przemysłowej.

Zarząd może rozwiązać z członkiem umowę ubezpieczenia na koniec roku kalendarzowego za poprzedniem conajmniej trzymiesięcznem wypowiedzeniem umowy ubezpieczenia na piśmie.

Zarząd jest uprawniony również wykluczyć członka z Towarzystwa ze skutkiem natychmiastowym w razie:

a) niewypełniania obowiązków nałożonych na członka przez niniejszy statut,

b) niepoddawania się uchwałom Zarządu lub innych organów Towarzystwa,

c) świadomego działania na szkodę Towarzystwa.

Od umotywowanej uchwały Zarządu o rozwiązaniu umowy lub o wykluczeniu z Towarzystwa, doręczonej członkowi na piśmie, ten ostatni może odwołać się w ciągu dni 14 do najbliższego Walnego Zgromadzenia. Odwołanie to, które nie wstrzymuje wykonania uchwały Zarządu, składa się za pośrednictwem Zarządu.

Art. 13.

Przejście zakładu rzeźnickiego lub wędliniarskiego w drodze spadku lub sprzedaży na inną osobę fizyczną lub prawną powoduje przejście członkostwa na nowonabywcę, jeśli ani Towarzystwo ani nowonabywca nie skorzystali z przysługującego im prawa wypowiedzenia umowy.

Art. 14.

Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczeniowego całego uboju zwierząt rzeźnych w okresie trwania ubezpieczenia, bitych na rachunek wnioskodawcy w rzeźni . . . . (w rzeźniach), sporządzonego na formularzu dostarczonym przez Towarzystwo i podpisanym przez wnioskodawcę lub jego prawnego zastępcę.

Przed podpisaniem wniosku należy wydać wnioskodawcy egzemplarz niniejszego statutu.

We wniosku winno być zamieszczone oświadczenie wnioskodawcy, podpisane przez niego lub jego prawnego zastępcę, że statut niniejszy jest mu dostatecznie znany i poddaje się jego postanowieniom, a w razie przyjęcia jego wniosku godzi się na coroczne przedłużanie okresu ubezpieczenia na następny rok kalendarzowy, dopóki nie skorzysta z przewidzianego w art. 12 niniejszego statutu prawa wypowiedzenia umowy.

Towarzystwo nie ma obowiązku uzasadniania odmowy przyjęcia wniosku.

W razie przyjęcia wniosku Towarzystwo zawiadamia wnioskodawcę o przyjęciu i wystawia książeczkę członkowską, która stanowi dowód zawarcia umowy ubezpieczenia.

Przedmiot ubezpieczenia.

Art. 15.

Ubezpieczeniem objęty jest ubój bydła rogatego . . . . ., kóz, owiec i trzody chlewnej.

Nie jest objęty ubezpieczeniem ubój:

1) zwierząt rzeźnych, które przy wprowadzeniu do rzeźni okazują objawy jakichkolwiek chorób,

2) zwierząt rzeźnych uznanych za chore przez lekarza weterynaryjnego,

[1]) Należy wymienić nazwę rzeźni. Jeśli w danych rzeźniach są bite również zwierzęta przeznaczone na eksport, statut może również przewidzieć, że członkami Towarzystwa mogą być także osoby fizyczne i prawne, zajmujące się zawodowo ubojem i eksportem mięsa bitego w rzeźniach wskazanych w art. 9.

[2]) Dla nowozakładanych towarzystw wpisowe winno wynosić conajmniej 100 zł dla działających już i posiadających pewien majątek wpisowe musi być ustalane w wysokości — conajmniej 25 zł.

3) zwierząt rzeźnych, które w skutek podejrzenia o chorobę poddane są obserwacji lekarsko-weterynaryjnej, przez cały okres trwania tej obserwacji,

4) zwierząt rzeźnych wychudzonych w takim stopniu, że mięso ich nie przedstawia pełnej wartości rynkowej.

Art. 16.

Zarząd Towarzystwa jest uprawniony do żądania od ubezpieczającego poddania zwierzęcia przed ubojem na koszt Towarzystwa badaniu wskazanego przez Towarzystwo lekarza weterynaryjnego.

Zawarcie umowy ubezpieczenia.

Początek i koniec odpowiedzialności Towarzystwa.

Art. 17.

Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z dniem doręczenia wnioskodawcy książeczki członkowskiej. Umowa jest w zasadzie bezterminową i przedłuża się z roku na rok, dopóki jedna ze stron nie wypowie ubezpieczenia w trybie przewidzianym w art. 12 niniejszego statutu. Za okres ubezpieczenia przyjmuje się rok kalendarzowy. Odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się z dniem zawarcia umowy ubezpieczenia i trwa do chwili wygaśnięcia umowy ubezpieczenia. Wykluczenie z Towarzystwa powoduje wygaśnięcie umowy ubezpieczenia z dniem doręczenia członkowi uchwały Zarządu Towarzystwa o wykluczeniu. Przejście zakładu rzeźnickiego lub wędliniarskiego w drodze spadku lub sprzedaży lub w inny sposób na inną osobę fizyczną lub prawną nie powoduje wygaśnięcia umowy ubezpieczenia i ustania odpowiedzialności Towarzystwa. Jednakże tak nowonabywcy, jak i Towarzystwu przysługuje prawo wypowiedzenia umowy na piśmie. Wypowiedzenie dokonane przez nowonabywcę rozwiązuje umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym od dnia, w którym zawiadomienie wpłynęło do Towarzystwa. Natomiast wypowiedzenie dokonane przez Towarzystwo powoduje wygaśnięcie umowy dopiero po upływie jednomiesięcznego terminu od dnia otrzymania przez nowonabywcę zawiadomienia o wypowiedzeniu umowy. Tak nowonabywca jak i Towarzystwo tracą prawo wypowiedzenia umowy, o ile nie skorzystają z prawa wypowiedzenia umowy w ciągu dni 14 od chwili otrzymania wiadomości o istnieniu ubezpieczenia względnie o zmianie właściciela zakładu przemysłowego.

Zakres odpowiedzialności Towarzystwa.

Art. 18.

Towarzystwo jest obowiązane do wynagrodzenia każdej szkody, powstałej w mieniu członka, z powodu zarządzonej przez dozór weterynaryjny wskutek choroby bitego zwierzęcia konfiskaty mięsa lub całych tusz zwierząt bitych w rzeźni . . . .

Towarzystwo wynagradza również szkodę wynikłą skutkiem padnięcia zwierzęcia przeznaczonego do uboju, o ile szkoda nie nastąpiła z winy członka lub osób przez niego zatrudnionych, a zwierzę w oczekiwaniu na ubój pozostawało w rzeźni dłużej niż 48 godzin.

Art. 19.

Towarzystwo wolne jest od obowiązku wynagrodzenia szkody:

a) jeśli członek lub jego pełnomocnik wiedział o chorobie zwierzęcia lub mógł się sam przekonać przed jego ubojem przez obejrzenie lub w inny sposób, że jest dotknięte chorobą, która spowodowała konfiskatę z urzędu,

b) jeśli członek nie zastosował się do żądania Zarządu w przedmiocie poddania zwierzęcia badaniu lekarza weterynaryjnego,

c) jeśli roszczącemu pretensję do odszkodowania będzie udowodniona w inny sposób zła wola,

d) jeśli właściciel sztuki, której mięso zakwalifikowano całkowicie lub częściowo do konfiskaty, otrzymał od swego dostawcy zwrot ceny kupna lub odszkodowanie poniesionej szkody z mocy prawa cywilnego,

e) jeśli członek Towarzystwa zeznał wyższą cenę kupna lub w inny sposób usiłował wprowadzić w błąd Towarzystwo na jego szkodę,

f) jeśli członek Towarzystwa, poddając ubojowi zwierzę, w którem zaszła szkoda, przekroczy ustawę o zwalczaniu chorób zakaźnych z dn. 22. VIII. 1927 r.

g) jeśli członek ubezpieczył ubój zwierząt rzeźnych również w innym zakładzie,

h) jeśli członek nie dopełnił przewidzianych przez niniejszy statut obowiązków, których niedopełnienie jest zagrożone utratą prawa do odszkodowania,

i) jeśli ilość skonfiskowanego mięsa lub tłuszczu nie przekroczyła . . . . . klg.

Obowiązki członka.

Art. 20.

Członek obowiązany jest zgłosić Zarządowi lub wyznaczonemu w tym celu organowi każdą sztukę bitą na swój rachunek przed jej ubojem. Zgłoszenie sztuki bezpośrednio przed ubojem może być uskutecznione ustnie.

Przy zgłaszaniu bydła rogatego oraz . . . . . winien członek podać wysokość ceny kupna, nazwisko sprzedawcy, jak również wszystkie znane mu okoliczności posiadające istotne znaczenie dla przyjęcia ryzyka. W szczególności należy wymienić dane, objęte punktami 1 — 4 art. 15 niniejszego statutu.

Wartość zwierząt, które były w posiadaniu członka dłużej niż miesiąc, lub też których cena kupna nie da się stwierdzić lub też przewyższa znacznie wartość rynkową, ustala się na podstawie żywej wagi oraz bieżącej ceny rynkowej.

W ten sam sposób ustala się wartość zwierząt niewymienionych w ust. 2 niniejszego artykułu, o ile tylko Walne Zgromadzenie nie uchwali pobierania składki od ubezpieczenia tych zwierząt od sztuki, nie zaś od wartości.

W razie zaniedbania obowiązku zgłoszenia Towarzystwo jest wolne od wypłaty odszkodowania za sztuki, które nie zostały należycie zgłoszone.

Zarząd na zasadzie umowy z rzeźnią może zwolnić członków od obowiązku zgłaszania poszczególnych kategoryj zwierząt i zgłoszenie to może zastąpić rejestracją bitych sztuk na rachunek poszczególnych członków, dokonywaną przez organ rzeźni. Zarząd może postanowić również, że ubezpieczający dopełni przewidzianego w niniejszym artykule obowiązku zgłoszenia, jeśli tylko uiści składkę ubezpieczeniową przy dokonaniu opłaty za ubój.

Art. 21.

Członek obowiązany jest płacić za pokwitowaniem składkę, której wysokość ustala Zarząd na zasadzie norm uchwalonych przez Walne Zgromadzenie. Składka winna być uiszczona w pełnej wysokości przy zgłaszaniu lub rejestracji zwierząt przed ubojem.

Zarząd na zasadzie umowy z rzeźnią może postanowić również pobór składek łącznie z należnościami za ubój przez zarząd rzeźni i przelewanie ich do kasy Towarzystwa w okresach tygodniowych lub miesięcznych.

Art. 22.

W razie nieopłacenia składki w należytym terminie Towarzystwo jest wolne od wypłaty odszkodowania. W razie odmowy odszkodowania w przypadkach, statutem przewidzianych, Towarzystwo nie traci prawa do składki i w razie jej nieopłacenia może jej dochodzić na drodze sądowej.

Art. 23.

Gdyby obrachunek roczny wykazał niedobór, który nie mógłby być pokryty z kapitału zapasowego Towarzystwa, członkowie będą obowiązani do uiszczenia dopłat do składek w stosunku do sumy składek, wpłaconych przez nich w przeciągu roku sprawozdawczego.

Uiszczenie dopłat winno nastąpić w ciągu dni 30 od wezwania. W razie nieuiszczenia dopłaty w terminie oznaczonym w wezwaniu do jej uiszczenia dopłaty będą ściągane w drodze sądowej.

Do uiszczenia dołat będą pociągani również członkowie, którzy wystąpili względnie z którymi została rozwiązana umowa w ciągu roku sprawozdawczego.

Zgłoszenie szkody, ustalenie i wypłata odszkodowania.

Art. 24.

W razie zajścia wypadku szkody członek winien o niej donieść bezzwłocznie Towarzystwu, nie później jednak niż w 24 godzin po otrzymaniu o niej wiadomości. Zgłoszenie może być dokonane ustnie lub na piśmie.

Art. 25.

Celem uzyskania odszkodowania należy przedłożyć Zarządowi:

1) dowód konfiskaty mięsa,

2) dowód opłaty składki.

Członkowie mogą być zwolnieni od obowiązku przedkładania powyższych dowodów, jeśli rzeźnia przejmie na siebie na zasadzie układu z Towarzystwem obowiązek rejestracji sztuk bitych na rachunek poszczególnych członków, poboru składek oraz rejestracji zaszłych szkód.

Art. 26.

Ubezpieczenie nie może być źródłem zysku. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie bezpośrednio za każdy poszczególny wypadek szkody, powstałej w mieniu członka na skutek konfiska-

ty z urzędu mięsa, wzgl. na skutek padnięcia w rzeźni ubezpieczonego zwierzęcia w wysokości odpowiadającej rzeczywistej wartości szkody.

Obliczenie odszkodowania za sztuki bydła rogatego dokonuje Zarząd na podstawie ceny kupna wzgl. ceny oszacowania dokonanego przy zgłoszeniu. Obliczenie odszkodowania za sztuki zwierząt, które nie podlegają na zasadzie uchwały Walnego Zgromadzenia oszacowaniu przy ich zgłaszaniu ustala się na podstawie martwej wagi oraz bieżącej ceny rynkowej.

Art. 27.

Za zwierzęta, za które zostanie wypłacone odszkodowanie wzgl. byłoby wypłacone, gdyby członek z własnej winy nie stracił do niego prawa, z funduszów państwowych na podstawie ustawy o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, Towarzystwo płaci tylko różnicę między kwotą wypłaconą z funduszów państwowych a odszkodowaniem ustalonem przez Zarząd.

Art. 28.

Przyznane przez Zarząd Towarzystwa odszkodowanie winno być wypłacone za pokwitowaniem najpóźniej w ciągu dni 14 od chwili złożenia potrzebnych dowodów.

Sztuki mięsa, za które Towarzystwo wypłaci odszkodowanie, winny być natychmiast wydane Towarzystwu na jego żądanie, o ile obowiązujące przepisy nie będą temu stały na przeszkodzie.

Art. 29.

Przez wypłatę odszkodowania przechodzą na rzecz Towarzystwa do wysokości odszkodowania roszczenia o odszkodowanie, przysługujące członkowi przeciwko osobom trzecim.

O ile członek straci roszczenie o odszkodowanie do osoby trzeciej z własnej winy, to Towarzystwo wolne jest od obowiązku odszkodowania w takich granicach, w jakich mogłoby oczekiwać zwrotu od osoby trzeciej wypłaconego członkowi odszkodowania. Na Towarzystwo nie przechodzą jednak roszczenia ubezpieczającego do członków jego rodziny, żyjących z nim we wspólnem gospodarstwie, z wyjątkiem przypadku, gdyby członek rodziny szkodę spowodował rozmyślnie.

Art. 30.

W razie odmowy odszkodowania lub w razie niezgodzenia się przez członka na wysokość proponowanego odszkodowania, członek może wystąpić na drogę sądową najpóźniej w ciągu 6 miesięcy od daty otrzymania od Towarzystwa zawiadomienia na piśmie. W piśmie tem Zarząd winien zwrócić uwagę członkowi na możność dochodzenia pretensji na drodze sądowej w terminie, przewidzianym przez statut, i skutki prawne połączone z upływem tego terminu.

Właściwość sądów.

Art. 31.

Wszelkie sprawy sądowe, wynikłe ze stosunku ubezpieczenia, wytaczane przez członków przeciwko Towarzystwu, jak również sprawy wnoszone przez Towarzystwo przeciwko członkom, podlegają sądowi właściwemu dla siedziby Towarzystwa.

Ustrój władz Towarzystwa.

Art. 32.

Władzami Towarzystwa są:

1) Walne Zgromadzenie członków,
2) Zarząd,
3) Komisja Rewizyjna.

Walne Zgromadzenie.

Art. 33.

Walne Zgromadzenie jest naczelnym organem Towarzystwa. Uchwały Walnego Zgromadzenia powzięte zgodnie z przepisami prawa i statutu niniejszego posiadają moc obowiązującą dla wszystkich członków Towarzystwa, tak obecnych jak i nieobecnych na Walnem Zgromadzeniu.

Art. 34.

Prawo do udziału w Walnem Zgromadzeniu przysługuje wszystkim członkom Towarzystwa. Każdy członek Towarzystwa ma na Zgromadzeniu Walnem 1 głos. Członkowie Towarzystwa mogą uczestniczyć w Walnem Zgromadzeniu osobiście lub przez pełnomocników, którzy muszą być jednakże członkami Towarzystwa. Pełnomocnictwo musi być pisemne, złożone Zarządowi lub przewodniczącemu Walnego Zgromadzenia i dołączone do protokułu. Jedna osoba nie może posiadać więcej niż dwa pełnomocnictwa. Członkowie Zarządu nie mogą być pełnomocnikami członków na Walnem Zgromadzeniu. Osoby prawne, jak również nieletni i ubezwłasnowolnieni uczestniczą w Walnem Zgromadzeniu przez prawnych zastępców.

Art. 35.

Walne Zgromadzenia są zwyczajne i nadzwyczajne. Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbywa się najpóźniej w marcu każdego roku celem rozpatrzenia i powzięcia uchwały co do sprawozdania z działalności oraz zamknięć rachunkowych za rok ubiegły, podziału nadwyżki bilansowej ewentualnie pokrycia strat oraz w kwestji udzielenia absolutorjum Zarządowi.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia mogą być zwoływane tak często, jak tego wymagają sprawy Towarzystwa. Muszą zaś być zwołane:

a) na żądanie Państwowej Władzy Nadzorczej,

b) na żądanie Komisji Rewizyjnej,

c) na skutek uchwały poprzedniego Walnego Zgromadzenia,

d) w przypadkach, gdy tego zażąda na piśmie 1/5 część ogólnej ilości członków Towarzystwa.

W przypadkach wymienionych w punktach a), b) i d) Walne Zgromadzenie musi być zwołane w trybie, wskazanym w art. 36 statutu, w ciągu dni 10 po złożeniu Zarządowi pisemnego żądania.

Art. 36.

Walne Zgromadzenie zarówno zwyczajne, jak i nadzwyczajne zwołuje Zarząd Towarzystwa, podając o tem do publicznej wiadomości zgodnie z art. 8 niniejszego statutu conajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

W ogłoszeniu Zarząd wskaże dzień, godzinę i miejsce odbycia Walnego Zgromadzenia oraz szczegółowy porządek dzienny, a w przypadkach zamierzonej zmiany statutu poda również treść projektowanej zmiany.

Walne Zgromadzenie może również zwołać Państwowa Władza Nadzorcza na koszt Towarzystwa, o ile Zarząd nie zwoła Walnego Zgromadzenia w ciągu 10 dni od otrzymania odnośnego wezwania Państwowej Władzy Nadzorczej.

Art. 37.

Walne Zgromadzenie jest prawomocne bez względu na ilość obecnych na niem członków.

Art. 38.

Walne Zgromadzenie otwiera przewodniczący Zarządu lub jego zastępca, poczem z pośród członków obecnych na Walnem Zgromadzeniu wybiera się przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia powołuje z grona obecnych na Walnem Zgromadzeniu członków dwu sekretarzy.

Art. 39.

W razie zwołania Walnego Zgromadzenia przez Państwową Władzę Nadzorczą Walne Zgromadzenie otwiera i przewodniczy na niem przedstawiciel Państwowej Władzy Nadzorczej.

Art. 40.

W sprawach, które nie zostały pomieszczone na porządku dziennym, nie mogą zapadać uchwały. Wyjątek stanowi wniosek o zwołanie nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, żądanie rewizji w sprawie interesów Towarzystwa oraz inne wnioski o charakterze porządkowym. Bez powzięcia uchwały mogą się odbywać obrady i rozprawy także w przedmiotach nie objętych porządkiem dziennym.

Art. 41.

Kompetencji Walnego Zgromadzenia podlegają oprócz spraw wymienionych w art. 35 ust. 1 następujące sprawy:

1) wybór i odwołanie członków władz Towarzystwa,

2) zmiana statutu,

3) rozpatrywanie i rozstrzyganie sporów między członkami i Zarządem Towarzystwa oraz zażaleń członków na Zarząd,

4) rozpatrywanie i decydowanie wszystkich spraw, przedłożonych przez Zarząd,

5) uchwalanie norm i sposobu ustalania oraz poboru składek,

6) uchwalenie likwidacji Towarzystwa.

Art. 42.

Walne Zgromadzenie może upoważnić Zarząd do poczynienia w uchwałach Walnego Zgromadzenia zmian o charakterze redakcyjnym lub zmian, których przed udzieleniem zezwolenia na zmianę statutu zażąda Państwowa Władza Nadzorcza.

Art. 43.

Sprawy na Walne Zgromadzenie wnosi Zarząd lub Komisja Rewizyjna. Członkowie Towarzystwa, pragnący zgłosić na Walne Zgromadzenie jakikolwiek wniosek, winni go złożyć Zarządowi na piśmie, Zarząd zaś może przedstawić ten wniosek Walnemu Zgromadzeniu. Wnioski podpisane przez 1/10 część ogólnej ilości członków Towarzystwa, przedłożone Zarządowi, winny być umieszczone na porządku dziennym najbliższego

Walnego Zgromadzenia. Odwołanie od decyzji Zarządu, jak również zażalenia na członków Zarządu, winny być bezwzględnie wnoszone na porządek dzienny najbliższego Walnego Zgromadzenia.

Art. 44.

Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów oddanych. Jednakże uchwały w przedmiocie zmiany statutu lub likwidacji Towarzystwa zapadają większością 3/4 oddanych głosów.

Głosowanie musi być tajne przy wyborach członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz w każdej sprawie, gdy chociaż jeden uczestnik Walnego Zgromadzenia tego zażąda.

Uchwały Walnego Zgromadzenia co do wyborów w razie rozbieżności głosów zapadają na podstawie ściślejszego głosowania. W razie równości głosów przy tem głosowaniu rozstrzyga losowanie.

Art. 45.

Ani osobiście, ani przez pełnomocnika, ani też jako pełnomocnicy innych osób nie mogą głosować członkowie przy powzięciu uchwał w sprawach, które ich samych dotyczą.

Art. 46.

Z obrad i uchwał Walnych Zgromadzeń spisuje się protokół w księdze uprzednio należycie oparafowanej i poświadczonej. W protokóle winny być zamieszczone porządek dzienny Walnego Zgromadzenia, uchwały i wnioski do poszczególnych punktów porządku dziennego oraz opinje mniejszości i poszczególnych członków, których zaprotokółowania zażądano. Do protokółu Walnego Zgromadzenia winna być dołączona lista obecności członków obecnych na Walnem Zgromadzeniu i przez nich podpisana. Protokół podpisany przez przewodniczącego Walnego Zgromadzenia, sekretarzy oraz przynajmniej trzech członków obecnych na Walnem Zgromadzeniu posiada moc wiarogodnego oryginału.

Zarząd.

Art. 47.

Zarząd składa się z pięciu członków i dwu zastępców wybieranych przez Walne Zgromadzenie na przeciąg lat trzech z pośród członków Towarzystwa. Zarząd wybiera z pośród siebie przewodniczącego i jego zastępcę. W razie otrzymania przez dwu kandydatów na przewodniczącego równej ilości głosów i bezskuteczności ściślejszego głosowania o wyborze rozstrzyga los między obydwoma kandydatami. Zastępca członka Zarządu wchodzi w czynności rzeczywistego członka Zarządu wówczas, gdy jeden z członków nie może pełnić swych obowiązków.

Art. 48.

Imiona, nazwiska i adresy członków Zarządu oraz zastępców winny być zgłoszone do wpisania do rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń w ciągu dni 15 od dokonania wyboru przez Walne Zgromadzenie podaniem, do którego winny być dołączone poświadczone przez notarjusza lub urząd gminny (magistrat) podpisy członków Zarządu i ich zastępców oraz poświadczony w ten sposób odpis protokółu Walnego Zgromadzenia, które dokonało wyboru.

Art. 49.

Do obowiązków Zarządu należy:

1) prowadzenie spraw Towarzystwa i zarządzania jego majątkiem,
2) zawieranie i rozwiązywanie umów ubezpieczenia,
3) ustalanie i przyznawanie odszkodowań,
4) wypłacanie odszkodowań,
5) lokowanie funduszów Towarzystwa,
6) prowadzenie księgowości i kasy, układanie sprawozdań z działalności, zamknięć rachunkowych i budżetu,
7) opracowywanie wniosków na Walne Zgromadzenie w sprawie norm i sposobu pobierania składki ubezpieczeniowej,
8) wykonywanie uchwał Walnego Zgromadzenia,
9) wszelkie inne sprawy niezastrzeżone wyraźnie innym organom Towarzystwa.

Prowadzenie spraw wymienionych w niniejszym artykule z wyjątkiem spraw wskazanych w pp. 2, 3, 5, 7, Zarząd może przekazać jednemu ze swych członków lub płatnemu funkcjonarjuszowi Towarzystwa.

Art. 50.

Przewodniczący Zarządu reprezentuje Towarzystwo wobec władz i osób prywatnych, zwołuje posiedzenia Zarządu, pilnuje wykonania decyzji Zarządu, tudzież prawidłowego biegu spraw Towarzystwa.

Wszelkie pełnomocnictwa i dokumenty, kontrakty, akty notarjalne i hipoteczne, z których

wynika jakiekolwiek zobowiązanie dla Towarzystwa, pisma o wydanie funduszów z instytucyj kredytowych oraz akredytywy powinny być opatrzone podpisami przewodniczącego oraz jednego członka Zarządu.

W razie potrzeby obowiązki przewodniczącego spełnia jego zastępca.

Kwity z opłacenia składki ubezpieczeniowej podpisuje osoba do tego przez Zarząd upełnomocniona.

Korespondencję bieżącą oraz wszelkie pisma, z których nie wynika żadne zobowiązanie dla Towarzystwa, podpisuje przewodniczący lub jego zastępca.

Art. 51.

Jeśli przewodniczący Zarządu dojdzie do przekonania, że uchwała Zarządu jest sprzeczna ze statutem albo może narazić Towarzystwo na szkodę, może taką uchwałę Zarządu zawiesić. Jest jednak obowiązany zawieszoną uchwałę Zarządu przedłożyć najbliższemu Walnemu Zgromadzeniu do rozstrzygnięcia.

Art. 52.

Członkowie Zarządu spełniają swe czynności bezpłatnie. Wszelkie jednak koszty wynikłe z racji pełnienia przez nich powierzonych im czynności ulegają zwrotowi podług norm ustalanych corocznie przez Walne Zgromadzenie.

Art. 53.

Zarząd odbywa swe posiedzenia w miarę potrzeby, nie rzadziej jednakże niż raz na dwa tygodnie. Posiedzenie Zarządu winno być zwołane na umotywowane żądanie conajmniej dwuch członków Zarządu.

Do ważności uchwał Zarządu wymagana jest obecność przewodniczącego lub jego zastępcy oraz dwu członków Zarządu. Uchwały zapadają większością głosów, w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego. Protokóły z posiedzeń Zarządu winny być spisywane w księdze protokółów, odpowiednio poświadczonej i oparafowanej, i podpisywane przez wszystkich obecnych na posiedzeniu.

Komisja Rewizyjna.

Art. 54.

Dla corocznego sprawdzenia sprawozdania z działalności i zamknięć rachunkowych oraz stałego nadzoru nad biegiem spraw Towarzystwa Walne Zgromadzenie wybiera na przeciąg jednego roku Komisję Rewizyjną w liczbie conajmniej 3-ch członków i 2-ch zastępców z pośród członków Towarzystwa, nie posiadających w Towarzystwie żadnego innego urzędu. Do ważności działań Komisji Rewizyjnej wymagana jest liczba przynajmniej dwóch osób.

Art. 55.

Komisja Rewizyjna obowiązana jest zebrać się najpóźniej na miesiąc przed zwyczajnem Walnem Zgromadzeniem i sprawdzić szczegółowo sprawozdanie z działalności i zamknięcia rachunkowe z księgami i dowodami, przyczem Zarząd powinien dać jej zupełną możność wykonania powierzonych jej obowiązków.

Komisja Rewizyjna jest uprawniona do dokonywania w ciągu roku nadzwyczajnych rewizyj całego majątku Towarzystwa i sprawdzania prawidłowości uskutecznionych przez Zarząd wypłat.

Protokóły z rewizji, przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną, winny być wpisywane w księdze protokółów Komisji Rewizyjnej odpowiednio poświadczonej i oparafowanej i podpisywane przez uskuteczniających rewizję. Do księgi tej winny być również wpisywane uchwały Komisji Rewizyjnej, jako też protokóły z jej obrad.

Fundusze Towarzystwa.

Art. 56.

Na pokrycie nadzwyczajnych strat Towarzystwa służy kapitał zapasowy, który tworzy się z nadwyżek rocznych, stosownie do art. 60 niniejszego statutu.

Przynajmniej 3/5 kapitału zapasowego winno być lokowane [1]).

Art. 57.

Bieżące fundusze Towarzystwa oraz 2/5 kapitału zapasowego mogą być przechowywane w kasie własnej, w Pocztowej Kasie Oszczędności . . . . [2]).

[1]) Można tu wymienić lokaty wybrane z pomiędzy lokat przewidzianych w art. 39 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64).

[2]) Można wymienić również inne instytucje kredytowe, w których Towarzystwo pragnie trzymać te fundusze.

Sprawozdanie z działalności i zamknięcia rachunkowe.

Art. 58.

Rokiem sprawozdawczym jest rok kalendarzowy.

Art. 59.

Sprawozdania z działalności i zamknięcia rachunkowe, sprawdzone przez Komisję Rewizyjną wraz z jej sprawozdaniem, Zarząd przedstawia do zatwierdzenia Walnemu Zgromadzeniu.

Podział nadwyżki i pokrycie strat.

Art. 60.

Po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie sprawozdania z działalności i zamknięć rachunkowych nadwyżkę bilansową przelewa się całkowicie do kapitału zapasowego, dopóki tenże nie osiągnie . . . % przeciętnej rocznej składki zebranej w ostatnich trzech latach sprawozdawczych. Jeżeli kapitał zapasowy wysokość tę osiągnie, to nadwyżkę przeznacza się na zwroty dla członków, na dotację kapitału zapasowego oraz inne cele stosownie do uchwały Walnego Zgromadzenia.

Zwroty członkom powinny być dokonywane w stosunku do sumy składek wpłaconych przez członka w roku sprawozdawczym, nie mogą być jednakże wypłacane gotówką, ale tylko ulegają zaliczeniu na przyszłe składki ubezpieczeniowe.

Art. 61.

Gdyby obrachunek roczny wykazał niedobór, natenczac niedobór ten pokrywa się z kapitału zapasowego, najwyżej jednak do wysokości 50% tegoż kapitału. Gdyby mimo to pozostał niedobór, wówczas na jego pokrycie powinny być rozpisane i pobrane dopłaty (art. 23).

Rozwiązanie Towarzystwa.

Art. 62.

Likwidacja Towarzystwa następuje na skutek cofnięcia Towarzystwu zezwolenia na działalność lub też na zasadzie prawomocnej uchwały Walnego Zgromadzenia.

Art. 63.

Likwidację przeprowadza Komisja Likwidacyjna składająca się z trzech członków.

Art. 64.

Komisję Likwidacyjną mianuje Państwowa Władza Nadzorcza w razie cofnięcia Towarzystwu zezwolenia na działalność.

W razie powzięcia przez Walne Zgromadzenie uchwały w przedmiocie likwidacji Walne Zgromadzenie winno również wybrać Komisję Likwidacyjną. Gdyby Walne Zgromadzenie nie wybrało tejże Komisji, mianuje ją Państwowa Władza Nadzorcza.

Art. 65.

Otwarcie i ukończenie likwidacji oraz imiona, nazwiska i adresy członków Komisji Likwidacyjnej podlegają wpisowi do rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

W razie cofnięcia Towarzystwu zezwolenia na działalność wpis ten zarządzi z urzędu Państwowa Władza Nadzorcza.

W razie mianowania Komisji Likwidacyjnej przez Walne Zgromadzenie imiona, nazwiska i adresy członków Komisji Likwidacyjnej wraz z poświadczonemi podpisami oraz zawiadomienie o otwarciu i ukończeniu likwidacji winny być zgłoszone przez Komisję Likwidacyjną Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń w trybie przepisanym w art. 48 niniejszego statutu dla zarejestrowania imion, nazwisk i adresów członków Zarządu.

Art. 66.

Komisja Likwidacyjna obowiązana jest przejąć zarząd Towarzystwa i doprowadzić do jego zlikwidowania.

Po wyborze Komisji Likwidacyjnej ustają czynności Zarządu. Kompetencja Walnego Zgromadzenia i Komisji Rewizyjnej pozostaje nienaruszona aż do ukończenia prac Komisji Likwidacyjnej.

Komisja Likwidacyjna zwołuje w razie potrzeby Walne Zgromadzenie.

Art. 67.

Wszelkie pełnomocnictwa i dokumenty, z których wynika jakiekolwiek zobowiązanie dla Towarzystwa, podpisuje 2-ch członków Komisji Likwidacyjnej.

Korespondencję bieżącą oraz pełnomocnictwa do odbioru z poczty listów, przekazów, przesyłek zwykłych, poleconych i pieniężnych podpisuje jeden członek Komisji Likwidacyjnej.

Art. 68.

Przy przymusowem, jak również dobrowolnem rozwiązaniu Towarzystwa ustaje od dnia otrzymania zawiadomienia o decyzji Państwowej Władzy Nadzorczej w przedmiocie cofnięcia zezwolenia na działalność, względnie od dnia

uchwały Walnego Zgromadzenia przyjmowanie nowych ubezpieczeń. Umowy pozostające w mocy mogą być wypowiedziane z terminem przynajmniej półrocznym. W razie zaniechania wymówienia umów przez Komisję Likwidacyjną lub ubezpieczających umowy wygasają z upływem roku sprawozdawczego.

Art. 69.

Wypowiedzenie lub też wygaśnięcie umów na skutek likwidacji nie powoduje wygaśnięcia członkostwa do ostatecznego ukończenia likwidacji [1] . . . .

Art. 70.

Majątek Towarzystwa po ukończeniu likwidacji [1] . . . .

Art. 71.

Jeżeli po ukończeniu likwidacji pozostały należności niespłacone z powodu niezgłoszenia się po nie osób uprawnionych, to fundusz potrzebny na zaspokojenie tych należności winien być zdeponowany w . . . . Walne Zgromadzenie zwołane przez Komisję Likwidacyjną oznaczy równocześnie przeznaczenie sum, które z powodu niezgłoszenia się uprawnionych ulegną przedawnieniu, jak również przeznaczenie należności Towarzystwa, które zostaną ujawnione po zakończeniu likwidacji.

W razie stwierdzenia niedoboru przy likwidacji Komisja Likwidacyjna rozpisuje dopłaty.

Art. 72.

Komisja Likwidacyjna obowiązana jest składać ze swych czynności sprawozdania Państwowej Władzy Nadzorczej.

Nadzór Państwowy.

Art. 73.

Towarzystwo podlega nadzorowi Ministerstwa Skarbu (Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń).

Uchwały Walnego Zgromadzenia w przedmiocie zmiany statutu mogą być wprowadzone w życie dopiero po uzyskaniu zezwolenia Państwowej Władzy Nadzorczej.

---

[1]) Należy w tym artykule określić, kto otrzymuje majątek pozostały po likwidacji oraz sposób jego podziału.

DZIAŁ INFORMACYJNY — 1930 ROK.

WYKAZ ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ.

A. KRAJOWE ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ.

Nr.	NAZWA	Siedziba		Rok założenia	UWAGI
	I. PRYWATNE.				
	1) Spółki Akcyjne.				
1	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń, Spółka Akcyjna	Warszawa	Jasna 4	1870	
2	Towarzystwo Ubezpieczeń „Przezorność", Spółka Akcyjna	„	pl. Małachowskiego 4	1891	
3	„Patria" Polskie Towarzystwo Asekuracyjne i Reasekuracyjne, Spółka Akcyjna	„	Jasna 4	1917	
4	Towarzystwo Ubezpieczeń ‚Polonia", Spółka Akcyjna	„	pl. Napoleona 3	1917	
5	Towarzystwo Ubezpieczeń „Vita" w Warszawie, Spółka Akcyjna . . .	„	Fredry 2	1918	
6	Polski Bank Reasekuracyjny „Lechja" .	„	Czackiego 8/18	1919	w likwidacji
7	Towarzystwo Ubezpieczeń „Piast" . .	„	Moniuszki 10	1919	
8	Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń „Port" w Warszawie . . .	„	Kr. Przedm. 59	1919	
9	Poznańsko - Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń, Spółka Akcyjna . .	Poznań	Kantaka 2/4	1919	
10	Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń „Przyszłość" w Warszawie . .	Warszawa	Królewska 35	1919	
11	Towarzystwo Ubezpieczeń „Europa", Spółka Akcyjna	„	Królewska 18	1920	
12	Towarzystwo Ubezpieczeń „Orzeł", Spółka Akcyjna	„	Ś-to Krzyska 30	1920	
13	Towarzystwo Ubezpieczeń na życie „Varsovia", Spółka Akcyjna . . .	„	Marszałkowska 136	1920	w likwidacji
14	„Vistula" Powszechne Towarzystwo Akcyjne Ubezpieczeń w Tczewie . .	Tczew	Kopernika 9	1920	
15	„Warta" Towarzystwo Reasekuracyjne, Spółka Akcyjna	Poznań	Pocztowa 19	1920	
16	Europejskie Towarzystwo Ubezpieczeń towarów i pakunków podróżnych, Spółka Akcyjna	Warszawa	Kr. Przedm. 59	1922	
17	Polskie Towarzystwo Reasekuracji i Koasekuracji „Reas", Spółka Akcyjna .	„	Miodowa 8	1922	w likwidacji
18	Towarzystwo Ubezpieczeń „Silesia", Spółka Akcyjna	Bielsko (woj. Śląskie)	Wzgórze 19	1922	

Nr.	N A Z W A	S i e d z i b a		Rok założenia	U W A G I
	2) Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych:				
	α) większe:				
19	Krakowskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie . . .	Kraków	Basztowa 8	1860	
20	„Vesta" Bank Wzajemnych Ubezpieczeń w Poznaniu	Poznań	św. Marcina 61	1873	
21	„Dnister" Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	Lwów	Ruska 20	1892	
22	Białostockie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	Białystok	Kilińskiego 23	1903	
23	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń „Snop"	Warszawa	Traugutta 3	1903	
24	„Wisła" Wzajemne Towarzystwo Ogniowe w Warszawie	Warszawa	Miodowa 8	1906	w likwidacji
25	„Karpatia" Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń na życie i renty . .	Lwów	Ruska 18	1911	
26	Związek Ubezpieczeniowy Przemysłowców Polskich	Warszawa	Miodowa 8	1920	w likwidacji
27	„Vesta" Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od ognia i gradobicia w Poznaniu	Poznań	św. Marcina 61	1920	
28	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Cukrowni w Polsce	Warszawa	Kr. Przedm. 7	1923	
29	Warszawskie Towarzystwo Wzajemnego Ubezpieczenia trzody chlewnej w Warszawie	"	Jagielońska 1	1926	
	β) małe:				
	a) ubezpieczenia na życie:				
30	Kasa pogrzebowa w Kościerzynie . .	Kościerzyna (woj. Pomorskie)	–	1850	
31	Kasa pogrzebowa „Huty Godula" . .	Godula (pow. Świętochłowicki, woj Śląskie)	—	1879	uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 10/XII 1922 r. postanowiono rozwiązanie Kasy
32	Kasa chorych oraz Kasa pośmiertna dla samodzielnych kupców i rzemieślników województwa śląskiego . .	Katowice	—	1927	
	b) ubezpieczenia bydła:				
33	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń bydła rzeźnego w Bydgoszczy . .	Bydgoszcz	Gdańska 38	1891	
34	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń przeciw wągrzycy świń przy przemysłowem stowarzyszeniu rzeźników i masarzy we Lwowie	Lwów	Rzeźnia Miejska	1906	
35	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń bydła w Inowrocławiu	Inowrocław	Rynek	1913	
36	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń koni w Owieczkach	Owieczki (pow. Gnieźnieński)	—	1923	uchwałą walnego zgromadzenia zawieszono działalność z dn. 31/XII 1925 r.

Nr.	N A Z W A	Siedziba		Rok założenia	UWAGI
37	Cechowe Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń przeciw wągrzycy świń w Lublinie	Lublin	Bychawska 50.	1924	
38	Stowarzyszenie Wzajemnych Ubezpieczeń żywego inwentarza „Gospodarz" w w Bohorodczanach	Bohorodczany (woj. stanisławowskie)	—	1924	
39	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Antopol" . .	Antopol (pow. Kobryński, woj. Poleskie)	—	1925	
40	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń bydła rzeźnego przy cechu rzeźnickim w Kościanie	Kościan (woj. Poznańskie)	—	1925	
41	Prużańskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza .	Prużany (woj. Poleskie)	—	1925	
42	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Samopomoc Rolnicza" w Baryszu	Barysz (pow. Buczacki, woj Tarnopolskie)	—	1925	
43	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Wzajemna Pomoc" w Łęcznie	Łęczno (pow. Piotrkowski, woj. Łódzkie)	—	1925	
44	Błońskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza w Błoniu	Błonie (woj. Warszawskie)	—	1926	
45	Horodeckie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza w Horodcu	Hodorec (pow. Kobryński, woj. Poleskie)	—	1926	
46	Janowskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza w Janowie Lubelskim	Janów Lubelski (woj. Lubelskie)	—	1926	
47	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Ochrona" w Sitniku	Sitnik (pow. Bialski, woj. Lubelskie)	—	1926	
48	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Obora" w Pobereżu	Pobereże (pow. Stanisławowski, woj. Stanisławowskie)	—	1927	
49	Pabjanickie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych trzody rzeźnej w Pabjanicach przy Cechu Rzeźniczo-Wędliniarskim	Pabjanice	Zielona 20	1930	
	c) inne ubezpieczenia:				
50	Towarzystwo Wzajemnej Pomocy w wypadkach pożaru	Psarskie Wielkie (woj. Poznańskie)	—	1863	
51	Towarzystwo Wzajemnej Pomocy w wypadkach pożaru	Paproć (pow. Nowy Tomyśl, woj. Poznańskie)	—	1864	
52	Towarzystwo Wzajemnej Pomocy w wypadkach pożaru w Boruji Starej, Boruji Nowej i Szarkach	Boruja Stara (pow. Wolsztyński, woj. Poznańskie)	—	1869	
53	Towarzystwo Wzajemnej Pomocy w wypadkach pożaru w Jastrzębsku Starem	Jastrzębsko Stare (pow. Nowy Tomyśl, woj. Poznańskie)	—	1869	
54	Spółka na zabezpieczenie wiatraków w Kościanie	Kościan (woj. Poznańskie)	—	1870	
55	Stowarzyszenie św. Florjana w Poznaniu	Poznań	Al. Marcinkowskiego 22	1898	

Nr.	N A Z W A	S i e d z i b a		Rok założenia	UWAGI
56	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń budynków od ognia w Książkach .	Książki (pow. Wąbrzeski, woj. Pomorskie)	—	1903	
57	Towarzystwo Ubezpieczeń ruchomości od ognia w Książkach	„	—	1903	
58	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń nieruchomości od ognia w Myśliwcu .	Myśliwiec (pow. Wąbrzeski, woj. Pomorskie)	—	1903	
59	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń ruchomości od ognia w Myśliwcu .	„ „	—	1903	
60	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od ognia mieszkańców miejscowości leżących w obszarze Drwęcy: Kopanino, Złotorja, Grabowiec, Silno i Groch	Kopanino (pow. Toruński)	—	1904	
61	Wąbrzeski Związek Młynarski Ubezpieczeń od ognia	Wąbrzeźno (woj. Pomorskie)	—	1904	
62	Warszawskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Szyb	Warszawa	Leszno 11	1907	w likwidacji
63	Warszawskie Towarzystwo Wzajemnego Ubezpieczenia od ognia ruchomości właścicieli aptek „Farmakon" . .	„	Długa 16	1911	
64	Wielkopolskie Towarzystwo Wzajemnego Ubezpieczenia wiatraków od ognia w Gnieźnie	Gniezno	—	1921	
65	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od pożarów w Przychodzku . . .	Przychodzk (pow. Nowy Tomyśl, woj. Poznańskie)	—	1921	
	II. Publiczne Zakłady Ubezpieczeń.				
66	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe w Poznaniu	Poznań	pl. Nowo-Miejski 8	1803	
67	Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń w Toruniu	Toruń	Żeglarska 26	1821	
68	Krajowa Kasa Ubezpieczenia Strażaków od wypadków w Poznaniu . . .	Poznań	pl. Nowo-Miejski 8	1895	
69	Krajowe Ubezpieczenie na życie w Poznaniu	„	„	1911	
70	Krajowa Kasa Ubezpieczenia koni podczas służby pożarnej w Poznaniu . .	Poznań	„	1921	
71	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych *)	Warszawa	Kopernika 36/40	1927	
72	Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy **)	Warszawa	Królewska 23	1927	
	III. Osoby prawa publicznego wykonujące działalność ubezpieczeniową.				
73	Pocztowa Kasa Oszczędności . . .	Warszawa	Jasna 9	1928	

*) Instytucja istnieje od 1803 r. pod nazwami: Dyrekcji Ubezpieczeń, Ubezpieczeń Wzajemnych budynków od ognia w Królestwie Polskiem, Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych.

**) Wykonanie przymusu ubezpieczenia od ognia budowli w m. st. Warszawie, wprowadzonego ustawą z dn. 5/17 kwietnia 1844 r., było powierzone Dyrekcji Ubezpieczeń, a od 1866 r. Magistratowi m. st. Warszawy.

B. ZAGRANICZNE ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ.

Nr.	NAZWA ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ	Obszar działalności	Imię i nazwisko głównego przedstawiciela (generalnego reprezentanta) i jego zastępców oraz ich siedziba
74	Angielska Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń Alliance — Alliance Assurance Company Limited, Londyn	Rzeczpospolita Polska.	Ernest Gilbert — Warszawa, Kr.-Przedm. 16/18.
75	Włoska Spółka Akcyjna Powszechna Asekuracja w Tryjeście, — Assicurazioni Generali Trieste	"	Stanisław Lubomirski — Warszawa, Królewska 23.
76	Włoska Spółka Akcyjna Riunione Adriatica di Sicurta — Adrjatyckie Towarzystwo Ubezpieczeń w Tryjeście, Dyrekcja dla Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie	"	Marceli Frydman i Leon Kopytowski — Lwów, 3-go Maja 12.
77	„Anker" Powszechne Towarzystwo Ubezpieczeń, Wiedeń	Małopolska i woj. Śląskie.	Dr. Marceli Paneth — Lwów, 3-go Maja 12.
78	„Feniks" Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie, Wiedeń	Małopolska i Cieszyńska część woj. Śląskiego.	Dr. Józef Rauch — Lwów, Kościuszki 8.
79	Magdeburskie Towarzystwo Ubezpieczeń od gradobicia, Magdeburg *) . . .	Województwa Poznańskie, Pomorskie i Górnośląska część woj. Śląskiego	Emil Arlt — Poznań, Słowackiego 36.
80	Niemiecka Spółka Akcyjna Akwizgrańsko-Monachijskie Towarzystwo Ubezpieczeń od ognia — Aachener und Münchener Feuer—Versicherungsgesellschaft	Górnośląska część woj. Śląskiego.	Alfred Antkowiak — Katowice, Kochanowskiego 8/10, Emil Gottschalk — zastępca.
81	Niemiecka Spółka Akcyjna Bawarskie Towarzystwo Ubezpieczeń dawniej Zakłady Ubezpieczeń Bawarskiego Banku Hipotecznego i Wekslowego — Bayerische Versicherungsbank Aktiengesellschaft vormals Versicherungs - Anstalten der Bayerischen Hypotheken und Wechselbank	"	Wiktor Witkowski — Katowice, 3-go Maja 23/II, Kurt Giesche — zastępca.
82	„Allianz" Akcyjne Towarzystwo Ubezpieczeń, Berlin *)	"	Dr. Rudolf Hartman — Katowice, Sokolska 4.
83	„Kraft" Akcyjne Towarzystwo Ubezpieczeń niemieckiego Automobilklubu, Berlin *)	"	Jan Glatzel — Katowice, Warszawska 40.
84	Szwajcarskie Towarzystwo Ubezpieczeń od wypadków, w Winterthurze *) . . .	"	„Patria", Polskie Towarzystwo Asekuracyjne i Reasekuracyjne, Spółka Akcyjna.

*) likwidacja interesu polskiego.

INSTYTUCJE i ZRZESZENIA UBEZPIECZENIOWE.

Związek Prywatnych Zakładów Ubezpieczeń w Polsce.

Prezes: *Kazimierz Ambrożewicz*, członek Rady Nadzorczej Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń „Snop".
Siedziba: Warszawa, Chmielna Nr. 2 m. 3.

Zrzeszenie Towarzystw Ubezpieczeń od ognia.

Prezes: *Jan Adam Jeziorański*, dyrektor naczelny Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Sp. Akc.
Siedziba: Warszawa, Chmielna Nr. 2 m. 3.

Zjednoczenie działających w Polsce Towarzystw Ubezpieczeń na życie.

Prezes: *Józef Zaleski*, b. dyrektor Towarzystwa Ubezpieczeń „Przezorność", Sp. Akc.
Siedziba: Warszawa, Chmielna Nr. 2 m. 3.

Zjednoczenie Towarzystw Ubezpieczeń w dziale transportowym.

Przewodniczący: *Andrzej Śliwiński*, dyrektor Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Sp. Akc.
Siedziba: Warszawa, Jasna Nr. 4.

Zrzeszenie Towarzystw Ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń od kradzieży.

Przewodniczący: *Andrzej Śliwiński*, dyrektor Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Sp. Akc.
Siedziba: Warszawa, Jasna Nr. 4.

Zrzeszenie Towarzystw Ubezpieczeń uprawiających ubezpieczenia od wypadków, odpowiedzialności cywilnej oraz samochodów.

Prezes: *Arpad Czerwiński*, dyrektor Banku Wzajemnych Ubezpieczeń „Vesta" w Poznaniu.
Siedziba: Warszawa, Chmielna Nr. 2 m. 3.

Zrzeszenie Towarzystw Ubezpieczeń prowadzących ubezpieczenia od gradu w Polsce.

Przewodniczący: *Edmund Ginwiłł-Piotrowski*, dyrektor naczelny Krakowskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie.
Sekretarjat: Kraków, Basztowa Nr. 8.

Polski Instytut Aktuarjuszy.

Organizacja naukowa, mająca na celu popieranie i prowadzenie badań w zakresie matematyki ubezpieczeniowej i finansowej, statystyki i t. p.
Adres: Warszawa, Kopernika Nr. 36 — 40.

CZASOPISMA UBEZPIECZENIOWE.

1) **Przegląd Pożarniczy** (od roku 1915) wychodzi trzy razy w tygodniu.
Adres redakcji: Warszawa, Kopernika Nr. 36/40.

2) **Przegląd Ubezpieczeniwy** (od roku 1922) dwumiesięcznik poświęcony sprawom ubezpieczeniowym i ekonomicznym. Organ Związku Prywatnych Zakładów Ubezpieczeń w Polsce.
Adres redakcji i administracji: Warszawa, Chmielna Nr. 2 m. 3.

3) **Przewodnik Ubezpieczeniowy** (od roku 1922) dwutygodnik. Organ Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.
Adres redakcji: Warszawa, Kopernika Nr. 36/40.

SPIS RZECZY.

Stan ubezpieczeń przymusowych budowli Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 31 grudnia 1928 r. i pożary w 1928 r.

CZĘŚĆ II.

PRAWO UBEZPIECZENIOWE.

A. NOTY

B. PRZEPISY PRAWNE

wydane w czasie od dnia 1 sierpnia 1929 r. do dnia 1 lipca 1930 r.

Ustawy.

---

*) Wyroki I — XXVIII są pomieszczone w rocznikach z 1926, 1927 i 1928 r.

